

maleficium. Quod ita accipiendum est, ut nunquam noxam pro seruo accipiamus; nam noxa pro delicto & damno nonnumquam accipitur. Julianus libro II. Digestorum: (a) *Hæc stipulatio, noxis solutum præstari, non existimatur ad eas noxas pertinere, quæ publicam exercitationem, & coercionem capitalem habent.* Ulpianus libro XVIII. ad edictum: (b) *Eum sibi, inquit, aut noxam sarcire, aut in noxam dedere oportere.* Sarcire noxam, damnum sarcire significat; in noxam dedere, in ultionem atque vindictam dare pro damno dato. Sic Justinianus: (c) *Quis enim, inquit, patiat, filium suum, & maxime filiam in noxam alii dare?* Et Paulus libro XXII. ad edictum: (d) *Ut de peculio serui tui ad noxam dedere vicarium damneris.* Sic etiam noxæ dedere dicitur, hoc est, ultioni præbere, vel noxæ, idest damni causa, Græcorum imitatione. Pro seruo noxæ accipitur in edicto apud Ulpianum libro XXIII. ad edictum: (e) *Si servus, insciente domino, fecisse diceretur, in iudicio adiiciam, aut noxam dedere.* Iudicii autem formula ab Justiniano refertur libro IV. Institutionum: *P. Mævium L. Titio in decem aureos condemno, aut noxam dedere.* Idem servus, noxius appellari solet. Ulpianus libro XXIV. ad edictum: (f) *Nonne æquum est ei familiam exhiberi, ut noxium servum agnoscat?* Idem libro III. (g) *Et heres, inquit, meus tenetur, si noxius vivat.* Idem libro quinquagesimo: (h) *Si quis quem eorum servum, servamve ex ea familia, qui ejus facinoris noxius erit, receperit, vel celaverit, sciens dolo malo, in ea causa est, ac si lege, quæ de sicariis lata est, facinoris noxius fuerit.* Et alio loco: (i) *Priusquam de ea familia quæstio ex S. C. habita, suppliciumque de noxiis sumptum fuerit.* Sic etiam lufus noxius in culpa esse dicitur a Paulo libro XXII. ad edictum (k). Sed tamen hæc hæctenus, quæ colligere operæ pretium fuit propter doctorum virorum altercationem. Illud in hunc locum reservavimus, quod Sex. Pompejus scribit, RVPITIAS in XII. significare damnum dederis. Quod verbum nusquam reperi. Alio loco scribit, SARCITO in XII. Ser. Sulpicius ait significare damnum solvito, præstato.

XL. Si quadrupes pauperiem fecisse dicitur, actio ex lege XII. Tabularum descendit, ut Ulpianus ait libro XVIII. ad edictum. (l) *Quæ lex voluit aut dari id, quod nocuit, idest, id animal, quod noxiam commisit, aut æstimationem noxiæ offerre.* Noxia autem est ipsum delictum, pauperies damnum sine injuria facientis datum. Justinianus quoque libro IV. Institutionum (m) ita scribit: *Animalium nomine, quæ ratione carent, si qua lascivia, fervore, aut feritate pauperiem fecerint; noxialis actio lege XII. Tabularum prodita est. Quæ animalia si noxæ dedantur, proficiunt reo ad liberationem, quia ita lex XII. Tabularum scripta est.* Sequuntur exempla quædam, quæ sunt qui arbitrentur, ex lege XII. Tabu-

larum sumpta esse, illis verbis decepti, *Quia ita lex scripta est.* Sed nos ea ad priora esse referenda existimamus. Exempla autem sunt hæc, ut puta si equus calcitrosus calce percussisset, aut bos cornu petere solitus cornu petierit, quæ verba ex eodem Ulpiano (n) sumpta sunt in edicti interpretatione. Eiusdem legis mentio fit apud Ulpianum libro XLI. ad Sabinum. (o) Hanc legem Decemviri ex Solonis legibus sumpserunt, qui legem Athenis tulit, ut Plutarchus scribit, ut canis, qui quidquam nocuisset, trunco quatuor pedum longitudine alligato dederetur: & apud Paulum libro I. Sententiarum Pefolonia lex de cane, pro Solonia, ut arbitror, scripta est, aut Solonis.

XLI. Ad interdictionum, atque edictorum materiam aliquot leges pertinent, quas postea Prætores in edicta transtulerunt. Eas in hunc locum reservavimus. Et principio de aquæ pluvie arcendæ actione, quæ tamen ordinaria est, videamus. Pomponius libro VII. ex Plautio, (p) Labeonem scripsisse refert, quod ita scriptum esset: *Calenus dispensator meus, si rationes diligenter tractasse videbitur, liber esto: verbum videbitur pro hoc accipi debere, videri poterit.* Sic & verba, inquit, legis XII. Tabularum veteres interpretati sunt, SI AQUA PLUVIA NOCET, idest, si nocere poterit. Quod miror Justinianum libro XXXIX. Digestorum præterisse. Quo loco Ulpianus ait libro LIII. ad edictum: (q) *Si cui aqua pluvia damnum dabit, actione aquæ pluvie arcendæ avertetur aqua. Aquam pluviam dicimus, quæ de cælo cadit, atque imbre excrescit, sive per se hæc aqua cælestis noceat, ut Tubero ait, sive cum alia mixta sit.* Qua de re Cicero in Topicis ita scribit: *Si aquam pluviam eam modo intelligeremus, quam imbri collectam videremus, veniret Mucius, qui, quia conjugata verba essent pluvia, & pluendo, diceret, omnem aquam oportere arceri, quæ pluendo crevisset.* Non tamen omnis aqua pluvia arcebatur, sed quæ nocebat; neque omnis aqua nocens, sed quæ manu nocens esset, hoc est, opere manu facta, ut Ulpianus ait, aqua nocitura esset. Quamobrem Cicero addit: *Aqua pluvia ultimo genere ea est, quæ de cælo veniens crescit imbre; sed propiore loco, in quo quasi jus arcendi continetur, genus est aqua pluvia nocens, ejus generis formæ, loci vitio, & manu nocens: quarum altera jubetur ab arbitro coerceri, altera non jubetur.*

XLII. De arboribus cædendis apud Ulpianum libro LXXI. ad edictum (r) Prætor ait: *Quæ arbor ex agro tuo in agrum illius impendet, si per te stat, quominus pedes XV. a terra eam altius coerceas; tunc quominus illi ita coercere, lignaque sibi habere liceat, vim fieri veto.* Quod ait Prætor, inquit Ulpianus, & lex XII. Tabularum efficere voluit, ut quindecim pedes altius rami arboris circumcidantur, & hoc idcirco effectum est, ne umbra arboris vicino prædio noceret. Pomponius quo-

(a) L. Hæc stipulatio, de ver. sign.

(b) L. 1. §. Cum arietes, si quad. pau.

(c) Inst. de noxa. §. ult.

(d) L. Si in re. in fine. eo.

(e) L. 1. in prin. de his qui effud. Inst. de offic. judi. in prin.

(f) L. In hac §. Si quis noxali ad exhib.

(g) L. Noxalis autem. de nox. action.

(h) L. 3. §. Si quis quem. de S. C. Silani.

(i) §. Quod ad aufam. e. l.

(k) L. Nam lufus. ad L. Aquil.

(l) L. 1. in prin. si quad. pau.

(m) Inst. eod. in prin.

(n) d. L. 1. §. Ait Prætor.

(o) L. Qui servandorum. §. ult. de presc. ver.

(p) L. Labeo. de statuliberis.

(q) L. 1. in prin. de aqua, & aqua pl. arc.

(r) L. 1. in fine. de arb. cad.

(a) L. 2. quoque libro XXXIV. ad Sabinum (a) scribit: *Si arbor ex vicini fundo vento inclinata in tuum fundum sit, ex lege XII. Tabularum de adimenda ea recte agere potes, jus ei non esse, ita arborem habere.* Et Paulus libro XVIII.

ad edictum (b) scribit, colonum, cum quo propter succisas arbores agebatur ex locato, si juraverit se non succidisse, si e lege XII. Tabularum de arboribus succisas postea convenietur, per exceptionem jurisjurandi defendi poterit. Hac etiam de re ita scribit Paulus libro V. Sententiarum titulo de interdicto *utru- bi*, vel *unde vi*; est enim liber mendosus: *Arbor, quæ in alienas ædes, vel in vicini agrum imminet, nisi a domino sublucari non potest, isque conventus dominus id facere noluerit, a vicino luxuries ramorum compescatur.* Idque qualiscumque dominus facere non prohibetur. Sublucare arbores, ut Sex. Pompejus ait, est ramos supputare, & veluti, lucem subtus mittere. Conlucare autem est succisas arboribus locum luce implere: vel ut alio loco ait, conlucare dicebant, cum profanæ silvæ rami deciderentur officientes lumini. Ad hunc locum illa quoque pertinere poterant, quæ ex lege Solonis Cajus libro IV. ad legem XII. Tabularum (c) scripsit, de quibus vicesimo capite scriptum est. Sed & quod Sex. Pompejus scribit: *Sarpuntur vineæ, idest, putantur, ut in XII. quandoque sarpta donec dempra erunt.*

(b) L. In duobus. §. Colonus. de jure jur.

(c) L. ult. fin. reg.

(d) L. Uni. de glam. lege.

(e) Cap. 5.

(f) L. Qui venenum. in fine. de verb. signif.

(g) Virg. Georg. 1.

XLIII. De glande vero legenda, etsi Ulpianus libro LXXI. ad edictum (d) tantum scripserit: *Ait Prætor, glandem, quæ ex illius agro in tuum cadat, quo minus illi tertio quoque die legere, auferre liceat, vim fieri veto. Glandis nomine omnes fructus continentur.* Tamen Plinius Secundus libro XVI. (e) *Caurum est*, inquit, *lege XII. Tabularum ut glandem in alienum fundum procidentem liceret colligere.* Et Cajus libro IV. ad legem XII. Tabularum (f) hujus legis, ut opinor, interpres ita scribit: *Glandis appellatione omnis fructus continetur, ut Javolenus ait, exemplo Græci sermonis, apud quos omnes arborum species ἀροδρῶν appellantur.* Ex hac glandis significatione glandiferæ arationes fructuosæ a Cicerone appellantur Philippica II. *Quid jam querar, inquit, de agro Leontino? quandoquidem hæc quondam arationes Campani & Leontini in populi Romani patrimonio glandiferæ & fructuosæ ferebantur.* Erat autem veteribus persuasum, primos homines glandibus pasci solere: (g)

Prima Ceres ferro mortales vertere terram Instituit; cum jam glandes atque arbusta sacra Deficerent silvæ; & victum Dodona negaret.

XLIV. De mortuis, & sepulchris multa in Duodecim scripta fuerunt, quæ Cicero libro II. de legibus hoc ordine refert: HOMI-

NEM MORTUUM, inquit lex in XII. Tabulis, IN VRBE NE SEPELITO, NEVE VRITO. Credo, inquit Cicero, vel propter ignis periculum. Hac de causa Paulus libro I. Sententiarum scribit: *Corpus in civitatem inferri non licet, ne funestentur sacra civitatis; & qui contra ea fecerit, extra ordinem punitur.* Ulpianus tamen libro XXV. ad edictum (b) scribit, Divum Hadrianum rescripto poenam statuisse XL. aureorum in eos, qui in civitate sepeliunt, eamque pecuniam fisco inferri jussisse; eandemque in magistratus, qui id passi essent; locumque publicari, & corpus transferri. Quod rescriptum in his quoque civitatibus obtinere Ulpianus ait, in quibus lex municipalis permittit in civitate sepeliri. Exstat etiam Diocletiani rescriptum ad Victorinum (i) in hæc verba: *Mortuorum reliquias, ne sanctum municipiorum jus polluat, intra civitatem condijam pridem vetitum est.* Hodie vero non intra urbem solum, sed in ipsa quoque Martyrum, & Apostolorum sede passim homines adversus Gratiani constitutionem (k) sepeliuntur; quod ab illorum temporum Pontificibus Cicero quoque ait contra decretum fuisse: Non esse scilicet jus in loco publico fieri sepulchrum. Idem ait: (l) *Jam cætera in Duodecim: Minuendi sunt sumptus, lamentationesque funeris; translata de Solonis fere legibus: HOC PLUS, inquit, NE FACITO, ROGVM ASCIA NE POLITO.* Deinde ait: *Extenuato igitur sumptu tribus reciniis, & vinculis purpuræ, & decem tibi- cinibus, tollit etiam lamentationem.* MULIERES GENAS NE RADVNTO, NEVE LESSVM FVNERIS ERGO HABENTO. Hoc veteres, inquit, interpretes Sex. Ælius, L. Acilius non satis se intelligere dixerunt, sed suspicari vestimenti aliquod genus funebris. L. Ælius lessum quasi lugubrem ejulationem, ut vox ipsa significat; quod eo magis judico verum esse, quia lex Solonis id ipsum vetat. Et alio loco de hac eadem re ita scribit: (m) *Posteaquam, ut scribit Phalereus, sumptuosa fieri funera, & lamentabilia cœpissent; Solonis lege sublata sunt. Quam legem eisdem prope verbis nostri Decemviri in decimam tabulam conjecerunt. Nam de tribus reciniis, & pleraque illa Solonis sunt; de lamentis vero expressa verba sunt: MULIERES GENAS NE RADVNTO, NEVE LESSVM FVNERIS ERGO HABENTO.* C. Plinius libro XII. (n) ait: *Infra oculos malæ sunt homini tantum, quas prisca genas vocabant, XII. Tabularum interdicto radi a feminis eas vetante; pudoris hæc sedes. Recinium (inquit Sex. Pompejus) omne vestimentum quadratum hi, qui XII. interpretati sunt, esse dixerunt; unde reciniati mimi. Rica & ricalæ vocantur parva recinia, ut palliola ad usum capitis facta: & alio loco: Rica est vestimentum quadratum fimbriatum purpureum, quo Flaminicæ pro palliolo utebantur. Hoc videtur Virgilius significasse his verbis libro IV. Æneid.*

(i) L. Mortuor. C. de relig. & sump. fun.

(k) L. 2. C. de sacrosan. eccl.

(l) d. lib. 2. de legib.

(m) Ibid. paulo post.

(n) Cap. 37.

Pur-

*Purpureasque super vestes velamina nota
Coniiciunt.*

Nonius vero Marcellus ricam esse ait, quod nos sudarium dicimus. Turpili quoque verba refert hæc? *Postquam ad ædem venimus, veneratur Deos; interea aspexit virginem gestantem in capite ruculam indutam.* M. Varro de lingua Latina (a) recinium esse dictum est, quod eo uterentur duplici, & eo quod dimidiam partem retrorsum jaciebant, a reiiciendo recinium dictum. Itaque cum lege XII. Tabularum sumptus minueretur, tria tantum recinia deferri permessa sunt, quæ in Solonis legibus apud Plutarchum tres vestes appellantur. De lamentationibus hoc ipsum refertur apud eundem Ciceronem libro II. Tusculanarum quaestionum: *Ingemiscere, inquit, nonnumquam viro concessum est, idque raro; ejulari ne mulieri quidem; & hic nimirum est fletus, quem XII. Tabulae in funeribus adhiberi vetuerunt.* Hoc etiam Cicero (b) solum in suis legibus retulit: *HOS LETO DATOS DIVOS HABENTO; SVMPVTVM IN OLLOS, LVCTVMQVE MINVNTO.* De funerum solemnitate & sumptibus exstant Justiniani Novellæ leges duæ XLIII. & LIX. (c) quibus de decanis, hoc est, lecticariis, & eorum officinis, quæ ergasteria appellantur, quod ab Haloandro primo cognitum, deinde ab Alciato libro I. Πρῆπρον conscriptum est. Addit Cicero: *Cætera item funebria, quibus luctus augetur, Duodecim sustulerunt.* HOMINI, inquit, MORTVO NE OSSA LEGITO, QVO POST FVNVS FACIAT. Excipit bellicam, peregrinamque mortem. Hæc præterea sunt in legibus de unctura: *quæ servilis unctura tollitur, omnisque circumpotatio; quæ & recte tolluntur, neque tollerentur, nisi fuissent.* Sex. Pompejus (d) refert in Duodecim caveri, ne mortuo murrata potio indatur. Murratam potionem, & murram, & murrulam appellatam fuisse ait a murra, sive myrra, ni fallor. Sic Pomponius in unguentis, rosam, murram, colum, nardum enumerat, capite XXI. de auro, & argento. Sane circumpotationibus nostris, & conviviis, quæ in ædibus sacris mortuorum causa fiunt, atque etiam ob divorum, ut ipsi existimant, cultum, opus esset nunc aut hanc legem restituere, aut sacra Pontificum decreta Laodicensis, & Carthaginensis concilii, quæ a Gratiano (e) referuntur, item aliud Arelatensis, quod in Conciliorum libris reperitur. Sequitur apud Ciceronem: *Ne sumptuosa respersio, nec longæ coronæ, nec acerræ prætereantur.* Describitur a Virgilio [f] eleganter Miseni funus, in quo neque unctio præterita est, neque vestium crematio, resperisionis quoque mentio fieri videtur:

*Idem ter socios pura circumtulit unda,
Spargens rore levi, & ramo felicis olive;
Lustravitque viros, dixitque novissima verba.*

Nisi forte ad florum & coronarum & vini, atque lactis resperisionem Tullii verba pertineant, quæ sumptus majoris sunt. (g)

(g) *Ibid.*

Manibus date lilia plenis:

Purpureos spargam flores, animamque nepotis

His saltem accumulæ donis.

Et alio loco: (h)

*Hic duo rite mero libans carchesia Baccho
Fundit humi: duo lacte novo, duo sanguine sacro:*

Purpureosque jacet flores.

Fieri etiam potest, ut longæ coronæ ad magnum comitatum pertineant. Acerra autem, ut Sex. Pompejus ait, vel ara erat, quæ ante mortuum poni solebat, in qua odores incendebantur: vel arcula turaria, ubi tus reponebatur. Hoc autem significasse idem poeta videtur libro V.

Et plena supplex veneratur acerra.

Illa jam significatio est, laudis ornamenta ad mortuos pertinere, quod coronam virtute partam & ei, qui peperisset, & ejus parenti sine fraude esse lex impositam jubet. Credoque, quod erat factitatum, ut uni plura fierent, lectique plures sternerentur: id quoque ne fieret, lege sancitum est. Non satis existimo hæc integra esse, ut pleraque alia in his de legibus Tullianis libris. Neque enim lecti plures ad coronas pertinere videntur. Plinius tamen libro XXI. [i] de coronis ita scribit: *Semper auctoritas vel ludicro quaestiarum fuit. Namque ad certamina in circum per ludos & ipsi descendeant, & servos suos* quoque mittebant. Inde illa XII. Tabularum lex: QVI CORONAM PARIT IPSE PECVNIAVE EIVS VIRTVTIS ERGO ARGVITVR. Quam servi, equive meruissent, pecunia partam lege dici nemo dubitavit. Quis ergo honos? ut ipsi mortuo, parentibusque ejus, dum intus positus esset, forisve ferretur, sine fraude esset imposita.* Hæc Plinius; in cujus verbis nos quædam nostro jure immutavimus. Exstat hodie Alexandri Imperatoris constitutio, (k) qua athleticis, si per omnem ætatem certassent, & coronis tribus, certaminis sacri, in quibus una saltem Romæ, vel in Græcia merito coronati essent, non æmulis corruptis, probarentur: civilium munerum tribui solere vacationem dicitur. Ulpianus quoque apud Modestinum (l) scribit: *Athletæ habent a tutela excusationem, sed qui sacris certaminibus coronati sunt.* Commoda autem quædam præmiorum consequerentur propter sacras coronas, quibus condemnatum interdici Papinianus ait libro X. Responsorum. (m) Ea enim pecunia in re pignoris in causam judicati capitur. Pignerari quoque præmiorum spem athleticæ prohibentur Alexandri constitutione ad Septi-

(h) *Æn.*

6.

(i) *Cap.*

3.

* *Al. E. quosq.*

(k) *L. un. C. de athlet. lib. 10.*

(l) *L. Si duas. §. Athletæ. de excus.*

(m) *L. Commodis. de re jud.*

(a) *Lib.*

4.

(b) *Lib.*

2. *de legib.*

(c) *Vide*

I. Non plu-

res. & el.

Qui sub

prætextu.

C. de sacr.

ecc. l. unic.

C. de colle-

gia. lib. II.

(d) *Verb.*

Murrata.

(e) *C.*

Non oportet.

2. C. Nulli. dist.

42. in conc.

Laod. c. 28.

in Carthag.

Græco. c.

42. in Lat.

30. & in

conc. Arelatens. 3. in si-

ne.

(f) *Æn.*

6.

(a) L. Spem. C. que res pi- gn. (b) Cap. 4. ptimum. (a) Addam his corollarii loco, quando de hujusmodi coronis agitur, quod Plinius de civica corona scribit libro XVI. (b) Civica iligneo primo fuit, postea magis placuit ex esculo Jovi sacra. Variatumque & cum quercu est, ac data ubique * quæ fuerat, custodito tamen honore glandis. Additæ leges arctæ, & ideo superbæ, quasque conferre libeat cum illa Græcorum summa, quæ sub ipso Jove datur, [Olympiam autem significat] cuique muros patria gaudens rumpit. Civem servare, hostem occidere. Utque eum locum, in quo sit actum, hostis obtineat eo die. Utque servatus fateatur, alias testes nil profunt. Ut civis fuerit; auxilia, quamvis Rege servato, decus id non dant. Nec crescit honos idem, imperatore conservato; quoniam conditores in quocumque civis summum esse voluerunt. Accepta licet uti perpetuo. Ludos ineunti semper assurgi, etiam ab Senatu, in more est. Seden- di jus in proximo Senatui. Vacatio munerum omnium ipsi, patrique & avo paterno. Hæc de civica Plinius, cui muralem, vallarem, atque rostratam cedere ait; de quibus, atque aliis præclare apud Gellium libro V. Noctium (c) scriptum est. Nos Ciceronis verba persequamur, qui cum de lege XII. Tabularum scriberet: *Qua in lege, inquit, cum esset, NEVE AVRUM ADDITO, quam humane excipit altera lex, ut cui auro dentes vincti essent † astim, * CVM ILLO SEPELIRE, VREREVE, SE FRAUDE ESTO; & simul; illud videtote aliud habitum esse sepelire, aliud urere.* Hæc mendosa, ut opinor, sunt; sed tamen superstitio illa tollitur condendi auri. Solebant enim veteres & in rogum pleraque iniicere, & cum ossibus ac cineribus pretiosas aliquot res servare: (d)

*Hinc alii spolia occisis direpta Latinis
Coniiciunt igni, galeas, ensesque decoros,
Frænaque, ferventesque rotas; pars munera
nota
Ipsorum clypeos, & non felicia tela.*

Astim autem quid sit, plane ignoro; sed suspicor, nisi mendosus liber sit, intra urbem significare: *ἄστυ* enim & Græcis & Latinis urbem significat; sed Athenas, propter excellentiam, ut apud Latinos urbs Romana appellatur. Idem Cicero in ejusdem libri initio: *Ut vestri Attici priusquam Theseus eos demigrare ex agris, & in astu, quod appellatur, omnes se conferre iussit, * & symphratidas ex Atticis: sic nos & eam patriam ducimus ubi nati, & illam, qua excepti sumus.* Apud Terentium quoque in Eunuchis, cum Laches Chæream filium in Piræo haberet extra urbem custodem publicum, eique servus dixisset Chæream amare fidicinam, *Quid, inquit, amat? an scit jam ille, quid meretrix fiet? an in astu venit? aliud ex alio malum.* Hinc natum est, ut propter urbanorum civium dolos, astu dolum significaret, unde astutus, & astu-

tia. Idem Terentius in Andria & in Phormione:

Quæ si non astu providentur, me aut herum pessundabunt.

Et in Eunuchis: *Quod si astu rem tractavit: & aliis locis.* Itaque arbitror, Decemviros significasse, licere aurum inferri, si intra urbem dentes auro juncti essent, ne quisquam putaret factis esse, si sepeliendo jungeret extra urbem, ubi sepulchra esse jubebantur. Aut potius divisim legendum: AST IM, sic enim dicebant pro eum. Addit Cicero: *Duæ sunt præterea leges de sepulchris, quarum altera privatorum ædificiis, altera ipsis sepulchris cavet.* Nam quod rogum, bustumve novum vetat propius LX. pedes adiacere ades alienas invito domino, incendium † veretur acerbam. Quod autem forum, id est, vestibulum sepulchri, * bustumve usucapi vetat: ructur jus sepulchrorum. Hæc habemus in Duodecim sane secundum naturam, quæ norma legis est. Ad priorem legem pertinet, quod Pomponius ait libro IX. ad Sabinum. (e) *Si propius ædificium alienum intra legitimum modum mortuus illatus sit: postea eum prohibere non poterit ædificii dominus, quo minus alium mortuum eo inferat, vel monumentum ædificet, si ab initio, domino sciente, hoc fecerit.* Legitimus enim modus LX. pedes, qui in XII. præscribuntur, significat, in quo Accursius torquetur. Ad posteriorem, quod Ulpianus libro II. Responsorum (f) scribit: *Longa possessio jus sepulchri non tribuit ei, cui jure non competit.* Reliqua sunt, inquit Cicero, in more, (hoc est, in Duodecim quidem, sed tamen illuc non ex natura, sed ex more ducta) funus ut indicatur. *Si quid ludorum: dominusque funeris utatur accenso, atque lictoribus.* HONORATORVM VIRORVM LAVDES IN CONCIONE MEMORANTOR, EASQUE ETIAM CANTVS AD TIBICINEM PROSEQVANTOR. Cui nomen nenia, quo vocabulo etiam Græci cantus lugubres nominant. Hæc Cicero de sepulchris & funeribus ex Duodecim retulit. In quibus quod de accenso & lictoribus retuli, mendosum, ut opinor, est. Et existimo significasse, ut, qui ludos funeris ergo faceret, accenso, atque lictoribus uteretur. Erat accensus Cos. minister, qui ab acciendâ plebe, ut Varro (g) ait, appellabatur. Idem viator fortasse dicebatur, quod e vilis in Senatum arcesseret, ut Cicero in Catone scribit. Lictores fasces præferebant virgarum, atque securium extra Urbem, qui XII. numero Regibus & Consulibus, XXIV. Dictatori fuerunt, ut Budæus ex Livio notat, & nos in Julia de maritandis ordinibus diximus. Proconsules, ut Ulpianus scribit (h) libro XX. ad legem Juliam & Papiam, non amplius quam sex fascibus utebantur. Consularium fascium mentio fit in Valentiniani constitutione de Consulibus: (i) *Reperiri, inquit, fasces virtutes sepe meriti comprobant, non augment.*

Alia

† Al. videtur arceve.
* Al. bustive.

[e] L. Si propius. de mort. inf.

[f] L. Longa. eod.

(g) lib. 5. de ling. Lat.

(h) L. Proconsules. de offic. Procons.

[i] L. 1. C. de Cons. lib. 12.

[a] L. Du-
umvirum.
C. de decu.
lib. 10.

Alia constitutione (a) dicitur, Duumviro impune non licere extollere potestatem fascium extra metas territorii propriae civitatis. Quibus verbis significari videtur, fascibus Duumviros municipales uti solitos instar Consulium, nisi forte translatione aliqua id dictum est. Iustinianus vero Novella XXIV. XXV. & XXX. Prætoribus Pisidiæ & Lycaoniæ, & Proconsuli Cappadociæ insignia Consularis magistratus, & spectabilis (ut appellant) dignitatis tribuit hæc; sellam curulem argenteam, securim, & virgas. Sellam autem tum *δίφρον* tum *ἀπύην*, tum *ὄχημα* appellat; ut rem Græcis ignotam exprimeret, quæ tum argentea, olim eburnea fuit: fasces *πέλεκυον*, (quod verbum in XXIV. Novella Norici libri deest) & *ὀββδης* semper appellavit. Additur Novella CIII. ut Proconsul Palæstinæ *τηβένω* veteri illa, atque nobili purpurea stola utatur. De prætexta autem magistratuum toga intellexit, etsi Haloander mendoso libro usus Venetam stolam scripserit. Tebenum Dionysius libro III. Antiquitatum togam appellat quamcumque; alii regiam vestem esse dicunt a Tebeno Arcade, vel Timeno, qui primus eam vestem invenisse dicitur. De eadem intelligenda est Novella XXXI. Sed hæc in illarum legum editione, quam paro, dicuntur. Additur a Cicerone laudationes mortuorum fuisse in Duodecim permissas. De quibus Cicero in Bruto: *Exstant*, inquit, *mortuorum laudationes: ipse enim familiae sua quasi ornamenta ac monimenta servabant, & ad usum, si quis ejusdem generis occidisset, & ad memoriam laudum domesticarum, & ad illustrandam nobilitatem suam. Quamquam his laudationibus historia rerum nostrarum est facta mendosior: multa enim scripta sunt in eis, quæ facta non sunt; falsi triumphi, plures Consulatus, genera etiam falsa, & ad plebem transitiones, cum homines humiliores in alienum ejusdem nominis infunderentur genus.* Hoc idem Livius ait in calce libri octavi, funebribus laudibus vitiatam esse temporum memoriam, falsisque imaginam titulis, dum familia ad se quæque famam rerum gestarum honorumque trahunt. Idem Cicero libro II. de Oratore auctor est, Popiliam primam mulierem publice fuisse laudatam a Q. Catulo ejus filio. Imagines tamen majorum, in funebribus quoque mulierum præferbantur, ut ex eodem libro Ciceronis constat, cum Crassi verba refert adversus Brutum, dum Junia anus funere efferretur. *Brute quid sedes? quid illam anum patri nuntiare vis tuo? quid illis omnibus, quorum imagines duci vides? quid majoribus tuis?* Erat autem ex eadem Junia familia Brutus, qua de causa illa optime ac venustissime in eum dicta sunt. Apud Polybium quoque libro VI. historiarum, quo pacto imagines ducebantur, perscribitur.

XLV. Ex libro III. de legibus monstrofi partus in Duodecim relegari jubebantur: hæc enim sunt Quinti verba de Tribunicia potestate: *Cujus primum ortum, si recordari vo-*
Tom. I.

lunus, inter arma civium, & occupatis & obsessis Urbis locis procreatum videmus. Deinde cum esset cito legatus tamquam XII. Tabulis insignis ad deformitatem puer, brevi tempore nescio quo pacto creatus, multoque tetrior & fædior natus est. Quibus verbis duas Romanæ plebis seditiones significare videtur: alteram, cum Tribunicia potestas nata est, anno fere septimodecimo post Reges exactos, cum Tribunos sibi in monte Sacro creavit, ut Pomponius libro singulari Enchiridii (b) & Livius libro II. scripserunt. Altera fortasse est, qua iterum creatos esse Tribunos ait, cum longe post Decemviros sublato plebs a patribus secessit, & sibi jura constituit, quæ plebiscita appellantur; legeque Hortensia a Dictatore lata pro legibus placuit ea observari, ut idem Pomponius, & Gellius scribunt, qua de re (c) Livius libro XI. scripserat, ut ex Flori epitomæ apparet. Vel quia in eo intervallo pleræque contentiones inter Tribunos & Senatores fuerunt, magis placet, ut de seditione, quæ lege Horatia sublata est apud Livium libro III. cum Decemviri sublato sunt, Ciceronis verba intelligamus; ut, quod Cicero ait quasi deformem puerum fuisse legatum, illud Decemvirorum tempus significetur. Sed ad ipsam legem veniamus. Nonius Marcellus scribit, prodigia dicta esse, quasi porro adigenda: Cicero a prædicendo deduxisse videtur libro I. de Divinatione. Ita enim scribit: *Portentorum vim verba ipsa prudenter a majoribus posita declarant. Quia enim ostendunt, portendunt, monstrant, prædicunt; ostenta, portenta, monstra, prodigia dicuntur.* Id vero ita fieri, ut initio dicebamus, non uno in loco T. Livius, & Corn. Tacitus scribunt. Hinc elegans illa est Ciceronis exclamatio in Prætura Urbana: *O scelus, o portentum in ultimas terras exportandum! Non enim potest ea natura, quæ tantum facinus commiserit, hoc uno scelere esse contenta.* De hujusmodi autem partu ita Paulus libro IV. Sententiarum (d) scribit: *Non sunt liberi, qui contra formam humani generis converso more procreantur, veluti si mulier monstrum aliquid, aut prodigiosum enixa sit.* Quæ verba ad jus liberorum referenda esse, alio loco scripsimus. Enixæ autem honores habet, quæ portentosum vel monstrum partum ediderit, ut Ulpianus libro IV. ad legem Juliam & Papiam (e) scribit. Apud eundem Ulpianum libro XXV. ad edictum (f) ita scriptum est: *Ostentum Labeo definit, omne contra naturam cujusque rei genitum, factumque. Duo autem genera sunt ostentorum: unum, quoties quid contra naturam nascitur, tribus manibus forte, aut pedibus, aut qua alia parte corporis, quæ naturæ contraria est: alterum, cum quid prodigiosum videtur, quæ Græci φαντασμα vocant.*

XLVI. Ad extremum titulum Institutionum, qui de publicis judiciis inscribitur, hæc quoque leges pertinent, quas hoc loco referam. Pomponius libro singulari Enchiridii (g) scri-

[b] L. 2.
§. Iisdem
temporibus.
de orig. jur.

(c) §. De-
inde cum
esset. e. l.

(d) L.
Non sunt.
de statu hom.

[e] L.
Quæret ali-
quis. de ver.
sign.

(f) L. O-
stentum.
eod.

(g) L. 2.
§. Exactis.
2. & §. Et
quia. de o-
rig. jur.

* al. a ple-
be.

scribit, Consulibus creatis, ne per omnia regiam potestatem sibi vindicarent, lege lata factum esse, ut ab eis provocatio esset; neve possent in caput civis Romani animadvertere injussu populi: relictumque esse eis, ut coercere solum possent, & in vincula publica duci juberent. Ea de causa ait, postea Quæstores a populo constitutos esse, qui capitalibus rebus præessent, & Quæstores parricidii dicebantur, quorum etiam meminit lex XII. Tabularum. Quæstores veteres ab inquirendo dixerunt, quasi quæsitores; neque solum qui inquirendæ pecuniæ, & conservandæ causa creati erant, & ut ærario præessent, ita appellabantur; ut Pompeius (a) scripsit; sed etiam qui in provincias sortito mittebantur, ut Ulpianus ait libro singulari de officio Quæstoris, (b) & inquirendis criminibus præfecti Quæstores & Quæsitores dicebantur. (c)

(a) d. L. 2. §. Deinde.

(b) L. uni. de offic. Quæst.

[c] Virgil. Æn. 6.

*Nec vero hæc sine sorte data, sine iudice sedes;
Quæstor Minos urnam movet; ille silentium
Conciliumque vocat, vitasque & crimina discit.*

Hinc etiam quæstiones publicæ, judicia publica appellantur, & fervorum tormenta idem nomen obtinent. Justinianus quoque Novella LXXX. (d) scribit, renovare se veterem magistratum, qui inquirendis criminibus præerat, & Quæstorem constituere, qui Bizantii de coloniis vagis, & mendicantibus validis, & de levioribus criminibus iudicet. Sex. vero Pompeius ita scribit: *Parricidi Quæstores appellabantur, qui solebant creari causa rerum capitalium quærendarum. Nam parricida non utique is, qui parentem occidisset, dicebatur: sed qualemcumque hominem. Indicat lex Numæ Pompilii Regis his composita verbis: SI QVIS HOMINEM LIBERVM MORTI SCIENS DVIT, PARRICIDA ESTO. Hoc autem postremum, quod Sextus ait, multis aliis exemplis verum ostendetur, quibus parricida non patris interfector, sed & cujuscumque civis appellatur. Unum pro multis referam ex Ciceronis oratione prima in Catilinam: Certe verendum mihi non erit, inquit, ne quid, hoc parricida civium interfecto, invidia mihi in posteritatem redundaret. Lege quoque Pompeja de parricidiis non solum tenetur qui aliquem e parentibus suis occidisset, sed etiam si fratres tam germanos, quam patruales, item patruum, uxorem, generum, vitricum, & patronum; ut Marcianus scribit libro XIV. Institutionum (e).*

(d) Auth. de Quæstore. in princ.

(e) L. 1. de leg. Pomp. de parric.

(f) L. 3. ad leg. Jul. majest.

XLVII. Idem [f] scribit: *Lex XII. Tabularum jubet, eum, qui hostem concitaverit, quive civem hosti tradiderit, capite puniri. Lex autem Julia majestatis præcipit, eum, qui majestatem publicam læserit, teneri; qualis est ille, qui in bellis cesserit, aut arcem tenuerit, aut castra concesserit. Qua de re in Juliis legibus vidimus.*

XLVIII. Ad Corneliam autem de ficiariis pertinet, quod libro XX. Gellius scribit ex XII. Tabulis, qui fallum testimonium dixisse convictus esset, e saxo Tarpejo dejiciatur. Sed postea non solum falsis testibus minor pœna indicta est, sed genus quoque pœnæ sublatum est. Modestinus enim scribit libro XII. Pandectarum (g) non posse quemquam sic damnari, ut de saxo præcipitur. Illud etiam in XII. fuit: *CVI TESTIMONIUM DEFVERIT, IS TERTIIS DIEBUS OB PORTVM OBVAGVLATVM ITO.* Portum vero illic domum significare Sex. Pompeius scribit. Quamobrem non male Ulpianus [h] scribit: *Portus appellatus est conclusus locus, quo importantur merces, & inde exportantur, inde angiportum dictum est.*

(g) L. Si diutino. de pœnis.

(h) L. Portus. de verb. signif.

XLIX. Idem Gellius scribit in eisdem legibus cautum, ut iudicem, arbitrumve jure datum, qui ob rem dicendam pecuniam accepisse convictus est, capite puniant. Quæ ad Juliam repetundarum pertinent.

L. Illud ad hunc locum nescio quomodo reservavi, ut de usuris scriberem, de quibus in Duilia lege retulimus, Corn. Tacitum libro V. scripsisse, in Duodecim sanctum esse, ne quis unciario scœnore amplius exerceret; quod Duilia quoque ex Livio libro VII. dicebatur. Unciarius scœnus dicebatur, propterea quod duodecima pars solvebatur ejus usuræ, quæ, si centesima promissa esset, solveretur. Cætera in Duilia referuntur. Addam tamen id, quod Justinianus retulit libro XXII. Digestorum sub titulo de usuris, ex libro VI. Cæii ad legem XII. Tabularum [i]: *Videamus, inquit, an in omnibus rebus petitis, in fructus quoque condemnatur petitor. Quæ quæstio subtiliter ab eo tractatur: motamque esse arbitror, propterea quod fortasse in Duodecim cautum erat, ut cum fructibus restituerentur. Moveor autem tum ejus libri inscriptione, tum etiam Ælii Galli nomine ab eodem laudato, quem puto Duodecim interpretatum fuisse.*

(i) L. Videamus. de usuris.

LI. Hæc quoque verba in XII. fuisse referuntur apud Gellium libro VI. *IMPROBUS INTSTABILISQUE ESTO.* Quibus verbis ait significari mulieribus testimonii dicendi jus non fuisse. Cum enim scripsisset, Accæ Larentiæ, & Cæjæ Tarratiæ, sive Suffetiæ nomina in antiquis annalibus celebria fuisse; Accæ autem post mortem, Tarratiæ vivæ amplissimos honores a Populo Romano habitos: *Tarratiam Vestalem virginem fuisse, lex Horatia testis, inquit, est, quæ super ea ad populum lata est, qua plurimi ei honores sunt; inter quos jus quoque testimonii dicendi tribuitur, testabilisque una omnium feminarum ut sit, datur; id verbum est ipsius legis Horatiæ. Contrarium est in XII. Tabulis scriptum: IMPROBUS INTSTABILISQUE ESTO. Præterea si LX. * annos nata sacerdotio abire, ac nubere voluisset, jus ei, potestasque exaugurandi, atque nubendi facta est, munificentia & beneficii gratia, quod campum Tiberinum, sive Martium populo Romano condonasset. De Ac-*

* XL.

ca vero Larentia ait, corpus vulgare solitam, cumque pecuniam grandem confecisset, morientem Romulum regem, sive populum Romanum heredem fecisse. *Ob id, inquit, meritum a Flamine Quirinali sacrificium ei publice fit, & dies e nomine ejus in fastos additus.* Sed Mafurius Sabinus libro I. Memorialium alios historicos secutus Accam Larentiam Romuli nutricem fuisse dicit, quæ cum XII. filios haberet, uno eorum mortuo, Romulum in ejus locum adoptavit, & XII. fratres Arvales dicti sunt, eaque religio in posteros manavit: totidem enim sacerdotes Arvales spiceas coronas, albasque infulas ferre solent. Hæc Gellius. De Tarratia Plinius libro XXXIV. *Decretum, ait, ut ei statua poneretur ubi vellet, quod Campum Tiberinum gratificata esset populo;* hæc enim erant Annalium verba. Libro XVIII. de Acca Laurentia (ita enim appellat) idem dicit, quod Mafurius. Livius vero libro II. & Dionysius libro V. campum Martium agrum Tarquiniorum fuisse scribunt farre satum; & cum Regibus exactis eorum bona diriperentur, eam segetem in Tiberim projecerunt, ex qua infulam confectam esse crediderunt. Cætera non memini me apud eos legisse. Sed quod ad verba legis attinet, Justinianus scribit libro II. Institutionum: *(a) Testes autem adhiberi possunt hi, cum quibus testamenti factio est. Sed neque mulier, neque impubes, neque servus, neque furiosus, neque mutus, neque surdus, neque is, cui bonis interdictum est, neque hi, quos leges jubent improbos, intestabilesque esse, possunt in numerum testium adhiberi.* Theophilus Græcus institutionum interpres improbos, & intestabiles appellat non mulieres, ut Gellius; sed eos, qui, cum testes in aliquo testamento fuissent, atque id subsignassent, noluerunt tamen signa sua agnoscere; quod non alibi scriptum vidi. Ulpianus autem libro LXVIII. ad edictum *(b) tantum scribit: Exhibere autem tabulas apud Prætorem oportet, ut ex auctoritate ejus signatores admoniti venirent ad recognoscenda signa; & si forte non obtemperent testes, Labeo scribit, coerceri eos a Prætore debere.* Magis autem probarem, ut intestabiles esse intelligamus, lege Cornelia de injuriis damnatos, qui neque testimonium dicere possunt, neque eis testimonium dicitur, ut Cajus ait libro XXII. ad edictum *(c) provinciale, & in Cornelia de injuriis dictum est. Qui autem in XII. fuerint, non facile dixerim. Sed de mulierum testimoniis Paulus libro II. de adulteriis (d) scribit: Ex eo quod prohibet lex Julia de adulteriis testimonium dicere condemnatam mulierem, colligitur etiam mulieres testimonii in judicio dicendi jus habere.* Quod olim ex XII. Tabulis contra erat, ut Gellius scribit. His scriptis incidi in verba duodecim Tabularum apud Gellium libro XV. cap. III. quæ licet mendosa sint, ad hunc locum maxime pertinere videntur. Sunt autem hæc: *Quæ si erit testa-*

tor, libripensve fuerit, in testimonium feriat; improbus, intestabilisque esto. Hæc in veteribus libris ita sunt: *Qui si erit testarier, &c. fariatur, improbus, quibus intestabilisque esto.* Ego scribo: *QVI SE SIERIT ANTESTARIER, LIBRIPENSVE FVERIT, NI TESTIMONIUM FATEATUR, IMPROBUS CIVIS, INTESTABILISQUE ESTO.* Confirmatur hæc scriptura verbis Theophili, de quibus supra scripsi.

LII. De antestatis quoque in Duodecim dicebatur, ut Porphyrio Horatianus interpres scribit. Is autem hæc verba ejus legis refert, mendosa tamen: *SI VIS VOCATIONI, * TESTAMINI IGITUR, EN CAPITO * ANTESTARI.* Quæ verba quid sibi velint, ignoro. Acron tamen, & Porphyrio scribunt: *Si quis vades dedit se in judicio futurum, neque venisset; adversarius eum, testibus præsentibus, in jus ducebat. Manum tamen non ante iniciebat, quam testem rogaret, liceret ne antestari: qui si licere respondisset, infimam testis aurem tangebatur, ut meminisset. Namque infimam auriculam Memoriae sacram esse, Servius, & Plinius libro XI. scripserunt. Quæ omnia venuste Flaccus expressit libro I. Sermonum. Cum enim diceret, se in garrulum quendam, molestumque hominem incidisse, qui cum vadato respondere deberet, maluisset litem perdere, quam Horatium (e) relinquere: sed tamen casu obvius illi, inquit, fit*

Adversarius: &, quo tu turpissime? magna Exclamat voce: &, licet antestari? ego vero Oppono auriculam; rapit in jus: clamor utrinque, Undique concursus: sic me servavit Apollo.

Id ipsam autem est, quod Plinius ait, esse in aure ima memoriæ locum, quem tangentes antestamur; etsi hoc verbum ignorantes, antestari, pro antestari permultis locis scripserint. Apud Plautum in Pœnulo, & in Persa fit hujus rei mentio. In Persa quidem multo apertius. Nam, cum vendita esset parafiti filia lenoni pro serva, in jus eum vocabat: cumque ille diceret, cur non antestaretur; facete parafitus, *Tuan' ego causa, inquit, carnufex cuiquam mortali libero aures atteram?* Et in Pœnulo adolescens patruo suo recte respondit: *Ego te antestabor, postea hanc amabo, atque amplexabor.* Virgilius [f] non male id etiam significat:

Cum canerem Reges & prælia, Cynthius aurem Vellit, & admonuit: Pastorem Tityre pingues Pascere oportet oves.

Et in Copa:

Pone merum, & talos: pereat qui crastina curat;

Q 2

Mors

(a) Inst. de test. §. Testes.

(b) L. Locum. §. Hoc interdictum. de tab. exh.

(c) L. Cum lege. l. Is cui lege. qui test. fac. pos.

(d) L. Ex eo. de testib.

(e) Sæ. tyr. 9.

(f) Ecl. 6.

Mors aurem vellens, vivite, ait, venio.

Ex his omnibus illud intelligitur, quod Cajus ait libro I. Institutionum, in emancipationibus solere quinque testes cives Romanos adhiberi duosque alios pro eo, qui libripens dicitur, & pro eo, qui antestatus appellatur, hoc est, ut ego interpretor, is, cujus aurem vellebant. [a] Hinc illud manavit, ut testes rogarentur, etsi aurium illa vellicatio omissa sit.

(a) *Auth. Rogati. C. de testib.*

LIII. Vadum mentio efficit, ut illud quoque Gellianum addamus. Scribit libro XVI. Noctium Atticarum Gellius, juris peritum fuisse de cujusdam legis XII. Tabularum interpretatione interrogatum: eumque respondisse, se jus Faunorum, atque Aboriginum non didicisse. Sed enim cum proletarii, & assidui, & fanates, & vades, & subvades, & XXV. asses, & taliones, furtorumque quaestiones cum lance & licio evanuerint, omnisque illa XII. Tabularum antiquitas: studium aiebat se prestare debere juris, & legum, vocumque earum, quibus utimur. Et quoniam caetera superioribus capitibus explicata sunt, de fanatibus & vadibus & subvadibus videamus. Sanates, ut Sex. Pompejus ait, dicti sunt, qui supra, infraque Romam habitaverunt. Quod nomen ideo est inditum, quia, cum defecissent a Romanis, brevi in amicitiam quasi fanati redierunt. Itaque in XII. cautum fuisse, ut idem juris esset sanatibus, quod fortibus, idest, bonis, & qui numquam defecerant a populo Romano. Idem ait, vadem sponforem significare datum in re capitali. Antonius Gallus in monosyllabis inter vades & praedes eam differentiam esse ait, quod alteri in capitali iudicio, alteri in re familiari adhibentur.

Quis subit in poenam capitali iudicio? vas. Quis, cum lis fuerit nummaria? quis dabitur? praes.

Hoc Cicero recte servat, cum libro III. de Officiis, & II. de Finibus, item V. Tusculanarum Quaestionum, magnum illud duorum Pythagoreorum Damonis & Pythiae amicitiae testimonium scribit. Nam, cum eorum alteri Dionysius tyrannus diem necis destinavisset, & is, qui morti addictus esset, paucos sibi dies commendandorum suorum causa postulavisset: *Vas factus*, inquit, *alter est ejus sistendi, ut, si ille non revertisset ad diem, moriendum esset sibi ipsi. Qui cum ad diem se recepisset, admiratus eorum fidem tyrannus petivit, ut se in amicitiam tertium adscriberent.* Vadimonium tamen, ut ex Quintiana Ciceronis oratione constat, sponso est sistendi se in iudicium in pecuniaria quoque causa. Quamobrem libro XII. Constitutionum (b) vades pro praedibus usurpantur a Zenone Imperatore. De praedibus permulta exempla sunt, quae ad rem familiarem pertinent, quae colligere non est necesse. Praes autem dictus est, quod a magistratu interrogari soleat, an praestet illud fieri, ut Varro scribit:

(b) *L. ult. §. Haec autem. C. de castren. & minif. lib. 12.*

vel, ut apud Sex. Pompejum reperitur, Praes est, qui populo se obligat, interrogatusque a magistratu si praes sit ille; respondent, Praes: sed utriusque libri scriptura mihi suspecta est. De subvadibus nihil scriptum reperi, sed suspicor sponsores esse eorum, qui vades dati sunt. Quid autem de his omnibus personis in Duodecim scriptum esset, ignoro. Sed & haec omnia nomina a nostris minime usurpantur, cum fidei iussoris nomen in eorum locum successerit.

LIV. Illa etiam verba in XII. fuerunt, quae Justinianus sub titulo de verborum significatione ex libris Sex. Caii ad legem XII. Tabularum scripsit. Et principio ex libro I. (c) illud scribitur: *SI CALVITVR, ET MORETVR, ET FRVSTRETVR. Inde & calumniatores appellari sunt, quia per fraudem & frustrationem alios vexarent litibus: inde & cavillatione dicta est.* Nonius Marcellus quasi haec verba interpretaretur: *Calvitur*, inquit, *dictum est frustratur, tractum a calvis inimicis, quod sint omnibus frustratui.* Exempla quoque adfert Plauti, Pacuvii, atque Attii, & quod magis mirandum est, Sallustii libro III. Historiarum. De calumniatoribus recte Marcianus libro singulari ad S. C. Turpillianum (d) scribit: *Accusatorum temeritas tribus modis detegitur, & tribus poenis subicitur: aut enim calumniantur, aut praevarecantur, aut tergiversantur. Calumniari est falsa crimina intendere; praevarecari, vera crimina abscondere; tergiversari, in universum ab accusatione desistere.* Cavillationem autem Ulpianus libro XLVII. ad Sabinum, & Julianus libro LIV. Digestorum [e] vulgare illud sophistarum argumentum, quod acervale Cicero appellat, dixerunt: *Natura*, inquit, *cavillationis, quam Graeci σωπίτην appellaverunt, haec est, ut ab evidenter veris per brevissimas mutationes disputatio ad ea, quae evidenter falsa sunt, perducatur.* Huiusmodi est, quod Horatius libro II. epistolarum [f] tractat:

(c) *L. Si calvitur. de verb. signif. al. Si calumniatur.*

(d) *L. 1. ad S. C. Turp.*

(e) *L. Natura. de verb. signif. L. Ea est. de diver. reg. jur. Cicero lib. 2. de divin.*

(f) *Epist. 1.*

Est vetus atque probus, centum qui perficit annos.

Quid? qui deperit minor uno mense, vel anno?

Utor permissio, caudaeque pilos ut equinae Paulatim vello, & demo unum, demo etiam unum;

Dum cadat elusus ratione ruentis acervi.

Latius autem cavillatio patet, ut quidquid jocosae contorqueatur, eo nomine significetur. Addit Cajus: (g) *Post kalendas Januarias die tertio pro salute principis vota suscipiuntur.* Quod quo pacto ad XII. Tabulas pertineat, aut etiam ad verborum significationem, qua de agitur, non video. Significatur autem his verbis tertio Nonas vota suscipi, ut libro IV. Emendationum diximus. Etenim Plutarchus scribit, M. Ciceronem natum esse tertio die novarum kalendarum (si ita loqui liceret) qua die magistratus vota concipiunt, at-

(g) *d. l. Si calvitur.*

atque sacrificant pro salute principis. Cicero tamen libro VII. ad Atticum (a) scribit: *Sed de Formiano Tarracinam pridie kalendas Januariarum, inde Pontinum, inde Albanum Pompeii, ita ad Urbem tertio Nonas natali meo.* (a) Epi. st. 5.

A. Gellius libro XV. (b) *Dinumeratis annis a Q. Capione, & a Q. Serrano, quibus Coss. ante diem tertium Nonas Januariarum M. Cicero natus est, ad M. Tullium & Cn. Dolabellam, quibus Coss. causam privatam pro Quinctio apud Aquilium Gallum judicem dixit, sex & viginti anni reperiuntur.* Ex his verbis apparet, cum dicimus post kalendas Januariarum diem tertium, significare nos tertium ejus mensis diem, non quartum. Ex quo Pauli verba interpretabamur libro III. ad legem Juliam & Papiam. (c) *Anniculus, inquit, amittitur, qui extremo anni die moritur: & consuetudo loquendi id ita esse declarat, ante diem X. kalendarum: post diem X. kalendarum; neutro enim sermone undecim dies significantur.* Etenim si ante X. kalendas Januariarum dicamus nos aliquid fecisse, aut esse facturos, diem ipsum decimum kalendarum significamus, hoc est, Decembris mensis diem tertium & vicesimum: si vero post decimum, decimus ipse dies significatur Januarii mensis, hoc est, quarto Idus Januariarum; ut ex supra scriptis verbis Caii constat. Idem Cajus libro III. ad legem XII. Tabularum [d] scribit: *Ferri proprie dicimus, quæ quis suo corpore bajulat: portari ea, quæ quis jumento secum ducit: agi ea, quæ animalia sunt.* Contemnunt permulti hanc Caii differentiam, quam ego ita tueri posse crediderim, ut jurisconsultum existimem legi XII. Tabularum optimam interpretationem dedisse, in qua tria fortasse hæc verba *κτὰ τοῦ αὐτοῦ*, ut Ulpianus ait, [e] tollendæ dubitationis gratia conscripta fuerant. Quamquam ne illud quidem pertinaciter defenderim, ut nostri plerique omnes solent, nulla in re veteres jureconsultos, quorum scripta Justinianus [f] recepit, minus vidisse, nihil Tribonianum in Digestis, aut contrarium, aut abundans, aut imperfectum, aut obscurum reliquisse. Effet enim veluti gigantum more pugnare cum diis, si nobis divinam illam naturam vindicemus. Jure enim illud Terentianum laudatur, ut homines cum simus, nihil humanum a nobis alienum esse putemus. Sed, ut ad Caii differentiam revertamur [g] & licet eam aliquando veteres neglexerint, ea tamen plerique usi sunt. M. Cicero libro II. ad Q. fratrem: *Memini enim, cum hominem portarem ad Bajas Neapoli octophoro Anitiano, machæroforis centum sequentibus, miros risus nos edere, cum ille ignarus sui comitatus repente aperuit lecticam, & pene ille timore, ego risu corruvi.* Cæterorum verborum exemplis abstinere, quæ tertio quoque verbo fere occurrent. Idem Cajus ait libro IV. (h) *Qui venenum dicit, adicere debet, utrum malum, an bonum. Nam & medicamenta venena sunt: quia eo nomine omne continetur, quod adhibitum naturam ejus, cui adhibitum esset, mutat.* Id a Græcis *μακρον* appellari ait, & eodem pacto noxia & juvantia medicamenta eo nomine significari. Hoc quoque initio ita servabatur, quod postea in legibus tantum est, ut in Cornelia de ficiariis vidimus. Sed & poetæ veterum verborum vim retinere solent: [i]

Has herbas, atque hæc ponto mihi lecta venena Ipse dedit Mæris.

Et alio loco: (k)

Alba nec Assyrio fucatur lana veneno.

Sed postea factum est, ut in pejorem significationem, etsi nihil adjectum sit, hoc verbum accipiatur. Idem in dolo malo evenit: hæc enim sunt Ulpiani verba libro XI. ad edictum: (l) *Non fuit autem contentus Prætor dolum dicere, sed adjecit, malum: quoniam veteres dolum etiam bonum dicebant, & pro solertia hoc nomen accipiebant, maxime si adversus hostem, latronemve quis machinatur.* Dolum, an virtus, inquit ille, (m) *quis in hoste requirit?* Idem Cajus libro V. ad legem XII. Tabularum (n) ait: *Duobus negativis verbis quasi permittit lex magis, quam prohibuit; idque etiam Servius animadvertit. Cujusmodi essent in Duodecim verba, nescio; sed tamen his similia fuerunt: Non improbamus, non negamus, non nolumus, non ignoramus, non prohibemus, atque alia id genus. Sic Ulpianus libro XII. ad Sabinum (o) inter proprie, non improprie, & proprie non est, differentiam constituisse videtur. Verba enim ejus sunt hæc: *Intestati proprie appellantur, qui, cum possent testamentum facere, testati non sunt. Sed & is, qui testamentum fecit, si ejus hereditas adita non est, vel ruptum, vel irritum est testamentum; intestatus non improprie dicitur decessisse. Plane qui testari non potuit, proprie non est intestatus, puta impubes, furiosus, vel cui bonis interdictum est; sed hos quoque pro intestatis accipere debemus.* In quam rationem sunt qui interpretentur quod Ulpianus ait libro II. ad legem Juliam & Papiam: (p) *Lege obvenire hereditatem non improprie quis dixerit, & eam, quæ ex testamento desertur.* Quamvis Paulus scribat, (q) si coita sit societas, ut justa hereditas communis sit; non ea, quæ ex testamento, sed quæ jure legitimo obvenit, communis erit. Huc accedit, quod libro I. Emendationum diximus in Florentino libro Ulpiani verba libro III. ad Sabinum esse hæc: (r) *Ejus est non nolle, qui potest velle: quæ ejusdem Ulpiani verbis interpretabamur libro XXIX. ad edictum, (s) qui scientiam domini, ut tributaria actione conveniri possit (opus enim est, ut negotiari servum sciat) non voluntatem, sed patientiam interpretatur. Non enim velle, inquit, debet, sed non nolle.* Sic Cicero libro II. de Oratore, rogatum esse Annibalem, ait, cum Ephelam ve-*

(i) Virgil. Eccl. 8.

(k) Idem lib. 2. Georg.

(l) L. 1. §. Non fuit. de dolo malo.

(m) Virgil. Æn. 2.

(n) L. Duobus. de verb. sig.

(o) L. 1. in prin. de suis & legitimis.

(p) L. Lege. de verb. sig.

(q) L. 3. §. De illo. pro socio.

(r) L. 3. de diver. reg. jur.

(s) L. 1. §. Scientiam. de tribut. action.

venisset, an vellet Phormionem audire; eumque se non nolle dixisse; & aliis locis eleganter hoc verbo utitur. Varro quoque de Analogia tres esse rerum naturas scribit, simile, dissimile, & non dissimile. Idem Cajus libro VI. scribit:

(a) L. Plebs. de verb. sign. [b] L. Subsignatum. [c] L. Detestatio. eod.

(a) *Detestatum est testatione denuntiatum.* Sic Ulpianus libro LVI. ad edictum (b): *Detestatio est denuntiatio facta cum testatione.* Paulus tamen addit libro LIII. (c) *Detestari esse absenti denuntiare.* Mirari tamen nequeo, cur hoc ipsum aliquot exemplis confirmare nequeamus. Neque enim facile invenies detestandi, aut detestationis verbum aliud significare, quam execrari, atque deprecari. Sed arbitror, veteres pro testatione usos: prapositio enim de augere solet, ut in deposito Ulpianus notat libro XXX. ad edictum. (d) Sic apud Plautum in Menechmis: *Summum Jovem, deosque detestor, numquam me isti male fecisse mulieri.* Pro quo Virgilius testandi verbo usus est. (e)

(d) L. i. Depos.

(e) Æn. lib. 4.

Testor cara deos, & te germana, tuumque Dulce caput, magicas invitam accingier artes.

Testari autem deos significat, testes deos citare nostri sermonis. Sic *contestari litem* dicimus, inquit Sex. Pompejus, *cum uterque reus dicit, Testes estote.* Reum autem appellavit, ut Cicero libro II. de Oratore, non eum tantum, qui convenitur, sed & actorem, propterea quod utriusque res agatur. Sed hæc alterius loci & temporis sunt. Nos cætera persequamur. *Pignus*, inquit Cajus, (f) *appellatur a pugno, quia res, quæ pignori dantur, manu traduntur. Unde etiam videri potest verum esse, quod quidam putant, pignus proprie rei mobilis constitui.* Justinianus libro IV. Institutionum: (g) *Pignoris appellatione eam proprie rem contineri dicimus, quæ simul etiam traditur creditori, maxime si mobilis sit: eam, quæ sine traditione nuda conventionione tenetur, proprie hypothecæ appellatione contineri dicimus.* Hoc idem Ulpianus libro XXVIII. ad edictum (h) probare videtur: *Proprie, inquit, pignus dicimus, quod ad creditorem transit: hypothecam, cum non transit nec possessio ad creditorem.* Quod vero Marcianus ait libro singulari ad formulam hypothecariam, (i) *inter pignus & hypothecam tantum nominis sonum differre: id ex Justiniani sententia ita intelligendum est, ut quantum ad actionem hypothecariam attinet, nihil intersit. Nam de qua re inter creditorem & debitorem convenit, ut sit pro debito obligata, utraque hac appellatione continetur. Sed tamen crebro his duobus nominibus nostri abutuntur, item eorum conjugatis pignerandi & ὑποτιθέσθαι, pro quo aut in hypothecam dare, aut, quod propius ad Græcam linguam accedit, supponere appellant. Namque & libro XXVII. Digestorum titulus est de rebus eorum, qui sub tutela, vel cura sunt, sine decreto non alienandis, vel supponendis; & Justinianus in Constitutione quadam ad Archelaum P. P. ita scribit: (k) *Cum notis-**

(f) d. L. Plebs.

(g) Inst. de action. §. Item Serviana.

(h) L. Si rem alienam. §. Proprie. de pign. action.

(i) L. Res. in fine. de pignor. d. §. Item Serviana.

(k) L. Cum notis simili. C. de pref. 30. vel 40. annor.

simi juris sit, actionem hypothecariam in extraneos quidem suppositæ rei detentatores annorum triginta finiri spatiis. Quamobrem non male in veteri quodam libro pars quædam alterius constitutionis Justiniani, quæ libro VI. Constitutionum (l) refertur, ita scripta est: *Sed pater quidem in prædictis tantummodo causis habeat licentiam vite res, filii nomine, vendere; vel si emptorem non invenerit, supponere.* Sed, ut ad Cajum revertamur, quid in XII. cautum esset de pignoribus, ignoramus: aliquid tamen scriptum fuisse, ex Caii capite suspicamus.

(l) L. ult. §. Ipsum. C. de bon. que lib.

LV. Ex eodem Cajo libro IV. ad legem XII. Tabularum, cujus verba referuntur libro XLVII. Digestorum, legem in XII. fuisse cognoscimus, quæ de collegiis scripta est ad exemplum Græcæ Solonis legis. Verba Caii sunt hæc: (m) *Sodales sunt, qui ejusdem collegii sunt, quam Græci ἐταίριον vocant. His autem potestatem facit lex, pactiorem quam velint, sibi ferre, dum ne quid ex publica lege corrumpant.* Sed hæc lex videtur ex lege Solonis translata esse; nam in illa ita est: *ἐάν δὲ δῆμος, ἢ φράτορες ἢ ἱερῶν ὀρχίον, ἢ νυῦται, ἢ σύνσπιτοι, ἢ ὁμοταφοί, ἢ δικτῶται, ἢ ἐπὶ λείων οἰχόμενοι, ἢ εἰς εὐπορίαν, ὅτι ἀντὸντων διαδῶνται πρὸς ἀλλήλους κύριον εἶναι: ἐάν μὴ ἀπαγορευσῆ δημοσία γράμμαται.* Quam legem ita interpretari visum est: *Si qui e plebe, aut tribu, aut sacrorum mysteriorum ministri, aut nautæ, aut communi cibo, vel sepulchro utentes, aut publicani, aut qui prædatum eunt, aut ad mercatum, quidquam inter se propter eas causas constituerint, ratum sit; dum ne id publicis sanctionibus prohibeatur.* De ejusmodi collegiis, atque corporibus varie in Urbe actum est. Nam, ut Cicero scribit in libro de senectute, sodalitates, Quæstore M. Catone majore, constitutæ sunt sacris Idæis magnæ matris receptis. Veteres autem XII. Tabularum fortasse fuerant dissolutæ. Sed & P. Clodius, ut alio loco scripsit, collegia pleraque instituit. At libro II. ad Q. fratrem Cicero ait factum esse S. C. ut sodalitates, decuriatique discederent; lexque de his ferretur, ut qui non discessissent, ea poena, quæ est de vi, tenerentur. Nostri quoque jureconfulti & Senatusconsulta, & mandata, rescriptaque Principum referunt, quibus collegia sine Principis, aut Senatus voluntate coire nequeunt.

(m) L. ult. de collegiis.

LVI. Ex eodem Cajo libro VI. illud etiam est, quod sub titulo de litigiosis libro XLIV. Digestorum refertur. [n] *Rem, de qua controversia est, prohibemur in sacrum: dedicare, alioquin dupli poenam patimur nec immerito, ne liceat eo modo duriores adversarii conditionem facere. Sed duplum utrum fisco, an adversario præstandum sit, nihil exprimitur. Fortassis autem magis adversario, ut id veluti solatium habeat pro eo, quod potentiori adversario traditus est.* Exstant libro II. Constitutionum pleraque leges, quibus non licet potentioribus patrociniū litigantibus præsta-

(n) L. ult. de litig.

flare, neque in se actiones transferre; item litigatores nequeunt eorum nomine titulos adfigere prædiis, neque in litem eorum nominibus uti, & cætera, quæ a Principibus constituta sunt. Hæc habui, quæ de XII. Tabulis ex variis libris collecta scriberem, quibus aut nos, aut alii aliquando plura addent. Scripsit ad eas leges Cælius liberos sex, quorum initium illud, ut arbitror, fuit, quod Justinianus libro I. Digestorum [a] retulit: *Facturus legum veterum interpretationem, necessario prius ab Urbis initiis repetendum existimavi.* Cætera, quæ variis Digestorum locis scripta sunt, omnia (ni fallor) antea retulimus. Eorum librorum ordinem secuti fuisset, utpote qui

ipsarum legum fuisset, nisi perpauca ex eisdem libris, ex aliis autem tam multa cepisset. Quod si cuiquam is ordo magis probeatur, superiores omnes locos perlegere poterit, & ex eis Cæli ordinem ediscere. Quæ vero alii ex Ciceronis & Solonis legibus ad has leges retulerunt, item alia, quæ eis colligere visum est: nos cum ea in veterum libris XII. Tabularum esse non reperimus; tantisper manus ab eis abstinuimus, dum in illos libros incidamus. Exstarent utinam ipsa legum verba, ut Diodorus libro XII. in ære incisa suo tempore conservari testatur; aut saltem aliquo ex veterum interpretum libello comprehensa essent: magnam enim lucem juris antiquitati præstarent.

(a) L. 1.
de orig. jur.

ANTONII AUGUSTINI DE SENATUSCONSULTIS

L I B E R .

Collectæ sunt a nobis, omnes (ut opinor) veterum leges, quarum nomina in nostris libris, aut in variis variarum rerum scriptoribus reperire potuimus. Nunc de Senatusconsultis scribendum est, in quibus minori negotio hac provincia fungemur. Cum enim ea nos tantum persequamur, quæ nominibus suis nota sunt; quod recens inventum est, & Imperatorum temporibus, ut arbitror, usurpatum; Placentini docti viri, & ut illis temporibus, non inegantissimè collectione contenti, pauca admodum addemus. Etset enim infinitum, si veteres omnes leges, Senatusque consulta velimus referre: quem laborem, si non inutilem nonnemo putaverit, suscipiat, velim. Interea hæc, quæ veluti astra quædam illustriora inter cætera sidera notavimus, digna esse putamus, quæ litteris mandentur. Sed antequam de his rebus dicere incipio, admonere lectores Placentini librorum, qui nuper editi sunt, velim; non satis certum esse ab eo viro illos libros esse conscriptos. Exstat enim apud me altera Institutionum, & Constitutionum Placentini epitome, quæ multo & brevior & elegantior est, cui additum est de Langobardorum origine & legibus, de variis actionibus, & de Martini, & Bulgari, atque aliorum disputationibus, quæ nos aliquando edenda curabimus. Sed interea tamen ad ipsa Senatusconsulta veniamus; sive enim Placentinus est, sive alius eo nomine dignus; hac quidem in parte adjuvit nostram disciplinam.

ÆMILIANUM.

ITa a Placentino appellatur S. C. quod ab Ulpiano refertur libro V. Fideicommissorum [a] Æmilio Junco & Julio Severo Coss. conscriptum. Sed mihi videtur id a Marciano libro IX. Institutionum (b) Juncianum esse appellatum, cujus verba posterius referemus; neque recte a Placentino & separatim ab hoc est, & Vintianum dicitur.

[a] L. Si eum servum. §. Si quis servum. de fideic. lib.

(b) L. Non tantum. §. Sed si nondum. eod.

A PRONIANUM.

HUjus Senatusconsulti in Vestibulicia lege mentionem fecimus. De quo Paulus libro singulari de Senatusconsultis: [c] *Omnes civitates, quæ sub imperio populi Romani sunt, restitui debere & posse hereditatem fideicommissam, Apronianum Senatusconsultum jubet. Sed & actiones in eas placuit ex Trebelliano transferri: sed & municipes ad eas admittuntur.* Addit Julianus libro XL. Digestorum: (d) *Ita tamen, ut hi, qui restituetur hereditas, actorem eligant, & ad agendum, & ad excipiendas actiones.* De eodem Senatusconsulto Ulpianus libro XLIX. ad editum [e] scribit: *Qua ratione Senatus censuit, ut restitui municipibus ex Trebelliano hereditas possit, qua ratione alio S. C. hereditas eis instituta a libertis, acquirere hereditatem permissum est; ita bonorum quoque possessionem petere dicendum est.* Hoc S. C. cum post Trebellianum, & non post Salvii Juliani ætatem scriptum sit; crediderim Patino & Cassio Aproniano Coss. Hadriani tempore factum fuisse: aut Quintio Nigro & T. Aproniano.

[c] L. Omnibus. ad S. C. Treb.

(d) L. Ita tamen. in princ. eod.

[e] L. un. de libert. univ.

AR-

ARTICULE JANUM.

(a) L. Non tantum. §. Sed Articule Jano. de fideic. lib.

MArcianus libro IX. Institutionum [a] scribit, hoc S. C. caveri, ut in provinciis Præsides cognoscant de libertatibus, quæ ex fideicommissis debentur, licet heres non sit ejus provinciæ. Existimo autem ab Articulejo Pacto, qui Trajano in quarto Consulatu collega fuit, appellatum. Quamobrem non recte Artificulianum ab aliis appellatur.

CALVISIANUM,

sive

CALVITIANUM.

Ulpianus in Fragmentis titulo de solidi capacitate inter virum & uxorem, hujus S. C. mentionem facit his verbis: *Quod si major quinquagenaria minori sexagenario nupsit; impar matrimonium appellatur, & S. C. Calvitaniano jubetur non proficere ad capiendas hereditates, & legatas dotes.* Itaque, mortua muliere, dos caduca erit. Hac de re in lege Papia dictum est. Calvisianum autem hoc S. C. malo scribere, ut Calvisiana actio, & Calvisianum judicium dicitur in Pandectis. [b]

[b] Inst. de succ. subl. in fine & C. de S. C. Claud. tol.

CLAUDIANUM.

Placentinus Senatusconsultum refert Silanianum & Claudianum, de quo libro XXIX. Digestorum scribitur, ut de eo suo loco dicitur. Omittit autem Claudianum S. C. quo libera mulier addici jubebatur domino ejus servi, cujus concubitus nullis denuntiationibus petere desinebat. Est autem id S. C. ab Justiniano abrogatum, ut libro III. Institutionum, & VII. Constitutionum scribit. Quod Vespasiani tempore factum esse, ex Suetonio apparet: *Auctor, inquit, Senatui fuit discernendi, ut, quæ se alieno servo junxisset, ancilla haberetur.* Item Claudiano S. C. major sexagenario si minorem quinquagenariam duxerit, perinde habebitur, ac si minor sexaginta annorum duxisset uxorem, ut Ulpianus ait in Fragmentis, titulo de solidi capacitate. Vide legem Papiam, & S. C. Calvisianum, & S. C. Pernicianum.

DASUMIANUM.

(c) L. Non tantum. §. S. C. l. Neque infantes. de fideicom. lib.

DAsumianum, non Damasianum, nec Dasumajanum. Hoc cautum est, ut (c) Marcianus libro IX. Institutionum, & Marcianus libro XVI. Fideicommissorum scribunt, ut, si ex justa causa absit qui fideicommissam libertatem debet, & hoc pronuntiatum fuerit, perinde libertas competat, atque, si ut oportet, ex causa fideicommissi manumissus esset. *Absesse autem (inquit Marcianus) is intelligitur, qui a tribunali abest. Et quia heredibus tantum cautum erat; adjectum est eodem S. C. ut cuicumque fideicommissam libertatem,*

ex quacumque causa pronuntiatum fuerit, eum, eosve abesse, perinde habeatur, atque, si ut oportet, ex causa fideicommissi manumissus esset. Quo loco arbitror QVICVMQVE pro CVICVMQVE scriptum esse in Tusco libro, aut mendum esse, quod alii scripserunt: *Ut quicumque fideicommissi libertatem * debet.* Quod si cuicumque fideicommissa libertate scriptum esset, minus fortasse laboraremus. Nunc plane quid dicatur, ignoro. Sed ex Marciani capite (d) cognoscimus, ut cum Rubriano S. C. Prætor pronuntiare possit, absente eo, qui libertatem debebat, si is justa ex causa absit, libertatem non amittit. Hi enim, qui ex justa causa aberant, eo S. C. non comprehendebantur. Sed, cum initio heredi soli cautum esset, adjectum est, ut cuicumque debenti libertatem consultum sit.

* debeat, forsitan melius.

(d) d. l. Neque infantes.

JUNCIANUM.

DE hoc aperte Ulpianus libro V. Fideicommissorum (e) scribit his verbis: *Si quis servum non hereditarium rogatus manumittere latitet; factum est S. C. Æmilio Junco & Julio Severo Coss. in hæc verba: PLACERE, SI QVIS EX HIS QVI FIDEICOMMISSAM LIBERTATEM EX QVACVMQVE CAUSA DEBERENT SERVO, QVI MORTIS TEMPORE EIVS QVI ROGAVIT, NON FVERIT, ISQVE ADESSE NEGABITVR, PRAETOR COGNOSCAT: ET SI IN EA CAUSA ESSE VIDEBITVR, VT SI PRAESENS ESSET, MANVMITTERE COGI DEBERET, ID ITA ESSE PRONVTIET. CVMQVE ITA PRONVTIASSET, IDEM IVRIS ERIT, QVOD ESSET, SI ITA VT EX FIDEICOMMISSO MANVMITTI DEBVISSET, MANVMISSVS ESSET.* Addit Marcianus libro IX. Institutionum: (f) *Sed si non hereditarium servum quis rogatus fuerit manumittere, sed proprium; ex S. C. Junciano post pronuntiationem pervenit ad libertatem. Emptor quoque ut manumittat, eodem S. C. expressum est, & præsens coheres perinde manumittat, atque si traditum a coherede accepisset.* Hoc S. C. a Placentino, tum Æmilianum, tum Vincianum appellatur. Sed & horum Consulium nomina in Consulium catalogo non legi, cujus rei rationem infra scribam.

(e) L. Si eum servum. §. Si quis. de fideic. lib.

(f) L. Non tantum. §. Sed si non. eod.

LARGIANUM.

Justinianus libro III. Institutionum (g) scribit, ex lege Junia Norbana Latini liberti hereditatem, tamquam peculium patronum retinuisse. Latini enim ut liberi vitam peragebant; moriebantur ut servi, omnia apud patronum relinquentes. Postea S. C. Largiano liberi manumissoris non nominatim exheredati extraneis heredibus in bonis hujusmodi liberti præferebantur. Secutum est Hadriani edictum, quo Latinis libertis, qui sine voluntate patronorum civitatem Romanam ex Principis beneficio

(g) Inst. de succ. lib. in fine.

ficio consecrati fuissent, eam vivos quidem tenere permittit: sed decedentes Latinos existimandos. Hæc autem omnia ex Justiniani constitutione (a) sublata Latinitate abolita sunt, ut in Junia lege diximus. Placentinus vero hæc non recte distinxit.

(a) L. Un.
C. de Latin.
lib. 101.

LIBONIANUM.

Hoc S. C. cum lege Cornelia de falsis conjunctionum est. Itaque quodcumque ex S. C. ab jureconsultis in eo tractatu dicitur, ad hoc esse referendum, credendum est. Et Marcianus libro XIV. Institutionum (b) scribit: *Pœna legis Corneliæ irrogatur ei, qui falsas testationes faciendas, testimoniave falsa inspicienda dolo malo coierit: item ob instruendam advocacionem, testimoniave pecuniam acceperit, pactusve fuerit, societatem coierit ad obligationem innocentium, ex S. C. coercetur.* Et postea: *Ad testamenta militum S. C. pertinet, quo lege Cornelia tenentur, qui sibi legatum, fideicommissumve adscripserint.* Addit Julianus libro LXXXVI. Digestorum: (c) *Senatus pœnam remisit ei, qui legata a se testamento data, codicillis sua manu scriptis, ademerat; sed & qua jussu patris id fecerat, & annorum XXV. erat, hereditatem quoque ei capere permissum est.* Quæ verba fortasse non ad hoc S. C. pertinent, sed ad eam speciem, quæ in Senatum introducta est. Quia autem, non quia scripsimus, veterem Pandectarum Tuscarum scripturam secuti, ut aliis permultis locis, quos in Emendationibus persecuti sumus. Quod vero dictum est, hoc S. C. teneri, qui legatum sibi in testamento adscripserit; id Africanus libro III. Quæstionum (d) tum esse verum existimat, cum perfectum testamentum non est. *Prius enim, inquit, oportet esse aliquod testamentum, vel non jure factum, ut S. C. locus sit.* Idem ait: *Si institutus heres exheredationem nominatim filii, vel aliarum personarum adscribit, S. C. tenetur. Similiter & is, qui libertatem sua manu ademit servi testatoris, & maxime cui a se legata, vel fideicommissa data erant, S. C. tenetur.* Apud Macrum vero lib. I. Publicorum Judiciorum (e) Senatusconsultis nihil caveri scribitur de eo, qui ei, in cujus potestate est, eique, qui in eadem potestate est, adscripserit; neque eis locum esse, si extraneo adscriptum legatum sit ab eo, qui, vivo testatore, in potestatem eum habere cœperit. Quæ autem sint cætera Senatusconsulta, ignoramus. Sed ad Julianum pertinet, quod Paulus ait libro XXII. Quæstionum: (f) *Quantum ad S. C. quo prohibemur, nobis, vel his, quos in potestate habemus, adscribere legatum; emancipatus quoque filius eadem pœna tenebitur, licet jussu patris scripserit. Excusatus enim, inquit, is videtur, qui in potestate est, sicut servus, si tamen jussu ex subscriptione testatoris appareat: sic enim inveni Senatum censuisse.* Hoc S. C. cum edicto D. Claudii eodem fere

Tom. I.

tempore factum crediderim, ut ex Alexandri constitutione, & Paulo eodem illo libro, & Callistrato libro I. Quæstionum (g) significari videtur. Sed & idem Paulus libro singulari ad S. C. Libonianum scribit: *Impuberem in hoc edictum incidere dicendum non est.* Postea tamen de S. C. pluribus verbis agitur. Callistratus autem ait, (h) *Senatum quoque censuisse, ut si servus domini sui jussu testamento, codicillisve libertatem sibi adscripserit; ob eam rem, quod ipsius manu adscriptum est, minus liber sit; sed libertas ei ex fideicommissi causa præstatur, si modo post eam scripturam manu sua testator testamento, codicillisve subscripserit.* Quæ verba mendosa habentur. Cætera latius libro XLVIII. Digestorum, & IX. Constitutionum referuntur.

(g) L.
Senatusconsulto. C. de
his qui sibi
adscr. d. l.
Filius. &
l. Divus. de
l. Cor. de
fals. l. Im-
puberem.
eod.

(h) d. l.
Divus. §.
Item sena-
tus.

MACEDONIANUM.

Ulpianus libro XXIX. ad edictum (i) scribit: Verba S. C. Macedoniani hæc sunt: *CVM INTER CAETERAS SCELERIS CAUSAS MACEDO, QVAS ILLI NATVRA ADMINISTRABAT, ETIAM AES ALIENVM ADHIBVISSET, ET SAEPE MATERIAM PECCANDI MALIS MORIBVS PRAESTARET, QVI PECVNIAM, NE QVID AMPLIVS DICERETVR, INCERTIS NOMINIBVS CREDERET, PLACERE, NE CVI, QVI FILIOFAMILIAS MVTVAM PECVNIAM DEDISSET, ETIAM POST MORTEM PARENTIS EIVS, CVIVS IN POTESTATE FVISSET, ACTIO, PETITIOQVE DARETVR. VT SCIRENT QVI PESSIMO EXEMPLO FAENERARENT, NVLLIVS POSSE FILIIFAMILIAS BONVM NOMEN EXSPECTATA PATRIS MORTE FIERI.* Suetonius vero scribit, Vespasianum auctorem Senatui fuisse decernendi, ne filiorumfamilias feneratoribus exigendi crediti jus unquam esset, ne post patrum quidem mortem. Vespasiani itaque tempore Macedo fenerator, non filiusfamilias, ut Theophilus putat libro IV. Institutionum titulo *Quod cum eo*, juventutem Romanam mutuis pecuniis, aliisque nefandis ministeriis corrumpebat; quæ omnia ipse in libris rationum incertis nominibus adscribebat: tum quod minime essent dilucida, atque aperta, quæ quibusque causis data essent, tum quod dies solutionis incertus erat, in mortem scilicet, quæ expectabatur, patrum. Hæc ne unquam bona nomina fierent, hoc est, ut ne jure exigi credita possent, censuit Senatus, ut, si quis mutuam pecuniam filiisfamilias dedisset, nulla actio ei, nulla petitio daretur, ne post mortem quidem parentum. Addit Justinianus libro IV. Institutionum, (k) hæc ideo Senatum censuisse, quoniam sæpe filiisfamilias onerati ære alieno creditarum pecuniarum, quas in luxuriam consumebant, vitæ parentum insidiabantur. Filios autem familias intelligendum est, tam masculos; quam feminas, item nepotes, neptesque. Pecunia vero numerata intelligitur, nisi si fraus fieret, frumento, vino, aut oleo mutuo dato, ut pecunia inde efficeretur. Patre autem invito, hæc locum habent, nisi in rem patris versa pe-

(i) L. 1.
de S. C.
Maced.

(k) Inst.
quod cum
eo. §. Il-
lud.

R

cu.

(b) L. 1.
de l. Corn.
de fals. &
de S. C.
Libon.

(c) L. Senatus.
eod.

(d) L. Si
quis lega-
tum. eod.

(e) L. De
eo. eod.

(f) L. Fi-
lius eman-
cipatus. eod.

cunia fit. Sed & usque ad quantitatem castrensis peculii cum ipsis filiis familias actio est. Quæ omnia, atque alia multa plenius libro XIV. Digestorum, & Constitutionum IV. referuntur.

NERONIANUM.

A Pud Paulum libro III. Sententiarum hoc S. C. caveri dicitur, ut occisa uxore etiam de familia viri quæstio habeatur. Quod ad Silanianum & Claudianum pertinere alio loco scripsimus.

NUMIANUM.

N Umianum, vel Nonianum, vel, ut Placentino placet, Vivianum, Rosfredo Junianum, aut Domitianum. Domitiani quidem certe temporibus factum est, ut Cajus libro II. ad edictum (a) Prætoris urbani, titulo de liberali causa scribit, (Nonio fortasse & Laterano Coss.) *Ne quorundam dominorum erga servos nimia indulgentia inquinaret amplissimum ordinem* (Senatum autem significat) *eo quod paterentur servos suos in ingenuitatem proclamare, liberosque judicari. Itaque cautum est, ut si quis probasset per collusionem quidquam factum, si iste homo servus sit, fieret ejus servus, qui detexisset collusionem.* Idem in libertinis statutum esse, ex eodem S. C. Diocletianus & Maximianus rescripserunt. (b)

(a) L. 1. de collu. det.

(b) L. ult. C. eod.

ORPHITIANUM.

J Justinianus libro III. Institutionum [c] scribit, liberos ad bona matrum intestatarum admitti ex S. C. Orphitiano, quod Orphitio & Rufo Coss. factum est D. Marci temporibus. Liberos vero appellat filios & filias tantum: nepotes vero & neptes ex constitutionibus idem jus habent. Vulgo autem quæriti filii ex S. C. admittuntur; præferunturque tum omnibus adgnatis, atque cognatis matris, sive ingenua, sive libertina mater fit. Verba autem S. C. quædam ab Ulpiano referuntur libro XII. ad Sabinum.

(d) *SI NEMO FILIORVM EORVMVE, QVIBVS SIMVL LEGITIMA HEREDITAS DEFERTVR, VOLLET AD SE EAM HEREDITATEM PERTINERE, IVS ANTIQVVM ESTO. EORVMVE IN OPTIMIS LIBRIS SCRIPTUM EST, PATRONIQUE, NI FALLOR, INTELLIGUNTUR, QUI EX LEGE PAPIA IN CENTENARIORVM LIBERTORVM HEREDITATE VIRILETA CUM LIBERIS PORTIONEM HABEBANT, SI MODO PAUCIORES TRIBVS ESSENT. Idque significare Ulpianus videtur, cum postea scribat: Si forte sit filius & patronus, repudiante filio, patrono defertur.* Addit alia ejusdem S. C. verba, quæ eleganter interpretatur. (e) *Quod ait Senatus: QVAE IVDICATA, TRANSACTA, FINITAVE SVNT, RATA MANEANT: ita intelligendum est, ut iudicata accipere debeamus ab eo, cui iudicandi jus fuit; transacta scilicet bona fide, ut valeat transactio; finita vel consensu, vel longo silentio sopita.* Et hoc est, quod Paulus ait li-

(e) d. L. 1. §. ult.

bro singulari ad S. C. Orphitiano, (f) *Judicio terminata, transactione composita, longioris temporis silentio finita. Illud etiam notandum est, quod idem Ulpianus scribit: (g) Qui operas suas ut cum bestiis pugnaret, locavit; quive rei capitalis damnatus, neque restitutus est; ex S. C. Orphitiano ad matris hereditatem non admittebatur. Sed humana interpretatione placuit eum admitti.* Cætera in Digestis & Constitutionibus reperientur. Tantum addam, quod Paulus libro IV. Sententiarum scribit, nominatim servos manumittendos esse propter legem Fufiam Caniniam. Sed si quis obsonatorem, vel qui ex ancilla nascetur, liberum esse voluerit, ex Orphitiano S. C. perinde, inquit, libertas competit, ac si nominatim data sit; nisi forte plures sint, qui eo officio designentur. Qua de re in Caninia satis dictum est.

(f) L. Ut sunt. de ver. sign.

(g) d. L. 1. §. Qui operas.

PEGASIANUM.

J Justinianus libro II. Institutionum (h) scribit, Neronis temporibus Trebellianum S. C. factum esse, quo omnes actiones, quæ jure civili heredi, & in heredem competunt, iustum est ut darentur ei, & in eum, cui ex fideicommissio restituta esset hereditas. Postea vero Vespasiani Augusti temporibus, Pegaso & Pusione Coss. Senatus censuit, ut ei, qui rogatus esset hereditatem restituere, perinde liceret quartam partem retinere, atque ex lege Falcidia ex legatis retinere conceditur. Sed etsi non hereditas, sed res aliquæ restituendæ essent, ex singulis rebus retineri quartam concessum est. Quod si scriptus heres recusaret aditionem hereditatis, hoc ipso S. C. cavebatur, (i) ut adito Prætoris ab eo, cui restituenda esset, adire, & restituere heres juberetur; perindeque ei, & in eum, qui recepit hereditatem, actiones darentur, atque ex Trebelliano dabantur. Itaque ex Trebelliano actiones transferebantur; si modo intra dodrantem restitutio coacta esset: ex Pegasiano retentio quartæ venit, & ut cogere heres adire suspectam hereditatem, & ut tunc actiones transfirent. Sed cum quarta ex Pegasiano retinebatur, nihil de actionibus dictum erat. Et in usu erat, ut stipulationes interponerentur, quæ solebant inter legatarios & heredes interponi, cum bonorum pars esset legata. Quod præter Justinianum & Theophilum, qui dilucide hæc omnia persecuti sunt, Paulus libro quarto Sententiarum scribit. Justinianus tamen hoc S. C. abrogavit græca, ut arbitror, constitutione, quæ sub titulo de S. C. Trebelliano libro VII. Constitutionum desideratur: sub quo titulo altera græca constitutio deest de incertis personis, de qua Justinianus in Institutionibus titulo de legatis; & utraque ab Haloandro prætermiitæ est. Hæc igitur causa fuit, cur libro XXXVI. Digestorum nulla mentio Pegasiani S. C. fiat, quod ne fieret, & græca, & latina constitutione nominatim iustum est. (k) Novella quoque prima in Trebell-

(h) Inst. de fideic. her. §. Restituta. & §. Sed quia.

(i) §. Ergo. eod.

(k) L. 2. §. Quintus. C. de ver. jure enucl.

bellianum esse omnia, quæ hoc S. C. continerentur, transfusa, Justinianus scribit.

P E R N I C I A N U M.

(a) L. Senatusconsulto. de S. C. Silan.

Ulpianus in Fragmentis titulo de solidi capacitate ita scribit: [a] Qui intra sexagesimum, vel quæ intra quinquagesimum annum neutri legi paruerit (loquitur autem de legibus Julia & Papia) licet ipsis legibus post hanc ætatem liberatus esset, perpetuis tamen pœnis tenebitur ex S. C. Perniciano. Vide S. C. Calvisianum, & S. C. Claudianum.

P I S O N I A N U M.

Paulus libro XLVI. ad edictum scribit: S. C. Pisoniano cavetur, ut si pœnæ obnoxius servus venisset, quandoque animadversum in eum esset, ut venditor pretium præstaret, ne emptori injuriam fecisse videatur Senatus. Hæc ita scribenda sunt, in quibus verbis QUANDOQUE pro quocumque accipitur, ut aliis quoque locis, quos in Emendationibus enumeravimus.

P L A N C I A N U M.

(b) L. 1. §. Eleganter.

(c) L. 3. in princ. de agnosc. & ale. lib.

(d) d. L. 1. in princ.

Plancianum, non Plautianum, ut Ulpianus libro XXXIV. ad edictum (b) scribit. Hoc S. C. de liberis agnoscendis, ut idem Ulpianus ait, [c] duas species complectitur: unam eorum, qui agnoscunt; aliam eorum qui falsum partum subiciunt. Sed de agnoscendis multa referuntur, de partu in lege Cornelia (d) tractatur. Permittit igitur mulieri, parentive, in cuius potestate est, vel ei, cui mandatum ab eis est, si putet prægnantem, denunciare intra dies XXX. post divortium communerandos, ipsi marito, vel parenti, in cuius potestate est; aut domum denunciare, si nullius eorum copiam habeat. Pœna autem mariti ea est, ut, nisi aut custodes præmiserit, aut contra denunciaverit, non esse ex se prægnantem; cogatur maritus partum agnoscere: & si non agnoverit, extra ordinem coercetur. Sed cum hoc S. C. ad eos tantum partus pertineret, qui post divortium eduntur; aliud S. C. temporibus D. Hadriani factum est, ut, etiam si constante matrimonio partus sit editus, de agnoscendo eo agatur. Hæc autem Senatusconsulta post mortem parentis cessant, si is supersit, in cuius potestate recasuri non sunt; Etenim pertinent ad eos, qui sui heredes agnoscuntur. Caterum, si forte non sint in potestate recasuri, verius est Senatusconsulta cessare. Hæc Ulpianus. (e)

(e) d. L. 1. d. L. 3.

R U B R I A N U M.

(f) L. Cum vero. §. Subventum. de fideicom. lib.

Idem Ulpianus libro V. Fideicommissorum scribit: (f) Subventum libertatibus est S. C. quod factum est temporibus D. Trajani, Rubrio Gallo & Cælio Hispone Coss. in hæc ver-

ba: SI HI, A QVIBVS LIBERTATEM PRAESTARI OPORTET, EVOCATI A PRAETORE ADESSE NOLVISSENT; SI CAUSA COGNITA PRAETOR PRONVNTIASSSET LIBERTATEM HIS DEBERI; EODEM IVRE STATVM SERVARI, AC SI DIRECTO MANVMISSI ESSENT. Hoc S. C. (inquit Ulpianus) ad eos pertinet, quibus ex causa fideicommissi libertas debeatur. Hoc est Rubrianum S. C. cujus libro XL. Digestorum multa mentio fit: (g) quod Juncianum, Vitrasianum, Dalumianum, & Articulejanum consecuta sunt. Apud Ulpianum vero libro XXXVIII. ad Sabinum scriptum est (h): Si forte ex Rubriano S. C. pervenerit ad libertatem servus, non habebit tutorem eum, qui rogatus est: sed orcinus libertus effectus ad familiam testatoris pertinebit. In qua specie incipit tutela ad liberos patroni primos pertinere, quæ ad patronos non pertinuit. Illorum autem Coss. nomina in indice vulgari Coss. ut alia non pauca, minime reperiuntur. In causa est, quod Dion libro XLIII. & XLVIII. scribit, annos Consulium ab his, qui primis duobus mensibus creati essent, nomen accepisse; quod secuti Cassiodorus & Haloander sunt. At qui reliquis mensibus creabantur, quod a C. Cæsare Dictatore introductum est, & minores Consules dicebantur; in Senatusconsultis & auctoritatibus scriptos fuisse animadvertimus. De quibus illud non male diceretur, quod Ciceronem de Caninii Consulatu unius diei dixisse ferunt, quærendum esse, quibus Consulibus, Consules fuerint.

(g) §. Evocari. e. l. & l. Si eum. in pr. l. Si filius. §. Erit l. Neque infantes. in pr. eod. tit. (h) L. 3. de leg. tutor.

S A B I N I A N U M.

Hoc S. C. melius Theophilus libro III. institutionum, quam Placentinus, & cæteri, interpretatur: quo cautum esse scribit, ut, si quis adoptet unum e tribus fratribus, quartam bonorum partem ei relinquere debeat. Justinianus vero id ipsum significat eodem libro: [i] Neque si ex Sabiniano, inquit, S. C. ex tribus maribus fuerit adoptatus. Nam & in huiusmodi casu neque quarta ei servatur, nec ulla actio ad eius persecutionem competit. Et in quadam constitutione, quæ eodem loco refertur. (k) Quæ autem, inquit, de aliis adoptivis diximus, hæc sancimus etiam de his, qui ex Sabiniano S. C. ex tribus maribus fuerant ab extraneo adoptati. Non idem est, quod alia constitutione dicitur, si ex tribus maribus a patre in Senatum oblati aliquis esset, liberari olim a curiali fortuna: quod legibus antiquis comprehensum esse scribitur. Sed utrumque ab Justiniano (l) sublatum est; & si extraneus est qui adoptat, nihil est, quod testamento relinquere adoptato debeat: ab intestato tamen is legitimam hereditatem consequitur.

(i) Inst. de her. que ab int. deb. §. Sed ea.

(k) L. Cum in adoptivis. §. Quæ autem C. de adop.

(l) L. ult. in fine. C. de decur. lib. 10.

SILANIANUM.

DE Silaniano & Claudiano Senatusconsultis Ulpianus libro quinquagesimo ad editum ita scribit: (a) *Cum aliter nulla domus tuta esse possit, nisi periculo capitis sui custodiam dominis tam ab domesticis, quam ab extraneis prestare servi cogantur: ideo Senatusconsulta introducta sunt de publica quaestione a familia necatorum habenda.* Domini appellatione in hoc S. C. filium quoque familias contineri Ulpianus ait: ut tam patre occiso, servi filiorum torqueantur, quam occiso filio, servi patris. De matris servis, filio occiso, quaestio non habebitur. Sed si vir, aut uxor occisi esse proponantur, Senatus censuit, ut de servis eorum quaestio habeatur, quia commixta familia est, & una domus; & ita vindicandum atque in propriis servis. Quod caput Paulus libro III. Sententiarum ad Neronianum S. C. refert, quod nescio an idem sit cum Claudiano. De focii servis, uxore, aut marito occisis, quaestionem habendam non censuit Senatus, sed Marcellus habendam existimavit. Eos autem servos, qui sub eodem tecto fuerunt, S. C. omnimodo punit; qui vero non sub eodem tecto fuerunt, sed in eadem regione; non aliter, nisi conscii fuissent. Excipiuntur hoc S. C. impuberes servi, ut Mæcianus libro XI. de publicis judiciis scribit; item qui auxilium tulerunt sine dolo malo, ut Ulpianus ait. (b) *Eis quoque subvenitur, qui eo tempore clausi fuerunt, aut vincti: item his, qui ætate defecti sunt; & furdis, mutis, atque furiosis.* (c) *Illa etiam hujus Senatusconsulti sunt, quæ Ulpianus refert: (d) Si quis quem eorum servum, servamve ex ea familia, qui eius facinoris noxius erit, receperit, vel celaverit sciens dolo malo; in ea causa est, ac si lege, quæ de sicariis lata est, facinoris noxius fuerit.* Item illa quæ sequuntur, ut, qui eadem domini vindicasset, aut arguisset, libertatem pro præmio acciperet; si modo ultro ad accusationem profilit. Qua in re mendum esse suspicabamur in Florentino libro, unde cæteri id conservarunt. Nam VINDICASSE in omnibus libris est, & INDICASSE scribendum esse credebamus ex his verbis, quæ sub titulo de verborum significatione reperiuntur sumpta ex eodem hoc libro L. ad editum. (e) *Indicasse est detulisse: arguisse, accusasse, & convicisse.* Qua de re libro I. Emendationum scripsimus. Edictum vero, quod Ulpianus interpretabatur, (f) *illud, opinor, erat; ut quod ad causam testamenti pertinens relictum erit ab eo, qui occisus esse dicetur, id ne quis sciens dolo malo aperiendum, recitandum, describendumque curet, prius quam de ea familia quaestio ex S. C. habita, suppliciumque de noxiis sumptum fuerit.* Quamquam Venulejus Saturninus libro II. de publicis judiciis, & Paulus libro III. Sententiarum titulo ad S. C. Silanianum significare videantur, ex hoc S. C.

(a) L. 1. In princ. de S. C. Silani.

(b) L. Excipiuntur. eod. d. l. 1. §. Impuberi. & seq.

(c) L. Si quis in gravi. §. Subvenitur. e. (d) §. Si quis quem. ead. l.

(e) L. Indicasse. de verb. sig.

(f) d. L. Si quis. §. Quod ad causam.

tabulas occiforum ante hanc quaestionem aperiiri non posse. Addit idem Saturninus, (g) Tauro & Lepido Coss. aliud S. C. factum esse, ut intra quinquennium cognoscatur de tabulis apertis ejus, qui a familia sua occisus esse dicatur, quod ad extraneos pertinet: namque eos, qui parricidii pœna teneri possunt, semper accusare permittitur eodem S. C. Quod vero antea ex Ulpiano retulimus, eos S. C. punire, qui sub eodem tecto fuerunt, (h) Ulpianus, & Justinianus hæc verba SVB EODEM TECTO, ita interpretantur, ut quicumque eo loci fuerunt, unde vocem exaudire potuerunt, puniantur, quasi sub eodem tecto fuerint. Sed hæc, atque alia late in Digestorum & Constitutionum libris reperiuntur.

(g) L. In cognitione. eod.

(h) d. L. 1. §. Hoc autem. L. ult. C. de his quib. ut ind.

TERTULLIANUM.

LEX XII. Tabularum (ut Justinianus libro III. Institutionum (i) scribit) inter matrem & filium ultro, citroque nullum jus ad legitimam hereditatem dabat. Prætores bonorum possessionem (unde cognati) dederunt. Primus D. Claudius matri ad solatium liberorum amissorum legitimam eorum hereditatem detulit. Divi autem Hadriani temporibus Tertullianum S. C. factum est, quo plenissime de successione matri, non etiam aviæ deferenda, cautum est, ut mater ingenua trium liberorum jus habens, libertina quatuor, ad bona filiorum, filiarumve admittantur intestato mortuorum, licet in potestate parentis sit, cujus iustus tum desideratur. Jus autem liberorum mater habet, ut Paulus libro IV. Sententiarum scribit, si tres filios aut habet, aut habuit; aut neque habet, neque habuit. *Habet, inquit, cui supersunt; habuit, quæ amisit; neque habet, neque habuit, quæ beneficio Principis jus liberorum consecuta est.* Sed de jure liberorum fati, superque in Papia lege dictum est; quo loco non pauca de hoc S. C. scripsimus. Est autem Justiniani constitutionibus omnibus matribus commodum hujus S. C. concessum. (k) Ex quo Ulpiani verba libro XIII. ad Sabinum ab Justiniani ministris deminuta referuntur libro XXXVIII. Digestorum. *Sive ingenua sit mater, sive libertina, habebit Tertullianum commodum.* Est autem jus liberorum omnibus hominibus ab Honorio & Theodosio concessum, [l] sed matri largius ab Justiniano consultum.

(i) Inst. de S. C. Tert. in pr.

(k) L. ult. C. de jure liber. & l. ult. C. ad S. C. Tert. l. 2. Dig. ad S. C. Tert.

(l) L. 1. C. de jure lib. dd. ll. ultimis.

TRASIANUM. Quærendum est in Vitra-
fiano.

TREBELLIANUM.

ULpianus libro III. Fideicommissorum (m) scribit, hoc S. C. factum esse Neronis temporibus VIII. Kalendas Septembres, Anneo Seneca & Trebellio Maximo Coss. in hæc verba: *CVM ESSET AEQVISSIMUM IN OMNIBVS FIDEICOMMISSARIIS HEREDITATIBVS SI*

(m) L. 1. ad S. C. Treb.

QVA

QVA DE HIS BONIS IVDICIA PENDERENT, EX HIS EOS SVBIRE, IN QVOS IVS FRVCTVSQVE TRANSFERETVR, POTIVS QVAM CUIQVE PERICVLOSAM ESSE FIDEM SVAM: PLACET, VT ACTIONES QVAE IN HEREDEM, HEREDIBVSQVE DARI SOLENT, EAS NEQVE IN EOS, NEQVE HIS DARI, QVI FIDEI SVAE COMMISSVM, SICVTI ROGATI ESSENT, RESTITVSSENT: SED HIS, ET IN EOS, QVIBVS EX TESTAMENTO FIDEI-COMMISSVM RESTITVTVM FVSSSET: QVO MAGIS IN RELIQVVM CONFIRMENTVR SVPREMAE DEFVNCTORVM VOLVNTATES. Addit his verbis Haloander solemne illud Senatus consultorum verbum CENSVERVNT; quod Florentia in Ulpiani verbis reperitur: *Sublata, inquit, est hoc S. C. dubitatio eorum, qui adire hereditatem recusare, seu metu litium, seu praetextu metus censuerunt.* Mendam autem hoc manavit ex illis libris, in quibus RECVSARENT scribebant, non intelligentes quid esset, *Adire recusare censuerunt.* Significat enim eos censuisse, hoc est, existimasse recusari oportere aditionem. Sic apud Ulpianum & Justinianum libro I. Institutionum [a]: *Videmus etenim caetera quoque animalia, feras etiam istius juris peritia censori.* Quamquam eo loco sunt qui malint in pretio esse interpretari, ut apud eundem Ulpianum libro II. ad edictum: (b) *Nisi forte privilegio aliquo materna origo conseatur.* & Papinianum libro XII. Responsorum, (c) qui locus in Noricis libris mendosus circumfertur; est enim scribendum: *Privatorum enim cautiones legum auctoritate non censori*: & aliis locis. Sed de hoc verbo Javolenus libro VI. ex Cassio ita scribit (d): *Censere est constituere & praecipere. Unde etiam dicere solemus, Censeo hoc facias, & semet aliquid censuisse; inde Censoris nomen videtur esse tractum.* SEMET autem, non Senatum scriptum est, ut NOSMET apud Paulum libro II. ad Plautium (e): *Qua cum alio actio esset, si dominus esset: in nosmet confessione nostra conferemus.* Non tamen negaverim, in Senatusconsultis scribi solere, quod libro V. Digestorum (f) reperitur, QUID FIERI PLACEAT: DE QVA RE ITA CENSVERVNT. & apud Frontinum libro II. de aquaeductibus, & Probum de notis. Sed neque hoc loco, neque in eo S. C. quod sub titulo de hereditatis petitione reperitur, illud verbum per se in calce S. C. scriptum est, ut Haloander existimavit. Qua etiam de re & in Vellejano S. C. & post Volusianum scribemus. In aliis libris adventitia quaedam verba reperiuntur in hoc S. C. quae Accursius & caeteri habuisse videntur. Etenim, cum dictum esset, ut neque heredi, neque in heredem actiones darentur, qui hereditatem restituisset; addunt quidam haec verba: (g) *Sed idem est & si ipsi filio pater rogatus sit restituere.* Sumpta autem sunt ex alia parte ejusdem libri; & ut arbitror, errori librarium causam dedit, quod in ipsis illis Tuscis libris omissa illic initio ea verba fuerant, atque ita scriptum: *Quod est etiam, si suo nomine*

rogati sunt restituere hereditatem. Sed emendatum est recte: *Si suo nomine rogati sunt restituere: idem est, Et si ipsi filio pater rogatus sit restituere hereditatem.* Itaque crediderim (quae illorum temporum ignoratio fuit) in avorum nostrorum libris non recte obelum emendatoris notasse librariorum. Sed licet haec non ita certa sint; nemo doctus (opinor) haec verba hujus Senatusconsulti fuisse existimaverit; quae jure ab Haloandro quoque omissa sunt. Sed, ut ad ipsius S. C. sententiam redeamus, in Pegasio scripsimus, hoc S. C. de actionibus transferendis actum esse, illo vero de quarta, & ut cogi posset heres. Justinianum vero omnia in hoc S. C. transfuisse ea constitutione, quae minime existat. Quamobrem caetera, quae ad hunc locum pertinerent, libro XXXVI. Digestorum & aliis locis scripta inter manus omnium versantur. Senecae vero & Trebellii Consulatus in indice vulgari Consuluum minime refertur. Credendum est, initio anni eos non fuisse in magistratu, sed aliis fuisse suffectos, ut in Rubriano scripsimus, & Haloander animadvertit.

TURPILLIANUM.

IMperator Antoninus Amato rescripsit, (h) *I*eum demum in hoc S. C. incidisse videri, qui crimen publici iudicii detulit, & causa criminis ordinata, idest, inscriptionibus depositis, & fidejussore de exercenda lite praestito, eoque, qui accusatur, sub custodia officii facto, non impetrata abolitione, ab executione criminis destitit. Macer vero libro II. Publicorum Iudiciorum (i) scribit: *In S. C. Turpilianum, incidunt, qui subiecissent accusatores, aut subiecti postulassent, nec peregissent reos, aut aliter quam abolitione facta destitissent, quique chirographum ob accusandum dedissent, petitionemve aliquam interposuissent.* Scripsit Marcianus (k) ad hoc S. C. librum singularem, ex quo multa libro XLVIII. Digestorum referuntur.

VELLEJANUM.

SCRibit Ulpianus libro XXIX. ad edictum, (l) *I*edictis D. Augusti, & D. Claudii fuisse interdictum, ne feminae pro viris suis intercederent, postea plenissime feminis omnibus S. C. subventum, cujus verba sunt haec: QVOD M. SILANVS ET VELLEVS TVTOR COSS. VERBA FECERVNT DE OBLIGATIONIBVS FEMINARVM, QVAE PRO ALIIS REAE FIERENT, QVID DE EA RE FIERI OPORTET, DE EA RE ITA CONSVLERENT. QVOD AD FIDEIVSSIONES, ET MUTVATIONES PRO ALIIS, QVIBVS INTERCESERINT FEMINAE, PERTINET: TAMETSI ANTE VIDETVR ITA IVS DICTVM ESSE, NE EO NOMINE AB HIS PETITIO, NEVE IN EAS ACTIO DETVR, CVM EAS VIRILIBVS OFFICIIS FVNGI, ET EIVS GENERIS OBLIGATIONIBVS OBSTRINGI NON SIT AEQVVM: ARBITRARI SENATVM

(a) L. 1. §. Jus naturale. de just. & iure. Inst. de iure nat. in princ.

(b) L. 1. in princ. ad mun.

(c) L. ult. de suis & leg.

(d) L. Censere. de verb. sign.

(e) L. Confessionibus. de interrogationibus.

(f) L. Item veniunt. §. Praeter haec. de hered. petit.

(g) L. 1. §. Si filio. ad S. C. Treb.

(h) L. 1. C. ad S. C. Turp.

(i) L. In S. C. Dig. eod.

(k) L. 1. eod.

(l) L. 2. ad S. C. Vell.

RECTE ATQUE ORDINE FACTVROS, AD QVOS DE EA RE IN IVRE ADITVM ERIT, SI DEDE- RINT OPERAM, VT IN EA RE SENATVS VOLVNTAS SERVETVR. In his verbis Senatus, QVID DE EA RE FIERI OPORTET, DE EA RE ITA CONSVLERENT: existimabam aliquando & OPORTERET, & CENSVERVNT esse scribendum; ad similitudinem eorum Senatusconsultorum, quæ apud Frontinum, & in epistolis M. Cælii ad Ciceronem referuntur, in quibus sunt hæc, aut his similia verba: QVID DE EA RE FIERI PLACERET, DE EA RE ITA CENSVERVNT. Quæ ita notis scribi solent. Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C. ut Valerius Probus scribit. Itaque existimabam his notis aliquando hoc S. C. scriptum, sed imperitos librarios ITA CONSVLERENT fuisse interpretatos. Referenda autem sunt hæc verba ad universos Senatores, qui, cum Consules verba fecissent, ita statuerunt. De quo cense- fendi verbo in Trebelliano scripsimus. Sed cum in Florentino libro nihil fere notis scriptum sit, quas etiam Justinianus in suis libris scribi ve- tuit: aut credendum est Justiniani tempore, aut illorum librariorum erratum, aut non male CONSVLERENT scriptum. Cujus verbi inter- pretatio non ita certa est. Sed ad S. C. fen- tentiam veniamus. Probare videtur Senatus, quod antea fiebat, ut neque a feminis peti- tio, neque in eas actio esset, si fideiussiones; aut mutui dationes, pro aliis intercedendo, fe- minæ contraxissent. In Duodecim autem scrip- simus, mulieres sub perpetua cognatorum tu- tela fuisse, quod postea sublatum est. Sed & ipsius S. C. auctoritas permultis casibus ex po- sterioribus constitutionibus (a) cessat.

[a] L. Antiquæ. & seqq. C. eod.

VINTIANVM. In Junciano quærendum est.

VITRASIANUM.

(b) L. Cui quasi. §. Si plures. de fideic. lib.

Vitrasianum, non Trasianum apud Ulpia- num libro V. Fideicommissorum: (b) Si plures, inquit, heredes sunt instituti, & inter eos is, qui dari non potest, sed non ipse ro- gatus sit servum manumittere; non oportere intercidere libertatem ob hoc, quod coheredi- bus suis vendere eum infans non possit. Et exstat quidem S. C. Vitrasianum. Sed & D. Pius Cassio Dextro rescripsit, ita rem expli- cari, ut partes servorum, quibus per fidei- commissum libertas data est, iusto pretio æ- stimentur; atque ita servi ab his, qui rogati sunt, manumittantur. Hi autem, qui eos ma- numiserunt, pretii nomine perinde fratribus & coheredibus suis obligati erunt, atque si ob eam rem ex iudicati causa cum his agi possit. Hæc Ulpianus: quibus verbis arbitror D. Pii rescriptum plene relatum, Vitrasianum non item; in quo a Placentino & Accursio dissen- tio. Illud crediderim huius S. C. esse, quod paulo ante scriptum erat ab eodem Ulpiano (c): Si infans sit inter eos, qui manumittere de- bent; Senatus censuit, cum unius ætas impe- dierit, ut liberi, liberæque sint hi, quibus li-

(c) d. l. Cui quasi. in princ.

bertates ex causa fideicommissi præstari oportet. Quamquam fieri potest, ut ad Juncianum pertineant, de quo antea scripserat. Item quod postea dicitur, (d) Sed & si quis sine herede vel alio successore decesserit, qui fideicom- missam libertatem præstare debebat, adiro Prætor, libertatem præstandam esse censuit Senatus. Sed & si suus heres se abstinerit, libertati fideicommissæ per S. C. suorum est. (e)

(d) L. Si eum. §. Si quis. eod.

(e) d. l. Cui quasi. §. Sed et si quis.

VIVIANVM. De hoc in Numiano dictum est.

VOLUSIANUM.

M Odestinus libro VIII. Regularum (f) scribit ex S. C. Volusiano, qui impro- be coeunt in alienam litem, ut quidquid ex condemnatione in rem ipsius redactum fuerit, inter eos communicaretur, lege Julia de vi pri- vata tenentur. Hoc S. C. prætermisum a Pla- centino est.

(f) L. Ex S. C. ad l. Jul. de vi priv.

SINE NOMINE.

H Is Senatusconsultis, quorum nomina a- pud jureconsultos reperimus, quæ omnia pene diligenter Placentinus collegerat, adden- da esse existimamus pauca quædam, quorum verba, atque sententiam non negligenda esse oportere arbitrati sumus. Et initio refertur ab Ulpiano libro V. ad edictum [g] Senatuscon- sultum, quod Hadriani temporibus factum est, cujus verba sunt hæc: PRIDIE IDVS MARTIAS Q. IVLIVS BALBUS, ET P. IVVENTIVS CELSVS, TI- TIVS AVFIDIVS OENVS SEVERIANVS CONSVLES VERBA FECERVNT DE HIS QVAE IMPERATOR CAESAR TRAIANI PARTHICI FILIVS, D. NER- VAE NEPOS, HADRIANVS AVGVSTVS IMPERA- TOR MAXIMVSQVE PRINCEPS PROPOSVIT QVIN- CTO NONAS MARTIAS, QVAE PROXIMAE FVE- RVNT, LIBELLO COMPLEXVS ESSET, QVID FIERI PLACEAT: DE QVA RE ITA CENSVERVNT. CVM ANTE QVAM PARTES CADVCAE EX BONIS RV- STICI FISCO PETERENTVR, HI QVI SE HEREDES ESSE EXISTIMANT, HEREDITATEM DISTRAXE- RINT: PLACERE REDACTAE EX PRETIO RE- RVM VENDITARVM PECVNIAE VSVRAS NON ES- SE EXIGENDAS. IDEMQVE IN SIMILIBVS CAVSIS SERVANDVM. ITEM PLACERE, A QVIBVS HERE- DITAS PETITA FVISSET, SI ADVERSVS EOS IVDI- CATVM ESSET, PRETIA QVAE AD EOS RERVUM EX HEREDITATE VENDITARVM PERVENISSENT, ETSI EAE ANTE PETITAM HEREDITATEM DE- PERISSENT, DEMINVTA EVE FVISSENT, RESTI- TVERE DEBERE. ITEM EOS QVI BONA INVA- SISSENT, CVM SCIRENT AD SE NON PERTI- NERE, ETIAM SI ANTE LITEM CONTESTA- TAM FECERINT QVO MINVS POSSIDERENT, PERINDE CONDEMNANDOS, QVASI POSSEDE- RENT. EOS AVTEM QVI IVSTAS CAVSAS HABVISSENT, QVARE BONA AD SE PERTINERE EXISTIMASSENT, VSQVE EO DVMTAXAT, QVO LOCVPLETIORES EX EA RE FACTI ESSENT. PE-

(g) L. Item ve- niunt. §. Præter hæc. de her. pet.

TITAM AVTEM FISCO HEREDITATEM EX EO TEMPORE EXISTIMANDVM ESSE, QVO PRIMVM QVISQVE SCIERIT EAM A SE PETI; ID EST, CVM PRIMVM AVT DENVNTIATVM ESSET EI, AVT LITTERIS VEL EDICTO EVOCATVS ESSET, CENSVERVNT. Sunt qui mirentur, tres, quatuorve Consules [neque enim de numero constat] hoc S. C. relatos. Sed & nullam eorum mentionem fieri in Consulium indice. Dion tamen libro XLIII. scribit C. Cæsarem Dictatorem Q. Fabio & C. Trebonio Consulatum dedisse, cum ipse se eo magistratu abdicasset; & cum Fabius extremo anni die mortuus esset, Caninium reliquum diei tempus Consulem esse voluisse. In quo duo tum primum nova acciderunt, ut aliquis sine causa magistratu se abdicaret: item ut quis eodem die & Cos. designatus fuerit, & Consularis: *Post hoc, inquit, tempus pauci in Consulatu totum annum peregerunt; sed pluribus quidam aut mensibus, aut diebus variis ex causis Coss. fuerunt; Sed & hoc tempore vix est, inquit, ut aliquis in Consulatu ultra duos menses sit, tum vero collega mutato. Et in cæteris rebus pari omnes munere funguntur: annorum vero tempora a primis Consulibus numerantur.* Idem libro XLVIII. scribit, L. Martio, C. Sabino Coss. a Triumviris Octaviano, Antonio, & Lepido constitutos esse octo annorum Consules; *neque eos binos, inquit, per singulos annos, ut antea, designarunt; sed tum primum plures creati sunt.* Namque antea, si qui suffecti sunt his, qui magistratu se abdicabant, ex eorum voluntate Consules fiebant: tunc vero nemo in integrum annum designatus est, sed plures in diversa tempora. Primi tamen retinebant nomina Consularia: *quod hodieque, inquit, fit. Cæteri licet Consules intra Urbem, & in Italia haberentur, a provincialibus tamen raro cognoscebantur. Qua de causa minores Consules dicti sunt.* Fuit Dion Severi Augusti temporibus, ut idem libro XLVI. & LV. scripsit. Itaque, ut in Rubriano S. C. dictum est, in illo indice Consulium, quod Haloander quoque notat, eorum nomina reperiuntur, qui initio anni eum magistratum obibant. Cætera, quæ ad hoc S. C. pertinent, apud eundem Ulpianum videnda sunt. Idem Ulpianus libro XXI. ad Sabinum (a) scribit, Senatam censuisse, Aviola & Panfa Coss. ea, quæ ædibus juncta essent, legari non posse. Fuerunt autem Acilius Aviola, & Corellius Panfa Coss. Hadriani temporibus. Hoc vero S. C. non tantum ad Urbem, sed ad alias civitates pertinere, Ulpianus (b) scribit; neque ad ædes tantum, sed ad balinea [ita enim scriptum est] vel aliud quod ædificium, vel porticus sine ædibus, vel tabernas, vel popinas extenditur. SINE AEDIBVS autem hic scribendum est; non IN AEDIBVS, ut vulgo scribitur. De his enim, quæ intra ædes sunt, dilucide dictum erat. Ea autem legari prohibentur, quæ non alias præstari possunt, quam ut ædibus detrahantur, vel subducantur, ut marmora, & columnæ; idem & in

tegulis, & in tignis, & offiis Senatus censuit, sed & in bibliothecis parietibus inhaerentibus, ea denique omnia, quæ ibi fuerint perpetua, quasi portio ædium, distrahi non possunt. Hac de re multæ constitutiones ab Ulpiano referuntur, quæ non existant. Alexandri tamen rescriptum [c] existat in hæc verba: *Negotiandi causa ædificia demoliri, & marmora detrahere edicto D. Vespasiani & S. C. vetitum est. Cæterum de alia domo in aliam transferre quædam licere exceptum est. Sed nec dominis ita transferre licet, ut integris ædificiis depositis, publicus deformetur aspectus.* Paulus quoque libro LIV. ad edictum (d) hujus S. C. sententiam plenius explicat: *Senatus, inquit, censuit, ne quis domum, villamve dirueret, quo plus sibi acquireretur; necve quis negotiandi causa eorum quid emeret, venderetve, pœna in eum, qui adversus S. C. fecisset, constituta est, ut duplum ejus, quanti emisisset, in ærarium inferre cogereretur; in eum vero, qui vendidisset, ut irrita fieret venditio.* Hæc exempli causa Senatus consulta retulimus. Sunt enim alia permulta in nostris Digestorum & Constitutionum voluminibus relata (e). De aquæductibus vero referuntur apud Frontinum libro. II. Senatusconsulta sex, quæ infra scripta sunt. QVOD Q. AELIVS TVBERO, P. FABIVS MAXIMVS COSS. VERBA FECERVNT DE IIS, QVI CVRATORES AQVARVM PVBLICARVM EX S. C. A CAESARE AVG. NOMINATI ESSENT, ORDINANDIS: D. E. R. Q. F. P. D. E. R. I. C. PLACERE HVIC ORDINI, EOS, QVI AQVIS PVBLICIS PRAESENT, CVM EIVS REI CAUSA EXTRA VRBEM ESSENT, LICTORES BINOS, ET SERVOS PVBLICOS TERNOS, ARCHITECTOS SINGVLOS, ET SCRIBAS, ET LIBRARIOS, ACCENSOS, PRAECONESQVE TOTIDEM HABERE, QVOT HABENT II, PER QVOS FRUMENTVM PLEBEI DATVR. CVM AVTEM IN VRBE EIVS REI * CAUSA ALIQVID AGERENT, CAETERIS APPARITORIBVS IISDEM, PRAETERQVAM LICTORIBVS. VTIQVE QVIBVS APPARITORIBVS EX HOC S. C. CVRATORIBVS AQVARVM VTI LICERET EOS, DIEBVS X. PROXIMIS QVIBVS S. C. FACTVM ESSET, ADAERARIVM DEFERRENTVR: QVIQVE ITA DELATI ESSENT, IIS PRAETORES AERARII MERCEDEM CIBARIA QVANTA PRAEFECTI FRUMENTO DANDA, DARE, DEFERREQVE SOLENT, ANVA DARENT, ET ATTRIBVERENT, IISQVE EAS PECVNIAS SINE FRAVDE SVAS FACERE LICERET, VTIQVE TABVLAS, CHARTAS, CAETERAQVE, QVAE EIVS CVRATIONIS CAUSA OPVS ESSET, IIS CVRATORIBVS PRAEBENDA Q. AELIVS, P. FABIVS COSS. AMBO, ALTERVE, SI EIS VIDEBITVR, ADHIBITIS PRAETORIBVS QVI AERARIO PRAESINT, ET PRAEBENDA LOCENT. Hoc S. C. factum est Augusti temporibus, cum M. Agrippa, qui curam aquarum gesserat, defunctus esset, & Augustus Messalam Corvinum curatorem ex S. C. constituisset, Q. Tuberone & P. Fabio iterum Coss. Sed quod de lictoribus & cæteris apparitoribus dictum est, id negligentia curatorum omisum esse, Fron-

(c) L. 2.
C. de adi.
priv.

(d) L. Senatus.
de
cont. emp.

(e) L. 1.
D. de fug.
l. 2. de aleat.
l. Palam. §.
Senatus. de
ritu nup. l.
1. C. de int.
mat. l. Di-
vo. qui man.
non poss.

* Al. E-
JVSDDEM.

[a] L.
Cætera. in
princ. de leg.
1.

(b) §.
Hoc S. C.
e. l.

tinus scribit. Eisdem Coss. hoc quoque S. C. factum est. QVOD V. F. CONSVLES DE NVMERO PVBLICORVM SALIENTIVM, QVI IN VRBE ESSENT, INTRAQVE AEDIFICIA VRBI CONIVNCTA, QVOS M. AGRIPPA FECISSET: Q. F. P. D. E. R. I. C. NEQVE AVGERI PLACERE NEC MINVI NVMERVM PVBLICORVM SALIENTIVM, QVOS NVNC ESSE RETVLERVNT II, QVIBVS NEGOTIVM A SENATV EST IMPERATVM, VT INSPICERENT AQVAS PVBLICAS, INIRENTQVE NVMERVM SALIENTIVM PVBLICORVM. ITEMQVE PLACERE CVRATORES AQVARVM, QVOS S. C. CAESAR AVGVSTVS EX SENATVS AVCTORITATE NOMINAVIT, DARE OPERAM, VT SALIENTES PVBLICI QVAM ASSIDVISSIME INTERDIV ET NOCTV AQVAM IN VSVM POPVLI FVNDERENT. Eorundem Consulium est tertium Senatusconsultum, cuius verba infra scripsimus. QVOD Q. AELIVS TVBERO, Q. FABIVS MAXIMVS COSS. V. F. QVOSDAM PRIVATOS EX RIVIS PVBLICIS AQVAM DVCERE: Q. D. E. R. F. P. D. E. R. V. I. C. (His autem notis significatur, Quid de ea re fieri placeret, de ea re universi ita censuerunt.) NE CVI PRIVATO AQVAM DVCERE EX RIVIS PVBLICIS LICERET: VTIQVE OMNES II QVIBVS AQVAE DVCENDAE IVS ESSET DATVM, EX CASTELLIS DVCERENT: ANIMADVERTERENTQVE CVRATORES AQVARVM QVIBVS LOCIS INTRA, EXTRAQVE VRBEM APTE CASTELLA PRIVATI FACERE POSSENT, EX QVIBVS AQVAM DVCERENT. QVAM EX CASTELLO COMMVNEM ACCEPISSENT A CVRATORIBVS AQVARVM, NE QVI EORVM, QVIBVS AQVA DARETVR PVBLICA, IVS ESSET INTRA QVINQVAGINTA PEDES EIVS CASTELLI, EX QVO AQVAM DVGERENT, LAXI OREM FISTVLAM SVBICERE QVAM QVINARIAM. Quæ quinaria fistula sit, idem Frontinus libro I. scribit. Namque ait, aquarum modulos aut ad unciarum, aut ad digitorum mensuram esse institutos. Digitus XVI. pars pedis, uncia XII. Digitus alius quadratus est, alius rotundus. Inventus postea alius modulus est, quam quinariam fistulam appellant, propterea quod ejus diameter quinque quadrantum sit. Aliud S. C. eodem tempore scriptum est in hæc verba: QVOD Q. AELIVS TVBERO, P. FABIVS MAXIMVS COSS. V. F. CONSTITVI OPORTERE, QVO IVRE EXTRA, INTRAQVE VRBEM DVCERENT AQVAS II QVIBVS ATTRIBVTAE ESSENT: Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C. VTI IIS QVOQVE MANERET ATTRIBVTIO AQVARVM, EXCEPTIS QVAE IN VSVM BALNEORVM ESSENT DATAE, AVT AVGVSTI NOMINE, QVOAD IIDEM DOMINI POSSIDERENT ID SOLVM, IN QVO ACCEPISSENT AQVAM. Quintum S. C. his verbis factum est: QVOD Q. AELIVS TVBERO, P. FABIVS MAXIMVS COSS. V. F. DE RIVIS, SPECVBVS, FORNICIBVSQVE IVLIAE, MARTIAE, APPIAE, TEPVLAE, ANIONIS REFICIENDIS: Q. D. E. R. F. P. D. E. R. I. C. VT CVM II RIVI, FORNICES, QVOS AVGVSTVS CAESAR SE REFECTVRVM IMPENSA SVA POLLICITVS SENATVI EST, REFICERENTVR: EX AGRIS PRIVATORVM TERRAM, LIMVM, LAPIDEM, TESTAM, HARENAM,

LIGNA, CAETERAQVE QVIBVS AD EAM REM OPVS ESSET, VNDE QVAEQVE EARVM PROXIME SINE INIVRIA PRIVATORVM TOLLI, SVMI, PORTARI POSSINT, VIRI BONI ARBITRATV AESTIMATA DARENTVR, TOLLERENTVR, SVMERENTVR, EXPORTARENTVR, ET EAS RES OMNES EXPORTANDAS, EARVMQVE RERVM REFICIENDARVM CAUSA, QVOTIENS OPVS ESSET, PER AGROS PRIVATORVM SINE INIVRIA EORVM ITINERA, ACTVS PATERENT, DARENTVR. Denique eodem tempore Senatus censuit: QVOD Q. AELIVS TVBERO, P. FABIVS MAXIMVS V. F. AQVARVM, QVAE IN VRBEM VENIRENT, ITINERA OCCVPARI MONVMENTIS, ET AEDIFICIIS, ET ARBORIBVS CONSERI. Q. F. P. D. E. R. I. C. CVM AD REFICIENDOS RIVOS, SPECVSQVE PER QVAE ET OPERA PVBLICA CORRVPVNTVR, PLACERE CIRCA FONTES, ET FORNICES, ET MVROS VTRAQVE EX PARTE VACVOS CENTENOS QVINOS DENOS PEDES PATERE, ET CIRCA RIVOS, QVI SVB TERRA ESSENT, ET SPECVS INTRA VRBEM, ET EXTRA VRBEM CONTINENTIA AEDIFICIA, VTRAQVE EX PARTE QVINOS PEDES VACVOS RELINQVI, ITA VT NEQVE MONVMENTVM IN IIS LOCIS, NEQVE AEDIFICIVM POST HOC TEMPVS PONERE, NEQVE CONSERERE ARBORES LICERET. SIQVAE NVNC ESSENT ARBORES INTRA ID SPATIVM, EXTIRPARENTVR, PRAETER QVAM SI QVAE VILLAE CONTINENTES, ET INCLVSAE AEDIFICIIS ESSENT. SIQVIS ADVERSVS EA COMMISERIT, IN SINGVLAS RES IN DENA MILIA DAMNAS ESSET, EX QVIBVS PARS DIMIDIA PRAEMIVM ACCVSATORI DARETVR, CVIVS OPERA MAXIME CONVICTVS ESSET, QVI ADVERSVS HOC S. C. COMMISSET, PARS ALTERA DIMIDIA IN AERARIVM REDIGERETVR, DEQVE EA RE IVDICARENT, COGNOSCERENTQVE CVRATORES AQVARVM. Exstant hodie libro IX. Constitutionum Justiniani, & XV. Theodosii pleraque constitutiones, quibus de aquæductibus satis superque sancitur. In quibus duæ sunt Constantini & Theodosii, (a) quarum altera dicitur, ut hi, per quorum prædia aquæductus com meat, dextra, lævaque formarum XV. pedibus intermissis arbores habeant: altera, ut sulci publicarum aquarum nullis intra decem pedes arboribus coartentur: sed ex utroque latere decempedale spatium integrum servetur. Alias leges, quæ de eadem re latae sunt, in Quinætia retulimus. Addam ad extremum Senatus auctoritates, quæ in epistolis Cælii ad Ciceronem reperiuntur. Nam licet per multa Senatusconsultorum verba retulerimus, tamen aliquid amplius in eis addi solere ex his auctoritatibus cognoscimus. Auctoritates autem Senatus appellabantur, ut Dion libro LV. scribit, quæ Senatus decreverat minus frequens, quam ut legitimus Senatorum numerus adfuisse diceretur; item si non loco, aut die legitimo Senatus haberetur; sed & si intercessum esset, aut si quid aliud accidisset, quo minus justum S. C. fieret, & qualecumque esset quod decerneretur, si id litteris mandari placeret, Senatus auctoritas dicebatur. Quod

(a) L. I.
l. Omnis. C.
de aquæduct.
lib. II.

Quod si postea id ipsum Senatus sine ullo impedimento censuisset, S. C. dicebatur. Senatus vero haberi poterat per Dictatorem, Consules, Praetores, Tribunos plebis, Interregem, Praefectum Urbi, ut Varro apud Gellium libro XIV. (a) scribit. Sed & extraordinario jure per militares Tribunos, qui pro Consulibus aliquando fuerunt, item Decemviros, qui legum constituendarum causa creati sunt, & Triumviros Reipublicae constituendae. Intercedendi jus eisdem fuisse. Loca vero per Augures constitui oportuisse, quae templa appellarentur. Tempora autem non omnes aedes sacras fuisse, sed inaugurato consecratas. Eaque de causa curiam Hostilianam, Pompejam, & Juliam templa facta esse. Aedem vero Vestae templum non fuisse. Antea exortum, aut post occasum solem non justum S. C. fieri. Varronem quoque scripsisse Gellius refert, quibus diebus haberi Senatum jus non esset, immolareque hostiam prius, auspicarique debere, qui Senatum habiturus esset. De rebus divinis prius, quam de humanis esse referendum. Addit quaedam alia de rogandis sententiis, & S. C. per discessionem faciendo. De legitimis S. C. faciendi diebus Suetonius scribit, ita Augustum constituisse, ut ne plus, quam bis in mense legitimus Senatus ageretur kalendis & Idibus; neve Septembri, Octobrique mense ullos adesse alios necesse esset, quam sorte ductos. Hac de causa lege Regia Imperatori concedebatur, ut ei Senatum habere, relationem facere, remittere, Senatusconsulta per relationem, discessionemque facere liceret; utque cum ex voluntate, auctoritateve, jussu, mandatuve ejus, praesenteve eo Senatus haberetur, omnium rerum jus perinde haberetur, fervaretur, ac si e lege Senatus edictus esset, habereturque. Ex quo fortasse emanavit, ut auctoritas Principis decretum appellaretur, de quo alias. Sed ad Caelianas auctoritates veniamus, quas de provinciis Consularibus factas esse ante initia bellorum civilium constat. *Saepe*, inquit Caelius, *(b) re relata, & graviter acta, & plane perspecta Cn. Pompeii voluntate, in eam partem, ut eum decedere [Caesarem autem significat] post kalendas Martias placeret, S. C. quod tibi missi, factum est, auctoritatesque perscriptae.* S. C. AVCTORITAS L. V. (hoc est, ni fallor, Senatusconsulti auctoritas lecta universis) PRIDIE KALENDAS OCTOBRES IN AEDE APOLLINIS SCRIBENDO ADFVERVNT L. DOMITIVS CN. F. AHENOBARBUS, Q. METELLVS Q. F. PIVS SCIPIO, L. VILLIVS L. F. PONTINA ANNALIS, C. SEPTIMIUS T. F. QVIRINA, C. LVCEIVS C. F. PVPI- NIA HIRRVS, C. SCRIPONIVS C. F. PVB. CVRIO L. ATEIVS L. F. ANIENSI CAPITO, M. OPIIVS M. F. TERENTINA. Haec ita scribenda esse tribunum, nominibus cognominum loco additis, doctis quibusdam viris placuit. Etenim Pontina, Quirina, Pupinia, Anienensis, & Terentina Tribus fuerunt. QVOD M. MARCELLVS COS. V. F. DE PROVINCIIS CONSVLARIBVS: D. E. R. I. C. VTI L. PAVLVS, C. MARCELLVS COSS. CVM MAGISTRATVM INISSENT AD KALENDAS MAR-

TIAS, QVAE IN SVO MAGISTRATV FVTVRAE ESSENT, DE CONSVLARIBVS PROVINCIIS AD SENATVM REFERRENT, NEVE QVID PRIVS EX ANTE DIEM KALENDAS MARTII AD SENATVM REFERRENT, NEVE QVID CONIVNCTIM DE EA RE REFERRETVR A COSS. VTIQVE EIVS REI CAUSA PER DIES COMITIALES SENATVM HABERENT, S. Q. C. FACERENT: ET CVM DE EA RE AD SENATVM REFERRETVR A COSS. EORVM QVI IN CCC. IVDICIBVS ESSENT, SEX ADVDCERE LICERET. SI QVID DE EA RE AD POPVLVM PLEBEMVE REFERRI OPVS ESSET, VTI SER. SVLPICIVS, M. MARCELLVS COSS. PRAETORES, TRIBVNI Q. PL. QVIBVS EORVM VIDERETVR, AD POPVLVM PLEBEMVE REFERRENT. Huic auctoritati neminem intercessisse scriptum est; caeteris, quae sequuntur, intercessio adscripta fuit: in quibus nominatim cautum est, ut, si intercessum a quoquam esset, auctoritas perscriberetur. S. C. A. PR. KAL. OCTOB. IN AEDE APOLLINIS SCRIBENDO ADFVERVNT, L. DOMITIVS CN. F. AHENOBARBUS, Q. METELLVS Q. F. PIVS SCIPIO, L. IVLIVS L. F. PON. ANNALIS, C. SEPTIMIUS T. F. QVIRINA, C. SCRIBONIVS C. F. P. CVRIO, L. ATEIVS L. F. AN. CAPITO, M. OPIIVS M. F. TERENTINA. QVOD M. MARCELLVS CONSVL V. F. DE PROVINCIIS: D. E. R. I. C. SENATVM EXISTIMARE, NEMINEM EORVM QVI POTESTATEM HABENT INTERCEDENDI, IMPEDIENDI, MORAM ADFERRE OPORTERE, QVO MINVS DE R. P. QVAMPRIMUM AD SENATVM REFERRI, S. Q. C. FIERI POSSIT. QVI IMPEDIERIT, EVM SENATVM EXISTIMARE CONTRA R. P. FBCISSE. SI QVIS HVIC S. C. INTERCESSERIT, SENATVI PLACERE AVCTORITATEM PERSCRIBI, ET DE EA RE AD SENATVM POPVLVMQ. REFERRI. Huic S. C. intercessit C. Caelius *, L. Vicinius, vel Asinius, P. Cornelius, C. Vibius Pansa. ITEM SENATVI PLACERE AVCTORITATEM PERSCRIBI DE MILITIBVS QVI IN EXERCITV C. CAESARIS SVNT, QVI EORVM STIPENDIA EMERITA, CAVSAS, QVIBVS DE CAVSIS MISSI FIERI DEBEANT, HABEANT, AD HVNC ORDINEM REFERRI, VT EORVM RATIO HABEATVR, CAVSAEQ. COGNOSCANTVR. SI QVIS HVIC S. C. INTERCESSERIT, SENATVI PLACERE AVCTORITATEM PERSCRIBI, ET DE EA RE AD S. P. Q. REFERRI. Huic S. C. intercessit C. Caelius, C. Pansa Tribuni plebis. ITEMQ. SENATVI PLACERE, IN CILICIAM PROVINCIAM, ET IN OCTO RELIQVAS PROVINCIAS, QVAS PRAETORI PRO PRAETORE OPTINERENT, EOS QVI PRAETORES FVERVNT, NEQ. IN PROVIN- CIA CVM IMPERIO FVERVNT, QVOS EORVM EX S. C. CVM IMPERIO IN PROVINCIAS PRO PRAETORE MITTI OPORTET, EOS SORTITO IN PROVINCIAS MITTI PLACERE. SI EX EO NVMERO, QVOS S. C. IN PROVINCIAS IRE OPORTERET, AD NVMERVM NON ESSENT, QVI IN EAS PROVINCIAS PROFICISERENTVR: TVM VTI QVODQ. CONLEGIVM PRIMVM PRAETORVM FV- ISSET NEQ. IN PORVINCIAS PROPECTI ESSENT ITA SORTE IN PROVINCIAS PROFICISERENT- TVR. SI AD NVMERVM II NON ESSENT, TVM

* Al. Li-
cinianus.

DEINCEPS PROXIMI. CVIVSQ. CONLEGII, QVI
 PRAETORES FVSSSENT, NEQ. IN PROVINCIAS
 PROPECTI ESSENT, IN SORTEM CONICEREN-
 TVR, QVO AD IS NVMERVS EFFECTVS ESSET,
 QVEM AD NVMERVM IN PROVINCIAS MITTI
 OPORTERET. SI QVIS HVIC S. C. INTERCES-
 SISSET AVCTORITAS PERSCRIBERETVR. Huic
 S. C. *intercessit C. Calius, C. Pansa Tri-
 buni plebis.* Jam igitur his exemplis con-
 stat, quo pacto auctoritas a S. C. differret. Sed
 & illud animadverti potest, in utroque Sena-
 tusconsultorum genere Senatorum nomina ad-
 scribi. Ex quibus omnibus illud intelligitur,
 quod initio libri III. de Oratore M. Cicero
 scribit, sententiam L. Crassi, quam adversus
 Philippum Cos. dixerat, quamque Senatus
 frequens fuerat secutus, ab eo ornatissimis &
 gravissimis verbis fuisse dictam, & eundem, id
 quod in auctoritatibus perscriptis exstat, scri-
 bendo adfuisse. Et libro I. Epistolarum ad Len-
 tulum: (a) *De his, inquit, rebus pridie quam*

(a) Epist.

*haec scripsi, Senatus auctoritas gravissima in-
 tercesserat, cui cum Cato, & Caninius inter-
 cessissent; tamen est perscripta: eam ad te
 missam esse arbitror. Et alio loco (b): Quoniam
 S. C. nullum exstat, quo reductio Regis Ale-
 xandrini tibi adempta sit, eaque, quae de ea scri-
 pta est auctoritas, cui scis intercessum esse,
 ut nequis omnino Regem reduceret, tantam
 vim habet, ut magis iratorum hominum stu-
 dium, quam constantis Senatus consilium esse
 videatur. Quod si quis testimonia requirat Sen-
 atusconsultorum, in quibus scribendis interfu-
 isse Senatores dicantur, vel unum ejusdem Ci-
 ceronis satis erit cognoscere ex epistola qua-
 dam ad M. Catonem. Ea enim epistola Cato-
 ni gratias agit, quod scribendo S. C. de ejus
 supplicatione adfuisse. De sententia vero in
 Senatu dicenda, quae S. C. verbis conciperetur,
 Philippicarum libri multa nobis exempla
 demonstrant.*

(b) Epist.

FULVII URSINI

N O T Æ

AD LEGES ET SENATUSCONSULTA

Quæ in veteribus cum lapidum ærisque, tum Scriptorum monumentis reperiuntur.

AD LEGES ROMULI

ET TATII.

ANtequam his legum fragmentis ea, quæ vel temporis injuria, vel hominum inciticia detraxit, ornamenta restituere agrediamur, erunt a nobis omnes antiquitatis studiosi admonendi, nos in his perpollendis reliquiis nihil prorsus immutasse, quod non auctoribus antiquis scriptoribus, veteribusque inscriptionum monumentis plane licuerit. Antiquæ porro inscriptiones, quas in æneis incisas tabellis, vel lapideis ipsa nobis vetustas de multis reliquis fecit, qua potuimus diligentia, in hoc libello representandas curavimus: e quibus, qui volet, illorum temporum archaismum petere nullo negotio poterit. Scriptorum autem nomina, quibus usi sumus, ne singulis locis singula testimonia sæpius repetita fastidium legentibus afferant, hic prænotavimus, ibi tantum illa rursus prolaturi, ubi locus necessario postulabit. Sunt autem hi: M. Cicero in libris de Oratore, M. Varro in libris de Lingua Latina, Quinætilianus libro I. cap. XI. Sex. Pompejus, Agellius, Macrobius, Terentius Scaurus, Marius Victorinus, & Velius Longus de orthographia, Priscianus libro I. cap. X. & XIII. Placidus in Glossis. Ab his enim didicimus antiquissimam illam scribendi consuetudinem, quæ in his legum, Senatusconsultorumque fragmentis passim nobis obvia erit.

SEI. NVRVS... PLORASIT. SACRA. DEIVEIS. PARENTOM. ESTOD. Ex legibus Romuli regis, & Tatii hoc tantum reperitur fragmentum, quod exstat apud Festum in verbo *Plorare*; sed mancum, luxatumque. Verbum PLORASIT, quod in mutilato exemplari deest, quia necessario requiritur, de nostro adjecimus: adducit enim Festus hanc legem, ut eo exemplo confirmet antiquissimos Romanos verbo PLORARE nulla adjecta præpositione pro IMPLORARE usos fuisse.

AD LEGES NUMAE POMPILII.

SEI. QVID. HORVM. FVIT. VNVM. IOVDICEL. ARBITROVE. REOVE. DIES. DIFFENSOS. ESTOD. Numæ Pompilii regis legum hoc fragmentum adducit Festus in verbo *Reus*, quo nomine cum ex auctoritate Ælii Galli docet & actorem

significari, & eum, cum quo agitur; citat hanc legem, quæ secunda erat in secunda tabula incisa. *At*, inquit, *Atejus Capito in eadem quidem opinione est; sed exemplo adjuvat opinionem*: Numa in secunda tabula secunda lege, in qua scriptum est: SIQVID. HORVM. FVIT, &c. Cum autem in veteri exemplari ita plane, uti edidimus, scriptum reperiatur; nos, quo modo scribi debere coniciamus, subjungemus. Vocem enim VNVM, in VITIVM existimamus mutandam; quod verbum videtur hic pro morbo fontico positum esse; & pro QVID, scribimus, QVOI: ut totus locus ita legatur. SEI. QVOI. HOROM. FVAT. VITIOM. IOVDICEL. ARBITROVE. REOVE. DIES. DIFFENSOS. ESTOD. Ita plane habetur in XII. Tabulis. SEI. IN. IOVS. VOCATO. MORBOS. AEVITASVE. VITIOM. ESCIT. Arbitramur autem, hanc Numæ legem a Decemviris, ut multas alias, in XII. postea translata esse, ut vel ex hoc Ulpiani loco, qui est in libro LXXIV. ad Edictum, intelligi maxime potest. *Lex*, inquit, *XII. Tabularum, si iudex, vel alteruter ex litigatoribus morbo fontico impediat, jubet diem iudicii esse diffusum*, &c. quæ verba satis aperte indicant, Decemviros hanc legem pene ad verbum in XII. retulisse, & vocem VITIVM morbum fonticum interpretatos esse. Scio, alios apud Festum pro NVMA emendare NAM; & hanc legem ex ipsis XII. Tabulis descriptam existimare: sed cum in archetypo exemplari, NVMA, diserte scriptum sit, nos nihil mutamus. DIFFENSVS, scriptura est veteris exemplaris: notum autem quid sit DIFFINDERE. DIEM. Pro HORVM scripsimus HOROM, ut in columna Duillii OLOROM, pro ILLORVM, ex antiqua consuetudine mutandi V in O.

QVOIVS. AVSPICIO. CLASE. PROCINCTA. OPEIMA. SPOLIA.

CAPIVNTOR. IOVEL. FEDETRIO. BOVEM. CAEDITO.

QVEL. CEPET. AERIS. CCC. DARIER. OPORTETO.

SECVNDIA. SPOLIA. IN. DV. MARTIS. ASAM. ENDO. CAMPO.

SVOVETAVRILIA. VTRA. VOLET. CAEDITO.

QVEL. CEPET. AERIS. CC. DARIER. OPORTETO.

TERTIA. SPOLIA. IANO. QVIRINO. ACNOMMAREM. CAEDITO.

QVEL. CEPET. AERIS. C. DARIER. OPORTETO.

QVOIVS. AVSPICIO. CAPTA. DIS. PIACOLOM.
DATO.

Festus in *Opima*: Ad ædem, inquit, Jovis Feretrii ponti, testimonio esse libros Pontificum, in quibus sit: Pro primis spoliis bove; pro secundis, Solitaurilibus; pro tertiis, agno publice fieri debere: esse etiam Pompilii regis legem opimorum spoliatorum talem. CVIVS. AVSPICIO. CLASSE. PROCINTA. OPIMA. SPOLIA. CAPIVNTVR. IOVI. FERETRIO. DARIER. OPORTEAT. ET BOVEM. CAEDITO. QVI. CEPIT. AERIS. CC. SECVNDA. SPOLIA. IN. CAMPO. SOLITAVRILIA. VTRA. VOLET. CAEDITO. TERTIA. SPOLIA. IANO. QVIRINO. AGNVN. MAREM. CAEDITO. C. QVI. CEPIT. EX. AERE. DATO. Sed cum legis hujus verba corrupta nimis, mutilataque in eis schedis habeantur, quæ ex archetypo exemplari, quod hodie non existat, a viro antiquitatis, ut videtur, studiose, centum ab hinc annis vidimus descripta; nos Plutarchi in Marcello auctoritatem sequuti, CC in CCC in primo legis membro mutavimus; quod is in commentariis, ut puto, Pontificum, dicat se scriptum invenisse, fieri a Numa Pompilio mentionem primorum opimorum spoliatorum, secundorum, & tertiorum, ac præscribere, prima capta ut Jovi Feretrio consecrentur, Marti altera, tertia Quirino; præmumque sit primis alicies trecenti, secundis ducenti, tertiis centum. Plutarchi Græca verba sunt hæc: Τα δὲ σπύλα, σπόλια μὲν καιῶς, ἰδίως δὲ ὀπίμια ταῦτα κλοῦσι. Καὶ τοι φαίνεται ἐν τοῖς ὑπομνήματι Νουμῶν Πυμπιλίου, καὶ πρώτων ὀπίμων, καὶ δευτέρων, καὶ τρίτων μνημονεύειν. τὰ μὲν πρώτα ληφθέντα, τῷ φερετρίῳ δὲ κελεύοντα καθιεροῦν. τὰ δεύτερα δὲ τῷ Ἀρεῖ. τὰ δὲ τρίτα τῷ κυρίῳ. καὶ λαμβάνειν γέρας ἀσπίδα τῷ πρώτῳ. τὸν δὲ δεύτερον σ'. τὸν δὲ τρίτον β'. Itaque hujus loci auctoritate in secundo membro addidimus, QVEI. CEPET. AERIS. CC. DARIER. OPORTETO. Postrema verba, QVO. IVS. AVSPICIO. CAPTA. &c. restituvimus ex iis schedis, quas supra nominavimus, cum in editionibus vulgatis desint: & PIACOLOM scripsimus ex Mario Victorino: CEPET autem ex columna Duilli, pro CEPERIT, VT VOLET PRO VOLVERIT. item FEDETRIO, ut MEDIDIEM in XII. Tabulis pro MERIDIEM, ex antiqua illorum temporum consuetudine scribendi.

SEI. QVIS. HOMINEM. LEBEROM. SCIENS. DOLO. M. MORTEL. DVEIT. PARICIDA. ESTOD. SEI. IM. INPRVDENS. SE. DOLO. MALO. OCCISIT. PRO. KAPITE. OCCEISEI. ET. NATEIS. EIVS. EN. DO. CONTIONE. ARIETEM. SORICITO. Hujus legis primum membrum adducit Festus in verbo *Parici*. Nam *paricida*, inquit, non utique is, qui parentem occidisset, dicebatur, sed qualemcumque hominem; id autem fuisse indicat lex Numæ Pompilii regis his composita verbis: SEIQVIS, &c. Sed hæc habentur in legibus Antonii Augustini. Ultimum membrum addidimus ex fragmento Serviano, quod citant docti viri; nec dubium est, quin ad eandem legem respexerit Servius in illo versu

Georg. *Aries sit candidus ipse*. Bene enim, inquit, addidit IPSE, quasi qui ut dominus gregis est: aut qui ante pro domino capital dari consueverat; nam apud majores homicidii pœnam noxius arietis damno luebat: quod in Regum legibus legitur &c. In vulgatis editionibus monstra quædam verborum sunt, DAMNO CAPITALI, pro eo quod est in vetustissimis, DOMINO KAPITAL. Subiicere arietem quid sit, docet Festus cum inquit: *Subiicere in libro XV. juris Pontificii Antistius esse ait dare arietem, qui pro se agatur, cadatur, &c.* & alibi: *Subiici aries dicitur, qui agitur ut cadatur: quod fit, ut ait Cincius in libro de officio jurisconsulti, exemplo Atheniensium, apud quos expiandi gratia aries inigitur ab eo, qui scelus commisit, pœnæ pendendæ loco.* HOMINEM scripsimus, cum tamen, HEMONEM dixisse antiquissimos Romanos, dicat Festus in *Hemona*; & Ennius confirmet illo veru: *Vulturis in Jovis miserum mandebat hemonem.* Præcianus libro I. cap. XIII. HVMINEM veteres protulisse scribit.

SEI. HOMINEM. FOLMINIS. OCCISIT. IM. SOPERA. GENVA. NEL. TOLITO. SEI. FOLMINE. OCCISOS. ESCIT. EI. IOVSTA. NVLA. FIERI. OPORTETO. Festus, *Occisum*, inquit, a necato distingui quidam putant, quod alterum a cadendo, atque ictu fieri dicant, alterum sine ictu. Itaque in Numæ Pompilii regis legibus scriptum esse, SEI. HOMINEM. &c. FOLMINIS nominandi calus est.

PELEX. ASAM. IVNONIS. NEL. TAGITO. SEI. TAGIT.

JVNONI. CRINEBOS. DEMISEIS. ACNOM. FEMINAM. CAEDITO.

Adducit hanc legem Festus in *Pellices*, & Agellius libro IV. cap. III. Nos ASAM pro ARAM ex antiqua consuetudine scripsimus: qua TAGIT etiam pro TANGIT Pacuvium dixisse, idem Festus docet, cum inquit: TAGIT. *Pacuvius in Teucro: Ut ego si quidquam me tagit.* & TAGAM. *Idem in Hermiona: Aut non cernam nisi tagam: hinc in aneis legum tabulis, ATTIGAT, & ATTIGERET.* Placidus in *Glossis: Hasenam dicebant antiqui pro harenam, ut ASAS quas nos ARAS, & LASES quos nos LARES dicimus.*

SEI. QVIS. TERMINOM. EXARASIT. IPSOS. BOVEISQVE. SACREI. SVNTO. Festus adducit hanc legem, quam nos existimamus in hæc verba, aut non multum ab his distimilia conceptam fuisse: *Termino*, inquit, *sacrificabant, quod in eius tutela fines agrorum esse putabant. Denique Numa Pompilius statuit, eum, qui Terminum exarasset, & ipsum & boves sacros esse.*

SEI. QVIS. ALIVTA. FAXSIT. IPSVS. IOVEI. SACER. ESTOD. Habetur hoc sanctionis fragmentum in legibus Antonii Augustini, descriptum ex epitoma Festi, in qua IPSVS pro IPSOS in antiquioribus libris scriptum est, quo modo nos edidimus:

PISCEIS: QVEL. SQVAMOSEI. NON. SIENT.
NEI. POLVCETO.
SQVAMOSOS. OMNEIS. PRAETER. SCAROM.
POLVCETO.

Plinius libro XXXII. cap. II. Pisces marinos in usu fuisse protinus condita Roma, auctor est Cassius Hemina, cujus verba de ea re hic subiiciam. Numa constituit ut pisces, qui squamosi non essent, ni polluerent patrimonia, commentus ut convivium publica & privata, cenæque ad pulvinaria facilius compararentur, ni qui ad pollutum emerent, pretio minus parcerent, eaque præmercarentur.

SARPTA. VINIA. NEI. SIET. EX. EAD. VINOM. DIS. LEIBARIER. NEFAS. ESTOD. Exstat hæc lex apud Plinium libro XIV. cap. XII. sed pro SARPTA, scriptum est PVTATA: quod puto glossema esse verbi SARPTA. Festus autem hanc legem fortasse intellexit, cum scribit: Sarpta vinea, putata, idest, pura facta. Sarpere enim antiqui pro purgare ponebant. Eodem verbo usi sunt Decemviri in XII. Tabulis. QVANDOQVE SARPTA, &c. Plinii verba sunt hæc: Eadem lege ex imputata vite libari vinea diis nefas statuit, ratione cogitata, ut putare cogerentur aratores. & pigri circa pericula arbuti.

VINO. ROCON. NEI. RESPERCITO. Plinius libro XIV. cap. XII. citat hoc legis fragmentum, & Festus item, cum scribit: Respersum vinum significat apud antiquos, quia in sacris Novendialibus vino mortui sepulcrum spargebatur. Sed in epitoma manuscripta RESPARSVM habetur pro RESPERSVM, ut fortasse hic RESPARCITO scribendum sit. Sed obstat Cicero in libro II. de Legibus, qui ad hanc legem respiciens ita scribit: NE SVMPTVOSA. RESPERGIO. FIERET. Plinii verba sunt hæc: Numæ regis Postumia lex est, VINOROCVM. NE. SPARGITO. quod subiunxisse illum propter inopiam rei, nemo dubitat.

AD LEGES SERVI TULLI.

SEI. PVER. PARENTEM. VERBERIT. AST. OLE. FLORASIT. PVER. DEIVEIS. PARENTOM. SACER. ESTOD. Ser. Tulli regis legum hoc fragmentum adducit Festus in verbo *plorare*: VERBERIT autem eadem forma dictum est, qua VINDICIT in XII. Tabulis: & LAVIT apud Nonium. OLE pro OLLE, & FLORASIT pro FLORASSIT antiquiores dicebant ex consuetudine non geminandi mutas, semivocales & consonantes, ut ait idem Festus in *Solitaurilia*. Positum est autem FLORASIT pro CLAMARIT, sive pro IMPLORARIT, ut in XII. Tabulis. ENDOQVE FLORATO. Verbum ESTOD scriptura est archetypi exemplaris, cui similis illa columnæ Duilii, ALTOD. MARID. de qua ita Quintilianus libro I. cap. XIII. *Latinis veteribus D. plurimis in verbis in ultima adjecta est; quod manifestum est etiam ex columna rostrata, quæ est Duilio in Foro posita.*

AD LEGEM TRIBUNICIAM.

PRIMAM.

SEI. QVIS. ALIVTA. FAXSIT. CVM. PEQVNTIA. FAMILIAQVE. SACER. ESTOD. SEI. QVIS. IM. OCCISIT. PARICIDA. NEC. ESTOD. Festus in verbo *Sacer*, adducit hanc legis Tribuniciæ primæ functionem, cum inquit: *At homo sacer is est, quem populus iudicavit ob maleficium, neque fas est eum immolari, sed qui occidit, paricidii non damnatur; nam lege Tribunicia prima cavetur, si quis eum, qui eo plebiscito sacer est, occiderit, paricida ne sit.* Primum membrum hujus functionis habetur apud Dionysium, cujus verba sunt hæc. *Εάν δέ τις τῶν ἀπηγορευμένων τι ποίησῃ, ἐξ ἀγίως ἔσῳ, καὶ τὰ χρήματα αὐτοῦ δῆμιτρος ἱερῶ. καὶ ὁ κτείνων τινὰ τῶν ταῦτα εἰργασμένων, φόνος καὶ παρῶς ἔσῳ.*

AD LEGES XII. TABULARUM.

DE JURE PRIVATO.

SEI. IN IOVS. VOCAT. NEI. EAT. STATIM. ENCAPITO. ANTESTARIER. SEI. CALVITOR. PEDEMVE. STRVIT. MANOM. ENDO. IACITO. SEI. IN. IOVS. VOCATO. MORBOS. AEVITASVE. VITIOM. ESCIT. QVEL. IN. IOVS. VOCASIT. IVMENTOM. DATO. SEI. NOLET. ARGERAM. NEI. STERNITO. Hujus fragmenti primum membrum adducit Porphyrio Horatii interpret: secundum Sex. Pompejus in verbo *Struere*: tertium Agellius libro XX. cap. I. Nos diversis locis distracta in unum conjunximus & ut legi debere existimamus, protulimus. Nam Porphyrius vulgatæ editiones adeo corruptæ sunt, ut, quid sibi velint, docti viri fateantur se nescire. Quidam libris emendationibus usi, ad veram XII. Tabularum lectionem propius quidem accesserunt, sed non plane sunt assequuti. Nam alii ex antiqua codicum scriptura, quæ est: SI. IN. IVS. VOCATIONI. TESTAMINI. IGITVR. sic emendare conati sunt: SI. IN. IVS. VOCAT. NI. EAT. MANVM. INICITO. Sed hæc emendatio aliqua ex parte vera non est: nam injectio manus, nisi post antestationem a lege non dabatur: & qui petebat, priusquam manus ei, unde petebatur, iniiceret, antestari jubebatur, ne videretur injuriam facere. Præterea ENDOIACITO, ut tunc loquebantur, Decemviri scripsissent, non INICITO; neque vocis MANVM, apparent in nostris exemplaribus aliqua vestigia, ut credendum facile sit, luxata esse hæc verba, & quæ sequentis membri sint, in primum irrepsisse. Alii locum Ciceronis ex libro II. de legibus sequuti, post verba, SI. IN. IVS. VOCET, addunt: ATQVE EAT. & ita interpretantur, ut ATQVE pro STATIM positum esse dicant; in quo certe non falluntur: habent enim auctorem Agellium, qui libro X. cap. ultimo docet, ATQVE par-

ticulam pro STATIM usurpari solitam: sed falsi sunt in eo, quo Ciceroniani exemplaris corruptam scripturam sequuti, existimarunt ATQVE. EAT, verba esse XII. Tabularum, cum ipsius Ciceronis sint, apud quem in emendationibus libris ita legitur hic locus, & ita postulat sensus, ut legatur: *A parvis enim, Quinte, didicimus*, SI. IN. IVS. VOCAT, *atque ejusmodi alias leges nominare, &c.* Discebant enim pueri leges XII. Tabularum tamquam carmen necessarium, &, ut etiam nunc, veteres jure-consulti ex primis verbis leges notabant sic: L. SI. IN. IVS. VOCAT. Adverbium STATIM necessario requiritur: nam Agellius ait, jubere legem, eum, qui in jus vocatus esset, nulla interposita mora, vocantem sequi. Et in Rhetoricis ad Herennium habemus: *Lege jus est id, quod populi jussu sancitum est: quod genus, ut in jus eas, cum voceris.* Præterea in Porphyrii exemplari omnium vetustissimo ejus vocis vestigium perspicue apparet, cum ita plane habeat: SI. IN. IVS. VOCATIONI. ANTESTAMINI. ut videatur scriptum fuisse: SEI. IN. IOVS. VOCAT. NEL. EAT. STATIM. Cum autem ENCAPITO. ANTESTARIER. sit INCIPITO. TESTEM. FACERE, libet huic loco Plautinos versus ex Persa subjungere, in quibus antestatio hujusmodi descripta est: *Age, ambula in jus leno. D. Quid me in jus vocas? S. Illic dicam apud Prætorem. Sed ego in jus voco. D. Nonne antestaris? S. Tua ne ego causa carnifex cuiquam mortali libero aures atteram?* Ad hanc autem legem alluisse videtur Lucillius in illo versu libri XVII. Satyrarum, quem adducit Nonius in *Calvitur*. *Si non it, capito*, inquit, *en. &: Si calvitur ergo, endo manum.* Sic enim puto legi debere, cum postrema verba in vulgatis libris sint mendosa. Secundum membrum hujus legis protulimus iisdem verbis, quibus a Sex. Pompejo refertur in verbo *Struere*. *At*, inquit, *in XII. quod est*, SI. CALVITVR. PEDEMVE STRVIT. MANVM. ENDO. IACITO: *alii putant significare retrorsus ire, alii in aliam partem, alii fugere, alii gradum augere, alii minuere, ac vix pedem pedi præfert, otiose it, remoratur.* Et alibi: PEDEM, inquit, STRVIT, *in XII. significat fugit, ut ait Servius Sulpicius.* Huc pertinent verba illa, quæ scribit Cajus ad legem XII. Tabularum. SI. CALVITVR. ET. MORETVR. ET. FRVSTRETVR. sed verba, ET. MORETVR. ET. FRVSTRETVR, glossemata sunt verbi CALVITVR; legendumque SI. CALVITVR. IDEST. MORETVR. ET. FRVSTRETVR, &c. CALVITOR autem archaismus est, ut NANCITOR. In tertio legis membro verbum ESCIT reposuimus ex vetustissimo exemplari: nam pro eo alii habent EXTITIT, alii ESSET. Sed ESCIT vera lectio est; eaque usi sunt cum sapius Decemviri apud Festum: AST. EL. CVSTOS. NEC. ESCIT: tum Ennius illo versu: *Dum quidem unus homo Romæ superescit*. Et Lucretius: *Ergo inter rerum summam, minimamque quid escit?* Vide Festum in *Escit, Obescit, Superescit*;

quæ docet posita esse pro *erit, oberit, supererit*. VOCATO, & VOCASSIT, sive, VOCAVIT, lectio est veterum librorum. Reliqua, quæ ad hujus legis intelligentiam pertinent, ita diligenter collegit Ant. Augustinus, ut superferendum sit aliorum scriptorum recitandis testimoniis, hoc uno excepto, quod citat Nonius, sed male, sub nomine Varronis, cum XII. Tabularum sit, & hujus legis, quam in manibus habemus. Varro *ἡροντοδ id τινάλη Vebatur cum uxore arcera semel, aut bis in anno.* In XII. SEI. NOLET. AR CERAM. NEL. STERNITO. ibi corrupte est, arceram, si non vellet, non sterneret. Varro libro IV. de ling. Lat. *Ab aliis etiam dictum arcera, quæ etiam in XII. Tabulis appellatur, quod ex tabuleis vehiculum erat factum ut arca, arcera dictum.*

AERIS. CONFESSEI. REBOSQVE. IOVRE. IOVDICATEIS. XXX. DIES. IOVSTEL. SVNTO. POSTIDEA. ENDO. MANOS. IACTIO. ESTOD. INDV. IOVS. EDOVCITO. NEL. IOVDICATOM. FACIT. AVT. QVIP. AN. DO. EO. IM. IOVRE. VINDICIT. SECOM. DOVCITO. VINCITO. AVT. NESVO. AVT. COMPEDEBOS. XV. PONDO. NEL. MAIOSE. AVT. SEI. VOLET. MINOSE. VINCITO. SEI. VOLET. SOVO. VIVITO. NEL. SOVO. VIVIT. QVEL. IM. VINCTOM. HABEBIT. LIBRAS. FARIS. ENDO. DIES. DATO. SEI. VOLET. PLVVS. DATO. ENDO. DERATIM. PACIO. ESTOD. NEL. CVM. EO. PACIT. LX. DIES. VINCTOM. HABETOD. EN. IEIS. DIEBOS. TERTIËIS. NONDINEIS. CONTINOËIS. INDV. COMITIOM. EN. DO. IOVRE. IM. PROCI TATO. QVANTEIQVE. STILIS. AESTVMATA SIET. PRAEDICATO. POSTIDEA. DE. KAPITE. ADDICTEL. POENAS. SVMITOD. AVT. SEI. VOLET. TRANS. TIBERIM. PEREGRE. VENOM. DATOD. AST. SEI. PLVSEBOS. ADDEICTOS. SIET. TERTIËIS. NONDINEIS. PARTEIS. SECANTO. SEI. PLVVS. MINVSVE. SECVESINT. SE. FRAVDE. ESTOD. Verba legis hujus non uno, eodemque modo in Agellii libris, qui exstant, scripta reperiuntur: nam pro eo, quod in vulgatis est, POST DEINDE: manuscripti habent, PEDEINDE. Alii legunt POSTIDEA, quod antiqui dicebant pro POST; ut ANTIDEA pro ANTE. Hanc lectionem sequuti scripsimus POSTIDEA. ENDO. MANOS. IACTIO, quia ENDOIACITO supra est: item pro eo, quod in vetustissimo libro exaratum est, AVT. QVIP. ENDO. EO. IN. IOVRE. VINDICIT. NOS FECIMUS, AVT. QVIP. ENDO. EO. IM. IOVRE. VINDICIT, VOCE IN, in IM mutata, qua pro EVM antiqui utebantur, ut Festus notat & Macrobius, legumque fragmenta testantur, in quibus est IM. OCCISIT, pro EVM a nominandi casu is; jubet enim lex eum unde petitur, ni judicatum faciat, aut aliquis pro eo in jure, hoc est, apud Prætorem vindex existat, abduci ab eo, qui petit, & vinciri. Verbum VINDICIT, ea forma prolatum est, qua VERBERIT in lege Ser. Tulli regis. Voces MAIOSE, & MINOSE in vulgatis libris luxatas, suo loco reposuimus, auctore libro vetustissimo, in quo SE FRAVDE est, pro, SED FRAVDE, ut in antiquis legum tabulis reperitur, SED. FRAVDE.

SVA. FACERE. LICETO. Hujus autem legis alibi etiam Agellius meminit: nam in libro XV. cap. XIII. ita scribit: *Confessi autem aëris, de quo facta confessio est, in XII. Tabulis scriptum est his verbis: AERIS. CONFESSEI. REBOSQ. &c. ENDOTERATIM, & quæ sequuntur usque ad verbum TERTIEIS, suppleta sunt a nobis iisdem prope verbis, quæ ab Agellio ex XII. Tabulis referuntur. Erat autem, inquit, jus interea paciscendi: ac nisi pacti forent, habebantur in vinculis dies LX. inter eos dies tribus nundinis continuas ad Prætorem in Comitium producebantur, quantæque pecuniæ iudicati essent, prædicabatur: tertius autem nundinis capite pœnas dabant, aut trans Tiberim peregre venum ibant. Sed eam capitis pœnam sancienda, sicuti dixi, fidei gratia, horrificam atrocitatis ostentu, novisque terroribus metuendam reddiderunt: nam si plures forent, quibus reus esset iudicatus, secare si vellet, atque partiri corpus addicti sibi hominis permiserunt. Et quidem verba ipsa legis dicam, ne existimes invidiam me istam forte formidare. TERTIEIS. NONDINEIS, &c. ENDOTERATIM scripsimus, ex eo quod dicit Festus, INTERATIM, PRO INTERIM antiquos dixisse, unde factum est ENDOTERATIM ut ex INITIVM, & INTERCISI, factum est, ENDOITIVM, & ENDOTERCISI. Idem Festus ait: PACIONEM antiqui dicebant, quam nos PACTIONEM dicimus. NEI. CVM. EO. PACIT, Decemvirorum verba sunt in alia lege. INDVCOMITIVM scripsimus, imitati Lucretianum illud, INDVCAELVM. & ENDOIOVRE, secuti locum similem in XII. Tabulis apud Agellium. PRO-CITATO autem, pro PRODVCITO veteres dixisse, docet Festus in *Procitare*. QVANTIQ. STLIS. AESTVMATA. FVERIT. verba sunt Serviliæ legis in ænea tabella, quæ nos posuimus pro Agellianis illis, QVANTAEQ. PECVNIAE. IVDICATI. ESSENT, &c. NESVO. MAIOSE. MINOSE, archaïsmus est, ut FVSIVS pro FVRIVS, & alia similia Quinctilianus libro III. cap. VIII. meminit hujus legis, cum scribit: *Sunt enim quædam non laudabilia natura, sed jure concessa, ut in XII. Tabulis, debitoris corpus inter creditores dividi licuit: quam legem mos publicus repudiavit.* SEI. QVEL. EN. DO. IOVRE. MANOM. CONSERONT. VTREIQVE. SOPERSTITEBOS. PRAESETEBOS. VINDICIAS. SVMVNTO. Hoc fragmentum concinnavimus ex Agellio & Festo. Agellius libro XX. cap. I. sic habet: *Manum conserere est, de qua re disceptabatur in re presenti, sive ager, sive quid aliud est, cum adversarium simul manu prehenderent, in ea re omnibus verbis vindicare: id est, vindicia correpta manu in re, atque loco presenti apud Prætorem ex XII. Tabulis fiebat, in quibus ita scriptum est: SEI. QVEL. &c.* Festus in verbo *Superstites* ita: *Superstites presentes, testes presentes significat cuius rei testimonium est, quod, superstibus presentibus, ii, inter quos controversia est, vindicias sumere jubentur.* In hac autem lege, quantum*

potuimus, antiquitatem illorum temporum representavimus: nam ENDO IOVRE scriptura est veterum librorum, significatque apud Prætorem. CONSERONT, SOPERSTITEBOS, PRAESETEBOS, columnæ rostratæ Duillii, in qua est: EXFOCIONT, PRAESETED. NAVEBOS, aliaque similia.

SEI. VINDICIAM. FALSAM. TOLIT. SEI. VOLET. IS. TOR. ARBITROS. TREIS. DATO. EORVM. ARBITRIO. IOVDICIOQ. FRVCTVVS. DVPLIONE. DAMNOM. DECEIDITO. Festus: *Vindicia olim dicebantur illæ, quæ ex fundo sumptæ in jus allatæ erant; at Ser. Sulpicius, vocabulo singulariter formato, vindiciam esse ait, qua de re controversia est, ab eo, quod vindicatur res ex controversia, & in XII. SI. VINDICIAM. FALSAM. TVLIT. SEI. VELIT. IS. TOR. ARBITROS. TRES. DATO, &c.* Post verbum TVLIT, nullum est spatium in exemplari, in quo VOX REI, quam docti viri interposuerunt, reponi possit, ut fortasse ita supplendum sit: SEI. VOLET. IS. QVEL. POSESIONE. DEIECTVS. EST. ut legis sensus sit: Si vindiciam aliquis tulerat, qui non debuerat, & falso sibi rem alienam vindicaverat, si volebat is, qui possessione dejectus fuerat, Prætor, tribus arbitris datis, ad duplos fructus restituendos cogebat eum, secundum quem vindiciæ latæ erant. VOX, IOVDICIOQ. de nostro addita est, ut spatium id suppleretur, quod in exemplari relictum est secundo loco. De tribus arbitris exstat Ciceronis testimonium in libro I. de Legibus.

SEI. VECINEI. ENTER. SE. IORGASSINT. ENTERA. QVINQVE. PEDEIS. OESOCAPIO. NEI. ESTO. PRAETOR. ARBITROS. TREIS. DATO. EOROM. ARBITRIO. FINIOM. CONTROVERSIAS. COMPOSITO. Cicero libro V. de Republica apud Nonium refert hujus legis primum membrum, quod nos conjunximus cum aliis duobus, quæ ad eandem legem pertinere suspicati sumus, & ab eodem Cicerone in libro I. de legibus referuntur: *Jurgare igitur, inquit Cicero apud Nonium in Jurgium, lex putat inter se vicinos, non litigare.* In I. de legibus. *Ex hac autem non rerum, sed verborum discordia, controversia nata est de finibus: in qua, quoniam usucapionem XII. Tabulæ intra quinque pedes esse noluerunt, &c. & in eodem libro: Nec Mamilia lege singuli, sed nos tres arbitri fines regemus.* VEA dicebant antiqui pro VIA, unde VECINEI scripsimus. & ENTERA, ut ENFERA, PRO INTRA, & INFRA. item OSEOCAPIO, ut OESVS, & MOERVS, PRO VSVS, & MVRVS, aliaque hujusmodi.

QVOI. TESTIMONIOM. DEFVERIT. IS. TERTIEIS. DIEBOS. OB. PORTOM. OFVAGOLATOM. EITO. Adducit hoc fragmentum Festus in *Portus*, & in *Vagulatio*. *Portum, inquit, in XII. pro domo positum omnes fere consentiunt.* CVI. TESTIMONIUM DEFVERIT, &c. item *Vagulario in lege XII. Tabularum significat questio cum convicio.* CVI. TESTIMONIUM DEFVGERIT, &c. Festi interpretationem adjuvat Plauti versus in

Aulularia: *Ita me bene amet Laverna, tu jam nisi reddi mihi vasa jubes, pipulo te hic differam ante ades.* Quod Decemviri OB PORTVM, id Plautus dixit ANTE AEDES. quodque Plautus PIPVLO DIFFERAM, id Decemviri OB VAGVLATVM dixerunt. Pipulum Festus ploratum exponit. Hæc autem evocandi reos consuetudo, quæ etiam absentes rei e domo bucina evocabantur, colligi potest ex Varronis loco, qui est in libro V. de lingua latina, *Cornicinem, inquit, ad privati ianuam, & in arcem mittas.* Et paulo post: *Qui de censoribus classicum ad comitia centuriata redemptum habent, uti curent eo die, quo die comitia erunt, in arcem classicus canat, tum circumque mæros, & ante privati huiusce T. Quinctii Trogi scelerosi hominis ostium canat, & ut in campo cum prima luci adsit, &c.* Locum Varronis adjuvant Plutarchi verba in Gracchis: *καὶ τοὶ πατέριον ἔσιν ἡμῖν, εἴ τις ἔχων δίκην Δαυατικὴν μὴ ὑπακούει, τοῦτου πρὸς τοὺς Δύρας ἑωθεν ἐλθόντα σαλπικτὴν ἀνακλείσθαι τῇ σάλπιγγι, καὶ μὴ πρότερον ἐπιφέρειν λόγον αὐτῷ τοῦς διακσίας.* OFVAGOLATOM archaismus est, de quo Priscianus libro I. cap. XIII. *As pro ab, inquit, scribere antiqui solebant.* Inde in aenea tabella AF VOBES incisum est, Æolico digamma F pro B litera posito. DEFVERIT. & DEFVGERIT scriptum est in archetypo exemplari: & utro modo retineas, nihil refert.

TIGNOM. IUNCTOM. AEDEBOS. VINIAEQVE. ET. CONCAPET. NEL. SOLVITO. QVE. OLVD. IUNXIT. DVPLIONE LVITO. Festus: *Tignum non solum in ædificiis, quo utuntur, appellatur, sed etiam in vineis, ut est in XII. TIGNVM, &c.* Ulpianus libro XXVII. ad edictum: *Lex, inquit, XII. Tabularum neque solvere permittit tignum furivum ædibus, vel vineis junctum, neque vindicare; ne vel ædificia sub hoc pretextu diruantur, vel vinearum cultura turbetur: sed in eum, qui convictus est, junxisse, in duplum dat actionem.* CONCAPET docti viri in CONCAPES rectum mutant, idque de vinea tantum dici affirmant, quia habeat caput suum cum capite vineæ commissum, ut significet depactum ac defixum terræ ad vineam sustinendam. De tigno videndus Ulpianus in eodem loco: *Tigni, inquit, appellatione continetur omnis materia, ex qua ædificium constat, vineæque necessaria: unde quidam ajunt regulam quoque & lapidem, & camenta, &c. tigna enim a tegendo dicta sunt: hoc amplius & calcem, & arenam appellatione tignorum contineri; sed & in vineis tigni appellatione omnia vineis necessaria continentur, utputa perticæ, pedamenta, &c.*

QVOM. NEXOM. FACIET. MANCIPIOMQVE. VTEL. DINGVA. NVCPASIT. ITA. IOVS. ESTOD. Festus: *Nucupata pecunia est, ut ait Cincius libro. II. de officio jureconsulti, nominata, certa, nominibus propriis pronuntiata. CVM. NEXVM, &c. idest, uti nominarit, locutivse*

erit, ita jus esto: qui autem infitiatus esset quæ LINGVA. NVNCVPASSET, dupli pœnam subibat. Cicero libro III. Offic. *Ac de jure quidem prædiorum sancitum est apud nos jure civili, ut in his vendendis vitia etiam dicerentur, quæ nota essent venditori; nam cum e XII. Tabulis satis esset ea præstare, quæ essent LINGVA NVNCVPATA, quæ qui infitiatus esset, dupli pœnam subiret, a jureconsultis etiam reticentiæ pœna est constituta.* Et in libro I. de Oratore adducit hujus fragmenti alterum membrum, cum inquit: *Totum illud, VTEL. LINGVA. NVNCVPASIT, non in XII. Tabulis, sed in magistri carmine scriptum videtur.* NEXOM. MANCIPIOMQVE. intelligit per æs & libram, adhibito libripense & quinque testibus, de quo infra. DINCVA, pro LINGVA, ex antiqua consuetudine scripsimus, cujus meminit Festus, ut DACRYMAE, & NOVENSIDES, & alia his similia.

PATERFAMILIAS. VTEL. SOPER. FAMILIA. PEQVNTIAQVE. SOVA. LEGASIT. ITA. IOVS. ESTOD. Adducit hanc legem scriptor Rhetoricorum ad Herennium libro I. & Cicero libro II. de Inventionem, eo quo nos protulimus, verborum ordine: eodemque paulum immutato Pomponius in I. *Verbis.* Digestorum de verborum significatione. Sic enim habet: *VTL. QVISQVE. LEGASIT. SVAE. REL. ITA. IVS. ESTO.* Ulpianus tit. II. Inst. *Testamento quoque nominatim tutores dati confirmantur eadem lege XII. Tabularum his verbis: VTI. LEGASIT. OPER. PEQVNTIA. TOTELAVE. SOVAE. REL. ITA. IOVS ESTO.* Justinianus libro. II. Institutionum de lege Falcidia tit. XXII. *Cum enim olim lege XII. Tabularum libera erat legandi potestas, ut liceret vel totum patrimonium legatis erogare, quippe cum ea lege ita cautum esset, VTL. QVISQVE. LEGASIT. SOVAE. REL. ITA. IOVS. ESTOD.* Ita plane Pomponius supra.

PATREL. ENDO. FIDIO. VITAE. NECISQVE. POTESTAS. ESTOD. TERQVE. IM. VENOM. DARIER. IOVS. ESTOD. SEI. PATER. FIDIOM. TER. VENOM. DVIT. FIDIOS. A. PATRE. LEBER. ESTOD. Exstat hæc lex apud Ulpianum cap. Inst. X. quam Dionysius libro II. scribit, Decemvros in quartam tabulam conjecisse, nos autem ita concinnavimus, sequuti formulam rogationis, quæ reperitur apud Agellium libro. V. cap. XIX. his composita verbis: *VELITIS. IVBEATIS. QVIRITES. VTEL. L. VALERIVS. L. TITIO. TAM. IOVRE. LEQEVE. FILIVS. SIET. QVAM. SEI. EX. EO. PATRE. MATREQVE. FAMILIAS. NATVS. ESSET. VTEIQVE. EI. VITAE. NECISQVE. IN. DV. EVM. POTESTAS. SIET. VTEL. PATREL. EN. DO. FILIO. HAEC. ITA. VTEL. DEIXI. ITA. VOS. QVIRITES. ROGO.* Antiqui dicebant FIDIVS. pro FILIVS, ut DAVTIA pro LAVTIA, & DACRYMAS pro LACRYMAS, quam scriptura sequuti sumus. Vide Festum in *Dacrymas.*

AVT. STATOS. DIES. CVM. HOSTED. Cicero libro. I. de Offic. adducit hoc fragmentum, cum inquit: *Equidem illud etiam animadver-*

ro, quod, qui proprio nomine perduellis esset, is hostis vocaretur, lenitate verbi tristitiam rei mitigante; hostis enim apud majores nostros is dicebatur, quem nunc peregrinum dicimus. Indicant XII. Tabulae, AVT. STATVS. DIES. &c. itemque ADVERSVM. HOSTEM. AETERNA. AVCTORITAS. ESTO. Quid ad hanc mansuetudinem addi potest, eum, qui cum bella gerat, tam molli nomine appellare? quamquam id nomen durius jam effecit vetustas: a peregrino enim recessit, & proprie in eo, qui ferret arma contra, remansit. Plautus in Curculione: Si status condictus cum hoste intercedit dies. In formula jurisjurandi apud Agellium libro XVI. cap. IV. sic est: Funus familiae, feriae denicales, quae non ejus rei causa in eum diem collatae sint, quo is eo die minus ibi esset, morbus fonticus, auspiciumve, quod sine piaculo praeterire non liceat; sacrificium anniversarium, quod recte fieri non posset, nisi ipse eo die ibi sit: status, condictusve dies cum hoste.

ARVORSOM. HOSTEM. AETERNA. AVCTORITAS. ESTOD. Cicero libro I. Offic. citat hanc legem, qua civi tantum Romano dabatur, ut usu jus auctoritatis acquireret, cum peregrinus, quem Decemviri hostem appellant, rem alienam possidendo usucapere non posset. Eandem legem significavit pro Caccina, cum inquit: Lex usum auctoritatem fundi jubet esse biennium, & utimur eodem jure in aedibus, quae in lege non appellantur. Et pro domo: Multa, inquit, sunt domus in hac urbe, atque haud scio an pene cunctae jure optimo, sed jure privato, jure hereditario, jure auctoritatis, jure mancipii, jure nexi. Lex etiam Atinia, qua cautum, ne res furtiva usu capiatur, nisi in potestatem ejus, cui subrepta sit, revertatur, iisdem verbis concepta fuit. QVOD. SVBRVPTVM. ERIT. EIVS. REL. AETERNA. AVCTORITAS. ESTO. Ita enim legitur in vetustissimo Agellii libro XVII. cap. VI. pro SVBREPTVM, quod est in vulgatis. ARVORSVM scripsimus, quia ita dicit Velius Longus antiquos dixisse, & ASVORSARIVS, ut contra AVDICVLAS pro auriculas, & MEDI-DIEM pro meridiem.

SEI. QVIS. FOVSIOSOS. SIET. ACNATOROM. CENTILEOMQVE. ENDO. EO. PEQVNTIAQVE. EIVS. POTESTAS. ESTOD. Refertur haec lex a scriptore Rhetoricorum ad Herennium libro I. & a Cicero libro II. de Inventionem, & libro III. Tuscul. Cum autem SEI. FVRIOSVS. EXISTAT scriptum sit in libro ad Herennium; apud Cicero-nem vero priore quidem loco SEI. FVRIOSVS. EST: in posteriore autem SEI. FVRIOSVS. ESSE. INCEPIT; nos jure nostro mutavimus, & verbum SIET in aeneis tabulis frequens reposuimus. FOVSIOSOS autem scripsimus, quia FOVSIVS pro FVRIVS, VALESIVS pro VALERIVS, FESIAS pro FERIAS, & HASENAM pro HARENAM antiquiores dixerunt.

SEI. QVIS. ALIENAS. ARBOSES. INIOVRIA SECVESIT. XXV. AERIS. IN. DV. SINCOLAS. POENAE. SVNTO. Plinius libro XVII. cap. I. adducit hanc

Tom. I.

legem, cum inquit: Fuit arborum cura legibus priscis, cautumque XII. Tabulis, ut, qui injuria cecidisset alienas, lueret in singulas aëris XXV. Decemviros CAEDERE. CINGERE. SVBSECARE. de arboribus dixisse constat ex veteribus scriptoribus. Paulus libro I. D. arb. furtive caesarum, tit. VII. meminit hujus legis: Si furtim, inquit, arbores caesae sint, ex lege Aquillia, & ex XII. Tabulis dandam actionem, Labeo ait. ARBOSES PRO ARBORES antiqui dixerunt, ut docet Festus in Arbofese.

QVEI. ALIENAS. AEDES. FRUMENTEIVE. ACERVOM. IVXSTA. AEDEIS. POSITOM. SCIENS. D. M. VSIT. VSERITVE. PRAETORIS. ARBITRATVV. VINCTOS. VERBERATOSQVE. ICNE. NECATOR. AST. SEI. INPRVDENS. SE. D. M. DAMNOM. DVIT. NOXIAM. SARCITO. AVT. PRAETORIS. ARBITRATVV. VIRGEIS. CAESOS. POENAM. LVITO. Haec lex exstat apud Cajum in l. Qui aedes. Dig. de incend. Qui aedes, inquit, acervumve frumenti iuxta aedes positum combusserit, vinc-tus, verberatusque igni necari jubetur, si modo sciens, prudensve id commiserit: si vero casu, idest negligentia; aut noxiam sarcire jubetur, aut si minus idoneus sit, levius castigatur. Appellatione autem aedium omnes species aedificii continentur. Scripsimus ARBITRATVV, sequuti scripturam veterum legum.

GLANDEM. QVAE. DE. TVOD. IN. DV. ALIENOM. AGROM. CADIT. SE. FRAVDE. LEGERE. LICETO. Plin. libro XVI. cap. V. Cautum est praeterea lege XII. Tabularum, ut glandem in alienum fundum procidentem liceret colligere. Digest. libro XLIII. de glande legenda, tit. XXVII. Ulpianus: Ait Praetor: GLANDEM. QVAE. EX ILLIVS. AGRO. IN. TVVM. CADIT. QVOMINVS. ILLI. TERTIO. QVOQVE. DIE. LEGERE. AVFERRE. LICEAT. VIM. FIERI. VETO. Ex hoc Praetorio edicto legem XII. Tabularum concinnavimus.

QVEI. NOX. FRVCEM. ARATRO. QVAESITAM. FORTIM. PAVESIT. SECVESITVE. SEI. POBES. SIET. CERERI. SACER. ESTOD. IMPOBES. PRAETORIS. ARBITRATVV. VERBERATOS. NOXIAM. DVPLIONE. SARCITO. Plin. libro XVIII. cap. III. adducit hanc legem, cum inquit: Frugem quidem aratro quaesitam furtim nocte pavisse, puberi XII. Tabulis capitale erat, suspensumque Cereri necari jubebant, gravius quam in homicidio convictum: impubem Praetoris arbitratu verberari, noxamve, duplionemve decerni. In libris manuscriptis est, noxiam: sed rectius est noxae. Nos Agellium sequuti scripsimus NOXIAM. DVPLIONE. SARCITO. nam ita est in libro XI. cap. XVIII. Sed pueros impuberes Praetoris arbitratu verberari voluerunt, noxamve ab his factam sarciri.

SEI. RVPITIAS. SARCITO. Haec duo hujus legis fragmenta diversis locis divulsa leguntur apud Festum, qui in verbo RVPITIAS ait in XII. significare, damnum dederis: in SARCITO. in XII., inquit, Ser. Sulpicius ait significare damnum solvito, & alibi: SARTE, inquit, ponebant pro INTEGRO. Ob quam cau-

T

san

Sam opera publica, quæ locantur, SARTA, TECTA vocantur: etenim sarcire est integrum facere: unde in lege Censoria habetur: NEI. PORTICOM. SARTAM. TECTAM. PRODVIT. Vide in Prodit.

SEI. AQVA. PLOVIA. NOCET. Digest. libro XL. l. Labeo. de statuliberis. Sic & verba legis XII. Tabularum veteres interpretati sunt. SI. AQVA. PLVIVIA. NOCET, idest, si nocere poterit.

SEI. QVADROPES. PAVPESIEM. FAXSIT. QVADROPEDIS. DOMINOS. NOXSIAM. SARCITOD. AVT. QVOD. NOXSIAM. NOCVIT. DARE. DAMNAS. ESTOD. Ulpianus libro XVIII. ad edictum: Si pauperiem fecisse dicatur, actio ex XII. Tabulis descendit: quæ lex voluit aut dari quod nocuit, idest, id animal, quod noxiam commisit; aut estimationem noxiæ offerre. Noxia autem est ipsum delictum; pauperies damnum sine injuria facientis datum: nec enim potest dici animal injuriam fecisse, quod sensu caret. Justinianus libro IV. tit. IX. si quadrupes pauperiem fecisse dicatur. Animalium, quæ ratione carent, si qua lascivia, aut pavore, aut feritate pauperiem fecerint, noxalis actio lege XII. Tabularum prodita est. Quæ animalia, si noxiæ dedantur, proficiunt reo ad liberationem: quia ita lex XII. Tabularum scripta est; ut puta: SI. EQVVS. CALCITROSVS. CALCE. PERCVSSERIT. AVT. BOS. CORNV. PETERE. SOLITVS. CORNV. PETIERIT. PRO PAVPERIEM, scripsimus PAVPESIEM, ut supra diximus, FESIAS pro FERIAS antiquos dixisse.

SEI. VIR. AVT. MOLIER. ALTER. ALTEREI. NONTIOM. MISEIT. DEVORTIOM. ESTOD. MOLIER. RES. SOVAS. SIBEL. HABETO. VIR. MOLIEREI. CLAVEIS. ADIMITOD. EXICITOQVE. Cicero libro II. Philipp. Nolite credere: frugi factus est Antonius: mimam illam suam suas res sibi habere iussit, ex XII. Tabulis claves ademit, exegit. Cajus libro XII. ad edictum provinciale: Divortium vel a diversitate mentium dictum est, vel quia in diversas partes eunt, qui distrahunt matrimonium. In repudiis, & renuntiationibus probata sunt hæc verba: TVAS. RES. TIBI. HABETO. item hæc: TVAS. RES. TIBI. AGITO. In sponsalibus quoque discutendis placuit renuntiationem intervenire oportere; in qua re hæc verba probata sunt: CONDICIONE. TVA. NON. VTOR. Cicero in Topicis: Si viri culpa factum est divortium, & si mulier nuntium remisit, tamen pro liberis manere nihil oportet.

MOLIER. TERTIEIS. NOCTEBOS. OESORPATOM. EITO. NEI. ITA. OESORPASIT. AF. VIROD. OISOCAPITOR. Agellius libro III. cap. II. Q. Mucium jureconsultum dicere solitum legi, non esse usurpatam mulierem, quæ cum Kalendis Januariis apud virum causa matrimonii esse cœpisset, ante diem quartam Kalend. Januar. sequentes usurpatum isset: non enim posse impleri trinoctium, quod abesse a viro usurpandi causa e XII. Tabulis debet; quoniam tertia noctis posteriores sex horæ alterius an-

ni essent, qui inciperet ex Kalendis. Præcians libro I. cap. XIII. docet, antiquos AF pro AB dixisse, & ita est in aenea tabula, ut alibi admonuimus.

QVEL. REM. DE. QVA. CONTROVORSIA. SI. ET. IN. DV. SACROM. DEDICASIT. DVPLIONE. POENAM. LVITO. Paul. l. ult. Dig. de litig. Rem, de qua controversia est, prohibemur in sacrum dedicare: alioqui dupli poenam patimur.

PATRIS. FAMILIAS. QVEL. EN. DQ. TESTATO. MORITOR. QVOIQVE. SOVOS. HERES. NEC. ESCIT. AGNATOS. PROXSVMOS. FAMILIAM. PEQVNIAMQVE. HABETO. Ulpianus Inst. cap. XXVI. hanc legem refert, cum inquit: Intestatorum ingenuorum hereditates pertinent primum ad suos heredes, idest, liberos, qui in potestate sunt, ceterosq. qui in liberorum loco sunt. Si sui heredes non sunt, ad consanguineos, idest, fratres & sorores ex eodem patre. Si nec hi sunt, ad reliquos agnatos proximos, idest, cognatos virilis sexus per mares descendentes ejusdem familia: id enim cautum est lege XII. Tabularum ac si intestatus moritur, cui suus heres nec extabit, agnatus proximus familiam habeto. Auctor ad Herennium libro I. & Cicero libro I. de Inventionem his verbis hanc legem conceptam fuisse dicunt: SEI. PATER. FAMILIAS. INTESTATO. MORITVR. FAMILIA. PEQVNIQAQVE. EIVS. AGNATORVM. GENTILIVMQ. ESTO. Justinianus libro III. tit. II. de legitima agnatorum successione: Si nemo suus heres, vel eorum, quos inter suos heredes Prætor, vel constitutiones vocant, existat, qui successione quoquo modo amplectatur, tunc ex lege XII. Tabularum ad agnatum proximum pertinet hereditas. Et tit. V. Nam agnati capere diminuti, quique ex his progeniti sunt, ex lege XII. Tabular. inter legitimos non habentur. ENDOTESTATO, ut ENDOTERCISI, & ENDOITIVM scripsimus. Nostra lectio confirmatur alio loco Ulpiani, qui est in libro XLVI. ad edictum l. CXCIV. de verb. sign. Familie appellatio qualiter accipiatur, videamus. Et quidem varie accepta est: nam & in res & in personas dividitur; in res, ut puta in lege XII. Tabularum. AGNATVS. PROXIMVS. FAMILIAM. HABETO.

LEBERTO. QVEL. ENDOTESTATO. MORITOR. QVOIQVE. SOVOS. HERES. NEC. ESCIT. PATRONOS. HERES. ESTOD. Ulpianus in epit. cap. XXIX. Civis Romani liberti hereditatem lex XII. Tabularum patrono defert, si intestato, sine suo herede libertus decesserit. & Inst. de success. libert. tit. VIII. Nam ita demum lex XII. Tabularum ad hereditatem liberti vocabat patronum, si intestatus mortuus esset libertus, herede suo nullo relicto.

SEI. COEREDES. PARTEM. REROM. SINGOLEI. SOVAM. HABERE. MALONT. FAMILIAE. ER. CISCVNDAE. ARBITROM. SVMVNTO. EIQ. IOVS. ARBITRIOMQVE. REROM. PERMITTVNTO. Cajus libro I. Dig. famil. ercisc. Hæc actio proficiscitur ex lege XII. Tabularum; namque coheredibus volentibus a communionem discedere, necessarium videbatur aliquam actionem constitui, qua inter

ter eos res hereditarie distribuere. Ulpianus libro XIX. ad edictum: Per familiæ eriscundæ actionem dividitur hereditas, sive ex testamento, sive ab intestato, sive ex lege XII. Tabularum, sive ex aliqua lege deferatur hereditas, vel ex s. c. vel etiam constitutione. Vide Ciceronem libro I. de Orat. & Festum in verbo, *Erctum*.

SEI. QVIS. PRODICO. SIET. PRAETOR. EI. BONEIS. SOVEIS. ENDOTERDEICITO. ENDOQ. EO. PEQVNIQ. EIVS. ACNATOROM. CENTILEOMQ. POTESTAS. ESTOD. Ulpianus libro XXVII. Dig. decur. fur. Lege XII. Tabularum prodigo interdicitur bonorum suorum administratione. Et Inst. tit. XII. Lex XII. Tabularum furiosum, itemque prodigum, cui bonis interdictum est, in curatione iubet esse agnatorum. Hinc apud Paulum libro V. Sent. formula illa, qua Praetores utebantur, QVANDO. TV. BONA. PATRIA. AVITAQVE. NEQVITIA. TVA. DISPERDIS. LIBEROSQ. TVOS. AD. EGESTATEM. PERDVICIS. OB. EAM. REM. TIBI. EA. RE. COMMERCIOQ. INTERDICO. &c.

SEI. QVIS. DOLEI. MALEI. COLPAEVE. SOPECTOS. ENDO. TOTELA. SIET. EIVS. QVEL. VOLET. NOMEN. DEFERTO. VBEI. DETOLERIT. SEI. DOLEI. MALEI. ARCVESIT. PRAETOR. IM. CVM. FLACITIO. REMOVETOD. AST. SEI. TOVTOR. REM. POPILEI. FORATOS. SIET. DVPLIONE. POENAM. LVITO. Cicero libro III. de Offic. Atque iste dolus malus etiam legibus erat vindicatus, ut tutela XII. Tabularum. Et libro I. de Oratore, tutelæ iudicium turpe appellat, quod hoc iudicio damnatus, infamis esset. Ulpianus in l. I. Dig. de suspectis tutoribus: Sciendum est, suspecti crimen ex lege XII. Tabularum descendere. Damus autem jus removendi suspectos tutores Romæ Praetoribus in provinciis praesidibus earum: an autem apud legatum Procos. suspectus postulari possit, dubium est. Tryphon. in l. tres tutores. Dig. de adm. tut. tit. LIV. Sed si ipsi tutores rem pupilli furari sunt, videamus, an ea actione, quæ proponitur ex lege XII. Tabularum adversus tutorem in duplum, &c. Ex his locis hoc fragmentum concinnavimus; & COLPAEVE auctore Mario Victorino scripsimus, qui hoc ipsum verbum adducit.

SEI. QVIS. INIVRIA. ALTEREI. FAXSIT. XXV. AERIS. POENAE. SVNTO. Adducit hoc fragmentum Agellius libro XX. cap. I. in quo ita est: Quod vero dixi videri quædam esse impendio molliora, nonne tibi quoque videtur nimis esse dilutum, quod ita de injuria puniendi scriptum est, SI INIVRIA, &c. Vocem AERIS, adjectam esse existimamus: nam Festus eam non agnoscit, cum inquit: Vigintiquinque pœnæ significat vigintiquinque asses. Plinius tamen libro XVII. cap. I. eam retinet in alio capite legis: Fuit, inquit, & arborum cura legibus priscis, cautumque est XII. Tabulis, ut qui injuria cecidisset alienas, lueret in singulis aris XXV. INIOVRIA scripsimus, non INIVRIAM, ut quidam emendarunt, quia ita est in

manuscriptis libris, & ita legendum esse confirmat Plinii locus, quem modo adduximus.

SEI. MEMBROM. RVPSIT. NEI. CVM. EO. PACIT. TALIO. ESTOD. Agellius libro XX. cap. I. profert hanc legem his verbis: Velut illa lex talionis, cujus verba, nisi memoria me fallit, hæc sunt: SI. MEMBRVM. RVPI. NEI. CVM. EO. PACIT. TALIO. ESTOD. Festus: Talionis, inquit, mentionem fieri in XII. ait Verrius, hoc modo: SI. MEMBRVM. RAPIT, &c. neque id, quid significet, indicat: puto quia notum: permittit enim lex parem vindictam. Justinianus libro IV. Inst. tit. IV. Pœna autem injuriarum ex lege XII. Tabularum propter membrum quidem ruptum talio erat; propter os vero fractum nummarie pœnæ erant constituta quasi in magna veterum paupertate. Cato libro IV. Originum apud Priscianum libro VI. videtur ad hanc legem respexisse, cum inquit: Si quis membrum rupit, aut os fregit, talione vindicta proximus cognatus ulciscitur. Cum autem RAPIT sit in archetypo exemplari, nos conjectura ducti scripsimus RVPSIT, pro RAPVERIT. Vide Festum in Pacionem; nam PACIT hic pro PAXIT positum est.

QVEL. NOX. FORTOM. FAXSIT. SEI. IM. ALIQVIPS. OCCISIT. IOVRE. CAESOS. ESTOD. SEI. LOVCI. FORTOM. FAXSIT. TELOQVE. SE. PRAEHENDIER. PROHIBESIT. SEI. IM. ALIQVIPS. OCCISIT. IOVRE. CAESOS. ESTOD. AST. SEI. LOVCI. FORTOM. FAXSIT. NEQVE. TELO. SE. PRAEHENDIER. PROHIBESIT. SEI. LEBER. SIET. PRAETOR. IM. VERBERARIER. IOVBETOD. EIQVE. QVOI. FORTOM. FAXSIT. ADDECITO. SEI. SERVOS. SIET. VIRGEIS. CAESOS. EX. SAXO. DEICITOR. SEI. IMPOBES. SIET. PRAETORIS. ARBITRATVV. VERBERATOS. NOXSIAM. SARCITO. FORTA. PER. LANCEN. LICIQMQUE. CONCEPTA. VTEI. MANIFESTA. VINDICATO. His, aut similibus verbis putamus hanc legem conceptam fuisse. Primum membrum refert Macrobius verbis ipsis Decemviralibus. Sic enim habet libro. I. cap. IIII. Decemviri inusitatissime in XII. Tabulis NOX pro NOCTV dixerunt. SI. NOX. FVRTVM. FAXSIT. SI. IM. ALIQVIPS. OCCISIT. IVRE. CAESVS. ESTO. In quibus verbis id etiam notandum est, quod ab eo, quod est, IS, non EVM casu accusativo, sed IM dixerunt. Hæc Macrobius ad verbum ex Agellii libro XI. cap. XVIII. in quo ita est: Decemviri nostri, qui post Reges exactos, leges, quibus populus Romanus uteretur, in XII. Tabulis scripserunt, neque pari severitate in puniendis omnium generum furibus, neque remissa nimis lenitate usi sunt. Nam furem, qui manifesto furto prehensus esset, tum demum occidi permiserunt, si aut, cum faceret furtum, nox esset; aut interdum se telo, cum prahenderetur, defenderet. Ex cæteris autem manifestis furibus liberos verberari, addicique iusserunt ei, cui factum furtum esset, si modo id luci fecissent, neque telo se defendissent. Servos item furri manifeste deprehensos verberibus affici, & e sa-

no præcipitari. Sed pueros impuberes Prætoris arbitrato verberari voluerunt, noxamque ab his factam sarciri. Ea quoque furta, quæ per lancem, liciumque concepta essent, perinde ac si manifesta forent, vindicaverunt. Cælius libro VII. ad edictum provinciale: *Lex XII. Tabularum furem noctu deprehensum occidere permittit, ut tamen id ipsum cum clamore testificetur; interdum autem deprehensum ita permittit occidere, si is se telo defendat, ut tamen æque cum clamore testificetur.* MANIFESTVM FVRTVM dici, Massurius docet, quod deprehenditur dum fit. LOVCI scripsimus, auctore Mario Victorino.

SEI. ADORAT. FORTO. QVOD. NEC. MANIFESTOM. ESCIT. Festus in *Nec* adducit hoc fragmentum, in quo ADORAT positum esse ait pro AGIT. Vide eundem Festum in *Adorare*. ESCIT pro ERIT positum est.

AST. EI. CVSTOS. NEC. ESCIT. Festus citat hoc fragmentum in *Nec* sed quo pertineat, plane ignoro, nisi forte lex de addicto loquitur, quem jubet vinciri nervo, aut compedi- bus XV. pondo.

QVANDOQVE. SARPTA. DONEC. DEMPTA. ERONT. Festus: *Sarpiuntur*, inquit, vineæ, idest, putantur, ut in XII. QVANDOQVE. SARPTA. &C.

STATOLEBEROM. VENOM. DARIER. LICETO. DVM. NEI. QVID. ASVORSOM. EIVS. STATOM. FVAT. Modestinus Digestorum libro XL. tit. VIII. cap. XXV. *Statuliberos venundari posse, leges XII. Tabularum putaverunt, duris autem conditionibus in venditione minime onerandi sunt: veluti ne intra certa loca serviant, neve unquam manumittantur.* Ulpianus in epitoma cap. II. *Qui sub conditione testamento liber esse iussus est, statuliber appellatur, &c. Sub hac conditione liber esse iussus, si decem millia heredi dederit, etsi ab herede abalienatus sit, emptori dando pecuniam, ad libertatem perveniet, idque lex XII. Tabularum jubet.* Vide Festum.

NVCVPATA. PEQVNTIA. Verba sunt XII. Tabularum, ut apparet ex Varrone in libro V. de lingua Latina: *Nuncupare, nominare valere, apparet in legibus, ubi NVNCPATAE. PEQVNTIAE. sunt scriptæ.* Adjuvat hunc locum Festus explicatione, cum scribit: *Nuncupata pecunia est, ut ait Cincius in libro II. de officio iureconsulti, nominata, certa, nominibus propriis pronuntiata.*

DE JURE PUBLICO.

REM. VBEI. PACONT. ORANTO. NEI. PACONT. ANTE. MEDIDIEM. EN. DO. COMITIO. AVT. EN. DO. FORO. CAVSAM. CONICIVNTO. POST. MEDIDIEM. PRAESETED. AMBOBOS. LEITEM. ADDEICITO. SOL. OCCASOS. SOPREMA. TEMPESTAS. ESTOD. Primum membrum hujus fragmenti exstat apud scriptorem Rhetoricorum ad Herennium libro II. in quo corrupte ORATIONI PAGVNT scriptum est, pro eo quod

in manuscriptis habetur, ORANTO. NI. PAGVNT. Error unde fluxerit, apparet. Quintilianus libro I. cap. X. post particulam NEI, addit ITA, quod putamus adjectum: nam NI PAGVNT, diserte legit Terentius Scaurus in libro de Orthographia, in quo profert hoc legis fragmentum. ORARE, & ADORARE, pro AGERE antiquos dixisse docet Festus in verbo *Orare*, adducto Ennii versu: *Tu face vero quod tecum precibus pater orat*, Et XII. Tabularum: SEI. ADORAT. FVRTO. idest, si agit furti. CONICIVNTO autem vera lectio est, sive, ut est in vetustissimo libro, CONICIVNTOR. nam CONICERE CAVSAM pro agere positum ab antiquis docet Nonius in verbo *Conicere*. Afranius: *Causam conicere hodie hic apud te volo, ambon' adestis, profuturos arbitror.* MEDI- DIEM quasi medium diem veteres dixisse pro MERIDIEM, tradit Velius Longus de Orthographia. PRAESENTE autem pro PRAESENTIBVS in usu antiquioribus fuisse ostendit Nonius, adducto testimonio Plauti ex Syris: *Quidam apud Forum presente testibus mihi vendidit: Accii ex Menalippo: Est res aliqua, quæ presente his prius mature institit.* Fenestellæ ex libro II. Annal. *Et quædam extra presente suis, quædam absente projecissent.* PRAE- SETED scriptura est columnæ Duilianæ. Secundum membrum, quod ab Agellio refertur, ita protulimus, ut a doctis viris legi animadvertimus: postremos tamen versus non eodem modo proferunt alii, quo habet Varro libro V. & VI. de lingua Latina; nam SOLIS OCCASVS, pro SOLOCCASVS, in utroque loco retinet: eamque scripturam agnoscit Festus in *Supremum*, & Macrobius libro I. cap. III. si modo verba non sunt mendosa. Varronis autem locus, ut vulgo legitur, mendosissimus est: *Suprema*, inquit, *summum diei, id a supremo hoc tempus XII. Tabula dicunt occasum esse solis; sed postea lex Platoria id quoque tempus jubet esse supremum, quo Prætor in Comitio supremam pronuntiavit populo, &c.* VOX PRAETOR, mendum est nullo modo ferendum: non enim PRAETOR, sed PRAECO supremam populo pronuntiabat, ut docet Donatus interpres Terentianus cum inquit: *Sic iudices de consilio dimittebant suprema dicta, cum Præco pronuntiabat populo*, ILICET, quod significat IRELICET. Quia vero Platorix legis a Varrone facta est mentio, quam ego malo PRAETORIAM, quia de jure Prætorum lata est, & PRAETORIA est in veteribus libris, libet ejus verba subiicere, quæ a Censorino referuntur, quod ea SOL OCCASVS scripturam confirmet, & hujus legis sententiam illustrent. PR. VRB. QVI. NVNC. EST. QVEIQVE. POSTHAC. FVERIT. DVOS. LICTORES. APVD. SE. HABETO. VSQVE. AD. SVPREMAM. AD. SOLEM. OCCASVM. IOVS. INTER. CEIVEIS. DEICITO. &C.

ASIDVO. VINDEX. ASIDVOS. ESTO. PROLETARIO. QVOL. QVEIVIS. VOLET. VINDEX. ESTOD. Ita in vetustissimo Agellii libro legitur hæc lex, cum in aliis sit PROLETARIO. CIVI. Ma- nu-

nuscriptam autem lectionem confirmat constans librarii scriptura, qui paulo infra ita plane habet: *Petimus igitur, ne annalem nunc Q. Ennii, sed XII. Tabulas legi arbitrere, & quid sit in ea lege PROLETARIUS, si vis, interpretere*: nam alii legunt CIVIS, pro SIVIS. Ad ea vero, quæ de assiduo, & proletario ex Agellii libro XVI. cap. X. collecta sunt a doctis viris, addendus est Varronis locus ex libro I. de vita populi Romani: *Quibus erat pecuniæ satis, assiduos: contrarios proletarios assiduo neminem vindicem nisi assiduum esse voluerunt*. Sed locus apud Nonium, ut vulgo legitur, est mendosus.

QVEI. SE. SEIERIT. TESTARIER. LIBRIPENSVE. FVERIT. NEI. TESTIMONIOM. FARIATOR. INPROBOS. INTESTABELISQVE. ESTOD. Adducit hanc legem Agellius libro XV. cap. XIII. sed ita in vulgatis editionibus depravatam, ut Decemviralis sententia vix in ea appareat. Liber vetustissimus ita plane habet, ut nos edidimus. De verbo autem TESTARI, quod commune esset, & utroque versum diceretur, docet Agellius in eo loco. Putamus autem hanc legem pertinere ad testes & libripendem, qui adhibebantur in mancipatione, sive imaginaria venditione, de qua infra habetur in alia lege, ut hujus fragmenti sententia sit: Qui se in testem vocari siverit, vel libripens tunc fuerit, cum mancipatio fiebat, nisi testimonium fari velit, hoc est, rogatus de testimonio, ejus fidem approbare, improbus, &c. INTESTABILIS eodem significatu dixit Plautus in Milite glorioso: *Quid si id non faxis? P. Ut vivam semper intestabilis*. Huic verbo opponitur TESTABILIS, quod est in Horatia lege, de qua infra. Justinianus libro II. Institutionum tit. X. *Testes autem adhiberi possunt ii, cum quibus testamenti factio est, sed neque mulier, neque impubes, neque servus, neque furiosus, neque mutus, neque surdus, neque is, cui bonis interdictum est, neque ii, quos leges jubent improbos, intestabilesque esse, possunt in numerum testium adhiberi*.

SEI. PATRONOS. CLIENTEI. FRAVDEM. FAXSIT. PATRONOS. CLIENTIS. DEIVEIS. SACER. ESTOD. Servius in Virgiliani versus explanatione, qui est in libro VI. Æn. *Aut fraus innexa clienti. Ex lege, inquit XII. Tabularum venit, in quibus scriptum est: SI. PATRONVS. CLIENTI. FRAVDEM. FECERIT, &c.* Legem in hæc verba, aut his similia conceptam fuisse, putamus.

NEXSO. SOLVTOQVE. FORCTEI. SANATEIQVE. EIDEM. IOVS. ESTOD. Lex. XII. Tabularum de Forctibus, & Sanatibus ex Festi reliquiis in hæc verba concepta fuisse apparet: alibi tamen idem Festus dicit in XII. cautum, ut idem jus esset Forctibus, quod & Sanatibus, idest, bonis, & qui numquam a populo Romano defecissent. Sed cum varias ibi referat de hac lege Scriptorum opiniones, videtur Valerii Messalæ potius, quam aliorum sententiam probare, qui in eo libro, quem de involute

dictis inscripsit, Forctis, & Sanatis duas gentes finitimas esse ait, de quibus hanc legem scriptam esse, ut idem jus haberent, quod populus Romanus. Forctis autem Sanatis significare, Sanatos insanos. Hæc in illius fragmenti reliquiis videre, vel potius divinare potuimus.

PEQVNIAM. QVEL. NANCITOR. HABETO. SEIQVID. PIGNERIS. NANCITOR. SIBEL. HABETO. Festus in *Nancitor* docet, Decemviros ea voce usos esse: significare autem *nactus erit*. Item in foedere Latino existare ejus verbi exemplum, ut fortasse alterum membrum e foedere Latino, alterum e XII. Tabulis depromptum sit. Alii putant, totum hoc fragmentum esse e XII. Tabulis sumptum, ut verba etiam illa apud Festum IN. FOEDERE. LATINO, Decemvirorum esse affirmant: quod mihi non probant.

SEI. QVIS. OCCENTASIT. CASMENVE. CONDVIT. QVOD. ALTEREI. FLACITIOM. FAXSIT. KAPITAL. ESTOD. Exstat hoc fragmentum apud Ciceronem in libro IV. de Republica: *Nostræ, inquit, contra XII. Tabula, cum perpauca res capite sanxissent, in his hanc quoque sancientiam putaverunt: Si quis occentavisset, sive carmen condidisset, quod infamiam faceret, flagitiumve alteri, &c.* Nos hanc legem his prope verbis, quibus protulimus, conceptam fuisse existimamus: nam VOX INFAMIAM, glossema est verbi FLACITIOM. Verbum autem CONDVIT, quo veteres utebantur pro CONDIDERIT, retinuimus; quia illud Cicero libro IV. Tusc. in hac eadem lege recitanda iterum agnoscit, cum inquit: *Id etiam XII. Tabulae declarant, condi jam tum solitum esse carmen, quod ne liceret fieri ad alterius injuriam, lege sanxerunt*. Hujus autem legis meminit Arnobius libro IV. OCCENTASIT quid sit, explicat Festus, qui nostram scripturam plane confirmat. CASMEN autem scriptum, quod CASMENAS pro CAMENAS. antiqui dicebant ex CARMENAS, unde CARMEN dictum, ait Varro libro VI. de lingua Latina.

QVEL. MALOM. CASMEN. ENCANTASIT. Plinius libro XXVIII. cap. II. adducit hoc fragmentum, in quo CASMEN item pro CARMEN scriptum ex antiqua consuetudine.

QVEL. ALIENAS. FRVGES. EXCANTASIT. Hoc quoque a Plinio refertur fragmentum in eodem libro, eodemque capite. Seneca libro IV. Nat. quæst. *Apud nos, inquit, in XII. Tabulis cavetur, nequis alienos fructus excantassit. Rudis antiquitas credebatur & attrahi imbres cantibus, & repelli*. Sed germana XII. Tabularum verba sunt ea, quæ a Plinio referuntur; nam FRVCTVS glossema est verbi FRVGES. Verbum ALIENAS Plinius non habet, quod nos ex Seneca supplevimus, & ex sequenti fragmento.

NEI. VE. ALIENAM. SECETEM. PELEXERIS. Servius in expositione versus, qui est in Ecloga VIII. *Atque satas alio vidi traducere menses*; adducit hanc legem. De verbo autem PELICERE, videndus Velius Longus de orthographia. Apulejus in apologia I. *Magia ista, quantum*

tum ego audio, res est legibus deligata: jam inde antiquitus XII. Tabulis propter incredundas frugum illecebras interdicta. Augustinus libro VIII. de Civit. Dei: Eo quod hac pestifera scelerataque doctrina fructus alieni in alias terras transferri perhibentur, non ne in XII. Tabulis, idest, Romanorum antiquissimis legibus Cicero commemorat esse conscriptum, & ei qui hoc fecisset, supplicium constitutum?

QVEI. PERDVELEM. CONCITASIT. QVEI. VE. CEIVEM. PERDVELEI. TRANSDVIT. KAPITAL. ESTOD. Marcianus ad legem Juliam Majestatis citat hoc fragmentum. TRANSDVIT scripsimus pro TRADVIT quod est TRADIDERIT, quia ita docet Velius Longus antiquos usos esse præpositione TRANS: unde TRANSQVE DATO est in XII. apud Festum.

PREIVILEGIA. NEI. IRROCANTO. NEI. VE. DE. KAPITE. CEIVIS. NISEI. MAXVMO. COMITIATVV. FERVNTO. Cicero libro III. de legibus: *Jam leges præclarissimæ de XII. Tabulis translatae duæ, quarum altera privilegia tollit; altera, de capite civis rogari, nisi maximo comitiatu vetat, &c. in privatos homines leges ferri noluerunt: id est enim privilegium & in oratione pro domo: Vetant leges sacratae, vetant XII. Tabulae leges privatis hominibus irrogari: id est enim privilegium. Et pro Sestio: Cur cum de capite civis, non disputo cuiusmodi civis, & bonis proscripi ferretur; cum & sacratis legibus, & XII. Tabulis sancitum esset, ut neque privilegium irrogari liceret, neque de capite civis nisi comitiis centuriatis rogari, &c. Agellius libro X. cap. XX. Non sunt enim generalia iussa, neque de universis civibus, sed de singulis concepta: quocirca privilegia potius vocari debent: quia veteres priva dixerunt, quæ nos singula dicimus.*

PATREBOS. CVM. PLEBED. CONVIVIA. NEI. SVNTO. Livius libro IV. *Hoc ipsum ne conubium patribus cum plebe esset, non Decemviri rulerunt paucis his annis, pessimo exemplo publico, cum summa injuria plebis? Dionysius libro X. scribit hanc legem in duas postremas tabulas a Decemviris conjectas fuisse.*

JOVSVS. POPEL. SOFRACIAQVE. SVNTO. QVODCVOMQVE. POSTREMOM. POPLOS. IOVSIT. ID. IOVS. RATOMQVE. ESTOD. Livius libro VII. *In secundo interregno orta contentio est, quod duo patricii consules creabantur; intercedentibusque Tribunis plebis interrex Fabius aiebat in XII. Tabulis legem esse, ut quodcumque postremum populus jussisset, id jus, ratumque esset: jussum populi, & suffragia esse. Similis formula reperitur in epistola Cælii ad Ciceronem libro VIII. QVOD. EORVM. IVDICVM. MAIOR. PARS. IVDICARIT. ID. IVS. RATVMQVE. ESTO. Erat id ejus legis unum & centesimum caput.*

QVEI. IOVDEX. QVEIVE. ARBITER. IOVRE. DATOS. OB. REM. IOVDICANDAM. PEQVNIAM. CEPET. KAPITAL. ESTOD. Agellius libro XX. cap. I. *Dure autem scriptum esse*

in istis legibus quid existimari potest? nisi duram esse legem putas, quæ judicem, arbitrumve jure datum, qui ob rem judicandam pecuniam accepisse convictus est, capite punit.

QVEI. FALSOM. TESTIMONIOM. DIXSERIT. EX. SAXSO. DEICITOR. Agellius. libro XX. cap. I. *An putas Phavorine, si non illa etiam e XII. Tabulis de testimoniis falsis poena abolevisset, etsi nunc quoque ut antea, qui falsum testimonium dixisse convictus esset, e saxo Tarpeio deiiceretur, mentituros fuisse pro testimonio tam multos, &c.*

QVEI. ADORAT. LECE. SEL. PLVVS. PETET. QVAM. IOVS. SIET. CAUSA. CADITO. Cicero libro I. de Oratore: *Atqui non desuit illis patronis, inquit Crassus, eloquentia, neque dicendi ratio, aut copia, sed juris civilis prudentia; quod alter plus, lege agendo petebat, quam quantum lex XII. Tabularum permiserat; quod cum impetravisset, causa caderet: alter iniquum putabat, plus secum agi, quam quod esset in actione, neque intellegebat, si ita esset actum, litem adversarium perditurum.*

IOVRIS. IOVRANDI. AD. STRINCENDAM. FIDEM. MAXVMA. VIS. ESTOD. Cicero libro III. Offic. *Nullum enim vinculum ad stringendam fidem jurejurando majores arctius esse voluerunt, id indicant leges XII. Tabularum. Vide Agellium libro VII. cap. XVIII.*

QVEI. CALIM. EN. DO. VRBE. NOX. COIT. COIVERIT. KAPITAL. ESTOD. Porcius Latro in Catilinam: *Primum, inquit, XII. Tabulis cautum esse cognoscimus, ne quis in urbe cætus nocturnos agitaret: deinde lege Gabinia promulgatum, qui coitiones ullas clandestinas in Urbe conflagrasset, more majorum capitali supplicio multaretur. De te itaque Catilina sciscitor, tu ne cætus istos commilitonum tuorum contra præcepta XII. Tabularum, contra leges nostras, contra vero Senatus, ac plebis auctoritatem, nocte cogendos esse putavisti? CALIM, PIO CLAM.*

UNCIASIO. FOENOSE. NEIQVIS. PLVVS. EXSERCETOD. SEIQVIS. ALIVTA. FAXST. QVADRVLIONE. POENAM. LVITOD. Tacitus libro IV. *Sane vetus, &c. nam primo XII. Tabulis sanctum, ne quis unciario fœnore amplius exerceret, &c. Cato de re rustica: Majores nostri sic habuerunt, & ita in legibus posuerunt, furem dupli condemnari, feneratorum quadrupli. Vide Livium libro VIII. Ex his locis hanc legem concinnavimus.*

SEI. QVIS. EX. LEIBERTATED. IN. DV. SERVITVTEM. ASERITOR. PRAETOR. SECVNDOM. LEIBERTATEM. VINDICIAS. DATOD. QVEI. VINDICIAS. TOLIT. SPONSORES. IOVDICIT. SISTIER. DATOD. Dionysius & Livius hujus legis meminerunt. Terentius: *Hunc hominem ego liberum esse assero: postulo ut mihi des vindicias secundum libertatem. Livius libro III. Appius Marco clienti negotium dedit, ut virginem in servitutem assereret, neque cederet secundum libertatem postulantibus vindicias. Et*

pau-

paulo post: *Postulat a Decemviro, ut lege ab ipso lata, vindicias det secundum libertatem.* Et post: *Cum instaret assertor puella, ut vindicaret, sponsoreque daret, manus tollere multitudo, & se quisque paratum ad spondendum ilico ostendere.*

AMBITOS. PARIETIS. SESTERTIOS. PES. ESTOD. Varro libro IV. de lingua Latina. *Nam ambitus circumitus, ab eoque XII. Tabularum interpretes, ambitum parietis circumitum esse describunt.* Voluñus Metianus: *Lex XII. Tabularum argumento est, in qua duo pedes & semis, sestertius pes vocatur.* Festus in *Ambitus.*

DE JURE SACRORUM.

PRAECO. FONVS. ENDEICITO. DOMINOS. FONERI. EN. LVDEIS. ACCENSO. LICTOREBOSQVE. OETITOR. EN. DO. FONERE. TRIBOS. RICINIEIS. RICA. PORPOREA. DECEMQVE. TIBICINIBOS. OETIER. LICETO. HOC. PLVVS. NEL. FACITO. Primum membrum hujus legis, & quæ sequuntur, ex Cicerone concinnavimus, qui in libro II. de legibus ita scribit: *Hæc habemus in XII. sane secundum naturam, quæ norma legis est; reliqua sunt in more, funus ut indicatur. Si quid ludorum, dominus funeris utator accenso, atque lictoribus.* Ita enim interpungimus, ut intelligamus, hæc quidem ex more esse in XII. relata. Formula indicendi funeris, quæ ex hac lege ducta est, habetur apud Festum & Varronem. Festi verba sunt hæc: *Nunc & Sabini & Romani populi singulare usurpatur nomen, ut indicio est præco, qui in funeribus indicivis ita pronuntiare solet: OLLVS. QVIRIS. LETO. DATVS. EST.* Varronis hæc ex libro VI. de lingua latina. *In funeribus indicivis quando dicitur, OLLVS. LETO. DATVS. EST.* In quibus verbis deest vox QVIRIS, ut apparet ex Festo, legendumque OLLVS. QVIRIS. LETO. DATVS. EST. De ludis Funebribus Livius libro XXIII. *M. Æmilio Lepido filii ludos funebres per triduum, & gladiatorum paria duo & viginti in Foro dedere.* Libro XXXI. *Ludi funebres eo anno per quatrimum in Foro, mortis M. Valerii Lavini causa a filiis facti, & munus gladiatorum datum.* Donatus in Adelph. *Designatores dicti, qui ludis funebribus præsunt.* Quod autem lex permittit, si quid ludorum funeris dominos lictoribus uti, non est cur de ceteri viri de mendo suspicentur; nam Horatii versus in epistola VIII. libro. I. satis aperte ostendit Designatores in funebribus ludis usos fuisse lictoribus.

Quam mihi das ægro, dabis ægrotare timent,

Mæcenas, veniam, dum ficus prima, calorque

Designatorem decorat lictoribus atris.

Cicero ibidem: *Extenuato igitur sumptu tribus riciniis, vinculis purpuræ, & decem*

tibicinibus, &c. De RICINIIS ita Festus: *Ricinium omne vestimentum quadratum. It, qui XII. interpretati sunt, esse dixerunt virilem togam, qua mulieres utebantur, prætextam clavo purpureo, &c.* Varro libro I. de vita populi Romani apud Nonium: *Mulieres in adversis rebus ac luctibus, cum omnem vestitum delicatorem ac luxuriosum postea institutum ponunt, ricinia sumunt.* Videndus de RICINIIS Isidorus libro XIX. cap. XXV. Cicero paulo post: *Nam de tribus riciniis, & pleraque illa Solonis sunt.* Plutarchus in Solone: *Ὁ δὲ συντιθέναι πλέον ἡματιῶν τριῶν.* RICA PORPOREA scripsimus ex corrupto verbo antiquæ lectionis: sic enim planè habet manuscriptus liber, VINCLA PURPUREA. De Rica videndus Festus. *Rica, inquit, est vestimentum quadratum, fimbriatum, purpurcum, &c.* Florus libro XLVIII. *M. Æmilius Lepidus, antequam expiraret, præcepit filiis lecto se strato sine linctis, sine purpura efferrent.* Livius libro XXXIV. *Prætextis, &c. nec id vivi solum habeant factum insigne, sed etiam ut cum ea crementur mortui, &c.* Virgilius libro VI.

Purpureasque super vestes velamina nota Coniiciunt.

Cum autem rica, sive prætexta purpurea mortuus efferri solitus esset, pulla nulli alii licebat uti, quam ei, qui funus faciebat, ut ait Festus. DE DECEM TIBICINIBVS, sive, ut nos putamus scribendum, SITICINIBVS, ita Ovidius libro VI. Fast.

*Adde quod Ædiles pompa qui funeris irent,
Artifices solos iusserat esse decem.*

Siticines, ut docet Nonius, dicebantur, quod apud sitos canere soliti essent, hoc est, vita functos. Agellius confirmat eam lectionem libro II. cap. II. in quo dicit SITICINES proprium genus tubæ, qua canerent, habuisse, a cæterorum tubicinum proprietate differentes. Perfius Satyra III.

*Hinc tuba, candela, tandemque beatulus alto
Compositus lecto.*

Servius in libro V. Æneid. *Sciendum majoris ætatis funera ad tubam solere proferri, minoris vero ad tibias.* Vide Festum in *Funebres tibia.* Cicero ibidem: *Jam cætera in XII. minuendi sumptus, lamentationesque funeris, translata de Solonis fere legibus: hoc plus ne facito.*

SERVILIS. VNCTVRA. CIRCOMPOTATIOQVE. QVOM. FONVS. EXSEQUIANTOR. VINEL. VE. RESPERISIO. NEL. FVAT. ACERAS. SEPOLCREIS. AVT. LONGAS. KORONAS. NEL. EN. DO. PONITO. Cicero in II. de legibus: *Uti servilis unctura tollatur, omnisque circumpotatio: quæ & recte tolluntur, neque tollerentur, nisi fuissent.*

sent. Ne sumptuosa respersio, ne longæ coronæ, nec acerræ, &c. SERVILIS. VNCTVRA. quæ dicitur a Decemviris, notum ut opinor, nempe pollinctorum familia. Plautus in prologo Penuli: *Quia pollinctor dixit, qui eum pollinxerat.* Digest. libro XIV. tit. III. *Si Libitinaris servum pollinctorem habuerit, isque mortuum spoliaverit.* Statius libro V. Sil. I.

..... *sed nec servilis adempto
Ignis odoriferos exhausit flamma Sabæos.*

Tibullus libro I. eleg. III.

Non soror Assyrios cineri quæ dedat odores.

Martialis libro X. epig. XCVII.

*Dum levis arsura struitur Libitina papyro,
Dum mirrham & casiam stebilis uxor
emit,
Jam scrobe, jam lecto, jam pollinctore pa-
rato.*

Juvenalis Sat. IV.

*Et matutino sudans Crispinus amomo,
Quantum vix redolent duo funera.*

Plinius epist. V. Marcellino: *Quod in vestes, margaritas, gemmas fuerat erogaturus, hoc in thura, & unguenta, & odores impenderetur.* Apulejus Apol. I. *Si thus, casiam, & mirrham, cæterosque id genus odores funeri tantum emptos.* CIRCOMPOTATIOQUE. Nonius: *Silicernium est proprie convivium funebre, &c. Varro Meleagris: Funus exsequiati laute ad sepulchrum antiquo more silicernium consecimus.* Virgil. libro III.

Sollemnes tum forte dapes, & tristia dona.

Et libro VI.

Jamque dies epulata novem, &c.

Servius: *Epula in parentalibus superpositæ silicernium dicuntur, quasi silicernium super silicem positum.* Porphyrio Horatii interpret, in Epod. XVII. ode: *Novendiale dicitur sacrificium, quod mortuo fit nona die, quam sepultus est.* Livius libro XXXIX. cap. I. *Servilius funebris causa, visceratione data, & ludi funebres per triduum facti, post ludos epulum, in quo cum toto Foro strata triclinia essent.* RESPERSIO ad Numæ legem refertur, quæ vetabat vino rogam spargi; unde hoc ipsum vinum RESPERSVM dicebatur, ut docet Festus, cum inquit: *Respersum vinum significat apud antiquos, quia in sacris Novendialibus vino mortui sepulchrum spargebatur.* LONGÆ. KORONÆ. propter eas fortasse coronas, quibus sepulcra coronabantur. Plutarchus in Timoleonte scribit, apii coronas sepulcris imponi solitas. Plinius libro XXI. cap. III. *Etiam tunc coro-*

næ deorum honos erant, & Larium publicorum, privatorumque ac sepulchrorum, & Manium. Minucius Felix in Octavio: *Reservatis unguenta funeribus: coronas etiam sepulcris denegatis.* DE ACERRA Festus ita: *Aceræ, ara quæ ante mortuum poni solebat, in qua odores incendebantur.*

MVRINAM. MORTVO. NEI. ENDITO. Festus: *Murrata potione usos antiquos, indicio est, quod etiam nunc Ædiles per supplicationes diis addunt ad pulvinaria, & quod XII. Tabulis cavetur, ne mortuo indatur, ut ait Varro in Antiquitatum libro primo.* Cicero libro II. de Leg. *Uti ne respersio fieret, neve murrata potio mortuo inderetur, neve longæ coronæ, neve acerræ adhiberentur.*

PLVSA. FONERA. VNEI. NEI. FACITO. NEI. VE. PLVSEIS. LECTOS. EN. DO. FERTO. Cicero libro II. de Legibus *Credo, quod erat factitatum, ut uni plura fierent, lectique plures inferrentur.* Servius in libro VI. Æn. *Ad funeris Marcelli honorem Augustus sexcentos lectos intrare civitatem iussit: hoc enim apud majores gloriosum fuerat. Etiam dabatur pro qualitate fortunæ: nam Sulla sex millia habuit.*

NEIVE. AVSOM. ADDVITO. AST. QVOI. AVSO. DENTEIS. VINCTEI. SIENT. IM. CVM. OLO. SEPELIRE. VREREVE. SE. FRAVDE. LICETO. Cicero libro II. de Legibus: *Qua in lege cum esset: NIVE. AVRVM. ADDITO, &c. quam humane excipit altera lex: AST. QVOI, &c. VOXAST,* in vulgatis editionibus luxata est, suo loco mota, AVSVM autem pro AVRVM dicebant antiqui.

HOMINI. MORTVO. OSA. NEI. LECIT. QVO. POST. FONVS. FACIAT. EXSTRA. QVAM. SEIQVIS. FORIS. MELITIAEQ. MORTVOS. SIET. Exstat hæc lex apud Ciceronem in eodem libro. *Homini, inquit, mortuo ne ossa legito, quo post funus faciat: excipit bellicam, peregrinamque mortem, &c. Festus: Membrum abscindi mortuo dicebatur, cum digitus ejus decidebatur, ad quod servatum iusta fierent, reliquo corpore combusto.*

HOMINEM. MORTVOM. EN. DO. VRBE. NEI. SPELITO. NEI. VE. VRITO. Cicero ibidem: *Hominem, inquit, mortuum lex in XII. in urbe, &c. credo, vel propter ignis periculum.* Quod autem addit, NEIVE. VRITO, indicat non qui uratur, sepeliri, sed qui humetur.

ROCOM. ASCIA. NEI. POLITO. Cicero ibidem refert e XII. Tabulis hanc legem, quæ vetabat e politis ascia lignis pyram confici, ne sumptus supervacui fierent: hinc illa in veteribus monumentis inscriptio: SVB. ASCIA. DEDICAVIT.

ROCOM. BVSTOMVE. NOVOM. PROPIVS. AEDEIS. ALIENAS. LX. FEDEIS. INVEITO. DOMINO. NEI. ADICITO. NEI. VE. FOROM. SEPVLCREI. BVSTOMVE. OESOCAPITO. Cicero ibidem: *Duæ, inquit, sunt præterea leges de sepulcris, quarum altera privatorum edificiis, altera ipsis sepulcris cavet; nam quod rogam, bustum-*

ve novum vetat propius sexaginta pedes adiacere aedes alienas invito domino, incendium veretur acerbum: quod autem forum, idest, vestibulum sepulcri, bustumve usucapi vetat, tueretur jus sepulcrorum, &c. Forum, inquit Festus in epitoma, antiqui appellabant, quod nunc vestibulum sepulcri dici solet.

QVOM. FONVS. EXFERTOR. NEI. ENCOMITIATO. Marius Victorinus de Orthographia: FONVS, inquit, pro FVNVS dicebant, &c. ENCOMITIATO, ut opinor, est in COMITIVM ITO. Vide Varronem libro V. de lingua Latina.

MOLIERES. FACIEM. NEI. CARPVNTO. NEIVE. CENAS. RADVNTO. LESOM. FONERIS. NEC. HABENTO. Hujus legis tria membra variis locis distracta ita fortasse conjungenda sunt, ut nos concinnavimus. Primum membrum adducit Servius in explicatione versus libro XII. *Æn. Roseas laniata genas. Tamen, inquit, sciendum, cantum lege XII. Tabularum, ne mulieres carperent faciem, his verbis: MULIER. FACIEM. NE. CARPITO.* Secundum membrum refertur a Festo, apud quem ita plane est in fragmentis: *Radere genas veritum est in lege XII. Tabularum, idest, unguibus scindere.* Plinius libro XI. cap. XXXVII. *Infra oculos male homini tantum, quas prisca genas vocabant, XII. Tabularum interdicto radi a feminis eas vetantes.* Tertium membrum exstat apud Ciceronem in libro II. de Legibus. *Veteres, inquit, XII. Tabularum interpretes Sex. Ælius, L. Acilius non satis se intelligere dixerunt. Sed Acilius suspicari vestimenti aliquod genus funebris: Ælius, lessum quasi lugubrem ejulationem, ut vox ipsa significat: quod eo magis judico verum esse, quia lex Solonis id ipsum vetat.* Et libro II. Tusculanarum: *Ejulatus in funere prohibitus per leges XII. Tabularum.* Et paulo post: *Posteaquam, ut scribit Phalereus, sumptuosa fieri funera & lamentabilia coepissent, Solonis lege sublata sunt, quam legem eisdem prope verbis nostri Decemviri in decimam tabulam conjecerunt: nam de tribus viciniis, & pleraque illa, Solonis sunt: de lamentis vero expressa verbis sunt.* MULIERES. GENAS. NE. RADVNTO. NEVE. LESSVM. FVNERIS. ERGO. HABENTO. De hac Solonis lege ita Plutarchus in ejus vita: *Αυχαις δὲ κοπιόμενον, καὶ τὸ θρηνεῖν πεποιθμένον, καὶ τὸ κωκυεῖν ἄλλοι ἐν ταφῆσι ἐτέρων ἀφείλεν, ἐκ γίγχειν δὲ βούν οὐκ εἶχεν, οὐδὲ συντιθέσθαι πλείον ἰματίων τριῶν.* Sunt qui LESSVM mutandum putent in LAVSVM, quod apud Plautum ita esse in scriptis libris notarint: *Thetis quoque etiam lamentando lausum fecit filio.* Nos nihil mutamus, nisi quod vocem ERGO, inducendam censemus, quam adjectam esse, apparet cum ex aliis locis, tum ex hoc in eodem libro: *Jam cetera in XII. minuendi sumptus, lamentationesque funeris, translata de Solonis fere legibus sunt.*

HONORATORUM. VIRORVM. LAVDES. EN. DO. CONTIONE. MEMORANTOR. EASQVE. NAENIAE. AD. TIBICINEM. PROSEQVANTOR. Cicero libro III. de Legibus. *Hæc habemus in XII. sane*

Tom. I.

secundum naturam, quæ norma legis est. Reliqua sunt in more, funus ut indicatur, &c. honoratorum virorum laudes in contione memorantur, easque etiam cantus ad tibicinem prosequantur, cui nomen næniæ; quo vocabulo etiam a Graccho cantus lugubres nominantur. Pro voce CANTVS reposuimus NAENIAE, nam ita Decemvros scripsisse apparet ex verbis, quæ sequuntur. De Næniæ ita Festus: *Næniæ est carmen, quod in funere laudandi gratia cantatur ad tibiam, quod vocabulum Afranius in Materteris posuit. Næniam autem inter exsequias cantabant.* Cicero pro Milone: *ut sine imaginibus, sine cantu, sine ludis, sine exsequiis, sine lamentis, sine laudationibus, sine funere, &c.* SITICINEM PROTIBICINEM hic quoque fortasse scribendum est.

QVEI. KORONAM. PARET. IPSIVS. PEQVNIAEVE. EIVS. VIRTVTISVE. DIDITOR. IPSEIQVE. MORTVO. PARENTALEBOS. EIVS. QVOM. ENTVS. POSITOS. EST. QVOMQVE. FORIS. EXFERTOR. IMPOSITA. SE. FRAVDED. ESTOD. Exstant hujus legis reliquæ apud Plinium libro XXI. cap. III. & Ciceronem libro II. de Legibus; sed luxatæ nimis, & mendis scædissimis depravatæ: quæ dum tollere conantur docti viri, nescio, an magis verba legis corruerunt. Nos, omittis aliorum conjecturis, quomodo in veteribus libris invenimus, ita plane proferemus. Plinius in vulgatis editionibus sic habet: *Semper auctoritas (loquitur de coronis) vel ludicro quæstiarum fuit: namque ad certamina in Circum per ludos & ipsi descendebant, & servos suos, equosque mittebant. Inde illa XII. Tabularum lex: QVI. KORONAM. PARIT. IPSE. PEQVNIAEVE. EIVS. VIRTVTIS. ERGO. ARGVITVR. quam servi, equique meruissent, pecunia partam lege dici nemo dubitavit. Quis ergo honos? IPSI. MORTVO. PARENTIBVSQVE. EIVS. DVM. INTVS. POSITVS. ESSET. FORISVE. FERRETVR. SINE. FRAVDE. IMPOSITA.* In his verbis non unum, aut alterum, sed plura insunt menda: nam pro verbo ARGVITVR, quod alii in ARDVITOR mutarunt, liber manuscriptus habet DIDITVR, licet in alio sit DIVIDITVR, quod ab imperito aliquo suppositum est, cui esset ignota significatio verbi DIDITVR. Vocis item ERGO, nulla in eodem libro exstant vestigia, ut eam Decemviralem non esse plane credendum sit. Pro PARENTIBVS autem PARENTALIBVS scripsimus, ducti conjectura, quam veram existimamus. Quid enim magis absurdum, si receptam lectionem retineamus, vel magis quod sit contra jus naturæ, potuit a decemviris excogitari, quam parentes liberis suis superstites ominari? deinde PARENTIBVS numero multitudinis quid magis ineptum? ut fortasse minus turpiter erratum sit ab iis, qui apud Ciceronem PARENTI reposuerunt. Parentalia apud antiquos quæ fuerint, notum est. Donatus in Terent. *In nuptiis, inquit, septimus dies instaurationem voti habet, ut in funere nonus dies, quo Parentalia concluduntur.* Servius in libro V. *Æn. Sane sciendum, quod apud majores, ubi quis fuisset extinctus, ad domum suam referebatur. Unde est: Sedibus hunc re-*

fe-

ferant suis. & illic septem erat diebus, octavo incendebatur, nono sepeliebatur. Unde Horat. *Novendiales dissipare pulveres. Jure etiam ludi, qui in honorem mortuorum celebrantur, Novendiales dicuntur.* Et in libro VI. Unde servabantur cadavera octo diebus, & calida abluebantur, & post ultimam conclamationem comburebantur. Terent. in Eunuc. *Desine: jam conclamatum est, &c.* Lex igitur XII. Tabularum ei, qui coronam ludis adeptus esset, præter eos honores, qui tribuuntur viventi, cum ejus nomen publice peractis ludis a præcone, omnibus audientibus, pronuntiatur, sive is equo, sive quadrigis victoriam adeptus esset (id enim est IPSVS. PEQVNIÆVE. EIVS. VIRTUTISVE. DIDITOR, ut apud Græcos ἴππῳ τὸ δριπίπῳ ve addebatur) hoc etiam tribuit, ut eidem mortuo virtute parta corona sine fraude imponatur non illis septem tantum diebus, quibus intus, id est, domi positus esset, sed eo etiam die, quo foris efferretur cum pompa, & ornatu in Forum ad Rostra, ut testatur Polybius libro VI., & Apulejus de Asino, cum ait: *Processerat mortuus, ritumque patrio, &c. pompa funeris publici ductabatur per Forum, &c.* Morem autem mortuos coronandi indicat Tertullianus in Apologetico cap. XLII., & Minucius Felix in Octavio, cujus verba sunt hæc: *Nec mortuos coronamus: ego vos in hoc magis miror, quemadmodum tribuat is exanimi, aut sentienti facem, aut non sentienti coronam, cum & beatus non egeat, & miser non gaudeat floribus, &c.* Sed jam Ciceronis verba, quæ supra indicavimus, referamus: sunt autem hæc: *Illam jam significatio est, laudis ornamenta ad mortuos pertinere, quod coronam virtute partam, & ei, qui peperisset, & ejus parenti sine fraude esse lex impositam jubet.* Nemo non videt hujus sententiæ absurditatem, si ita legatur: sed legendum: *Quod coronam virtute partam ei, qui peperisset, ejus parentalibus sine fraude, &c.* Error fluxit ex voce PARENTALIBVS, quam faciliore lapsu primum in PARENTIBVS librarius mutavit: deinde alius, cui inepta prorsus illa vox videretur, in PARENTI rursus mutandam existimavit.

TRANSQVE. DATO. ENDOQVE. FLORATO. Festus: *SVBVOS PLACO in precibus fere cum dicitur, significat id quod supplico; ut in legibus TRANSQVEDATO, &c. ENDOPLORATO igitur est, IMPLORATO. at TRANSQVEDATO significat TRADITO, quo modo Accius loquutus est apud Nonium: Remisque nixi propter navem in fugam transdunt.* Videndus Velius Longus de Orthographia in præpositione TRANS, qua ita usos fuisse docet antiquos; unde TRANSDITO est in lege Judiciaria. Verba autem hæc XII. Tabularum separatim sunt legenda, ut apparet ex Festo.

Hæc ad leges XII. Tabularum, quarum vel integra verba referuntur a scriptoribus, vel ita leviter immutata, ut qualia fuerint, intelligi potuerit. Alias leges, quarum sententia tantum adducitur; verborum, quibus concepta

fuit, nullum remansit vestigium, omifimus: cujusmodi sunt hæc, quæ, exempli gratia, protulimus, in quibus ipsa Decemvirorum verba pene oblitterata sunt. Cicero libro III. de Legibus: *Nam mihi quidem (loquitur de Tribunicia potestate) pestifera videtur, quippe quæ in seditione, & ad seditionem nata sit, cujus quidem ortum si recordari volumus, inter arma civium, & occupatis, & obsessis Urbis locis, procreatam videmus: deinde cum esset cito legatus tamquam ex XII. Tabulis insignis ad deformitatem puer, brevi tempore creatus, multo quoque terrior, & fœdior natus est.*

M. Varro libro VI. de lingua Latina: *Amfractum est ab origine duplici dictum, ab ambitu, & frangendo: ab eo leges jubent viam in directo pedum octo esse; in amfractu sexdecim; id est, in flexu.* Et Cajus in lege VIII. de servitutibus rustic. præd. *Via, inquit, latitudo ex lege XII. Tabularum, in porrectum octo pedes habet; in amfractum, id est, ubi flexum est, sexdecim.*

Agellius libro III. cap. XVI. *Præterea ego de partu humano, præterquam quæ scripta in libris legi, hoc quoque venisse usu Romæ comperi: feminam bonis, atque honestis moribus, non ambigua pudicitia in XI. mense post mariti mortem peperisse: factumque esse negotium propter rationem temporis, quasi marito mortuo, postea concepisset: quoniam decemviri in decem mensibus gigni hominem non in undecimo scripsissent.*

Digestorum libro XLIII. de arboribus cædendis tit. XXVI. l. I. Ulpianus *Ait Prætor: Quæ arbor ex agro tuo in agrum illius impendet, si per te stat, quominus pedes XII. a terra eam altius coerceas, tunc quominus illi ita coercere, lignaque sibi habere liceat, vim fieri veto. Quod ait Prætor, & lex XII. Tabularum efficere voluit, ut XV. pedes altius rami arboris circumcædantur; & hoc idcirco effectum est, ne umbra arboris vicino prædio noceret.* Pomponius ibidem: *Si arbor ex vicini fundo, vento inclinata in tuum fundum sit, ex lege XII. Tabularum de adimenda ea recte agere potes, jus ei non esse ita arborem habere, &c.*

Macrobius libro I. cap. XIII. *Tuditanus refert libro III. magistratuum, Decemviros, qui decem tabulis duas addiderunt, de intercalando populum rogasse, &c.*

AD LEGEM SIVE PLEBISCITUM

SILIANUM.

QVOD. P. ET. M. SILLI. TRIBB. PL. DESS. PLEBEM. IOVRE. ROGARONT. PLEBESQVE. IOVRE. SCIVIT. EX. PONDERIBOS. POPLICEIS. QVIBOS. HAC. TEMPESTATE. POPOLOS. OETIER. SOLET. VTEI. COAEQVETOR. SE. DOLO. M. VTEI. QVADRANTAL. VINEL. OCTOGINTA. FONDO. SIET. CONCIOS. VINEL. DECEM. P. SIET. SEX. SEXTARI. CONCIOS. SIET. VINEL. DVO-

DE-

DEQUINQVAGINTA. SEXTARI. QVADRANTAL. SIET. VINEL. SEXTARIOS. AEQVOS. AEQVO. CVM. VINARIO. SIET. SEXDECIMQ. LIBRAE. IN. MODIO. SIET. SEL. QVIS. MACESTRATOS. ASVORSOM. HAEC. D. M. PONDERA. MODIOSQ. VASSAQ. POPLICA. MODICA. MINOSA. MAIOSAVE. FAXSIT. IOVSITVE. FIERI. DOLOMVE. ADDVIT. QVO. EA. FVANT. IM. QVIS. VOLET. MACESTRATOS. MVLTARE. VTEL. DVM. MINOSE. PARTE. FAMILIAS. TAXAT. LICETO. SEIVE. QVIS. IM. SACROM. IOVDICARE. VOLET. LICETO. Festus: *Publica pondera, quibus populus Romanus uti solet, ex ea causa Junius in . . . dicta sic ait, quod duo Silii P. & M. plebem rogavit his verbis: EX. PONDERIBVS, &c. In hac lege, sive plebiscito, cum archetypum Festi exemplar habeat SEXTARIVS. AEQVOS. ATQVE. CVM. LIBRARIO. SIET. nos fecimus SEXTARIOS. AEQVOS. AEQVO. CVM. VINARIO. SIET. nec putamus ejus lectionis, quæ se ipsam satis probat, a nobis rationem reddendam esse. Præterea cum in eodem exemplari scriptum sit: MINORE. PATRI. FAMILIAS. correximus MINOSE. PARTI. FAMILIAS. cujus correctionis auctorem habemus M. Catonem in oratione pro Rhodiensibus apud Agellium libro VIII. cap. III. in qua est: Si quis illud facere voluerit, dimidium familiæ multa esto; & Festum in *Sacratae leges*, cum inquit: *Sacer alicui deorum sit cum familia.* Error inde fluxit, quod antiqui PARTI dicebant pro PARTE, ut est in aenea tabella, DE. MAIORE. PARTI. CONSILI. unde facta litterarum transpositio, & PATRI, pro PARTI scriptum fuit. VOLET secundo loco, pro eo quod est in exemplari VOLVERIT scripsimus ex auctoritate legum in tabellis.*

AD LEGEM PAPIRIAM.

QVEI. QVOMQVE. PRAETOR. POSTHAC. FACTVS. ERIT. QVEI. INTER. CEIVEIS. IOVS. DEICET. TRESVIROS. CAPITALEIS. POPULOM. ROCATO. IEIQVE. TREVIREI. CAPITALEIS. QVEICVOMQVE. EX. HACE. LEGE. FACTEI. ERVNT. SACRAMENTA. EXSIGVNTO. IOVDICANTOQVE. EODEMQVE. IOVRE. SVNTO. VTEL. EX. LEGIBVS. PLEBEIVE. SCITEIS. EXSIGERE. IOVDICAREQVE. ESSEQVE. OPORTET. Festus: *Sacramentum, inquit, æs significat, quod pœna nomine penditur, sive eo quis interrogatur, sive contenditur: id in aliis rebus quinquaginta assium est: in aliis rebus quingentorum inter eos, qui iudicio inter se contenderent: quæ de re lege L. Papirii Tr. pl. sanctum est his verbis: QVICVMQVE. PRAETOR. POST. HOC. FACTVS. ERIT. &c. In hac lege POSTHOC, mutavimus in POSTHAC. & verba, quæ deerant, HIQVE. TRESVIRI. . . . QVICVMQVE. . . . CTI. ERVNT. SACRAMENTA. EX. . . . IOVDICANTOQVE. supplevimus ex antiquis formulis, quæ habentur in aeneis legum tabellis.*

AD LEGEM PLÆTORIAM.

PRAETOR. VRR. QVEI. NVNC. EST. QVEIQVE. POSTHAC. FVERIT. DVOS. LICTOREIS.

APVD. SE. HABETO. VSQVE. AD. SVPREMAM. AD. SOLEM. OCCASVM. IOVS. INTER. CEIVEIS. DEICITO. Exstat hoc Plætoriae legis fragmentum apud Cenforinum in libro de die natali. Vide quæ notavimus ad legem XII. Tabularum: SOL. OCCASOS. SOPREMA. TEMPESTAS. ESTOD.

AD LEGEM MAMILIAM.

K. L. III. QVAE. COLONIA. HAC. LEGE. DEDVCTA. QVODVE. MOINICIPIVM. PRAEFECTVRA. FORVM. CONCILIBOLVM. CONSTITVTVM. ERIT. QVEI. AGER. INTRA. FINEIS. EORVM. ERIT. QVEI. TERMINEL. IN. EO. AGRO. STATVTEL. ERVNT. QVO. IN. LOCO. TERMINVS. NON. EXSTABIT. IN. EO. LOCO. IS. QVOIVS. IS. AGER. ERIT. TERMINVM. RESTITVENDVM. COERATO. VTEL. QVOD. RECTE. FACTVM. ESSE. VOLET. IDQVE. MAGISTRATVS. QVEI. IN. EA. COLONIA. MOINICIPIO. PRAEFECTVRA. FORO. CONCILIBOLO. IOVREDEICVNDO. PRAEERIT. FACITO. VTEL. FIAT.

K. L. IV. QVEI. LEIMITES. DECVMANEI. HAC. LEGE. DEDVCTEI. ERVNT. QVAE. FOSSAE. IN. EO. AGRO. ERVNT. QVEI. AGER. HAC. LEGE. DATVS. ADSIGNATVS. ERIT. NEL. QVIS. EOS. LEIMITES. DECVMANOS. NEL. OPSEPITO. NEIVE. QVID. IN. IEIS. IMMOLITVM. NEIVE. QVID. IBEL. POSITVM. HABETO. NEIVE. EOS. ARATO. NEIVE. EAS. FOSSAS. OPTVRATO. NEIVE. QVIS. SEPITO. QVO. MINVS. SVO. ITINERE. AQVA. IRE. FLVERE. POSSIT. SEIQVIS. ADVERSVS. EA. QVID. FECERIT. IN. RES. SINGOLAS. QVOTIENSQVOMQVE. FECERIT. H-S. IIII. COLONEIS. MOINICIPIBVSQVE. EIVS. IN. QVORVM. AGRO. ID. FACTVM. ERIT. DARE. DAMNAS. ESTO. PEQVNIAEQVE. QVEI. VOLET. HAC. LEGE. PETITIO. ESTO.

K. L. V. QVEI. HAC. LEGE. COLONIAM. DEDVXSERIT. MOINICIPIVM. PRAEFECTVRAM. FORVM. CONCILIBOLVM. CONSTITVERIT. IN. EO. AGRO. QVEI. AGER. INTRA. FINEIS. EIVS. COLONIAE. MOINICIPI. FORI. CONCILIBOLI. PRAEFECTVRAE. ERIT. LEIMITES. DECVMANEI. VTEL. FIANTE. TERMINATEIQ. STATVANTVR. COERATO. QVEIQVE. FINEIS. ITA. STATVERIT. SEL. FINEIS. EORVM. SVNT. DVM. NEL. EXTRA. AGRVM. COLONICVM. TERRITORIVMVE. FINEIS. DVCAT. QVEI. QVE. TERMINEL. HAC. LEGE. STATVTEL. ERVNT. NEIQVIS. QVEM. EORVM. EICITO. NEIVE. COMMOVETO. SCIENS. D. M. SEL. QVIS. ADVERSVS. EA. FECERIT. IS. IN. TERMINOS. SINGOLOS. QVOS. EIECERIT. LOCOVE. MOVERIT. SCIENS. D. M. H-S. XXV. IN. PPLICVM. EORVM. QVORVM. INTRA. FINEIS. IS. AGER. ERIT. DARE. DAMNAS. ESTO. DEQVE. EA. RE. COERATORIS. QVEI. HAC. LEGE. ERIT. IOVRISDICTIO. RECIPERATORVMQVE. DATIO. ADDITIO. ESTO. QVOM. COERATOR. HAC. LEGE. NON. ERIT. TVNC. QVEIQVOMQVE. MAGISTRATVS. IN. EA. COLONIA. MOINICIPIO. PRAEFECTVRA. FORO. CONCILIBOLO. IOVRE. DEICVNDO. PRAEERIT. EIVS. MAGISTRATVS. DE. EA. RE. IOVRISDICTIO. IOVDICISQVE. DATIO.

TIO. ADDICTIO. ESTO. INQVE. EAM. REM. IS. QVEI. HAC. LEGE. IOVDICIVM. DEDERIT. TESTIBVS. POPLICE. DVNTAXAT. IN. RES. SINGOLAS. X. DENONTIANDI. POTESTATEM. FACITO. ITA. VTEL. E. R. P. F. S. V. ET. SEL. IS. VNDE. EA. PEQVNIA. PETITA. ERIT. CONDEMNATVS. ERIT. EAM. PEQVNIAM. AB. EO. DEVE. BONEIS. EIVS. PRIMO. QVOQVE. DIE. EXSIGITO. EIVSQVE. PEQVNIAE. QVOD. RECEPVM. ERIT. PARTEM. DIMIDIAM. EI. QVOIVS. VNIVS. OPERA. MAXSVME. IS. CONDEMNATVS. ERIT. PARTEM. DIMIDIAM. IN. POPLICVM. REDIGITO. QVO. EX. LOCO. TERMINVS. ABERIT. SEIQVIS. IN. EVM. LOCVM. TERMINVM. RESTITVERE. VOLET. SINE. FRAVDE. SVA. FACERE. LICETO. NEIVE. QVID. QVOL. IS. OE. EAM. REM. HAC. LEGE. DARE. DAMNAS. ESTO. Hujus legis, quam nos putamus Mamiliam esse, tertium, quartum, & quintum caput (ita enim interpretamur notas illas K. L. III. K. L. IV. K. I. V. id est, caput legis tertium, &c.) descripsimus ex auctore libelli de limitibus agrorum, atque in tertio quidem capite verba illa, quæ in vulgata editione sic habentur, VTQVE. RECTE FACTVM. ESSE. VELIT. mutavimus in VTEL. QVOD. RECTE. FACTVM. ESSE. VOLET. ita enim est in tabula ænea legis Judiciariæ, IS. VTI. QVOD. RECTE. FACTVM. ESSE. VOLET. FACITO. In eodem capite STABIT, pro EXSTABIT: & S. S. AGER, id est, SVPRASCRIPTVS. AGER. PRO IS. AGER, ut docti viri emendant, si legas, parum refert. In quarto capite cum scriptum esset: QVEI. LEIMITES. DECVMANEL. QVEI. HAC. LEGE. DEDVCTEI. ERVNT. QVAECVNQVE. FOSSAE. LEIMITES. IN. EO. AGRO. NOS. emendavimus, QVEI. LEIMITES. DECVMANEL. HAC. LEGE. DEDVCTEI. ERVNT. QVAE. FOSSAE. IN. EO. AGRO. deletis iis, quæ adjecta videbantur: nec dubium est, quin ea emendatio vera sit. Verbum IMMOLITVM, quod docti viri mutarunt in INOLITVM, retinimus: nec enim videmus, cur mutandum sit, nisi forte quod sincerum est, damus operam, ut corrumpamus. Adjuvat antiquam lectionem Livius libro XXXV. cujus verba sunt hæc: *Aquam publicam omnem, in privatam ædificium fluentem, aut agrum ademerunt: & quæ in loca publica, inædificata, immolitaque privati habebant, intra dies XXX. demoliti sunt, &c.* In his verbis nemo non videt, verbum DEMOLITI, oppositum esse verbo IMMOLITA: utrumque autem a molibus deductum esse, docet Nonius in *Demoliri*. Pro POSITVM, ut habet recepta lectio, si OPSITVM ut docti viri emendant, legere mavis, nihil moramur; vide tamen nequid temere mutes. In quinto capite existimavimus aliquando pro verbo TERMINATIQVE, legi debere TERMINEI-QUE: sed incidimus postea in verbum simile in lege Quinctia apud Frontinum in libro II. de aquæductibus; qui locus nos ab ea voce mutanda prorsus deterruit. Verba ejus legis sunt hæc: SEIQVIS. CIRCA. RIVOS. SPECVS. FORNICES. FISTVLAS. TVBVLOS. CASTELLA. AQVARVM. PVBLICARVM. QVAE. AD VRBEM. DVCVNTVR. ET. DV-

CENTVR. TERMINATVS. STETERIT. NEQVE. QVIS. EO. LOCO. POST. H. L. R. OPPONIT. MOLIT. OPSEPIO. In fine hujus capituli pro eo, quod erat in vulgatis editionibus, SINE. SVA. FRAVDE. LICET. FACERE; scripsimus sequenti formulam antiquarum legum, SE. FRAVDE. SVA. FACERE. LICETO, vel SINE. FRAVDE. SVA. &c. utroque enim modo in legum tabulis reperitur. Verbum DARE, quod deerat, ante vocem DAMNAS addidimus.

AD LEGEM AGRARIAM.

QVOS. AGROS. QVAE. LOCA. QVAEVE. AEDIFICIA. INTRA. FINEIS... DEDERO. ADSIGNAVERO. IN. IEIS. AGREIS. IOVRISDICTIO. COERCITIOQVE. ESTO. COLONIAE. ILLIVS. QVOIVS. CIVIBVS. AGREI. ADSIGNAVNTVR. Exstat hoc Agrariæ legis fragmentum, sive formula quædam Agrariæ legis apud Hygenum in libro de limitibus constituendis.

AD LEGEM HORATIAM

DE TARRATIA VIRGINE VESTALI.

Hujus antiquissimæ legis unicum tantum superest verbum, TESTABILIS, quod refert Agellius libro VI. cap. VIII. in quo ita scriptum est: *Et Tarratiam quidem virginem Vestæ fuisse, lex Horatia testis est, quæ super ea ad populum lata: qua lege ei plurimi honores fiunt, inter quos jus quoque testimonii dicendi tribuitur: TESTABILISQ. una omnium feminarum ut sit, datur.* Id verbum est ipsius legis Horatiæ. Contrarium est in XII. Tabulis scriptum: IMPROBVS. INTESTABILISQ. ESTO.

AD LEGEM QUINCTIAM.

Quinctiam legem, cum sit inter leges Augustinianas multo emendatior relata, quam in aliis editionibus habeatur; non est, cur eam de verbo ad verbum recitemus: quare pauca quædam notabimus, quæ aliter in ea apud nos leguntur. Ac primum omnium emendationem verborum, quæ sunt in principio hujus legis, TRIBVS. SERGIAE. PRINCIPIVM. FVIT. quæ erant in aliis exemplaribus depravata, confirmabimus loco Livii, quem ex libro IX. descripsimus. *Papirius C. Junium Bubulcum Mag. EQ. dixit: atque ei legem Curiatam de imperio ferenti triste omen diem diffidit, quo Saucia curiæ fuit principium, duabus insignis cladibus, captæ Urbis, & Caudinæ pacis, quod utroque anno ejusdem curiæ fuerat principium; &c.* Quemadmodum in centuriatis comitiis, centuria forte dicebatur, & quæ prima exierat, prærogativa dicebatur; ita curiatis & tributis comitiis, tribus, aut curia quæ prima forte erat, principium esse dicebatur, ut apparet ex Livii loco. Verba PR. K. IVLIAS, quæ pro vulgatis illis corruptissimis PO-

RO. ET. IULIAS reposita sunt, propius ad antiquam scripturam, & fortasse rectius mutarentur in PR. EID. IULIAS. Vocem ROMAM tribus locis, quod adjectam ad vocem VRBEM amicus meus suspicabatur, delendam putabat, & verbum item CAELARE: in lege tamen Agraria habetur: QVOD. EIVS. EXTRA. VRBEM. ROMAM. EST, & in Iudiciaria: QVEI. VE. IN. VRBE. ROMA. PROPIVSVE. VRBEM. ROMAM. Vidimus qui pro EXCORTICENTVR, scribendum putarent EXCODICENTVR; & pro POPVLO DET, legendum, POPVLO. D. E. idest, DAMNAS. ESTO. Nos nihil mutamus. Verbum tantum FLVI, mutandum putamus in FLVERE, & V. F. interpretamur VTENDA. FRVENDA, sive, VSVFRVCTVARIIS.

AD LEGEM LÆTORIAM.

Suetonius in IV. Prætorum apud Priscianum libro VIII. hujus legis facit mentionem, cum scribit: *Lætoria, quæ vetat minorem annis XXV. stipulari.* Quod verbum Priscianus exponit ἐπερωτᾶσθαι. Eandem intellexit Cicero libro III. Offic. cum inquit: *Et circumscriptio adolescentium lege Lætoria.* Opinor autem verba legis fuisse, MINOREM. ANNIS. XXV. STIPVLARI. NE. LICETO. Alibi etiam Cicero hujus legis facit mentionem, & Lætoriam eam nominat.

AD LEGEM AGRARIAM

IN ÆNEIS FRAGMENTIS.

QVEI. AGER. POPVICVS. POPVLEI. ROMANEI. IN. TERRAM. ITALIAM. P. MVVCIO. L. CALPVRNIO. COS. Hujus agri mentio est apud Ciceronem libro I. ad Attic. epist. XVIII. in qua ita scriptum est: *Liberabam agrum eum, qui P. Mucio, L. Capurnio Cos. publicus fuisset.* TERRAM. ITALIAM, pro TERRA. ITALIA, antiqua scribendi ratio in his legum tabulis frequens, cui similis illa, IN AMICITIAM. PERMANSERVNT; item IVVS pro IVS. ARBITRATVVM, pro ARBITRATV, & similia. COMPASCVOS AGER qui dicatur, docet scriptor de limitibus agrorum, cum inquit: *Ager compascuus dictus, qui a divisoribus agrorum relictus est ad pasendum communiter vicinis, &c.* & in tabella de controversiis inter Viturios & Genuates sic habetur: QVEI. AGER. COMPASCVOS. ERIT. IN. EO. AGRO. QVO. MINVS. PECVVASCERE. GENVATES. VEITVRIOSQVE. LICEAT. ITA. VTEI. IN. CETERO. AGRO. GENVATI. COMPASCVO. NEIQVIS. PORHIBETO. Cicero in Topicis: *Si compascuus ager est, jus est compascere.* Ex his locis satis patet, qui dicatur ager compascuus. PEQVNIAM. POPVLO. EX. EID. MART. QVAE. POSTEAQVAM. VECTIGALIA. CONSISTENT. QVAE. POST. HANC. L. R. PRIMVM. CONSTITERINT. PRIMAE. ERVNT. Vectigalia quando dicantur consistere, ex loco quodam Varronis intelligitur in libro I. de lingua Latina, qui

cum in vulgatis editionibus non satis emendatus sit, a nobis ita proferetur, ut legi debet. *Ab eo Præco dicitur locare, quoadusque, quod emitur, in aliquo consistat, &c.* VOX PRETIUM, puto glossema esse, quod irrepit in feriem in editis libris, in quibus sic est: *Ab eo Præco dicitur locare, quoadusque id emitur, quoad in aliquo consistit pretium, &c.* AGRVM. OCCVPATVM. HABETO. Opinor intelligi de agro, qui occupaticius dicitur a scriptoribus de limitibus agrorum, & Festo in verbo *Occupaticius ager.* VTEI. QVEI. OPTVMA. LEGE. PRIVATVS. EST. In formula capiendæ Virginis Vestalis apud Agellium sic est: VTEI. QVOD. OPTVMA. LEGE. FVAT. Vide Festum in *Optuma lex.* SVPCISIVON. De subcivis videndus scriptor de limitibus agrorum PRAEDIA. SVPSIGNIENT. Subsignabantur prædia arbitrato Prætoris Urbani, ut in hac ipsa lege paulo post: ARB. PR. QVEI. INTER. CEIVES. TVM. ROMAE. IOVS. DICET. SATIS. SVPSIGNATA. Item apud Quæstores, & Censores, ut docet Cicero pro Flacco. *Illud quaero, sint ne ista prædia censui censendo? habeant jus civile: sint nec ne? sint mancipi? subsignari apud ærarium, apud Censorem possint?* In lege parieti faciendo sic est: PEQVN. PARS. DIMIDIA. DABITVR. VBEI. PRAEDIA. SATIS. SVPSIGNATA. ERVNT. In Coloniais arbitrato Duumvirum, ut in eadem lege. QVI. REDEMERT. PRAEDES. DATO. PRAEDIAQVE. SVBSIGNATO. DVVMVTRVM. ARBITRATV.

AD LEGEM JUDICIARIAM

IN ÆNEIS FRAGMENTIS.

VERBA quæ in hujus legis principio manca sunt: L. L. III. PRIMIS, ex loco inferiori ita suppletur, ut integra lectio sit: QVEI. TRIB. MIL. L. III. PRIMIS. Sunt autem translata ex lege Sempronia, quæ est apud Ciceronem in Cluentiana. DEQVE. EIVS. CAPITE. QVAERITO. QVEI. TRIBVNVS. MILITVM. LEGIONIBVS. QVATTVOR. PRIMIS. QVEI. VE. QVAESTOR. TRIBVNVS. PLEBIS. &c. Quod autem paulo post incisum est, TRIVMVR. A. D. R. puto erratum esse fabrile, legendumque ut infra. III. VIR. A. D. A. idest, AGRIS. DANDIS. ADTRIBVENDIS. Verba quæ sequuntur, TRIBVS. INTRO. VOCABVNTVR. disjunctim legenda esse docet interpunctionis nota, quæ in fragmento apposita est. Itaque apud Livium scribendum erit in libro X. *Fabius nihil aliud precatus populum, quam ut priusquam intro vocarentur ad suffragium tribus, &c.* ut quæque intro vocata erat centuria, & ita apud cæteros scriptores. APVD. FORVM. PALAM. VBEI. DE. PLANO. RECTE. LEGI. POSSITVR. Hæc proponendarum legum condicio habetur apud Josephum libro XIX. Antiquit. ex ipsa Romana formula translatis in Græcum verbis: ὅθεν ἐξ ἐπιπέδου καλῶς γνωσθεῖναι δύναται. Eandem agnoscit Aufonius. POSSITVR antique, ut POSSETVR. Quadrigarius Annal. libro I. *Cum non possentur*

tur decerni, utrius putaretur victoria esse. Verba illa mutila... NTIA. ITA. PRONONTIATO. FEC... ita suppleri posse arbitror: PR. DE. CONSILI. SENTENTIA. ITA. PRONONTIATO. FECISSE. VIDERI. Auctor supplementi Cicero pro Caccina, & in Verrina III. & libro II. de Finibus. Idem Cicero in Bruto confirmat priorum verborum restitutionem, cum inquit: *Cum Consules re audita amplius de consilii sententia pronuntiavissent, &c.* Quod autem in eodem hoc fragmento paulo post incisum est, c. IN. MANV. PALAM. DATO. A. puto significari notam condemnandi, quæ erat C. littera, & absolvendi, quæ A. littera indicabatur. Asconius in Divinatione: *In divinatione, inquit, & in aliis causis majoribus universi iudices in cistam tabulas simul coniciebant suas, easque insculptas litteras habentes A. absolutionis, C. condemnationis: cum de alicujus capite agebatur, NL. ampliacionis: his enim litteris significabatur non liquere.* Et in III. Verr. Nam cum condemnandi nota esset C. littera; absolvendi A: ampliandi signum NL. dabant, quo significabatur non liquere, &c. Quod sequitur, QVO. SORTICVLAS. CONIENCIANT. declaratur loco inferiore, qui est in alio hujus legis fragmento. PRAETOR. SORTICOLAM. VNAM. BVXEAM. LONGAM. DIGITOS. III. LATAM, &c. EAMQVE. SORTEM. EX. HACE. LEGE. APERTAM. BRACIOQVE. APERTO. LITERAM. DIGITEIS. OPERTAM. PALAM &c. AD. SITELLAM. SORTI. VENIET. IS. IN. EAM. SITELLAM. MANVM. DEMITTITO. TAM. DEVEXAM. POPVLO. &c. Ex quibus verbis, qualis fuerit sorticula, intelligi potest, & eadem item quomodo in sitellam coniiiceretur. Suetonius in Nerone, cap. XI. *Ac sine mora nomen suum in albo profitentium citharædorum iussit adscribi, sorticulaque in urnam cum cæteris demissa, intravit ordine suo.* Cicero in oratione pro Cornelio apud Asconium: *Dum sitella deferretur.* Plautus in Casina: *Coniiciam sortes in sitellam, & sortiatur tibi & Chalino.* Livius libro. XXV. *Sitellaque allata est, ut sortirentur ubi Latini suffragium ferrent.*

AD LEGEM DE THERMENSIBUS

MAJORIBUS PISIDIS.

QVEL. PVBLICA. POPVLI. ROMANI. VECTIGALIA. REDEMPTA. HABEBVNT. Vestigalia quinto quoque anno per Censores persolvebantur. Varro libro V. de lingua latina: *Lustrum nominatum tempus quinquennale a luendo, hoc est, solvendo, quod quinto quoque anno vectigalia, & ultrotributa per Censores persolvebantur, &c.* Ultrotributa quæ dicantur, libet hoc loco ex veterum scriptorum auctoritate declarare. Livius libro XXXIX. & XLIII. *Quæ publica vectigalia ultrotributa Censores locassent, ea locatio rata ne esset.* Seneca libro IV. de beneficiis, cap. I. *Adeoque neminem, aut spe, aut pollicitatione cor-*

rumpat, ut contra in se impendere jubeat, & in ultrotributis sit. Sunt igitur ultrotributa facta testata, atque opera, quæ Censores locant facienda, dicta fortasse quod Censores pecunias redemptoribus operum tribuerent vice versa, cum ipsis tributa ab omnibus persolverentur. Ad locum Livii de Catone, quem adduximus ex libro XXXIX. facit Plutarchus in Catone, cum inquit: *Συς ἔλλων δὲ τοῖς μισθοῦς τὰς ἐργολαβείας. τὰ δὲ τέλη τὰς πράξεων ἐπὶ τὰς ἐσχάτας ἐλαύνων τιμὰς.*

AD LEGEM SIVE PLEBISCITUM

DE SCRIBIS, VIATORIBUS, ET QUÆSTORIBUS.

QVEL. IN. EA. DECVRIA. VIATOR. APPAREAT. Notum omnibus quid sit hoc loco APPARERE. Ab eo verbo dicti APPARITORES. In inscriptione Capitolina sic est: . . SVTORIVS. M. L. PAMPHILVS. LICTOR. CVRIA. . . . SACRIS. PVBLICIS. P. R. QVIRITIVM. VIATOR. QVI. COS. ET. PR. APPARET. &c. item in alia inscriptione: Q. LVCRETIO. Q. L. GEMELLO. VIATORI. QVAESTOR. AERAR. Q. LVCRETIVS. Q. L. CHRESTVS. VIATOR. QVAESTORI. AD. AERAR. PATRONO. FECIT. Varro libro III. de re rustica cap. II. *Libertus ejus qui apparuit Varroni.* Livius libro II. *Quatuor & viginti lictores apparere Consulibus &c.*

AD LEGEM SIVE DECRETUM

DE FINIBUS INTER GENUATES

ET VITURIOS.

VOX FAENISICIVM in fine legis, ubi est, PRATA. QVAE. FVERVNT. PROXVMA. FAENISICI, reperitur in duobus Kalendariis rusticis Romæ, in quibus est FAENISICIVM, a verbo, ut videtur, SECARE, quod tunc SICARE dicebant, antiqua scribendi consuetudine, qua VINIAS dicebant pro VINEAS: cui contraria VEAS pro VIAS. Decemviri de arboribus SVB SICARE dixerunt. Verbum in fine LEIBERIQ. sine dubio erratum est fabrile, & LEIBERARIO scribendum.

AD LEGEM REGIAM.

FOEDVSVE, &c. Hanc legem de imperio Vespasiani ad populum latam indicat fortasse Cornelius Tacitus libro XX. cum inquit: *Tum Senatus omnia Principibus solita Vespasiano decrevit, &c.* Ea vero cum in plures tabulas divisa esset, hoc tantum reliquum est fragmentum, idque ut videtur, postremæ tabulæ, in qua legis ipsius Sanctio habetur.

AD LEGEM PARIETI FACIUNDO.

LEX. PARIETI. FACIUNDO dicitur eo modo, quo in lege Thermenium majorum Pifida-

darum dictum est, QVAM. LEGEM. PORTORIE-
IS. TERRESTRIBVS. MARITIMEISQVE. TERMEN-
SES. MAIORES. PISIDAE. CAPIVNDIS. INTRA.
SVOS. FINEIS. DEIXSERINT. EA. LEX. IEIS. POR-
TORIEIS. CAPIVNDIS. ESTO. &c. Item lex Man-
cupiorum apud Varronem libro V. de lingua la-
tina, cujus legis illa exstat formula, VADEM.
NEC. POSCET. NEC. DABIT. Sic enim legendum
pro POSCERET. Apud Ciceronem libro I. in
Verr. habetur lex item PARIETI. FACIVNDO,
cujus legis formulæ quædam ibi referuntur.

AD LEGEM LAURENTUM.

POMVM. EX. ALIENO. IN. ARMVM. NEI. LE-
GITO. Id est, quod humeris onus sit, sic
enim interpretatur Festus, apud quem hujus
legis, quam inter Romanas, quod ea Latina
fit, numerandam duximus, exstat fragmentum
in verbo *Armata*, sive *Armita*.

AD SENATUSCONSULTUM

DE PHILOSOPHIS ET RHETORIBVS.

C FANNIO. STRABONE. M. VALERIO. MES-
SALA. COS. . . . M. POMPONIVS. PR. SEN.
CONSVLVIT. SCRIBVND. ADFVERVNT. . . . QVOD.
V. F. DE. PHILOSOPHIS. ET. RHETORIBVS. D. E. R. I.
C. VTEI. M. POMPONIVS. PR. ANIMADVORTERET.
COERARETQVE. VTEI. E. E. R. P. F. S. V. VTEI. RO-
MAE. NEI. ESSENT. Ita plane habet Agellius libro
XV. cap. XI. cujus scripturam, quod veterum
monumentorum testimonio confirmetur, liben-
tius secuti sumus, quam eam, quæ habetur a-
pud Suetonium in libro de claris Rhetoribus,
in quo sic est: VTEI. M. POMPONIVS. PR. ANI-
MADVORTERET. CVRARETQ. VTEI. SEL. E. E.
R. P. F. S. V. VTEI. ROMAE. NEI. ESSENT. Hæc
autem formula frequens est in antiquis tum le-
gum tabulis, tum Senatusconsultorum. In Agra-
ria lege sic est: I. V. E. E. R. P. F. S. V. ita pla-
ne in eo Senatusconsulto, quod græce etiam
habetur in æneo fragmento. ΩC. AN. ATTOIC.
EK. TON. AHMOION. ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ. ΠΙCΤΕΩC.
TE. THC. CΦETEPAC. ΦΑΙΝΗΤΑΙ. Polybius in
fragmentis ad eandem formulam videtur respe-
xisse, cum inquit: Ως αὐτῶν δόξει συμφέρον
ἐν τῆς ἰδίης πόλεως. Livius libro XXXIII. *De*
his tribus urbibus legati, quod tempora Rei-
publicæ postulassent, id e republica, fideque
sua facere, statuere iussi sunt. Ennius in An-
nalibus, cujus versus ita legendi sunt apud No-
nium:

Ea mi, reique, fidei, regno, vobisque, Qui-
rites,

Res fortunatim, feliciter, ac bene vortat.

Varro libro V. de lingua Latina: *Quod bonum,*
fortunatumque, felixque, salutareque sit P. R.
Quiritium, reique publicæ, P. R. Quiritium,
mihique, collegæque meo, fidei, magistratu-
que nostro, &c. In formula devotionis apud

Macrobius libro III. cap. IX. sic est: *Eos-*
que ego vicarios pro me, fide, magistratuque
meo, & P. R. exercitibus.

AD SENATUSCONSULTUM

DE HASTEIS MARCIEIS.

M ANTONIO. C. F. A. POSTVMIO. A. F. ALBI-
NO. COS. . . . SENATVM. CONSVLVIT.
SCRIBVND. ADFVERVNT. . . . QVOD. C. IVLIVS.
L. F. PONTIFEX. NONTIAVIT. IN. SACRARIO. IN.
REGIA. HASTAS. MARCIAS. MOVISSE. D. E. R.
I. C. VTEI. M. ANTONIVS. COS. HOSTIEIS. MA-
IORIBVS. IOVEI. ET. MARTEI. PROCVRARET.
ET. CETERIS. DIIS. QVIBVS. VIDERETVR. PLA-
CANDEIS. VTEI. PROCOERASET. SATIS. HABEN-
DVM. CENSVERVNT. SEI. QVID. SVCCIDANEIS.
OPVS. ESSET. ROBIIS. SVCCEDERET. Agellius
libro IV. cap. VI. refert hoc Senatusconsul-
tum; & hostiæ succidaneæ quid sint, docet
testimonio Plauti, qui dixit in Epidico:

Men' piacularem oportet fieri ob stultiti-
am tuam,
Ut meum tergum stultitiæ tuæ subdas suc-
cidaneum?

Si primis hostiis, inquit, litatum non erat,
aliæ post easdem ductæ hostiæ cedebantur,
&c. In fine Senatusconsulti scripsimus ROBIIS.
SVCCEDERET. quod ita fit in vetustissimo li-
bro, pro eo quod in vulgatis est, ROBIGVS.
ACCEDERET. quod quid sit, fatemur nescire.

AD SENATUSCONSULTUM

DE MENSE AUGUSTO.

Q VOM. IMP. CAES. AVGVSTVS. MENSE
SEXSTILI. ET. PRIMVM. CONSVLATVM.
INIERIT. ET. TRIVMPHOS. TREIS. IN. VRBEM.
INTVLERIT. ET. EX. IANICVLO. LEGIONES. DE-
DVCTAE. SEQVTAEQ. SINT. EIVS. AVSPICIA. AC.
FIDEM. ET. AEGVPTVS. HOC. MENSE. IN. POTE-
STATEM. P. R. REDACTA. SIT. FINISQVE. HOC.
MENSE. BELLEIS. CIVILIB. IMPOSITVS. SIT. AT-
QVE. OB. EAS. CAVSAS. HIC. MENSIS. HVIC. IM-
PERIO. FELICISSIMVS. SIT. AC. FVERIT. PLA-
CERE. SENATVI. VT. MENSIS. AVGVSTVS. AP-
PELLETVR. Exstat hoc Senatusconsultum apud
Macrobius libro I. cap. XIII. in quo sic
scriptum est: *Augustus deinde est, qui Sex-*
tilis antea vocabatur, donec honori Augusti
daretur ex S. C. cujus verba subjecti, &c.

AD SENATUSCONSULTA

DE AQUEDUCTIBVS.

S Ex. Julius Frontinus libro II. de Aqua-
ductibus refert Senatusconsulta sex: quæ
cum habeantur satis quidem emendate scripta
in libello Antonii Augustini de Senatuscon-
sul.

fultis, sunt nobis necessario prætermittenda, ne rem actam agere videamur: itaque attingemus ea tantum, quæ aliter apud nos leguntur. Atque in primo quidem Senatusconsulto, ubi scriptum est, SCRIBAS. ET. LIBRARIOS, delemus notam conjunctionis, & SCRIBAS LIBRARIOS legimus, cujus quidem lectionis confirmatio petenda est e veteribus monumentis, in quibus frequens est SCRIBA LIBRARIUS. Paulo post pro VTIQVE, sensus postulat, ut particula VTIQVE in VTI verbum mutetur. Quæ autem sequuntur, ita legenda putamus: EOS. DIEBUS. X. PROXSVMIS. QVIBVS. S. C. FACTVM. ESSET. AD. AERARIVM. DEFERRENT. QVIQVE. ITA. DELATI. ESSENT. IEIS. PRAETORES. AERARII. MERCEDEM. CIBARIA. QVANTA. PRAEFECTIS. FRUMENTO. DARE. DEFERRE. SOLENT. ANNUA. DARENT. ET. ADTRIBVERENT. vel, si PRAEFECTI magis placet, retinenda erit VOX DANDA, & in DANDO mutanda: nam PRAEFECTVS. FRUMENTO. DANDO. ADTRIBVENDO, reperitur in veteribus, si recte meminî, inscriptionibus. In fine Senatusconsulti scribendum videtur: QVEI. AERARIO. PRAESVNT. PRAEBENDA. LOCENT. Verba, quæ in principio secundi S. C. habentur, ita ordinanda existimamus: QVOD. Q. AELIVS. TVBERO. P. FABIVS. MAXIMVS. COS. V. F. DE. NVMERO, &c. In tertio Senatusconsulto, ubi legitur: NE. QVI. EORVM. QVIBVS. AQUA. DARETVR. PVBLICA. IVS. ESSET. putamus legendum: NEI. QVOI. EORVM, &c. In tertio Senatusconsulto hæc verba sic legimus: Q. F. P. D. E. R. I. C. AD. REFICIENDOS. RIVOS. SPECVSQVE. PER. QVAE. ET. OPERA. PVBLICA. CORRVMPVNTVR. PLACERE. CIRCA. FONTES. ET. FORNICES. ET. MVROS. VTRAQVE. EX. PARTE. VACVOS. QVINOS. DENOS. PEDES. PATERE, &c. deletis CVM, &, CENTENOS verbis.

AD SENATUSCONSULTUM

A MEICITIÆ.

COS. A. A. S. E. V. Donatus in Adelphi Terent. ad illud: *Fac sis Softrata: Deductum est*, inquit, a Senatusconsulti formula: ubi enim aliquid Senatus Consulibus injungit, addit: *Si eis videatur, &c.* Hujus autem formulæ ignoratio, Ciceronem in libris Philippicarum duobus locis maculavit; quas quidem maculas nos fustulimus auxilio vetustissimi libri, & hujus aeneæ tabellæ. MVNVSQUE. EIS. EX. FORMVLA. LOCVM. LAVTIAQVE. Q. VRB. EIS. LOCARE. MITTEREQVE. Festus in Dacryme: *Dauria*, inquit, *quæ lautia dicimus*, & *dantur legatis ho'piti gratia*. Polybius in fragmentis: *Ετι δὲ μεγαλομετέστρον ἢ σύγκλητος ἀπεδέξατο τὴν παροχὴν αὐτῶν. καὶ γὰρ ξένων καὶ παροχὴς τὰς μεγίστας ἐξέδθηεν αὐτοῖς.* Livius libro XXVIII. *Locus inde, Lautiaque præberi iussa, &c.* L. CORNELIVS. SISENNA, qui Prætor inter cives & peregrinos in hoc Senatusconsulto descriptus est, designatur, ut

opinor, is, qui libros historiarum XXII. & hoc ipsum Italicum bellum conscripsit, de quo fit mentio in hoc Senatusconsulto.

AD SENATUSCONSULTUM

DE TIBURTIBUS.

CUM in hoc Senatusconsulto usitata formulæ expressæ non sint, existimamus responsum esse potius ex S. C. a Prætorè redditum Tiburtibus, quam Senatusconsultum appellandum. Simile responsum exstat apud Livium libro VIII. in quo sic scriptum est: *Cum de postularis Samnitium T. Æmilius Prætor Senatum consulisset, reddendumque his fœdus patres censuissent, Prætor Samnitibus respondit: Nec, quominus perpetua amicitia esset, per populum Romanum stetisse: nec contradici, quin, quoniam ipsos belli culpa sui contracti tedium ceperit, amicitia de integro concilietur. Quod ad Sidicinos attinet, nihil intercedi, quominus Samniti populo pacis, bellique liberum arbitrium sit, &c.* Placet autem hoc loco subungere vetus simile Senatusconsultum, quod græce scriptum sine die & sine Consulibus nominibus refertur a Josepho libro XIV. Antiquit. cap. XVI. est autem hoc: *Λεύκιος Οὐκλέριος Λευκίς υἱὸς στρατηγὸς συνεβηλευτάτο τῇ συγκλήτῃ εἶδος δεκεμβρίου ἐν τῇ τῆς ὁμοιοῦς καὶ. Γραφομένη πρῆσαν Λεύκιος Κωπώνιος Λευκίς υἱὸς, καὶ Παπίριος Κυρίνα. Περὶ ὧν Ἀλέξανδρος Ἰάστονος, καὶ Νουμλίος Αντιόχης, καὶ Ἀλέξανδρος Δωροθέου Ἰσθαίων προσβλήται, ἄνδρες ἀγαθοὶ ἔσσυμμοχοί, διελέχθησαν, ἀνκενέμενοι τὰς πρῆτηρογμέναις πρὸς Ρωμαίους χάριτας, καὶ τῷ φίλῳ, καὶ ἀπιδὰ χρυσῷ συμβολῶν τὴν συμμαχίαν γενομένην ἀνήνεγκαν ἀπὸ χρυσῶν μυριάδων πέντε, καὶ γραμματὶ αὐτοῖς ἤξίσαν δοθῆναι πρὸς τε τὰς αὐτονομικένας πόλεις, καὶ πρὸς βασιλεῖς, ὑπὲρ τῶν τῷ τε χώρων αὐτῶν, καὶ τῶν λιμένων, ἀδείας τυγχάνειν, καὶ μηδένα ἀδικεῖσθαι. ἔδοξε δὲ συνδέσθαι φίλιαν, καὶ χάριτας πρὸς αὐτὰς, καὶ ὅσαν ἐδέηθησαν τυχεῖν ταῦτ' αὐτοῖς παρασχέειν, καὶ τὴν κομισθεῖσαν ἀπιδὰ προσδέξασθαι, &c.* Κυρίνα nomen tribus esse existimamus: & cum hoc, tum alia ita protulimus, ut legi debere putavimus.

AD SENATUSCONSULTUM

DE LUDEIS SÆCULARIBUS.

LESTIVS, &c. In principio hujus Senatusconsulti erant, ut opinor, descripta nomina Quindecimvirorum, qui in Senatu de ludis Sæcularibus verba fecerunt. NEQVE. VLTTRA. QVAM. SEMEL. VLLI. MO... putamus integrum esse MORTALIVM. Ovidius libro II. de Tristibus:

*Jusserat & Phæbo dici, quo tempore ludos
Facit, quos ætas aspicit una semel.*

QVI. LEGE. DE. MARITA. . . existimamus significari legem DE. MARITANDIS. ORDINIBVS. reliqua plana sunt. DE. LVCARI. LVDORVM. SAECVLARIVM. meminit Festus, cum inquit: *Lucar appellatur as, quod ex lucis captatur.* Plutarchus in Problematibus: *Διὰ τὸ τελέμενον εἰς θεάς, λάκκω καλεῖσιν. ἢ ὅτι πολλά ἐστὶν ἄλλα περὶ, τῷ πόλιν ἀνεμένα θεοῖς ἢ κα*

λασι λάκκω, καὶ ἡ ἀπὸ τέτων πρόσδοον εἰς τὰς θεάς ἀνήλισκον. Hæc raptim scripsimus ad Leges & Senatusconsulta, quæ cum in antiquis lapidum, ærisque, tum Scriptorum monumentis reperiuntur, selecta potissimum ex iis, quæ erant a nobis in id genus antiquitatis uberius notata.

Index Capitem, & Legum.

Disputatio de Legibus hæc continet Capita.		Pag. 31. Col. 1.	
D E nomine legis. cap. I.	Pag. 7. Col. 1.	<i>Cæcilia repetundarum.</i>	ibid. 1.
De origine legum. cap. II.	ibid. 1.	<i>Cæcilia, & Didia de legibus ferendis.</i>	ibid. 2.
Quid lex sit. cap. III.	ibid. 1.	<i>Cæcilia Metella de fullonibus.</i>	ibid. 2.
Qualis sit lex. cap. IV.	9.	<i>Cælia Tabellaria perduellionis.</i>	32. 1.
Quotuplex sit lex. cap. V.	10.	<i>Calpurnia repetundarum.</i>	ibid. 1.
De partibus legis. cap. VI.	11.	<i>Calpurnia de ambitu.</i>	ibid. 1.
De legis ferendæ ratione, & a quibus, & per quos ferri possit. cap. VII.	12.	<i>Calpurnia militaris.</i>	ibid. 1.
Quo loco, quo tempore, qua ratione comitia haberentur, Centuriata, Curiata, atque Tributa. cap. VIII.	13.	<i>Caninia de manumissionibus.</i>	ibid. 1.
De Comitialibus diebus, & tribus nundinis. cap. IX.	17.	<i>Canuleja de connubio.</i>	ibid. 1.
De promulgatione legis. cap. X.	18.	<i>Cassia Agraria.</i>	ibid. 2.
De suadenda, ac dissuadenda lege. cap. XI.	ibid.	<i>Cassia Tabellaria de judiciis.</i>	ibid. 2.
De intercessione & auspiciis, atque aliis impedimentis suffragiorum. cap. XII.	ibid.	<i>Cassia de damnatis.</i>	33. 1.
De roganda lege, jubenda, atque vetanda. cap. XIII.	20.	<i>Cassia de patriciis.</i>	ibid. 1.
De toto suffragiorum genere. cap. XIV.	ibid.	<i>Cincia muneralis, sive de donis & muneribus.</i>	ibid. 2.
De jurejurando. cap. XV.	21.	<i>Claudia de tutelis feminarum.</i>	ibid. 2.
De conscribenda, conservandaque lege. cap. XVI.	ibid.	<i>Claudia de navibus.</i>	34. 1.
De abrogatione, & derogatione legum. cap. XVII.	22.	<i>Claudia de sociis.</i>	ibid. 1.
De iis, qui legibus solvebantur. cap. XVIII.	24.	<i>Clodia Annoniana, sive Frumentaria.</i>	ibid. 2.
Legum nomina, quæ explicantur.			
<i>Acilia repetundarum.</i>	25.	<i>Clodia de obnuntiatione.</i>	ibid. 2.
<i>Æbutia de curatione, potestateve mandanda.</i>	ibid.	<i>Clodia de collegiis.</i>	35. 1.
<i>Æbutia de Centumviris.</i>	ibid.	<i>Clodia de censoria nota.</i>	ibid. 1.
<i>Ælia de obnuntiatione.</i>	26.	<i>Clodia de Victoriariis.</i>	ibid. 2.
<i>Ælia Sentia de manumissionibus.</i>	ibid.	<i>Clodia de Scribis.</i>	ibid. 2.
<i>Æmia de Censoribus.</i>	27.	<i>Cornelia Bebia de ambitu.</i>	ibid. 2.
<i>Æmia sumptuaria, vel cibaria.</i>	ibid.	<i>Cornelia testamentaria nummaria, sive de falso.</i>	36. 1.
<i>Æternia de multis.</i>	28.	<i>Cornelia de sicariis, & veneficis.</i>	ibid. 1.
<i>Agrariæ leges.</i>	ibid.	<i>Cornelia de proscriptione.</i>	37. 1.
<i>Ambitus leges.</i>	ibid.	<i>Cornelia de Tribunis plebis.</i>	ibid. 1.
<i>Annalis, vel Annaria.</i>	ibid.	<i>Cornelia sumptuaria.</i>	ibid. 2.
<i>Annoniana, vel Frumentaria.</i>	ibid.	<i>Cornelia judiciaria.</i>	ibid. 2.
<i>Antia sumptuaria.</i>	ibid.	<i>Cornelia de ordine magistratuum.</i>	38. 1.
<i>Appuleja de majestate.</i>	ibid.	<i>Cornelia de soluto legibus.</i>	ibid. 1.
<i>Appuleja Frumentaria, & Agraria.</i>	ibid.	<i>Cornelia de edictis perpetuis.</i>	ibid. 2.
<i>Aquillia de damno injuria.</i>	29.	<i>Cornelia de captivis.</i>	39. 1.
<i>Atilia Marcia de tribunis militum.</i>	ibid.	<i>Cornelia de injuriis.</i>	ibid. 1.
<i>Atilia de tutoribus dandis.</i>	ibid.	<i>Cornelia majestatis.</i>	ibid. 2.
<i>Atinia de Tribunis plebis.</i>	ibid.	<i>Corneliæ incertæ.</i>	ibid. 2.
<i>Atinia de usucapione.</i>	30.	<i>Decia de Duumviris navalibus.</i>	ibid. 2.
<i>Aurelia de Tribunis plebis.</i>	ibid.	<i>Didia sumptuaria.</i>	40. 1.
<i>Aurelia judiciaria.</i>	ibid.	<i>Domitia de sacerdotiis.</i>	ibid. 1.
<i>Babia de Prætoribus.</i>	ibid.	<i>Duilia de Tribunis plebis, & provocatione.</i>	ibid. 1.
		<i>Duilia Menenia fenebris unciaria.</i>	ibid. 2.
		<i>Fabia de plagiaris.</i>	41. 1.
		<i>Falcidia testamentaria.</i>	ibid. 1.
		<i>Fannia sumptuaria.</i>	ibid. 2.
		<i>Flaminia Agraria.</i>	42. 1.
		<i>Frumentariæ leges.</i>	ibid. 2.
		<i>Fusia Caninia de testamentaria manumissione.</i>	ibid. 2.
		<i>Fusia incerta.</i>	ibid. 2.
		<i>Furia testamentaria.</i>	ibid. 2.
		<i>Fusia de obnuntiatione.</i>	43. 1.
		<i>Gabinia tabellaria de magistratibus.</i>	ibid. 1.
		<i>Gabinia de legationibus.</i>	ibid. 1.

	Pag. 43. Col. 2.	Petronia.	Pag. 75. Col. 2.		
<i>Genucia fenebris.</i>	ibid.	2.	<i>Plautia, vel Plotia.</i>	ibid.	2.
<i>Glitia de inofficioso testamento.</i>	44.	1.	<i>Pompeja.</i>	76.	1.
<i>Hirtia.</i>	ibid.	1.	<i>Popilia, vel Pompilia.</i>	77.	1.
<i>Horatia.</i>	45.	1.	<i>Porcia.</i>	ibid.	1.
<i>Hortensia.</i>	46.	1.	<i>Postumia.</i>	ibid.	2.
<i>Hostilia de furtis.</i>	ibid.	1.	<i>Publicia.</i>	ibid.	2.
<i>Icilia.</i>	ibid.	2.	<i>Publilia.</i>	ibid.	2.
<i>Juliae leges.</i>	ibid.	2.	<i>Pupia.</i>	78.	2.
<i>Julia de adulteriis.</i>	49.	1.	<i>Quinctia.</i>	ibid.	1.
<i>Julia de pudicitia.</i>	ibid.	2.	<i>Regia.</i>	79.	1.
<i>Julia de maritandis ordinibus.</i>	52.	1.	<i>Remmia.</i>	80.	2.
<i>Julia ambitus.</i>	ibid.	2.	<i>Rhodia.</i>	81.	1.
<i>Julia sumptuaria.</i>	53.	1.	<i>Roscia.</i>	ibid.	1.
<i>Julia de reperundis.</i>	ibid.	2.	<i>Rupilia.</i>	ibid.	2.
<i>Julia Agraria.</i>	54.	1.	<i>Sacratae leges.</i>	ibid.	2.
<i>Julia Judiciaria.</i>	ibid.	2.	<i>Satyræ.</i>	82.	1.
<i>Julia de civitate Romana.</i>	55.	1.	<i>Scantinia, vel Scatinia.</i>	ibid.	1.
<i>Julia theatralis.</i>	ibid.	2.	<i>Scribonia.</i>	ibid.	2.
<i>Julia de sacerdotiis.</i>	ibid.	2.	<i>Seja.</i>	83.	1.
<i>Julia de patronorum numero.</i>	56.	1.	<i>Sempronia.</i>	ibid.	1.
<i>Julia de legationibus.</i>	ibid.	1.	<i>Senia, vel Sentia.</i>	85.	1.
<i>Julia majestatis.</i>	ibid.	2.	<i>Servilia.</i>	ibid.	2.
<i>Julia de vi publica.</i>	57.	2.	<i>Silia.</i>	86.	1.
<i>Julia de vi privata.</i>	58.	1.	<i>Sicinia.</i>	ibid.	2.
<i>Julia de annonæ.</i>	ibid.	1.	<i>Sulpicia.</i>	ibid.	2.
<i>Julia peculatus.</i>	ibid.	1.	<i>Sumptuaria.</i>	87.	1.
<i>Julia de residuis.</i>	ibid.	2.	<i>Tabellaria.</i>	ibid.	1.
<i>Julia de tutoribus a præsidibus dan-</i>	ibid.	2.	<i>Tarpeja Æternia de multis.</i>	ibid.	1.
<i>dis.</i>	ibid.	2.	<i>Theatralis.</i>	87.	2.
<i>Julia de bonis cedendis.</i>	ibid.	2.	<i>Thoria.</i>	ibid.	2.
<i>Julia de fundo dotali.</i>	59.	1.	<i>Terentia & Cassia frumentaria.</i>	88.	1.
<i>Julia annalis.</i>	ibid.	1.	<i>Titia.</i>	ibid.	1.
<i>Julia Miscella.</i>	ibid.	2.	<i>Trebonia.</i>	89.	1.
<i>Junia leges.</i>	ibid.	2.	<i>Tribuniciae leges.</i>	ibid.	1.
<i>Junia & Licinia.</i>	ibid.	2.	<i>Triumphales.</i>	ibid.	2.
<i>Junia Norbana.</i>	62.	1.	<i>Tullia.</i>	ibid.	2.
<i>Junia Petronia.</i>	ibid.	2.	<i>Valeria.</i>	90.	1.
<i>Junia Vellea, vel Velleja.</i>	64.	1.	<i>Varia.</i>	91.	1.
<i>Laroria, vel Plaroria.</i>	65.	1.	<i>Vatinia.</i>	ibid.	2.
<i>Lenia, vel Levia.</i>	ibid.	1.	<i>Vectibulicia.</i>	ibid.	2.
<i>Licina.</i>	ibid.	2.	<i>Vellea, sive Velleja.</i>	ibid.	2.
<i>Licina, & Mucia.</i>	66.	1.	<i>Vicesima.</i>	92.	1.
<i>Licina sumptuaria.</i>	ibid.	2.	<i>Villia Annalis.</i>	93.	1.
<i>Livia.</i>	67.	1.	<i>Viscellia, vel Visellia.</i>	ibid.	1.
<i>Majestatis leges.</i>	ibid.	1.	<i>Voconia.</i>	94.	1.
<i>Mamilia, sive Manilia Roscia Pe-</i>	ibid.	1.			
<i>ducea Aliena Fabia de coloniis.</i>	ibid.	2.	Leges XII. Tabularum.	96.	1.
<i>Manilia, sive Manlia.</i>	68.	2.			
<i>Maria.</i>	ibid.	2.	<i>Æmilianum.</i>	127.	2.
<i>Memmia.</i>	ibid.	2.	<i>Apronianum.</i>	ibid.	2.
<i>Menia.</i>	69.	1.	<i>Articulejanum.</i>	128.	1.
<i>Mensia, vel Messia.</i>	ibid.	1.	<i>Calvisianum, sive Calvirianum.</i>	ibid.	1.
<i>Metella.</i>	ibid.	1.	<i>Claudianum.</i>	ibid.	1.
<i>Mevia.</i>	ibid.	1.	<i>Dasumianum.</i>	ibid.	1.
<i>Miscella.</i>	ibid.	1.	<i>Juncianum.</i>	ibid.	2.
<i>Ogulnia.</i>	ibid.	2.	<i>Largianum.</i>	ibid.	2.
<i>Oppia.</i>	ibid.	2.	<i>Libonianum.</i>	129.	1.
<i>Orchia.</i>	ibid.	2.	<i>Macedonianum.</i>	ibid.	2.
<i>Ovinia.</i>	ibid.	2.	<i>Neronianum.</i>	130.	1.
<i>Pædia.</i>	70.	1.	<i>Numianum.</i>	ibid.	1.
<i>Papia Poppæa.</i>	74.	1.	<i>Orphitianum.</i>	ibid.	1.
<i>Papiria.</i>	75.	1.	<i>Pegasianum.</i>	ibid.	2.
<i>Pesonia.</i>	ibid.	1.	<i>Pernicianum.</i>	131.	1.
<i>Petillia.</i>					

<i>Pisonianum.</i>	Pag. 131. Col. 1.	<i>Fragmentum fœderis inter Hieraptynios,</i>	XXXIII.
<i>Plancianum.</i>	ibid. 1.	& . . .	XXXIV.
<i>Rubrianum.</i>	ibid. 1.	<i>Decretum Allariotarum.</i>	XXXV.
<i>Sabinianum.</i>	ibid. 2.	<i>Decretum Cæretanorum.</i>	
<i>Silanianum.</i>	132. 1.		
<i>Tertullianum.</i>	ibid. 2.		
<i>Trafianum.</i>	ibid. 2.		
<i>Trebellianum.</i>	ibid. 2.		
<i>Turpillianum.</i>	133. 2.		
<i>Vellejanum.</i>	ibid. 2.		
<i>Vintianum.</i>	134. 1.		
<i>Vitrasianum.</i>	ibid. 1.		
<i>Vivianum.</i>	ibid. 2.		
<i>Volusianum.</i>	ibid. 2.		
<i>Sine nomine.</i>	ibid. 2.		
Leges & Senatusconsulta, in veteribus monumentis ex ære & lapide.			
<i>Agrariæ legis fragmenta.</i> I. II. III. IV. V. VI. VII.			
<i>Judiciariæ legis fragmenta.</i> VIII. IX. X. XI. XII. XIII. XIV.			
<i>Fragmentum legis, sive Plebisciti, quo Thermenses Majores Pisidæ, bello Mithridatico, socii populi Romani, liberi, immunisque facti sunt.</i> XV.			
<i>Fragmentum legis de Scribis, Quæstoribus, & Viatoribus.</i> XVI. XVII.			
<i>Decretum Arbitrum finium regundorum inter Genuates & Veturios.</i> XVIII.			
<i>Regiæ legis fragmentum.</i> XIX.			
<i>De ædificiis tabella marmorea.</i> XX.			
<i>Lex parieti faciundo, in tabella marmorea.</i> XXI.			
<i>Senatusconsultum de Teiburtibus.</i> XXII.			
<i>Senatusconsultum, sive decretum Municipi Ferentini.</i> XXIII.			
<i>Senatusconsultum Amicitie, in ære.</i> XXIV.			
<i>Fragmentum Senatusconsulti de ludis Sæcularibus in tabella marmorea.</i> XXV.			
<i>Senatusconsultum, sive decretum Pelruinorum Vestinorum, in ænea tabella.</i> XXVI.			
<i>Decreta clientele.</i> XXVII. XXVIII. XXIX.			
<i>Decretum Athletarum in tabella marmorea.</i> XXX.			
<i>Decretum Agragantinorum, ex ære.</i> XXXI.			
<i>Decretum Melitenfium in ænea tabella.</i> XXXII.			
		<i>Fulvii Urfini notæ ad leges & S. C.</i>	
		<i>Ad leges Romuli & Tatii.</i>	139. 1.
		<i>Ad leges Numæ Pompili.</i>	ibid. 1.
		<i>Ad leges Servi Tulli.</i>	141. 1.
		<i>Ad legem Tribuniciam primam.</i>	ibid. 2.
		<i>Ad leges XII. Tabularum. De jure privato.</i>	ibid. 2.
		<i>De jure publico.</i>	148. 1.
		<i>De jure sacrorum.</i>	151. 1.
		<i>Ad legem, sive plebiscitum Silianum.</i>	154. 2.
		<i>Ad legem Papiriam.</i>	155. 1.
		<i>Ad legem Platoriam.</i>	ibid. 1.
		<i>Ad legem Mamiliam.</i>	ibid. 2.
		<i>Ad legem Agrariam.</i>	156. 2.
		<i>Ad legem Horatiam de Tarratia virgine Vestali.</i>	ibid. 2.
		<i>Ad legem Quinctiam.</i>	ibid. 2.
		<i>Ad legem Latoriam.</i>	157. 1.
		<i>Ad legem Agrariam in æneis fragmentis.</i>	ibid. 1.
		<i>Ad legem Judiciariam in æneis fragmentis.</i>	ibid. 2.
		<i>Ad legem de Thermensibus Majoribus Pisidis.</i>	158. 1.
		<i>Ad legem, sive plebiscitum de Scribis, Viatoribus, & Quæstoribus.</i>	ibid. 2.
		<i>Ad legem, sive decretum de finibus inter Genuates & Viturios.</i>	ibid. 2.
		<i>Ad legem Regiam.</i>	ibid. 2.
		<i>Ad legem parieti faciundo.</i>	ibid. 2.
		<i>Ad legem Laurentum.</i>	159. 1.
		<i>Ad Senatusconsultum de philosophis & rhetoribus.</i>	ibid. 1.
		<i>Ad S. C. de hasteis Marcieis.</i>	ibid. 2.
		<i>Ad S. C. de mense Augusto.</i>	ibid. 2.
		<i>Ad Senatusconsulta de aquæductibus.</i>	ibid. 2.
		<i>Ad S. C. Amicitie.</i>	160. 1.
		<i>Ad S. C. de Teiburtibus.</i>	ibid. 2.
		<i>Ad S. C. de ludis Sæcularibus.</i>	ibid. 2.

F I N I S.

ANTONII AUGUSTINI

ARCHIEPISCOPI TARRACONENSIS

DE NOMINIBUS PROPRIIS
ΤΟΥ ΠΑΝΔΕΚΤΟΥ FLORENTINI

Cum Notis Ejusdem.

Adjectis Everardi Ottonis Notationibus.

ANTONII AUGUSTINI

P R A E F A T I O.

Quod de Poeta nescio quo ludens Horatius dixit, amphoram cum cœpisset instituere, currente rota, urceum fecisse: idem mihi propemodum accidit, ingens opus de Digestorum verbis incipienti; in quo dum in pertenui re multos dies laboro, tandem aliquando pars hæc De nominibus propriis, e manibus elabitur meis. Horum autem nominum cognitio, ut non potissima pars sit jurisprudentiæ; habet tamen præclaram disquisitionem, sine qua pene pueri esse videamur. Nam, ut alia omittamus, quæ multa sunt non indigna cognitione, quantis in tenebris versantur, qui Imperatorum, aut jurisconsultorum nomina, ac tempora perturbant? cum enim hos habeamus legum, atque librorum nostrorum architectos: cumque & ipsi permulti fuerint; & variis temporibus varia conscripserint, atque sæpe contraria ediderint jura: qui eorum successionem, ac tempora ignoraverit, ne ille fuerit multarum, maximarumque rerum ignarus. Huc accedit, quod cum ante annos quinque & triginta de Florentini voluminis laudibus ageremus, magnam futuram utilitatem prædiximus, si inscriptiones singulorum capitum ab aliis tam Græcis, quam Latinis omittas haberemus. Quod ipsum editis Pandectis magno auxilio multis fuisse, nisi res esset notissima, citare testes possem locupletissimos. Nunc vero multo diligentius, quam ab eo, qui magna cum laude id cœpit; quid singuli jurisconsulti scripserint, quibusve in locis eorum mentio in Digestis fiat, accipies. Ut si tibi aliquis locus difficultatem creaverit, facile possis

omnia ejusdem libri capita , omnesque ejusdem jurif-
 consulti libros legere , aut alia aliorum quærere ejus-
 dem argumenti. Temporum vero a nobis habita est
 semper ratio , quod ab aliis neglectum fuisse miramur :
 ut omittamus quam multa fuerint , & nomina , &
 personæ , & libri aut præterita , aut immutata. Jam
 vero in Imperatorum nominibus , & constitutionibus
 nihil prætermisimus , quo juvare lectorem posse cre-
 deremus. Addidimus legum , & senatusconsultorum ,
 & aliarum rerum nomina , quibus magna pars nostri
 juris continetur. Quamquam hic tantum collegimus ,
 quæ in Digestis suo nomine appellantur. Utinam au-
 tem nobis per tempora licuisset , veterum legum , ac
 senatusconsultorum verbis ipsis omnibus frui ; totaf-
 que vel Duodecim tabulas , vel cæteras leges Julias ,
 Cornelias , Pompejas , atque alias innumeras ediscere ;
 sine quibus mirandum est aliquem progredi aliquid
 posse in juris civilis Romanorum cognitione. Nunc
 perinde , atque illi , qui urbis Romæ parietinas miran-
 tur , & cadaveribus illis , ut ita dixerim , templorum
 & ædificiorum utuntur ad artificia veterum ediscen-
 da ; sic nos in his fragmentis legum , atque librorum
 juris , veterum Romanorum jurisprudentiam scruta-
 mur. Sed quando non licuit post tot sæcula meliori-
 bus frui ; hæc ipsa ne nobis frustra relicta sint , curan-
 dum est. Habet igitur in hac quoque parte lector au-
 xilium hujus libelli , quo possit , quid in Pandectis reli-
 quum sit ex veteri illa juris scientia legum , atque se-
 natufconsultorum , animadvertere. Post hæc sequitur
 aliorum nominum , atque hominum cognitio , tam
 qui referuntur a nostris , sive poetæ , sive oratores , si-
 ve philosophi utriusque linguæ peritissimi ; quam qui
 variis temporibus fuerunt cives Romani , aut provin-
 ciales , item liberi , aut servi , tum etiam matronæ ,
 aut ancillæ , aut aliæ quæcumque personæ. In his ope

ræ-

ræ pretium est, non solum temporum historiam nosse ab initiis Romanæ urbis ad Alexandrum Imperatorem, sub quo discipuli Æmilii Papiniani fuerunt, qui primas partes in hoc certamine agunt; sed etiam uno in loco legislatorum, & philosophorum sententias, quasi fasciculo quodam comprehensas edimus, quas ne in veterum quidem Græcorum libris curiosus lector inveniet. Fuerunt enim nostri; quod sæpius dicendum est propter invidorum calumnias; fuerunt non juris solum periti, sed ex omnibus disciplinis optima quæque hauserunt, & ex philosophis, Stoicis præsertim, quos constat & in dialecticis, & in morum disciplina excelluisse. Horum libros, mirum non est, nos non intelligere, qui non ita parati ad eorum librorum lectionem accedimus. Cætera, quæ vel ad ficta personarum, vel ad vera nomina provinciarum, urbium, locorum, aliarumve rerum pertinent, quam utilitatem habeant, non persequor. Major autem est, quam quæ prima fronte cuiquam in mentem veniat. De ea dicendi locus est, cum primum aliorum verborum ΤΟΥ ΠΑΝΔΕΚΤΟΥ indices edemus. Tantum huic præfationi duo capita addimus, quorum altero de numerorum ratione, qua semper utimur, altero de hac ΤΟΥ ΠΑΝΔΕΚΤΟΥ Florentini appellatione agemus. Aliis de rebus in notis scripsimus.

NUMERORUM EXPLICATIO.

ET si Florentinum exemplar numeros tantum habet librorum, & titulorum, non male tamen ab aliis additi numeri sunt singulis capitibus, & capitum aliquot sententiis, sive partibus exempla Græcorum scholæ, apud quos frequens usus est eorum numerorum. Eas capitum partes illi Θέματα, sive Θέματα solent appellare. Id in libris Leonis Imperatoris Basilicorum cognosci potest, & in aliis conciliorum Phorii, & Theodori Balsamonis, & Joannis Zonaræ. Eos igitur imitati sumus, & secuti divisionem, & numeros Florentinæ editionis, primo numero libros, altero titulos, tertio capita, quarto themata significamus. Excipe libros tres de legatis, qui singulis titulis constant, XXX, XXXI. & XXXII. In his primo numero liber, altero caput, tertio thema significatur. Exemplis res erit apertior. 31. 67. significatur caput 67. libri 31. cujus initium: Unum ex familia. 31. 67. 1. thema primum ejusdem capitibus, cujus initium: Si Falcidia. Si vero ita scribatur 31. 67. 1: 3. non solum id thema, de quo diximus, sed etiam tertium significamus, cujus initium: Si duos. At si ita scriptum sit 31. 67. 1: 31. 69. significantur duo capita, non duo themata, ut superiori exemplo, quorum alterum est 67. alterum caput 69. cujus initium: Peto. Eadem ratio est in aliis. ut 28. 2. 29. liber 28. significatur, titulus 2. caput 29. cujus initium: Gallus, 28. 2. 29. 2. thema significatur 2. ejusdem capitibus, cujus initium: Et quid si tantum. Si post duo puncta alius numerus sequatur, ut 28. 2. 29. 2: 3. thema significatur tertium. Si plures numeri sequantur, primus numerus librum, alter titulum, tertius caput indicat. Eadem ratio est, si post capitibus numerum duo puncta adscripta sint, & unicus numerus, ut 41. 2. 1: 3. liber 41. significatur, titulus 2. caput 1. & 3.

DE PANDECTARUM NOMINE, ET GENERE.

NEminem esse arbitror, qui non se recte loqui putet, cum Florentinas Pandectas, aut Pisanas vocat; sic enim existimant, Justinianum usum fuisse, cum Digestorum, sive Pandectarum libros ediderit. Sic etiam Ulpiani, & Modestini libri Pandectarum appellantur, ex quibus sumuntur quædam in Digestis. Hic denique usus receptus est jam inde ab Angelo Politiano, Gul. Budæo, And. Alciato, & Gregorio Haloandro, quos ego conniventibus oculis, ut ajunt, sum secutus, & qui postea scripserunt. Nunc vero cum alium fuisse veterum usum animadvertam, non recte dici contendo: sed veluti Cæneum, aut Tyresiam, ut est in fabulis; aut eos, de quibus Plinius, aliique tradunt, marem esse Pandecten, feminam antea creditum, ostendere conabor. Et quia usus veterum testibus probandus est, Græcos primum profero Clementem Alexandrinum, & Sinesium doctissimos viros.

Clemens *Libro I. Stromat.* Δωροθεος τε ἐν τῷ πρώτῳ Πανδέκτη ἀκλύοντι καὶ χορώνης ἔπαχθου τὸν μοφον ἰσορεῖ. Sinesius *Epistola CI.* Πυλαμμένη, cujus initium Φυχούνητι. επισολην δε ἔξ ἐυθείας πρὸς αὐτὸν ἐπιθεῖναι καὶ τοὶ προθυμηθεὶς ἐνάρκησα, ἵνα μὴ εἰδύνας ὑπόσχω τοῖς πανδέκτηις. Τῶς αποσμιλεύουσι τὰ ὀνόματα. ἔ γὰρ μικρὸς, ὁ χίνδυνος ἐν τῷ πανελληνίῳ: τὴν επισολὴν ἀναγκασθεῖναι. Sinesii verba refert Suidas, ejus nomine omisso in voce ἀποσμιλεύουσι; & in voce Πανδέκτηται. Tertius accedat testis Antiochus Laurentis monachus, qui librum τὸν Πανδέκτην τῆς Θεοπνεύστου γραφῆς inscripsit, et *homilia LXVI.* eadem voce utitur, ut refert Godifridus Tilmannus Cartusienfis interpres, qui solus nostris temporibus recte hac voce usus est: eumque librum inscripsit

Pan-

Pandectes. Quarto loco testes cito Stoicos philosophos apud Carisium Sosipatrum libro II. *Institutionum grammaticarum*: ejus verba sunt hæc: *Qui eam orationis partem adverbii totam esse voluerunt, quorum si quis defensionem ineat, tamen quod idcirco Πανδέκτης a Stoicis ea pars orationis habeatur; eodem illo summo veri se posse respiciet, unde confidit: nam cum Πανδέκτης jure dicatur, cur non alligat consortium sui?* Et postea. *Absurdum utique, nec socium isti Πανδέκτη, dignumque quod interjectionis propria vis, & potestas adgnoscat.* Et mox: *Cum adverbium Stoici, ut alias diximus, Pandecten vocent; nam omnia in se capit, quasi collata per saturam, concessa sibi rerum varia potestate.* Apud eundem Carisium eodem libro referuntur quædam ex Tironis Tullii Marci Ciceronis liberti libro his verbis: *Novissime Tiro in Pandecte non recte ait dici; aitque quod sua cæperit ætate id adverbium.* De hoc Tironis libro Gellius lib. XIII. cap. IX. *Noctium*. Tullius Tiro M. Ciceronis alumnus, & libertus, adjutorque in litteris studiorum ejus fuit. *Is libros complures de usu, atque ratione linguæ Latinæ, item de variis, atque promiscuis quæstionibus composuit. In his esse præcipui videntur, quos Græco titulo Πανδέκτας libros inscripsit, tamquam omne rerum, atque doctrinarum genus continentem.* Et post alia. *Hæc quidem Tiro in Pandectis.* Idem Gellius libro XX. extremo. *Sunt etiam, qui Pandectas inscripserunt.* C. Plinius in Præfatione naturalis historiæ: *Jam Musæ, Πανδέκται, Εγχειρίδιον, Πικαιίδιον, inscriptiones, propter quas vadimonium deferri possit.* Cælius Apicius librum quartum de re culinaria ita inscripsit, Πανδέκτης, non, ut in editis libris est, Πανδέκτηρ. Aurelius Cassiodorus lib. I. de institutionibus divinar. litterar. cap. XV. *Quod si tamen aliqua verba reperiuntur absurde posita, aut ex his codicibus, quos beatus Hieronymus in editione LXX. interpretum emendavit, vel quos ipse ex Hebræo transtulit, intrepide corrigenda sunt; aut sicut Beatus Augustinus ait, recurratur ad Græcum Pandecten, qui omnem legem divinam dinoscitur habere collectam.* Augustini verba nondum inveni, sed pro his Græca exemplaria usurpat libro secundo de doctrina christiana. Beda de temporum ratione cap. LXV. *Abbas meus Ceolfrius misit ecclesiæ sancti Petri Pandectam a beato Hieronymo in Latinum ex Hebræo, vel Græco fonte translaturam.*

Credo me his testibus probasse, veterum usum fuisse, non τὴν Πανδέκτην, sed τὸν Πανδέκτην scribere. Dicitur enim ὁ Πανδέκτης, τῷ Πανδέκτη, τῷ Πανδέκτη: ποὴ ἢ Πανδέκτη, τῆς Πανδέκτης, τῆ Πανδέκτη. Sic enim dicitur ὁ δεκτής, τῷ δεκτῆ, pauper Hesichio, & Favorino: ὁ ἀποδέκτης, τῷ ἀποδέκτη, quod nomen magistratus Athenis fuit: ὁ ὑποδέκτης, τῷ ὑποδέκτη, susceptor Græcis jurisconsultis, & Justiniano nov. CXXVIII. cap. V. ὁ Θεοδέκτης, τῷ Θεοδέκτη, quod nomen est rethoris Aristoteli, et Ciceroni, et aliis. ὁ Πολυδέκτης, τῷ Πολυδέκτη, quod Regis Seriphi nomen fuit Apollodoro, et Hygino. Sed age propius accedamus, et vestes detrahamus huic monstro, & adhibitis obstetricibus, marem, non feminam esse cognoscamus. In ipso Florentino volumine hæc leguntur ante Indicem Jurisconsultorum: ἐξ ὧν ἀρχαίων καὶ τῶν ὑπαύτων γενομένων βιβλίων συγκεῖται τὸ παρὸν τῶν Διγέτων ἦτοι τῷ Πανδέκτη τῷ εὐσεβεῶν βασιλέως Ἰουστινιάνου σύνταγμα. Vides hoc loco diferte τῷ Πανδέκτη scriptum esse. Sic etiam postea in Ulpiani libris Πανδέκτη βιβλία δέκα; et in Modestini Πανδέκτη βιβλία δέκα δύο. Accedit locuples testis Theophilus, unus ex Pandectarum architectis; ejus verba sunt lib. IV. tit. VI. *Institution.* ὅσπερ ἐκ τῶν Πλατυτέρων βιβλίων πῶν Διγέτων ἦτοι τῷ Πανδέκτη ἔστι λαβεῖν. Et titulo XIII. τούτοις δὲ τελειότερον μαθησόμεθα ἐκ τῶν Διγέτων ἦτοι τῷ Πανδέκτη. Et titulo XIX. ἢ γὰρ ἐπιμελεσέρα τῶν γνώσις ἐκτῆς πλα-

επιτέρας τῶν Δίγεςων ἦτοι τὸ Πανδέκτη διδασκαλίας τοῖς ἀναγινώσκουσι προσγενησεται . Mich. Pfellus in Synopsi, sive Antiochus Balsamon :

Τὸ μὲν καλεῖσι Δίγεςα
 Ἑλληνικῶς πανδέκτης :
 Ὅπ καὶ νόμων πέφυκε
 Παντοδαπῶν χωρίων,
 Καὶ πλείοσι ἀνεγράψαντο
 Τὸς νόμους τῆ Πανδέκτῃ .

Neque illud moveat quemquam , quod in Justiniani constitutionibus legatur plurimum numero Pandectæ, Pandectarum, Pandectis, Pandectas : neque enim id facit , ut feminas existimemus, cum etiam poetas, & prophetas, & proxenetas, atque alios eadem ratione dicamus, ut poppas, scribas, lanistas, & evangelistas, et ceteros ; et idem Justinianus in Græca constitutione, quæ ante Digesta posita est, ita scribit : Ὅπερ βιβλίον Digesta ἔτε Πανδέκτῃν, προσηγορούσα μὲν ἔκτε τῆ τῶν νόμων ἔχειν διαίρεσεις τε καὶ διατύψεις : ἔκτε τῆ τὸ πᾶν εἰς ἓν ἀθροισθέν ὑποδέξασθαι . Id in Latina constitutione ita scriptum est : *Nomenque libris imposuimus Digestorum, seu Pandectarum : quia omnes disputationes, & decisiones in se habent legitimas, & quod undique fuit collectum, hoc in sinus receperunt.* Constantinus Harmenopolus *lib. I. tit. I. Prochiri* : Ἀ καὶ Δίγεςα ἦτοι Πανδέκτῃν, ὡς πάντων δεκτικὰ τῶν νόμων ἐκάλεσεν . Eisdem verbis utitur Josephus *littera N. cap. IV.* Mich. Attaliota in *prologo Prochiri* . Ἐν πενήτηκοντα βιβλίοις ἀνήγαγε, Δίγεςα τὰυτα καλέσας ἦτοι Πανδέκτῃν . Matthæus Blastares, monachus in *prologo canonum* : Δίγεςα τούτοις ἦτοι Πανδέκτῃν ὄνομα θεμενος, ὡς ἔκ πολλῶν δηλαδὴ συλλεγέντα .

DE PROPRIIS NOMINIBUS

CAPITA OCTO.

I.

Nomina Jurisconsultorum, tam ex quorum scriptis constant Pandectæ, quam eorum, qui referuntur in eisdem.

II.

Nomina Regum, & Consulium Romanorum in Pandectis conscripta.

III.

Nomina Imperatorum a C. Jul. Cæsare ad M. Aurelium Alexandrum in eisdem libris relata.

IV.

Nomina legum, senatusconsultorum, edictorum, interdictorum, decretorum, actionum, quæ a propriis nominibus deducuntur, aut aliam habent insignem appellationem.

V.

Nomina propria certarum personarum præter suprascripta, ex quibus partim sunt Scriptorum veterum tam Græcorum, quam Latinorum; partim Deorum, atque Heroum; partim Romanorum, atque provincialium, sive aliorum; ex quibus servi a liberis, viri a mulieribus distinguuntur.

VI.

Nomina ficta tam Romanorum civium, quam servorum ab jureconsultis usurpata, quorum pars ad viros, pars ad feminas pertinet.

VII.

Nomina provinciarum, urbium, montium, fluminum, oppidorum, gentium, familiarum, prædiorum, & aliarum rerum simili ratione aut dicta, aut deducta.

VIII.

Alia nomina ex suprascriptis deducta, quæ non facile possunt superioribus conjungi.

¶ Omnia huiusmodi sunt, quae in
sensu sunt, & in intellectu
non sunt.

II

¶ Anima humana, & sensus
sunt in intellectu.

¶ Anima humana, & sensus
sunt in intellectu.

¶ Anima humana, & sensus
sunt in intellectu.

V

¶ Anima humana, & sensus
sunt in intellectu.

VI

¶ Anima humana, & sensus
sunt in intellectu.

VII

¶ Anima humana, & sensus
sunt in intellectu.

VIII

¶ Anima humana, & sensus
sunt in intellectu.

ANTONII AUGUSTINI

ARCHIEPISCOPI TARRACONENSIS

DE NOMINIBUS PROPRIIS ΤΟΥ ΠΑΝΔΕΚΤΟΥ FLORENTINI.

CAPUT I.

DE NOMINIBUS JURISCONSULTORUM.

*J*urisconsulti, quorum verba in Pandectis sunt, in quatuor classes distingui possunt.

Primæ classis sunt, qui ante Masurium Sabinum, qui primus jus respondendi a Tib. Cesare impetra-

vit, fuerunt.

Secundæ, qui a Sabino ad Salvium Julianum, qui ex auctoritate Hadriani Imperatoris edictum perpetuum conscripsit.

Tertiæ classis, qui a Juliano ad Papinianum fuerunt.

Quartæ classis Æmilius Papinianus, & qui magna ex parte ejus discipuli fuerunt, qui a Septimii Severi ad Gordiani tempora vixerunt.

PRIMÆ CLASSIS.

- I. Quintus Mucius Scævola, (a) quem veteres Quintum Mucium P. F. Scævulam Pont. Max. dixerunt.
- II. Ælius Gallus a M. Varrone laudatus.
- III. Alfenus Varus Servii Sulpicii Rufi discipulus.
- IV. Q. Antistius Labeo C. Trabatii Testæ discipulus.

(a) Sciendum est, duos fuisse eodem prænomine Mucios Scævolas, alterum Q. F. Augurem, & hunc alterum P. F. Pont. Max. quem solum laudat Pomponius, eumque ait primum jus civile constituisse libris XII. & multos auditores habuisse, quorum princeps est C. Aquilius Gallus, Servii Sulpicii præceptor. Hunc nos quoque solum posuimus. Fieri tamen potest, ut quædam ex his ad Augurem pertineant. Utriusque mentionem facit Cicero in libro de amicitia & in Bruto, & in libris de oratore. Scævola plures fuerunt, ex eadem Muciorum gente, jurisconsulti; unus Cervidius Papiniani, ut suspicor, præceptor, & Severi Imperatoris.

Q. MUCIUS SCÆVOLA.

Quintus Mucius Scævola libro singulari ὁρῶν 4. 1. 64: 50. 16. 241: 50. 17. 73.

Scævola libro singulari ὁρῶν 43. 20. 8.

QUINTU (b) MUCIU SCAEVOLU ὁρῶν βιβλίον ἐν.

ΠΟΜΠΟΝΙΟΥ ad Quintum Mucium Lectionum τρίακοντα ἕννεα. (Index)

De libris XII. Juris [c] civilis Q. Mucii.

Ulpian. 33. 9. 3. (d) Quintus Mucius scribit libro secundo Juris civilis, penulegata contineri &c.

Idem 34. 2. 27. Quintus Mucius libro secundo Juris civilis ita definit, argentum factum vas argenteum videri esse.

Idem 32. 55. Quintus Mucius libro secundo refert, si cui ligna &c.

Paul. 17. 2. 30. Mucius libro quartodecimo scribit non posse &c.

De notis Servii (e) ad Q. Mucium.

Paul. 17. 2. 30. Servius in notatis Mucii ait, nec posse &c.

Labeo 32. 29. 1. Quintus Mucius, & Gallus putabant maximam &c. Servius, Ofilius minimam.

Ulp. 33. 9. 3. 3. quos Quintus Mucius sic definiebat, ut eorum &c. Sed materiam præbuit Servio notandi, ut textorum &c.

Javolen. 40. 7. 39. eum autem statuliberum esse Quintus Mucius, Gallus, & ipse Labeo putant. Servius, Ofilius non esse.

Paul. 50. 16. 25. 1. Quintus Mucius ait, partis appellatione rem pro indiviso significari &c. Servius non ineleganter &c.

De

(b) Errata scriptoris Pandectarum tum alibi, tum in his, quæ ex indice referimus, expressimus. Id in singulis repetitum censeatur.

(c) Hoc sumpsimus ex Pomponii verbis 1. 2. 2. 21. item Gellius refert quædam sumpta ex libro sextodecimo juris civilis libro 7. c. 15. Noctium.

(d) Vid. Gellium libro 4. c. 1.

(e) Idem Gellius d. c. 1. mentionem facit Servii Sulpicii in reprehensis Scævola capitibus. Vide 33. 9. 3. Sed & Lælius Felix ad Q. Mucium scripsit, ut refert Gellius libro 15. c. 27.

De libris Pomponii, & Modestini ad Quintum Mucium, vide in eorum nominibus.

Q. MUCIUS SCÆVOLA.

- Pompon. 1. 2. 2. 21. Post hos Quintus Mucius Publii filius Pontifex Maximus Jus civile primus constituit, generatim in libros decem & octo redigendo. Mucii auditores fuerunt complures, sed præcipuæ auctoritatis Aquilius Gallus &c. Ibid. 22. ad consulendum (a) Quintum Mucium de re amici sui pervenisse, cumque eum sibi respondisse de jure, Servius parum intellexisset, iterum Quintum interrogasse, & a Quinto Mucio responsum esse, nec tamen percepisse, & ita objurgatum esse a Quinto Mucio; namque eum dixisse, turpe esse patricio, & nobili, & causas oranti, jus, in quo versaretur, ignorare.
- Ulp. 7. 8. 4. 1. Mulieri &c. cum marito habitare Quintus Mucius primus admisit.
8. 2. 7. Pomponius libro vicesimo sexto ad Quintum Mucium: Quod autem &c. Mucius ait: & recte &c.
8. 3. 15. Idem libro trigesimo primo ad Quintum Mucium. Quintus Mucius scribit, cum iter &c.
- Ulp. 9. 1. 1. 4. Cum arietes &c. Quintus Mucius distinxit, ut &c.
- Paul. 9. 2. 31. Sed Mucius etiam dixit, si in privato &c.
9. 2. 39. Pomponius libro septimodecimo ad Quintum Mucium. Quintus Mucius scribit, equa cum in alieno &c. Pomponius: quamvis alienum &c.
- Ulp. 13. 6. 5. 3. & ideo verior est Quinti Mucii sententia existimantis & culpam &c.
- Cels. 17. 1. 48. Quintus Mucius Scævola ait si quis &c. Ibid. hoc bene censuit Scævola, parum &c.
- Ulp. 17. 2. 11. Et ita de hereditate, legato, donatione Quintus Mucius scribit.
- Paul. 17. 2. 30. Mucius libro quartodecimo scribit, non posse &c. Ibid. Servius in notatis Mucii, ait nec posse &c.
- Cels. 18. 1. 59. verum est, quod Quinto Mucio placebat, non liberum &c.
18. 1. 66. Pomponius libro trigesimo primo ad Quintum Mucium. In vendendo &c. 18. 1. 66. 2. Quintus Mucius scribit, qui scripsit &c.
- Ulp. 18. 2. 13. Celsus quoque libro octavo Digestorum refert, Mucium, Brutum, Labeonem &c.
19. 1. 40. Pomponius libro trigesimo primo ad Quintum Mucium: Quintus Mucius scribit, dominum &c. Pomponius arborum &c.
- Venul. 21. 2. 75. Quintus Mucius, & Sabinus existimant, venditorem &c. Ibid. & vera est Quinti Mucii sententia, ut qui &c.
- Ulp. 26. 1. 3. quæ sententia Quinti quoque

- Mucii fuit, & a Juliano probatur.
- Ulp. 28. 5. 35. 3. ut est apud Mucium relatum, cum fundus &c. Ibid. non pertinere ad fundi legatum Mucius ait.
- Labeo 32. 29. 1. Quintus Mucius, & Gallus putabant maximam &c. Servius, Ofilius minimam.
- Ulp. 32. 55. & Quintus Mucius libro secundo refert, si cui ligna &c.
33. 1. 7. Pomponius libro octavo ad Quintum Mucium. Quintus Mucius ait, si quis &c. Pomponius: in testamentis &c. Ibid. Itaque hæc Quinti Mucii scriptura &c.
- Julian. 33. 5. 9. 1. puto Mucianæ sententiæ adsentiendum, qua placet &c.
- Ulp. 33. 9. 3. & Quintus Mucius scribit libro secundo Juris civilis, penu legata contineri &c. Ibid. 33. 9. 3. 3. Quos Quintus Mucius sic definiēbat, ut eorum &c. sed materiam præbuit Servio notandi, ut textorum &c. Ibid. sed Mucius eos voluit significare &c. Ibid. 5. Ligna &c. & Quintus Mucius, & Ofilius negaverunt non magis &c.
34. 2. 10. Pomponius libro quinto ad Quintum Mucium. Quintus Mucius ait, si pater familias &c. Pomponius: sed hoc verum est &c. Ibid. sed quod Quintus Mucius demonstrat &c. Ibid. tunc æque erit vera Quinti Mucii sententia.
- Ulp. 34. 2. 19. 3. Argento factō legato, Quintus Mucius ait vasa argentea contineri.
- Ulp. 34. 2. 27. Quintus Mucius libro secundo Juris civilis ita definit, argentum factum vas argenteum videri esse.
34. 2. 33. Pomponius libro quarto ad Quintum Mucium. Inter vestem &c. nam & Quintus * Titius (b) ait, scire se quendam &c.
34. 2. 34. Idem libro nono ad Quintum Mucium scribit: Quintus Mucius, si aurum &c. Pomponius: hoc ex parte verum est &c. Ibid. 34. 2. 34. 1. Item scribit Quintus Mucius, si maritus &c. Ibid. tunc rectissime scribit, Quintus Mucius, ut hæc scriptura &c.
- Ulp. 35. 1. 7. Mucianæ cautionis utilitas consistit in conditionibus &c.
- Gajus 35. 1. 18. ei scilicet cavere debet Muciana cautione.
- Ulp. 39. 3. 1. 4. Quintus Mucius ait, non competere hanc actionem: Trebatius autem &c. Ibid. 5. Mucius ait fundi colendi causa fieri.
- Pompon. 40. 4. 61. nec Mucianæ cautioni locum esse.
40. 7. 29. Pomponius libro octavodecimo ad Quintum Mucium Statuliberi &c. Ibid. 40. 7. 29. 1. Quintus Mucius scribit, pater familias &c. Ibid. Labeo hoc, quod Quintus Mucius scribit, ita putat verum esse &c.
- Javolen. 40. 7. 39. eum autem statuliberum esse Quintus Mucius, Gallus, & ipse Labeo putant. Servius, Ofilius non esse.

Paul.

(a) Hæc, ut parum certa, notamus in Servio.

(b) Aut vox Titius tollenda est, aut pro ea Mucius

scribendum. Vide 86. 20.

Paul. 40. 12. 23. servum effici eum, dicebat Quintus Mucius. Idem 41. 2. 3. 16. Quod autem Quintus Mucius inter genera possessionum posuit.

Ulp. 43. 24. 1. 2. Vi factum videri, Quintus Mucius scripsit &c. Ibid. & mihi videtur plena esse Quinti Mucii definitio. Idem 43. 24. 5. 5. ait Mucius ita esse, quod tu &c. Ibid. heredes eorum, quos enumerat Mucius &c.

Papinian. 45. 1. 115. Mucius etenim heredem &c. teneri scripsit.

47. 2. 76. Idem (Pomponius) libro trigesimo octavo ad Quintum Mucium. Qui re &c. Ibid. 47. 2. 76. 1. Si quis &c. hæc Quintus Mucius refert, & vera sunt &c.

Modestin. 49. 15. 4. inter Brutum, & Scævola varie tractatum est.

50. 7. 17. Pomponius libro trigesimo septimo ad Quintum Mucium. Si quis legatum &c. Ibid. Quintus Mucius dedi hostibus, quorum erant legati, solitus est respondere.

Paul. 50. 16. 25. 1. Quintus Mucius ait, partis appellatione rem pro indiviso significari &c. Servius non ineleganter &c.

Cell. 50. 16. 98. 1. extremoque diei mensis Februarii adtribuit Quintus Mucius.

MUCIANUS, MUCIANA, MUCIANUM.

Julian. 33. 5. 9. 1. puto Mucianæ sententiæ adfentiendum, qua placet &c.

Ulpian. 35. 1. 7. Mucianæ cautionis utilitas consistit in conditionibus &c.

Gajus 18. ei scilicet cavere debet Muciana cautione.

Pompon. 40. 4. 61. nec Mucianæ cautioni locum esse.

Cætera vide Verbo Muciana cautio. (a)

Præter ea, quæ in Digestis de Q. Mucio dicuntur, addimus.

Ex libro tertio Institut. tit. de societate, vide 17. 2. 30.

Ex Novella 22. cap. 43.

Ex Cicerone libro 3. de Officiis, & libro 2. de Legibus & in Topicis.

Ex M. Varrone libro 4. & libro 5. de lingua Latina.

Ex Gellio libro 3. c. 2. & libro 4. c. 1. & Tom. I.

(a) Quære cap. 4.

(b) Hunc suspicor C. Ælium Gallum dictum: namque invenio Cæcilium Gallum appellari a Gellio libro 16. cap. 5. & a Macrobio libro 6. Saturnal. ambo referunt quædam ex libro de significatione verborum, quæ ad jus civile pertinent. Sæpius Ælius Gallus dicitur a Varrone, & Festo. Hujus nullam rationem habuit Pomponius.

(c) Varie scriptum est in Pand. Floren. hoc nomen *Alfenus*, & *Alphenus*. Huic fuisse Sexti prænomen existimant, quod Sextus Alfenus dicatur P. Quinctii procurator in oratione Ciceronis Quinctiana; sed ille Servii discipulus esse non potuit, ut pote qui narretur occisus, dum Marianas partes sequeretur. P. Alfenus P. F. Varus Consul fuit cum P. Vinucio anno Christi tertio, urbis Romæ 754. ex Dione libro 55. & Paterculo. Hunc eundem sutorem Cremonensem, & postea Servii Sulpicii discipulum, & Consularem appellant Acron, & Porphyrio post Horat. libro 1. satyra 3. & hunc ipsum Varum, Consulem fuisse, Pomponius quoque testatur. Notandum est, quod a Græcis scriptoribus accepimus, omnia Alfeni scripta sumpta esse a præceptore Servio Sulpicio Rufo, quem Jurisconsultorum Principem Cicero in Bruto appellat: sic 9. 1. 5. ad Servium referunt. Græci libro 60. Basil. tit. 2. c. 4. & 40. 7. 14. Digest. Leo libro 48. tit. 5. c. 14. Basil. ut etiam Africanus Juliani præceptoris sententias in libris Quæstionum persequitur. Quæ de Alfeno Papiniani discipulo dicuntur, falsa esse existimamus, licet Lamprid. in Alexand. id scribat, cujus liber mendosus est.

libro 5. c. 19. & libro 7. c. 15. & libro 17. c. 7. Ex Macrobio libro 1. Saturnal.

ÆLIUS GALLUS. (b)

Ælius Gallus libro primo de Verborum, quæ ad jus pertinent, significatione, 50. 16. 157. Gajus 22. 1. 19. Præterea Gallus Ælius putat, si vestimenta &c.

Paul. 50. 16. 77. frumentum autem id esse, quod arista se teneat, recte Gallum definisse.

Præter edita ex Digestis de Ælio Gallo addimus.

Ex M. Varrone libro 4. & 5. de lingua Latina.

Ex Sex. Pompejo Festo, qui pluribus locis refert ejus verba: sed ex libro primo significationum verborum, quæ ad jus pertinent: Festus verbo *Postliminium*, & ex libro secundo, verbo *Reus*, & *Saltum*, & *Torrens*.

Ex A. Gellio libro 10. c. 21. & libro 16. c. 5. Alterius Ælii Galli mentionem facit Strabo libro 1. & Plin. libro 6. c. 28. & Dion libro 53. Hic Præfectus Ægypti fuit, & primus in Arabiam Felicem exercitum duxit.

vide C. Aquilius Gallus, & Sex. Ælius Catus.

ALFENVSVARUS. (c)

ΑΛΦΗΝΟΥ Digestion (d) βιβλία τεσσαράκοντα. (Ind.)

Ex libro primo.

Javolen. 28. 1. 25. Varus Digestorum libro primo Servium respondisse scripsit &c. Labeo tum hoc verum esse existimat &c.

Alfenus Varus libro primo Digestorum a Paulo epitomatorum 41. 3. 34.

Alfenus libro primo Epitomarum 48. 22. 3. Paulus libro primo Epitomarum Alfeni Digestorum 8. 4. 15.

Ex libro secundo.

Alfenus libro secundo Digestorum 8. 5. 17: 9.

1. 5: 9. 2. 52: 15. 3. 16: 19. 2. 27.

Alfenus libro secundo Digestorum 44. 7. 20.

Alfenus Varus libro secundo Digestorum 10. 3. 26: 11. 3. 16: 18. 6. 11: 19. 1. 26: 39. 2. 43: 44. 1. 14: 50. 16. 202.

Alfenus libro secundo Digestorum a Paulo epitomatorum

Z

Alfenus libro secundo Digestorum a Paulo epitomatorum

(d) Huius libri mentionem facit Gellius libro 6. c. 5. his verbis: *Alphenus Jurisconsulti Ser. Sulpicii discipulus, verumque antiquarum non incuriosus in libro Digestorum XXXIV. Conlectancorum autem secundo.*

- matorum 21. 2. 44: 30. 106: 32. 60: 33. 7. 16.
 Alfenus libro secundo Digestorum a Paulo epitomatorum 28. 5. 45.
 Alfenus Varus libro secundo Digestorum a Paulo epitomatorum 33. 1. 22: 33. 2. 12: 33. 8. 15: 46. 3. 35.
 Paulus libro secundo Epitomatorum Alfeni Digestorum 7. 1. 11.
 Paulus libro secundo Epitomatorum Alfeni Digestorum 8. 2. 16: 8. 3. 29: 35. 1. 28.
 Paulus libro secundo Epitomatorum Alfeni 50. 16. 204.

Ex libro tertio.

- Alfenus Varus libro tertio Digestorum a Paulo epitomatorum 19. 2. 30.
 Alfenus libro tertio Digestorum a Paulo epitomatorum 19. 5. 23: 23. 4. 19: 23. 5. 8: 24. 1. 38: 33. 10. 6.
 Paulus libro tertio Epitomatorum Alfeni Digestorum 5. 4. 9: 6. 1. 58: 10. 3. 27: 14. 2. 7: 17. 2. 71.
 Paulus libro tertio Alfeni Epitomatorum [Digestorum] 18. 6. 12.
 Paulus libro tertio Epitomatorum Alfeni Digestorum 18. 6. 14.
 Paulus libro tertio Epitomatorum Alfeni 19. 1. 27.

Ex libro quarto.

- Alphenus Varus libro quarto Digestorum 40. 1. 6.
 Alfenus Varus libro quarto Digestorum 40. 7. 14.
 Alfenus libro quarto Digestorum a Paulo epitomatorum 21. 2. 45: 39. 3. 24.
 Alfenus Varus libro quarto Digestorum a Paulo epitomatorum 41. 1. 38.
 Alphenus libro quarto Digestorum a Paulo epitomatorum 47. 2. 57.
 Paulus libro quarto Epitomatorum Alfeni Digestorum 8. 3. 30.
 Paulus libro quarto Epitomatorum Alfeni 10. 4. 19: 50. 16. 205.
 Paulus libro quarto Epitomatorum Alfeni [Digestorum] 18. 1. 40.

Ex libro quinto.

- Alfenus libro quinto Digestorum 4. 6. 42.
 Alphenus libro quinto Digestorum 28. 5. 44.
 Alfenus Varus libro quinto Digestorum 33. 8. 14: 34. 8. 2: 35. 1. 27.
 Alfenus Varus libro quinto Digestorum a Paulo epitomatorum 19. 2. 31.
 Paulus libro quinto Epitomatorum Alfeni Digestorum 8. 2. 33: 12. 6. 36.
 Paulus libro quinto Epitomatorum Alpheni Vari Digestorum 13. 7. 30.

Ex libro sexto.

- Alfenus libro sexto Digestorum 5. 1. 76: 6. 1. 57.
 Alfenus Varus libro sexto Digestorum a Paulo epitomatorum 42. 1. 62.

Ex libro septimo.

- Alfenus libro septimo Digestorum 4. 8. 50: 19. 2. 29.
 Alfenus Varus libro septimo Digestorum 34. 2. 28: 38. 1. 26: 39. 4. 15: 50. 16. 203.
 Alphenus Varus libro septimo Digestorum 40. 1. 7.

Ex libro octavo.

- Alfenus libro octavo Digestorum a Paulo epitomatorum 32. 61.
 Alfenus Varus libro octavo Digestorum a Paulo epitomatorum 33. 2. 40.

Ex libro trigesimo nono.

- Paul. 3. 5. 21. nam & Servius respondit, ut est relatum apud Alfenum libro trigesimo nono Digestorum, cum a Lusitanis &c.

ALFENUS VARUS.

- Pompon. 1. 2. 2. 22. Ab hoc (Servio) plurimi profecerunt, fere tamen hi libros conscripserunt, Alfenus Varus, Gajus, Aulus Ofilius &c.
 Ibid. Ex his auditoribus plurimum auctoritatis habuit Alfenus Varus, & Aulus Ofilius, ex quibus Varus & consul fuit.
 Ulp. 6. 1. 5. 3. Varus, & Nerva utilem in rem actionem dabant.
 Ulp. 8. 5. 8. 4. Alfenum denique scribere ait (Aristo) posse ita agi &c.
 Idem 9. 2. 29. 3. Si navis &c. actionem competere damni injuriæ, Alfenus ait.
 Paul. 17. 2. 65. 7. Item scriptum est, posse &c. quod Servius apud Alfenum ita notat, esse &c.
 Pompon. 18. 1. 18. & idem Alfenus scripsit de vacua possessione &c.
 Papinian. 31. 74. non est verum, quod Alfenus retulit, certum &c.
 Labeo 32. 29. 2. idem Alfenus Varus Servio placuisse scribit, quod & verum est.
 Idem 33. 4. 6. tamen quinquaginta debere, Alfenus Varus Servium respondisse scribit.
 Ulp. 33. 7. 12. 2. Alfenus autem, si quosdam &c. non contineri instrumento ait.
 Ulp. 39. 2. 9. 2. Alfenus quoque scribit, si ex fundo &c. idque Labeo probat.
 Ibid. idem Alfenus ait, si non coaluerit &c.
 Paul. 39. 3. 2. 4. Item Varus ait, aggerem &c.
 Ibid. Varus ait, si naturalis &c.
 Ulp. 40. 12. 10. Varus autem scribit eum, qui &c.
 Marcell. 46. 3. 67. nam & apud Alfenum Servius cum &c. respondit posse &c.
 Paul. 50. 16. 77. quæ Servius apud Alfenum in frumento contineri putat.
 Marcell. 87. Ut Alfenus ait, urbs est Roma, quæ muro cingeretur.
 Pompon. 50. 16. 239. 6. & Varus ait urbem appellari curvaturam aratri.

Q. ANTISTIUS LABEO. (a)

ΛΑΒΕΩΝΟΣ Πειθανῶν βιβλία ὀκτώ.
Posteriorum (b) βιβλία δέκα. (Index)

Ex libro primo Πειθανῶν.

- Labeo libro primo Πειθανῶν 19. 1. 53. Si mercedem &c. Paulus: immo si &c. Ibid. 19. 1. 53. 1. Si eum &c. Paulus; minime &c. Ibid. 2. Si habitatoribus &c. Paulus immo si &c.
- Labeo libro primo Πειθανῶν 19. 2. 62. Si rivum &c. Paulus: immo si &c.
- Labeo libro primo Πειθανῶν 33. 7. 29. Si navem &c. Paulus: immo contra &c.
- Labeo libro primo Πειθανῶν a Paulo epitomatorum 8. 5. 21. Si qua &c. Paulus: immo puto &c. 20. 1. 35: 38. 2. 51. Si eundem &c. Paulus: immo contra &c. 40. 7. 41. Si quem &c. Paulus: si quis &c.
- Labeo libro primo Πειθανῶν a Paulv epitomatorum 14. 2. 10. Si vehenda &c. Paulus: immo quæritur &c. Ibid. 14. 2. 10. 1. Si ea &c. Paulus: immo contra, si modo &c. Ibid. 2. Si conduxisti &c. Paulus: immo si averfione &c.
- Labeo libro primo Πειθανῶν a Paulo epitomatorum 32. 31. Si cui ædes &c. Paulus: hoc tum demum falsum est &c. 33. 4. 13. Paulus: si filius fam. &c.
- Labeo libro primo Πειθανῶν a Paulo epitomatorum 33. 7. 5. Si cui &c. Paulus: immo contra &c.

Ex libro secundo.

- Labeo libro secundo Πειθανῶν 16. 3. 34: 18. 4. 25. Si excepto &c. Paulus: immo semper &c. 19. 1. 54. Si servus &c. Paulus: minime &c.
- Labeo libro secundo Πειθανῶν a paulo epitomatorum 24. 1. 67: 47. 2. 91. Si quis &c. Paulus: immo contra &c.

Ex libro tertio.

- Labeo libro tertio Πειθανῶν 40. 7. 42.
- Labeo libro tertio Πειθανῶν a Paulo epitomatorum 43. 16. 20. Si colonus &c. Paulus: idem dici &c.

Ex libro quarto.

- Labeo libro quarto Πειθανῶν a Paulo epitomatorum 6. 1. 78. Si ejus &c. Paulus: immo quæritur &c. 33. 10. 12: 49. 15. 28. Si quid &c. Paulus: immo si &c. 50. 16. 244. Si qua pœna &c. Paulus: utrumque eorum falsum est &c.

Ex libro quinto.

- Labeo libro quinto Πειθανῶν 26. 8. 22.
- Labeo libro quinto Πειθανῶν a Paulo epitoma-

torum 22. 2. 9: 41. 3. 49. Si quid &c. Paulus: immo forsitan &c. 46. 4. 23. Si ego &c. Paulus: immo cum &c.

Ex libro sexto.

- Labeo libro sexto Πειθανῶν a Paulo epitomatorum 6. 1. 79. Si hominem &c. Paulus: ita id verum esse puto &c. 23. 3. 84. Si de dote &c. Paulus: immo quod &c. 41. 1. 65. Si epistulam &c. Paulus immo contra &c. Ibid. 41. 1. 65. 1. Si qua &c. Paulus: immo in eo &c. Ibid. 2. Si qua &c. Paulus: videamus &c. Paulus: si insula &c. Ibid. 3. Labeo libro eodem. Si id quod &c. 44. 1. 23. Paulus: si quis &c. 46. 3. 91. Si debitor &c. Paulus: immo debitorem &c.
- Labeo libro sexto Πειθανῶν a Paulo Epitomatorum (c) 49. 15. 29. Si postliminio &c. Paulus: immo si quid &c.

Ex libro septimo.

- Labeo libro septimo Πειθανῶν a Paulo epitomatorum 22. 3. 28. Si arbiter &c. Paulus: immo cum &c.

Ex libro octavo.

- Labeo libro octavo Πειθανῶν a Paulo epitomatorum 49. 15. 30. Si id quod &c. Paulus: immo cum &c.

Ex incerto libro.

- Pompon. 50. 16. 246. Apud Labeonem Πειθανῶν ita scriptum est: exhibet &c.

Ex libro primo Posteriorum.

- Labeo libro primo Posteriorum a Javoleno epitomatorum 28. 1. 2.
- Labeo libro primo Posteriorum a Javoleno epitomatorum 28. 6. 9.
- Javolenus libro primo ex Posterioribus Labeonis 21. 1. 53: 28. 6. 39. Cum ex filio &c. ex consilio Labeonis, Ofilii, Cascellii, Trebatii eum, quem &c. 29. 2. 60. Filium &c. Labeo ait, si probaretur &c. hoc falsum puto &c. Paulus, & Proculus Labeonis sententiam improbat & in Javoleni sententia est 29. 2. 62. Antistius Labeo ait, si ita &c. Ego puto &c. Proculus idem &c. 35. 1. 39. Quæ conditio &c. Ibid. 35. 1. 39. 1. Cum ita &c. Labeo ait si non &c. 50. 16. 217.

Ex libro secundo.

- Labeo libro secundo Posteriorum a Javoleno epitomatorum 28. 7. 20: 32. 29. Qui concubinam &c. Cascellius, Trebatius negant &c. Labeo id non probat &c. Labeonis sententia vera est. Ibid. 32. 29. 1. Cum ita &c. Labeo hoc probat, idque verum est. Ibid. 2. id legatum putat Labeo &c. ego contra puto &c. Ibid. 3. Si heres &c. posse te ex testamento agere

Z 2

(a) Duo fuere Antistii Labeones, ut Pomponio placet, pater, & filius: ille Servii discipulus fuit, hic Trebatii. Domitius autem Labeo, qui Celsum consuluit, & ab eo contumeliose acceptus est, 28. 1. 27. nihil ha-

bet cum Antistio Labeone commune, præter cognomen. (b) Sic appellati sunt libri post mortem Labeonis editi, quos XL. fuisse, refert Gellius libro 13. c. 10. (c) Malo epitomatorum, sic etiam lin. 23.

gere Labeo scribit. Ibid. 4. Si Stichus &c. neutrum liberum futurum, Labeo putat; sed Tubero &c. 32. 30: 33. 2. 31: 33. 4. 6: 33. 5. 20: 33. 8. 22.

Labeo libro secundo Posteriorum a Javoleno epitomatorum. 33. 1. 17. Legatum &c. Labeo, Trebatius &c. 36. 4. 14.

Labeo libro secundo Posteriorum a Javoleno epitomatorum. 34. 2. 31.

Javolenus libro secundo ex Posterioribus Labeonis. 29. 2. 64: 32. 100. Heres &c. Cascellius ait debere, neque id Labeo improbat. Ibid. 32. 100. 1. Duæ &c. Labeo Cascellii sententiam probat. Ibid. 3. cui Corinthia &c. debere Trebatius respondit. Labeo autem id non probat &c. Proculus vero recte ait &c. Ibid. 4. cui testudinea &c. debere Labeo & Trebatius responderunt, quod verum est. 33. 2. 30. Cui ususfructus &c. ait Labeo. 33. 2. 41. Cum ita &c. perinde putat accipiendum esse Labeo &c. 33. 6. 7. Quidam &c. Ofilius, Cascellius, Tubero &c. legatum putant. Labeo id probat: idque verum est. Ibid. 33. 6. 7. 1. Lucio &c. Ofilius nihil legatum esse; quod & Labeo probat. 33. 7. 4. Cum quidam &c. Labeo, Trebatius boves ei fundo cessuros putant &c. Cascellius contra. Labeonis sententiam probo. 33. 7. 25. Fundi &c. putabat Tubero &c. Labeo contra. Ibid. Labeonis sententiam probo. Ibid. 33. 7. 25. 1. Quidam &c. Labeo, Trebatius non videri &c. 34. 2. 39. Si uxori &c. Ofilius, Labeo responderunt &c. Ibid. 34. 2. 39. idem Cascellius de commo- dato. Labeo quod depositum &c. 35. 1. 40. Quibus &c. Ibid. 35. 1. 40. 2. Quidam &c. videamus, inquit Labeo, ne id falsum sit &c. Ibid. Labeonis responsum probo. Ibid. 4. Qui dotalem &c. [Labeo,] Ofilius, Trebatius responderunt &c. Ibid. 5. Thermus &c. Labeo Trebatii sententiam probat. 50. 16. 242. Malum navis esse partem &c. Labeo ait. Ibid. 50. 16. 242. 1. Inter profectum, & immis- sum hoc interesse ait Labeo. Ibid. 2. Plum- bum appellari ait Labeo. Ibid. 3. Viduam &c. appellari ait Labeo. Ibid. 4. Straturam &c. ædium esse ait Labeo.

Javolenus libro secundo Labeonis Posteriorum. 34. 3. 17.

Ex libro tertio.

Labeo libro tertio Posteriorum a Javoleno epi- tomatorum. 36. 2. 30.

Proculus libro tertio ex Posterioribus Labeonis. 33. 6. 16. Qui vinum &c. Legatum esse La- beo, & Trebatius responderunt. Ibid. 33. 6. 16. 1. Cui dulcia &c. legatum putat Labeo &c. quod non improbo.

Javolenus libro tertio ex Posterioribus Labeonis. 7. 4. 24. Cum ususfructum &c. Labeoni videtur &c. Ibid. Custodiendum esse La- beo ait &c. Ibid. Labeo: nec in summa &c.

Javolenus libro tertio ex Posterioribus Labeonis. 22. 1. 49: 33. 10. 10. Qui vestem &c. re-

cte negabant vestem legato cessuram, Labeo, Ofilius, Cascellius. 34. 5. 28: 50. 17. 72.

Ex libro quarto.

Labeo libro quarto Posteriorum. 40. 12. 42. Si servus &c. Javolenus: hæc vera sunt.

Labeo libro quarto Posteriorum a Javoleno epi- tomatorum. 8. 1. 19: 18. 1. 78: 18. 4. 24: 19. 1. 50: 19. 2. 58.

Labeo libro quarto Posteriorum epitomatorum a Javoleno. 19. 2. 28.

Javolenus libro quarto ex Posterioribus Labeonis. 18. 1. 77. In lege &c. Labeo, referre &c. 28. 8. 11. Qui filium &c. Trebatius negat &c. Labeo contra &c. Trebatii sententiam probo. 40. 1. 26. Servum &c. putat posse La- beo. 40. 7. 39. Stichum &c. non posse Labeo existimat. Ibid. statu liberum esse Quintus Mucius, Gallus, & ipse Labeo putant. Ser- vius, Ofilius, non esse superiorem sententiam probo. Ibid. 40. 7. 39. 1. Stichus &c. Labeo, Ofilius responderunt. Ibid. 2. Si heres &c. non posse Labeo, Trebatius responderunt &c. ego puto &c. Ibid. 3. Dama &c. Ser- vius ait &c. Labeo et si postea &c. Ibid. 4. Si Stichus &c. liberum esse Labeo, Ofilius respon- derunt. Trebatius, si ante &c. Ibid. Labeonis, & Ofilii sententia rationem quidem habet.

Ulpian. 28. 5. 13. 2. apud Labeonem libro quarto Posteriorum quæritur, & putat La- beo &c. Ibid. eodem libro Labeo ait, in viginti &c. Idem 28. 5. 17. 2. ut Labeo libro quarto Posteriorum scripsit, nec Aristo, vel Aulus, utpote probabile, notant.

Ex libro quinto.

Labeo libro quinto Posteriorum a Javoleno epi- tomatorum 18. 1. 80: 19. 1. 51: 20. 6. 14.

Labeo Posteriorum libro quinto a Javoleno epi- tomatorum. 19. 2. 60. Cum in plures &c. Ibid. 19. 2. 60. 5. messem &c. Labeo ait.

Javolenus libro quinto ex Posterioribus Labeonis. 8. 1. 20. Quoties via. &c. cavendum pu- tat esse Labeo &c. ego puto &c. 18. 1. 79. Fundi &c. Labeo, & Trebatius negant &c. ego contra puto. 33. 2. 42: 33. 7. 26. Dolia &c. ædium esse, Labeo, Trebatius putant: ita id verum puto &c. Ibid. 33. 7. 26. 1. Molas &c. instrumenti esse Ofilius ait. Labeo, Cascel- lius, Trebatius neutras &c. quod verum puto. 41. 2. 51. Quarundam rerum animo posses- sionem adipisci nos, ait Labeo.

Javolenus libro quinto Labeonis Posteriorum. 19. 2. 59.

Javolenus libro quinto Posteriorum Labeonis 28. 1. 25. Si is qui &c. Labeo tum hoc verum esse existimat &c. ego nec Servium puto aliud sensisse.

Ex libro sexto.

Labeo libro sexto Posteriorum epitomatorum a Javoleno. 3. 5. 43.

Labeo libro sexto Posteriorum a Javoleno epi- tomatorum. 16. 3. 33: 17. 2. 84: 23. 3. 79: 24. 1. 65.

Javolenus libro sexto ex Posterioribus Labeonis. 9. 2. 57. Equum &c. Labeo negat tecum &c. 23. 3. 80. Si debitor &c. obligatum futurum ait Labeo. Falsum est &c. 23. 4. 32. Uxor &c. Labeo putat &c. Idcirco puto hoc Labeonem respondisse &c. 23. 5. 18. Vir &c. Labeo marmor viri esse ait &c. Ego non tantum &c. Ibid. 23. 5. 18. 1. Si per mulierem &c. ad virum pertinere ait Labeo: puto potius &c. 24. 1. 64. Vir mulieri &c. Labeo Trebatius inter Terentiam &c. respondit &c. Sed verum est, quod Proculus, & Cæcilius putant &c. 24. 3. 66. In his &c. Ibid. 24. 3. 66. 1. Servis &c. placuit Labeoni, Trebatio &c. Ibid. 2. Filia familias &c. mulieri solvi debere, Labeo, Trebatius putant, idque verum est. Ibid. 3. Mancipia &c. manebit, inquit Labeo, partus tuus. Ibid. 4. Mulier &c. Labeo putat &c. Labeonis sententiam probo. Ibid. 5. Uxor &c. ait Labeo &c. Ibid. 6. Si vir &c. ait Labeo, & hoc verum est. Ibid. 7. Si quis &c. pertinere ait Labeo &c. & hoc verum puto.

Javolenus libro sexto Posteriorum Labeonis. 23. 3. 83.

Ex libro octavo.

Javolenus libro octavo ex Posterioribus Labeonis. 26. 2. 33. Tutoribus &c. Trebatius negat ad Plautium pertinere tutelam; Labeo contra. Proculus quod Labeo. Ego Trebatii sententiam probo.

Ex libro nono.

Javolenus libro nono ex Posterioribus Labeonis. 19. 2. 57. Qui domum &c. Labeo ex locato tantummodo actionem esse ait &c. 47. 2. 90. Fullo &c. negat eum furti recte acturum Labeo. 47. 10. 44. Si inferiorum &c. negat Labeo injuriarum agi posse. 49. 15. 27. Latrones &c. negant posse ufucapi eum ab emptore, Labeo, Ofilius, Trebatius &c.

Ulpian. 33. 9. 3. 1. Plane (Aristo) inquit: si penus esculenta legetur, Labeo libro nono Posteriorum scribit, nihil eorum cedere.

Ex libro decimo.

Javolenus libro decimo ex Posterioribus Labeonis. 33. 10. 11. Vasa &c. Labeo, Trebatius putant. 46. 1. 46.

(a) Apud Gellium lib. 13. c. 10. referuntur verba Labeonis libro quarto ad edictum Prætoris, & apud Nonium Marcellum.

(b) Credo idem esse, ac si dicatur; Ad Edictum Prætoris Urbani.

(c) Hoc est, Ad Edictum Prætoris peregrini. sic autem dicebatur is Prætor, qui Romæ inter peregrinos jus dicebat, sive inter cives, & peregrinos.

(d) Labeo libro XV. Responsorum refertur ab Ulpiano in libris ad Edictum ex fragment. tit. XII. de Incendiis.

Aliorum librorum Labeonis nomina.

Ad leges XII. Tabularum, ex A. Gell. lib. 1. c. 12. & lib. 7. c. 15. & lib. 20. c. 1. ex libro secundo de XII. Tabulis. Idem d. c. 15.

Ex libro trigensimo septimo.

Ulpian. 4. 3. 9. 2. Labeo libro trigensimo septimo Posteriorum scribit, si oleum &c.

Ex libro trigensimo octavo.

Paulus 48. 13. 9. 1. Labeo libro trigensimo octavo Posteriorum peculium definiit &c. Ibid. 2. hac lege teneri Labeo libro trigensimo octavo Posteriorum scripsit.

Ex libro incerto.

Ulpian. 7. 8. 2. apud Labeonem memini tractatum libro Posteriorum, & ait Labeo eum &c. Paul. 12. 6. 6. Si procurator &c. posse repeti Labeo libris Posteriorum scripsit. Ibid. 12. 6. 6. 1. Idem Labeo ait si procuratori &c. Idem 17. 2. 65. 4. Labeo autem Posteriorum libro scripsit, si renuntiaverit &c. Proculus hoc ita verum esse &c.

Marcian. 18. 1. 45. Labeo libro Posteriorum scribit, si vestimenta &c. Trebatio placere &c. Nerat. 39. 2. 47. Sed & Labeo in libris Posteriorum scribit, binarum &c.

Pompon. 40. 7. 21. Labeo libro Posteriorum ita refert, Calenus &c.

Ex libro primo ad Edictum. (a)

Ulpian. 11. 4. 1. 4. Fugitivi &c. non contineri Labeo libro primo ad Edictum scribit.

Ex libro primo Prætoris urbani. (b)

Ulpian. 50. 16. 19. Labeo libro primo Prætoris urbani definit, quod quædam agantur &c.

Ex libro trigensimo Prætoris peregrini. (c)

Ulpian. 4. 3. 9. 3. ideo Labeo quoque libro trigensimo Prætoris peregrini scribit de dolo &c.

Ex libro undecimo incerto, sed ut suspicor, ad Edictum.

4. 8. 7. Ulpianus libro tertidecimo ad Edictum. Pedius libro nono & Pomponius libro trigensimo tertio scribunt &c. In servum Labeo compromitti non posse libro undecimo scribit: & est verum unde Julianus ait &c.

Ex libro incerto Epistolarum. (d)

Pompon. 41. 3. 30. 1. Labeo libris Epistolarum ait, si is cui &c.

De

Juris Pontificii libri XV. ex Festo verbo *Sistere*, & ver. *Subjere*.

Ex libro XII. Festus verbo *Prox*.

Ex libro X. Idem ver. *Spurcum*.

Ex libro IX. Idem ver. *Proculinat*.

Ex libro secundo, Aur. August. lib. 8. c. 13. de civitate Dei.

De diis animalibus, ex Servio lib. 3. *Æn*.

De disciplinis Etruscis lib. XV. Fulgen. verbo *Manales*.

Labeo libro 68. Macrobius lib. 3. *Saturn*.

Cornelius Labeo in libro de diis Penatibus & in libro de oraculo Apollinis Clarii, & lib. 1. *Fastorum*, refertur a Macrobio lib. 1. *Saturn*.

De notis Proculi ad Labeonem.

Ulpian. 3. 5. 10. idque & Labeo probat. Sed, ut Celsus refert, Proculus apud eum notat &c.
 Gajus 35. 1. 69. apud Labeonem Proculus notat, non aliter &c. adde 29. 2. 60: & 62: 33. 6. 16: 26. 2. 33: 172. 65. 4: 24. 1. 64: 32. 100. 3: de quibus supra in libris Posteriorum. adde 8. 3. 24: 31. 49. 2: 41. 1. 26: & 28: 1. 9. 7: 7. 8. 4: 12. 4. 15: 50. 16. 116.

De notis Aristonis, & Auli.

28. 5. 17. 2.

De Javoleni, & Pauli notis supra visum est.

Q. ANTISTIUS LABEO.

Pompon. 1. 2. 2. 22. Labeo Antistius Labeonis Antistii pater. Ibid. 25. Post hunc maximæ auctoritatis fuerunt Atejus Capito, qui Osilius lectus est, & Antistius Labeo, qui omnes hos audivit; institutus est autem a Trebatio. Ex his Atejus Consul fuit: Labeo noluit, (a) cum offerretur ab Augusto Consulatus, quo suffectus fieret, honorem suscipere; sed plurimum studii operam dedit &c. Ibid. reliquit quadringenta volumina, ex quibus plurima inter manus versantur. Ibid. Labeo ingenii qualitate, & fiducia doctrinæ, qui & cæteris operis sapientiæ operam dederat, plurima in novare instituit. Et ita Atejo Capitoni Massurius Sabinus successit, Labeoni Nerva: adhuc eas dissensiones auxerunt. Ibid. partim, Cassiani, partim Proculejani; quæ origo a Capitone, & Labeone cœperat.

Paulus 1. 7. 34. Quæsitum est &c. & Labeo putat nullam esse actionem &c.

Ulpian. 1. 9. 7. Item Labeo scribit, etiam eum &c.

Paul. 2. 1. 6. Solvi mandatum Labeo.

Ulpian. 2. 3. 1. 3. hoc edicto teneri Labeo ait.

Idem 2. 4. 4. Parentes eos accipi Labeo existimat &c.

Paul. 2. 4. 11. Tamen Labeo ait moderandam jurisdictionem.

Ulp. 2. 9. 1. Si desinat &c. non videri in eadem causa statum, Labeo ait.

Idem 2. 11. 2. 3. Si non propter &c. exceptionem ei dandam Labeo ait.

Idem 2. 11. 9. Si plurium fervorum &c. Labeo ait &c.

Idem 2. 13. 1. eum quoque edere Labeo ait &c.

Idem 2. 13. 4. Labeo scribit patrem non cogendum &c.

Idem 2. 13. 6. 3. Rationem autem esse Labeo ait &c.

Paul. 2. 14. 2. Labeo ait convenire posse &c.

Ulpian. 2. 14. 7. 4. Sed eleganter Labeo ait hoc &c.

Idem 6. Labeo autem distinguit, ut si &c.

Paul. 2. 14. 25. Personale pactum &c. Labeo ait.

Idem 2. 14. 27. Idem Labeo, nam &c.

Ulp. 3. 1. 1. 4. Refert etiam Labeo Publilium cæcum &c.

Idem 3. 2. 2. 4. Scæna est, ut Labeo definit &c.

Idem 3. 2. 4. 2. quod nomen Labeo a variatione tractum ait.

Ulp. 3. 2. 8. Labeo ait ipsa die &c.

Idem 3. 3. 33. quod & Labeoni videtur &c.

Paul. 3. 3. 43. 6. Labeo causa cognita temperandum &c.

Ulp. 3. 5. 3. Curatori &c. dandam actionem Labeo ait. Ibid. 3. 5. 3. 3. Interdum in negotiorum gestorum actione Labeo scribit, dolum &c.

Idem 3. 5. 6. Labeo scripsit, suum eum potius &c. Ibid. 3. 5. 6. 3. dicendum esse Labeo ait, si & tuum gessit sciens &c. Ibid. 5. & mihi videtur verum, quod Labeo distinguit.

Idem 3. 5. 10. idque & Labeo probat. Sed ut Celsus refert, Proculus apud eum notat &c.

Ibid. onerabit, inquit, dominum secundum Labeonis sententiam &c. Sed istam sententiam Celsus eleganter deridet &c.

Paul. 3. 5. 19. non fore cum eo mandati actionem, Labeo ait &c.

Ulp. 4. 2. 9. Metum accipiendum Labeo dicit &c. Ibid. & refert (Pomponius) Labeonem existimare &c.

Idem 4. 2. 14. 6. Labeo ait, si quis per metum &c. Ibid. 8. Labeo autem etiam post quadrupli &c.

Idem 4. 3. 1. Labeo autem posse &c. Ibid. Labeonis definitio vera est.

Ulp. 4. 3. 1. 5. Idem Pomponius refert, Labeonem existimare &c.

Idem 4. 3. 7. 1. Non solum &c. putat Labeo de dolo dandam actionem: & adfert talem speciem &c. Ibid. ait Labeo sive cavit de dolo &c. Ibid. 3. & placuit mihi, quod Labeo scribit, si dominus &c. Ibid. Idem Labeo quærit, si compeditum servum &c.

Idem 4. 3. 11. & ita Labeo &c.

Idem 13. Item in causæ cognitione versari Labeo ait &c.

Paul. 20. Labeo ait de dolo malo actionem in te dandam.

Ulp. 21. Labeo, de dolo actionem in eum dandam &c.

Ulp. 4. 4. 13. 2. Pomponius quoque &c. scribit Labeonem existimasse &c.

Idem 4. 4. 16. Item relatam est apud Labeonem, si minor &c.

Callistr. 4. 4. 45. restituendam actionem Labeo scribit.

Idem 4. 6. 9. custodiam autem solam publicam accipi Labeo putat.

Paul.

(a) Aliter Tacitus *Annalium* libro tertio extremo Capitone Atejo Consulatum acceleraverat Augustus, ut Labeonem Antistium iisdem artibus præcellentem dignatione ejus

magistratus anteiret; & postea Illi, quod Præturam intrastetis commendatio ex injuria; huic, quod Consulatum adeptus est, odium ex invidia oriebatur.

- Paul. 4. 6. 13. Restat Labeo ait, eum non contineri &c.
- Ulp. 17. Eum quoque &c. Labeo scribit, & Julianus libro quarto, & Pomponius &c. probant.
- Paul. 22. Quod edictum etiam ad furiosos, & infantes, & civitates pertinere Labeo ait.
- Ulp. 4. 6. 26. 4. Sed etsi magistratus copia non fuit Labeo ait restitutionem faciendam. Ibid. non esse eum restituendum Labeo scribit.
- Idem 4. 6. 28. 3. Si quis &c. esse ei computandum Labeo putat. Ibid. 4. & ait Labeo non cedere. Ego autem puto &c.
- Idem 4. 8. 3. Labeo ait, si compromisso &c.
- Idem 4. 8. 15. Licet autem &c. & id Labeo.
- Idem 17. si multo post &c. non esse cogendum sententiam dicere Labeo scribit.
- Paul. 19. qualem &c. ad Prætores non pertinere Labeo ait.
- Ulp. 25. Labeo ait, si arbiter &c. Ibid. & Pomponius probat Labeonis sententiam, quod & mihi videtur &c. Ibid. 4. 8. 25. 1. Si per fidejussorem &c. proferendus Labeo dicit, sed Pomponius dubitat &c.
- Idem 4. 8. 27. nec utimur Labeonis sententia, qui existimavit &c.
- Idem 4. 9. 1. 3. Sed idem constitui oportere, Labeo scribit &c.
- Idem 4. 9. 3. Inde Labeo scribit, si quid &c.
- Idem 5. 1. 19. 3. Apud Labeonem quaeritur, si homo &c.
- Idem 5. 3. 18. Sed Labeo putat eum teneri &c. Sed Octavianus ait &c. Ibid. mihi autem in eo &c. Labeonis sententia placet.
- Idem 5. 4. 1. 4. Et Labeo scribit, utique partem &c.
- Idem 6. 1. 13. & Labeo putat cavere petitem oportere &c.
- Idem 15. Item si verberatum tradidit, Labeo ait &c.
- Idem 19. Ipsi quoque reo cavendum esse, Labeo dicit &c.
- Ulp. 7. 1. 7. Hac ratione Labeo scribit, nec ædificium licere &c.
- Idem 12. Arboribus &c. posse usufructuarium ferre Labeo ait.
- Idem 7. 1. 13. 7. quod Labeo etiam in proprietatis domino scribit. Idem Nerva &c.
- Idem 7. 1. 15. Et generaliter Labeo ait in omnibus &c.
- Idem 7. 1. 15. 5. Acquirere plane &c. Julianus scripsit.
- Idem 7. 1. 21. Labeo distinguit cujus gratia &c.
- Paul. 7. 4. 13. heredis ejus esse Labeo ait.
- Ulp. 7. 6. 1. Marcellus libro octavo apud Julianum Labeonis, & Nervæ sententiam probat existimantium &c.
- Idem 7. 8. 2. apud Labeonem meminisse tractatum libro Posteriorum & ait Labeo eum &c.
- Idem 7. 8. 10. 3. & Labeo ait, habitare eum &c. Ibid. Idem Labeo ait, & cella vinaria &c.
- Idem 7. 8. 12. Sed Sabinus, & Cassius, & Labeo, & Proculus hoc amplius &c. Ibid. sed si pecoris &c. Labeo ait. Ibid. 7. 8. 12. 4. Operas &c. & ita Labeo Ibid. idem tamen Labeo putat, si fundum &c.
- Gajus 7. 8. 13. sed ipsi &c. imponi posse Labeoni placet.
- Paul. 8. 3. 10. Labeo ait, talem servitutem &c.
- Pompon. 24. Ex meo aquæductu Labeo scribit, cuilibet posse me vicino commodare: Proculus contra.
- Ulp. 8. 5. 2. 3. pro sententia Juliani facit, quod Labeo scribit, etiam si testator &c.
- Idem 8. 5. 4. 1. Sed & in negatoria actione, ut Labeo ait fructus &c.
- Idem 8. 5. 6. 2. Labeo autem hanc servitutem non hominem debere &c. scribit.
- Pompon. 8. 6. 17. Labeo ait, si is qui haustum &c.
- Gajus 9. 2. 2. 1. & recte Labeoni placet contineri &c.
- Ulp. 9. 2. 5. 2. Labeo ait quia furti tenetur, teneri & Aquilia &c.
- Idem 9. 2. 7. 4. recte, Labeo dicit, lege Aquilia eum teneri.
- Ulp. 9. 2. 9. Labeo distinguit, ut si quidem &c.
- Idem 9. 2. 23. 4. rectissime Labeo scribit tantum æstimandum &c.
- Idem 9. 2. 27. 22. Labeo scribit, in factum agendum.
- Idem 9. 2. 29. 2. Item Labeo scribit, si cum vi &c. Ibid. Idemque Labeo, & Proculus, & circa retia &c. æstimarunt.
- Ulp. 9. 3. 5. 4. in factum dandam esse Labeo dicit adversus dejectorem.
- Paul. 9. 3. 6. Labeo ait, locum habere hoc edictum, si interdiu &c.
- Idem 9. 4. 24. Julianus autem ait &c. hoc & Labeo.
- Idem 9. 4. 26. 5. nam tunc audiri non debebis, ut Labeo ait.
- Ulp. 10. 2. 4. 2. Nam & Labeo scribit, vendita hereditate &c.
- Idem 10. 2. 22. Item Labeo scribit, si unus &c.
- Idem 10. 3. 4. 3. Sed cum herede socii Labeo recte existimat &c.
- Idem 10. 3. 6. 4. Trebatius autem, & Labeo quamquam putant non esse locum religiosum factum. Ibid. 5. Si damni &c. Labeo ait, communi &c.
- Paul. 10. 3. 19. 4. Aquarum iter in judicium communi dividendo non venire Labeo ait.
- Ulp. 10. 4. 7. 5. & ita Labeoni placet.
- Idem 10. 4. 11. & Labeo, ait, ibi exhibendum &c.
- Pompon. 15. eo nomine agere recte non posse me Labeo ait.
- Ulp. 11. 7. 8. & ait Labeo, expectandum &c.
- Idem 11. 7. 14. 3. Funeris &c. videri impensum Labeo scribit. Ibid. 11. Labeo ait, quotiens quis &c. Ibid. 12. Idem Labeo ait, si prohibente &c. Ibid. 14. Contra si quis &c. non posse eum funeraria agere Labeo scribit. Ibid. tamen funeraria cum agere posse Labeo scribit.
- Paul. 11. 7. 32. 1. Si eodem &c. Labeo ait, in heredem &c.

- Celsus 12. 1. 42. 1. Labeo ait, cum decem &c.
 Pompon. 12. 2. 41. Labeo etiam absenti, & ignoranti jus jurandi gratiam fieri posse respondit.
- Idem 12. 4. 15. Labeo ait, posse etiam ad exhibendum agi.
- Ulp. 12. 5. 4. 2. Sed quod &c. ut Labeo, & Marcellus scribunt.
- Ulp. 13. 4. 2. 6. Julianus Labeonis opinionem secutus, etiam actoris habuit rationem.
- Idem 13. 5. 3. 2. & Labeo ait teneri constitutum, & Pedius probat, & adicit Labeo, vel propter has &c.
- Idem 13. 5. 27. unde falsam putat [Pomponius] opinionem Labeonis existimantis, si postquam &c.
- Idem 13. 6. 1. Inter commodatum autem, & utendum datum Labeo quidem ait tantum interesse &c.
- Idem 13. 6. 5. 9. Labeo ait, commodati actionem locum habere, quod ego puto verum esse &c. Ibid. Idem Labeo recte dicit, si a me &c.
- Idem 13. 6. 5. 11. Labeo de periculo scripsit, multum interesse &c.
- Paul. 13. 6. 17. 5. Rem commodatam &c. Labeo ait, contrario iudicio &c.
- Pompon. 13. 7. 3. Labeo ait, furti te agere &c.
- Paul. 14. 2. 2. 4. Si navis a piratis redempta sit, Servius, Ofilius, Labeo, omnes conferre debere ajunt.
- Ulp. 14. 3. 5. Labeo quoque scripsit, si quis pecuniis &c. Ibid. Sed et si &c. habendum Labeo scripsit. Idem ait &c. Ibid. 14. 3. 5. 2. Idem Labeo ait, si quis pistor &c.
- Idem 14. 4. 5. 3. & Labeo ait, ex quacumque &c. Ibid. 5. & Labeo ait, & hoc tribui, & est æquissimum.
- Idem 14. 4. 7. 2. Sed et si &c. Et est verior Labeonis sententia, tributariam locum habere.
- Idem 14. 4. 9. 2. Si servo &c. Labeo ait, sed Pomponius &c.
- Idem 15. 1. 3. 1. Unde Labeo scribit, et si secundo &c. Ibid. 9. idem Labeo probat, quia iniquissimum est &c.
- Celsus 15. 1. 6. Definitio peculii, quam Tubero exposuit, ut Labeo ait, ad vicariorum peculia non pertinet; quod falsum est.
- Ulp. 15. 1. 7. 3. Sed et si &c. hereditas quoque, & legatum, ut Labeo ait.
- Paul. 15. 1. 43. Si postea quam &c. Labeo ait, etiam ejus &c.
- Ulp. 15. 2. 1. 7. Quæsitum est apud Labeonem, si cum filius &c.
- Idem 15. 3. 1. rectissime enim Labeo dicit, fieri posse &c.
- Idem 15. 3. 3. Proinde &c. vertisse Labeo scribit. Ibid. 15. 3. 3. 5. Idem Labeo ait, si servus &c. Ibid. 6. Necnon &c. Labeo ait, quod &c.
- Idem 15. 3. 7. 3. Illud plane verum est quod Labeo scribit, si odores &c.
- Ulpian. 15. 4. 1. Si curatore &c. putat Labeo dandam quod jussu &c. Ibid. Sed si &c. dandam actionem, idem Labeo ait.
- Idem 16. 2. 13. Quod Labeo ait, non est sine ratione: ut si cui &c.
- Idem 16. 3. 1. 10. Labeo omnimodo fidejussorem teneri ait &c. Ibid. 26. si quis tabulas &c. aut Labeo, depositi &c. Ibid. 29. Labeo autem ait, eum &c.
- Idem 17. 1. 8. Si procuratorem &c. & Labeo putat mandati eum teneri.
- Idem 17. 1. 10. 7. & Labeo scribit, restituere eum oportere &c. Ibid. cessaret, inquit Labeo, in usuris actio mandati. Ibid. 8. Idem Labeo ait, & verum est, reputationes &c.
- Paul. 17. 1. 22. 10. Si curator &c. Trebatius, Ofilius, Labeo responderunt, his qui &c.
- Pompon. 17. 2. 60. Socium &c. præstare debere, Labeo ait. Ibid. 17. 2. 60. 1. Socius &c. Labeo ait.
- Paul. 17. 2. 65. Item bonis &c. distrahi societatem, Labeo ait. Ibid. 17. 2. 65. 1. Si in rem &c. commune esse Labeo ait.
- Paul. 18. 1. 21. Labeo scripsit, obscuritatem pacti &c.
- Idem 34. sed Labeo ait, eum Stichum deberi &c.
- Ulp. 50. Labeo scribit, si mihi bibliothecam ita vendideris &c.
- Ulp. 18. 2. 13. Celsus quoque libro octavo Digestorum refert, Mucium, Brutum, Labeonem, quod Sabinum existimare &c.
- Paul. 14. per quam &c. & ita Labeoni, & Nervæ placet.
- Ulp. 18. 4. 2. 14. & ait Labeo, emptorem &c. cujus sententiam & Javolenus putat veram, & ego arbitror.
- Idem 18. 6. 1. 2. Si dolium &c. Trebatius ait, traditum id videri; Labeo contra, quod & verum est.
- Pompon. 18. 6. 17. Illud &c. Labeo quidem scribit, emptori &c.
- Idem 19. 1. 6. 3. Si vas &c. Labeo contra putat: & illud &c.
- Ulpian. 19. 1. 11. 1. Redibitionem quoque contineri empti iudicio, & Labeo, & Sabinus putant, & nos probamus.
- Idem 19. 1. 13. 19. Scribit enim Labeo, & Trebatius, esse ex vendito hoc nomine actionem. Ibid. hoc amplius Labeo ait, & si quid &c.
- Idem 19. 1. 17. 4. Labeo generaliter scribit ea quæ &c.
- Paul. 19. 1. 42. Si duorum &c. & de his ita apud Labeonem relatum est.
- Ulpian. 19. 2. 11. 4. ait Labeo, teneri conductorem &c.
- Idem 19. 2. 13. 1. Labeo, si culpa caret, non teneri, ait. Ibid. 19. 2. 13. 7. Labeo autem; si resistere potuit, & non resistit, teneri ait quæ sententia vera est. Ibid. 8. Sabinus distinguit &c. & ita Labeo, & Mela scribunt.
- Idem 19. 2. 19. 1. Si quis dolia &c. & ita Servio, Labeoni, Sabino placuit. Ibid. 4. & est verius quod Labeo scripsit, competere ex conducto actionem.

- Papinian. 19. 5. 1. civilem actionem in factum esse dandam, Labeo scribit.
- Ulp. 19. 5. 17. 1. Si margarita &c. & ait Labeo, quod & Pomponius scripsit &c.
- Ulp. 19. 5. 19. tutius est ita agere, ut Labeo ait, præscriptis verbis &c.
- Idem 20. Apud Labeonem quæritur, si tibi &c.
- Ibid. 19. 5. 20. 2. Si cum emere &c. præstare te oportere, Labeo ait.
- Idem 21. 1. 1. Labeo scribit, edictum Ædilium Curulium &c.
- Idem 21. 1. 17. 10. Apud Labeonem, & Cælium quæritur; si quis &c. Ibid. 14. Erronem ita definit Labeo &c. Ibid. 15. contra placere debere, Cælius ait, & Labeo probat.
- Paul. 21. 1. 47. Si hominem &c. denegandam tibi Labeo ait.
- Pompon. 64. Labeo scribit, si uno &c.
- Paul. 21. 2. 5. Servi &c. Labeo ait &c.
- Ulp. 21. 2. 51. 4. Si plures &c. messe repellendum Labeo ait.
- Pompon. 22. 2. 2. 2. Labeo ait, si nemo sit &c.
- Paul. 22. 6. 9. 2. & recte Labeo definit scientiam &c. Ibid. 3. Labeo ita accipiendum existimat &c.
- Ulp. 23. 1. 9. & semper Labeonis sententiam probavi existimantis &c.
- Pompon. 23. 3. 18. manere partum eorum apud te, Labeo ait &c.
- Paul. 23. 3. 41. 3. Labeo perinde habendam ait &c. cujus sententiam Julianus quoque probat.
- Pompon. 24. 1. 29. 1. uxoris esse vestimenta Labeo ait.
- Ulp. 24. 1. 32. 20. Sed est verius, quod Labeoni videtur: & a nobis, & a Papiniano libro decimo Quæstionum probatum est &c.
- Pompon. 24. 3. 18. Etiam &c. condemnandos Labeo ait.
- Ulpian. 24. 3. 22. 6. Necnon illud quoque probamus, quod Labeo probat: nonnumquam &c.
- Idem 24. 3. 64. 3. & hoc Labeo quasi omiffura adnotat.
- Ulp. 25. 1. 1. 2. Inter necessarias impensas esse, Labeo ait, moles &c.
- Ulp. 25. 2. 13. Ideo Labeo scribit, mulieri non esse permittendum &c.
- Idem 19. Verum est itaque quod Labeo scripsit, uxorem &c.
- Ulpian. 26. 4. 5. 1. & ait Labeo, & uni recte tutelam decerni.
- Idem 27. 3. 1. 3. putat Labeo imputare eum posse. Ibid. non eum pupillo imputaturum Labeo scripsit.
- Idem 27. 4. 3. & Labeo scripsit posse.
- Paul. 27. 6. 2. Labeo: & si dictum sit &c.
- Ulpian. 27. 6. 9. 1. in eos vero non reddi Labeo scribit.
- Ulp. 28. 2. 6. Spadonem &c. & Labeo, & Cælius scribunt &c. Sed si castratus sit, Julianus Proculi opinionem secutus non putat &c.
- Idem 28. 5. 9. 5. Labeo, Neratius, & Aristo opinantur, detracto &c.
- Idem 28. 5. 13. nam hæc &c. ut & Labeo scripsit.
- Idem 28. 5. 17. Item quod Sabinus &c. hoc & Labeo. Ibid. 28. 5. 17. 2. & putat Labeo, & verius est, in unum ailem venire.
- Paul. 28. 5. 20. 1. Labeo ait, eum qui &c.
- Pompon. 28. 5. 21. Trebatius ait &c. Labeo & heredem eum futurum recte putat.
- Idem 29. & ideo Labeo scribit, si ita scriptum sit &c.
- Celsus 59. Trebatius esse eum heredem: Labeo tunc non esse heredem &c.
- Javolen. 64. Ejus servum &c. institui posse Labeo frequenter scribit.
- Ulpian. 28. 8. 7. est enim absurdum &c. & ita Labeo scribit.
- Pompon. 29. 2. 27. Neminem &c. Labeo ait.
- Paul. 29. 2. 73. Si quis non &c. & ita recte Labeo scribit.
- Ulp. 29. 4. 1. 6. Labeo sibi videri ait, non minus delinquere &c.
- Idem 29. 5. 1. 10. Occisorum appellatione eos contineri Labeo scribit &c.
- Paul. 30. 5. 1. Labeo ait, cum certa res &c.
- Pompon. 30. 12. Si mihi &c. liberum mihi esse Labeo ait.
- Ulpian. 30. 30. & ait Servius & Labeo præsens deberi.
- Pompon. 30. 36. Labeo ait, quoniam nec quos &c.
- Ulp. 30. 47. 4. Labeo ait, utique æstimationem non deberi.
- Pompon. 31. 11. Statuliberum &c. posse Labeo ait &c.
- Paul. 31. 49. 2. Labeo refert, agrum &c. Trebatium respondisse quod merito Priscus Fulcinius falsum esse ajebat. Sed Proculus ait &c.
- Cels. 32. 43. Labeo quærit, quemadmodum apparet &c.
- Ulp. 32. 52. 8. idem Pomponius &c. & ita Labeonem quoque existimasse ait.
- Marcian. 32. 65. Labeo scripsit, eos legato exceptos videri &c. Ibid. & puto veram esse Labeonis sententiam.
- Procul. 32. 86. & Labeonis distinctionem valde probo, qui scripsit &c.
- Ulp. 33. 7. 12. 3. Quæritur &c. & Labeo, & Pegatus recte negaverunt. Ibid. 4. Saltuarium autem Labeo quidem putat eum demum contineri &c.
- Ulpian. 33. 8. 8. 3. & ait Labeo, de peculio decedere.
- Idem 33. 9. 3. 1. Plane, inquit, si penus esculenta Legetur, Labeo libro nono Posteriorum scribit, nihil eorum cedere. Ibid. laceratas quoque cum muria sua contineri, nec Labeo negavit.
- Paul. 33. 9. 4. 3. legatum videri Labeo ait &c.
- Cels. 33. 10. 7. Labeo ait, originem fuisse suppellectilis &c.
- Paul. 34. 2. 32. 1. deberi Gallus ait. Sed Labeo improbat. Tubero autem &c.
- Pompon. 35. 1. 6. sed Servius respondit &c. idem est & apud Labeonem scriptum.
- Idem 8. deberi ei legatum Trebatius, & Labeo ajunt.

- Ulp. 36. 2. 12. & Labeo, Sabinus, & Celsus, & Cassius, & Julianus &c. hoc probaverunt.
- Pompon. 36. 2. 22. 1. quia definitio Labeonis probanda est dicentis &c.
- Ulp. 37. 1. 3. 1. Hereditatis autem, bonorumve possessio, ut Labeo (re) scribit, (a) non uti rerum possessio accipienda est. Ibid. attamen recte ejus bonorum possessionem adgnitam Labeo ait.
- Idem 37. 4. 8. 9. & hoc iustissime eum fecisse Labeo ait.
- Idem 37. 9. 1. 20. de suo eam id consumpsisse Labeo ait.
- Nerat. 37. 10. 9. Quod Labeo scribit, quoties suppositus &c.
- Teren. Clemens 37. 14. 10. Labeo existimabat capitis accusationem eam esse &c.
- Pompon. 38. 1. 8. Labeoni placet & deberi, & peti posse.
- Ulp. 38. 1. 36. Labeo ait, libertatis causa &c.
- Idem 38. 8. 1. aut, ut Labeo ait, quasi commune nascendi initium habuerint.
- Idem 38. 10. 6. Labeo scribit, nepotis &c.
- Idem 39. 1. 3. 2. & putat Labeo non posse nuntiare &c.
- Idem 39. 1. 20. 4. sciendum est, Labeonem existimasse, in id &c.
- Idem 39. 1. 21. 5. & ait Labeo unum cavere debere.
- Idem 39. 2. 9. 2. Alfenus quoque scribit, si ex fundo &c. idque Labeo probat.
- Idem 39. 2. 13. 3. vicinis plane &c. cavendum esse, ait Labeo.
- Idem 39. 2. 15. 2. rectissime Labeo scribit, eoque jure utimur. Ibid. 5. idemque Labeo probat.
- Ulp. 39. 2. 15. 9. & ait Labeo non decedere. Ibid. 12. & ita Labeo probat. Ibid. 18. Labeo, ex quo decretum est. Sabinus ex quo &c. Ibid. & ita Labeo, ceterum nullus, inquit, finis &c. Ibid. 19. & ita Labeo, sed adiicit, si postea &c. Ibid. & puto Labeonis sententiam veram.
- Idem 39. 2. 24. 1. Vitium autem ædium, & loci esse Labeo ait. Ibid. 2. & Labeo quidem scribit, de damno dato non posse agi. Ibid. 3. Labeo & rationem adiicit: quo si hoc &c. Ibid. 4. & ita Labeo probat. Ibid. 10. sed & quod Labeo putat, verum est, referre &c.
- Idem 39. 2. 30. 1. Unde Labeo putabat eum, qui &c.
- Ulp. 39. 3. 1. 8. Labeo etiam scribit, ea &c. Ibid. 13. & ideo Labeo, & Cascellius ajunt, aquæ quidem &c. Ibid. aquæ pluviae arcendæ teneri eum Labeo ait. Ibid. 14. Apud Labeonem autem invenio relatum, si ex agro &c. Ibid. 15. Ofilius igitur, & Labeo putant, agi non posse. Ibid. 16. Labeo existimat, aquæ &c. Ibid. agi posse etiam Labeo confitetur.
- Paul. 39. 3. 2. 1. Apud Labeonem proponitur fossa vetus esse agrorum &c. Ibid. dicit igitur Labeo, aquæ &c. Ibid. posse te magis aquæ pluviae arcendæ Labeo ait. Ibid. 4. Labeo autem, si manu factus sit agger &c. Ibid. 6. Labeo contra Namulam probat: ait enim naturam &c. Ibid. 7. Idem Labeo ait, si in agro &c. Ibid. 8. Idem Labeo ait, cum quaeritur &c. Ibid. 9. Idem Labeo ait, si vicinus &c. Ibid. 10. Cui consequens est, quod Labeo putat, si quis vicino &c.
- Ulp. 39. 3. 3. 3. de toto agi posse aquæ pluviae arcendæ Labeo ait.
- Idem 39. 3. 4. Tamen Labeo scribit, si quis sepulchrum &c.
- Paul. 39. 3. 5. Labeo respondit, colonum &c.
- Ulp. 39. 3. 10. 1. Labeo ait, quæ flumen &c.
- Pompon. 39. 3. 19. Labeo ait, si patiente vicino &c.
- Paul. 39. 4. 4. Labeo ait, in heredem ejus &c.
- Ulp. 39. 5. 18. 2. Labeo ait, si quis mihi &c.
- Idem 39. 5. 19. Labeo scribit, extra causam donationum &c.
- Pompon. 40. 4. 41. 1. Labeo scribit, si sic libertas &c.
- Ulp. 40. 7. 3. 1. Servius scribit, moram &c. quam sententiam & Labeo probat. Ibid. 8. Trebatius, & Labeo si sine dolo &c. ad libertatem pervenire.
- Pompon. 40. 7. 8. 1. Labeo autem ait, si nomina &c.
- Idem 40. 7. 29. 1. Labeo hoc, quod Quintus Mucius scribit, ita putat verum esse &c.
- Ulp. 40. 12. 22. 5. Sicuti tutoris quoque nocere, Labeo putat.
- Pompon. 41. 1. 19. Sed Trebatius, si liber &c. Labeo contra, si ex necessitate &c.
- Paul. 41. 1. 26. Proculus indicat hoc jure nos uti, quod servio, & Labeoni placuisset &c. Ibid. 41. 1. 26. 2. nihilominus meam esse Labeo ait.
- Pompon. 41. 1. 28. fieri Labeo, & Sabinus ajunt, sed Proculus tuum proprium &c.
- Paul. 41. 2. 1. Possessio appellata est, ut & Labeo ait, a sedibus.
- Idem 41. 2. 3. 5. Idem Trebatius probabat &c. (quem) Labeo reprehendit. Ibid. 12. Labeo, & Nerva filius responderunt, desinere &c.
- Ulp. 41. 2. 6. 1. videri eum clam possidere, Labeo scribit.
- Paul. 41. 2. 30. 2. dominum amittere, Labeo ait.
- Paul. 41. 3. 4. 5. Labeo quoque ait, si res &c. Ibid. 6. Item Labeo, si rem &c.
- Idem 41. 3. 8. Labeo, Neratius responderunt, ea quæ &c.
- Pompon. 41. 3. 32. 2. neminem eorum mera subtilitate possidere Labeo scribit.
- Ulp. 42. 1. 4. 1. & ait Labeo debuisse hoc quoque adiici. Ibid. accedendum erit ad Labeonis sententiam.
- Idem 42. 4. 7. 5. Labeo autem scribit, si non in-

(a) Mihi scribis magis placet; sed rescribis non displicet: quid enim, si per epistolam consulenti rescripsit?

- inveniatur &c. Ibid. eaque servanda, Labeo ait &c.
- Paul. 42. 5. 12. quod & Labeo putat.
- Ulp. 42. 5. 15. 1. & ait Labeo, amplius quam &c.
- Ulp. 42. 8. 6. 2. Apud Labeonem scriptum est, eum, qui &c. Ibid. 6. Labeo ait, omnimodo revocandum. Ibid. 8. & ait Labeo, hactenus eum teneri &c.
- Idem 42. 8. 10. 6. hoc admittendum esse, Labeo scribit.
- Venul. 42. 8. 25. 1. divortio facto restitutum Labeo ait. Ibid. hac actione teneri Labeo ait. Ibid. 5. non satis intelligere se, Labeo ait &c.
- Ulp. 43. 5. 3. 5. Labeo scribit, coerceri eos a pratore debere.
- Idem 43. 8. 2. 1. quemadmodum accipiatur, Labeo definit. Ibid. 8. interdicto me non teneri, Labeo putat. Ibid. 15. teneri eum, Labeo scribit. Ibid. 16. Idem Labeo scribit, si quis &c. Ibid. 24. non teneri Labeo scribit. Ibid. 25. Idem Labeo scribit, si vicinus &c. Ibid. 26. & mihi videtur vera Labeonis sententia.
- Idem 43. 12. 1. 8. Sed Labeo scribit, non esse iniquum &c. Ibid. 11. Labeo scribit, non esse dandam exceptionem &c. Ibid. 12. Labeo ait, competere tale interdictum &c. Ibid. 14. denique Labeo scribit, si auctor tuus &c.
- Idem 43. 13. 1. 8. non est iniquum, ut Labeo ait, venire &c.
- Idem 43. 14. 1. 1. Sabinus consentit, & ita Labeo.
- Idem 43. 16. 1. 17. Labeo ait, non vi possidere. Ibid. 18. Idem Labeo ait eum, qui &c.
- Idem 43. 17. 3. 3. idque & Labeo scribit. Ibid. 5. Labeo quoque scribit, ex aedibus &c. Ibid. interdicto uti possideris me uti posse, Labeo ait. Ibid. ait Labeo, videri non ab eo &c.
- Idem 43. 19. 3. Inde etiam illud Labeo scribit, si cum a me &c. Ibid. 43. 19. 3. 12. Apud Labeonem quaeritur, si pontem &c. Ibid. & ego puto veram Labeonis sententiam, si modo &c.
- Idem 43. 20. 1. 7. Præterea Labeo scribit, & si &c. Ibid. 8. Idem Labeo scribit, etiam si &c. Ibid. 20. Illud Labeo dicit, omnes &c. Ibid. 21. Labeo putat per hoc interdictum &c.
- Paul. 43. 21. 2. Labeo non posse ait ex aperto rivo &c.
- Ulp. 43. 21. 3. 1. Servius, & Labeo scribunt, si rivum &c. Ibid. 2. utile ei hoc interdictum futurum, Labeo ait.
- Idem 43. 23. 1. 4. Hoc amplius Labeo putabat hoc interdicto locum esse &c. Ibi. 5. idem Labeo etiam eum &c. tuendum.
- Venul. 43. 23. 2. tamen æque interdicendum Labeo ait.
- Ulp. 43. 24. 1. 3. Item Labeo dicit, si quem &c. Ibid. & ita Labeo scribit.
- Idem 43. 24. 5. & hæc ita Labeonem probare, Aristo ait. Ibid. 43. 24. 5. 1. debet enim, & ita Labeo, & diem &c.
- Ulp. 43. 24. 5. 5. Labeo autem ait, plures personas contineri his verbis. Ibid. 6. latius porrigi &c. Labeo putat.
- Idem 43. 24. 7. 4. æstimari oportere, Labeo ait.
- Idem 43. 24. 11. ait Labeo, interdicto quod vi, aut clam eum teneri.
- Idem 43. 24. 13. 1. Labeo scribit, si filio &c. Ibid. 3. nec referre Labeo ait &c. Ibid. ne illud quidem obstare Labeo ait.
- Idem 43. 24. 15. 1. ait Labeo, te vi, aut clam non teneri. Ibid. 2. agendum esse quod vi, aut clam mecum Labeo scribit.
- Venul. 43. 24. 22. 3. Trebatius ait, Labeo contra.
- Ulp. 43. 26. 8. 1. idem & Labeo probat, & adiicit &c. Ibid. 6. Interdictum hoc est post annum competere, Labeo scribit.
- Venul. 43. 26. 27. 1. Labeo ait, habere eum precariam possessionem.
- Ulp. 43. 27. 1. 1. Labeo ait, permitti ei &c.
- Idem 43. 29. 3. 10. Hoc interdictum & in absentem esse rogandum, Labeo scribit.
- Idem 43. 32. 1. 1. ait Labeo interdictum hoc cessare.
- Venul. 43. 3. 15. 2. dandam accessionem Labeo ait.
- Ulp. 44. 4. 4. 1. & refert (Julianus) Labeoni placuisse, doli mali uti eum posse. Ibid. 3. Labeo putat, convenire officio arbitri &c. Ibid. peti posse, quod debetur, Labeo dicit. Ibid. 5. Item Labeo scribit, si quis fugitivum &c. Ibid. 7. Labeo ait, si de homine &c. Ibid. 13. Labeo quoque in eadem opinione est: ait enim &c. Ibid. 14. Labeo, & si &c. nocere doli exceptionem ait. Ibid. 18. ait Labeo, excipiendum esse.
- Idem 45. 1. 67. Liberari Labeo ait, idque & Celsus &c. refert.
- Venul. 45. 1. 137. 7. & usitatus, & elegantius esse, Labeo ait, sic subiici pœnam.
- Paul. 45. 3. 20. 1. Apud Labeonem ita scriptum est, filium &c.
- Pompon. 46. 3. 19. obligari te mihi Labeo ait.
- Papinian. 46. 3. 95. 5. quod quidem Labeo, & Pegasus putaverunt utilitatis causa recipiendum.
- Ulp. 46. 4. 8. 1. id enim & Labeoni placuit.
- Venul. 46. 8. 8. 2. Sed Labeo certam summam comprehendendam existimabat.
- Paul. 46. 8. 15. Amplius non peti verbum Labeo ita accipiebat.
- Idem 47. 2. 1. Furtum a furvo, id est, nigro dictum, Labeo ait.
- Ulp. 47. 2. 23. Item verum est, quod Labeo ait, nec ope &c.
- Idem 25. Labeo negat, sed Celsus putat posse.
- Idem 31. Labeo ait, furti eum teneri.
- Idem 47. 2. 50. idcirco Labeo scribit, in factum dandam actionem.
- Idem 47. 2. 52. 5. Apud Labeonem relatam est, si filiginario &c.
- Ulp. 47. 4. 1. Hæc autem actio, ut Labeo scripsit,

- psit, naturalem &c. habet æquitatem.
 Idem 3. Labeo putavit, sub conditione manumissum &c.
 Scæv. 47. 6. 6. Labeo putat, si coheres meus &c.
 Paul. 47. 7. 1. Si furtim &c. dandam actionem Labeo ait &c. Sed Trebatius &c.
 Ulp. 47. 7. 3. 1. quam sententiam Labeo quoque probat. Ibid. 2. Labeo etiam eam arborem recte dici putat &c.
 Idem 47. 8. 2. 16. agi tamen cum eo vi bonorum raptorum non posse, Labeo ait.
 Paul. 47. 8. 3. rei judicatæ exceptionem nocere, Labeo ait.
 Ulp. 47. 8. 4. turbam autem appellatam, Labeo ait ex genere tumultus. Ibid. 47. 8. 4. 1. & rectissime Labeo inter turbam, & rixam multum interesse ait.
 Idem 47. 9. 3. 2. Labeo scribit, æquum fuisse &c. Ibid. 6. quemadmodum ergo procedit, quod Labeo scribit &c. Ibi. puto igitur non esse verum, quod Labeo scribit.
 Idem 47. 10. 1. 1. Injuriam autem fieri, Labeo ait &c. Ibid. 5. Labeo scribit, si quis servum &c.
 Idem 47. 10. 5. 2. Labeo negat esse actionem &c.
 Idem 47. 10. 7. 1. Labeo ait, non esse prohibendum. Ibid. 4. certum eum dicere, Labeo ait &c. Ibid. 6. aut re ipsa fieri, Labeo ait. Ibid. re atrocem injuriam haberi, Labeo ait.
 Idem 47. 10. 13. 4. Et ait Labeo non teneri. Ibid. 5. Idem Labeo scribit si cum alium &c.
 Idem 47. 10. 15. Item apud Labeonem quaritur, si quis mentem &c. Ibid. 47. 10. 15. 3. Convicium injuriam esse, Labeo ait. Ibid. 5. absentis quoque fieri posse Labeo scribit. Ibid. 12. & ut ait Labeo, sive liberum &c. Ibi. & ita comitem Labeo definit. Ibi. 13. Abduxisse videtur, ut Labeo ait &c. Ibi. 20. Hoc editum supervacuum esse Labeo ait. Ibid. Sed videtur & ipsi Labeoni, & ita se habet, prætorum &c. Ibi. 29. Unde quarit Labeo, si magistratus &c. Ibi. 30. teneri eum debere, Labeo ait. Ibid. 33. Labeo scribit, eandem rem non esse.
 Idem 47. 10. 17. 2. dominum ejus agere posse, Labeo ait. Ibid. 6. placet Labeoni dandam in eum actionem.
 Paul. 47. 10. 27. injuriarum posse Labeo scribit.
 Ulp. 47. 12. 3. 9. Labeo omnibus dandam dicit.

(a) Ut apertius factiones jurisconsultorum cognoscantur, necesse est ex Pomponio nomina eorum omnium referre.

Quintus Antistius Labeo C. Trebatii discipulus
 Nerva pater
 Sempronius Proculus
 Nerva filius
 Pegasus
 Juventius Celsus pater
 P. Juventius Celsus filius
 Neratius Priscus
 Hi Proculiani appellantur.
 Alterius factionis fuerunt
 Atejus Capito A. Ofilii discipulus

- Idem 47. 15. 1. quod nomen Labeo a varia certatione tractum ait.
 Idem 48. 5. 23. Labeo quoque ita probat, & Pomponius scripsit.
 Paul. 48. 7. 4. utendum esse Labeo ait.
 Callistrat. 49. 14. 1. 1. Labeo scribit, etiam ea &c.
 Paul. 50. 1. 5. Labeo indicat eum, qui &c.
 Idem 50. 16. 5. 1. his verbis Labeo significari ait id opus &c.
 Idem 50. 16. 14. Labeo & Sabinus existimant, si vestimentum &c.
 Paul. 29. Conjunctionem enim nonnumquam pro disjunctione accipi Labeo ait.
 Ulp. 38. Ostentum Labeo definit, omne contra naturam &c.
 Idem 43. vestem quoque victus habere vicem Labeo ait.
 Idem 45. In stratum omne vestimentum contineri, quod iniiciatur, Labeo ait.
 Paul. 53. Sed verius est, quod & Labeo ait, separatim accipienda.
 Ulpian. 60. Loci appellationem &c. pertinere Labeo scribit.
 Javol. 116. Labeo non videri filiam contineri: Proculus contra, mihi Labeo videtur verborum figuram sequi, Proculus mentem testantis respondit, non dubito, quin Labeonis sententia vera non sit.
 Ulp. 194. nam genus esse donum Labeo a donando dictum, munus speciem.
 Pompon. 245. Idem Labeo ait, prothyrum &c.

Præter ea, quæ de Labeone dicuntur in Digestis, adde.

- Ex lib. 2. Institution. tit. de codicillis.
 Ex Paulo libro sing. de injuriis, ut refert Phith. in fragm. tit. 2. de atroci injuria.
 Ex Sex. Pompejo Festo plerisque in locis.
 Ex Plinio majore lib. 10. c. 14. natur. histor.
 Ex A. Gellio lib. 1. c. 12. & lib. 4. c. 2. & lib. 13. c. 12. & lib. 15. c. 27.
 Ex Aur. August. lib. 2. c. 11. & lib. 3. c. 25. & lib. 9. c. 19. & lib. 22. c. 28. de civit. Dei.

SECUNDA CLASSIS. (a)

Secundæ classis jurisconsulti a Masurio Sabino ad Salvium Julianum sex sunt, quorum tres ex Labeonis discipulis, & successoribus; duo ex

Masurius Sabinus
 C. Cassius Longinus Q. Tuberonis nepos, Ser. Sulpicii pronepos
 Cassius Longinus minor
 Cælius Sabinus
 Javolenus Priscus
 Aburnius Valens
 Tuscianus
 Salvius Julianus
 Hos appellant Sabinianos, & Cassianos.
 De cæteris, qui post Julianum fuerunt, licet suspicari aut Cassianos fuisse, aut sine ulla contentione vixisse.

ex Capitonis, & Sabini factione: sextus incertæ factionis est.

- I. Sempronius Proculus.
- II. P. Juventius Celsus filius.
- III. Neratius Priscus.
- IV. Javolenus Priscus.
- V. Aburnius Valens.
- VI. L. Julius Aquila Gallus.

SEMPRONIUS PROCULUS. (a)

ΠΡΟΚΟΥΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΒΙΒΛΙΑ ΟΚΤΩ. (Index)

Ex libro primo.

Proculus libro primo Epistularum 8. 6. 16.

Ex libro secundo.

Proculus libro secundo Epistularum 4. 3. 31: 8. 2. 13. Quidam &c. Proculus respondit &c. 28. 5. 69. Cornelius &c. Proculus: Cartillo adfentio. 33. 6. 15: 41. 1. 55: 45. 1. 113. Cum stipulatus sim mihi Procule &c. Proculus respondit, non sine &c. Ibid. 45. 1. 113. 1. Cum venderet &c. Proculus respondit, tanti &c. 50. 16. 124.

Ex libro quarto.

Proculus libro quarto Epistularum 1. 18. 12.

Ex libro quinto.

Proculus libro quinto Epistularum 2. 14. 36: 8. 5. 13: 17. 2. 76: 78: 80: 23. 3. 82: 24. 3. 60: 31. 46: 32. 86: 33. 6. 6: 34. 2. 11: 41. 2. 27: 46. 3. 82: 50. 16. 125. Ne-
pos Procuro suo salutem, ab eo &c. Proculus: cum dotem &c.

Ex libro sexto.

Proculus libro sexto Epistularum 18. 1. 68: 31. 47. Sempronius Proculus Nepoti suo salutem. Binæ tabulæ &c. Proculus respondit, in hoc casu &c. 50. 16. 126.

Ex libro septimo.

Proculus libro septimo Epistularum 12. 6. 53. Dominus &c. Proculus respondit, si ipse &c. 23. 3. 67. Proculus Nepoti suo salutem. An-
cilla &c. 46. 3. 84.

Ex libro octavo.

Proculus libro octavo Epistularum 1. 7. 44: 31. 48. Licinnius Lucusta Procuro suo salutem. Cum faciat &c. Proculus Lucustæ suo salutem. Si uxor &c. 41. 1. 56. Insula &c. Proculus respondit, flumen &c. Ibid. 41. 1. 56. 1. Item quæro &c. Proculus respondit, si cum propior &c. 49. 15. 7.

Ex libro undecimo.

Proculus libro undecimo Epistularum 18. 1. 69. Rutilia &c. Proculus respondit, ego existimo

&c. 19. 5. 12: 23. 4. 17. Atilicinus Procuro suo salutem. Cum inter &c. Proculus respondit: quod ad diem &c.

Ex libro tertio ex Posterioribus
Labeonis.

33. 6. 16. vide Labeo.

De notis Proculi ad Labeonem vide in Labeone.

SEMPRONIUS PROCULUS.

Pompon. 1. 2. 2. 25. Atejo Capitoni Massurius Sabinus successit, Labeoni Nerva &c. Nervæ successit Proculus. Ibid. Sed Proculi auctoritas major fuit; nam etiam plurimum potuit, appellatique sunt partim Cassiani, partim Proculejani, Ibid. Procuro Pegasus. Ibid. Cassio Cælius Sabinus successit &c. Procuro Pegasus, qui temporibus Vespasiani præfectus urbi fuit.

Ulp. 1. 9. 7. Item Labeo scribit &c. Proculus & Pegasus opinantur &c.

Gajus 2. 1. 11. apud eum agi posse, Sabino, Cassio, Procuro placuit &c. Ibid. quod Ofilio, & Procuro placet &c.

Paul. 2. 14. 21. Sed nobis id profuturum &c. Proculus ait.

Idem 2. 14. 27. Neratius, Atilicinus, Proculus nec si in rem &c.

Ulp. 3. 5. 10. idque & Labeo probat. Sed, ut Celsus refert, Proculus apud eum notat &c.

Pompon. 3. 5. 11. Sed Proculus, interdum etiam casum &c.

Paul. 3. 5. 18. Pruculus, & Pegasus bonam fidem &c. debere ajunt &c.

Idem 4. 6. 35. 3. Vivianus scribit, Proculum respondiisse militem &c.

Ulp. 4. 8. 21. 8. poenam committi, Proculus, & Atilicinus ajunt.

Idem 4. 8. 23. Celsus ait &c. Ibid. 4. 8. 23. 1. Idem ait &c. Proculum existimare &c. Sed ipse recte putat &c.

Ulp. 5. 3. 11. & Arrianus &c. putat teneri: quo jure nos uti Proculus scribit.

Paul. 5. 3. 36. Julianus verius esse ait, quod Proculus quoque respondit, perpetuo actionem dandam &c.

Idem 40. & hoc justum esse in specialibus petitionibus, Procuro placet. Cassius contra sensit. In prædonis persona Proculus recte existimat &c.

Idem 6. 1. 27. probanda est Proculi sententia, ut &c. Ibid. 6. 1. 27. 4. non idem observandum, Proculus existimat &c.

Pompon. 7. 1. 19. Proculus putat insulam &c.

Ulp. 7. 5. 3. Sed est verius, quod Cassius, & Proculus existimant &c.

Idem 7. 8. 4. Proculus autem de inquilino notat, non belle inquilinum dici &c.

Idem 7. 8. 12. Sed Sabinus, & Cassius, & Labeo, & Proculus hoc amplius &c.

Idem

(a) Apud Lamprid. in Alexandro Proculus falso numeratur in Papiniani discipulis, & Alexandri Imp. consiliarius.

- Idem 7. 9. 7. Et si usufructus &c. Proculus ait, posse heredem &c.
- Celsus 8. 1. 10. Si iter &c. Proculus ait.
- Paul. 8. 2. 19. Fistulam &c. non jure haberi, Proculus ait.
- Ulp. 8. 3. 5. Et hoc Proculum, & Atilicinum existimasse ait (Neratius).
- Pompon. ibid. 24. ex meo aquæductu Labeo scribit &c. Proculus contra. Ibid. Proculi sententia verior est.
- Ulp. 9. 2. 7. 3. Proculus scribit, neque eum &c. Ibid. 6. Proculus ait si medicus &c.
- Idem 9. 2. 11. Proculus, in tonfore esse culpam. Ibid. 9. 2. 11. 5. Proculus respondit, Aquiliæ actionem esse.
- Idem 9. 2. 27. 1. & ita Proculum existimasse, Ursejus refert. Ibid. 6. & ait Proculus, agi non posse &c. Ibid. 7. Proculus ait, cum coloni &c.
- Idem 9. 2. 29. Posse me tecum damni injuria agere, Proculus scribit. Ibid. 9. 2. 29. 1. & ait Proculus, si in potestate &c. Ibid. 2. idemque Labeo, & Proculus, & circa retia &c. æstimarunt.
- Julian. 10. 2. 52. Mævius &c. Proculus ait.
- Idem 10. 3. 5. Sed si res &c. respondit Proculus communi &c.
- Idem 11. 1. 18. Proculus respondit, rescisso &c.
- Ulp. 11. 7. 14. 10. Si quis &c. & ita Trebatius & Proculus putant.
- Idem 12. 1. 9. 8. Deposui &c. Nerva, Proculus etiam ante &c. posse ajunt, & est verum, ut & Marcello videtur.
- Idem 12. 1. 11. 1. Si tibi &c. Proculus ait, & recte, non amplius &c. Ibid. putat Proculus, amplius quam decem condici non posse.
- Idem 12. 4. 3. Proculus ait, si post id &c.
- Pompon. 15. Labeo ait &c. Sed Proculus dari oportere ita ait &c.
- Julian. 12. 5. 5. Si a servo &c. Proculus respondit.
- Paul. 14. 3. 17. 4. Proculus ait, si denunciavero &c.
- Ulp. 14. 5. 4. 3. Is qui &c. & ita Proculus existimat. Sed si &c. putat Celsus &c.
- Ulp. 15. 1. 17. Si servus &c. Proculus, & Atilicinus existimant, sicut ipsi &c.
- Idem 15. 1. 30. Quæsitum est &c. Proculus, & Pegasus nihilominus teneri ajunt.
- Paul. 15. 1. 47. 3. Si creditor &c. Proculus ait.
- Cels. 16. 3. 32. Quod Nerva diceret &c. Proculo displicebat mihi verissimum videtur.
- Gajus 17. 1. 4. Sed Proculus recte eum usque ad pretium statutum acturum existimat; quæ sententia fane benignior est.
- Paul. 17. 1. 22. 7. Si tibi &c. teneri te Proculus ait.
- Idem 17. 2. 38. 1. Si tecum &c. alteram tolli, Proculus ait.
- Idem 17. 2. 65. Proculus enim ait, hoc ipso &c. Ibid. 17. 2. 65. 4. Labeo autem &c. Proculus hoc ita verum esse &c.
- Idem 17. 2. 67. Sed Proculus putat hoc &c.
- Idem 18. 1. 1. Sabinus, & Cassius, esse emptionem, & venditionem, putant. Nerva, & Proculus, permutationem, non emptionem hoc esse. Ibid. Sed verior est Nervæ, & Proculi sententia.
- Pompon. 18. 6. 6. Si vina &c. Proculus ait, quamvis &c.
- Paul. 8. Proculus, & Octavenus emptoris esse periculum ajunt, idem Pomponius libro nono probat.
- Celsus 19. 1. 38. 2. Firmus a Proculo quæsit, si de plumbeo &c.
- Pompon. 19. 2. 3. Proculus ait, id agi &c.
- Ulp. 19. 2. 15. 6. & ita Proculus in procuratore respondit.
- Paul. 20. 4. 13. Insulam &c. Nerva, Proculus nisi &c.
- Ulp. 21. 1. 17. 2. Idem (Vivianus) ait, interrogatus Proculus de eo &c. ait, tametsi &c.
- Paul. 21. 2. 13. Proculus recte putabat &c.
- Pompon. 21. 2. 16. 2. Proculus videndum ait, ne hoc &c.
- Gajus 22. 1. 19. Proculus ait, in fructus &c.
- Julian. 23. 3. 48. 1. Socer &c. reddendam Proculus respondit &c. Julianus notat &c.
- Pompon. 24. 1. 31. 6. majores donanti succurrisse Proculus ait &c.
- Javol. 24. 1. 64. Sed verum est, quod Proculus, & Cæcilius putant &c.
- Pompon. 24. 3. 10. Si vir &c. dandam esse Proculus ait, & recte.
- Paul. 24. 3. 17. Ex diverso &c. Neratius libris Membranarum, & Proculus scribunt, hoc justum esse. Ibid. 24. 3. 17. 1. idem & Proculus ait, ficuti &c.
- Paul. 25. 2. 1. quibusdam existimantibus &c. ut Nerva, Cassio &c. aliis, ut Sabino, & Proculo, furto &c. in qua sententia & Julianus rectissime est.
- Idem 25. 2. 3. 2. Sed mortua &c. dari non oportere, Proculus ait &c.
- Ulp. 26. 2. 10. 2. tutorem esse recte datum Proculus existimat; quod si datus sit pure, negat Proculus valere dationem, sed est verius, quod & Pomponius ait &c.
- Javol. 26. 2. 33. Trebatius negat, ad Plautium pertinere tutelam: Labeo contra. Proculus quod Labeo. Ego Trebatii sententiam probo.
- Ulp. 28. 2. 6. Labeo, & Cassius scribunt &c. Sed si castratus sit, Julianus Proculi opinionem secutus non putat &c.
- Idem 28. 5. 9. Proculus putat ex quadrante fore heredem &c. quam sententiam & Celsus probat.
- Javolen. 28. 5. 11. idque Proculo placet. Ibid. vera est Proculi opinio.
- Cels. 28. 5. 59. 2. verum est quod Proculo placet &c.
- Javolen. 29. 2. 60. Paulus &c. Et Proculus Labeonis sententiam improbat, & in Javoleni sententia est.
- Idem 62. Antistius Labeo ait &c. Ego puto &c. Proculus idem, eoque jure utimur.
- Scæv. 29. 7. 14. Apud Vivianum Sabini, & Cassii,

- Cassii, & Proculi expositam esse in quaestione hujusmodi controversiam. Ibid. quod Sabinum, & Cassium respondisse ajunt, Proculo dissentiente. Ibid. Ego autem ausim sententiam Proculi verissimam dicere.
- Pompon. 30. 12. Si mihi &c. petere eam posse, Proculus ait.
- Paul. 30. 15. Proculus recte ait, posse defendi &c.
- Pompon. 30. 26. 2. Sabinus quidem, & Cassius aetimationem, Proculus, & Nerva rerum partes esse legatas existimaverunt.
- Celf. 31. 20. Et Proculo placebat, & a patre sic accipi, quod servo &c.
- Paul. 31. 49. 2. Labeo refert &c. Sed Proculus ait, si quis &c.
- Ulp. 32. 49. 2. Si uxori &c. Proculus scripsit: & verum est.
- Celf. 32. 79. 1. non esse legatos, Proculus ait.
- Javolen. 32. 100. 2. Trebatius hæc verba &c. referri putat. Proculus ad omnia; quod & verum est. Ibid. 3. deberi Trebatius respondit. Labeo autem id non probat &c. Proculus vero recte ait &c.
- Ulp. 33. 9. 3. 1. Sed Proculus omnia hæc contineri recte scribit.
- Celf. 34. 2. 3. Uxori legavit &c. Proculus ait.
- Ulp. 34. 2. 19. & Proculus, & Celsus ajunt, exempto plumbo appendi debere.
- Paul. 34. 2. 32. 4. Neratius Proculum refert ita respondisse, vasis &c.
- Pompon. 35. 1. 14. Sabinus, Proculus heredem eum fore &c.
- Javolen. 35. 1. 40. 5. idem & ego, & Proculus probamus.
- Paul. 35. 1. 43. Plautius: rogatus est heres &c. Proculus, Cassius &c. repetere debere ajunt. Paulus: hoc jure utimur.
- Pompon. 35. 1. 58. Si ancillæ alienæ, cum ea nuplisset, legatum sit, Proculus ait utile legatum esse.
- Gajus 35. 1. 69. apud Labeonem Proculus notat, non aliter &c.
- Paul. 35. 2. 1. 9. Cassius confundendas esse partes existimat, Proculus contra, in qua specie & Julianus Proculo adfensit.
- Idem 35. 2. 45. Proculus putabat cum quaeritur &c.
- Teren. Clemens 37. 14. 10. idque etiam Proculo placuisse, Servilius refert.
- Ulp. 37. 14. 17. Divi fratres in hæc verba rescripserunt &c. & Proculum sane non levem juris auctorem in hac opinione fuisse. Ibid. 37. 14. 17. 1. Et Proculus quidem in hac fuit opinione &c. Julianus autem negavit.
- Paul. 38. 1. 20. 1. Ex provincia libertum Romanam venire debere ad reddendas operas, Proculus ait.
- Ulp. 39. 2. 26. Proculus ait, cum quis jure &c. Ibid. mihi videtur vera esse Proculi sententia.
- Paul. 39. 3. 11. 2. Apud Ferozem Proculus ait, si cum uno &c.
- Julian. 40. 9. 7. 1. negavit eum Proculus liberum esse.
- Gajus 41. 1. 7. 7. Nerva, & Proculus putant hunc dominum esse &c. Sabinus, & Cassius magis naturalem rationem efficere &c. Ibid. verius esse quod Nervæ, & Proculo placuit.
- Pompon. 41. 1. 21. Si servus &c. Proculus nec meam fieri &c.
- Paul. 41. 1. 26. Proculus indicat, hæc jure nos uti, quod Servio, & Labeoni placuisset.
- Pompon. 41. 1. 27. 2. Cassius ait &c. Sed Proculus, & Pegasus existimant, suam cujusque rem manere.
- Idem 41. 1. 28. Labeo, & Sabinus ajunt. Sed Proculus tuum proprium &c. quod verius est.
- Paul. 41. 2. 3. 2. Neratius, & Proculus, & solo animo non posse nos acquirere possessionem.
- Idem 41. 3. 4. 6. videri in potestatem meam rediisse secundum Proculi sententiam, quæ & vera est.
- Idem 41. 3. 31. & ideo Proculus ait, si per errorem &c.
- Idem 41. 7. 2. Sed Proculus non desinere &c. Julianus desinere quidem &c.
- Ulp. 41. 8. 6. 9. Proculus ait, etiamsi ignoraverint legatarii &c.
- Paul. 42. 8. 7. Proculus existimat omnimodo &c. Ibid. & rescriptum est secundum Proculi sententiam.
- Venul. 42. 8. 25. 5. Proculus ait, si mulier &c.
- Ulp. 43. 16. 1. 14. id exempli causa didici Proculum dicere.
- Paul. 45. 1. 8. Sabinus, Proculus, expectandum diem actori, putant.
- Pompon. 45. 1. 21. Proculus ait, si ducenta &c.
- Idem 45. 1. 112. 1. Proculus ait, semper &c.
- Venul. 45. 1. 138. primo die petere posse, Sabinus ait. Proculus autem, & ceteri diversæ scholæ auctores, quandiu &c. Ibid. Sed ego cum Proculo sentio.
- Gajus 45. 3. 28. 4. Proculus negavit: quia is &c. Cassius respondit posse.
- Scæv. 46. 3. 93. confundetur obligatio secundum Sabini sententiam, licet Proculus dissentiat.
- Ulp. 47. 10. 11. 3. Proculus recte ait, si in hoc &c.
- Paul. 50. 16. 4. Nominis appellatione rem significari, Proculus ait.
- Javol. 50. 16. 116. Labeo non videri filiam contineri: Proculus contra, mihi Labeo videtur verborum figuram sequi, Proculus mentem testantis.

Præter ea, quæ in Digestis Proculi inveniuntur, adde.

Ex lib. 3. Institut. tit. de emptione, & vendit. vide 18. 1. 1.

Ex Ulpiano in libris ad Edictum, ut refert Pith. in fragment. tit. 12. de incendiariis. vide 9. 2. 27.

P. JUVENTIUS CELSUS. (a)

CELSV Digeston Βιβλία τριάνοντα ἕνεκα. (Index)

Ex libro primo Digestorum.

Celsus libro primo Digestorum 2. 14. 33 : 22. 3. 9 : 24. 1. 47 : 46. 2. 25. Ulpian. 50. 1. 27. 2. Celsus libro primo Digestorum tractat, si quis &c.

Ex libro secundo.

Celsus libro secundo Digestorum 4. 4. 28 : 4. 8. 37 : 41. 1. 51.

Ulp. 4. 4. 3. Unde illud non ineleganter Celsus epistularum libro undecimo, & Digestorum secundo tractat, ex facto a Flavio Respeto Praetore consultus &c. Celsus igitur Respeto suavit &c.

Idem 4. 6. 26. 5. quod verius est, & ita Celsus libro secundo Digestorum scribit.

Idem 4. 8. 17. 5. Celsus libro secundo Digestorum scribit, si in tres &c.

Idem 4. 8. 21. 10. ut Vivianus ait &c. quam sententiam & Celsus libro secundo Digestorum probat. Ibid. 11. Et siquidem dies adjectus non sit, Celsus scribit libro secundo Digestorum &c.

Ex libro tertio.

Celsus libro tertio Digestorum 1. 18. 17 : 2. 15. 12 : 6. 1. 38 : 12. 4. 16 : 42. 1. 39 : 44. 7. 51 : 46. 2. 26.

Ex libro quarto.

Celsus libro quarto Digestorum 5. 3. 45.

Ulpian. 5. 3. 13. 11. Et Celsus libro quarto Digestorum scribit, ex dolo &c.

Idem 5. 3. 18. 1. & Celsus libro quarto Digestorum recte scribit hunc &c.

Ex libro quinto.

Celsus libro quinto Digestorum 1. 3. 4 : 8. 1. 9. 8. 6. 6. nam satis &c. Celsus respondit, si divisus &c. 12. 1. 32 : 42. 1. 11 : 50. 16. 86.

Ulpian. 11. 1. 9. 3. Celsus libro quinto Digestorum scribit, si defensor &c. Ibid. Veram itaque esse Celsi sententiam, dubium non est.

Ex libro sexto.

Celsus libro sexto Digestorum 12. 1. 42 : 12. 6. 47 : 48 : 15. 1. 6 : 22. 3. 17 : 31. 15 : 42. 1. 13.

Ulpian. 12. 6. 26. 12. & Celsus libro sexto Digestorum putat eam esse &c. Ibid. 13. placuit autem, ut Celsus libro sexto, & Marcellus libro vicefimo Digestorum scripsit, non perimi &c. Ibid. an sim audiendus quærit Celsus & putat natum esse &c.

(a) Duo fuerunt Celsi, pater, & filius : de patre pauca inveniuntur : de filio cætera censenda sunt. Dicendus autem est Juventius a juventute, non Jumentius a Jumento. Non recte Julius Celsus appellatur ab Spartiano in

Idem 13. 6. 5. 12. Si duobus &c. Celsus filius scripsit libro sexto Digestorum, quæri posse &c.

Idem 15. 1. 5. 2. Peculium autem Tubero quidem sic definit, ut Celsus libro sexto Digestorum refert, quod servus &c.

Idem 15. 1. 7. Quam Tuberonis sententiam & ipse Celsus probat, & adiicit &c.

Idem 45. 1. 67. Labeo ait, idque & Celsus libro sexto Digestorum refert.

Ex libro septimo.

Celsus libro septimo Digestorum 17. 1. 48 : 43. 26. 11 : 50. 17. 184.

Ulpian. 17. 1. 6. 4. Si tibi &c. ut Celsus libro septimo Digestorum scribit.

Idem 17. 1. 16. & ait Celsus libro septimo Digestorum, hoc respondisse se, cum Aurelius Quietus &c.

Idem 17. 2. 52. 1. & Celsus libro septimo Digestorum ita scripsit, socios &c.

Idem 17. 2. 58. tractatum ita est apud Celsum libro septimo Digestorum ad epistolam Cornelii Felicis &c. Ibid. non putare se Celsus ait societatem &c. Ibid. 17. 2. 58. 1. Item Celsus tractat, si pecuniam &c.

Ex libro octavo.

Celsus libro octavo Digestorum 18. 1. 59 : 19. 1. 38 : 19. 5. 2 : 50. 17. 185.

Ulpian. 18. 2. 13. Celsus quoque libro octavo Digestorum refert, Mucium, Brutum, Labeonem, quod Sabinum existimare, ipse quoque Celsus idem probat, & adiicit, mirari se, a nemine animadversum &c.

Idem 19. 1. 13. 14. nam & Celsus libro octavo Digestorum scripsit cum convenit &c. Ibid. 15. Idem Celsus libro eodem scribit, fundi &c.

Idem 19. 2. 9. 5. Celsus etiam imperitiam culpæ adnumerandam, libro octavo Digestorum scripsit.

Ex libro nono.

Celsus libro VIII. Digestorum 1. 3. 24.

Celsus libro nono Digestorum 24. 1. 48 : 32. 79.

Ulpian. 18. 4. 4. Si nomen sit distractum, Celsus libro nono Digestorum scribit &c.

Ex libro decimo.

Celsus libro decimo Digestorum 37. 6. 6.

Ulp. 23. 3. 7. 2. & Celsus libro decimo Digestorum ait, interesse &c.

Idem 24. 1. 5. 10. Celsus libro decimo Digestorum scripsit, magis pleniore &c. Ibid. & rectam rationem huic sententiæ Celsus adiecit &c.

Hadriani vita : neque idem esse potuit Alexandri consiliarius, & Papiniani discipulus, ut apud Lampridium legimus.

De Nominib. Jurisconsultorum. 193

Ex libro undecimo.

Celsus libro undecimo Digestorum 16. 3. 32 :
22. 3. 11 : 23. 3. 60 : 26. 5. 11 : 27. 8. 7.
Ulp. 28. 5. 9. Celsus libro duodecimo Quæstio-
num, Digestorum undecimo posse defendi ait
&c. Ibid. Proculus putat &c. quam sententiam
& Celsus probat.

Ex libro duodecimo.

Celsus libro duodecimo Digestorum 13. 1. 15 :
38. 1. 30 : 47. 2. 67 : 50. 17. 186.
Ulp. 13. 1. 10. 2. Unde Celsus libro duodeci-
mo Digestorum scribit, si rem &c.
Idem 39. 1. 1. 4. Inde quæritur apud Celsum
libro duodecimo Digestorum, si post opus &c.
Ibid. & ait Celsus, dandam &c.
Idem 40. 9. 1. Celsus libro duodecimo Digesto-
rum utilitatis gratia motus, furdum ita natum
manumittere posse, ait.
Idem 47. 2. 14. 9. quam sententiam Celsus
quoque libro duodecimo Digestorum pro-
bat.
Idem 47. 2. 43. 5. Celsus libro duodecimo Di-
gestorum quærit, & ait &c.

Ex libro tertiodecimo.

Celsus libro tertiodecimo Digestorum 37. 6. 7 :
50. 17. 189.

Ex libro quartodecimo.

Celsus libro quartodecimo Digestorum 35. 2.
50.

Ex libro quintodecimo.

Celsus libro quintodecimo Digestorum 17. 2.
75 : 23. 2. 22.
28. 1. 27. Domitius Labeo Celso suo salutem
&c. Juventius Celsus Labeoni suo salutem &c.
32. 43.
Celsus libro [vicensimo quinto] *quintodecimo*
Digestorum 50. 15. 6.
Ulpian. 24. 1. 3. 7. & Celsus libro quintodeci-
mo Digestorum scribit, videndum esse &c.
Marcian. 28. 5. 51. 1. Celsus libro quintodeci-
mo Digestorum scribit, fieri hunc heredem.
Ulpian. 29. 2. 6. 4. Celsus libro quintodecimo
Digestorum scripsit, eum, qui &c.

Ex libro sextodecimo.

Celsus libro sextodecimo Digestorum 28. 5. 24 :
26 : 59 : 28. 7. 21 : 29. 4. 25 : 31. 16 : 50.
17. 187.
Ulpian. 28. 5. 2. quam sententiam Celsus libro
sextodecimo Digestorum probat aliter, atque
probat in illa &c.
Idem 28. 5. 17. 1. quod & Celsus libro sexto-
decimo Digestorum probat, idemque putat &c.
Ibid. 2. non tres trientes fieri, Celsus libro sex-
todecimo scripsit.
Idem 29. 4. 6. 3. dandam in eum legatorum
actionem, Celsus libro sextodecimo Digesto-
rum ait &c.

Tom. I.

Ex libro septimodecimo.

Celsus libro XVII. Digestorum 1. 3. 5.
Celsus libro septimodecimo Digestorum 22. 3.
12 : 30. 63 : 31. 18 : 35. 2. 53 : 50. 17.
188.

Ex libro octavodecimo.

Celsus libro octavodecimo Digestorum 6. 1. 49 :
7. 1. 2 : 8. 1. 10 : 31. 19 : 33. 2. 14 : 50.
16. 88.

Ulpian. 7. 1. 7. 1. Quoniam &c. per arbitrum
cogi, Celsus scribit. Celsus libro octavodecimo
Digestorum : hætenus tamen &c. Ibidem :
Unde Celsus de modo facta testata habendi
quærit.

Idem 7. 1. 9. Nam & Celsus libro octavodeci-
mo Digestorum scribit, cogi eum &c.

Idem 7. 2. 1. 2. Nam & Celsus libro octavo-
decimo Digestorum, & Julianus libro trigen-
tesimoquinto scribit, concursu partes habemus,
Ibid. & ut Celsus, & Julianus eleganter a-
junt &c.

Idem 7. 2. 3. Cui sententiæ congruit ratio Cel-
si dicentis, toties &c. Ibid. unde Celsus li-
bro octavodecimo scribit, si duo &c.

Idem 7. 5. 5. Sabinus putat posse condici, quam
sententiam & Celsus libro octavodecimo Dige-
storum probat.

Idem 7. 8. 2. fuit quæstionis, & Celsus scripsit,
& cum libertis &c. nam ita libro octavode-
cimo Digestorum scripsit, quam sententiam
& Tubero probat.

Idem 7. 8. 10. 2. quam sententiam, & Celsus
probat libro octavodecimo Digestorum.

Ex libro nonodecimo.

Celsus libro nonodecimo Digestorum 23. 3. 58 :
31. 20. & Proculo placebat, & a patre sic
accepi &c. 33. 8. 13 : 25 : 33. 10. 7 : 34. 2.
3 : 50. 16. 93.

Ulpian. 33. 7. 12. 15. Celsus quoque libro no-
no decimo Digestorum scribit, fructus &c.
Ibid. idem Celsus eodem libro ait, etiam sup-
pellectarios &c.

Idem 34. 2. 19. 2. Idem Celsus libro nonodecimo
Digestorum, Commentariorum septimo scri-
bit, auro legato &c.

Ex libro vicensimo.

Celsus libro vicensimo Digestorum 29. 7. 18. Plo-
tiana Celso suo salutem, &c. Juventius Celsus
Plotianæ salutem, hæc verba &c. 36. 1. 32 :
46. 3. 87 : 50. 16. 94.

Celsus libro vicensimo Digestorum 31. 21.
Celsus libro vicensimo [secundo] Digestorum
40. 7. 23.

Ulp. 7. 1. 13. 3. cur enim inquit Julianus &c.
quam sententiam Celsus quoque libro vicensimo
Digestorum probat, & ego puto veram.

Idem 33. 4. 1. 3. Celsus libro vicensimo Dige-
storum scribit, si focer &c.

B b

Idem

Idem 33. 4. 2. & ita Celsus quoque libro vice-
cesimo Digestorum scripsit.

Marcian. 36. 1. 33. Scribit Celsus libro vicesimo Digestorum, si qui &c.

Ex libro vicesimo primo.

Celsus libro vicesimo primo Digestorum 31.
22. Lucius &c. Celsus: existimo pretium &c.
Celsus libro vicesimo primo Digestorum 36.
1. 2.

Ex libro vicesimo secundo.

Celsus libro vicesimo secundo Digestorum 34.
4. 17: 34. 5. 25: 35. 1. 49.

Celsus libro vicesimo [secundo] Digestorum
40. 7. 23.

Ex libro vicesimo tertio.

Celsus libro XXIII. Digestorum 1. 3. 39.

Celsus libro vicesimo tertio Digestorum 8. 6.
12: 41. 2. 18.

Ulpianus 40. 5. 24. 7. & ita Celsus libro vicesimo tertio Digestorum scribit.

Ex libro vicesimo quarto.

Celsus libro vicesimo quarto Digestorum 42. 7.
3: 46. 3. 69.

Celsus libro vicesimo quarto Digestorum 50.
17. 190.

Ex libro vicesimo quinto.

Celsus libro vicesimo quinto Digestorum 27.
5. 2: 42. 1. 14: 43. 19. 7: 43. 24. 18: 43.
26. 12: 50. 16. 96: 158.

Celsus libro [vicesimo quinto] quinta decimo
Digestorum 50. 15. 6.

Ex libro vicesimo sexto.

Celsus libro XXVI. Digestorum 1. 3. 17.

Celsus libro vicesimo sexto Digestorum 34. 5.
26.

Celsus libro vicesimo sexto Digestorum 45. 1.
97: 46. 3. 70.

Ex libro vicesimo septimo.

Celsus libro vicesimo septimo Digestorum 5.
1. 31: 8. 3. 11: 46. 3. 71.

Celsus libro vicesimo septimo Digestorum 19.
1. 12: 21. 2. 10: 62.

Ex libro vicesimo octavo.

Celsus libro vicesimo octavo Digestorum 1. 7.
5: 38. 16. 7: 39. 5. 21.

Ex libro vicesimonono.

Celsus libro XXIX. Digestorum 1. 3. 18.

Celsus libro vicesimo nono Digestorum 1. 5.
19: 40. 2. 19.

Celsus libro vicesimo nono Digestorum 28. 5.
60.

Ex libro trigesimo.

Celsus libro trigesimo Digestorum 22. 3. 13.

Celsus libro trigesimo Digestorum 23. 2. 23.

Ex libro trigesimo secundo.

Celsus libro trigesimo secundo Digestorum 50.
16. 97.

Ulp. 7. 1. 29. Celsus libro trigesimo secundo
Digestorum, & Julianus libro sexagesimo primo
scribit.

Ex libro trigesimo tertio.

Celsus libro XXXIII. Digestorum 1. 3. 19.

Celsus libro trigesimo tertio Digestorum 50. 17.
191.

Ex libro trigesimo quarto.

Celsus libro trigesimo quarto Digestorum 31.
27.

Ex libro trigesimo quinto.

Celsus libro trigesimo quinto Digestorum 32.
80: 34. 7. 1.

Ex libro trigesimo sexto.

Celsus libro trigesimo sexto Digestorum 31. 29.
Pater meus referebat, cum esset in consilio
Duceni Veri Consulis, itum in sententiam
suam &c.

Ex libro trigesimo septimo.

Celsus libro trigesimo septimo Digestorum 31.
30. Quidam &c. Juventius Celsus respondit,
propemodum &c.

Celsus libro trigesimo septimo Digestorum 48.
3. 11: 48. 19. 21.

Ex libro trigesimo octavo.

Celsus libro trigesimo octavo Digestorum 17.
1. 50.

Celsus libro trigesimo octavo Digestorum 45. 1.
99: 50. 17. 193.

Ulpian. 45. 1. 72. Celsus tamen libro trigesimo
octavo Digestorum refert, Tuberonem existimasse
&c. Ibid. secundum quem Celsus ait
potest dici &c.

Ex libro trigesimo nono.

Celsus libro trigesimo nono Digestorum 1. 7. 7:
43. 8. 3: 50. 16. 98.

Ex libro undecimo Epistularum.

Ulpian. 4. 4. 3. Unde illud non ineleganter Cel-
sus Epistularum libro undecimo, & Digesto-
rum secundo tractat &c.

Ex libro septimo Commentariorum.

Ulpian. 34. 2. 19. 2. Idem Celsus libro nonode-
cimo Digestorum, Commentariorum septimo
scribit. &c.

Ex libro primo Quaestionum.

Ulpian. 12. 1. 1. nam ut libro primo Quaestio-
num Celsus ait, credendi &c.

Ex libro duodecimo Quaestionum.

Ulpian. 28. 5. 9. Celsus libro duodecimo Quaestio-
num

tionum. Digestorum undecimo posse defendi ait &c.

Ex libro nonodecimo Quaestionum.

Ulpian. 34. 2. 19. idem Celsus libro nonodecimo Quaestionum quaerit, si centum &c. Ibid. & Proculus, & Celsus ajunt, exempto plumbo &c.

Ex libris sine titulo fortasse Digestorum.

Ex libro quarto.

Ulpian. 14. 6. 7. Neratius libro primo, & secundo Responsorum cessare senatusconsultum ait. Idem Celsus libro quarto, sed Julianus adiicit &c.

Ex libro sexto.

Ulpian. 13. 1. 3. 3. quam sententiam, & Celsus libro sexto probat in servo fidejussore.

Ex libro duodecimo.

Ulpian. 38. 1. 15. denique Celsus libro duodecimo scribit, si communis &c.

Ex libro quintodecimo.

Ulpian. 40. 7. 2. 3. Celsus quoque putat libro quintodecimo, cum libertate &c.

Ex libro vicensimo.

Ulpian. 2. 14. 51. Si cum te &c. ut Celsus libro vicensimo scribit. Idem eodem loco scribit, si debitorem &c.

Ex libro tricensimo quarto.

Ulpian. 41. 3. 27. Celsus libro tricensimo quarto errare eos ait &c.

P. JUVENTIUS CELSUS.

Ulpian. 1. 1. 1. Nam, ut eleganter Celsus definit, Jus est ars boni, & aequi.

Pompon. 1. 2. 2. 25. Pegaso Celsus, patri Celso Celsus filius, & Priscus Neratius: qui utriusque Consules fuerunt: Celsus quidem, & iterum (a).

Ulp. 2. 4. 8. & Celsus quidem ait, in tali libertate &c.

Idem 2. 5. 3. cum quis &c. & ita Celsus quoque scribit.

Idem 2. 14. 7. eleganter Aristo Celso respondit &c.

Idem 2. 14. 29. Sin autem &c. valere Celsus ait.

Ulp. 3. 2. 4. designatores &c. Celsus probat.

Idem 3. 5. 10. Sed ut Celsus refert, Proculus apud eum notat &c. Ibid. sed istam sententiam Celsus eleganter deridet &c.

Ulp. 4. 4. 3. 3. Celsus scripsit nihil referre &c. Ulp. 4. 8. 23. Celsus ait, si arbiter &c. Ibid. 4. 8. 23. 1. Idem ait &c. Proculum existimare &c. Ibid. 2. Idem Celsus ait, si arbiter &c.

Idem 5. 1. 2. 3. nam Celsus huic etiam domus revocationem dandam ait &c. Ibid. hæc Celsi sententia, & rationabilis est.

Idem 5. 1. 61. Sed Celsus ait, periculose esse &c.

Idem 5. 3. 16. 1. & Celso, & Juliano videtur peti hereditatem posse.

Idem 5. 3. 20. 6. Pridie Idus Martias Quintus Julius Balbus, & Publius Juventius Celsus, Titius Aufidius, Cneus Severianus Consules verba fecerunt de his, quæ Imperator Cæsar &c. Hadrianus Augustus &c.

Idem 7. 8. 12. Jubentius etiam cum convivis, & hospitibus posse uti: quæ sententia mihi vera videtur (scribe Jubentius).

Marcian. 8. 5. 19. cæteris dandam esse actionem de dolo, Celsus scripsit.

Ulpian. 9. 2. 7. 4. Celsus autem multum interesse dicit &c. Ibid. 5. Celsus ait si ipso ictu &c.

Idem 9. 2. 11. 3. Celsus scribit, si alius mortifero &c.

Idem 9. 2. 13. 2. & ait Celsus, legem &c.

Idem 9. 2. 19. Sed si &c. Aquilia teneri eum Celsus ait.

Idem 21. inde annum numeravimus secundum Julianum, ex quo vulneratus est: licet Celsus contra scribit.

Idem 27. Si servus &c. & Julianus, & Celsus scribunt, & furti &c. Ibid. 9. 2. 27. 2. Item si servus &c. Celsus scribit, alterum &c. Ibid. 8. si cum apes &c. legis Aquiliæ actionem competere, Celsus ait. (b) Ibid. 9. & ideo Celsus quaerit, si lolium &c. Ibid. 10. agi posse Aquilia, Celsus ait.

Idem 9. 2. 49. ut Celsus scribit circa eum, qui incendii &c.

Idem 9. 4. 2. 1. in tantum ut Celsus putet, si fuerit &c. Ibid. Celsus tamen differentiam facit &c.

Idem 10. 2. 18. 4. Celsus etiam illud eleganter adiicit, coheredem &c.

Idem 10. 4. 5. Celsus scribit, si quis merces &c. Ibid. 10. 4. 5. 3. Item Celsus scribit, stercus &c.

Idem 11. 1. 11. 7. & ita Celsus scribit. Ibid. 10. Celsus scribit, licere responsi poenitere.

Idem 11. 7. 2. 2. Celsus autem ait, non totus &c.

Idem 11. 7. 20. 2. Cum mater familias &c. & ita Celsus scribit.

Idem 11. 7. 22. Celsus scribit, quoties mulier &c.

Idem 12. 4. 3. 2. Si quis quasi &c. condicere eum

B b 2

(a) Vide 5. 3. 20. 6. & inscriptionem Venetam Imp. Hadriani XII. Kal. Marr. P. Juventio Celso II. Q. Julio Balbo Cos. In quadam vero inscriptione Romana, III. Nonas Novemb. Antio Pollione, & Apiniaso Cos.

& ordinariis Severo, & Sabiniano XVIII. anno T. Pii Antonini, appellatur Jubentius Celsus Promagister. (b) Lib. 26. Digestor. ex. Ulp. d. tit. 12. de incendiariis, in fragm. Pisth.

- eum decem Celsus scrivit. Ibid. 3. & refert patrem suum Celsum existimasse &c. sed ipse Celsus naturali æquitate motus putat repeti posse; quæ sententia verior est.
- Idem 12. 5. 4. Quoties &c. Celsus ait repeti posse.
- Idem 6. Perpetuo Sabinus probavit &c. in qua sententia etiam Celsus est.
- Paul. 12. 6. 6. posse repeti, Labeo libris Posteriorum scripsit &c. Celsus: ideo quoniam &c. Ibid. 12. 6. 6. 2. Celsus ait, eum qui &c.
- Ulp. 12. 6. 17. Nam si &c. non posse Celsus ait quæ sententia vera est.
- Pompon. 12. 6. 19. 3. Si duo &c. Celsus ait singulos &c.
- Ulpian. 13. 3. 2. Sed & ei &c. Sabinus scribit, & ita & Celsus, sed ita &c. eum condicere, Celsus ait.
- Idem 3. Sed ἐνλαττει secundum Celsum erit spectandum.
- Idem 13. 5. 18. 1. Celsus, & Julianus scribunt, teneri debere.
- Idem 13. 6. 7. & ait Celsus, si alter &c.
- Pompon. 13. 6. 13. 2. nam & Celsus filius ajebat, si iussisset &c.
- Ulp. 14. 5. 4. 3. & ita Proculus existimat. Sed si deceptus de peculio egit, putat Celsus succurrendum ei; quæ sententia habet rationem.
- Idem 16. 3. 1. 20. Si rem &c. non teneri, Celsus ait.
- Ulp. 17. 2. 47. Sed si ex causa &c. Aquilia teneri eum, & Celsus, & Julianus, & Pomponius scribunt.
- Pompon. 18. 1. 6. Sed Celsus filius ait, hominem liberum &c.
- Pompon. 18. 5. 1. Celsus filius putabat, si vendidisset &c.
- Ulp. 20. 1. 14. Quæsitum est &c. & ita Celsus scribit.
- Pompon. 21. 2. 29. Si rem &c. falsum esse quod Nerva respondisset &c. Celsus filius ajebat &c.
- Ulp. 21. 3. 1. 2. Celsus ait, si quis rem &c.
- Pompon. 23. 4. 10. Avus &c. & ita Celsus scribit.
- Paul. 24. 1. 28. 6. Illud recte dictum, Celsus ait, si dotis &c.
- Ulp. 24. 3. 21. potest dici, ut & Celso videtur inesse &c.
- Idem 26. 1. 3. 4. & ait Celsus, Servium constituisse, in omnes res datum videri.
- Idem 26. 5. 12. quamvis enim contra sit apud Celsum, & apud alios plerosque relatum &c.
- Julian. 28. 2. 13. quod etiam Juventio Celso apertissime placuit.
- Ulp. 28. 5. 9. 4. Celsus expeditissimam Sabini sententiam sequitur &c.
- Pompon. 28. 5. 27. Si te &c. heredem fore, Celsus ait.
- Ulp. 28. 7. 2. 1. Celsus recte putat, sic accipiendum &c.
- Idem 30. 14. nam quod ademptum est, nec datum videri, secundum Celsi, & Marcelli sententiam.
- Marcian. 32. 65. 3. Ornatricibus legatis, Celsus scripsit, eas &c.
- Ulp. 33. 6. 3. & Celsus inquit, vino legato &c.
- Ulp. 33. 7. 12. 12. De velis &c. Celsus scribit, magis suppellectili adnumeranda, & ita Sabinum, & Cassium putare. Ibid. 25. Celsus scribit servis &c.
- Idem 33. 8. 6. Si peculium &c. & ita & Julianus, & Celsus putant.
- Idem 34. 2. 19. unde est quæsitum apud Celsum ante vascula &c.
- Pompon. 34. 3. 2. Heredem &c. teneri Celsus putat, idem Celsus ait, nullam dubitationem habere &c.
- Marcian. 35. 2. 30. 5. Celso & Juliano nostro placuit computari.
- Ulp. 36. 2. 12. & Labeo, Sabinus, & Celsus, & Cassius, & Julianus &c. hoc probaverunt. Ibid. item Celsus scribit, quod & Julianus probat.
- Idem 38. 1. 7. & Celsus lubentius obligari eum ait. Ibid. & ego Celso adquieto.
- Idem 39. 2. 9. 5. Celsus certe scribit, si ædium &c.
- Idem 39. 2. 15. 12. quod & in fructuario recte Celsus scribit.
- Idem 39. 3. 6. 5. Celsus scribit, si quid ipse feci &c.
- Pompon. 40. 7. 29. 1. quod & Aristo Celso respicit.
- Pompon. 41. 1. 30. 1. Celsus filius, si in ripa &c. meam esse ait.
- Ulp. 41. 2. 34. mutare nos possessionem posse, & Celsus, & Marcellus scribunt. Ibid. 41. 2. 34. 2. nam & servus alienus (Vitellius) ut Celsus scribit, si a me &c.
- Paul. 41. 4. 2. 7. Celsus scribit, si servus &c. Ibid. 8. processuram usucapionem Celsus ait. Ibid. 9. durare enim primam causam possessionis, idem Celsus ait.
- Ulp. 42. 1. 4. 6. Celsus scribit, si noxali &c.
- Idem 42. 4. 7. 10. Celsus autem Sexto respondit, si fundum &c. Ibid. hoc adnotandum est, Celsum consultum non de latitante &c. Ibid. 11. Idem Celsus existimat, si is &c.
- Idem 42. 7. 2. 1. Celsus ait, in solidum eos &c.
- Idem 43. 12. 1. 1. hæc sententia Cassii, quam & Celsus probat.
- Idem 43. 24. 7. 4. Est & alia exceptio, de qua Celsus dubitat &c.
- Ulpian. 43. 26. 8. 1. & ita & Sabinus, & Celsus scribunt.
- Idem 44. 2. 11. Denique & Celsus scribit, si hominem &c.
- Idem 44. 4. 4. Apud Celsum quæritur, si cum Titio &c. & ait Celsus, doli eum exceptione repellendum.
- Pompon. 45. 1. 14. Celso placet, non ante agi posse &c.

- Ulp. 45. 1. 81. & Celsus ait, & si non est &c.
Ibid. & verum est, quod Celsus ait.
Paul. 45. 1. 91. 2. & Celsus adolescens scribit,
eum qui &c.
Pompon. 45. 3. 38. inutilem stipulationem esse,
Celsus scribit.
Ulp. 46. 2. 8. 2. & ait Celsus, novationem fieri.
Ibid. 3. Idem Celsus ait, Judicatum solvi &c.
Paul. 46. 3. 98. 6. nec admissum est, quod Cel-
sus ait &c.
Ulp. 47. 2. 7. Sed Celsus deprehensionem hoc etiam
adiicit.
Idem 14. Sed adhuc venditoris esse hanc actionem,
Celsus scripsit.
Idem 47. 2. 25. Labeo negat, sed Celsus pu-
tat posse condici possessionem.
Idem 47. 2. 50. 1. Ope, consilio furtum factum,
Celsus ait &c.
Idem 47. 9. 3. 6. & ita Celsus scribit.
Idem 47. 12. 2. & ita de statua de monumento
evulsa Celsus scribit. Ibid. & Celsus scribit,
sic esse monumenti &c.
Idem 50. 1. 2. Celsus etiam refert, Ponticis
&c. Ibid. quorum sententiam Celsus non
probat.
Idem 50. 17. 23. excepto eo quod Celsus pu-
tat non valere, si convenerit &c.

Præter supra scripta de eodem Celso, adde.

- Ex lib. 2. Instit. tit. de legatis.
Ex lib. 4. Codicis tit. de condict. indeb. const.
10. Si quis servum.
Ex lib. 6. Cod. tit. qui testam. const. 10. Di-
cretis.
Ex Ulpiano in libris ad Edictum, ut refert
Pith. in fragm. d. tit. 12. de incendiariis. vide
9. 2. 27. refert autem quædam ex lib. 26. &
36. Digestorum Celsi.

NERATIUS PRISCUS.

ΝΕΡΑΤΙΟΥ *Regularion* βιβλία δεκαπέντε.
Μεμβράνῶν βιβλία ἑπτὰ.
Responson βιβλία τρία. (Index)

Ex libro tertio Regularum.

Neratius libro tertio Regularum. 26. 1. 18: 26.
3. 2.

Ex libro quarto.

Neratius libro quarto Regularum. 8. 3. 2.

Ex libro quinto.

Neratius libro quinto Regularum. 41. 1. 15:
41. 3. 40.

Ex libro sexto.

Neratius libro sexto Regularum. 41. 1. 13.

Ex libro decimo.

Neratius libro decimo Regularum. 30. 118.

Ex libro primo Membranarum.

Neratius libro primo Membranarum. 9. 2. 53:
20. 2. 4: 27. 10. 9: 28. 5. 54: 47. 2. 64:
50. 5. 4.

Ex libro secundo.

Neratius libro secundo Membranarum. 2. 11.
14: 12. 4. 8: 16. 3. 18: 25. 1. 15: 29.
2. 59.

Ulpianus 8. 3. 3. quam servitutem poni posse,
Neratius libro secundo Membranarum scri-
bit. Idem Neratius etiam, ut fructus &c.
constitui posse, scribit. Eodem libro ait &c.

Ex libro tertio.

Neratius libro tertio Membranarum. 1. 14. 58:
6. 2. 17: 7. 1. 44: 10. 2. 54: 19. 1. 31: 23.
3. 53: 40. 7. 17: 43. 20. 6: 46. 7. 16: 50.
1. 9.

Ulpianus 8. 3. 3. 1. Et, ut ait Neratius libro
tertio Membranarum, sive ei jus &c. Ibid.
idem Neratius eodem libro scribit, iter de-
bere cedi &c.

Ex libro quarto.

Neratius libro quarto Membranarum. 44. 1. 21:
44. 4. 11: 46. 6. 11.

Ulpian. 7. 1. 7. 2. Neratius autem libro quarto
Membranarum ait, non posse &c.

Celsus 8. 6. 12. quod & Sabino recte placuit,
ut apud Neratium libro quarto Membrana-
rum scriptum est.

Ex libro quinto.

Neratius libro quinto Membranarum. 17. 1. 35:
18. 3. 5: 22. 6. 2: 24. 1. 44: 30. 124: 41.
1. 14: 41. 10. 5: 47. 10. 41.

Ex libro sexto.

Neratius libro VI. Membranarum. 1. 3. 21.

Neratius libro sexto Membranarum. 12. 6. 41:
21. 2. 48: 25. 1. 16: 37. 10. 9: 39. 2. 47.

Ulpian. 5. 3. 13. 3. Neratius libro sexto Mem-
branarum scribit, ab herede &c.

Ex libro septimo.

Neratius libro septimo Membranarum. 5. 3.
57: 15. 3. 18: 17. 1. 39: 36. 3. 13: 41. 3.
41: 44. 2. 27.

Ulpian. 5. 3. 13. 3. Neratius libro sexto Mem-
branarum &c. Idem esse libro septimo ait
&c.

Ex libro incerto Membranarum.

Ulpian. 12. 4. 3. 1. Neratius etiam libro Mem-
branarum refert, Paridem pantomimum a
Domitia Neronis filia &c. (a).

Idem 13. 1. 12. Neratius libris Membranarum
Aristonem existimasse refert &c.

Paul. 24. 3. 17. Ex diverso &c. Neratius libris
Mem-

(a) Vox *filia* obelo notari potuit, ut alibi a nobis dictum est.

Membranarum, & Proculus scribunt, hoc justum esse.

Gajus 38. 1. 49. Duorum &c. hoc ita Neratius libris Membranarum scripsit.

Ex libro primo Responsorum.

Neratius libro primo Responsorum. 15. 1. 55:

16. 3. 30: 19. 5. 6: 26. 7. 52: 38. 1. 50.

39. 6. 43. Fulcinius: inter virum &c. Neratius sufficere &c. 47. 2. 83.

Ulpian. 7. 2. 3. Idem Neratius putat, cessare jus accrescendi, libro primo Responsorum.

Idem 14. 6. 7. Neratius libro primo, & secundo Responsorum cessare, Senatusconsultum ait &c.

Paul. 35. 1. 43. 1. Neratius libro primo Responsorum scribit, ex duobus &c.

Ulpian. 36. 1. 22. 3. Et ita Neratius libro primo Responsorum scribit.

Ex libro secundo.

7. 1. 61: 32. 24: 33. 7. 23: 45. 3. 22: 24: 47. 9. 8.

Ulpian. 14. 6. 7. Neratius libro primo, & secundo Responsorum cessare Senatusconsultum, ait. Idem Celsus libro quarto; sed Julianus adiicit &c.

Idem 15. 1. 9. 1. in peculium esse ei imputandum, Neratius libro secundo Responsorum scribit.

Idem 19. 1. 11. 6. Idem (Neratius) libro secundo Responsorum ait, emptorem &c.

Ex libro incerto Responsorum.

Paul. 15. 3. 19. Neratius libro Responsorum ait, in rem patris &c. Ibid. & hoc Neratius quoque, qui de in rem &c.

Ex libro quarto Epistularum.

Ulpian. 33. 7. 12. 18. Neratius quoque libro quarto Epistularum, Rufino respondit, instructo &c. Ibid. 23. denique Neratius libro quarto Epistularum Marcello fratri suo respondit, & vestem &c.

Ex libro incerto Epistularum.

Ulpian. 19. 2. 19. 2. Et est epistula Neratii ad Aristonem, dolia utique &c. Ibid. colonum sibi parare debere, Neratius scripsit.

Ex libro incerto ex Plautio.

Ulpian. 8. 3. 5. Neratius libris ex Plautio ait, nec haustum &c.

Ex libro primo incerti tituli, forte Responsorum.

Paul. 22. 1. 14. 1. Neratius libro primo ita refert: eum, qui &c.

De Pauli ad Neratium libris vide Julius Paulus.

(a) Adde Ulpian. *tit. XI. de tutelis in fragmen.*

(b) Vide 5. 3. 20. 6. & 48. 8. 6. ambo consilarii Hadriani Imp. fuerunt, ut Spartianus ait, & Neratio Trajanus imperium relinquere cogitavit, cujus etiam

Præter libros velatos in Digestis Neratii Prisci, addimus.

De nuptiis, ex Gellio lib. 4. c. 4. vide 12. 4. 8.

Ex Prisci libris (a) incertis, qui etiam Javoleni Prisci esse possunt.

Pompon. 35. 1. 112. 2. Priscus respondit, statuliberum &c. rationes reddere debere.

Julian. 39. 6. 21. plerique, in quibus Priscus quoque, responderunt mortis causa eum capere.

Paul. 41. 2. 1. 13. videri (mihi) traditam, Priscus ait.

Idem 41. 4. 2. 4. Priscus ait, usu me eum non capturum.

NERATIUS PRISCUS.

Pompon. 1. 2. 2. 25. Patri Celso Celsus filius & Priscus Neratius: qui utrique Consules fuerunt, (b) Celsus quidem & iterum.

Modestin. 1. 7. 4. in adoptionem dare apud se posse Neratii sententia est.

Paul. 2. 14. 27. Neratius, Atilicinus, Proculus nec si in rem &c.

Ulp. 3. 2. 11. Non solent autem lugeri, ut Neratius ait, hostes &c.

Idem 3. 3. 27. idque & Neratius probat, & Julianus.

Paul. 3. 5. 18. Proculus, & Pegafus bonam fidem &c. Idem Neratius.

Papinian. 4. 3. 19. Si fidejussor &c. Neratius Priscus, & Julianus responderunt &c.

Ulp. 4. 6. 15. 3. nam eum, qui differt restitutionem, non esse audiendum, Neratius scribit.

Idem 6. 2. 9. Neratius esse scribit Publicianam.

Papinian. 7. 1. 33. Si Titio &c. & id Neratius quoque respondit.

Ulp. 7. 2. 3. 1. & ita & Neratio, & Aristoni videtur, & Pomponius probat.

Idem 7. 8. 10. 1. & Priscus, & Neratius putant solam habitationem legatam.

7. 8. 23. Paulus libro primo ad Neratium. Neratius: usufructuaria &c. Paulus: deteriorem &c.

Paul. 8. 2. 19. Sed Neratius ait, si talis &c.

Ulp. 8. 5. 2. 2. Recte Neratius scribit, si medii &c.

Ulp. 9. 2. 9. 1. Si quis hominem fame necaverit, in factum actione teneri, Neratius ait.

Idem 9. 2. 23. Inde Neratius scribit, si servus &c.

Idem 9. 2. 27. 5. Si fornicarius (c) &c. Neratius scribit, ex locato &c.

Idem 9. 4. 21. 4. Neratius quoque dicebat, post exactum &c.

Idem

consiliarius fuit. Vide 37. 12. 5.

(c) Sic etiam Ulpian. *d. tit. 12. de incendiariis*, apud quem nomen Neratii in litura est.

- Idem 10. 2. 18. 7. Neratius scribit, familiae &c.
- Idem 10. 2. 20. 5. Neratius autem respondit, eum, qui plures &c.
- Ulpian. 10. 3. 7. 1. Neratius scribit, arbitrum si regionibus &c.
- Idem 10. 4. 3. 9. Eleganter igitur definit Neratius, judicem &c.
- Idem 10. 4. 5. 4. posse eum conveniri ad exhibendum, Neratius scribit. Unde quaerit Neratius utrum de futuro &c.
- Idem 10. 4. 9. 7. & ideo Neratius ait, utilitatem actoris venire in aestimationem.
- Ulp. 11. 3. 9. 2. & Neratius ait, tanti condemnandum &c.
- Idem 11. 3. 11. Neratius ait, postea furta facta &c.
- Idem 11. 7. 20. Neratius quaerit, si is, qui dotem &c.
- Gajus 12. 6. 63. Neratius casum refert, ut quis &c.
- Ulpian. 15. 1. 11. 1. Est autem quaestionis, an id &c. & Neratius, & Nerva putant; item Julianus libro duodecimo scribit, si quidem abstulit &c.
- Idem 15. 1. 32. 2. venditor &c. ut Neratius scripsit.
- Paul. 16. 2. 4. Verum est quod & Neratio placebat, & Pomponius ait.
- Ulp. 16. 3. 1. Inde scribit Neratius, si res &c. Ibid. Idem Neratius ait, quamvis &c.
- Idem 17. 1. 12. 2. Si filio familias &c. mandati acturum, Neratius ait, quod habet rationem.
- Paul. 17. 1. 22. 8. Si mandaverim &c. Neratius scribit, quamvis &c.
- Idem 17. 1. 26. 7. Sed cum servus &c. Neratius ait, mandati &c.
- Ulp. 17. 2. 52. 14. Socium universa in societatem conferre debere, Neratius ait &c.
- Pompon. 17. 2. 62. Si Titius &c. Neratio, & Aristoni placebat.
- Paul. 18. 1. 57. Neratius ait, hanc quaestionem &c.
- Ulp. 18. 3. 4. 1. Sed quod ait Neratius, habet rationem: ut interdum &c. Ibid. igitur sententia Neratii tunc habet locum, quae est humana, quando &c.
- Pompon. 19. 1. 6. Si vendidi &c. ut & Neratius scripsit.
- Ulp. 19. 1. 11. 4. Venditorem &c. oportere, Neratius ait. Idem Neratius, etiam si &c. ab omnibus receptum ait. Ibid. 5. Idem Neratius ait, propter omnia &c. Ibid. 7. Idem Neratius ait, venditorem &c. sed Julianus &c.
- Ulp. 19. 1. 13. 12. placet mihi Neratii sententia existimantis, ut siquidem &c.
- Idem 20. 2. 3. Si horreum &c. etiam in his locum habere putat Neratius; quod verius est.
- Idem 21. 1. 25. 2. Sed Neratius procuratorem hic eum accipiendum ait &c.
- Idem 21. 2. 37. 2. Si simplam &c. Neratius ait &c.
- Ulp. 23. 3. 5. 2. Neratius ait, non esse &c.
- Ibid. 3. videri dotem ab avo profectam, Neratius ait.
- Paul. 23. 3. 20. idque & Aristoni, & Neratio, & Pomponio placet.
- Ulp. 24. 1. 5. 4. Neratius autem, cujus opinionem Pomponius non improbat, venditionem &c.
- Ulpian. 24. 1. 13. 1. quae sententia Neratii quoque fuit: ait enim, datum &c.
- Paul. 24. 1. 20. 1. Ex quibus &c. Neratius ait.
- Idem 24. 3. 17. 2. Si in iudicio &c. Neratius, Sabinus, doli exceptionem eum uti oportere, ajunt &c.
- Ulpian. 27. 3. 9. 1. tutorem esse desisse, Neratius ait.
- Idem 28. 5. 9. 5. Labeo, Neratius, & Ariston opinantur &c.
- Paul. 28. 5. 55. Neratius secundo loco heredem scriptum fore ait.
- Pompon. 30. 13. Neratius respondit, si voluntate &c.
- Idem 45. utile legatum esse, Neratius, & Ariston, & Ofilius probant.
- Papinian. 31. 67. 6. non est Neratii Prisci sententia, nec constitutioni locus, qua cavetur &c.
- Scæv. 33. 5. 18. Homine legato, Neratius ait, nihil agi, repudiato Pamphilo.
- Ulp. 33. 7. 12. 4. Saltuarium autem Labeo &c. sed Neratius etiam hunc.
- Paul. 33. 7. 13. Tabernae cauponiae instrumento legato, etiam infitores contineri, Neratius existimat. Ibid. 33. 7. 13. 1. Instrumento &c. contineri, Neratius respondit.
- Paul. 33. 7. 18. 2. Asinam molendinariam, & molam, negat Neratius, instrumento fundi contineri.
33. 7. 24. Paulus libro tertio ad Neratium. Fundus &c. Paulus: an quod &c.
- Paul. 34. 2. 32. 4. Neratius Proculum refert ita respondiisse, valis &c.
- Pompon. 34. 3. 8. 2. Et Priscus Neratius existimabat, committere &c.
- Idem 35. 1. 6. Neratius respondit, defici eum conditione.
- Ulp. 35. 1. 7. & ita Aristoni, & Neratio, & Juliano visum est.
- Paul. 35. 1. 37. Si quis &c. idque Neratius scripsit.
35. 1. 96. Paulus libro primo ad Neratium. Titio &c. Paulus: ergo &c.
97. Idem libro secundo ad Neratium Municipibus &c. Paulus quemadmodum &c.
- Ulp. 35. 2. 82. venditionem nominis faciendam, Neratius ait; quod & nos probamus.
- Idem 36. 1. 1. 10. Inde Neratius scribit, si heres &c.
- Gajus 36. 1. 63. Neratius scribit, Mævium quoque Sejo &c.
- Papinian. 37. 12. 5. Divus Trajanus filium &c. sed consilio Neratii Prisci, & Aristonis &c. denegata est.
- Ulp. 39. 2. 9. 3. Neratius autem scribit, si ratis &c.
- Idem 39. 3. 1. 3. Neratius scribit, opus, quod quis fecit &c.

46. 2. 24. Paulus libro secundo ad Neratium. Pupillus &c. Paulus: scilicet tutore &c.
 Ulp. 40. 4. 7. Neratius scribit, ejus, cui libertas &c.
 Pompon. 40. 7. 5. Neratius, & Aristo recte putant liberum fore.
 Paulus 2. 3. 2. Neratius, & Proculus & solo animo non posse nos adquirere possessionem.
 Idem 41. 2. 7. Et si noluit &c. & ita Neratius quoque scribit.
 Idem 41. 3. 8. Labeo, Neratius responderunt, ea, quæ &c.
 Pompon. 41. 10. 3. & ita Neratius scripsit: idque verum puto.
 Paul. 42. 1. 21. Sed alio jure utimur, ut & Neratius scribit.
 Ulp. 42. 4. 7. 9. extat Neratii sententia existimantis bona esse vendenda.
 Idem 43. 24. 7. 1. Neratius quoque scribit, eum &c.
 Idem 44. 2. 9. 1. & ait Neratius, si auctori &c.
 Idem 44. 2. 11. obstatum exceptionem rei judicata, Neratius ait.
 Idem 44. 4. 4. 17. excipi posse, Neratius scribit.
 45. 1. 140. Paulus libro tertio ad Neratium. Pluribus &c. Paulus: sed verius &c.
 Ulpian. 47. 2. 43. 1. Sed Neratius videndum esse ait, an hæc sententia &c.
 Idem 47. 10. 1. 6. habere me meo nomine actionem, Neratius scripsit. (7.) Idem ait Neratius, ex una, injuria &c.
 Idem 47. 10. 7. 5. & Marcellus secundum Neratii sententiam hoc probat.
 Venul. Saturnin. 48. 8. 6. ex senatusconsulto, quod, Neratio Prisco, & Annio Vero Consulibus, factum est.
 Marcell. 50. 16. 86. Neratius Priscus tres facere existimat collegium.
 Cels. 50. 17. 191. Neratius consultus, an &c. respondit, non videri &c.

Præter superscripta Neratii, referuntur quædam ex Græco interprete a Pith. in fragment.

JAVOLENUS PRISCUS.

JAVOLENU ex Cassio βιβλία δεκαπέντε.
 Επιστολῶν βιβλία δεκατέσσαρα.
 AD PLAUTIUM βιβλία πέντε. (Index)

Ex libro primo ex Cassio.

Javolenus libro primo ex Cassio. 28. 2. 5: 28. 5. 14: 63: 31. 37.

Ex libro secundo.

Javolenus libro secundo ex Cassio. 31. 38: 32. 84: 33. 5. 14: 33. 7. 11: 33. 8. 17: 34. 1. 6: 35. 1. 54. Si quis &c. in commentariis Gaii scriptum est &c. 35. 1. 68.

Ex libro tertio.

Javolenus libro tertio ex Cassio. 5. 3. 48: 31. 39: 38. 2. 34.

Ex libro quarto.

Javolenus libro quarto ex Cassio. 23. 3. 64: 23. 4. 1.

Ex libro quinto.

Javolenus libro quinto ex Cassio. 26. 2. 24: 34. 5. 22.

Ex libro sexto.

Javolen. libro sexto ex Cassio. 1. 7. 16: 2. 1. 2: 38. 1. 21: 33: 4. 7. 28. Si heredi &c. Ibid. 40. 7. 28. 1. Statuliber &c. in libris Gaii scriptum est &c. 50. 4. 12: 50. 16. 111.

Ex libro septimo.

Javolen. libro septimo ex Cassio. 17. 1. 36: 18. 1. 63: 18. 6. 16: 19. 1. 18: 41. 2. 21: 41. 8. 5: 7.

Ex libro octavo.

Javolen. libro octavo ex Cassio. 3. 5. 28: 19. 2. 37.

Ex libro nono.

Javolen. libro nono ex Cassio. 11. 1. 14: 17. 1. 51.

Ex libro decimo.

Javolen. libro decimo ex Cassio. 8. 2. 12: 8. 3. 13: 8. 4. 4: 8. 6. 14: 39. 3. 18: 43. 11. 2.

Ex libro undecimo.

Javolen. libro undecimo ex Cassio. 4. 8. 39: 31. 42: 41. 1. 58: 45. 1. 104: 46. 3. 78: 50. 16. 112.

Ex libro duodecimo.

Javolen. libro duodecimo ex Cassio. 15. 1. 33: 35: 15. 3. 2: 9.

Ex libro tertiodecimo.

Javolen. libro tertiodecimo ex Cassio. 41. 2. 22: 43. 5. 5: 50. 17. 198.

Ex libro quartodecimo.

Javolen. libro quartodecimo ex Cassio. 9. 2. 37: 35. 2. 60: 39. 5. 24: 50. 16. 113.

Ex libro quintodecimo.

Javolen. libro quintodecimo ex Cassio. 3. 4. 8: 4. 6. 34: 5. 1. 34: 12. 3. 9: 16. 2. 14: 47. 2. 71: 73: 47. 7. 12: 50. 4. 13: 50. 16. 114.

Ex libro primo Epistularum.

Javolen. libro primo Epistularum. 12. 1. 36: 17. 1. 52: 31. 40: 41. 2. 23: 41. 3. 19: 42. 5. 28.

Ex libro secundo.

Javolenus libro secundo Epistularum. 7. 1. 53: 8. 4. 5: 8. 5. 12: 8. 6. 15: 10. 3. 18: 16. 2. 15: 18. 1. 64: 33. 5. 15: 45. 1. 105.

EX

Ex libro tertio.

Javolen. libro tertio Epistularum 7. 1. 54: 38.
2. 35: 38. 5. 12.

Ex libro quarto.

Javolen. libro quarto Epistularum 8. 1. 12: 28.
3. 15: 29. 2. 76: 35. 2. 61: 41. 3. 20: 47.
2. 74: 50. 16. 115.

Ex libro quinto.

Javolen. libro quinto Epistularum 27. 5. 3.

Ex libro sexto.

Javolenus libro sexto Epistularum 34. 3. 6:
39. 5. 25: 41. 3. 21: 45. 1. 106: 50. 17.
199.

Ex libro septimo.

Javolen. libro septimo Epistularum 28. 5. 11:
64: 29. 4. 11: 31: 41: 39. 1. 23: 41. 3.
22: 44. 3. 4: 50. 16. 116: 50. 17. 200.

Ex libro octavo.

Javolen. libro octavo Epistularum 38. 2. 36:
45. 1. 107.

Ex libro nono.

Javolen. libro nono Epistularum 9. 2. 38: 33.
3. 4: 41. 3. 23: 47. 10. 21: 49. 14. 11:
50. 16. 117.

Ex libro decimo.

Javolen. libro decimo Epistularum 5. 1. 35: 45.
1. 108: 46. 1. 42: 46. 3. 79: 50. 17. 201.

Ex libro undecimo.

Javolen. libro undecimo Epistularum 18. 1. 65:
19. 2. 21: 51: 24. 1. 20: 31. 42: 35. 1. 67:
36. 1. 46: 46. 1. 44: 50. 17. 202.

Ex libro duodecimo.

Javolen. libro duodecimo Epistularum 28. 5. 65:
44. 7. 55.

Ex libro tertiodecimo.

Javolenus Epistularum libro tertiodecimo 1. 4.
3.

Javolenus libro tertiodecimo Epistularum 19.
5. 10: 24. 1. 50: 35. 1. 55: 46. 1. 20.

Ex libro quartodecimo.

Javolenus libro quartodecimo Epistularum 35.
1. 56: 41. 2. 24: 45. 3. 36.

*Ex libro primo ad Plautium,
sive ex Plautio.*

Javolenus libro primo ex Plautio 5. 3. 44: 12.
4. 10: 21. 2. 58: 23. 3. 57: 31. 10: 32.
77.

Tom. I.

(a) Priscum Javolenum fuisse Juliani præceptorem, constat ex Juliani verbis 40. 2. 5. Idem fuit Antonini Pii consiliarius, ut Capitolinus refert; dubia fanitatis appellatur

Ex libro secundo.

Javolen. libro secundo ex Plautio 12. 6. 45: 18.
1. 19: 18. 4. 8: 10: 21. 2. 60: 41. 4. 4.
Javolen. libro secundo ad Plautium 45. 3. 34.

Ex libro tertio.

Javolenus libro tertio ex Plautio 8. 6. 9: 45.
2. 2.

Ex libro quarto.

Javolenus libro quarto ex Plautio 12. 6. 46:
41. 3. 16.

Ex libro quinto.

Javolenus libro quinto ex Plautio 50. 16. 83.

De libris decem Javoleni ex Posterioribus Labeonis vide Q. Antistius Labeo.

De Prisco jurisconsulto vide Neratius Priscus.

JAVOLENUS PRISCUS.

Pompon. 1. 2. 2. 25. Calio Sabino Priscus Javolenus. Ibid. Javoleno Prisco Aburnus Valens, & Tuscianus, item Salvius Julianus [a].

Paul. 11. 1. 20. 1. respondi, Javolenus scribit, possessorem &c.

Ulp. 18. 4. 2. 14. & ait Labeo, emptorem &c. cujus sententiam & Javolenus putat veram, & ego arbitror.

Gajus 23. 2. 46. Javolenus negabit, quia non proprie &c.

Ulp. 28. 2. 6. Sed est &c. & scribit Cassius, & Javolenus, posse.

Idem 28. 5. 19. & Pegasus quidem existimat ad eam partem admitti. Aristo contra putat &c. quam sententiam & Javolenus probat, & Pomponius, & Arrianus, & hoc jure utimur.

Valens 33. 1. 15. Javolenus eum, qui &c. respondit, si propter &c.

Paul. 34. 2. 8. Paulus: idem Javolenus scribit [b].

Julian. 40. 2. 5. ego quum meminisssem Javolenum præceptorem meum & in Africa, & in Syria fervos suos manumisisse.

Gajus 50. 16. 236. 1. Glandis appellatione omnis fructus continetur, ut Javolenus ait.

ABURNIUS VALENS.

ΒΑΛΕΝΤΟΣ *Fideicommissum βιβλία ἐπτά.* (Ind.)

Ex libro primo.

Valens libro primo Fideicommissorum 32. 12:
34. 1. 22: 35. 1. 87: 89: 36. 2. 29.

Ex libro secundo.

Valens libro secundo Fideicommissorum 32. 10:
94: 33. 1. 25: 50. 8. 4.

Cc

Ex

a Plinio minore libro VI. Epist.

(b) Addend. Leo lib. 48. Basil. tit. 2. cap. 5.

Ex libro tertio.

Valens libro tertio de Fideicommissis 36. 1. 67.

Ex libro quarto.

Valens libro quarto de Fideicommissis 36. 1. 68.

*Ex libro quinto.*Valens libro quinto Fideicommissorum 32. 19:
34. 4. 28: 38. 1. 46: 49. 14. 42.*Ex libro sexto.*Aburnius Valens libro sexto Fideicommissorum 4.
4. 33.

Valens libro sexto de Fideicommissis 35. 2. 37.

Valens libro sexto Fideicommissorum 38. 1. 47.

Ex libro septimo.

Valens libro septimo Fideicommissorum 33. 1. 15.

Ex libro septimo Actionum.

Valens libro septimo Actionum 36. 4. 15.

ABURNIUS VALENS.

Pompon. 1. 2. 2. 25. Javoleno Prisco Aburnus
Valens, & Tuscianus, item Salvius Julianus
(scribo Aburnius).Paul. 31. 82. 2. Servo alieno posse rem domini
legari, Valens scribit.Idem 32. 78. 6. postea apud Aburnium Valen-
tem inveni ita relatam: mulier &c.Paul. 40. 5. 25. non esse eum audiendum, Valens
scripsit.

L. JULIUS AQUILA GALLUS. (a)

ΓΑΛΛΟΥ ἀκὺλα *responsa.* (Index)Julius Aquila libro Responsorum respondit 26.
7. 34.

Julius Aquila libro Responsorum 26. 10. 12.

NOMINA JURISCONSULTORUM
TERTIÆ CLASSIS.I. *Salvius Julianus.*II. *Volusius Mæcianus.*III. *Sex. Pomponius.*IV. *Gajus.*V. *Sex. Cæcilius Africanus.*VI. *Ulpianus Marcellus.*VII. *Q. Cervidius Sævola.*VIII. *Terentius Clemens.*IX. *Papirius Justus.*

SALVIUS JULIANUS.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ *Digestion* βιβλία ἐννεήκοντα.*Ad Minicium* βιβλία ἕς.(a) Ex Plinio majore lib. 2. & 11. *natur. histor.* didi-
cimus, L. Julium Aquilam scripsisse de Etrusca disciplina.
Vide, num idem Aquila sit, qui etiam de figuris scripsit*Ad Ursejum* βιβλία τέσσαρα.
De ambiguitatibus βιβλίον ἕν.

(Index)

*Ex libro primo Digestorum.*Julianus libro primo Digestorum 1. 18. 8: 2. 1.
5: 5. 1. 25: 27: 13. 6. 19.Ulpian. 5. 1. 2. error enim litigatorum, ut Ju-
lianus quoque libro primo Digestorum scribit,
non habet consensum.*Ex libro secundo.*Julianus libro secundo Digestorum 2. 10. 3: 50.
16. 200.*Ex libro tertio.*Julianus libro tertio Digestorum 3. 3. 75: 3. 5.
30.Julianus libro tertio Digestorum scribit 3. 5. 6.
Ulpian. 3. 3. 35. 2. unde quaeritur est apud Ju-
lianus &c. Ibid. & Julianus scribit libro ter-
tio Digestorum, compellendum &c.Idem 4. 2. 9. 5. Julianus libro tertio Digestorum
putat eum &c.Idem 44. 2. 3. Julianus libro tertio Digestorum
respondit, exceptionem &c.*Ex libro quarto.*Julianus libro quarto Digestorum 4. 8. 47: 49:
44. 7. 15.Paulus libro quarto. Juliani Digestorum notat 4.
2. 11.Ulpian. 4. 2. 9. 7. usque adeo, ut Julianus scri-
bat libro quarto Digestorum &c.Idem 4. 4. 11. 6. & Julianus libro quarto Di-
gestorum, & Marcellus libro secundo Digesto-
rum scribit &c.Idem 4. 6. 26. 5. & ita Julianus libro quarto
Digestorum scribit &c.Idem 4. 8. 17. Julianus libro quarto Digestorum
scribit, non esse cogendum &c.Paul. 19. nec cogendum sententiam dicere, Julia-
nus scribit libro quarto Digestorum.Ulpian. 4. 8. 21. 8. nam invitum non esse co-
gendum, Julianus libro quarto Digestorum re-
cte scribit. Ibid. 9. Est & verius, quod Julia-
nus ait libro quarto, eum &c.Idem 4. 8. 27. 5. & ita de his omnibus Julianus
libro quarto Digestorum scribit.Idem 5. 3. 25. 12. liberari debitores, Julianus li-
bro quarto Digestorum scribit &c.Idem 44. 2. 2. & ita Julianus libro quarto Di-
gestorum scribit.*Ex libro quinto.*Julianus libro quinto Digestorum 1. 21. 3: 5.
1. 74: 30. 79: 42. 1. 60.*Ex libro sexto.*Julian. libro sexto Digestorum 5. 3. 54: 50. 17. 62.
Ul-Numenium Alexandrum secutus, qui temporibus Hadri-
ani fuit. Non recte Ang. Politianus, hunc esse Aquilium
Gallum, putavit.

Ulpian. 5. 3. 16. 1. Unde Julianus libro sexto Digestorum ait, ab eo &c. Ibid. & Celso & Juliano videtur &c.

Idem 5. 3. 20. 1. Denique scribit Julianus libro sexto Digestorum, si possessor &c. Ibid. 4. & Julianus libro sexto Digestorum scribit, simplum soluturum. Ibid. 14. Nam & Julianus libro sexto Digestorum scribit &c.

Idem 5. 3. 31. ideo Julianus libro sexto Digestorum scribit, ita id &c. Ibid. Et videtur mihi Julianus &c. sensisse &c. Ibid. 5. 3. 31. 2. ut Cassius scribit, & Julianus libro sexto, liberari ipso Jure debitores.

Idem 6. 1. 17. Julianus libro sexto Digestorum scribit, si hominem &c. Ibid. Idem Julianus eodem libro scribit, si moram &c. Ibid. Idem Julianus ait non solum &c.

Idem 18. 4. 2. 6. & est apud Julianum hæc quaestio tractata libro sexto Digestorum, & ait &c.

Ex libro septimo.

Julianus libro septimo Digestorum 6. 1. 34: 7. 6. 3: 8. 2. 32: 37: 8. 3. 27: 8. 5. 16: 19. 1. 22: 22. 1. 25: 40. 7. 12.

Ulp. 6. 2. 7. 9. Julianus libro septimo Digestorum scripsit, traditionem &c.

Idem 6. 2. 9. 2. & Julianus libro septimo Digestorum scripsit, ut siquidem &c.

Idem 7. 6. 5. 1. & Julianus libro septimo Digestorum scribit, hanc actionem &c.

Idem 18. 6. 10. In libro septimo Digestorum Juliani Scævola notat: fundi &c.

Ex libro octavo.

Julianus libro octavo Digestorum 5. 4. 7: 10. 1. 9: (a) 10. 2. 51: 10. 3. 24: 12. 7. 3.

Ulpian. 6. 1. 37. Julianus libro octavo Digestorum scribit, si in aliena &c.

18. 5. 4. Libro octavo Digestorum Juliani Paulus notat; Si emptio &c.

Ex libro nono.

Julianus libro nono Digestorum 9. 4. 39: 10. 4. 8: 12. 2. 12: 44. 2. 24.

Ulpian. 11. 3. 9. apud Julianum libro nono Digestorum quaeritur &c. Ibid. si focii sint, teneri, ut Julianus ait. Sed cur deteriore facit Julianus conditionem focii &c. Ibid. nisi forte non putavit Julianus hoc cadere in focium.

Ex libro decimo.

Julianus libro decimo Digestorum 11. 7. 18: 12. 1. 19: 12. 2. 39: 12. 4. 11: 12. 6. 20: 32: 47. 12. 6.

Ulpian. 12. 2. 18. non esse audiendum, Julianus libro decimo Digestorum scribit.

Idem 12. 2. 34. 2. & ita Julianus scribit libro decimo Digestorum, defensorem jurare non compelli.

Idem 12. 6. 26. 12. Libertus &c. Julianus libro decimo Digestorum scripsit.

(a) Sic etiam est in libro de limitibus tit. finium regundorum.

Ex libro undecimo.

Julianus libro undecimo Digestorum 13. 5. 2: 23: 13. 7. 28: 14. 3. 12: 14. 4. 8.

Julianus libro (undecimo) duodecimo Digestorum 15. 1. 28.

Ulpian. 12. 4. 3. 1. & Julianus libro undecimo Digestorum scribit competere &c.

Idem 13. 5. 5. 5. Julianus libro undecimo Digestorum scribit procuratori constitui posse, quod Pomponius ita interpretatur &c.

Idem 13. 6. 5. 6. Quinimmo &c. ut Julianus libro undecimo Digestorum scripsit.

15. 3. 14. Juliani libro undecimo Digestorum Marcellus notat. Interdum &c. Paulus: ergo hæc quaestio &c.

Ulpian. 19. 5. 13. 1. Julianus libro undecimo Digestorum scribit, si tibi &c.

Marcian. 20. 5. 7. & Julianus libro undecimo Digestorum scribit recte quidem &c. Ibid. & quod Julianus scribit in pignore.

Ex libro duodecimo.

Julianus libro duodecimo Digestorum 10. 3. 25: 14. 4. 12: 14. 6. 14: 15. 1. 12: 14: 37: 16. 1. 14: 35. 2. 83: 46. 1. 11.

15. 1. 16. Quis ergo &c. Marcellus notat: est etiam ille casus &c.

Julianus libro (duodecimo) undecimo Digestorum 15. 1. 28.

Ulpian. 6. 1. 39. Julianus recte scribit libro duodecimo Digestorum, mulierem &c.

Idem 14. 4. 3. nam & si ipse &c. & ita Julianus libro duodecimo Digestorum scripsit.

Idem 14. 6. 7. 7. cessare senatusconsultum, libro duodecimo Digestorum Julianus ait.

Idem 15. 1. 3. 4. Julianus quoque libro duodecimo Digestorum scribit, si servus &c. Ibid. 5. cui congruit, quod idem Julianus scribit &c.

Idem 15. 1. 9. 7. nam hoc deducendum, Julianus libro duodecimo Digestorum scribit. Ibid. deducendum, Julianus libro duodecimo Digestorum scribit. Marcellus autem in utroque &c.

Idem 15. 1. 11. & Julianus libro duodecimo Digestorum non aliter dominum deducturum ait &c. & puto veram Juliani sententiam. Ibid. 15. 1. 11. 4. & ita Julianus libro duodecimo Digestorum scribit.

Idem 16. 1. 8. tamen Julianus libro duodecimo Digestorum scribit &c. Ibid. 16. 1. 8. 2. Julianus libro duodecimo Digestorum scribit &c. Marcellus autem notat, esse aliquam differentiam &c.

Idem 39. 1. 5. & Julianus libro duodecimo Digestorum scripsit, pupillo &c.

Ex libro tertiodecimo.

Julianus libro tertiodecimo Digestorum 12. 2. 40: 16. 3. 15: 17. 1. 30: 18. 2. 10: 19. 1.

23. Si quis &c. Marcellus notat: illa &c. 21. 2. 7: 35. 2. 84: 41. 1. 36: 41. 2. 36: 43.

26. 18: 44. 7. 16: 46. 2. 15: 46. 3. 32. Ul.

Ulpian. 16. 3. 1. 16. Est autem & apud Julianum libro tertio decimo Digestorum scriptum, eum qui &c. Marcellus autem ait &c. Ibid. 21. Eleganter apud Julianum quæritur, si pecuniam &c. & libro (tertio decimo) Digestorum scribit &c. Ibid. 25. apud Julianum libro tertio decimo Digestorum talis species relata est &c. Idem 17. 1. 6. 5. Apud Julianum libro tertio decimo Digestorum quæritur, si dominus &c.

Ex libro quartodecimo.

Julianus libro quartodecimo Digestorum. 17. 1. 31: 19. 5. 3: 37. 15. 2: 46. 1. 13.
Ulpian. 17. 2. 58. 2. apud Julianum quæritur &c. Julianus scripsit libro quartodecimo Digestorum, eandem &c.
Idem 17. 2. 63. 1. namque Julianus libro quartodecimo Digestorum scripsit, defensorem &c.

Ex libro quintodecimo.

Julianus libro XV. Digestorum. 1. 3. 12.
Julianus libro quintodecimo Digestorum. 18. 1. 39: 18. 2. 17: 18. 4. 18: 18. 5. 5: 19. 1. 24: 19. 2. 16: 18: 21. 2. 8: 33. 6. 5.
Ulpian. 18. 2. 11. Sed Julianus libro quintodecimo Digestorum scripsit, interessè &c.
Idem 19. 1. 11. 7. Idem Neratius ait &c. Sed Julianus libro quintodecimo Digestorum probat &c. Ibid. 11. sed Julianus libro quintodecimo Digestorum scribit, etiam si &c. Ibid. tunc enim secundum supra a nobis relatum Juliani sententiam dicendum est &c.
Idem 19. 2. 9. 2. Julianus libro quintodecimo Digestorum dicit, si quis &c.
Idem 19. 2. 15. 7. Interdum &c. Julianus libro quintodecimo Digestorum scripsit.
Idem 21. 2. 32. ergo & illud procedit, quod Julianus libro quintodecimo Digestorum scribit &c.

Ex libro sextodecimo.

Julianus libro sextodecimo Digestorum. 12. 4. 7: 23. 1. 11: 23. 2. 18: 23. 3. 44. Si pater &c. Marcellus, sive igitur &c. 23. 3. 46: 23. 5. 7: 24. 3. 30: 45. 1. 53.
Ulpian. 23. 3. 33. Julianus quidem libro sextodecimo Digestorum scribit, etiam si pater &c.
Idem 23. 5. 5. Julianus libro sextodecimo Digestorum scripsit, neque &c.
Idem 40. 7. 3. 13. Item Julianus libro sextodecimo Digestorum scripsit, si Arethusa &c.

Ex libro septimodecimo.

Julianus libro septimodecimo Digestorum. 23. 4. 13: 21: 24. 1. 4: 37: 39. 5. 1: 14: 39. 6. 13. Si alienam &c. Marcellus notat: in mortis &c. 50. 17. 63.
Ulpian. 23. 3. 5. 4. non esse dotem profecticiam, Julianus libro septimodecimo Digestorum scripsit. Ibid. esse igitur dotem istam adventiciam Julianus ait, & ita utimur.
Idem 24. 1. 3. 7. Huic sententiæ consequens est, quod Julianus libro septimodecimo Digesto-

rum scripsit, si donaturum &c. Ibid. ait enim Julianus, nullius esse momenti.

Idem 24. 1. 5. 1. & hæc Julianus libro septimodecimo Digestorum scribit. Ibid. 9. Julianus scripsit libro septimodecimo Digestorum, donationem valere.
Idem 24. 1. 11. 2. quod & Julianus libro septimodecimo Digestorum probat.
Idem 39. 6. 2. Julianus libro septimodecimo Digestorum tres &c. ait.

Ex libro octavodecimo.

Julianus libro octavodecimo Digestorum 12. 1. 20: 23. 3. 47: 23. 4. 18: 24. 3. 31: 35. 2. 85: 39. 6. 14.
Ulpian. 24. 1. 15. 1. hæc ita Julianus in marito libro octavodecimo Digestorum scribit.
Idem 24. 2. 4. Julianus libro octavodecimo Digestorum quærit &c.

Ex libro nonodecimo.

Julianus libro nonodecimo Digestorum 25. 2. 22: 25. 3. 2.
Ulpian. 23. 3. 5. 8. Julianus libro nonodecimo Digestorum adoptivum &c. ait.
Idem 25. 3. 1. 6. Eleganter autem apud Julianum libro nonodecimo Digestorum quæritur &c. Ibid. 7. Julianus libro nonodecimo Digestorum scripsit: quod senatusconsulto &c. Ibid. 8. Idem Julianus scribit, si uxore &c.
Idem 25. 3. 3. 2. adeo hoc verum est, ut Julianus libro nonodecimo Digestorum scribat, si vivo &c.
Idem 25. 6. 1. 7. Idem Julianus libro nonodecimo Digestorum sic ait: si substitutus &c.

Ex libro vicesimo.

Julianus libro vicesimo Digestorum 27. 1. 20.
Julianus libro vicesimo (septimo) Digestorum 29. 4. 21: 38. 7. 1.
Ulpian. 26. 2. 8. 2. & Julianus libro vicesimo Digestorum recte scripsit, novissimam &c.

Ex libro vicesimo primo.

Julianus libro vicesimo primo Digestorum 26. 3. 3: 26. 7. 18. 26. 8. 12. Si servus &c. Marcellus notat: nam &c. 26. 8. 13.
Julianus libro vicesimo primo Digestorum 27. 2. 4: 27. 4. 2: 4: 27. 8. 3: 5: 27. 10. 7.
Ulpian. 26. 1. 6. Est autem verius, ut Julianus libro vicesimo primo Digestorum scripsit &c.
Idem 26. 7. 5. 5. Julianus libro vicesimo primo Digestorum hujusmodi speciem proponit. Ibid. & ait Julianus, tutores &c.
Idem 27. 3. 1. unde quæritur apud Julianum libro vicesimo primo Digestorum, si tutor &c.
Idem 27. 6. 11. 2. Julianus libro vicesimo primo Digestorum tractat &c.

Ex libro vicesimo secundo.

Julianus libro vicesimo secundo Digestorum 9. 4. 16: 40: 13. 1. 14: 38. 1. 11: 23: 45. 1. 54: 45. 2. 5: 47. 2. 56: 47. 6. 4.
2. 14. 54. Scævola apud Julianum libro vicesimo se-

secundo Digestorum notat. Si pactus sim &c. Ulpian. 6. 2. 7. & ait Julianus libro vicensimo secundo Digestorum, si obtulit &c.

Idem 9. 4. 38. Julianus autem libro vicensimo secundo Digestorum scribit, si servum &c.

Idem 13. 1. 10. 1. Ei quoque &c. condici posse, Julianus libro vicensimo secundo Digestorum significat.

Idem 47. 2. 14. 4. Julianus quoque libro vicensimo secundo Digestorum scribit, quia in omnium &c.

Idem 47. 2. 23. Impuberem &c. Julianus libro vicensimo secundo Digestorum scripsit.

Idem 47. 2. 52. 10. Julianus libro vicensimo secundo Digestorum scripsit, si pecuniam &c.

Ex libro vicensimo tertio.

Julianus libro vicensimo tertio Digestorum 37.

4. 13: 37. 5. 2: 4. 37. 5. 6. Salvius Aristo Juliano salutem. Qui filium &c. 37. 6. 3. Praetor &c. Ibid. 37. 6. 3. 2. Emancipatus &c. Paulus notat: puto conferendam &c. Ibid. 3. Julianus: quotiens &c. 37. 11. 7: 47. 6. 2.

Ulpian. 37. 4. 3. 11. & ita Julianus quoque libro vicensimo tertio Digestorum scripsit.

Idem 47. 2. 14. 1. & Julianus libro vicensimo tertio Digestorum scribit, si emptor &c.

Ex libro vicensimo quarto.

Julianus libro vicensimo quarto Digestorum 25.

4. 2: 28. 6. 25.

Julianus libro vicensimo quarto Digestorum 37.

4. 5: 37. 10. 4: 7: 37. 11. 8.

Ulpian. 37. 10. 3. 13. Julianus libro vicensimo quarto Digestorum scribit, exceptione eum submovendum.

Idem 37. 10. 5. & ait Julianus libro vicensimo quarto Digestorum curatorem constitui debere.

Ex libro vicensimo quinto.

Julianus libro vicensimo quinto Digestorum 18. 4.

19: 35. 1. 106.

Julianus libro vicensimo quinto Digestorum 38.

2. 20.

Ex libro vicensimo sexto.

Julianus libro vicensimo sexto Digestorum 29.

2. 41: 38. 2. 11: 13: 21: 38. 5. 6: 8.

Ulpian. 29. 2. 40. in qua specie Julianus libro vicensimo sexto Digestorum scripsit &c. sed Marcellus eleganter distinguit &c.

Idem 42. Julianus libro vicensimo sexto Digestorum scripsit, si pupillus &c. quæ sententia a Marcello recte notata est.

Idem 38. 5. 1. 4. & ait Julianus libro vicensimo sexto Digestorum, si hereditatem &c.

Ex libro vicensimo septimo.

Julianus libro XXVII. Digestorum 1. 3. 15.

Julianus libro vicensimo septimo Digestorum 29.

1. 20.

Julianus libro vicensimo (septimo) Digestorum

29. 4. 21: 38. 7. 1.

Julianus libro vicensimo septimo Digestorum 38.

2. 23: 38. 6. 2: 38. 7. 4: 38. 8. 3: 39. 6. 15. Marcellus notat: cum testamento &c. Paulus notat: hoc & constitutum &c.

35. 1. 20. Marcellus apud Julianum libro vicensimo septimo Digestorum notat. Non dubitamus &c.

Ulpian. 37. 9. 1. 8. unde apud Julianum libro vicensimo septimo Digestorum quaeritur, si emancipatus &c.

Marcian. 38. 2. 22. secundum Juliani quidem sententiam, quam libro vicensimo septimo Digestorum probat, patris &c.

Ex libro vicensimo octavo.

Julianus libro vicensimo octavo Digestorum 38.

13. 1: 38. 15. 4.

Ex libro vicensimo nono.

Julianus libro vicensimo nono Digestorum 28. 2.

13: 28. 5. 37: 39. 6. 16: 50. 17. 64.

Julianus libro vicensimo nono Digestorum 28. 6.

26: 28. 7. 11.

28. 5. 5. Apud Julianum libro vicensimo nono Digestorum Marcellus notat. Si ejusmodi &c.

Ex libro trigensimo.

Julianus libro trigensimo (primo) Digestorum

26. 8. 14.

Julianus libro trigensimo Digestorum 28. 5. 7:

16: 22: 38: 40: 29. 2. 43.

Julianus libro trigensimo Digestorum 28. 6. 19:

27: 28. 7. 13.

Ulpian. 7. 1. 23. Sed sicuti &c. Julianus libro trigensimo Digestorum scribit.

Idem 7. 2. 8. Nam & Julianus libro trigensimo Digestorum ait, idem intelligendum &c.

Marcian. 28. 5. 39. Id est partem &c. libro trigensimo Digestorum Juliani Marcellus notat: immo & id &c.

Ulpian. 28. 6. 10. 6. potest dici valere substitutionem, ut Julianus libro trigensimo Digestorum putat.

Idem 28. 6. 18. voluntarius fit heres, ut Julianus libro trigensimo Digestorum scribit.

Marcian. 36. 2. 20. Julianus libro trigensimo Digestorum scribit, interesse.

Ex libro trigensimo primo.

Julianus libro trigensimo (primo) Digestorum

26. 8. 14.

Julianus libro trigensimo primo Digestorum 29.

4. 22.

Julianus libro trigensimo primo Digestorum 30.

18: 35. 1. 21.

Ulpian. 29. 2. 6. 2. Si is, qui &c. ut Julianus libro trigensimo primo Digestorum scripsit.

Idem 29. 4. 6. & Julianus libro trigensimo primo Digestorum scribit, cogendum &c. Ibid. ego puto, Juliani sententiam ita accipiendam &c.

Ibid. 29. 4. 6. 1. is ordo erit sequendus, quem Julianus ostendit.

Idem 40. 4. 12. Putat Julianus libro trigensimo primo Digestorum, remitti ei condicionem.

Es

Ex libro trigesimo secundo.

- Julianus libro trigesimo secundo Digestorum 30.
81: 33. 5. 9.
Julianus libro trigesimo secundo Digestorum 34.
4. 8: 40. 4. 15.
Ulpian. 30. 44. 2. Julianus libro trigesimo secundo (Digestorum) scripsit, legatum &c.
30. 80. Apud Julianum libro trigesimo secundo Digestorum Marcellus notat: Is, qui &c.
Ulpian. 34. 3. 3. 2. & ita Julianus libro trigesimo secundo Digestorum scripsit; siquidem &c.
Ibid. 3. ut & Julianus eodem libro scribit, & Marcellus notat &c.
Idem 34. 3. 5. Julianus ibidem scripsit, reum &c. Ibid. ut & Julianus scripsit, pacto &c.
Ibid. 34. 3. 5. 1. Idem Julianus eodem libro scripsit, si filius familias &c. Ibid. huic patri similem facit Julianus maritum &c. sed est verius, quod Marcellus notat &c. Ibid. non adicit Julianus, utrum acceptilatione &c. Ibid. 2. Idem Julianus scripsit, si pro filio &c.

Ex libro trigesimo tertio.

- Julianus libro trigesimo tertio Digestorum 30.
6: 82. Non quocumque &c. Ibid. 30. 82. 2. Fundus &c. Marcellus; idem erit &c. Julianus; quod si &c. 30. 84.
Julianus libro trigesimo tertio Digestorum 34.
3. 10: 44. 7. 17.
Ulpian. 30. 75. 2. ut scripsit Julianus libro trigesimo tertio Digestorum.
Idem 34. 3. 7. ut est apud Julianum tractatum libro trigesimo tertio Digestorum.

Ex libro trigesimo quarto.

- Julianus libro trigesimo quarto Digestorum 8.
3. 28.
Julianus libro trigesimo quarto Digestorum 30.
76: 86: 32. 57: 33. 4. 3: 33. 5. 10.

Ex libro trigesimo quinto.

- Julianus libro trigesimo quinto Digestorum 2.
14. 55: 4. 6. 41. Si quis &c. Marcellus notat: quis enim dubitavit &c. 7. 1. 34: 7. 2. 4: 7. 4. 7: 17: 7. 5. 6: 7. 6. 4: 36. 2. 16.
Julianus libro trigesimo quinto Digestorum 35.
1. 22.
Ulpian. 7. 1. 12. 2. Julianus libro trigesimo quinto scripsit, retinere me usumfructum. Ibid. 3. Julianus tamen libro trigesimo quinto Digestorum scribit, etiam si &c. Ibid. 5. Julianus libro trigesimo quinto Digestorum tractat, si fur &c. Ibid. ut ipse Julianus ait, in foetu &c.
Idem 7. 1. 25. Et Julianus libro trigesimo quinto Digestorum scripsit, in pendentem esse &c. Ibid. Julianus quidem libro trigesimo quinto Digestorum scripsit, adhuc interesse &c. Marcellus vero, & Mauricianus amisso &c. Ibid. sed Juliani sententia humanior est. Ibid. ad utrumque dominium pertinere, Julianus scripsit. Ibid. 7. 1. 25. 3. Et Julianus quidem libro trigen-

- fimo quinto Digestorum scripsit, quod fructuario &c. Denique scribit eum &c. Ibid. 5. Idem Julianus eodem libro scripsit, si servo &c.
Idem 7. 1. 70. Et Julianus libro tricenisimo quinto Digestorum scribit, pendere &c. Ibid. & Julianus proprie dicit dispertire &c.
Idem 7. 2. 1. Denique apud Julianum libro trigesimo quinto Digestorum quaeritur, si communi &c. Ibid. 7. 2. 1. 2. Nam, ut & Celsus libro octavodecimo Digestorum, & Julianus libro trigesimo quinto scribit, concursu &c. Ibid. & ut Celsus, & Julianus eleganter ajunt, ususfructus &c. Ibid. 3. Idem Julianus libro trigesimo quinto Digestorum scripsit, si duobus &c.

Ex libro trigesimo sexto.

- Julianus libro trigesimo sexto Digestorum 5. 1.
75. Si praetor &c. Marcellus notat; si per dolum &c. Paulus notat; si autem &c. 34. 3. 11: 36. 2. 17: 37. 5. 17: 40. 4. 16: 45. 1. 55.
Julianus libro trigesimo sexto Digestorum 30.
89: 91: 33. 5. 11: 34. 5. 11.

Ex libro trigesimo septimo.

- Julianus libro trigesimo septimo Digestorum 29.
7. 2: 33. 8. 12: 34. 4. 10.
Julianus libro trigesimo septimo Digestorum 36. 2. 11: 18.
Ulpian. 36. 2. 14. 1. Inde quaerit Julianus &c. & libro trigesimo septimo Digestorum scribit &c. Ibid. argumentum Julianus pro sententia sua adfert tale &c.

Ex libro trigesimo octavo.

- Julianus libro trigesimo octavo Digestorum 36.
4. 6.
Ulpian. 7. 1. 13. 3. Julianus libro trigesimo octavo Digestorum scribit, aequissimum esse &c. Ibid. cur enim inquit Julianus &c.
Idem 30. 71. 5. & Julianus libro trigesimo octavo Digestorum scribit, quamvis fundus &c.

Ex libro trigesimo nono.

- Julianus libro trigesimo nono Digestorum 12.
6. 33: 29. 7. 3: 34. 3. 12: 36. 1. 23: 36. 1. 25. Quidam &c. Marcellus: sed testatoris &c.
Julianus libro trigesimo nono Digestorum 30. 60: 92. Si fundum &c. Marcellus notat, si fundum &c. Julianus, si Titio &c. 30. 94: 96.
Ulpian. 30. 49. 4. Julianus libro trigesimo nono Digestorum scribit, si fidejussor &c.
Idem 33. 9. 1. ut & Marcellus libro trigesimo nono Digestorum apud Julianum notat.

Ex libro quadragesimo.

- Julianus libro quadragesimo Digestorum 12. 6.
34: 35. 2. 86.
Julianus libro quadragesimo Digestorum 36. 1.
27. Ita tamen &c. Ibid. 36. 1. 27. 5. Marcellus: plane non est &c. Ibid. 6. Marcellus: sed eas &c. Ibid. 8. Marcellus: hoc idem &c.

Ulpian. 34. 3. 3. 1. Julianus etiam libro quadragesimo Digestorum scripsit, si quis &c.

35. 2. 75. Ex libro quadragesimo Digestorum Juliani Marcellus. Sed si &c.

Ulpian. 36. 1. 17. Julianus quoque libro quadragesimo Digestorum, fideicommissum tale valere ait.

Idem 49. 4. 1. 10. appellare eum intra triduum debere, Julianus libro quadragesimo Digestorum scripsit.

Ex libro quadragesimo primo.

Julianus libro quadragesimo primo Digestorum 8. 4. 14. 39. 1. 6. 13. 43. 20. 4.

Ex libro quadragesimo secundo.

Julianus libro quadragesimo secundo Digestorum 28. 1. 12. 40. 2. 4. Si pater &c. Ibid. 40. 2. 4. 2. Minor &c. Paulus notat: sed si pignori &c. (a)

40. 2. 5. Julianus eodem libro. An apud se &c. Javolenum præceptorem meum &c. Et in Prætura, & in Consulatu meo &c. 40. 4. 17. 40. 5. 47.

Julianus libro quadragesimo secundo Digestorum 30. 97.

35. 2. 34. Marcellus libro quadragesimo secundo Digestorum Juliani notat: In testatoris &c.

Ex libro quadragesimo tertio.

Julianus libro quadragesimo tertio Digestorum 22. 3. 20. 35. 1. 23.

Julianus libro quadragesimo tertio Digestorum 40. 7. 13. 43. 8. 6. 46. 1. 12.

Ex libro quadragesimo quarto.

Julianus libro quadragesimo quarto Digestorum 13. 7. 29. 41. 1. 36. 41. 2. 38. 41. 3. 33. 41. 4. 7. 41. 5. 2.

Ex libro quadragesimo quinto.

Julianus libro quadragesimo quinto Digestorum 4. 4. 41. 12. 6. 35. 42. 1. 61. 47. 10. 36.

Ex libro quadragesimo sexto.

Julianus libro quadragesimo sexto Digestorum 42. 6. 6.

Ex libro quadragesimo septimo.

Julianus libro quadragesimo septimo Digestorum 29. 2. 44. 39. 6. 17. 42. 7. 5. 46. 1. 14.

Ex libro quadragesimo octavo. (b)

Julianus libro quadragesimo octavo Digestorum 5. 4. 8. 9. 2. 42. 12. 1. 21. 43. 8. 7. 43. 16. 17.

Ulpianus 8. 5. 2. 3. quod & Julianus libro quadragesimo octavo Digestorum scribit; pro sententia Juliani facit, quod Labeo scribit.

Idem 18. 2. 4. 1. Idem Julianus libro [octagesimo] quadragesimo octavo Digestorum scripsit, eum qui &c.

Idem 18. 2. 6. Et ita Julianus libro quadragesimo octavo Digestorum scripsit.

Idem 24. 3. 2. 1. Et Julianus libro quadragesimo octavo Digestorum scripsit, quasi ex voluntate &c.

Ex libro quadragesimo nono.

Julianus libro quadragesimo nono Digestorum 8. 1. 16. 39. 1. 2. 14. 42. 8. 15. 17. 43. 26. 19. 43. 33. 1.

Ulpian. 39. 1. 5. 15. & ait Julianus libro quadragesimo nono Digestorum, quia in re &c.

Ex libro quinquagesimo.

Julianus libro quinquagesimo Digestorum 34. 5. 12. 44. 1. 13.

Ulpian. 3. 3. 40. & ita Julianus libro quinquagesimo Digestorum scribit.

Ex libro quinquagesimo primo.

Julianus libro quinquagesimo primo Digestorum 10. 1. 10. (c) 16. 1. 15. 44. 2. 8. 10. 16. 25. 46. 1. 15.

Ex libro quinquagesimo secundo.

Julianus libro quinquagesimo secundo Digestorum 30. 98.

Julianus libro quinquagesimo secundo Digestorum 38. 1. 24. 45. 1. 56. 45. 2. 6. 45. 3. 1. 10. 46. 3. 33.

Ulpian. 45. 1. 38. 4. & ait Julianus libro quinquagesimo secundo Digestorum, si servus &c.

Ex libro quinquagesimo tertio.

Julianus libro quinquagesimo tertio Digestorum 45. 1. 57. 46. 1. 7. 16.

Ex libro quinquagesimo quarto.

Julianus libro quinquagesimo quarto Digestorum 19. 1. 25.

Julianus libro quinquagesimo quarto Digestorum 44. 7. 18. 45. 1. 58. 46. 3. 13. 34. 46. 4. 17. 50. 17. 65.

Ulpian. 46. 4. 13. 4. Julianus libro quinquagesimo quarto Digestorum scripsit, acceptilationem &c.

Ex libro quinquagesimo quinto.

Julianus libro quinquagesimo quinto Digestorum 1. 3. 20. 2. 11. 13. 6. 1. 52. 55. 46. 7. 4. 14.

Julianus libro quinquagesimo quinto Digestorum 35. 1. 24.

Ex libro quinquagesimo sexto.

Julianus libro quinquagesimo sexto Digestorum 46. 8. 22. Si sine &c. Ibid. 46. 8. 22. 2. Marcellus; si dominus &c. Julianus; si procuratori &c.

Ex

(a) Addend. Leo libro 48. Basil. tit. 2. cap. 5.
(b) Adde 43. 7. 2. Ulpiano false inscriptum.

(c) Sic etiam est in dicto tit. sing. regund.

Ex libro quinquagesimo septimo.

Julianus libro quinquagesimo septimo Digestorum 21. 2. 39.

Ex libro quinquagesimo octavo.

Julianus libro quinquagesimo octavo Digestorum 21. 2. 40: 43.

Julianus libro quinquagesimo octavo Digestorum 39. 2. 41.

Ex libro quinquagesimo nono.

Julianus libro LIX. Digestorum 1. 3. 10.

Julianus libro quinquagesimo nono Digestorum 38. 16. 6: 8.

Ulpian. 38. 17. 2. idque in vulgo quaesitis & Julianus libro quinquagesimo nono Digestorum scripsit. Ibid. idque & Julianus scripsit, & constitutum est &c.

Ex libro sexagesimo.

Julianus libro sexagesimo Digestorum 5. 3. 55: 39. 5. 2: 39. 6. 18: 50. 17. 66. Marcellus: definit &c.

Ex libro sexagesimo primo.

Julianus libro sexagesimo primo Digestorum 35. 2. 51: 87.

Ulpian. 7. 1. 29. Celsus libro trigesimo secundo Digestorum, & Julianus libro sexagesimo primo scribit, & est verius.

Ex libro sexagesimo secundo.

Julianus libro sexagesimo secundo Digestorum 23. 2. 11: 24. 2. 6: 28. 6. 28.

Julianus libro sexagesimo secundo Digestorum 40. 5. 48: 49 15. 22.

Ex libro sexagesimo tertio.

Julianus libro sexagesimo tertio Digestorum 29. 7. 4.

Ex libro sexagesimo quarto.

Julianus libro sexagesimo quarto Digestorum 4. 2. 18: 28. 5. 42: 38. 5. 9: 40. 9. 5.

Ex libro sexagesimo quinto.

Julianus libro sexagesimo quinto Digestorum 38. 1. 25: 38. 2. 24.

Ex libro sexagesimo octavo.

Julianus libro sexagesimo octavo Digestorum 43. 24. 14.

Ex libro sexagesimo nono.

Julianus libro sexagesimo nono Digestorum 1. 5. 26: 49. 15. 23.

Julianus libro sexagesimo nono Digestorum 35. 1. 25.

Ex libro septuagesimo.

Julianus libro septuagesimo Digestorum 1. 7. 26: 36. 2. 19.

Julianus libro septuagesimo Digestorum 30. 99.

Ex libro septuagesimo tertio.

Julianus libro septuagesimo tertio Digestorum 44. 7. 19.

Ex libro septuagesimo septimo.

Julianus libro septuagesimo septimo Digestorum 30. 100.

Ex libro septuagesimo octavo.

Julianus libro septuagesimo octavo Digestorum 6. 1. 56.

Julianus libro septuagesimo octavo Digestorum 28. 6. 30: 30. 101: 33. 2. 10: 34. 8. 1.

Ex libro octagesimo.

Julianus libro octagesimo Digestorum 39. 6. 19.

Julianus libro octagesimo (primo) Digestorum 50. 16. 201.

Ex libro octagesimo primo.

Julianus libro octagesimo primo Digestorum 30. 102: 34. 3. 13.

Julianus libro octagesimo (primo) Digestorum 50. 16. 201.

Ex libro octagesimo secundo.

Julianus libro octagesimo secundo Digestorum 35. 1. 26.

Ex libro octagesimo tertio.

Julianus libro octagesimo tertio Digestorum 30. 103.

Ex libro octagesimo quinto.

Julianus libro octagesimo quinto Digestorum 1. 7. 27.

Ex libro octagesimo sexto.

Julianus libro octagesimo sexto Digestorum 9. 2. 47: 51: 14. 2. 6: 48. 5. 5: 48. 10. 5.

Ulpian. 19. 2. 13. 4. Item Julianus libro octagesimo sexto Digestorum scripsit, si futor &c. Ibid. injuriarum autem actionem competere, Julianus negat.

Ex libro octagesimo septimo.

Julianus libro octagesimo septimo Digestorum 50. 17. 67.

Ex libro octagesimo octavo.

Julianus libro octagesimo octavo Digestorum 45. 1. 59.

Ulpian. 18. 2. 4. 1. Idem Julianus libro (octagesimo) *quadragensimo octavo* Digestorum scripsit, eum qui &c.

Ex libro octagesimo nono.

Julianus libro octagesimo nono Digestorum 46. 1. 17.

Ex libro nonagesimo.

Julianus libro LXXXX. Digestorum 1. 3. 11.

Julianus libro nonagesimo Digestorum 16. 2. 2.
46. 1. 18.

Ex libro nonagesimo quarto.

Julianus libro LXXXIV. Digestorum 1. 3.
32. (a)

Ex libro primo ad Minicium.

Julianus libro primo ex Minicio 7. 1. 67. 30.
105. 33. 2. 11. 13. 3. 1. Qui duas &c. Ju-
lianus notat: videamus &c. 33. 5. 12. 35. 1.
30. 38. 1. 27.

Ex libro secundo.

Julianus libro secundo ex Minicio 8. 2. 22. 34.
8. 3. 31. 14. 2. 8. 16. 3. 10. 41. 2. 39. 41.
4. 8. 41. 7. 7. 45. 1. 62.

Julianus libro secundo ad Minicium 41. 4. 10.

Ex libro tertio.

Julianus libro tertio ex Minicio 41. 1. 39. 44.
7. 21. 47. 2. 59. 47. 7. 10.

Ex libro quarto.

Julianus libro quarto ex Minicio 12. 1. 22. 17.
1. 33. Rogatus &c. si in majorem, Julianus
verum putat &c. 19. 1. 29. 19. 2. 32. 21.
1. 50. 43. 20. 5. 46. 1. 19.

Ex libro quinto.

Julianus libro quinto ad Minicium 3. 3. 76. Ti-
tius &c. Julianus respondit, defensor &c.

Julianus libro quinto ex Minicio 23. 3. 49. 24.
1. 39. 40. 12. 30. 46. 8. 23. Procurator &c.
Julianus respondit, verius est &c.

Julianus libro quinto ex Minicio 39. 3. 25.

Ex libro sexto.

Julianus libro sexto ad Minicium 2. 14. 56.
Julianus libro sexto ex Minicio 6. 1. 59. 61.
Minicius interrogatus &c. Julianus notat &c.
8. 5. 18. 22. 1. 26. 50. 16. 206.

Ex libro decima.

Ulpian. 19. 1. 11. 8. Cassius ait &c. Julianus, de-
ficiendo dupla, ex empto agendum, putavit. De-
nique libro decimo apud Minicium ait, si quis
&c. Ibid. 9. Sententiam Juliani verissimam esse
arbitror in pignoribus quoque.

Ex libro primo ad Ursejum Ferocem.

Julianus libro primo ad Ursejum Ferocem 7. 1.
35. 28. 6. 32. 29. 2. 45. 30. 104. Ab omni-
bus &c. Ibid. 30. 104. 1. In testamento &c.
Julianus notat, si testamenti &c. 32. 63. 35.
1. 29. 38. 2. 25. 39. 6. 20. 46. 3. 36. Si pa-
ter &c. Julianus notat; verius est &c.

Tom. I.

(a) Ex libro incerto Digestorum, addé *constit. 1. de
communi servo manum.*

(b) Hæc inscriptio notatur a Taurelliis, ut suspecta:
quibus etiam subscribo: neque enim Julianus libros ad
Edictum scripsit, sed tantum Edictum perpetuum edidit
ex auctoritate Imperatoris Hadriani, qui de ea re sena-

Ex libro secundo.

Julianus libro secundo ad Ursejum Ferocem 9.
4. 41. 10. 2. 52. 10. 3. 5. 23. 3. 48. Julia-
nus notat; immo nec filia &c. 23. 4. 22. 24.
3. 32. 59. 28. 5. 8. 39. 6. 21. 40. 2. 6. 40. 4.
18. 40. 9. 7. 45. 1. 61. 46. 3. 37.

Ex libro tertio.

Julianus libro tertio ad Ursejum Ferocem 12. 5.
5. 12. 6. 37. 13. 6. 20. 17. 1. 32. 18. 1. 41.
18. 6. 13. 19. 1. 28. 40. 4. 19. 41. 3. 35. 41.
4. 9. 41. 7. 6. 45. 3. 14.

Ex libro quarto.

Julianus libro quarto ad Ursejum Ferocem 3. 3.
47. 9. 4. 34. 11. 1. 18. 16. 1. 16. Si mu-
lier &c. Julianus autem recte putat &c. 44.
1. 15. 47. 2. 58.

Ex libro incerto.

Julianus libro ad Ferocem 19. 2. 10.
Ulpian. 10. 3. 6. 9. Ursejus ait, cum in com-
muni &c. Julianus autem recte notat, ita de-
mum &c.

Ex libro singulari de Ambiguitatibus.

Julianus libro singulari de Ambiguitatibus 28. 6.
31. 32. 62. 34. 5. 13.

Ex libro primo ad Edictum.

Julianus libro primo ad Edictum [b] 3. 2. 1.

Ex libris incerti tituli, forte Digestorum.

Ex libro tertio.

Ulpian. 3. 5. 8. 3. Julianus libro tertio tractat,
si ex duobus &c. Ibid. Et puto secundum Ju-
lianum debere dici &c.

Ex libro quarto.

Ulpian. 4. 3. 7. Nec videtur huic sententiæ ad-
versari, quod Julianus libro quarto scribit &c.
Idem 4. 6. 17. Julianus libro quarto scribit, non
solum &c. Ibid. & Labeo scribit & Julianus li-
bro quarto, & Pomponius libro trigensimo
primo probant &c.

Ex libro septimo.

Ulpian. 6. 1. 17. Usque adeo &c. ut Julianus li-
bro septimo scribit &c.

Ex libro octavo.

Ulpian. 7. 6. 1. Marcellus libro octavo apud Ju-
lianum Labeonis, & Nervæ sententiam pro-
bat &c.

Dd

Ex

tusconsultum fieri jussit, ut ex *constit. quæ incipit: Tan-
ta.* posita initio Digestorum Græce, & Latine constat: i-
tem ex *constit. 10. de condit. indebiti.* Suspicio Tribonia-
num sumpsisse verba relata 3. 2. 1. aut ex ipso Edicto
perpetuo, aut ex aliquo ex his juriscons. qui ad Edictum
scripserunt.

Ex libro decimo.

Ulpian. 12. 1. 9. 7. Aristo scribit, adquiri tibi conditionem. Julianus quoque de hoc interrogatus libro decimo scribit, veram esse Aristonis sententiam.

Ex libro undecimo.

Ulpian. 13. 5. 5. 2. Julianus quoque libro undecimo scribit, Titius &c.

Idem 13. 6. 3. 5. ut Julianus libro undecimo circa pigneraticiam actionem distinguit.

Ex libro duodecimo.

Ulpian. 14. 6. 3. unde Julianus libro duodecimo in eo &c. scribit, & est sæpe constitutum &c. Ibid. Julianus libro duodecimo, cessare senatusconsultum, ait. Ibid. quemadmodum ipse dicit Julianus libro duodecimo, si filius familias &c.

Idem 14. 6. 7. 7. scribit enim Julianus libro duodecimo, ipsum &c.

Idem 15. 1. 9. 4. & ita Julianus libro duodecimo scribit, Ibid. minus dubitanter Julianus eodem loco scribit, heredem &c. Ibid. ad defensionem sententiæ suæ Julianus etiam illud adfert, quod si &c.

Idem 15. 1. 11. 1. & Neratius, & Nerva putant, item Julianus libro duodecimo scribit, siquidem abstulit &c.

Idem 15. 1. 13. nam & Julianus libro duodecimo scribit, neutrum &c.

Ulpian. 16. 1. 8. 9. & ait Julianus libro duodecimo, restitutoria &c.

Ex libro tertiodecimo.

Ulpian. 17. 1. 14. & Julianus libro tertiodecimo scribit, idcirco &c.

Ex libro quintodecimo.

Ulpian. 18. 2. 4. Idem Julianus libro quintodecimo querit, si res &c. Ibid. Idem Julianus eodem libro scribit, si ex duobus &c.

Idem 19. 1. 13. Julianus libro quintodecimo inter eum &c. differentiam facit.

Hermogenian. 36. 1. 14. & Julianus libro quintodecimo scribit, & sequentes tabulas confirmari.

Ex libro sextodecimo.

Ulpian. 7. 1. 25. 7. Et vera est Pegasi sententia, quam & Julianus libro sextodecimo secutus est.

Ex libro trigensimo.

Ulpian. 28. 5. 15. Julianus quoque libro trigensimo refert, si quis &c.

Ex libro trigensimo tertio.

Ulpian. 34. 3. 7. 1. idem Julianus scripsit libro trigensimo tertio, nihilominus &c.

Ex libro trigensimo quinto.

Ulpian. 7. 1. 12. 2. Julianus libro trigensimo quinto scripsit, retinere me usufructum.

Ex libro trigensimo septimo.

Ulpian. 33. 4. 1. 4. Per contrarium apud Julianum libro trigensimo septimo queritur, si focer &c.

Ex libro quadragesimo tertio.

Ulpian. 21. 2. 21. Inde Julianus libro quadragesimo tertio eleganter definit, duplæ &c. Ibid. ut & ipse Julianus eodem libro scripsit. Ibid. 21. 2. 21. 1. Idem Julianus eodem libro scribit, si lite &c.

Ex libro quadragesimo sexto.

Ulpian. 4. 4. 11. 4. Julianus quidem libro quadragesimo sexto sic loquitur, quasi possit minor in integrum restitui. Marcellus autem apud Julianum notat, cessare &c.

Ex libro septuagesimo quinto.

Ulpian. 38. 4. 1. 3. Et Julianus libro septuagesimo quinto scripsit, magis esse &c.

Idem 38. 4. 5. Et Julianus libro septuagesimo quinto scripsit, adsignationem &c.

Ex libro octagesimo sexto.

Ulpian. 9. 4. 2. 1. Sed si placeat, quod Julianus libro octagesimo sexto scribit, si servus &c. Ibid. nos autem secundum Julianum probavimus; quæ sententia habet rationem, & a Marcello apud Julianum probatur.

SALVIUS JULIANUS. (a)

Pompon. 1. 2. 2. 25. Javoleno Prisco Aburnus Valens, & Tuscianus, item Salvius Julianus.

Ulpian. 1. 6. 6. placet nobis Juliani sententia hunc non esse mariti filium; non tamen ferendum, Julianus ait, eum, qui cum uxore &c.

Paul. 1. 7. 6. cum nepos &c. idque etiam Julianus scribit.

Ulpian. 2. 1. 15. cum, ut Julianus scribit, non consentiant, qui errent.

Idem 2. 2. 3. 5. & scribit Julianus, non solum ipsi &c. Ibid. 7. Ex hac causa solutum reperi non posse, Julianus putat.

Idem 2. 4. 8. Sed Julianus contra scribit; plerique Juliani sententiam probant &c.

Ulpian. 2. 8. 11. Julianus ait, si antequam mandarem tibi &c.

Paul. 2. 9. 2. idque Julianus scribit, etsi dolo fecerit &c.

Ulpian. 2. 11. 4. 3. Nam & Julianus scribit, si iudicio sistendi &c. Ibid. exceptionem pacti conventi replicatione infirmandam, Julianus ait.

Paul. 2. 11. 10. Idem dicendum &c. Et hoc Julianus scribit.

Idem

(a) Ex libro de Dotali prædio, adde constitutionem Leonis, & Anthemii. V. de bonis, quæ liberis.

- Idem 2. 14. 4. idem Juliano placet &c.
 Ulp. 2. 14. 7. Et ideo puto, recte Julianum a Mauriciano reprehensum in hoc &c. Ibid. Julianus scribit, in factum actionem &c.
 Idem 2. 14. 7. 2. ait Julianus, valere pactionem &c. Ibid. utrumque itaque recte placet, & quod Julianus, & quod Pomponius.
 Ulpian. 2. 14. 10. 2. doli exceptione ufuros, & Julianus scribit, & alii plerique consentiunt.
 Paul. 2. 14. 15. Tutoris quoque, ut scribit Julianus, pactum pupillo prodest.
 Idem 2. 14. 17. 3. hoc Julianus scribit, in patre &c.
 Paul. 2. 14. 21. Julianus quoque scribit, si pater &c.
 Idem 2. 14. 25. plerumque tamen doli exceptionem reo profuturam, Julianus scribit.
 Gajus 2. 14. 28. 1. verum est, quod Juliano placet, etiam si maxime &c.
 Gajus 2. 14. 30. Julianus ita summovendum putat &c.
 Modestian. 2. 14. 34. Jus adgnationis &c. Juliani sententia est.
 Ulpian. 3. 3. 8. Hoc amplius Julianus scribit, & si filio &c.
 Idem 3. 3. 8. 3. scribit Julianus, debere &c.
 Idem 3. 3. 27. idque & Neratius probat, & Julianus.
 Idem 3. 3. 31. Julianus ait, eum &c.
 Idem 3. 3. 35. 2. unde quaesitum est apud Julianum &c.
 Ulpian. 3. 3. 37. videri eum recte defendi, Julianus ait &c.
 Idem 3. 3. 39. Quæritur apud Julianum, utrum &c.
 Idem 3. 3. 40. nisi, ut Julianus ait, causa cognita &c.
 Paul. 3. 3. 45. nec compelli &c. Julianus ait. Ibid. non animadverto, inquit Julianus, quo casu stipulatio committatur.
 Ulpian. 3. 5. 10. juxta hoc est, quod Julianus scribit &c.
 Paul. 3. 5. 13. Julianus scribit, in eo verti quaestionem &c.
 Ulpian. 4. 2. 9. 8. non immerito Julianus a Marcello notatus est scribens &c.
 Idem 4. 2. 12. Julianus ait, eum, qui vim &c.
 Idem 4. 2. 14. 12. fur improbius esse videatur, ut Juliano placet &c. Ibid. 14. Julianus ait, quod interest &c.
 Papinian. 4. 3. 19. si fidejussor &c. Neratius Priscus, & Julianus responderunt &c.
 Paul. 4. 3. 20. 1. dandam mihi de dolo actionem Julianus scribit.
 Ulpian. 4. 4. 11. 3. Unde Marcellus apud Julianum notat, si minor &c. Ibid. 4. Marcellus autem apud Julianum notat, cessare &c.
 Aburnius Valens 4. 4. 33. Julianus respondit &c.
 Paulus 4. 5. 7. 1. Sed utilis actio adversus dominum danda est, ut Julianus scribit.
 Ulpian. 4. 8. 7. Unde Julianus ait, si in Titium &c.
 Idem 4. 8. 9. Julianus ait, si cum infamaverunt &c.
- Idem 4. 8. 11. 3. Idem Julianus scribit, non cogendum &c.
 Idem 4. 8. 27. 3. Inde quaeritur apud Julianum, si ex tribus &c. Ibid. & Julianus scribit, quinque &c.
 Idem 4. 8. 32. 5. Julianus indistincte scribit, si per errorem &c. Ibid. 15. Nam & Julianus impune non pareri &c.
 Gajus 4. 8. 35. Si pupillus &c. idque & Julianus sentit.
 Ulp. 5. 1. 2. 4. quod & Julianus scribit, & Divus Pius rescripsit &c. Ibid. 5. alioquin, ut & Julianus eleganter ait &c.
 Idem 5. 1. 16. Julianus autem &c. putat actionem competere.
 Idem 17. Julianus ait, si alter &c.
 Idem 18. Nam & Juliano placet, si filius &c.
 Idem 5. 1. 19. 4. & ita & Juliano, & multis aliis videtur.
 Paul. 5. 1. 24. Julianus sine distinctione denegandam &c.
 Callistr. 36. sed actionem eum excipere oportere, Julianus respondit.
 Ulpian. 5. 3. 16. 2. Julianus scribit, si is &c. Ibid. 3. Idem Julianus ait, si quis &c. Ibid. 4. Idem scribit, patronum &c. Ibid. 5. Idem Julianus scribit, si quis &c.
 Ulpian. 5. 3. 13. 11. quam sententiam generaliter Marcellus apud Julianum probat.
 Paul. 5. 3. 30. Julianus scribit, actorem &c.
 Ulpian. 5. 3. 33. Julianus scribit, si hominem &c.
 Paul. 5. 3. 34. & Julianus existimat, posse &c.
 Gajus 5. 3. 35. Idem Julianus ait, etiam si &c.
 Paul. 5. 3. 36. Julianus verius esse ait id, quod Proculus quoque respondit, perpetuo actionem dandam &c.
 Gajus 41. Fructus computandos &c. Julianus ait.
 Paul. 6. 1. 21. Julianus autem in his casibus &c.
 Idem 33. quod & Juliano placet.
 Papinian. 6. 1. 62. 1. Generaliter &c. quam sententiam Julianus quoque probat.
 Ulpian. 6. 2. 11. 2. competit mihi in partu Publiciana, ut Julianus ait.
 Ulp. 6. 2. 11. 3. Idem Julianus generaliter dicit ex qua causa &c.
 Idem 7. 1. 13. 2. De præteritis &c. ut Julianus ait. Ibid. denique consultus, quo bonum &c. respondit &c.
 Ulpian. 7. 1. 15. 5. Acquirere plane servitutem eum posse, etiam invito fructuario, Julianus scripsit.
 Papinian. 7. 1. 33. non obstare scribit Julianus &c.
 Gajus 7. 2. 5. nihilominus putat Julianus adcrefcere.
 Ulpian. 7. 3. 1. 1. Julianus scribit quamvis &c.
 Ulpian. 7. 4. 5. 2. Rei mutatione &c. & ita & Julianus.
 Paul. 7. 4. 13. Julianus ait, fructuarii fructus tunc fieri &c.
 Ulp. 7. 5. 5. 2. & Julianus scribit, & Pomponius libro octavo de stipulationibus.

- Terent. Clemens 7. 7. 5. Operis &c. & ego didici, & Julianus existimat.
- Ulpian. 8. 5. 4. 2. Marcellus quoque apud Julianum notat, iter petendum &c.
- Paul. 8. 5. 9. Item Julianus scripsit, si vicinus &c. Ibid. de dolo actionem dandam hoc casu, Julianus ait.
- Ulpian. 9. 2. 5. 3. & Julianus scribit, Aquilia teneri eum &c.
- Idem 9. 2. 44. 2. omnes quasi occiderint teneri, Julianus ait. Ibid. 5. sed Julianus eum demum Aquilia teneri ait &c.
- Ulpian. 9. 2. 11. 7. Julianus ait, legis Aquiliae actionem mihi competere &c. Ibid. 9. Eum qui &c. lege Aquilia agere Julianus ait. Ibid. 10. An fructuarius &c. Julianus tractat.
- Idem 9. 2. 13. 1. Julianus scribit, si homo liber &c.
- Idem 9. 2. 15. 1. quasi de occiso agi posse, Julianus ait.
- Idem 9. 2. 21. Quod si mortifere &c. inde annum numeravimus secundum Julianum, ex quo vulneratus est; licet Celsus contra scribit.
- Idem 9. 2. 23. 1. Julianus ait, si servus &c. Ibid. 2. Idem Julianus scribit, si institutus &c. Ibid. 3. Idem Julianus scribit, aestimationem &c. Ibid. 8. Julianus scribit, cessare Aquiliam.
- Idem 9. 2. 27. Si servus &c. & Julianus, & Celsus scribunt & furti &c. Ibid. 9. 2. 27. 3. & ait Julianus teneri.
- Idem 9. 4. 2. 1. quæ sententia habet rationem & a Marcello apud Julianum probatur.
- Paul. 9. 4. 24. Julianus autem ait de eo, qui manumisit &c.
- Idem 31. Sed & conditionis rationem habendam, Julianus putat.
- Ulpian. 10. 2. 16. 1. Julianus ait, si alii fundum &c. Ibid. 3. tamen teneri eum familiae eriscundæ judicio, Julianus scribit.
- Idem 10. 2. 18. His consequenter Julianus ait, si ex pluribus &c.
- Paul. 10. 2. 44. 3. Fructus &c. præstare eum, Julianus ait &c. Ibid. 8. non esse iniquum, Julianus ait &c.
- Ulpian. 10. 3. 4. 3. Eapropter scribit Julianus, si mihi in possessionem &c.
- Ulpian. 10. 3. 6. 6. Arbitrum autem &c. Julianus ait. Ibid. 7. Idem Julianus scribit, si is, cum quo servum &c.
- Idem 10. 3. 7. 3. Julianus scribit, si alter possessor provocet &c.
- Paul. 10. 3. 14. 1. danda mihi erit, ut Julianus quoque scribit, negotiorum gestorum actio.
- Ulp. 10. 4. 3. 8. Plus dicit Julianus, & si vindicationem &c. Ibid. 12. in factum tamen actio datur, ut Julianus tractat. Servus inquit uxoris &c. Ibid. ait Julianus, siquidem &c.
- Idem 10. 4. 5. 1. Julianus autem ita scribit, ad exhibendum actione teneri &c. Ibid. Inde Julianus quærit, quatenus &c. Ibid. 2. Idem Julianus scribit, emptorem &c.
- Idem 10. 4. 9. Julianus scribit, si quis hominem &c.
- Paul. 10. 4. 12. obstatorem exceptionem, Julianus ait.
- Ulp. 11. 1. 9. 6. Denique Julianus scribit, eum quoque &c.
- Idem 11. 3. 11. 2. Idem & in eo &c. Julianus scribit.
- Idem 11. 7. 2. 3. Sed & si alius &c. & ita Julianus scribit.
- Ulp. 11. 7. 24. Julianus scribit, non deductis legatis.
- Pompon. 12. 1. 2. conditionem furioso adquiri, Julianus ait.
- Pompon. 12. 1. 8. Nam Julianus ait, & traditiones &c.
- Ulp. 12. 1. 18. si ego &c. Julianus scribit, donationem non esse.
- African. 12. 1. 23. mortuo eo, posse te mihi pretium condicere, Julianus ait &c.
- Paul. 12. 1. 29. Si institorem &c. posse dici, Julianus ait &c.
- Idem 12. 1. 31. nam & Julianus ait, videndum ne &c. Ibid. sed adiciere debuit Julianus, non aliter &c.
- Ulp. 12. 2. 9. 5. Jusjurandum &c. Julianus scribit.
- Idem 12. 2. 11. 2. Plane &c. ut & Julianus scribit, nihil &c.
- Idem 12. 2. 13. 1. Julianus ait, eum, qui juravit &c. Ibid. 2. Idem Julianus scribit, eum, qui &c.
- Paul. 12. 2. 28. 1. a fidejussore &c. Cassius, & Julianus ajunt.
- Pompon. 12. 2. 42. Eam rem apertius explicat Julianus: nam si controversia &c.
- Paul. 12. 4. 14. si procuratori &c. sed ipse dominus tenetur, ut Julianus scribit.
- Ulpian. 12. 5. 2. in qua specie Julianus scribit, si tibi dederò &c.
- Paul. 12. 6. 6. 3. Julianus ait, neque tutorem &c.
- African. 12. 6. 38. idque maxime consequens esse ei sententiæ, quam Julianus probaret: si extraneo &c.
- Paul. 12. 6. 60. Julianus verum debitorem &c. negabat solventem reperere posse.
- Idem 13. 1. 3. si condicatur &c. quod & Julianus scribit.
- Paul. 13. 1. 19. Julianus ex persona filia &c. respondit.
- Ulp. 13. 4. 2. 4. quia & Julianus putat, diem &c. Ibid. quare verum puto quod Julianus ait, eum, qui &c. Ibid. 5. Idem Julianus tractat an is, qui &c. Ibid. & Julianus scribit, liberationem non contigisse. Ibid. Marcellus autem & alias tractat, & apud Julianum notat, posse dici &c. Ibid. 6. Julianus Labeonis opinionem secutus, etiam actoris habuit rationem.
- Idem 13. 5. 5. 1. Julianus legatum &c. putat conveniri debere, quod & verum est.
- Idem 13. 5. 7. si mihi &c. non posse, Julianus ait.
- Idem 13. 5. 18. 1. Celsus, & Julianus scribunt, teneri debere.
- Ulpian. 13. 7. 13. scripsit Julianus, & est rescriptum, ob hanc &c.

- African. 13. 7. 31. eadem servanda esse, Julianus ait, etiam &c.
- Ulp. 14. 1. 1. 3. Magistrum &c. & hoc consultus Julianus in ignorante exercitore respondit. Ibid. an adhuc Juliani sententiam admittimus, videndum est.
- Idem 12. Quamquam autem &c. tamen ut Julianus quoque scripsit, etiam si &c.
- Idem 14. 3. 13. Habebat &c. tamen Julianus utilem ei actionem competere ait. Ibid. 14. 3. 13. 2. Si duo &c. an vero in solidum Julianus querit, & verius esse ait &c.
- Ulpian. 14. 6. 7. Sed Julianus adiicit, si color &c.
- Idem 14. 6. 9. 1. & ait Julianus, si quidem &c.
- Idem 14. 6. 11. & ita Julianus scribit, in ipso &c.
- Gajus 14. 6. 13. Si quod &c. non esse impedimento senatusconsultum, Julianus scribit.
- Venul. 18. Creditorem &c. non posse, Julianus scribit.
- Pompon. 19. Julianus scribit, exceptionem &c.
- Ulp. 15. 1. 7. & congruit cum eo, quod Marcellus apud Julianum notans adiicit, posse fieri &c.
- Idem 15. 1. 11. 3. denique Julianus scribit, venditorem &c.
- Gajus 15. 1. 27. Et ancillarum &c. dandam earum nomine, Julianus ait. Ibid. 15. 1. 27. 3. Illud quoque placuit, quod & Julianus probat, omni modo &c. Ibid. non putat Julianus de eo &c. Ibid. 4. Sicut &c. non putat Julianus in emptorem &c. Ibid. 5. Si quis &c. quod Julianus ita locum habere ait, si &c.
- Ulp. 15. 1. 32. Si ex duobus &c. idque ita Julianus scripsit.
- Paul. 15. 1. 47. 4. Non tantum &c. idque & Juliano videtur.
- Papinian. 15. 1. 50. Sed fidejussorem &c. teneri, putat Julianus.
- Tryphonin. 15. 1. 57. Sed eum &c. legari intelligi, Julianus scribit &c.
- Ulp. 15. 2. 1. 2. Annus &c. Julianus scripsit, ex eo computandum &c.
- Idem 15. 3. 1. & refert Pomponius, Julianum existimare, de peculio &c.
- Idem 15. 3. 13. Si in rem &c. & Julianus scribit, eum solum &c.
- Idem 16. 3. 19. Julianus, & Marcellus putant, filiumfamilias &c.
- African. 16. 1. 19. ubi similiter se respondisse, Julianus ait, si ex ea &c.
- Ulp. 16. 2. 10. 3. & secundum Julianum tam in ipsa &c.
- Idem 17. 1. 8. 3. Si tutores &c. & Julianus distinguit: referre enim ait &c. Ibid. contra quoque Julianus ait, tutorem &c. Ibid. 4. Si liber &c. habere eum mandati actionem, Julianus ait &c. Ibid. nullae ei, inquit Julianus, mandari actiones possunt &c.
- Idem 17. 1. 10. 11. Generaliter Julianus ait, si fidejussor &c.
- Paul. 17. 1. 22. 4. Julianus scripsit, mandati &c.
- Idem 17. 1. 29. 5. Fidejussor &c. & ita Juliano videtur.
- Pompon. 17. 1. 47. Julianus ait, si fidejussori &c. Ibid. 17. 1. 47. 1. Si is &c. dicendum esse, Julianus ait &c.
- Ulp. 17. 2. 47. Sed si ex causa &c. & Celsus, & Julianus, & Pomponius scribunt.
- Idem 52. Cum duobus &c. Julianus scripsit, implicitam esse facti quaestionem.
- Ulp. 17. 2. 52. 3. Quidam &c. dicit Julianus, damnus esse commune.
- Idem 17. 2. 61. Secundum Julianum tamen, & quod medicis pro se datum est, recipere potest: quod verum est.
- Idem 17. 2. 63. 7. & ait Julianus, Sextum Pomponium referre Sabinum respondentem non communicari: & posse hanc sententiam defendi, Julianus ait.
- Paul. 17. 2. 65. Item si &c. eaque & Juliano placent.
- Marcian. 18. 1. 45. Labeo &c. quam sententiam & Pomponius probat: in qua & Julianus est.
- Ulp. 18. 2. 2. Julianus scribit, hunc, cui res &c. Ibid. 18. 4. 2. 10. Apud Julianum scriptum est, si venditor &c. Ibid. 12. Si Titius &c. & ait Julianus, quod venditor &c.
- Paul. 18. 5. 3. Julianus scripsit, ex empto &c.
- Paul. 18. 6. 8. 1. Julianus putat, statim &c.
- Ulpian. 19. 1. 11. 3. Is, qui vina &c. Julianus ex empto agi posse ait &c.
- Idem 19. 1. 13. 4. Per contrarium quoque idem Julianus scribit, cum Terentius Victor &c. Ibid. 5. Idem Julianus dolum solere &c. ostendit.
- Paul. 19. 1. 43. ego cum meminissem, & Julianum in ea sententia esse, ut existimaret &c. Ibid. semper probavi Juliani sententiam, putantis [manumissione] &c.
- Idem 19. 1. 45. Idque & Julianum agitasse, Africanus refert: quod justum est.
- Ulpian. 19. 2. 19. Sed adde hoc Juliani sententiae, ut si collusi &c.
- Idem 41. Sed de damno ab alio dato agi cum eo non posse, Julianus ait &c. sed Marcellus &c.
- Paul. 19. 5. 5. 1. de dolo in me dandam actionem, Julianus scribit.
- Gajus 20. 1. 15. Et quae &c. sicut Julianus scribit.
- Ulp. 20. 1. 21. 1. Si debitor &c. & ita Julianus ait, & habet rationem.
- Ulp. 21. 1. 23. 6. Julianus ait, iudicium &c. Ibid. Quid ergo, inquit Julianus &c. Ibid. & videtur mihi Julianus sententia humanior esse.
- Idem 21. 1. 29. 1. sic tamen, non &c. ut ait Julianus &c.
- Ulp. 21. 1. 31. 14. Si quis egerit &c. sed ait Julianus &c.
- Idem 21. 2. 51. 1. & ait Julianus, committi stipulationem.
- Pompon. 21. 3. 2. Julianus ait, aequius esse &c.
- Ulp. 22. 3. 18. & ideo Julianus scripsit, licet &c.

Paul.

- Paul. 23. 1. 7. 1. Intelligi tamen semper filiae patrem consentire, nisi evidentiter dissentiat, Julianus scribit.
- Ulp. 23. 1. 9. Quæsitum est apud Julianum, an sponsalia &c.
- Idem 23. 2. 12. 2. putat Julianus hanc quidem &c.
- Idem 23. 2. 15. 1. Et qui Juliani sententiam probant, dicerent, non habituram connubium: putat enim Julianus, durare &c.
- Licin. Rufin. 23. 2. 51. Julianus putat, perinde eam haberi &c.
- Ulp. 23. 3. 5. 1. dotem profecticiam non esse, Julianus ait. Ibid. Julianus probat, non esse profectum &c. Ibid. 9. Julianus distinguit interesse &c.
- Paul. 23. 3. 20. Julianus scribit, valere talem stipulationem &c.
- Paul. 23. 3. 41. 3. Labeo perinde habendum ait &c. cujus sententiam Julianus quoque probat.
- Tryphonin. 23. 3. 78. 2. Julianus de parte tantum dotali loquitur, & ego dixi in auditorio &c.
- Ulp. 24. 1. 5. 3. Si debitor &c. Julianus ait. Ibid. 4. Circa venditionem quoque Julianus quidem &c. ait.
- Idem 24. 1. 9. 1. Si pecunia &c. ait Julianus, operas quidem &c.
- Idem 24. 1. 11. 1. ut non solum ea donatio valeat secundum Julianum &c. ut Marcellus animadvertit &c. Ibid. 7. Julianus scripsit, infirmari donationem.
- Idem 24. 1. 17. & Julianus significat, fructus &c.
- Idem 21. 1. 19. nec interesse Julianus ait, ex cujus &c. Ibid. secundum Juliani sententiam condicere posse.
- Ulpian. 21. 1. 21. 1. & Julianus hoc diceret, quod verum est.
- Paul. 21. 1. 28. 1. Julianum putasse, Pomponius refert, si quid &c.
- Ulpian. 21. 1. 32. 20. & Julianus tractat hanc quæstionem in minore &c.
- Idem 21. 2. 11. denique scribit Julianus, de dote hanc actionem non habere. Ibid. Julianus quidem amplius putat, nec in &c.
- Idem 21. 3. 22. 3. & ita Julianus pluribus locis scribit, compensandum &c.
- Paul. 25. 2. 1. aliis, ut Sabino, & Proculo, furto &c. in qua sententia & Julianus rectissime est.
- Ulpian. 25. 2. 17. 2. Non solum eas res &c. venire, Julianus ait &c.
- Idem 25. 3. 1. 5. Julianus ait, nihil hoc nocere ei &c.
- Idem 25. 3. 3. 1. & Julianus Sexto Cæcilio Africano respondit, locum esse præjudicio.
- Idem 25. 6. 1. 6. Nonnumquam &c. dandam hanc actionem, Julianus ait.
- Idem 26. 1. 3. quæ sententia Quinti quoque Mucii fuit, & a Juliano probatur &c.
- Ulpian. 26. 7. 9. quo casu Julianus sapissime scripsit, utilem actionem pupillo dandam.
- Idem 23. Idem in curatore & est, ut Julian. scripsit.
- Idem 27. 3. 1. 1. idem Julianus scripsit, plerosque quidem putare, non valere &c.
- Paul. 27. 6. 6. quod & Julianus, si alias circumventus sit pupillus, respondit.
- Ulp. 27. 8. 1. 17. Et ait Julianus, in patrem de peculio dandam.
- Idem 27. 10. 10. Julianus scribit, eos, quibus &c.
- Idem 28. 2. 3. 1. Pure autem filium exheredari, Julianus putat: qua sententia utimur. Ibid. 2. nam, ut Julianus scribit, hujusmodi exhereditatio vitiosa est. Ibid. 5. Sabinus, & Cassius, & Julianus putant, perempto &c.
- Idem 28. 2. 6. Labeo, & Cassius scribunt &c. sed si castratus sit, Julianus Proculi opinionem secutus non putat &c.
- Paul. 28. 2. 9. non tamen nepotem rupturum testamentum Julianus, & Pomponius, & Marcellus ajunt.
- Scæv. 28. 2. 29. 9. Juliano tamen videretur, duobus quasi &c. Ibid. cum recepta est (Juliano) *Juliani* sententia &c.
- Ulp. 28. 3. 5. rumpitur gradus, ut & Julianus scripsit.
- Ulp. 28. 5. 1. 4. quod & Julianus scripsit. Ibid. Idem Julianus, illum heredem esse, non putavit valere &c.
- Ulp. 28. 5. 3. 1. & sane & Juliano, & Tertulliano hoc videtur.
- Ulp. 28. 5. 4. Julianus putat filium sub ejusmodi condicione institutum &c.
- Ulp. 28. 5. 6. 3. necessarius non efficitur (*ut*) Julianus scribit. Ibid. apud Julianum quæritur, & putat &c.
- Paul. 28. 5. 20. 1. Labeo ait &c. quod & Julianus probat, & verum est.
- Terent. Clemens 28. 5. 72. Julianus, ex affe eum heredem esse, respondit.
- Papinian. 76. Servus &c. ut & Juliano quoque videtur.
- Ulp. 28. 6. 2. 2. improbum esse, Julianus existimat. Ibid. 3. & hoc Julianus putat, prius sibi debere &c.
- Terent. Clemens 28. 6. 6. sed hoc ita interpretari Julianus noster videtur, ut ex bonis &c.
- Scæv. 28. 6. 48. 1. hoc autem, quod sentimus, Julianus quoque in libris suis probat.
- Ulp. 28. 7. 4. Marcellus ait. Julianus autem &c. valere institutionem, quod est verum. Idem Julianus scribit, eum, qui &c.
- Marcian. 28. 7. 16. Julianus inutilem esse institutionem scribit.
- Gajus 29. 1. 17. 1. Julianus etiam ait, si quis alium &c.
- Ulpian. 29. 2. 20. & generaliter Julianus scribit, eum demum &c. Ibid. 29. 2. 20. 1. ut Papinianus ait: quæ sententia humanior est, licet Julianus contra scripserit. Ibid. 2. Julianus autem, etsi non abstinuit, idem existimavit.
- Idem 29. 2. 21. 2. Si quis partem, ex qua institutus est, ignoravit, Julianus scribit, nihil ei nocere.
- Paul. 29. 2. 26. Pomponius scribit; idem & Marcellus probat, & Julianus.

- Ulp. 29. 2. 30. 3. non ex quarta, ut Julianus putat.
- Idem 29. 2. 42. 1. Julianus recte distinguit, interesse &c.
- Idem 29. 2. 74. 2. Julianus hunc diceret fieri heredem.
- Ulp. 29. 4. 10. rectissime Julianus ait, quod & Marcellus probat, dandam &c.
- Papinian. 29. 4. 26. Julianus scribit, patrem, qui filiam &c. Ibid. nihil eum dolo facere, Julianus existimat.
- Paul. 29. 7. 20. Julianus ait, tabulas testamenti &c.
- Idem 30. 10. Julianus nec a filio &c. putat: quod est verum.
- Papinian. 11. denique Julianus non insubtili ratione motus patrem &c. respondit.
- Ulp. 30. 34. 5. Julianus scribit, concursu partes nos habere.
- Idem 30. 39. Cum servus &c. & ita Julianus scribit. Ibid. Africanus libro vicefimo Epistularum apud Julianum quærit, putatque &c. Ibid. 30. 39. 2. Julianus scribit, ex vendito &c. Ibid. Idem Julianus scribit, si fundum &c.
- Idem 30. 47. & ita Julianus scripsit, tam in propriis, quam in alienis legatis.
- Idem 30. 53. 1. ut & Marcellus apud Julianum adiicit.
- Gajus 30. 68. 1. ita Julianus quoque sensit, unde ait, si servus &c.
- Pompon. 31. 11. 1. mutare sententiam non poterit, & ita & Juliano placuit.
- Terent. Clemens 31. 53. Julianus in eum &c. actionem dandam putat.
- Ulp. 31. 60. Julianus ait, si a filio &c.
- Idem 31. 61. 1. Julianus quidem ait, si alter &c.
- Papinian. 31. 66. verendum, esse Julianus ait, ne &c.
- Paul. 31. 82. 3. & ideo rectissime Julianus definit, id demum &c.
- Ulp. 32. 3. 1. Julianus scribit, si servus mihi legatus sit &c. nec Julianus dubitaret.
- Paul. 32. 6. Sed & si &c. idque & Julianus respondit.
- Valens 32. 94. & Julianus recte omnibus debere putabit.
- Ulp. 33. 4. 1. 5. Idem Julianus quærit, si dotem &c. Ibid. 7. Idem Julianus quærit, si mulieri &c.
- Idem 33. 4. 2. Hoc amplius Julianus scribit, & si non &c.
- Idem 33. 8. 6. Si peculium &c. & ita & Julianus, & Celsus putant.
- Idem 8. legatum peculii minuetur secundum Juliani sententiam. Ibid. 33. 8. 8. 6. & Julianus (a) alias accipiendum legatum peculii ait.
- Ibid. hoc utrumque Julianus secundum voluntatem testatoris scribit.
- Scæv. 33. 8. 21. Si Stricho &c. Julianus ait.
- Ulpian. 34. 3. 1. Julianus scripsit, si res pignori &c. Ibid. sic autem loquitur Julianus, quasi &c.
- Idem 34. 3. 7. 1. & Julianus scribit, actionem &c. Ibid. 2. unde quærit Julianus, si ab impuberis &c.
- Idem 34. 4. 3. 7. & Julianus scribit, in stulitibus &c.
- Gajus 34. 5. 5. consultus Julianus respondit deberi.
- Ulp. 34. 8. 4. Si eo tempore &c. & ita Julianus scribit.
- Idem 35. 1. 7. & ita Aristoni, & Neratio, & Juliano visum est.
- Paul. 35. 1. 45. Julianus ait, si heredi &c.
- Terent. Clemens 35. 1. 62. 1. & Julianus rectissime scribit, tanto amplius eum capturum &c. Ibid. 2. Julianus respondit, posse mulierem nubere &c.
- Idem 35. 1. 64. non esse legi locum, Julianus aiebat.
- Mæcian. 35. 1. 86. Julianus noster eum, qui decem dare &c.
- Paul. 35. 2. 1. 5. sed Aristo a veterum opinione recessit: ait enim &c. idque Julianus recte probat. Ibid. 35. 2. 1. 9. in qua specie & Julianus Proculo adfensit, quam sententiam probabilior esse puto.
- Papinian. 35. 2. 11. 8. cum ideo legata valere dixerit Julianus &c.
- Mæcian. 35. 2. 30. 5. Celsus, & Juliano nostro placuit computari.
- Idem 35. 2. 32. 1. Julianus scribit, si utriusque &c.
- Ulp. 35. 2. 62. In lege Falcidia hoc esse servandum, Julianus ait.
- Ulp. 35. 3. 1. 3. Julianus denique scribit, si pure &c. Ibid. 4. Idem Julianus scribit, eum, cui quadrans &c.
- Idem 36. 1. 1. 3. & Julianus scribit, etiam ipsum transferre actiones: quod & Mæcianus probat, & nobis placet.
- Ulp. 36. 1. 1. 8. Julianus autem cavendum non putat. Ibid. 9. Julianus ait, competere quidem &c. Ibid. & mihi videtur vera esse Juliani sententia. Ibid. 11. ex Trebelliano restitutionem faciendam, Julianus ait. Ibid. 12. Idem Julianus scribit, si is, qui &c.
- Idem 36. 1. 3. Marcellus autem apud Julianum in hac specie ita scribit.
- Idem 36. 1. 6. 1. ideoque tractatum est apud Julianum, an intestato locum habeat. Ibid. 4. Julianus scribit, cogendum eum esse.
- Idem 36. 1. 9. cogendum, adire hereditatem, & restituere, Julianus ait.
- Idem 36. 1. 11. Apud Julianum relatam est, si legatum &c. Ibid. nec illud admittit Julianus, ut quasi hereditatem non adisset. Ibid. 36. 1. 11. 1. Idem Julianus ait, si duo &c.
- Ulp. 36. 1. 16. 2. Sed Julianum existimare refert (Mæcianus), Trebelliano senatusconsulto locum esse.
- Gajus 36. 1. 63. 4. negat Julianus, debere hanc

(a) Justinian. lib. 2. Instit. tit. de legatis them. Si peculium.

- hanc hereditatem restitui. Ibid. .9 sufficere Edictum, ut Julianus ait. Ibid. 10. remittenda est ei condicio, ut Julianus ait. Ibid. 13. Julianus ait, si heres &c.
- Macian. 36. 1. 65. 1. Idem in cæteris quoque condicionibus Julianus noster probat.
- Paul. 36. 2. 6. idque & Julianus respondit.
- Ulp. 36. 2. 12. & Labeo, Sabinus, & Celsus, & Cassius, & Julianus in omnibus &c. hoc probaverunt. Ibid. Inde Julianus ait, hoc legatum &c. Ibid. Item Celsus scribit, quod & Julianus probat, hujus legati &c.
- Ulp. 36. 4. 5. 22. non inique prætorem statuturum, Julianus scripsit &c. Ibid. æquum esse Julianus ait, cogi &c. id enim & Marcellus ait.
- Idem 37. 4. 17. & ita Julianus scripsit, Marcellus autem ait, iniquum sibi videri &c.
- Ulp. 37. 5. 5. 4. Cui consequens est, quod Julianus scripsit, si fratri &c. Ibid. 6. & Julianus sæpissime scripsit, in portione &c. cujus sententia rescripto Divi Pii comprobata est.
- Idem 37. 6. 1. 3. pro quadrante tantum bona sua collaturum, Julianus ait. Ibid. 6. Ibidem Julianus ait, si bonorum &c.
- Idem 37. 6. 2. 5. Julianus quoque Cassii sententiam sequitur.
- Idem 37. 8. 1. 3. Julianus ait, nepotem præteritum &c. Ibid. 8. Julianus ait nepoti in locum filii adoptato succurri oportere.
- Marcell. 37. 8. 3. propter id caput edicti, quod a Juliano introductum est.
- Ulpian. 37. 10. 1. 4. Julianus scripsit, adhuc Carboniano locum esse.
- Idem 37. 10. 3. 6. in tempus pubertatis differri, Julianus ait. Ibid. 8. Ibid. Julianus quærit, si duo &c.
- Paul. 37. 10. 6. & has controversias in tempus pubertatis differendas esse, Julianus respondit.
- Ulp. 37. 11. 2. 1. Julianus peræque putavit, secundum tabulas competere.
- Idem 37. 11. 5. attamen secundum tabulas bonorum possessionem eum accipere, Julianus scribit.
- Papinian. 37. 11. 11. admittenda est Juliani sententia, qui propter &c. respondit.
- Ulp. 37. 12. 1. 4. posse sibi defendere Julianus scripsit.
- Paul. 37. 14. 6. 2. fraudem legi factam Julianus ait.
- Ulp. 37. 14. 16. 1. & ita Julianus sæpissime scribit, eoque jure utimur.
- Idem 37. 14. 17. Divi fratres in hæc verba rescripserunt &c. sed & Salvi Juliani amici nostri clarissimi viri hanc sententiam fuisse. Ibid. 37. 14. 17. 1. & Proculus quidem in hac fuit opinione &c. Julianus autem negavit: sed hic idem, quod Julianus, erit dicendum.
- Gajus 38. 1. 22. 1. ita demum prodesse ad operarum petitionem, Juliano placet &c.
- Paul. 38. 1. 37. 1. Amissi &c. profunt, ut Julianus ait. Ibid. 2. Julianus, etiam si &c. abolitionem faciendam.
- Ulp. 38. 2. 10. 1. Julianus ait, eum, qui ab avo suo &c.
- Ulp. 38. 2. 16. 4. nam & Julianus scripsit, si post petitam &c.
- Ulp. 38. 2. 37. Julianus ait, si patronus &c. Ibid. 38. 2. 37. 1. Si libertus &c. non admitti, Julianus ait.
- Papinian. 38. 2. 43. Julianus putat, patronum &c. Paul. 38. 2. 47. 3. responsum enim Juliani tantum ad hereditatem legitimam &c. pertinere.
- Modestin. 38. 4. 8. Liberi &c. idque & Julianus, & Marcellus probant.
- Ulp. 38. 9. 1. 8. & generaliter ait Julianus, ex omnibus causis &c.
- Idem 38. 16. 1. 6. idque & Juliano, & Marcello placet.
- Idem 38. 17. 1. 11. & Julianus recte putat, circa Tertullianum, locum esse succedenti adgnato.
- Idem 38. 17. 2. 5. sed quod idem Julianus scripsit, matrem &c.
- Idem 39. 2. 7. 2. & Julianus consultus, si &c. respondit, si dominus &c.
- Idem 39. 2. 9. Hoc amplius Julianus posse dici, compellendum &c. Ibid. sententiam Juliani utilitas comprobatur.
- Paul. 39. 2. 10. denegandam ei fructus petitionem, Julianus scribit.
- Ulp. 39. 2. 13. 7. Si quis opus &c. Julianus tractat, & magis probat, caveri oportere. Ibid. cavere debere, Julianus ait. Ibid. 8. & Julianus scribit, is qui vitiosis &c.
- Idem 39. 2. 15. 6. Julianus scribit, eum qui &c. Paul. 39. 2. 18. 3. Julianus scribit, videndum, ne earum &c. Ibid. Pomponius, relata Juliani scriptura, dicit non se improbare.
- Ulp. 39. 2. 40. 2. & scripsit Julianus, quod & Sabinus probat &c.
- Idem 39. 3. 4. 1. Julianus quoque scribit, si post judicium &c. Ibid. 2. Idem Julianus scribit, aquæ &c. Ibid. 3. conveniri poterit secundum Juliani sententiam etiam post opus restitutum.
- Paul. 39. 3. 11. 3. dubitare se Julianus ait: si forte &c.
- Ulp. 39. 6. 8. quam sententiam & Julianus probat: & hoc jure utimur. Ibid. mortis causa capi, Julianus scripsit.
- Idem 12. mortis causa eam capere, Julianus sæpius scribit.
- Gajus 39. 6. 31. 1. Juliano placet, licet solvendo &c. Ibid. 3. & ait Julianus, si ego stipulatus fuerim &c.
- Ulp. 39. 6. 37. 1. Julianus ait, si quis fervum &c.
- Idem 40. 4. 13. 2. Julianus enim tractat, si alter &c.
- Pompon. 40. 4. 40. Julianus ait, cum idem homo &c.
- Gajus 40. 4. 57. quam sententiam Julianus adeo sequitur, ut existimet &c.
- Pompon. 40. 4. 61. sed & Julianus ait, libertatem &c.
- Idem 40. 5. 20. Apud Julianum ita scriptum est: si heres &c. Ibid. ea dicenda sunt, quæ Julianus scribit.
- Ulp. 40. 7. 2. 1. Cassius negat: Julianus contra

- tra existimat: quæ sententia verior habetur. Ibid. 2. Plus scripsit Julianus &c. Ibid. 3. quo casu secundum Julianum vel libertatem apiscitur. Paul. 40. 7. 4. 1. & ita Julianus scribit: quia &c.
- Idem 40. 7. 20. 1. & Julianus vere existimat, ex hac causa &c. Ibid. 2. Sabinus, si decem &c. Julianus autem ait favore libertatis &c. Ibid. idque & Julianus putat.
- Idem 40. 7. 22. hos virilem partem habituros, coheredes autem hereditarias, Julianus scribit.
- Modestini. 40. 7. 27. conditionem quoque ab eo ad emptorem transire, Juliano placuit.
- Gajus 40. 7. 31. Julianus dixit, questionem esse in hac specie &c.
- Scæv. 40. 9. 6. Julianus de eo loquitur &c. Paul. 40. 9. 15. 1. Julianus ait, si posteaquam &c. Modestini. 40. 9. 21. liberam eam fieri, Julianus respondit.
- Terent. Clemens 40. 9. 24. quam rationem Julianus solet dicere, velut duobus &c.
- Ulp. 40. 9. 30. 3. solum eum accusare posse, Julianus scripsit.
- Terent. Clemens 40. 9. 31. Julianus dicit, non videri &c.
- Ulp. 40. 12. 10. nam Julianus ait, omnes &c. Idem 41. 1. 23. 2. & hoc Julianum quoque scribere, saepe rettuli, eoque jure utimur.
- Idem 41. 1. 33. 1. ut Juliano placet, cuius & valuit sententia &c.
- Paul. 41. 1. 57. Per servum donatum a marito &c. adquiri quicquam posse, Julianus scribit.
- Idem 41. 2. 1. 3. etiam ignorantes, sicut Sabinus, & Cassio, & Juliano placuit. Ibid. 8. Cassii, & Juliani sententia est. Ibid. 9. Per servum &c. Julianus ait.
- Marcian. 41. 2. 43. Julianus ait, si pro diviso sciatur &c.
- Paul. 41. 3. 8. idem Julianus scribit.
- Idem 15. in pendenti esse usucapionem, Julianus ait.
- Idem 41. 3. 31. 5. usu eum capturum, Julianus ait.
- Paul. 41. 4. 2. 15. ait Julianus, causam possessionis mutari.
- Idem 41. 6. 1. 2. possidere autem uxorem rem a viro donatam, Julianus putat.
- Idem 41. 7. 2. sed Proculus non desinere &c. Julianus desinere &c. Et recte.
- Ulp. 41. 9. 1. 1. & Julianus inquit, si sponsa &c. Ibid. credendum esse id agi, Julianus ait.
- Paul. 42. 1. 38. 1. minimam spectandam esse, Julianus scribit.
- Idem 42. 2. 3. Julianus ait, confessum &c.
- Ulpian. 42. 4. 3. Apud Julianum quaeritur si communem &c. Ibid. & ait Julianus, si quidem pater &c. Marcellus autem notat: per quam iniquum esset &c.
- Paul. 42. 5. 6. ex causa id statuendum, Julianus ait.
- Ulp. 42. 8. 6. cessare edictum, quod Julianus quoque scribit. Ibid. 42. 8. 6. 3. Sciendum Julianum scribere, eoque jure nos uti &c.
- Idem 42. 8. 10. 12. placet Juliani sententia dicentis, multum interesse &c.
- Idem 43. 4. 1. 5. sed & ipsum tutorem posse conveniri Julianus scribit.
- Idem 43. 16. 1. 20. & ita Julianus scribit. Idem scribit, & si quis &c. Ibid. 42. Denique scribit Julianus, eum, qui &c.
- Idem 43. 16. 3. 6. sive, ut Julianus ait, ratum habuit.
- Triphonin. 43. 16. 19. Merito Julianus respondit, si me &c.
- Ulp. 43. 19. 1. 3. Julianus ait, quoadusque &c. Ibid. 9. quod Julianus scribit in specie hujusmodi. Ibid. & si de hoc nihil scribat Julianus.
- Idem 43. 19. 3. 4. interdictum hoc domino non competere Julianus ait. 5. Idem Julianus scribit, si meus &c.
- Idem 43. 24. 7. 2. Ait Julianus, qui ante &c. Ibid. 3. Bellissime apud Julianum quaeritur, an hæc &c. Ibid. & ait Julianus, æquissimum esse &c.
- Idem 43. 24. 11. 4. quæ species apud Julianum exposita est. Ibid. utilius probari, quod Julianus tentat &c. Ibid. 8. & ait Julianus, interdictum, quod vi aut clam ei competere &c. 9. Aristo autem scribit &c. nec Julianus dubitaret, interdictum &c. Ibid. nam inter Cassium, & Julianum de illo &c. quaestio est. Ibid. 11. Idem Julianus scribit, interdictum &c.
- Idem 43. 24. 13. 5. Julianus ait, si colonus &c.
- Idem 43. 25. 1. 1. Item Juliano placet, fructuario &c. Ibid. Idem Julianus dicit, de cæteris &c. Ibid. scribit Julianus, non esse iniquum &c.
- Idem 43. 26. 6. 2. Julianus ait, eum, qui &c.
- Ulpian. 43. 30. 3. 2. Julianus ait, quotiens id interdictum &c.
- Idem 44. 2. 7. 2. Et generaliter, ut Julianus definit, exceptio rei judicatae obstat.
- Idem 44. 2. 9. 2. Julianus scribit, exceptionem &c.
- Idem 44. 2. 11. 2. Item Julianus scribit, cum ego &c.
- Ulpian. 44. 4. 4. 1. Julianus scripsit, si quis &c. Ibid. 11. & ait Julianus, non esse eum summovendum. Ibid. 20. Apud Julianum quaesitum est, si heres &c. Ibid. & ait Julianus, si maritus &c. Ibid. Illud non explicat Julianus, an & de dolo &c. Ibid. 23. Denique Julianus quoque sapissime scripsit, doli &c. Ibid. 28. Julianus ait, æquius esse prætorem te tueri.
- Idem 44. 4. 7. Julianus ait, si pecuniam &c. Ibid. 44. 4. 7. 1. Idem Julianus ait, si ei &c. Ibid. & habet hæc sententia Juliani humanitatem.
- Gajus 44. 7. 5. 5. Juliano placuit, in patrem neque de peculio, neque noxalem dandam esse actionem.
- Paul. 45. 1. 2. 2. hoc & Julianus, & Pomponius probant.
- Paul. 45. 1. 91. quam distinctionem & Julianus sequitur. Ibid. 45. 1. 91. 1. quod Julianus putat in eo &c.
- Scæv. 35. 1. 131. Julianus scripsit, si neque per te &c.

- Venul. 45. 2. 12. 1. obligatumque Titium solum, Julianus scribit.
- Gajus 45. 2. 15. idque & Julianus scribit.
- Ulp. 45. 3. 7. 1. adquirere eum, Juliano placuit.
- Idem 45. 3. 9. 1. Julianus Cassii sententiam probat, eoque jure utimur.
- Idem 45. 3. 11. tantundem erit probandum, quod Julianus, inutilem esse &c.
- Papinian. 45. 3. 18. 3. adquiri stipulationem, Julianus scriptum relinquit.
- Venul. 45. 3. 21. inutilem esse stipulationem, Julianus scribit.
- Gajus 45. 3. 28. domino quidem adquiri obligationem, Julianus scripsit.
- Paul. 45. 3. 33. Julianus ait, liberum quidem &c.
- Ulpian. 46. 1. 5. Generaliter Julianus ait, eum, qui &c.
- Idem 46. 1. 8. 2. & hoc & Julianus admittit, eoque jure utimur. Ibid. 4. non obligari fidejussorem, Julianus ait &c. Marcellus autem notat, non ideo &c. Ibid. 5. Idem Julianus ait, si is &c.
- Paul. 46. 1. 34. meliorem causam esse fidejussoris, Julianus putat. Ibid. acceptum fidejussorem, Julianus ait.
- Papinian. 46. 1. 47. non posse pro eo fidejussorem accipi, scribit Julianus.
- African. 46. 3. 38. 4. quod Juliano non placebat.
- Ulp. 46. 3. 58. & ait Julianus, cum dominus &c.
- Paul. 59. stipulatori posse condici, Julianus putat.
- Idem 46. 3. 98. 4. ut Julianus putat, diversa res est.
- Mæcian. 46. 3. 103. Julianus elegantissime putat, ex ea &c.
- Paul. 46. 5. 2. 1. in solidum eum damnandum, Julianus scribit.
- Gajus 46. 7. 7. Julianus non putat stipulationem committi.
- Ulp. 46. 8. 12. 2. Julianus ait, interesse &c.
- Pompon. 46. 8. 16. stipulationem ratam rem haberi committi, Julianus scribit.
- Ulp. 47. 2. 3. & magis est, ut & Julianus scripsit, & si non &c.
- Idem 12. & ita Julianus scripsit. Ibid. & ita & Julianus sapissime scripsit.
- Idem 14. Celsus scripsit &c. & ita & Julianus. Ibid. 9. & Julianus ait, patrem &c.
- Idem 47. 2. 17. 2. mihi proficere, Julianus scribit.
- Idem 47. 2. 19. 2. & ita & Julianus scripsit.
- Paul. 47. 2. 24. Nec minus etiam condici ei posse, Julianus scripsit.
- Paul. 47. 2. 53. 3. ita demum furti te agere mecum posse, Julianus ait &c.
- Idem 47. 2. 66. idque & Julianus putat. Ibid. 47. 2. 66. 3. Julianus respondit, eum, qui &c.
- Marcell. 47. 2. 68. Hereditariæ rei furtum fieri, Julianus negabat.
- Ulp. 47. 10. 1. 4. Denique Julianus scribit, si corpus &c.
- Idem 47. 10. 5. 4. de rato compellendum, Julianus scribit.
- Idem 47. 10. 17. 12. scribit Julianus, patri potius dandam injuriarum actionem. Ibid. 13. Idem Julianus scribit, filium &c.
- Gajus 48. 5. 43. idque Salvius Julianus respondit.
- Paul. 48. 10. 14. 1. & inveni Marcellum apud Julianum adnotasse: nam cum Julianus scripsisset, si sibi &c. ita adiicit iste Marcellus.
- Paul. 48. 10. 22. 4. in senatusconsultum incidit: quod & Julianus scribit.
- Callistr. 49. 14. 3. Julianus respondit, non quidem apparere &c.
- Pompon. 49. 14. 35. Apud Julianum scriptum est, si privatus &c.
- Tryphonin. 49. 15. 12. 2. Julianus scribit, credi suo tempore impleri &c. Marcellus nihil interesse &c. sed Juliani sententia sequenda est.
- Paul. 50. 8. 7. Julianus existimabit, in solidum patrem teneri.
- Ulp. 50. 16. 9. Marcellus apud Julianum notat, verbo perisse &c.
- Paul. 25. Recte dicimus &c. hoc & Julianus, & est verius.
- Idem 77. Julianus scribit, fruges omnes esse &c.
- Paul. 142. Julianus, dubitari posse, tres semisses facti sint &c.

In Julianum notas scripserunt Africanus, Scævola Cervidius, Marcellus, Mauricianus, & Paulus.

Præter ea, quæ in Digestis Juliani sunt, adde.

Const. 1. & 2. de veteri jure enucl. quæ etiam sunt initio Digestor.

Const. 24. de negot. gestis.

Const. 15. de usufructu.

Constit. 10. de condict. indeb.

Lib. 1. Instit. tit. de nuptiis, & tit. de suspect. tutor.

Lib. 2. tit. de legatis, sapius.

Lib. 3. tit. de adsign. libertor.

Lib. 4. tit. de oblig. quæ quasi ex delicto nasc.

Novell. 87.

Græc. Juriscons. ut refert Pith. in fragm. juriscons.

Confirmantur Juliani scripta constit. Theodosii, & Valentiniiani lib. 1. tit. 4. Codicis Theodos.

VOLUSIUS MÆCIANUS.

ΜΑΙΚΙΑΝΟΥ *fideicommissorum* βιβλία δεκάξ.

Publicon βιβλία δεκατέσσαρα.

(Index)

Ex libro primo Fideicommissorum.

Mæcianus libro primo Fideicommissorum 32. 9: 35. 2. 28: 49. 17. 18: 50. 17. 93.

Ex libro secundo.

Mæcianus libro secundo Fideicommissorum 32. 13: 15: 17: 95: 35. 1. 91: 40. 4. 55: 44. 7. 31: 46. 3. 103.

Ex libro tertio.

Mæcianus libro tertio Fideicommissorum 34. 5. 6: 35. 1. 86: 40. 4. 58.

Ulpian. 7. 1. 72. verum est, quod Mæcianus scripsit libro tertio Quæstionum de fideicommissis.

missis &c. Ibid. plus admittit Mæcianus &c.

Ex libro quarto.

Mæcianus libro quarto Fideicommissorum 12. 6.
62: 29. 1. 14: 29. 4. 28: 36. 1. 7: 64.

Ex libro quinto.

Mæcianus libro quinto Fideicommissorum 36. 1.
65.

Ex libro sexto.

Mæcianus libro sexto Fideicommissorum 36. 1. 5.
Ulpian. 36. 1. 16. 5. nam, ut eleganter Mæcianus
libro sexto Fideicommissorum ait, qua ratio-
ne &c.

Ex libro septimo.

Mæcianus libro septimo Fideicommissorum 28.
5. 86: 40. 5. 42.
Ulp. 36. 1. 16. 11. idque Mæcianus libro se-
ptimo de Fideicommissis scribit.

Ex libro octavo.

Mæcianus libro octavo Fideicommissorum 11.
7. 45: 35. 2. 30: 36. 1. 69: 46. 3. 104.

Ex libro nono.

Mæcianus libro nono Fideicommissorum 35. 2. 32.

Ex libro decimo.

Mæcianus libro decimo Fideicommissorum 35.
3. 8: 36. 1. 71.

Ex libro duodecimo.

Mæcianus libro duodecimo Fideicommissorum
35. 3. 9: 36. 4. 12: 50. 17. 96.

Ex libro tertiodecimo.

Mæcianus libro tertiodecimo Fideicommissorum
29. 5. 23: 36. 1. 73.

Ex libro quintodecimo.

Mæcianus libro quintodecimo Fideicommissorum
40. 5. 32: 35.

Ex libro sextodecimo.

Mæcianus libro sextodecimo Fideicommissorum
40. 5. 36: 54.

Ex libro incerto Quæstionum.

Papinian. 29. 2. 86. Divum tamen Pium contra
constituissè, Mæcianus libro Quæstionum refert.

Ex libro quinto Publicorum.

Mæcianus libro quinto Publicorum 48. 6. 8.

Ex libro decimo.

Mæcianus libro decimo de judiciis Publicis 48.
1. 11.

Ex libro undecimo.

Mæcianus libro undecimo de Publicis judiciis 29.
5. 14.

Ex libro ex lege Rodia.

Volusius Mæcianus ex lege Rodia 14. 2. 9.

VOLUSIUS MÆCIANUS. (a)

Ulpian. 7. 4. 3. quod & Mæcianus tentat. Et
puto &c.

Paul. 8. 3. 6. 1. & hoc & Mæcianus probat.

Idem 28. 6. 44. Ex pupillari &c. confirmari
posse, Mæcianus scripsit.

Ulp. 32. 11. 1. & ita Divum Pium decrevisse,
Mæcianus scribit. Ibid. 13. sed Mæcianus pu-
tat, non alias cogendum &c.

Scæv. 35. 2. 20. negat Mæcianus, id legatum
in Falcidia computari.

Ulp. 36. 1. 1. 3. & Julianus scribit, etiam i-
psum transferre actiones, quod & Mæcianus
probat, & nobis placet.

Ulp. 36. 1. 16. nec ignoro, in quibusdam ex his
Mæcianum dubitare. Ibid. 36. 1. 16. 2. & sunt
qui putent, ut Mæcianus, inutilem hanc de-
ductionem. Ibid. 7. Mæcianus scribit, cum
quis &c. Ibid. 8. Idem Mæcianus quærit,
an is &c. Ibid. recte igitur Mæcianus ait, mul-
tum interesse &c.

Idem 37. 14. 17. Divi fratres in hæc verba
rescripserunt &c. sed & Volusius Mæcianus
amicus noster, ut & juris civilis præter ve-
terem, & bene fundatam peritiam anxie
diligens, religione rescripti nostri ductus, si-
cut coram nobis adfirmavit, non arbitratum
se aliter respondere debere. Ibid. sed cum &
ipso Mæciano, & aliis amicis nostris juris-
peritis adhibitis plenius tractaremus.

Idem 48. 9. 6. & ait Mæcianus, etiam con-
fios &c.

SEXTUS POMPONIUS.

ΠΟΜΠΩΝΙΟΥ (b) ad Quintum Mucium lectio-
num βιβλία τριάκοντα ἕννεα.

Ad Sabinum βιβλία τριάκοντα πέντε,

Επιστολῶν βιβλία ἑικοσι.

Variarum lectio-num βιβλία δεκαπέντε.

Ad Plautium βιβλία ἑπτα.

Fideicommissorum βιβλία πέντε.

Senatusconsultum βιβλία πέντε.

Regularion βιβλίον ἕν.

Εγχειριδίου βιβλία δύο.

(Index)

Ex libro primo ad Quintum Mucium.

Pomponius libro primo ad Quintum Mucium
28. 5. 66: 34. 4. 20.

Ee 2

Ex

(a) Extat libellus Volufii Mæciani nomine inſcriptus
de aſſe, & ponderibus, ſive diſtributio, poſt Codicem Theo-
doſianum editus. Falſum autem eſt, Mæcianum fuiſſe Ale-
xandri Imp. conſiliarium, ut Lampridius ſcripſit, cum

fuerit Marci temporibus, ut apparet 37. 14. 17.

(b) Scribi debuit Πομπωνίης, in quo erratum eſt ſæpe
in Indice Digefforum.

Ex libro secundo.

Pomponius libro secundo ad Quintum Mucium
28. 2. 21: 28. 3. 16: 28. 5. 67: 28. 7.
26: 32. 85: 50. 16. 118.

Ex libro tertio.

Pomponius libro tertio ad Quintum Mucium
26. 2. 9: 31. 43: 35. 1. 1: 37. 7. 4: 45.
1. 109: 45. 3. 37: 50. 16. 119.

Ex libro quarto.

Pomponius libro quarto ad Quintum Mucium
7. 4. 31: 15. 1. 49: 15. 2. 3: 31. 44: 34.
2. 33. Inter vestem &c. nam & Quintus
(Titius) (a) ait, scire se &c. 39. 5. 26:
45. 1. 110: 46. 3. 80.

Ex libro quinto.

Pomponius libro quinto ad Quintum Mucium
7. 8. 22: 12. 6. 50: 23. 3. 65.
24. 1. 51. Quintus Mucius ait &c. hoc vide-
tur Quintus Mucius probasse &c.
34. 2. 10. Quintus Mucius ait, si pater &c.
Pomponius: sed hoc verum est &c. 36. 2.
22: 45. 1. 111: 45. 3. 38: 50. 16. 120.

Ex libro sexto.

Pomponius libro sexto ad Quintum Mucium
7. 4. 22: 12. 6. 51: 46. 3. 81: 50. 16. 121.

Ex libro septimo.

Pomponius libro septimo ad Quintum Mucium
28. 5. 68.

Ex libro octavo.

Pomponius libro octavo ad Quintum Mucium
23. 3. 66: 29. 2. 77: 31. 45:
33. 1. 7. Quintus Mucius ait, si quis &c. Pom-
ponius: in testamentis &c. 33. 2. 20: 50. 16.
122: 50. 17. 203.

Ex libro nono.

Pomponius libro nono ad Quintum Mucium
34. 2. 34. Scribit Quintus Mucius, si au-
rum &c. Pomponius: hoc ex parte verum
est &c. 35. 1. 57.

Ex libro decimo.

Pomponius libro decimo ad Quintum Mucium
1. 16. 23: 38. 16. 11.

Ex libro undecimo.

Pomponius libro undecimo ad Quintum Mu-
cium 4. 8. 14.

Ex libro duodecimo.

Pomponius libro duodecimo ad Quintum Mu-
cium 40. 12. 28.

Ex libro teritiodecimo.

Pomponius libro teritiodecimo ad Quintum Mu-
cium 46. 3. 4.

Ex libro quartodecimo.

Pomponius libro quartodecimo ad Quintum Mu-
cium 8. 1. 13: 39. 3. 19.

Ex libro quintodecimo.

Pomponius libro quintodecimo ad Quintum
Mucium 45. 1. 112.

Ex libro sextodecimo.

Pomponius libro sextodecimo ad Quintum Mu-
cium 1. 6. 9: 27. 5. 4.

Ex libro septimodecimo.

Pomponius libro septimodecimo ad Quintum
Mucium 9. 2. 39. Quintus Mucius scribit,
aqua &c. Pomponius: quamvis alienum &c.

Ex libro octavodecimo.

Pomponius libro octavodecimo ad Quintum Mu-
cium 40. 7. 29.

Ex libro vicesimo.

Pomponius libro vicesimo ad Quintum Mucium
1. 7. 43.
Pomponius libro vicesimo ad Quintum Mucium
44. 7. 56.

Ex libro vicesimo primo.

Pomponius libro vicesimo primo ad Quintum
Mucium 3. 5. 11: 6. 1. 29: 13. 6. 23: 42.
1. 22: 47. 2. 75.

Ex libro vicesimo secundo.

Pomponius libro vicesimo secundo ad quin-
tum Mucium 22. 1. 45: 38. 1. 34: 45. 3. 39.

Ex libro vicesimo tertio.

Pomponius libro vicesimo tertio ad Quintum
Mucium 41. 2. 25: 41. 5. 3: 42. 4. 12.

Ex libro vicesimo quarto.

Pomponius libro vicesimo quarto ad Quintum
Mucium 41. 3. 24: 41. 6. 3.

Ex libro vicesimo quinto.

Pomponius libro vicesimo quinto ad Quintum
Mucium 40. 9. 22.

Ex libro vicesimo sexto.

Pomponius libro vicesimo sexto ad Quintum
Mucium 7. 1. 55: 7. 4. 23: 8. 2. 7: 11.
7. 36: 41. 2. 26: 50. 16. 123.

Ex libro vicesimo septimo.

Pomponius libro vicesimo septimo ad quin-
tum Mucium 12. 6. 52.

Ex

(a) Vide p. 176. Col. 2.

Ex libro vicesimo octavo.

Pomponius libro vicesimo octavo ad Quintum Mucium 50. 17. 204.

Ex libro trigesimo.

Pomponius libro trigesimo ad Quintum Mucium 38. 16. 12.

Pomponius libro trigesimo (septimo) ad Quintum Mucium 45. 2. 19.

Ex libro trigesimo primo.

Pomponius libro trigesimo primo ad Quintum Mucium 8. 3. 15: 18. 1. 19: 19. 2. 52.

Pomponius libro trigesimo primo ad Quintum Mucium 18. 1. 12: 66. Ibid. 18. 1. 66. 2. Quintus Mucius scribit &c. 18. 6. 17: 19. 1. 14: 16.

19. 1. 40. Quintus Mucius scribit, dominus &c. Pomponius: arborum &c.

Ex libro trigesimo secundo.

Pomponius libro trigesimo secundo ad Quintum Mucium 8. 2. 29: 8. 3. 14: 39. 3. 21.

Ex libro trigesimo tertio.

Pomponius libro trigesimo tertio ad Quintum Mucium 43. 26. 13: 45. 3. 40.

Ex libro trigesimo quinto.

Pomponius libro trigesimo quinto ad Quintum Mucium 29. 2. 78.

Ex libro trigesimo sexto.

Pomponius libro trigesimo sexto ad Quintum Mucium 44. 7. 57.

Ex libro trigesimo septimo.

Pomponius libro trigesimo (septimo) ad Quintum Mucium 45. 2. 19.

Pomponius libro trigesimo septimo ad Quintum Mucium 49. 15. 3: 5: 50. 7. 17.

Ex libro trigesimo octavo.

Pomponius libro trigesimo octavo ad Quintum Mucium 13. 1. 16: 47. 2. 76.

Ex libro trigesimo nono.

Pomponius libro trigesimo nono ad Quintum Mucium 18. 1. 67: 50. 17. 205.

Pomponius libro trigesimo nono ad Quintum Mucium 19. 5. 11.

Ex libro primo ad Sabinum.

Pomponius libro primo ad Sabinum 22. 5. 10: 28. 2. 8: 10: 28. 5. 21: 23: 28. 6. 13: 40. 2. 1: 40. 4. 3: 46. 2. 3: 48. 2. 1.

Ex libro secundo.

Pomponius libro secundo ad Sabinum 5. 1. 80: 28. 6. 14: 30. 8: 32. 44: 37. 11. 9: 40. 4. 4: 45. 1. 9: 50. 16. 162.

Ex libro tertio.

Pomponius libro tertio ad Sabinum 6. 2. 15: 7. 4. 18: 22. 6. 3: 23. 2. 4: 26. 1. 2: 28. 5. 27: 28. 6. 16: 29. 2. 11: 23: 27: 29: 36: 29. 4. 3: 30. 9: 12: 35. 1. 4: 6: 37. 1. 9: 40. 4. 5: 41. 1. 19: 45. 1. 10: 49. 15. 14: 50. 17. 7.

Ex libro quarto.

Pomponius libro quarto ad Sabinum 23. 2. 5: 28. 6. 17: 30. 13: 37. 4. 16: 38. 1. 4: 38. 2. 2: 38. 6. 5: 38. 8. 5: 38. 16. 4: 48. 22. 1: 50. 17. 8.

Ex libro quinto.

Pomponius libro quinto ad Sabinum 1. 7. 14: 7. 1. 10: 19: 28: 69: 73: 7. 4. 6: 14: 7. 6. 2: 7. 8. 7: 16: 11. 7. 15: 13. 6. 6: 8: 15. 1. 2: 23. 2. 8: 27. 3. 3: 28. 5. 29: 28. 7. 7: 29. 2. 37: 30. 16: 20: 22: 24: 26: 33. 1. 1: 34. 2. 14: 34. 4. 2: 35. 1. 8: 35. 2. 69: 40. 4. 8: 45. 1. 12: 14: 50. 16. 165: 50. 17. 11: 14. Ulpian. 7. 1. 12. 2. & hoc Cassius, & Pegasus responderunt, & Pomponius libro quinto ex Sabino probat. Ibid. quod & Pomponius libro quinto probat.

Idem 7. 8. 14. 1. inutile esse legatum, Pomponius libro quinto ad Sabinum scribit. Idem 34. 2. 19. 1. & Pomponius libro quinto ex Sabino distinguit &c.

Ex libro sexto.

Pomponius libro sexto ad Sabinum 10. 2. 42: 10. 4. 4: 13. 7. 2: 30. 36: 38: 45: 48: 32. 74: 33. 1. 2: 33. 5. 6: 8: 33. 6. 2: 14: 33. 7. 15: 33. 10. 1: 34. 2. 1: 21: 34. 3. 2: 8: 36. 2. 13: 38. 1. 3: 45. 1. 16: 47. 2. 9: 50. 16. 89: 166: 50. 17. 18. Ulpian. 32. 52. 8. idem Pomponius libro sexto ex Sabino in dactylitheca legata tractat &c. Paul. 33. 9. 4. 4. & ita & Pomponius libro sexto ad Sabinum scribit.

Ex libro septimo.

Pomponius libro septimo ad Sabinum 15. 1. 4: 22: 32. 54: 33. 8. 7: 10: 40. 4. 11: 40. 5. 44: 50. 17. 20.

Ex libro octavo.

Pomponius libro octavo ad Sabinum 8. 4. 8: 30. 54: 35. 1. 14: 38. 1. 8: 40. 7. 5: 8: 46. 3. 11.

Ulp. 8. 4. 6. 2. imponere me posse, Pomponius libro octavo ex Sabino scripsit.

Idem 40. 7. 6. 5. & ita Pomponius libro octavo ex Sabino scripsit.

Idem 47. 2. 21. 2. ex libro octavo Pomponii ad Sabinum, aut minus esse &c.

Ex libro nono.

Pomponius libro nono ad Sabinum 2. 14. 61: 11. 8. 3: 12. 6. 7: 15. 1. 23: 17. 2. 6: 18.

18. 1. 4: 6: 8: 13: 16: 18: 20: 18. 2. 5:
12: 15: 18. 4. 1: 18. 6. 6: 19. 1. 3: 6:
19. 2. 3: 21. 2. 16: 30. 55: 45. 1. 23: 45.
3. 17: 46. 4. 4.
Ulpian. 18. 2. 4. 3. & ita Pomponius libro
nono ex Sabino scribit, idem ait &c.

Ex libro decimo.

Pomponius libro decimo ad Sabinum 8. 2. 18:
8. 4. 9: 19. 1. 7: 21. 2. 20: 45. 1. 18.

Ulpian. 47. 2. 14. 6. quam sententiam Pom-
ponius quoque libro decimo ad Sabinum pro-
bat. Ibid. 8. Item Pomponius libro decimo
ex Sabino scripsit, si is, cui &c. Ibid. idem Pom-
ponius probat & in eo &c.

Ex libro undecimo.

Pomponius libro undecimo ad Sabinum 13. 6.
13: 21. 3. 27: 29: 41. 1. 21: 50. 17. 25.

Ex libro duodecimo.

Pomponius libro duodecimo ad Sabinum 17.
2. 59.

Ex libro tertiodecimo.

Pomponius libro tertiodecimo ad Sabinum 3.
4. 9: 10. 2. 45: 10. 3. 20: 11. 2. 1: 17.
2. 15: 18: 37: 39: 54: 60: 62: 22. 6. 4.

Ex libro quartodecimo.

Pomponius libro quartodecimo ad Sabinum 9.
4. 33: 10. 4. 14: 23. 3. 6: 15: 18: 24.
1. 29: 31: 24. 3. 9: 30. 56: 40. 7. 11.

Ex libro quintodecimo.

Pomponius libro quintodecimo ad Sabinum 11.
7. 26: 28: 30: 12. 6. 16: 18. 5. 1: 23.
3. 24: 23. 4. 7: 24. 3. 1: 4: 10: 33. 2.
6: 38. 1. 10: 12: 44. 7. 7: 45. 1. 19: 21:
46. 3. 16: 46. 6. 9.

Ulpian. 24. 3. 14. 1. Eleganter querit Pom-
ponius libro quintodecimo ex Sabino, si paci-
scatur &c.

Ex libro sextodecimo.

Pomponius libro sextodecimo ad Sabinum 6.
1. 51: 13. 1. 2: 19. 2. 4: 23. 1. 5: 23. 3. 32:
23. 4. 9: 24. 3. 11: 16: 18: 25. 2. 4: 8:
10: 44. 2. 20: 44. 7. 8: 50. 16. 171: 50. 17. 27.
Ulpian. 26. 1. 3. 3. Quolibet loco & tempore
hunc curatorem dari posse, Pomponius libro
sextodecimo ad Sabinum scripsit.

Idem 26. 2. 10. 2. nam & Pomponius libro
sextodecimo ex Sabino scripsit, valere &c. Ibid.
fed est verius, quod & Pomponius ait, recte
videri datum.

Ex libro septimodecimo.

Pomponius libro septimodecimo ad Sabinum 17.
2. 40: 18. 1. 26: 26. 1. 5: 26. 2. 13: 26.
7. 17: 26. 8. 4: 6: 27. 7. 1: 41. 3. 28.

(Paulus) Pomponius libro septimodecimo ad Sa-
binum 39. 5. 4.

Ulpian. 19. 5. 14. 2. Pomponius libro septimo-
decimo ad Sabinum scripsit, neque furti &c.
Idem 47. 2. 17. 2. dicit igitur Pomponius li-
bro septimodecimo ex Sabino, competere
furti &c.

Ex libro octavodecimo.

Pomponius libro octavodecimo ad Sabinum 9.
4. 18: 10. 4. 15: 11. 1. 15: 13. 7. 3: 21. 1. 46.

Ex libro nonodecimo.

Pomponius libro nonodecimo ad Sabinum 9. 2.
43: 21. 2. 30: 46. 3. 17: 47. 2. 35: 37: 44.

Pomponius libro decimo nono ad Sabinum 13. 7. 5.
Ulpian. 47. 2. 7. & ait Pomponius libro nono-
decimo ex Sabino, non posse &c. Ibid. Ibi-
dem Pomponius eleganter scripsit, deprehen-
sione &c.

Idem 47. 7. 3. 1. arborem tamen videri, Pom-
ponius libro nonodecimo ad Sabinum probat.

Ex libro vicesimo.

Pomponius libro vicesimo (primo) ad Sabi-
num 12. 6. 14.

Pomponius libro vicesimo ad Sabinum 19. 1. 9:
45. 1. 25.

Pomponius libro vicesimo ad Sabinum 39. 3. 16.
Pomponius libro vicesimo ad Sabinum 47. 7. 6.

Ex libro vicesimo primo.

Pomponius libro vicesimo primo ad Sabinum
10. 2. 47: 39. 2. 39: 41: 46. 3. 19.

Pomponius libro vicesimo (primo) ad Sabinum
12. 6. 14.

Pomponius libro vicesimo primo ad Sabinum
19. 5. 26.

Ex libro vicesimo secundo.

Pomponius libro vicesimo secundo ad Sabinum
12. 1. 5: 12. 4. 15: 12. 5. 7: 12. 6. 19: 22:

13. 4. 6: 16. 3. 12: 18. 1. 31: 36. 1. 21. 41. 3.
29: 41. 10. 3: 45. 1. 27: 46. 1. 2: 46. 3.
20: 50. 16. 175: 50. 17. 33.

Pomponius libro vicesimo secundo ad Sabinum
19. 5. 16.

Ulpian. 34. 2. 25. 3. Muliebri veste &c. Pom-
ponius libro vicesimo secundo ad Sabinum
recte scribit.

Ex libro vicesimo tertio.

Pomponius libro vicesimo tertio ad Sabinum
15. 1. 25.

Pomponius libro vicesimo tertio ad Sabinum
21. 1. 16: 36: 48: 43. 26. 17.

Ex libro vicesimo quarto.

Pomponius libro vicesimo quarto ad Sabinum
18. 5. 2: 45. 1. 31: 45. 2. 4: 46. 2. 7:
46. 3. 23.

Ex libro vicesimo quinto.

Pomponius libro vicesimo quinto ad Sabinum
1. 3. 3: 16. 2. 3: 45. 1. 33.

Ex libro vicesimo sexto.

Pomponius libro vicesimo sexto ad Sabinum
23. 4. 10.
Pomponius libro vicesimo sexto ad Sabinum
36. 3. 10. 45. 1. 5. 45. 3. 6. 46. 1. 9. 46.
4. 10. 12. 46. 7. 12. 46. 8. 18.

Ex libro vicesimo septimo.

Pomponius libro vicesimo septimo ad Sabinum
12. 1. 3. 18. 4. 3. 45. 1. 15. 40. 42. 46.
4. 15. 50. 17. 36.
Pomponius libro vicesimo septimo ad Sabinum
21. 2. 34.

Ex libro vicesimo nono.

Pomponius libro vicesimo nono ad Sabinum
6. 1. 60. 70. 43. 16. 14. 43. 24. 21. 43.
26. 5. 15. 44. 7. 12. 50. 17. 38.
Pomponius libro vicesimo nono ad Sabinum
26. 9. 1.

Ex libro trigesimo.

Pomponius libro trigesimo ad Sabinum 32.
57. 41. 1. 27. 41. 3. 30. 43. 7. 1. 50.
16. 180.
Pomponius libro trigesimo (tertio) ad Sabinum
39. 5. 9.

Ex libro trigesimo primo.

Pomponius libro trigesimo primo ad Sabinum
6. 1. 53. 46. 3. 25.
Pomponius libro trigesimo primo ad Sabinum
44. 2. 21.

Ex libro trigesimo secundo.

Pomponius libro trigesimo secundo ad Sabinum
8. 6. 19. 41. 2. 31. 33. 41. 3. 32. 41. 4.
6. 41. 5. 1. 41. 6. 4. 41. 7. 5. 41. 10. 4.
43. 20. 2. 43. 26. 16. 50. 17. 39.

Ex libro trigesimo tertio.

Pomponius libro trigesimo tertio ad Sabinum
7. 1. 32. 8. 1. 15. 8. 2. 21. 23. 25. 27.
8. 3. 20. 22. 24. 8. 4. 11. 8. 5. 14. 10.
3. 22. 18. 1. 33. 41. 1. 28.

Pomponius libro trigesimo tertio ad Sabinum
22. 5. 11.

Pomponius libro trigesimo (tertio) ad Sabinum
39. 5. 9.

Ex libro trigesimo quarto.

Pomponius libro trigesimo quarto ad Sabinum
8. 3. 25. 39. 3. 29. 41. 1. 30. 43. 12. 2.
43. 20. 3. 43. 27. 2. 50. 17. 40.

Ex libro trigesimo quinto.

Pomponius libro trigesimo quinto ad Sabinum
13. 7. 6. 18. 3. 2. 46. 3. 26. 50. 16. 181.
Pomponius libro tricenisimo quinto ad Sabinum
13. 7. 8.
Pomponius libro trigesimo quinto ad Sabinum
20. 4. 4.

Ex libro trigesimo sexto.

Pomponius libro trigesimo sexto ad Sabinum
49. 15. 20.

Ex libro primo Epistularum.

Paulus 50. 17. 174. 1. Furiosus absentis loco est,
& ita Pomponius libro primo Epistularum
scribit.

Ex libro quinto.

Pomponius libro quinto Epistularum 35. 1. 105.

Ex libro sexto.

Pomponius libro sexto Epistularum 33. 6. 8.
Pomponius libro sexto Epistularum, & Varia-
rum lectionum 50. 12. 14.

Ex libro septimo.

Pomponius libro septimo Epistularum 40. 5. 20.
Paul. 33. 7. 29. quod Pomponio libro septimo
Epistularum placuit.

Ex libro octavo.

Pomponius libro octavo Epistularum 9. 4. 43:
26. 7. 60.

Scæv. 13. 1. 18. & Pomponius Epistularum li-
bro octavo ipsum condicere ait &c.

Ulpian. 14. 4. 3. 1. quamvis Pomponius libro
octavo Epistularum &c. pupillum teneri
scripsit.

Idem 15. 1. 21. 1. & ita Pomponius libro octa-
vo Epistularum scribit.

Ex libro nono.

Pomponius libro nono Epistularum, & Variarum
lectionum 4. 4. 50. Inius, Diophantus Pom-
ponio suo salutem.

Pomponius libro nono Epistularum 30. 46. 35.
1. 110. 46. 3. 92.

Ex libro decimo.

Pomponius libro decimo Epistularum 19. 1. 55:
50. 16. 245.

Ex libro undecimo.

Pomponius libro undecimo Epistularum 35. 1.
111. 40. 4. 61. 49. 14. 35.

Pomponius libro undecimo Epistularum, & Va-
riarum lectionum 40. 13. 3.

Ex libro duodecimo.

Pomponius libro duodecimo Epistularum 35. 1.
112. Ibid. 35. 1. 112. 2. Priscus respondit,
statuliberum &c. 38. 4. 12.

Marcian. 22. 1. 32. nam, ut & Pomponius libro
duodecimo Epistularum scripsit, difficilis est
hujus rei definitio.

Ex libro sextodecimo.

Pomponius libro sextodecimo Epistularum 50.
16. 246.

Ex

Ex libro septimodecimo.

Pomponius libro septimodecimo Epistularum (& Variarum lectionum) (a) 4. 8. 18.

Pomponius libro septimodecimo Epistularum 21. 1. 64.

Ex libro octavodecimo.

Pomponius libro octavodecimo Epistularum 12. 2. 42.

Ex libro vicesimo.

Pomponius libro vicesimo Epistularum 24. 3. 67: 26. 7. 61. Apud Aristonem &c. Pomponius: puto eum verum dicere &c.

Ex libro incerto Epistularum.

Ulpian. 2. 8. 7. Divus Pius, ut & Pomponius libro Epistularum refert &c.

Idem 34. 2. 19. 1. idem Pomponius libris Epistularum, & si non sunt &c.

Ex libro primo Variarum lectionum.

Pomponius libro primo Variarum lectionum 36. 1. 47.

Pomponius libro primo ex Variis lectionibus 49. 15. 6.

Ex libro secundo.

Pomponius libro secundo ex Variis lectionibus 1. 8. 11.

Paul. 20. 5. 9. 1. Pomponius autem Lectionum libro secundo ita scripsit: quod in pignoribus &c.

Ex libro quarto.

Pomponius libro quarto ex Variis lectionibus 24. 1. 18: 40. 9. 23.

Ulpian. 24. 1. 7. 4. ut Pomponius libro quarto Variarum lectionum scribit.

Ex libro quinto.

Marcian. 41. 2. 43. Sed & Pomponius scripsit libro quinto Variarum lectionum, si sciat &c.

Ex libro sexto.

Pomponius libro sexto Epistularum, & Variarum lectionum 50. 12. 14.

Ex libro septimo.

Pomponius libro septimo ex Variis lectionibus 14. 6. 19: 40. 4. 46: 40. 7. 30: 46. 1. 44.

Pomponius libro septimo Variarum lectionum 42. 1. 30.

Ex libro nono.

Pomponius libro nono Epistularum, & Variarum lectionum 4. 4. 50.

Pomponius libro nono ex Variis lectionibus 50. 17. 206.

Ex libro decimo.

Pomponius libro decimo ex Variis lectionibus 35. 1. 58: 39. 3. 22.

Ex libro undecimo.

Pomponius libro undecimo ex Variis lectionibus 4. 8. 40: 7. 4. 25: 8. 6. 17.

Pomponius libro undecimo Epistularum, & Variarum lectionum 40. 13. 3.

Ex libro duodecimo.

Pomponius libro duodecimo ex Variis lectionibus 1. 9. 4: 15. 1. 34: 28. 5. 41. Et hoc &c. ut refert Sextus Pomponius. (b)

Ex libro tertiodecimo.

Pomponius libro tertiodecimo ex Variis lectionibus 20. 2. 7: 47. 2. 77.

Marcian. 20. 2. 5. Pomponius libro tertiodecimo Variarum lectionum scribit, si gratuitam &c.

Ex libro quartodecimo.

Pomponius libro quartodecimo ex Variis lectionibus 46. 3. 83.

Ex libro septimodecimo.

Pomponius libro septimodecimo Epistularum, (& Variarum lectionum) 4. 8. 18.

Ex libro vicesimo quinto.

Ulpian. 6. 1. 1. 2. sed posse &c. Pomponius libro Lectionum vicesimo quinto scribit.

Ex libro trigesimo quarto.

Paulus 6. 1. 21. idque Pomponius libro trigesimo quarto Variarum lectionum probat.

Ex libro quadragesimo.

Marcian. 20. 2. 2. Pomponius libro quadragesimo Variarum lectionum scribit, non solum &c.

Ex libro quadragesimo primo.

Ulp. 8. 5. 8. 5 Apud Pomponium dubitatur libro quadragesimo primo Lectionum, an quis possit &c.

Ex libro incerto Lectionum.

Ulpian. 2. 14. 7. 2. quod Pomponius libris Lectionum probat.

Ex libro primo ad Plautium.

Pomponius libro primo ex Plautio 21. 1. 22: 40. 1. 13: 46. 2. 21: 46. 3. 65.

Ex libro secundo.

Pomponius libro secundo ex Plautio 3. 3. 62: 21. 2. 59: 21. 3. 2.

Ex

(a) Sic 4. 4. 50: 40. 13. 3: 50. 12. 14. aut omnibus his locis erratum est, aut neque in hoc, neque in illis, quod magis arbitror, sic p. Ibid. col. 2.

(b) Duo videntur fuisse eodem nomine. Sexti mentio fit 24. 3. 44: 29. 2. 30. 3: 29. 5. 1. 13: 30. 32.

Ex libro tertio.

Pomponius libro tertio ex Plautio 17. 1. 11: 47:
22. 2. 2: 45. 1. 90: 46. 2. 23: 46. 8. 16.

Ex libro quarto.

Pomponius libro quarto ex Plautio 23. 2. 40:
42. 1. 24.

Ex libro quinto.

Pomponius libro quinto ex Plautio 7. 1. 47: 65:
40. 4. 40: 42. 1. 9: 43. 26. 10: 45. 2. 18:
46. 2. 24.

Ex libro sexto.

Pomponius libro sexto ex Plautio 1. 8. 10: 12:
1. 8: 12: 41. 1. 50: 43. 16. 11: 46. 3. 66: 47:
12. 5.

Ex libro septimo.

Pomponius libro septimo ad Plautium 7. 1. 49.
Pomponius libro septimo ex Plautio 31. 11: 13:
34. 3. 4: 40. 4. 41: 40. 5. 8: 40. 7. 21: 44:
7. 50.

Ex libro primo Fideicommissorum.

Pomponius libro primo Fideicommissorum 32.
16: 18: 33. 7. 21.

Ex libro secundo.

Pomponius libro secundo Fideicommissorum 35.
2. 31: 36. 1. 70.

Ex libro tertio.

Pomponius libro tertio Fideicommissorum 40.
5. 34.

Ex libro quarto.

Pomponius libro quarto Fideicommissorum 36.
1. 72.

Ex libro primo Senatusconsultorum.

Pomponius libro primo Senatusconsultorum 16.
1. 32: 29. 2. 99.

Ex libro secundo.

Pomponius libro secundo Senatusconsultorum 38.
17. 10.

Ex libro tertio.

Pomponius libro tertio Senatusconsultorum 40.
12. 43.

Ex libro quarto.

Pomponius libro quarto Senatusconsultorum 38.
4. 2: 4: 13.

Ex libro quinto.

Pomponius libro quinto Senatusconsultorum 14.
6. 20: 40. 14. 3.

Tom. I.

(a) Non recte hoc loco asteriscus a Taurelliis additus est: cum multi alii libri Pomponii ad Edictum referantur, quibus caruit Tribonianus. In Indice autem se-

Ex libro singulari Regularum.

Pomponius libro singulari Regularum 8. 1. 17:
12. 2. 41: 28. 1. 16. Filiusfamilias &c. Marcellus notat: furiosus &c. 35. 1. 35: 44. 7. 24:
49. 17. 10. Ex nota Marcelli constat &c. 29.
2. 63. libro singulari Regularum Pomponii Marcellus notat. Furiosus &c.

Ex libro primo Enchiridii.

Pomponius libro primo Enchiridii 38. 10. 8.

Ex libro secundo.

Pomponius libro secundo Enchiridii 26. 1. 13:
46. 3. 107.

Ex libro singulari Enchiridii.

1. 1. 2: 1. 2. 2: 50. 16. 239.

Ex libro sexto ad Edictum.

Ulpian. 2. 14. 7. 2. Et hæc ita Pomponius libro sexto ad Edictum scribit &c.

Ex libro septimo.

Marcian. 20. 1. 13. 2. & verum est, quod Pomponius libro septimo ad Edictum scribit &c.

Ex libro vicensimo quinto.

Ulpian. 3. 3. 39. 6. hæc ita Pomponius libro vicensimo quinto ad Edictum scribit.

Ex libro tricensimo tertio.

Ulpian. 4. 8. 11. 3. & ita Pomponius libro tricensimo tertio ad Edictum scribit.

Ex libro tricensimo septimo.

Paulus 42. 1. 36. Pomponius libro tricensimo septimo ad Edictum scribit, si uni &c.

Ex libro tricensimo nono.

Paul. 6. 1. 21. nec iniquum id esse Pomponius libro tricensimo nono ad Edictum scribit.

Ex libro sexagesimo tertio.

Ulpian. 19. 2. 11. & ita Pomponius libro sexagesimo tertio ad Edictum probat.

Ex libro sexagesimo octavo.

Ulpian. 26. 7. 3. Si plures curatores dati sunt: Pomponius libro sexagesimo octavo ad Edictum scripsit &c.

Ex libro sexagesimo nono.

Paul. 26. 1. 1. Surdum non posse dari tutorem plerique, & Pomponius libro (sexagesimo nono ad Edictum (a) probant.

Ex libro septuagesimo nono.

Ulpian. 37. 6. 1. 7. & Pomponius libro septuagesimo nono ad edictum scripsit, & reis &c.
Ff Ibid.

li hi libri ponuntur, qui tum reperiebantur: quod aperte in Caji libris dicitur τὰ μόνα ἐυρεθέντα.

Ibid. 9. posse fieri collationem, Pomponius libro septuagesimo nono ad Edictum scripsit. Idem 37. 10. 1. 5. Pomponius libro septuagesimo nono ad Edictum scripsit, cum filius &c.

Ex libro quinto Digestorum ab Aristone.

Paul. 24. 3. 44. de dote acturam, Nerva, & Caeto responderunt, ut est relatum apud Sextum Pomponium Digestorum ab Aristone libro quinto. Ibidem Aristoni consensit.

Ex libro octavo de Stipulationibus.

Ulpian. 7. 5. 5. 2. & Julianus scribit, & Pomponius libro octavo de Stipulationibus.

Ex libris incerti tituli, quorum pars referri potest ad libros ad Edictum, pars ad Sabinum, alii ad libros Lectionum.

Ex libro quinto.

Ulpian. 7. 6. 1. 2. Utrum autem &c. Pomponius libro quinto putat &c.

Idem 7. 8. 4. 1. & est verum, ut & Pomponius libro quinto, & Papinianus libro nonodecimo Quaestionum probat &c. Ibid. Hoc amplius Pomponius ait, & cum focero habituram.

Idem 7. 8. 8. quod & Pomponius libro quinto probat.

Idem 32. 73. 2. vicarios &c. non contineri, Pomponius libro quinto scribit.

Ex libro octavo.

Ulpian. 13. 5. 5. 3. & ita Pomponius libro octavo scribit.

Ex libro nono.

Paul. 18. 6. 8. Proculus, & Octavenus emptoris esse periculum ajunt. Idem Pomponius libro nono probat.

Ex libro decimo.

Paul. 2. 1. 9. idem Pomponius libro decimo notat.

Ulpian. 18. 1. 49. & ita Pomponius libro decimo putat.

Ex libro undecimo.

Ulpian. 15. 1. 9. 1. & ita Pomponius libro undecimo scribit.

Ex libro vicesimo quarto.

Ulpian. 3. 3. 1. quamvis quidam, ut Pomponius libro vicesimo quarto scribit, non putent &c.

Idem 39. ut Pomponius libro vicesimo quarto scribit. Ibid. idque Pomponius scribit.

Ex libro vicesimo sexto.

Ulpian. 3. 5. 6. 5. & Pomponius libro vicesimo sexto probat. Ibid. Eodem loco Pomponius scribit, hoc adjecto, quod putat &c.

Paul. 3. 5. 15. Pomponius libro vicesimo sexto in negotiis &c. spectandam ait &c.

Ex libro vicesimo septimo.

Ulpian. 4. 3. 9. 2. sed Pomponius libro vicesimo septimo posse &c.

Ex libro vicesimo octavo.

Ulpian. 4. 2. 7. Pomponius libro vicesimo octavo recte scribit, posse &c.

Idem 9. & ita Pomponius libro vicesimo octavo scribit &c. Ibid. dicit Pomponius, hoc edicto locum non esse.

Idem 12. & Pomponius scribit libro vicesimo octavo, non oportere &c.

Idem 4. 3. 1. 3. Idem & Pomponius libro vicesimo octavo: & adiicit &c.

Idem 4. 4. 7. ut Pomponius libro vicesimo octavo scribit &c. Ibid. 4. 4. 7. 4. Pomponius quoque libro vicesimo octavo scribit &c.

Idem 4. 4. 11. 3. & ita & Pomponius libro vicesimo octavo scripsit.

Idem 4. 4. 13. 2. Pomponius quoque libro vicesimo octavo scribit, Labeonem existimasse &c.

Idem 4. 4. 16. Pomponius quoque refert libro vicesimo octavo &c. Ibid. Sed & illud Pomponius adiicit &c. Ibid. Idem Pomponius ait, in pretio &c.

Ex libro trigensimo.

Ulpian. 27. 6. 1. sed Pomponius libro trigensimo scribit, interdum &c. Ibid. 27. 6. 1. 1. locum habere debere, Pomponius libro trigensimo scribit. Ibid. 2. Idem Pomponius scribit, etiam si &c.

Idem 27. 6. 7. 2. Pomponius libro trigensimo recte scribit, etiam sumptum &c.

Ex libro trigensimo primo.

Ulpian. 4. 6. 17. Labeo scribit, & Julianus libro quarto, & Pomponius libro trigensimo primo probant &c.

Idem 27. 6. 9. Hujus actionis exemplo Pomponius libro trigensimo primo scribit, dandam &c.

Ex libro trigensimo tertio.

Ulpian. 4. 8. 7. Pedius libro nono, & Pomponius libro trigensimo tertio scribunt, parvi referre &c.

Idem 9. ut Pomponius libro trigensimo tertio scribit.

Idem 17. Inde Pomponius libro trigensimo tertio quarit &c. Ibid. Pomponius scribit, & nos putamus compromissum valere.

Idem 4. 8. 21. 4. in libro trigensimo tertio apud Pomponium scriptum habeo &c.

Ex libro trigensimo quarto.

Ulpian. 4. 9. 1. 6. Item Pomponius libro trigensimo quarto scribit, parvi referre &c.

Idem 4. 9. 3. Et ita de facto vectorum etiam Pomponius libro trigensimo quarto scribit &c. Ibid. ait Pomponius, depositi agi potuisse.

Idem

Idem 13. 5. 27. hoc amplius etiam invito constituere eum posse, Pomponius libro trigensimo quarto scribit. unde falsam putat opinionem Labeonis &c. Ibid. nec immerito Pomponius &c.

Ex libro trigensimo sexto.

Paul. 6. 1. 8. Pomponius libro trigensimo sexto probat, si ex æquis &c.

Ex libro trigensimo septimo.

Ulpian. 6. 1. 1. & ita Pomponius libro trigensimo septimo, nisi forte inquit &c. Ibid. videtur mihi & Pomponius consentire &c.

Ex libro quadragesimo.

Ulpian. 6. 2. 11. 3. ut & Pomponius libro quadragesimo scribit.

Idem 7. 6. 5. 4. dandam Pomponius libro quadragesimo scribit.

Idem 8. 2. 5. idem Pomponius libro quadragesimo & infantem, & furiosum invitos recte dici ait.

Ex libro quadragesimo primo.

Ulpian. 8. 5. 4. 2. & ita & Pomponius libro quadragesimo primo scribit. Ibid. & ut Pomponius libro eodem scribit, quisquis &c. Ibid. Pomponius libro eodem scribit, confessoria &c.

Ex libro sexagesimo.

Ulpian. 14. 4. 1. 1. actionem dandam, Pomponius libro sexagesimo scripsit.

Idem 14. 4. 9. 2. Labeo ait, sed Pomponius libro sexagesimo scripsit &c.

Idem 15. 3. 3. 1. Pomponius libro sexagesimo (primo) ait, quatenus &c.

Ex libro sexagesimo primo.

Ulpian. 15. 2. 1. 6. Ufufuctu &c. Pomponius libro sexagesimo primo scripsit.

Idem 15. 3. 3. 1. Pomponius libro sexagesimo (primo) ait &c.

Ex libro octagesimo tertio.

Ulpian. 38. 5. 1. 10. & Pomponius libro octagesimo tertio recte scripsit. Ibid. 17. & est verum, quod & Pomponius probat libro octagesimo tertio, item Papinianus &c.

SEXTUS POMPONIUS.

Ulpian. 1. 14. 3. sed nihil ei servitutem obstetisse, ait Pomponius &c.

Idem 2. 1. 7. Pomponius autem ait, sententiam edicti &c.

Idem 2. 2. 3. & putat Pomponius, me solum &c.

Idem 2. 4. 4. hoc veteres existimasse, Pomponius refert.

Idem 2. 4. 10. 6. putat Pomponius eum, amississe honorem.

Idem 2. 4. 10. 13. impune posse eos in jus vocari, Pomponius scribit.

Idem 2. 7. 1. denique Pomponius scribit, servi quoque &c.

Paul. 2. 7. 4. sed eximendi verbum generale est, ut Pomponius ait &c.

Ulpian. 2. 8. 2. Quod ait Prætor &c. hoc enim Pomponius scribit.

Paul. 2. 9. 2. ut Pomponius, & Vindius scribunt &c.

Idem 2. 11. 10. Idem Pomponius, si non post longum tempus &c.

Idem 2. 13. 9. 2. Nummularis &c. Pomponius scribit.

Ulpian. 2. 14. 7. 2. Utrumque itaque recte placet, & quod Julianus, & quod Pomponius.

Idem 6. secundum Pomponium valet pactum &c. Ibid. Pomponius ait, pactioem valere &c.

Paul. 2. 14. 17. 4. & hoc jure nos uti, Pomponius scribit.

Ulp. 3. 1. 1. 5. Si quis tamen vi &c. ut & Pomponius ait. Ibid. 8. de qua autem &c.

Pomponius quarit & putat &c. Ibid. Pomponius putat, hunc infamia eximi.

Idem 3. 1. 3. Item Pomponius &c. contineri ait.

Idem 3. 2. 2. Hoc amplius Pomponius ait, etiam eum &c.

Idem 3. 2. 4. Pomponius & eum &c. notari post libertatem ait.

Idem 3. 2. 11. Pomponius eam &c. putat &c.

Idem 3. 3. 37. quo jure nos uti, Pomponius scribit.

Idem 3. 3. 40. Pomponius scribit, non omnes &c.

Idem 3. 4. 5. Illud notandum, Pomponius ait &c.

Idem 3. 5. 6. 6. Pomponius scribit, earum rerum &c. Ibid. 7. ut Pomponius ait, habeo &c.

Scæv. 3. 5. 9. Pomponius scribit, si negotium &c.

Ulp. 3. 6. 1. fed & publica crimina pertinere, Pomponius scribit.

Idem 4. 2. 3. Pomponius scribit, hoc edictum locum habere &c.

Idem 4. 2. 9. 1. eleganter tamen Pomponius ait &c. Ibid. 2. Idem Pomponius scribit, quosdam bene putare &c. Ibid. 3. Et Pomponius scribit, in negotiis &c.

Idem 4. 2. 14. 13. & ita Pomponius &c.

Paul. 4. 2. 21. abest autem &c. quod & Pomponius.

Ulp. 4. 3. 1. 4. Idem Pomponius ait, & si &c.

Ibid. 5. Idem Pomponius refert, Labeonem existimare &c.

Idem 4. 3. 7. Et eleganter Pomponius hæc verba &c. sic excipit &c. Ibid. Pomponius autem etiam si &c. Ibid. 4. 3. 7. 4. Pomponius scribit, locum habere de dolo &c. Ibid. 6.

Idem Pomponius refert, Cæcidianum Prætorum non dedisse &c.

Idem 4. 3. 21. Pomponius autem per jusjurandum transactum videri &c.

Idem 4. 4. 3. 9. Pomponius adiicit, ex his causis &c.

Idem 4. 4. 7. 2. Pomponius autem videtur adquiescere &c.

Idem 4. 4. 11. 5. & Pomponius simpliciter scribit, non restituendum. Ibid. melior est causa, secundum Pomponium, ejus &c.

Paul.

Fi 2

- Paul. 4. 4. 14. Plane &c. idque & Pomponius scribit.
- Ulp. 4. 6. 26. Adversus relegatum restitutionem faciendam ex generali clausula, Pomponius ait.
- Ulp. 4. 6. 28. 5. æquissimum esse, Pomponius ait &c.
- Idem 4. 8. 11. 2. Quod ait Prætor &c. & ita Pomponius scribit. Ibid. 3. Interdum, ut Pomponius scribit, recte &c.
- Idem 4. 8. 13. Pomponius ait, & si alteri &c. Ibid. Idem Pomponius scribit, si de meis &c.
- Idem 4. 8. 21. 3. Pomponius ait, inutiliter &c.
- Idem 4. 8. 25. & Pomponius probat Labeonis sententiam, quod & mihi videtur &c. Ibid. 4. 8. 25. 1. sed Pomponius dubitat, utrum iisdem &c.
- Idem 4. 9. 1. 1. nec enim debet, inquit Pomponius &c.
- Idem 4. 9. 3. 4. Hæc autem &c. ut Pomponius ait. Ibid. 5. & Pomponius dubitat, sed magis est &c.
- Paul. 4. 9. 6. non putat Pomponius, ejus nomine &c.
- Ulpian. 5. 1. 5. Si quis &c. ut & Pomponius & Vindius scripserunt.
- Idem 5. 3. 16. secundum Octaveni sententiam, ut apud Pomponium scriptum est.
- Paul. 5. 3. 36. 2. Sed Pomponius ait, actorem debere eligere &c.
- Ulpian. 6. 1. 3. 2. Pomponius scribit, si quid &c.
- Ulpian. 6. 1. 5. Idem Pomponius scribit, si frumentum &c. Ibid. 6. 1. 5. 1. Idem scribit, si ex melle &c. Ibid. 2. Idem scribit, si equam &c. Ibid. 4. Pomponius dicit, nullam fieri condemnationem.
- Paul. 6. 1. 33. veriore putat Pomponius Trebatii opinionem putantis &c.
- Ulp. 6. 2. 7. 8. in hac actione deduci, Pomponio videtur.
- Idem 6. 2. 11. 4. & ita Pomponius scribit. Idem adicit, & si statuæ &c. Ibid. Idem scribit, si aream &c.
- Idem 7. 1. 12. 3. De illo Pomponius dubitat, si fugitivus &c.
- Idem 7. 2. 3. 1. & ita & Neratio, & Aristoni videtur, & Pomponius probat.
- Idem 7. 2. 8. Sed & Pomponius quærit, quid si mixti &c.
- Idem 7. 4. 29. Pomponius quærit, si fundum &c. Ibid. Idem Pomponius quærit, si legatum &c. sed est verius quod Marcellus notat &c.
- Ulpian. 7. 8. 14. 2. Pomponius ait, confundi &c.
- Ulp. 7. 9. 9. 2. dicendum esse, Pomponius ait, remittendam esse &c. Ibid. 3. Si vestis usufructus legatus sit, scripsit Pomponius &c.
- Idem 8. 5. 2. 3. Pomponius dicit, fructuarium &c.
- Idem 8. 5. 4. ut Labeo ait, fructus &c. & hanc sententiam & Pomponius probat.
- Ulp. 9. 2. 41. interdum evenire Pomponius eleganter ait &c.
- Idem 9. 4. 7. Pomponius ait, si emptor &c.
- Paul. 31. quod Pomponius probat, & est verum.
- Idem 10. 1. 4. 7. & scribit Pomponius, (a) non posse nos accipere &c. Ibid. Idem Pomponius, ne utile quidem iudicium dandum, dicit &c.
- Ulpian. 10. 2. 6. Nam ad licitationem &c. non placet neque mihi, neque Pomponio.
- Idem 8. Pomponius scribit, si uni &c. Ibid. & necessarium est cautionem ab eo super hoc coheredibus præstari; idem Pomponius. Ibid. 10. 2. 8. 1. Pomponius ait, columbas &c.
- Idem 10. 2. 16. 3. hoc quoque in iudicium venire, Pomponius ait.
- Idem 10. 2. 18. 1. & rectissime Pomponius ait, hæc &c.
- Idem 10. 2. 22. Familiæ &c. Pomponius scribit.
- Paul. 10. 2. 25. 3. Si inter me &c. Pomponius scribit.
- Idem 6. Quod pro emptore &c. venire negat Pomponius. Idem scribit &c.
- Paul. 10. 3. 19. 2. Si per eundem &c. durius ait Pomponius, communi &c. Ibid. 4. nec videre, inquit Pomponius, quare minus &c.
- Idem 10. 3. 29. Pomponius scripsit, polci iudicem posse a quolibet sociorum.
- Ulp. 10. 4. 3. 3. sed & usufructum petitorio competere ad exhibendum, Pomponius ait. Ibid. 6. Si quis extra &c. & ita Pomponius. Ibid. 10. Pomponius scribit, ejusdem hominis &c.
- Idem 10. 4. 7. Sed si rotam &c. & ita Pomponius scribit. Ibid. 10. 4. 7. 3. quamvis sit, inquit Pomponius, quod ei impuretur &c. Ibid. 5. Ibidem non male Pomponius jungit, ejus, qui &c.
- Idem 10. 4. 9. 1. Pomponius scribit, competere actionem &c. Ibid. Et placet nobis Pomponii sententia, si ve glans &c. Ibid. 6. quam sententiam & Pomponius probat.
- Idem 11. 5. 1. 3. & est relatum apud Pomponium, solummodo pœnalem actionem denegatam, quod non puto verum.
- Idem 11. 6. 3. 1. Pomponius tamen scribit, si emptor &c. Ibid. 2. consequenter dicit Pomponius, non esse actionem &c. Ibid. 3. Idem Pomponius scribit, si propter iudicium &c. Ibid. 4. Hanc actionem &c. dandam, Pomponius scribit.
- Idem 11. 6. 5. sed nec dari utilem debere, Pomponius ait. Ibid. 11. 6. 5. 1. consequenter scribit Pomponius, de residuo &c.
- Idem 11. 6. 7. necnon illud quoque Pomponius dicit, etiam in eum &c.
- Paul. 11. 7. 3. Ex consensu &c. idque Pomponius scribit.
- Ulp. 11. 7. 14. 1. Si colonus &c. eum funerandum, Pomponius scribit &c.
- Idem 12. 2. 9. 3. Si minor &c. ut Pomponius ait: ego autem puto &c.
- Paul. 12. 2. 28. 9. Item Pomponius ait, eum qui furtum &c.

Idem

(a) Vide eadem in titulo finium regundorum in libro varior. Auctor. de limitibus.

- Idem 12. 5. 9. quod si ut &c. idque & Pomponius scribit.
- Idem 12. 6. 13. & ideo si quis &c. ut Pomponius scribit, ex peculio &c.
- Ulp. 23. Eleganter Pomponius quærit, si quis suspicetur &c.
- Idem 13. 5. 3. 1. & est verum, ut & Pomponius scribit, eum non teneri &c.
- Idem 13. 5. 5. 5. Julianus &c. scribit, procuratori constitui posse, quod Pomponius ita interpretatur, ut ipsi &c.
- Idem 13. 5. 11. nam & Pomponius scribit, valere constitutum &c.
- Idem 13. 5. 14. 2. Sed & si quis &c. tenetur, ut Pomponius scribit.
- Idem 13. 5. 18. & Pomponius dubitat, si forte ad diem &c. Ibid. ipsi nocere Pomponius scribit.
- Idem 19. Sed is qui &c. inquit Pomponius in hunc &c.
- Paul. 13. 6. 17. 4. Duabus &c. agi posse Vivianus scripsit; quod ita videri verum, si separatæ sint, Pomponius scripsit.
- Ulp. 13. 7. 36. sed & hic puto &c. & ita Pomponius scribit.
- Idem 14. 1. 1. 10. & ita videtur & Pomponius significare, si sit &c.
- Paul. 14. 3. 17. 3. Ejus contractus &c. dandam esse actionem, Pomponius scripsit.
- Ulpian. 14. 4. 5. Procuratoris &c. neque Pomponius dubitat, nec nos dubitamus.
- Idem 15. 1. 7. 1. Scire autem &c. & in hanc sententiam Pomponius inclinat.
- Idem 15. 1. 19. 1. Potest esse &c. non debere restituere, Pomponius scribit.
- Idem 15. 1. 36. hoc & in cæteris &c. Pomponius scripsit.
- Idem 15. 3. 1. & refert Pomponius, Julianum existimare, de peculio &c.
- Idem 15. 3. 3. 5. Idem Labeo ait &c. quam sententiam Pomponius ita probat, si non &c.
- Idem 13. 3. 5. Si res &c. Pomponius scribit, quatenus &c.
- Paul. 15. 3. 8. Et nihil interesse, Pomponius ait, filix &c.
- Ulp. 15. 3. 10. 4. nam, ut Pomponius scribit, adversus lucrum &c.
- Idem 15. 4. 4. Si jussu &c. Pomponius scribit, quod jussu cum eo agi posse.
- Paul. 16. 1. 22. Si mulieri &c. locum non esse senatusconsulto, Pomponius scribit.
- Idem 16. 2. 4. verum est quod & Neratio placebat, & Pomponius ait: ipso jure &c.
- Ulpian. 16. 3. 1. 7. sequemur tamen, ut Pomponius ait &c. Ibid. 8. Si te &c. apud Pomponium quæritur, & putat tecum &c. Ibid. 9. Quod si rem &c. & Pomponius dubitat. Ibid. 10. Idem Pomponius quærit, si tibi &c. Ibid. Idem Pomponius quærit, si apud te &c.
- Idem 16. 3. 5. 2. Si velit &c. & ait Pomponius, adire eum &c.
- Idem 16. 3. 11. idemque & in omnibus debitoribus servandum, Pomponius scribit.
- Idem 17. 1. 19. Servus &c. Pomponius eleganter tractat, an is &c. Ibid. sed esse iniquissimum, Pomponius ait, ex facto &c.
- Paul. 17. 1. 40. Si pro te &c. secundum quod & Pomponio videtur.
- Ulpian. 17. 2. 14. eleganter Pomponius scripsit, frustra &c.
- Idem 23. De illo Pomponius dubitat, utrum actionem &c.
- Idem 47. Sed si ex causa &c. & Celsus, & Julianus, & Pomponius scribunt.
- Idem 57. Nec prætermittendum esse Pomponius ait, ita demum hoc esse verum &c.
- Idem 17. 2. 63. 7. & ait Julianus, Sextum Pomponium referre Sabinum respondentem non communicari, & posse hanc sententiam defendi, Julianus ait.
- Paul. 18. 1. 15. 1. non putat Pomponius, dominium meum transire &c.
- Idem 18. 1. 34. 3. Item si & emptor &c. & ita Pomponius quoque scribit.
- Marcian. 18. 1. 45. Labeo &c. quam sententiam & Pomponius probat, in qua & Julianus est.
- Ulp. 18. 2. 4. Ubi autem condicionalis venditio est, negat Pomponius ufucapere eum posse.
- Idem 18. 2. 6. 1. Si quis &c. & ita Pomponius scribit.
- Paul. 19. 1. 5. Pomponius etiam incerti condicere eum posse ait, ut liberetur.
- Ulp. 19. 1. 32. Si quis a me &c. Pomponius ait, posse dici &c.
- Idem 19. 2. 9. Pomponius ait, nihilominus eum teneri &c.
- Idem 19. 5. 17. 1. & ait Labeo, quod & Pomponius scripsit, si quidem &c.
- Paul. 20. 1. 12. Sed an viæ &c. videndum esse, Pomponius ait &c.
- Ulp. 20. 2. 6. Licet &c. idque & Pomponius probat: ait enim &c.
- Idem 21. 1. 4. 1. Item aleatores, & vinarios non contineri edicto, quosdam respondisse, Pomponius ait &c. Ibid. 2. Idem Pomponius ait, quamvis &c. Ibid. 4. nec mirum hoc videri, Pomponius ait &c.
- Idem 21. 1. 6. Pomponius recte ait, non tantum &c.
- Idem 21. Cum redditur &c. Pomponius ait. Ibid. 21. 1. 21. 1. Idem Pomponius ait, interdum &c.
- Idem 21. 1. 23. & ideo, inquit Pomponius &c. Ibid. 21. 1. 23. 2. unde Pomponius ait, neque impuberem &c.
- Idem 21. 1. 31. 4. & ait Pomponius, omnes consentire debere &c. Ibid. 8. Pomponius ait, si unus &c.
- Idem 21. 1. 33. Proinde Pomponius ait, justam causam esse &c. Ibid. Eandem rationem facere Pomponius ait &c.
- Idem 21. 1. 38. 5. & ait Pomponius, sanam esse. Paul. 23. 2. 3. Si nepotem &c. Pomponius scribit.
- Idem 23. 2. 44. 2. Pomponius recte putat, ut eis &c.
- Idem 23. 3. 20. idque & Aristoni, & Neratio, & Pomponio placet.

- Ulp. 23. 4. 6. Pomponius ait, maritum non posse &c.
- Idem 24. 1. 5. 4. Neratius autem, cujus opinionem Pomponius non improbat &c.
- Paul. 24. 1. 28. 3. & plerique, & Pomponius interesse putant &c. Ibid. 4. Julianum putasse, Pomponius refert, si quid &c.
- Ulp. 24. 3. 7. 12. Impendi autem fructuum percipiendorum (causa) Pomponius ait &c.
- Ulpian. 25. 1. 5. Quod dicitur &c. ut & Pomponius ait &c.
- Ulpian. 26. 1. 6. 1. Sub condicione &c. Et ita Pomponius ait.
- Idem 26. 2. 16. 1. Si quis filio &c. Et de hoc Pomponius dubitat.
- Idem 26. 5. 17. Ei qui &c. Pomponius scribit: & verum est.
- Marcian. 26. 8. 15. Accipientis &c. dubitat quidem Pomponius; sed fortiter defenditur &c.
- Paul. 28. 2. 9. Julianus, & Pomponius, & Marcellus ajunt, Ibid. non putat rumpi testamentum Pomponius.
- Ulpian. 28. 4. 1. 4. & Pomponius scribit, codillos deletos non valere.
- Idem 28. 5. 19. Ex facto etiam agitatum, Pomponius, & Arrianus referunt &c. & Javolenus probat, & Pomponius, & Arrianus.
- Idem 29. 1. 3. Si miles &c. Pomponius dubitat.
- Paul. 29. 2. 22. Idem ergo dicemus, ut ait Pomponius, si quasi &c.
- Idem 26. Si ego &c. me heredem esse, Pomponius scribit, idem & Marcellus probat, & Julianus.
- Ulp. 29. 2. 30. 3. quod & Sextum (Proponium) (a) opinatum, Tertullianus libro quarto Quaestionum refert.
- Idem 30. 4. Pomponius scripsit, vestem non debere.
- Idem 30. 32. quod ita verum esse, tam Sextus, quam Pomponius putant.
- Paul. 33. 5. 13. 1. Pomponius scribit, emptore hereditatis &c.
- Marcian. 34. 5. 14. Trebatius utile legatum esse putat, quod Pomponius verius esse existimat.
- Ulp. 35. 3. 1. Sed ut Pomponius ait, & ipsi pupillo &c.
- Idem 35. 3. 9. & ait Pomponius, conditionem &c. Ibid. & puto hoc probandum, quod Pomponius, utilitatis gratia.
- Idem 36. 1. 3. 2. Item Pomponius scribit, si deductis &c.
- Idem 36. 2. 12. 2. Novissime Pomponius scribit, nihil interesse &c.
- Paul. 36. 2. 21. 1. Pomponius putat, perinde hujus legati &c.
- Ulp. 37. 4. 1. Pomponius putat, ad contra tabulas &c.
- Idem 37. 6. 1. 3. argumentum pro hac sententia adfert Pomponius. Ibid. 7. caveri autem per satisfactionem oportere, Pomponius ait.
- Idem 37. 11. 1. 4. bonorum possessio peti non poterit, ut Pomponius scripsit.
- Paul. 38. 1. 37. 1. multo magis Pomponius ait amissum huic jungi.
- Ulpian. 38. 4. 3. 1. quod & Pomponio recte videtur.
- Idem 38. 5. 1. 15. & ait Pomponius agendum.
- Idem 38. 15. 2. 5. Scientiam eam observandam Pomponius ait, [non] quæ &c.
- Idem 39. 2. 4. 3. Abesse autem &c. quod & Pomponius probat.
- Paul. 39. 2. 18. non teneri eum eo nomine, Pomponius ait. Ibid. 39. 2. 18. 3. Pomponius, relata Juliani scriptura, dicit non se improbare.
- Ulp. 39. 2. 40. 3. & ita Pomponius scribit.
- Idem 39. 4. 1. 2. & placet posse: idque Pomponius quoque scribit.
- Idem 39. 5. 18. Aristo ait &c. & ita & Pomponius eum existimare refert. Ibid. sed & superiore casu quid acti sit, inspiciendum Pomponius ait. Ibid. 39. 5. 18. 1. & hoc genus quaestionis in mortis causa donationibus versari, Pomponius ait.
- Idem 40. 7. 3. 10. quod & Pomponius probat.
- Paul. 40. 7. 4. 5. sed superius magis intelligendum, Pomponius scribit.
- Ulpian. 41. 1. 44. Pomponius tractat, cum pastori &c.
- Paul. 41. 1. 48. 1. Pomponius verendum, ne non sit bonæ fidei possessor.
- Idem 41. 1. 49. & ideo Pomponius scribit, quamvis &c.
- Ulp. 41. 2. 6. Itaque, inquit Pomponius, clam &c.
- Idem 10. & hoc Pomponius ait. Idem Pomponius bellissime tentat dicere, nunquid &c.
- Idem 13. Pomponius refert, cum lapides &c.
- Paul. 41. 3. 4. 5. non videri in potestatem meam reversam, Pomponius ait.
- Idem 41. 4. 2. 7. Pomponius quoque in his &c. voluntatem spectandam ait.
- Ulp. 42. 4. 7. & rectissime Pomponius scribit, non adversus omnes &c. Ibid. Sed illud (tractandum) *spectandum* Pomponius putat.
- Idem 43. 16. 1. 7. Sed Pomponius ait, vim &c.
- Idem 43. 16. 4. in municipes mihi interdictum reddendum, Pomponius scribit.
- Idem 5. dicit Pomponius, unde vi interdictum cessare.
- Paul. 6. & hoc jure nos uti, Pomponius scribit.
- Ulp. 43. 17. 3. 3. & ait Pomponius, posse te ei denunciare. Ibid. possidere prohibetur, inquit Pomponius. Ibid. 5. & ita Pomponius quoque probat.
- Idem 43. 17. 4. & ita Pomponius scribit.
- Paul. 43. 21. 2. quod sibi non placere, Pomponius ait.
- Ulp. 43. 23. 1. 5. non esse eum impediendum, Pomponius scribit. Ibid. 6. verendum tamen esse, Pomponius scribit &c.
- Idem 43. 24. 1. 2. hunc quoque vi fecisse videri, Pedius, & Pomponius scribunt.
- Paul. 43. 24. 20. dicendum esse, Pomponius ait, non incidere eum in interdictum.
- Ulp. 44. 4. 4. 2. & ait Pomponius, prodesse mihi

(a) Pomponium scribendum esse nemo negabit.

mihī doli exceptionem. Ibid. 26. & magis putat Pomponius summovendum. Ibid. Idem tractat Pomponius & in eum &c. Ibid. nam & hunc putat Pomponius summovendum. Ibid. 27. Pomponius putat, passurum exceptionem.

Idem 44. 7. 37. Actionis verbo continetur &c. sicut ait Pomponius.

Paul. 45. 1. 2. accidere Pomponius ait, ut &c. Ibid. 45. 1. 2. 2. hoc & Julianus, & Pomponius probant.

Idem 45. 1. 91. 3. Pomponio perpetuari placet. Ibid. Pomponius producere putat.

Ulpian. 46. 1. 27. restituendam actionem in pure acceptum, Pomponius scribit. Ibid. 46. 1. 27. 3. heredibus quoque eorum succurrendum, Pomponius scribit.

Paul. 46. 1. 56. 2. nec fidejussorem teneri, Pomponius ait.

Ulp. 46. 3. 7. & ita Pomponius probat.

Paul. 8. Illud non ineleganter scriptum esse, Pomponius ait, si par &c.

Ulp. 47. 1. 2. 1. & scripsit Pomponius, agi posse.

Idem 47. 2. 12. & putat Pomponius, semper ejus interesse pignus habere, quod & Papinianus &c. probat.

Paul. 47. 2. 15. 1. non teneri furti placuisse, Pomponius scripsit.

Ulp. 47. 2. 21. 4. totius poculi eum furtum facere, Pomponius scripsit. Ibid. 10. & ita & Pomponius scribit.

Idem 47. 2. 36. plus Pomponius scripsit, eum qui &c. Ibid. 47. 2. 36. 2. Idem Pomponius ait, si cum rebus &c.

Idem 47. 2. 41. 3. & Pomponius scribit, extingui actionem.

Idem 47. 2. 46. 5. & ait Pomponius, furtum me facere.

Idem 47. 7. 3. recte Pomponius scripsit, non posse agi.

Idem 47. 10. 9. & ait Pomponius, etiam sine pulsatione posse dici atrocem injuriam.

Idem 47. 10. 13. 7. injuriarum me posse agere: & ita Pomponius.

Paul. 47. 10. 18. 2. Pomponius recte putat, tanti patri condemnandum &c.

Ulp. 48. 5. 15. & putat Pomponius, debere dici &c. Ibid. 48. 5. 15. 2. & primus Pomponius putat admitti &c.

Idem 48. 5. 23. & Pomponius scripsit, in ipsis rebus Veneris &c.

Idem 50. 16. 27. 1. Idem hoc etiam tributum appellari, Pomponius ait.

De Sexto fortasse Pomponio.

Ulp. 29. 5. 1. 13. & ait Sextus, sic esse sæpe judicatum &c.

(a) Scribi debuit semper CAJUS veterum Latinorum more; sed nos, ut in Pandectis Florentinis est, scripsimus. Gajus noster appellatur a Pomponio 45. 3. 39. quia eisdem temporibus & amici inter se fuerunt. A Justiniano

Refert etiam ex Pomponio præter ea, quæ in Digestis sunt, quædam.

Leo libro 60. Basilic. ex cujus verbis apparet, desiderari capita duo in Digestis libro 48. tit. 22. hoc est, cap. 17. & 18. Adde Ex libro 2. Instit. tit. de testamentis ut Theophil. scribit, alii Papiniano adscribunt. Adde etiam Ulpian. libro VIII. ad Edictum tit. si quadrupes, ut est in fragmentis Pith. tit. 7. Vide 9. 2. 5.

G A J U S. (a)

ΓΑΙΟΥ *Ad edictum provinciale* βιβλία λβ.

Ad leges βιβλία δεκαπέντε.

Ad edictum urbicum τὰ μόνα ἑυρεθέντα βιβλία δεκα.

Aureon βιβλία ἑπτὰ.

Δουδεκαδέλτα βιβλία ἕξ.

Instituton βιβλία τέσσαρα.

De verborum obligationibus βιβλία γ.

De manumissionibus βιβλία τρία.

Fideicommisson βιβλία δύο.

De casibus βιβλίον ἓν.

Regularion βιβλίον ἓν.

Dotacion βιβλίον ἓν.

Υποθηκῆρας βιβλίον ἓν.

(Index)

Ex libro primo ad Edictum provinciale.

Gajus libro primo ad Edictum provinciale 2. 1. 8: 11: 2. 2. 4: 2. 8. 3: 5: 2. 11. 1: 2. 13. 10: 2. 14. 18: 20: 28: 30: 3. 1. 2: 3. 2. 3: 5. 1. 4: 39. 2. 6: 44. 1. 3: 50. 1. 29: 50. 16. 11: 50 17. 107.

Ex libro secundo.

Gajus libro secundo ad Edictum provinciale 5. 1. 8: 9. 4. 1: 50. 17. 111.

Ex libro tertio.

Gajus libro tertio ad Edictum provinciale 3. 1. 7: 3. 2. 18: 3. 3. 9: 12: 21: 34: 46: 48: 3. 4. 1: 3. 5. 2: 22: 11. 1. 5: 17. 1. 41: 27. 10. 13: 44. 7. 39: 50. 16. 16: 50. 17. 113.

Ex libro quarto.

Gajus libro quarto ad Edictum provinciale 3. 6. 4: 6: 4. 2. 6: 10: 19: 4. 3. 6: 8: 23: 26: 28: 4. 4. 12: 15. 25: 27: 4. 5. 1: 8: 4. 6. 25: 4. 7. 1: 3: 7: 13. 5. 28: 25. 2. 26: 27. 6. 10: 41. 3. 9: 46. 3. 53: 50. 16. 22.

Ex libro quinto.

Gajus libro quinto ad Edictum provinciale 2. 8. 1: 9: 4. 8. 6: 20: 35: 4. 9. 2: 5: 12. 2.

cur etiam noster appelletur in constit. incip. *Omnem*, posita ante Digesta, & initio Institut. ignoramus. Fortasse quia Christianus fuit, aut ejusdem nationis cum Justiniano.

2. 1. 21. 27. 19. 2. 40. 46. 1. 30. 46.
3. 53. 50. 17. 122. 125.

Ex libro sexto.

Gajus libro sexto ad Edictum provinciale 2. 9.
4. 5. 3. 1. 3. 10. 15. 17. 21. 35. 39.
41. 5. 4. 2. 5. 5. 2. 9. 3. 2. 7. 9. 4.
15. 23. 25. 27. 29. 11. 3. 15. 41. 4. 1.
50. 16. 24.

Ex libro septimo.

Gajus libro septimo ad Edictum provinciale 5.
1. 13. 6. 1. 18. 20. 24. 28. 30. 36. 40.
76. 6. 2. 8. 13. 7. 1. 6. 39. 45. 74. 7.
2. 5. 7. 4. 19. 30. 7. 5. 2. 7. 7. 3. 7.
8. 1. 13. 8. 1. 5. 8. 2. 2. 6. 8. 8. 3. 8.
8. 4. 3. 8. 6. 1. 3. 9. 1. 3. 9. 2. 2. 4.
8. 32. 9. 4. 20. 10. 1. 3. (a) 10. 2. 1. 3.
5. 17. 19. 26. 28. 10. 3. 2. 11. 21.
2. 49. 29. 3. 7. 41. 1. 43. 45. 50. 16. 30.
50. 17. 132.

Ex libro octavo.

Gajus libro octavo ad Edictum provinciale 38.
10. 1. 3. 39. 6. 31. 45. 1. 74. 46. 1.
26. 50. 17. 133.

Ex libro nono.

Gajus libro nono ad Edictum provinciale 13.
3. 4. 13. 4. 1. 3. 13. 6. 18. 13. 7. 10.
12. 14. 1. 2. 14. 3. 2. 8. 10. 14. 4. 11.
14. 5. 1. 14. 6. 13. 15. 1. 10. 27. 29.
15. 3. 4. 12. 16. 1. 5. 13. 16. 2. 5. 8.
16. 3. 14. 17. 1. 27. 20. 1. 9. 20. 6. 2.
27. 10. 5. 50. 17. 42.

Ex libro decimo.

Gajus libro decimo ad Edictum provinciale 17.
1. 13. 17. 2. 2. 22. 34. 66. 68. 18. 1.
35. 18. 4. 12. 15. 18. 6. 9. 19. 2. 6. 25.
34. 19. 5. 22. 21. 2. 6. 47. 2. 49. 50. 17. 46.

Ex libro undecimo.

Gajus libro undecimo ad Edictum provinciale
23. 1. 8. 23. 2. 17. 53. 55. 23. 3. 42.
23. 4. 15. 23. 5. 4. 24. 1. 6. 8. 10.
30. 42. 61. 24. 2. 2. 24. 3. 27. 41. 1. 32.

Ex libro duodecimo.

Gajus libro duodecimo ad Edictum provinciale
26. 1. 16. 26. 2. 1. 26. 4. 9. 26. 5. 5.
26. 7. 13. 26. 8. 9. 27. 3. 14.

Ex libro tertiodecimo.

Gajus libro tertiodecimo ad Edictum provin-
ciale 9. 4. 13. 36. 3. 11. 39. 4. 13. 47. 2. 2.
8. 51. 54. 47. 4. 2. 47. 7. 9. 47. 10. 34.

Ex libro quartodecimo.

Gajus libro quartodecimo ad Edictum provin-
ciale 37. 1. 11. 37. 4. 7. 9. 12. 37. 7. 2.
37. 9. 5. 38. 1. 19. 22.

(a) Ex variis Auctoribus de limitibus *tit. finium regund.* eadem referuntur.

Ex libro quintodecimo.

Gajus libro quintodecimo ad Edictum provin-
ciale 26. 8. 11. 28. 6. 22. 29. 1. 2. 17. 30.
64. 37. 12. 2. 38. 2. 5. 7. 50. 17. 51.

Ex libro sextodecimo.

Gajus libro sextodecimo ad Edictum provin-
ciale 38. 8. 2. 50. 16. 196.

Ex libro septimodecimo.

Gajus libro septimodecimo ad Edictum provin-
ciale 2. 15. 6. 7. 1. 56. 28. 1. 6. 8. 28.
2. 30. 28. 5. 31. 29. 3. 1. 3. 29. 4. 13.
15. 17. 19. 29. 5. 9. 25.

Ex libro octavodecimo.

Gajus libro octavodecimo ad Edictum provin-
ciale 28. 7. 22. 30. 66. 68. 70. 33. 8. 2. 4.
35. 1. 18. 35. 2. 73. 77. 79. 81. 50. 17. 57.

Ex libro nonodecimo.

Gajus libro nonodecimo ad Edictum provin-
ciale 11. 7. 5. 7. 9. 13. 29. 39. 2. 20.

Ex libro vicesimo.

Gajus libro vicesimo (primo) ad Edictum pro-
vinciale 19. 1. 20.
Gajus libro vicesimo ad Edictum provinciale
40. 12. 26.

Ex libro vicesimo primo.

Gajus libro vicesimo primo ad Edictum provin-
ciale 12. 1. 28. 41. 3. 1. 5. 47. 8. 5. 47. 9. 2. 5.
50. 16. 41.

Gajus libro vicesimo (primo) ad Edictum pro-
vinciale 19. 1. 20.

Gajus libro vicesimo primo ad Edictum provin-
ciale 39. 4. 2.

Ex libro vicesimo secundo.

Gajus libro vicesimo secundo ad Edictum provin-
ciale 3. 3. 50. 28. 1. 26. 47. 10. 12.
19. 48. 15. 4. 50. 16. 44.

Ex libro vicesimo tertio.

Gajus libro vicesimo tertio ad Edictum provin-
ciale 28. 8. 6. 42. 5. 1. 3. 7. 13.

Gajus libro vicesimo tertio ad Edictum provin-
ciale 29. 2. 57. 50. 16. 51.

Ex libro vicesimo quarto.

Gajus libro vicesimo quarto ad Edictum provin-
ciale 42. 5. 16. 50. 17. 147.

Gajus libro vicesimo quarto ad Edictum provin-
ciale 42. 5. 21.

Gajus libro vicesimo quarto ad Edictum provin-
ciale 50. 16. 58.

Ex libro vicesimo quinto.

Gajus libro vicesimo quinto ad Edictum provin-
ciale 41. 2. 9. 43. 18. 2. 43. 26. 3.

Ex

Ex libro vicesimo sexto.

Gajus libro vicesimo sexto ad Edictum provinciale 41. 2. 15. 42. 8. 5. 43. 26. 9. 50. 16. 62.
Gajus libro vicesimo sexto ad Edictum provinciale 43. 32. 2. 50. 17. 158.

Ex libro vicesimo septimo.

Gajus libro vicesimo septimo ad Edictum provinciale 4. 3. 39. 36. 3. 16. 46. 6. 6. 46. 7. 7.

Ex libro vicesimo octavo.

Gajus libro vicesimo octavo ad Edictum provinciale 18. 1. 53. 39. 2. 2. 29. 32.
Gajus libro vicesimo octavo ad Edictum provinciale 21. 2. 54.

Ex libro vicesimo nono.

Gajus libro vicesimo nono ad Edictum provinciale 2. 11. 8. 6. 1. 44.

Ex libro trigesimo.

Gajus libro trigesimo ad Edictum provinciale 12. 2. 31. 44. 2. 15. 17. 44. 4. 6.

Ex libro primo ad Edictum Ædilium Curulium.

Gajus libro primo ad Edictum Ædilium Curulium 21. 1. 3. 13. 18. 20. 22. 24. 26. 28. 45.

Ex libro secundo.

Gajus libro secundo ad Edictum Ædilium Curulium 21. 1. 32. 21. 2. 57.

Ex libro secundo ad Edictum Urbicum.

Gajus libro secundo ad Edictum Urbicum 34. 4. 5.

Ex incerto libro.

Gajus ad Edictum Prætoris Urbani 40. 12. 6.
Gajus libro ad Edictum Prætoris Urbani 50. 17. 139.

Ex libro primo de testamentis. [a]

Gajus libro primo de Testamentis ad Edictum Prætoris Urbani 28. 5. 32.

Gajus libro primo de Testamentis ad Edictum Prætoris 35. 1. 16.

Ex libro secundo.

Gajus libro secundo de Testamentis ad Edictum Prætoris Urbani 28. 5. 33. 29. 4. 14. 16. 18.

Gajus libro secundo de Testamentis ad Edictum Urbicum 50. 17. 55.

Ex libro primo de Legatis. (b)

Gajus libro primo de Legatis ad Edictum Prætoris 30. 65. 67.

Ex libro secundo.

Gajus libro secundo de Legatis ad Edictum Prætoris 30. 69. 33. 4. 15. 35. 1. 17.

Tom. I.

(a) Libri singularis de testamentis Caii, mentionem facit Justinian. in constit. *Omnem*, de qua supra diximus.

Gajus libro secundo de Legatis ad Edictum Urbicum 40. 9. 3.

Ex libro tertio.

Gajus libro tertio de Legatis ad Edictum Prætoris 30. 73. 33. 2. 8. 35. 2. 72. 74. 76. 80.

Gajus libro tertio de Legatis ad Edictum Prætoris Urbani 35. 2. 78. 39. 5. 11.

Gajus libro tertio de Legatis ad Edictum Urbicum 50. 17. 56.

Ex libro secundo de Liberali causa.

Gajus libro secundo de Liberali causa Edicti Urbanici 7. 7. 4.

Gajus libro secundo ad Edictum Prætoris Urbani titulo de Liberali causa 38. 2. 30. 40. 16. 1. 43. 16. 10.

Ex libro incerto.

Gajus libro ad Edictum Prætoris Urbani titulo de Liberali causa 10. 4. 13.

Gajus ad Edictum Prætoris Urbani titulo de Liberali causa 40. 12. 2. 4. 9. 11. 13. 25.

Ex titulo de damno infecto.

Gajus libro ad Edictum Prætoris Urbani titulo de Damno infecto 9. 4. 30.

Gajus ad Edictum Prætoris Urbani titulo de Damno infecto 39. 2. 8. 19.

Ex titulo de Publicanis.

Gajus ad Edictum Prætoris titulo de Publicanis 19. 1. 19.

Gajus ad Edictum Prætoris Urbani titulo de Publicanis 39. 4. 5.

Ex titulo de Prædatoribus.

Gajus ad Edictum Prætoris (Urbani) titulo de Prædatoribus 23. 3. 54.

Ex titulo de Re judicata.

Gajus libro ad Edictum Prætoris titulo de Re judicata 25. 2. 2. 42. 1. 7.

Ex titulo de Operis novi nuntiatione.

Gajus ad Edictum Urbicum titulo de Operis novi nuntiatione 39. 1. 9.

Ex titulo Aquæ pluvix arcendæ.

Gajus ad Edictum Prætoris Urbani titulo Aquæ pluvix arcendæ 39. 3. 13.

Ex titulo Qui neque sequantur.

Gajus libro ad Edictum Prætoris Urbani titulo Qui neque sequantur, neque ducantur 50. 16. 48.

Ex libro primo ad Legem Juliam, & Papiam.

Gajus libro primo ad Legem Juliam, & Papiam 23. 1. 17. 48. 19. 29.

*G g**Ex*

(b) Libri singularis de legatis mentionem facit Justinian. d. constit. *Omnem*.

Ex libro secundo.

Gajus libro secundo ad Legem Juliam, & Papiam 23. 2. 30.

Ex libro tertio.

Gajus libro tertio ad Legem Juliam, & Papiam 28. 6. 5. 35. 1. 63.

Ex libro quarto.

Gajus libro quarto ad Legem Juliam, & Papiam 22. 5. 5.

Ex libro quinto.

Gajus libro quinto ad Legem Juliam, & Papiam 33. 1. 8. 34. 5. 23.

Ex libro sexto.

Gajus libro sexto ad Legem Juliam, & Papiam 50. 15. 7.

Ex libro octavo.

Gajus libro octavo ad Legem Juliam, & Papiam 23. 2. 46. 37. 1. 4. 50. 16. 148.

Ex libro nono.

Gajus libro nono ad Legem Juliam, & Papiam 50. 16. 150.

Ex libro decimo.

Gajus libro (duo) decimo ad Legem Juliam, & Papiam 31. 55.

Gajus libro duodecimo ad Legem Juliam, & Papiam 38. 16. 13. 50. 16. 149. 152.

Ex libro undecimo.

Gajus libro undecimo ad Legem Juliam, & Papiam 29. 3. 11. 49. 14. 14.

Ex libro duodecimo.

Gajus libro (tertiodecimo) duodecimo ad Legem Juliam, & Papiam 28. 5. 73.

Gajus libro (duo) decimo ad Legem Juliam, & Papiam 31. 55.

Gajus libro duodecimo ad Legem Juliam, & Papiam 40. 1. 18.

Ex libro tertiodecimo.

Gajus libro (tertiodecimo) duodecimo ad Legem Juliam, & Papiam 28. 5. 73.

Gajus libro tertiodecimo ad Legem Juliam, & Papiam 35. 1. 69. 38. 16. 14. 40. 7. 31.

Ex libro quartodecimo.

Gajus libro quartodecimo ad Legem Juliam, & Papiam 29. 2. 53. 31. 56. 58.

Ex libro quintodecimo.

Gajus libro quintodecimo ad Legem Juliam, & Papiam 34. 9. 10.

(a) Eadem verba sunt in libro de limitibus, ex variis Auctoribus, tit. finium regund.

Ex libro singulari ad Legem Glitiam.

Gajus libro singulari ad Legem Glitiam 5. 2. 4.

Ex libro primo ad Legem duodecim tabularum.

Gajus libro primo ad Legem duodecim tabularum 1. 2. 1. 2. 4. 18. 20. 22. 2. 11. 6. 47. 7. 2. 50. 16. 233.

Ex libro secundo.

Gajus libro secundo ad Legem duodecim tabularum 50. 16. 234.

Ex libro tertio.

Gajus libro tertio ad Legem duodecim tabularum 2. 14. 48. 48. 5. 43. 50. 16. 235.

Ex libro quarto.

Gajus libro quarto ad Legem duodecim tabularum 10. 1. 13. (a) 47. 9. 9. 47. 22. 4. 50. 16. 236.

Ex libro quinto.

Gajus libro quinto ad Legem duodecim tabularum 50. 16. 237.

Ex libro sexto.

Gajus libro sexto ad Legem duodecim tabularum 22. 1. 19. 44. 6. 3. 50. 16. 238.

Ex libro incerto.

Gajus libro ad Legem duodecim tabularum 47. 7. 4.

Ex libro primo Rerum cottidianarum, (b) sive Aureorum.

Gajus libro primo Rerum cottidianarum, five Aureorum 39. 6. 4. 40. 2. 7. 40. 4. 24. 40. 9. 10.

Ex libro secundo.

Gajus libro secundo Rerum cottidianarum, five Aureorum 1. 8. 5. 7. 8. 11. 8. 4. 16. 41. 1. 1. 3. 5. 7. 9. 41. 3. 36. 38.

Gajus libro secundo Rerum cottidianarum, vel Aureorum 7. 1. 3.

Gajus libro secundo Rerum cottidianarum, (five Aureorum) 17. 1. 2.

Gajus libro secundo Rerum cottidianarum, (vel Aureorum) 17. 1. 4.

Gajus libro secundo Cottidianarum rerum, (five Aureorum) 17. 2. 72.

Gajus libro secundo Cottidianarum rerum 18. 6. 2. 15.

Gajus libro secundo Rerum cottidianarum 19. 2. 2.

Gajus libro secundo Rerum cottidianarum, (five Aureorum) 22. 1. 28.

Gajus libro secundo Aureorum 44. 7. 1.

Ex

(b) Justinian. initio libri Instit. mentionem facit horum librorum.

Ex libro tertio.

Gajus libro tertio (Rerum cottidianarum, five) Aureorum 44. 7. 4.
Gajus libro tertio Aureorum 44. 7. 5.
Gajus libro tertio Rerum cottidianarum, five Aureorum 50. 13. 6.

Ex libro primo Institutionum. (a)

Gajus libro primo Institutionum 1. 1. 9. 1. 5. 1. 3. 6. 1. 6. 1. 3. 1. 7. 2. 28. 26. 4. 7.

Ex libro secundo.

Gajus libro secundo Institutionum 1. 8. 1. 28. 1. 4. 28. 3. 13. 41. 1. 10. 41. 3. 37.

Ex libro tertio. (b)

Gajus libro tertio Institutionum 44. 7. 2.

Ex libro primo de Verborum obligationibus.

Gajus libro primo de Verborum obligationibus 13. 6. 4. 46. 1. 70. 50. 16. 232.

Ex libro secundo.

Gajus libro secundo de Verborum obligationibus 45. 1. 141. 45. 2. 15. 46. 3. 106.

Ex libro tertio.

Gajus libro tertio de Verborum obligationibus 3. 5. 39. 45. 2. 16. 45. 3. 28. 46. 1. 72. 46. 2. 34. 46. 4. 22.

Ex libro primo de Manumissionibus.

Gajus libro primo de Manumissionibus 27. 10. 17. 40. 1. 25. 40. 2. 25. 40. 9. 29.

Ex libro tertio.

Gajus libro tertio de Manumissionibus 40. 4. 57.

Ex libro primo Fideicommissorum.

Gajus libro primo Fideicommissorum 32. 2. 14. 33. 2. 29. 34. 55. 7. 35. 1. 88. 90.

Ex libro secundo.

Gajus libro secundo Fideicommissorum 10. 2. 40. 32. 96. 36. 1. 10. 41. 63.

Ex libro primo Regularum.

Gajus libro primo Regularum 50. 17. 100.

(a) Horum librorum mentionem facit Justinianus d. constit. *Omnem*. & initio libri *Institut.* Exstant hodie libri duo Caii *Institut.* vel potius epitome; Referuntur quaedam ex lib. 1. & 2. *Institut.* Caii a Boethio lib. 3. *topicon.* Ciceronis, & a Prisciano lib. 6. *extremo.*

(b) Adde multa, quæ ex hoc libro in *fragment.* Pithoei exstant, tit. 16.

(c) Adde; De Re uxoria liber singularis, ex d. constit. *Omnem.* Forte is est, de quo in Indice Digestor. *DO-TALICION βιβλίον ζν.* Adde etiam: De tutelis liber singularis, ex ead. constit. *Omnem.*

(d) Sumuntur hæc nomina ex Ulp. 25. 3. 3. I. Julianus Sexto Cæcilio Africano respondit. Africanum autem fuisse Juliani discipulum, non dubitamus; & ejusdem Juliani verba, & sententiam in libris *Quæstionum*

Ex libro tertio.

Gajus libro tertio Regularum 47. 10. 43.

Ex libro singulari Regularum.

Gajus libro singulari Regularum 1. 7. 21.

Ex libro singulari de Casibus.

Gajus libro singulari de Casibus 12. 6. 63. 28. 5. 88. 35. 1. 107. 37. 14. 22. 38. 1. 49. 40. 7. 37. 45. 3. 8.

Ex libro de Formula hypothecaria.

Gajus libro singulari de Formula hypothecaria 20. 1. 4. 15. 20. 3. 2. 20. 4. 11. 22. 4. 4. Gajus libro singulari ad formulam hypothecariam 20. 6. 7.

Ex libro de Tacitis fideicommissis.

Gajus libro singulari de Tacitis fideicommissis 34. 9. 23.

Ex libro ad Senatusconsultum Tertullianum.

Gajus libro singulari ad Senatusconsultum Tertullianum 38. 17. 8.

Ex libro ad Senatusconsultum Orphitianum.

Gajus libro singulari ad Senatusconsultum Orphitianum 38. 17. 9.

Ex incerto libro. (c)

Julian. 24. 3. 59. Sabinus dicebat, utile &c. Gajus idem.

Pompon. 45. 3. 39. & non sine ratione est, quod Gajus noster dixit, condici &c.

Præter superscripta, quæ in Digestis ex Gajo sumuntur, adde.

Ex Papiano in responsis.

Ex Servio 3. Georg.

Ex Diomede lib. 1. c. 4.

Confirmantur scripta Caii constit. Theodosii, & Valentin. lib. 1. tit. 4. Codicis Theodof. Ejus sex libri legebantur olim tironibus juris studiosis, ut refert Justinianus d. constit. *Omnem.*

SEX. CÆCILII AFRICANUS. (d)

ΑΦΡΙΚΑΝΟΥ *Quæstionon βιβλία εννεα.* (Index)
Gg 2. Ex

referre, Græci affirmant. Vide 40. 4. 22. 40. 5. 49. 40. 7. 15. Digest. apud Leonem lib. 48. *Basil. tit. 3. c. 22. & tit. 5. c. 48. &c.* 15. Non nego tamen, quin alius potuerit esse consultor Sextus Cæcilius Africanus. Et fuisse jurisconsultum Sex. Cæcilium veremur paullo antiquiorem, tum quia apud Gellium lib. 20. ejus verba cum Favorino referantur, qui Hadriani temporibus vixit; tum etiam quia Javolenus 24. 1. 64. Cæcilii mentionem fecerit. Fuit autem Javolenus Juliani præceptor. Sed fieri potest, ut non Javoleni ea verba sint, sed Pauli, aut Triboniani. Sexti Cæcilii, sive, ut in aliis libris est, Sex. Ælij mentio est in constit. 1. *de communi servo man.* Numeratur Africanus in Papiniani discipulis, sed falso, a Lampridio in *Alex.*

Ex libro primo Quæstionum.

Africanus libro primo Quæstionum 29. 2. 46:
38. 5. 10: 39. 6. 22: 40. 4. 20.

Ex libro secundo.

Africanus libro secundo Quæstionum 12. 1. 23:
28. 5. 46: 28. 6. 33: 29. 7. 15: 30. 107:
34. 2. 2: 5: 35. 1. 31: 42: 38. 2. 26:
39. 6. 23.

Ex libro tertio.

Africanus libro tertio Quæstionum 5. 1. 77: 13:
4. 8: 18. 2. 18: 40. 9. 8: 44. 7. 22: 46:
6. 10: 48. 10. 6: 50. 7. 3: 50. 16. 207.

Ex libro quarto.

Africanus libro quarto Quæstionum 5. 3. 56:
16. 1. 17: 19: 28. 2. 14: 16: 28. 5. 47:
28. 6. 34: 29. 1. 21: 29. 2. 47: 49: 51:
37. 4. 14: 37. 5. 18: 37. 6. 4: 37. 10.
8: 38. 2. 27: 40. 4. 21: 43. 30. 4: 50.
16. 208.

Ex libro quinto.

Africanus libro quinto Quæstionum 7. 1. 36:
7. 2. 2: 9: 7. 8. 17: 28. 6. 35: 30. 108:
33. 4. 4: 33. 5. 5: 33. 8. 16: 35. 2. 88:
37. 1. 13: 37. 5. 19: 42. 2. 7: 46. 8. 24.

Ex libro sexto.

Africanus libro sexto Quæstionum 3. 3. 78: 8:
3. 32: 9. 4. 28: 21. 1. 34: 21. 2. 24:
46: 30. 109: 32. 64: 36. 1. 28: 45. 1. 63:
46. 7. 15: 46. 8. 25.

Ex libro septimo.

Africanus libro septimo Quæstionum 2. 1. 18:
3. 5. 46: 4. 4. 4: 4. 6. 29: 43: 7. 1. 37:
10. 3. 9: 16. 3. 16: 18. 4. 20: 23. 4. 23:
24. 3. 33: 41. 1. 40: 41. 2. 40: 41. 4. 11:
44. 7. 23: 45. 1. 64: 46. 1. 21: 46. 3. 38:
47. 2. 60.

Ex libro octavo.

Africanus libro octavo Quæstionum 3. 5. 49:
12. 1. 41: 12. 7. 4: 13. 6. 21: 13. 7. 31:
14. 1. 7: 15. 1. 38: 15. 3. 17: 16. 1. 20:
17. 1. 34: 37: 19. 1. 30: 44: 19. 2. 33:
35: 19. 5. 24: 20. 4. 9: 21. 1. 51: 21. 2.
47: 22. 1. 27: 23. 3. 50: 23. 5. 9: 11:
24. 3. 34: 25. 2. 23: 26. 2. 23: 30. 110:
46. 3. 39: 47. 2. 61.

Ex libro nono.

Africanus libro nono Quæstionum 8. 3. 33: 12:
6. 38: 35. 1. 32: 39. 1. 15: 39. 2. 44: 39.
6. 24: 40. 4. 22: 40. 5. 49: 40. 7. 15: 44.
1. 16: 18: 44. 2. 26: 44. 3. 6.

Ex libro incerto.

Africanus libro Quæstionum 34. 6. 1.

(a) Addend. Leo lib. 48. Basil. tit. 7. c. 12.

Ex libro vicesimo Epistularum.

Ulpian. 30. 39. Africanus libro vicesimo Epistularum apud Julianum quærit, putatque &c.

Ex incertis libris.

Ulpian. 15. 2. 1. 4. & ait Cæcilius teneri &c. Pegasus autem &c.

Paul. 19. 1. 45. Idque & Julianum agitasse Africanus refert, quod justum est.

Ulpian. 21. 1. 14. 6. ejus nomine non teneri, Cæcilius ait.

Paul. 24. 1. 2. Sextus Cæcilius & illam causam adiciebat &c.

Javol. 24. 1. 64. Sed verum est, quod Proculus, & Cæcilius putant &c.

Ulp. 25. 3. 3. 1. & Julianus Sexto Cæcilio Africano respondit &c.

Ulp. 33. 9. 3. 5. Sextus autem Cæcilius etiam tum &c. contineri legato scribit.

Papinian. 35. 1. 71. non esse cogendum Titium cavere, Sextus Cæcilius existimat.

Paul. 35. 2. 36. 3. Cæcilio placebat, si quid ex operis &c.

Ulp. 38. 17. 2. 8. Africanus, & Publicius tentant dicere, in casum &c. (a)

Idem 40. 9. 12. 1. & ita Sextus quoque Cæcilius adnotat. Ibid. 4. Sextus Cæcilius recte ait, angustissimum &c.

Idem 48. 5. 13. 1. nam & Sextus Cæcilius ait, hæc lex &c.

Idem 48. 5. 27. 1. magis admittit Cæcilius actionem utilem.

ULPIUS MARCELLUS.

ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ *Digestion* βιβλία τριάνοντα ἕν.

Ad leges βιβλία ἑξ.

Responson βιβλίον ἕν.

[Index]

Ex libro primo Digestorum.

Marcellus libro primo Digestorum 5. 1. 30:
27. 10. 11: 49. 1. 15: 50. 1. 31: 50. 16. 85.

Ex libro secundo.

Marcellus libro secundo Digestorum 42. 1. 10:
Ulp. 2. 14. 7. 6. servandum Marcellus libro secundo Digestorum scribit &c.

Idem 3. 5. 3. 5. Apud Marcellum libro secundo Digestorum quæritur &c. Ibid. quemadmodum ipse Marcellus scribit, si fidejussorem &c.

Idem 4. 4. 3. 10. ut & Marcellus libro secundo Digestorum scribit &c.

Idem 4. 4. 11. 6. & Marcellus libro secundo Digestorum scribit, posse &c.

Idem 14. 5. 4. nam libro secundo Digestorum Marcellus scripsit, etiam si &c.

Ex libro tertio.

Marcellus libro tertio Digestorum 1. 9. 2: 4:
1. 7: 5. 2. 3: 5: 10: 22. 3. 10: 42. 1.

37: 44. 1. 9: 45. 1. 94: 50. 17. 183.

Ulp.

Ulp. 2. 8. 7. Divus Pius, ut & Pomponius libro Epistularum refert, & Marcellus libro tertio Digestorum, & Papinianus &c.
Idem 5. 1. 11. solvi iudicium, Marcellus libro tertio Digestorum scribit &c.

Ex libro quarto.

Marcellus libro quarto Digestorum 8. 2. 10. Gaurus Marcello. Binas ædes &c. Marcellus respondit &c. 8. 6. 11: 42. 1. 12.
Ulpian. 5. 3. 13. 8. Apud Marcellum libro quarto Digestorum relatum est, si mulier &c. Ibid. directa teneri Marcellus scribit. Ibid. 12.
Marcellus libro quarto Digestorum tractat &c. Idem 5. 3. 25. 10. Marcellus libro quarto Digestorum tractat &c.
Idem 6. 1. 3. Marcellus libro quarto Digestorum scribit, qui gregem &c.
Idem 7. 3. 1. & ita libro quarto Digestorum Marcellus probat, in eo &c.

Ex libro quinto.

Marcellus libro quinto Digestorum 11. 7. 35: 13. 6. 16: 16. 3. 22: 26. 1. 27. Servum &c. Ulpianus notat: si ut &c. 45. 1. 95.
Ulp. 5. 3. 25. 9. Marcellus libro quinto Digestorum putat &c.
Idem 9. 2. 41. & Marcellus libro quinto Digestorum dubitans negat competere &c. ego apud eum notavi, in testatore &c. Ibid. Ibidem Marcellus scribit, chirographo &c.
Marcian. 12. 4. 13. repetere eum posse, Marcellus libro quinto Digestorum scribit.
Ulpian. 15. 3. 10. 2. Marcellus libro quinto Digestorum scribit, dominum præstaturum.
Idem 18. 2. 4. 1. Sed & Marcellus libro quinto Digestorum scribit, pure vendito &c.
Idem 20. 6. 3. Marcellus libro quinto Digestorum ait, finiri pignus &c.

Ex libro sexto.

Marcellus libro sexto Digestorum 8. 5. 11: 17. 1. 49: 18. 1. 60: 19. 2. 47: 44. 3. 2.
Ulpian. 2. 4. 10. ut & Marcellus libro sexto Digestorum existimabat.
Idem 8. 4. 6. 3. a quo non abhorret, quod Marcellus libro sexto Digestorum scribit.
Paul. 13. 7. 16. 1. non excusat, ut Marcellus libro sexto Digestorum scribit.
Ulpian. 16. 3. 1. 27. & hoc Marcellus libro sexto Digestorum putat &c.
Idem 17. 2. 23. 1. nam & Marcellus libro sexto Digestorum scribit, si fervus &c.
Idem 17. 2. 26. ut Marcellus libro sexto Digestorum scripsit.
Idem 18. 1. 9. 1. Marcellus scripsit libro sexto Digestorum, emptionem esse &c.
Idem 18. 4. 2. 10. Marcellus libro sexto Digestorum non petere eum scripsit &c.
Idem 19. 2. 9. 1. Hic subungi potest, quod Marcellus libro sexto Digestorum scripsit &c. Ibid. Marcellus quærit, quemadmodum &c.
Idem 23. 3. 5. Marcellus libro sexto Digestorum scripsit, hanc &c.

Ex libro septimo.

Marcellus libro septimo Digestorum 23. 3. 59: 24. 1. 49. Sulpicius Marcello: mulier &c. 24. 3. 57: 25. 2. 20: 37. 10. 10: 40. 14. 1.
Ulpian. 17. 2. 63. 3. ita & Marcellus libro septimo Digestorum scripsit &c.
Idem 24. 1. 5. 12. Marcellus libro septimo Digestorum quærit, si mulier &c.
Idem 24. 1. 7. 1. Marcellus libro septimo Digestorum scribit.
Idem 24. 1. 45. Marcellus libro septimo Digestorum scribit, etiam eum &c.
Idem 25. 3. 1. 6. & ita Marcellus libro septimo Digestorum scripsit &c.
Idem 25. 3. 3. & ita Marcellus libro septimo Digestorum probat; eoque jure utimur.
Marcian. 25. 7. 3. ut & Marcellus libro septimo Digestorum scripsit.
Idem 49. 14. 18. 4. ut & Marcellus libro septimo Digestorum scribit.

Ex libro octavo.

Marcellus libro octavo Digestorum 12. 3. 8: 19. 2. 48: 21. 2. 61: 26. 7. 28. Tutor &c. Ulpianus notat: non sufficit &c. 26. 7. 29: 47. 2. 68: 70: 47. 6. 5.
Ulpian. 4. 3. 21. Pomponius &c. quam sententiam & Marcellus libro octavo Digestorum probat &c.
Idem 23. 4. 4. Et Marcellus ait libro octavo Digestorum, conventionem &c.
Idem 25. 2. 11. Marcellus libro octavo Digestorum scribit, si vir &c.
Idem 26. 7. 9. 4. ut Marcellus libro octavo Digestorum scripsit.
Idem 27. 3. 1. 7. quod enim Marcellus libro octavo Digestorum scripsit, quodque sæpius recriptum est &c.

Ex libro nono.

Marcellus libro nono Digestorum 29. 2. 75: 29. 7. 9. Aristo negavit &c. Ulpianus notat: nisi veteranus &c. 35. 2. 52: 37. 5. 25: 37. 8. 3: 37. 12. 4: 38. 2. 31: 38. 15. 5.
Ulpian. 28. 6. 20. nam, ut Marcellus libro Digestorum nono scribit, sufficit &c.
Idem 37. 4. 8. 3. Marcellus libro nono Digestorum scribit, filium non videri exheredatum. Ibid. 6. & Marcellus libro nono Digestorum nocere ei hanc exheredationem ait.
Idem 38. 2. 6. nam & Marcellus libro nono Digestorum scripsit, quantulumque &c.

Ex libro decimo.

Marcellus libro decimo Digestorum 29. 1. 8: 29: 31. 17: 38. 2. 32.
Ulpian. 28. 1. 20. 2. & Marcellus libro decimo Digestorum scribit posse.
Idem 29. 1. 13. Marcellus libro (undecimo) decimo Digestorum scribit.

Ex libro undecimo.

Marcellus libro undecimo Digestorum 34. 5. 24. Ulp.

Ulp. 29. 1. 13. Marcellus libro [undecimo]
decimo Digestorum scribit.

Ex libro duodecimo.

Marcellus libro duodecimo Digestorum 28. 7.
23. 29. 4. 5. 7. 29. 5. 16. 45. 1. 96. 50.
16. 87.

Ulpian. 29. 5. 1. 3. Marcellus libro duodecimo
Digestorum dubitat, ego puto &c. Ibid. 9.
Marcellus autem libro duodecimo Digestorum
&c. recte dixit.

Marcian. 30. 114. 3. Apud Marcellum libro duo-
decimo Digestorum talis quaestio agitur &c.
Ibid. & ait Marcellus, si Titio &c. Ibid. ait
Marcellus, confessum &c.

Idem 34. 9. 3. Indignum esse Divus Pius illum
decrevit, ut & Marcellus libro duodecimo Di-
gestorum refert &c.

Ex libro tertiodecimo.

Marcellus libro tertiodecimo Digestorum 7. 8.
20. 29. 1. 31. 30. 83. 31. 23. 33. 2. 15. 33.
3. 2. 46. 3. 67.

Ex libro quartodecimo.

Marcellus libro quartodecimo Digestorum 29. 7.
19. 35. 1. 47. 50. 16. 95.

Ex libro quintodecimo.

Marcellus libro quintodecimo Digestorum 31.
25. 35. 1. 48. 35. 2. 54. 36. 1. 44. 39. 1.
22. 40. 5. 9.

Ulpian. 40. 5. 24. 8. & ita & Marcellus libro
quintodecimo Digestorum, & Imperator noster
cum patre rescripsit.

Ex libro sextodecimo.

Marcellus libro sextodecimo Digestorum 31. 26.
40. 4. 42. 40. 5. 10. 40. 7. 24. 46. 3. 68.

Marcian. 40. 5. 55. sic denique & Marcellus li-
bro sextodecimo Digestorum scripsit.

Ex libro septimodecimo.

Marcellus libro septimodecimo Digestorum 7. 1.
71. 8. 6. 13. 41. 2. 19. 41. 3. 17.

Ulpian. 6. 2. 7. Marcellus libro septimodecimo
Digestorum scribit &c.

Ex libro octavodecimo.

Marcellus libro octavodecimo Digestorum 42.
8. 12.

Ulpian. 2. 14. 7. 7. Marcellus autem libro octavo-
decimo Digestorum &c. putat recte pacisci.
Ibid. negat Marcellus &c. Ibid. Marcellus in
similibus speciebus licet antea dubitavit &c.

Ex libro nonodecimo.

Marcellus libro nonodecimo Digestorum 41. 2.
20. 43. 16. 12. 44. 2. 19.

Ex libro vicesimo.

Marcellus libro vicesimo Digestorum 18. 1. 61.
45. 1. 98. 46. 1. 38. 46. 3. 72.

Marcellus libro vicesimo Digestorum 35. 2. 55.
Ulpian. 12. 6. 26. 4. competere repetitionem,

Marcellus libro vicesimo Digestorum scribit.

Ibid. 12. apud Marcellum libro vicesimo Di-
gestorum quaeritur: & dicit Marcellus, non te-
neri &c. Ibid. 13. placuit autem, ut Celsus li-
bro sexto & Marcellus libro vicesimo Digesto-
rum scripsit, non peremi &c.

Idem 46. 3. 5. 3. Apud Marcellum libro vicesi-
mo Digestorum quaeritur &c.

Ex libro vicesimo primo.

Marcellus libro vicesimo primo Digestorum 9.
2. 34. 36. 46. 8. 17.

Marcellus libro vicesimo primo Digestorum 26.
7. 30. 35. 3. 5.

Ulpian. 26. 7. 2. 1. Amplius Marcellus libro vi-
cesimo primo Digestorum scribit, & si &c.

Ex libro vicesimo secundo.

Marcellus libro vicesimo secundo Digestorum
34. 9. 6. 35. 2. 2. 56. Cum quo &c. Scæ-
vola notat: quid ergo &c.

Marcellus libro vicesimo secundo Digestorum
39. 5. 20. 41. 6. 2. 49. 15. 1.

Ex libro vicesimo tertio.

Marcellus libro vicesimo tertio Digestorum 40.
1. 15.

Ex libro vicesimo quarto.

Marcellus libro vicesimo quarto Digestorum
18. 7. 4.

Marcellus libro vicesimo quarto Digestorum
40. 13. 2.

Ex libro vicesimo quinto.

Marcellus libro vicesimo quinto Digestorum
48. 13. 12.

Ex libro vicesimo sexto.

Marcellus libro vicesimo sexto Digestorum 1.
7. 18. 20. 38. 23. 2. 41.

Marcellus libro vicesimo sexto Digestorum 35.
2. 57.

Ex libro vicesimo octavo.

Marcellus libro vicesimo octavo Digestorum 11.
8. 2. 39. 6. 34.

Marcellus libro vicesimo octavo Digestorum 28.
8. 10. 31. 50.

Ex libro vicesimo nono.

Marcellus libro vicesimo nono Digestorum 28.
4. 3. 33. 3. 3. 50. 17. 192.

Marcellus libro vicesimo nono Digestorum 31. 28.

Ex libro trigesimo.

Marcellus libro trigesimo (primo) Digestorum
46. 3. 73.

Marcellus libro trigesimo Digestorum 48. 10. 26.

Ex

Ex libro trigesimo primo. (a)

Marcellus libro trigesimo (primo) Digestorum
46. 3. 73.

Ex libro trigesimo nono.

Marcellus libro trigesimo nono Digestorum 49.
15. 2.

*Ex libro primo ad Legem Juliam,
& Papiam.*

Marcellus libro primo ad Legem Juliam, & Pa-
pianam 23. 2. 32: 49: 25. 3. 8: 39. 6. 38.

Ex libro tertio.

Marcellus libro tertio ad Legem Juliam, & Pa-
pianam 23. 2. 33: 50.

Ex libro singulari Responsorum.

Marcellus libro singulari Responsorum 13. 5. 24.
Titius &c. Marcellus respondit &c. Ibid. Mar-
cellus respondit, in fortem &c.

13. 7. 34. Titius &c. Marcellus respondit, secun-
dum ea &c.

17. 1. 38. Lucius &c. Marcellus respondit, an &c.

24. 3. 38. Lucius &c. Marcellus respondit, etiam
si &c.

26. 7. 21. Lucius &c. Marcellus respondit, se-
cundum &c.

28. 5. 53. Lucius &c. Marcellus respondit, in
obsuro &c.

29. 1. 25. Titius &c. Marcellus respondit, testa-
mentum &c.

30. 123. Lucius &c. Marcellus respondit, id &c.
Ibid. 30. 123. 1. In testamento &c. Marcellus
respondit si in fraudem &c.

32. 69. Non aliter &c. Ibid. 32. 69. 1. Titius &c.
Marcellus respondit, quos verbis &c.

34. 2. 6. Seja &c. Marcellus respondit, non de-
bere. Ibid. Marcellus respondit, petere non
posse. Ibid. 34. 2. 6. 1. Lucius &c. Marcellus
respondit, valere &c.

35. 1. 36. Mævius &c. Marcellus respondit de-
beri. Ibid. 35. 1. 36. 1. Titia &c. Marcellus
respondit Septiciam &c.

37. 15. 3: 39. 6. 28. Avunculo &c. Marcellus
respondit, posse &c.

40. 5. 56. Lucius &c. Marcellus respondit, condi-
tionem &c.

46. 1. 24. Lucius &c. Marcellus respondit, cum
coherede &c.

46. 3. 48. Titia &c. Marcellus respondit, repu-
tationem &c.

Ex libro secundo Publicorum.

Marcellus libro secundo Publicorum 3. 2. 22.

Ex libro primo de Officio Præsidis.

Marcellus libro primo de Officio Præsidis 4. 4. 43.

(a) Adde ex Paulo libro sing. de adulteriis, ut est in
fragm. Pith. tit. 4.

Ex libro quinto de Officio Consulis.

Marcian. 40. 15. 1. 2. & Marcellus libro quinto
de Officio Consulis scripsit posse: ego quoque
in auditorio publico idem fecutus sum.

*Ex libris incerti tituli forte Digestorum.**Ex libro septimo.*

Ulpian, 13. 1. 12. Et ideo eleganter Marcel-
lus definit libro septimo, ait enim &c.

Ex libro decimo.

Ulpian, 38. 16. 1. 6. ut & Marcellus libro de-
cimo scripsit. Ibid. idque & Juliano, & Mar-
cello placet.

Ex libro tertiodecimo.

Ulpian, 7. 1. 7. 1. & ita Marcellus libro ter-
tiodecimo scribit.

Ex libro vicesimo.

Ulpian, 13. 3. 3. Marcellus scribit libro vicesi-
mo, habendam æstimationem &c.

Idem 18. 3. 4. 4. Marcellus libro vicesimo
dubitatur, commissoria &c.

Idem 41. 1. 33. tractatur apud Marcellum li-
bro vicesimo, ex cuius &c. Ibid. quod &
Scævola videtur, & ipse Marcellus tractat.

Ex libro vicesimo octavo.

Ulpian, 30. 28. 1. Marcellus libro vicesimo octa-
vo putat, rem, quam &c.

*De notis Marcelli ad Julianum (b) & Pompo-
nium, vide Julianum, & Pomponium.*

*De notis Q. Cervidii Scævola, & Domitii Ul-
piani ad Marcellum, vide Cervidium,
& Ulpianum.*

ULPIUS MARCELLUS.

Ulp. 2. 14. 7. 1. idem Marcellus scribit &c.

Idem 3. 3. 27. non dubitat Marcellus, quin
committatur stipulatio.

Idem 3. 3. 39. 3. ut & Marcellus scribit.

Idem 3. 5. 8. Idem erit &c. ut Marcellus
scribit.

Idem 4. 2. 9. 8. non immerito Julianus a Mar-
cello notatus est scribens. &c. Ibid. sed est
verius, quod Marcellus notat &c.

Idem 4. 4. 11. 3. Unde Marcellus apud Julia-
num notat, si minor &c. Ibid. 4. Marcellus
autem apud Julianum notat, cessare &c.

Paul. 4. 4. 23. idque & Marcello placet.

Ulp. 5. 1. 2. 5. & Marcellus, in eo solo, pri-
vilegio eos uti domum revocandi &c. Ibid. 6.
Sed utrum nuda cautione, an satisfactio, Mar-
cellus dubitat: mihi videtur &c.

Ulp.

(b) Adde constit. 1. de communi seruo man.

- Ulp. 5. 3. 13. 11. quam sententiam generaliter Marcellus apud Julianum probat.
- Idem 6. 1. 25. non est absolvendus, ut Marcellus ait.
- Idem 7. 1. 12. 5. Marcellus autem movetur &c. Paul. 7. 1. 30. Si is, qui &c. posse heredem, Marcellus scribit &c.
- Ulpian. 7. 4. 29. Pomponius quærit &c. sed est verius, quod Marcellus notat, nihil &c.
- Idem 8. 5. 4. 2. Marcellus quoque apud Julianum notat, iter petendum &c.
- Idem 9. 2. 11. 3. quod & Marcello videtur, & est probabilis.
- Idem 9. 2. 27. 3. & ait Julianus teneri: est verissimum, cum & Marcellus consentit.
- Idem 9. 4. 2. 1. quæ sententia habet rationem, & a Marcello apud Julianum probatur.
- Idem 10. 2. 20. 2. Præcipere &c. Marcellus scribit.
- Idem 10. 2. 22. 4. Papinianus de re, quæ apud hostes est, Marcellum reprehendit &c.
- Idem 10. 4. 9. 3. Marcellus scribit, si tibi decem &c. Ibid. dicit Marcellus cessare ad exhibendum.
- Idem 11. 7. 27. Maritus &c. ut Marcellus scribit.
- Idem 12. 1. 9. 8. Nerva Proculus &c. posse ajunt. Et est verum, ut & Marcello videtur.
- Idem 12. 1. 14. Si filius &c. Marcellus ait cessare conditionem.
- Idem 12. 2. 3. 2. Unde Marcellus scribit, etiam de eo &c. Ibid. proderitque, inquit Marcellus, mulieri &c. Ibid. Marcellus tractat, & ait &c.
- Idem 12. 2. 13. 4. Marcellus etiam scribit, si quis &c. cui Quintus Saturninus consentit &c.
- Idem 12. 2. 34. & ideo ex hac causa putat Marcellus & recte &c.
- Idem 12. 4. 6. Sed & si pater &c. conditionem patri competere Marcellus ait.
- Idem 12. 5. 4. 2. Sed quod &c. ut Labeo, & Marcellus scribunt.
- Idem 12. 6. 26. 5. Idem Marcellus ait, si pecuniam &c. Ibid. 6. Idem Marcellus adiicit, si cum fundi &c.
- Idem 13. 4. 2. 5. Marcellus autem & alias tractat, & apud Julianum notat posse dici &c.
- Idem 13. 5. 18. 2. & magis est, ut etiam Marcellus putat, ut rei sit persecutio.
- Idem 14. 3. 1. Marcellus autem ait, debere dari &c.
- Idem 14. 5. 6. Eum, qui &c. mandati teneri, Marcellus scripsit.
- Idem 15. 1. 3. 8. Idem (Papinianus) scribit, judicati &c. quod & Marcellus putat etiam ejus &c.
- Idem 15. 1. 7. & congruit cum eo, quod Marcellus apud Julianum notans adiicit, posse fieri &c.
- Idem 15. 4. 1. 2. ait Marcellus, non teneri quod jussu &c. Ibid. 4. Marcellus putat quod jussu &c.
- Idem 15. 1. 19. 1. & Marcellus etiam fructuarium teneri scribit &c.
- Idem 15. 2. 1. 5. Si præcepto &c. ut Marcellus tractans admittit.
- Idem 16. 1. 8. 2. exceptionem ei senatusconsulti Marcellus non daret. Ibid. 6. Marcellus quoque scribit, si mulieri &c.
- Idem 16. 3. 1. 14. Si apud servum &c. Marcellus ait, nec tenere actionem.
- Idem 16. 3. 19. Julianus, & Marcellus putant filium familias &c.
- Tryphonin. 16. 3. 31. 1. quod & Marcellus in prædone, & fure scribit.
- Ulp. 17. 1. 6. 6. Marcellus autem sic loquitur de eo &c.
- Idem 17. 1. 12. Marcellus autem fatetur, si quis &c. Ibid. 17. 1. 12. 1. Idem Marcellus ibidem ait, si filius familias &c. Ibid. 12. & ait Marcellus, cessare mandati actionem &c.
- Ibid. 13. Idem Marcellus scribit, si, ut post mortem &c.
- Idem 19. 2. 14. fieri non posse, Marcellus ait, ut locatio redintegretur, & est hoc verum.
- Idem 19. 2. 41. Sed damno &c. Julianus ait &c. Sed Marcellus interdum esse posse ait &c. quæ sententia Marcelli probanda est.
- Idem 20. 4. 7. 1. Si tibi &c. putat Marcellus concurrere utrumque &c.
- Idem 21. 1. 31. 6. Marcellus quoque scribit, si servus &c. Ibid. 7. Idem Marcellus ait, non posse &c.
- Paul. 21. 1. 56. putat Marcellus posse &c.
- Ulp. 21. 3. 1. Marcellus scribit, si alienum &c.
- Paul. 22. 1. 11. eadem fere in tutoribus Marcellus refert.
- Ulp. 23. 3. 12. 1. Marcellus ait, magis æstimationem præstandam. Ibid. Idemque & in minore circumventa Marcellus probat. Ibid. præstandum Marcellus scribit. Scævola autem in marito notat &c.
- Idem 24. 1. 11. 1. emergunt vitia, ut Marcellus animadvertit in specie hujusmodi &c. Ibid. 3. Consequenter Scævola apud Marcellum notat, si servum &c. Ibid. 4. Idem Marcellus tractat, si is &c.
- Idem 24. 1. 19. si dos ab eo petetur, secundum Marcelli sententiam.
- Idem 25. 1. 5. 1. & Marcellus admittit, conditioni esse locum, sed & si plerique negent, tamen propter æquitatem Marcelli sententia admittenda est.
- Idem 25. 3. 5. 12. Si quis &c. ut & Marcellus scribit.
- Idem 26. 2. 19. 1. Marcellus ait, & ad hos pertinere hoc edictum.
- Idem 16. 4. 1. 3. Idem erit &c. ut Marcellus notat.
- Idem 26. 4. 3. 2. & Marcellus in ea sententia est, ut succedi non posse scribat.
- Paul. 26. 7. 16. Cum quæritur &c. Marcellus putabat, si tutor &c.
- Idem 28. 2. 9. Julianus, & Pomponius, & Marcellus ajunt.
- Ulp. 28. 3. 6. 1. Marcellus scribit, neque ut suum &c.

Idem

- Idem 28. 5. 4. Marcellus non infuutiliter non putat hodie hoc procedere.
- Idem 28. 5. 2. non putat Marcellus, eos &c. Ibid. sed Marcellus hæc familia putat. Ibid.
28. 5. 2. 1. quomodo in illo Marcellus &c.
- Idem 28. 5. 9. Tantundem Marcellus tractat & in eo &c.
- Idem 28. 7. 4. inutilem esse institutionem secundum verborum significationem, Marcellus ait. Julianus autem &c. valere institutionem, quod est verum.
- Paul. 29. 2. 26. Pomponius scribit. Idem & Marcellus probat, & Julianus.
- Ulp. 29. 2. 56. Si is, qui &c. quod Marcellus ait.
- Idem 29. 4. 10. rectissime Julianus ait, quod & Marcellus probat, dandam &c.
- Idem 30. 14. secundum Celsi, & Marcelli sententiam, quæ vera est. Sed Papinianus &c.
- Idem 30. 39. 3. Et Marcellus negat, ad heredem transmitti.
- Idem 30. 43. Marcellus etiam scribit, si maritus &c.
- Idem 49. Et ita Imperatorem decrevisse, Marcellus scripsit.
- Idem 30. 53. 1. ut & Marcellus apud Julianum adiicit.
- Marcian. 30. 113. Servo alieno &c. Ut & Marcellus ait.
- Idem 30. 114. 12. ut putat Marcellus, posse &c.
- Ulpian. 31. 24. Marcellus putabit posse heredem &c. Scævola autem notat, si omnes &c. Ibid. videtur enim Marcellus &c. arbitrari &c.
- Idem 32. 7. 1. Similes &c. verius est, quod & Marcellus probat, capere eum posse.
- Idem 32. 11. 17. & est hæc sententia Marcelli verissima.
- Paul. 33. 8. 9. 1. Si conservum &c. Marcellus, non etiam dubitandum &c.
- Idem 35. 2. 1. 14. Marcellus consultus &c. respondit, non amplius &c.
- Idem 35. 2. 3. 1. Marcellus putat, tantum videri legatum &c.
- Ulpian. 35. 3. 1. 1. Marcellus ait, qui quadringenta &c.
- Idem 36. 1. 3. Marcellus autem apud Julianum in hac specie ita scribit.
- Idem 36. 3. 1. 10. Marcellus ait, dandam vel heredi &c. Ibid. posse agere Marcellus ait. Ibid. Succurrendum tamen legatario adversus fructuarium, Marcellus ait.
- Idem 36. 4. 5. 22. æquum esse Julianus ait &c. Id enim & Marcellus ait.
- Idem 37. 4. 8. 5. Idem Marcellus putat, contra tabulas &c. Ibid. competere filio Marcellus ait. Ibid. 7. sed in extraneo Marcelli sententiam probat (Papinianus).
- Idem 37. 4. 17. & ita Julianus scripsit. Marcellus autem ait, iniquum sibi videri &c.
- Idem 37. 9. 1. 4. Marcellus negat, in possessionem eum mitti posse &c.
- Idem 38. 4. 1. 2. puto verius, quod & Marcellus scripsit, posse admitti fratres ejus.
- Modestin. 38. 4. 8. Liberi &c. idque & Julianus, & Marcellus probant.
- Ulp. 38. 6. 1. 4. quaesitum est apud Marcellum, an adoptio &c. Idem 39. 2. 11. quæ species est in contrario latere apud Marcellum agitata, an creditori &c. Ibid. & ait Marcellus, inutiliter ei caveri.
- Idem 39. 2. 13. 6. damni infecti stipulationem non competere, Marcellus ait.
- Idem 39. 3. 1. 10. Denique Marcellus scribit, eum eo, qui in suo &c.
- Idem 40. 2. 20. 2. Mulieri &c. permittendum esse, Marcellus scribit.
- Idem 40. 5. 24. 11. & Marcellus scripsit, cum ceperit legatum &c. Ibid. 12. Proinde consequenter Marcellus ait, eum quoque &c.
- Idem 40. 5. 28. & ait Marcellus, Rubrianum locum habere.
- Idem 41. 2. 34. mutare nos possessionem posse, & Celsus, & Marcellus scribunt.
- Idem 41. 3. 10. 2. Scævola libro undecimo Quaestionum scribit, Marcellum existimasse, si bos &c.
- Paul. 41. 3. 15. Marcellus, posse plenius fictionem legis accipi.
- Ulp. 42. 4. 3. & ait Julianus, si quidem &c. Marcellus autem notat, perquam iniquum esset &c. Ibid. 42. 4. 3. 2. magisque est, ut Marcellus scribit &c.
- Idem 42. 8. 10. Marcellus dicit, revocationi locum fore.
- Idem 43. 19. 1. 7. restitui oportere, Marcellus probat.
- Idem 43. 20. 1. 12. Marcellus autem ait, si quis &c.
- Idem 43. 26. 6. fieri non posse Marcellus ait &c.
- Idem 44. 4. 4. 12. Marcellus ait, adversus &c.
- Paul. 44. 4. 5. 1. summoveri eum doli exceptione, Marcellus ait.
- Idem 45. 1. 4. 1. idque & Marcello videtur.
- Idem 45. 1. 8. hæc & Marcellus probat.
- Ulp. 45. 1. 29. 1. non teneri furem conditione, Marcellus ait.
- Idem 45. 1. 38. 14. & ait Marcellus, stipulationem valere. Ibid. ait Marcellus posse defendi, stipulationem valere.
- Idem 46. 1. 8. 4. Julianus ait &c. Marcellus autem notat, non ideo &c.
- Idem 46. 1. 25. Marcellus scribit, si quis pro pupillo &c.
- Idem 46. 2. 8. 4. putat Marcellus, neutrum liberari.
- Idem 46. 2. 14. unde Marcellus &c. purgari moram &c. putat. Ibid. Marcellus scribit, ne quidem &c.
- Idem 46. 4. 20. Marcellus ait, cæteras partes stipulationis evanuisse.
- Idem 47. 10. 7. 5. & Marcellus secundum Neratii sententiam hoc probat.
- Idem 47. 10. 11. 4. quod & Marcellus admittit. Ego autem apud eum notavi, non de omni &c.
- Paul. 48. 10. 14. 1. & inveni, Marcellum apud Julianum adnotasse; nam cum Julianus scripsisset &c. ita adiicit iste Marcellus &c.

Ulpian. 48. 20. 5. Marcellus ait, quæ sententia & vera est, non utique &c. Ibid. ait Marcellus, tunc patrem &c.

Paul. 49. 14. 21. Marcellus recte existimabat, si id &c.

Tryphonin. 49. 15. 12. 2. Julianus scribit, credi &c. Marcellus nihil interesse &c. sed Juliani sententiam sequendum est.

Ulp. 49. 17. 9. unde Marcellus putat necessarium &c.

Pompon. (a) 10. Ex nota Marcelli constat, nec patribus &c.

Ulp. 50. 1. 27. 3. Domicilium autem habere potest &c. ut Marcellus scribit.

Idem 50. 16. 9. Marcellus apud Julianum notat, verbo perisse &c.

Idem 50. 16. 160. ut Marcellus dixit, circa eum, cui optio servi legata est.

Præter ea, quæ in Digestis Marcelli referuntur, adde.

Ex constit. 10. de condiçt. indeb.

Ex lib. 1. Instit. tit. de ingenuis, aliis est Marcianus, neuter Theophilo.

Ex lib. 2. Instit. tit. de usu, & habit.

Marcelli scripta confirmantur constit. Theodosii, & Valentin. lib. 1. tit. 4. Codicis Theod.

Q. CERVIDIUS SCÆVOLA. (b)

ΚΕΡΒΙΔΙΟΥ ΣΚΑΙΒΟΛΟΥ *Digestion* βιβλία τεσσαράκοντα.

Quæstionon βιβλία ἑικοσι.

Responson βιβλία ἕξ.

Regularion βιβλία τέσσαρα.

De quæstione familia βιβλίον ἓν.

Quæstionum publice tractatarum βιβλίον ἓν. (Ind.)

Ex libro primo Digestorum.

Scævola libro primo Digestorum 2. 14. 47: 2. 15. 3: 50. 7. 12: 50. 9. 6.

Ex libro secundo.

Scævola libro secundo Digestorum 4. 3. 32: 4. 4. 39: 4. 8. 44: 50. 1. 24.

Ex libro tertio.

Scævola libro tertio Digestorum 5. 3. 58.

Ex libro quarto.

Scævola libro quarto Digestorum 8. 5. 20: 11. 1. 22: 18. 5. 9: 26. 7. 56.

Ex libro quinto.

Scævola libro quinto Digestorum 12. 6. 67: 13. 5. 31: 13. 7. 43: 14. 3. 20: 15. 1. 58: 15. 3. 21. 36. 1. 80. Matrem &c. Claudius: aditione &c. 46. 3. 88. Filia &c. Claudius: subest &c.

(a) Non sunt hæc verba Pomponii, sed Tribonianorum notam Marcelli ad Pomponium referentis.

(b) Sic appellatur 28. 6. 38. 1. qui locus nescio quomodo est a nobis omisus. Hunc falso aliqui Mucium,

Ex libro sexto.

Scævola libro sexto Digestorum 17. 1. 62: 20. 2. 10: 20. 5. 14: 20. 6. 15: 33. 7. 27: 46. 1. 45.

Ex libro septimo.

Scævola libro septimo Digestorum 18. 1. 81: 18. 3. 8: 18. 5. 10: 18. 7. 10. Cum venderet &c. Claudius: Divus Marcus &c. 19. 1. 52: 19. 2. 61.

Ex libro octavo.

Scævola libro octavo Digestorum 23. 3. 85.

Ex libro nono.

Scævola libro nono Digestorum respondit 22. 1. 47.

Scævola libro nono Digestorum 22. 3. 29: 24. 1. 66.

Ex libro decimo.

Scævola libro decimo Digestorum 26. 2. 34: 26. 7. 57: 26. 8. 20.

Ex libro undecimo.

Scævola libro undecimo Digestorum 26. 7. 58. Qui negotiationem &c. Claudius Tryphoninus: quia lucrum &c.

Ex libro tertiodecimo.

Scævola libro tertiodecimo Digestorum 28. 3. 20.

Ex libro quartodecimo.

Scævola libro quartodecimo Digestorum 32. 32. 33. 1. 18: 34. 4. 31: 36. 2. 31.

Ex libro quintodecimo.

Scævola libro quintodecimo Digestorum 32. 33. 33. 2. 32. Generali &c. Ibid. 33. 2. 32. 1. Filios &c. Claudius non credidit &c. 33. 4. 14. 33. 8. 23: 34. 2. 13: 15.

Ex libro sextodecimo.

Scævola libro sextodecimo Digestorum 32. 34. 101: 33. 7. 6: 34. 3. 28. Aurelius &c. Ibid. 34. 3. 28. 7. Sticho &c. Claudius: nemo &c.

Ex libro septimodecimo.

Scævola libro septimodecimo Digestorum 32. 35. 102: 33. 1. 19: 33. 2. 33: 33. 5. 21: 34. 1. 15. A filio &c. Ibid. 34. 1. 15. 1. Testator &c. Claudius: merito &c. 34. 2. 40.

Ex libro octavodecimo.

Scævola libro octavodecimo Digestorum 32. 37. Cum quis &c. Ibid. 32. 37. 4. Nuptura &c. Claudius: quoniam &c. 33. 1. 20: 33. 2. 34. 34. 1. 16. Alimenta &c. Ibid. 34. 1. 16. 2. Clau-

alii Servilium, aut Servidium dixerunt. Fuit autem Marci Antonini Imperatoris Consiliarius, & Imperatoris Severi, ac Papiniani præceptor, ut ex Capitolino in Marco, & ex Spartiano in Caracalla elicio.

Claudius, quia &c. 34. 2. 16. Tiliam &c. Claudius; quoniam &c. 34. 5. 29: 36. 1. 75: 50. 16. 243. Scævola respondit: semper &c. 32. 36. Apud Scævola libro octavodecimo Digestorum Claudius notat. Nec fideicommissa &c.

Ex libro nonodecimo.

Scævola libro nonodecimo Digestorum 32. 38. Pater &c. Ibid. 32. 38. 5. Quindecim &c. Claudius, quia &c. 34. 1. 17: 35. 1. 108: 36. 1. 76. Scævola respondit, si pater &c.

Ex libro vicesimo.

Scævola libro vicesimo Digestorum 25. 4. 4: 26. 3. 11: 32. 39: 34. 4. 30: 35. 1. 109. A testatore &c. Claudius: magno ingenio &c. Scævola libro vicesimo Digestorum 34. 1. 18: 36. 1. 77. Heredibus &c. 36. 1. 77. 1. Titius &c. Claudius: nam etsi &c. 46. 7. 20. Cum apud &c. Claudius: ideo &c. Scævola libro vicesimo (septimo) Digestorum 44. 4. 17.

Ex libro vicesimo primo.

Scævola libro vicesimo primo Digestorum 32. 40: 35. 2. 94: 95. Scævola libro vicesimo primo Digestorum 36. 1. 78. Lucius &c. Ibid. 36. 1. 78. 5. Titia &c. Claudius: subest enim &c. Ibid. 7. Filiam &c. Claudius & alias de eodem facto consultus ita respondit &c. 40. 5. 17. Ex libro vicesimo primo Digestorum Scævola Claudius: Cum tibi &c.

Ex libro vicesimo secundo.

Scævola libro vicesimo secundo Digestorum 22. 1. 48: 32. 41. Uxorem &c. Ibid. 32. 41. 13. Scævola respondit &c. Claudius: post mortem &c. 33. 1. 21: 33. 2. 35: 33. 5. 21: 33. 7. 7. Scævola libro vicesimo secundo Digestorum 34. 1. 19: 34. 2. 18: 48. 10. 24.

Ex libro vicesimo tertio.

Scævola libro vicesimo tertio Digestorum 33. 7. 28. Scævola libro vicesimo tertio Digestorum 40. 4. 29: 59. Titia &c. Ibid. 40. 4. 59. 1. Purrum &c. Claudius: videtur &c. 40. 5. 18.

Ex libro vicesimo quarto.

Scævola libro vicesimo quarto Digestorum 40. 4. 60: 40. 5. 19: 40. 7. 40.

Ex libro vicesimo quinto.

Scævola libro quinto vicesimo Digestorum 33. 2. 36. Scævola libro vicesimo quinto Digestorum 41. 4. 14: 41. 9. 3: 42. 1. 64: 49. 1. 28.

Ex libro vicesimo sexto.

Scævola libro vicesimo sexto Digestorum 26. 7. 59: 26. 8. 21. Scævola libro vicesimo sexto Digestorum 29. 2. 98: 46. 3. 90.

Ex libro vicesimo septimo.

Scævola libro vicesimo septimo Digestorum 20. 1. 34: 20. 4. 21. Scævola libro vicesimo (septimo) Digestorum 44. 4. 17.

Ex libro vicesimo octavo.

Scævola libro vicesimo octavo Digestorum 44. 7. 61: 45. 1. 122.

Ex libro vicesimo nono.

Scævola libro vicesimo nono Digestorum 36. 3. 18: 46. 3. 89.

Ex libro trigesimo.

Scævola libro trigesimo (primo) Digestorum 39. 5. 35. Papinian. 34. 9. 25. si gener &c. Apud Scævola libro trigesimo Digestorum Claudius notat, si vivo &c.

Ex libro trigesimo primo.

Scævola libro trigesimo (primo) Digestorum 39. 5. 35.

Ex libro trigesimo secundo.

Scævola libro trigesimo secundo Digestorum 42. 8. 23.

Ex libro trigesimo tertio.

Scævola libro trigesimo tertio Digestorum 22. 3. 27: 32. 42: 33. 2. 37.

Ex libro trigesimo quarto.

Scævola libro trigesimo quarto Digestorum 29. 5. 26.

Ex libro primo Quæstionum.

Scævola libro primo Quæstionum 3. 5. 9. Pomponius scribit &c. Scævola: immo puto &c. 3. 5. 35: 12. 1. 38: 50. 1. 19.

Ex libro secundo.

Scævola libro secundo Quæstionum 5. 2. 20: 11. 7. 46: 14. 6. 4: 6: 15. 1. 51: 16. 2. 22: 21. 2. 69: 24. 3. 43.

Ulpian. 7. 1. 25. 6. hoc idem est apud Scævola agitatum libro secundo Quæstionum. Et ait &c. Idem 41. 1. 23. 2. quam speciem Scævola quoque tractat libro secundo Quæstionum: ait enim &c.

Ex libro tertio.

Scævola libro tertio Quæstionum 23. 4. 31: 24. 1. 56: 35. 2. 16.

Marcian. 20. 3. 1. 1. quod ait Scævola libro tertio Variarum quæstionum procedere &c.

Ex libro quarto.

Scævola libro quarto Quæstionum 13. 1. 18: 38. 1. 44: 47. 2. 69.

47. 6. 6. Labeo putat &c. heredes recte experiri, Scævola respondit &c.

[Scævola libro quarto Quæstionum] 26. 2. 31.

Ex libro quinto.

Scævola libro quinto Quæstionum 28. 3. 18:
37. 6. 10: 37. 8. 6: 38. 5. 7: 45. 1. 127:
50. 17. 88.

Ex libro sexto.

Scævola libro sexto Quæstionum 28. 2. 29: 28.
3. 19: 35. 2. 17.

Ex libro octavo.

Scævola libro octavo Quæstionum 29. 7. 14:
33. 4. 10: 33. 8. 21: 35. 1. 80: 35. 2. 19.

Ex libro nono.

Scævola libro nono Quæstionum 35. 2. 20.

Ex libro decimo.

Ulpian. 28. 6. 10. 5. Scævola tamen libro decimo
Quæstionum putat, vel hoc &c.

Ex libro undecimo.

Ulpian. 41. 3. 10. 2. Scævola libro undecimo
Quæstionum scribit, Marcellum existimasse,
si bos &c. Ibid. Scævola autem scribit, se pu-
tare ufucapere posse.

Idem 50. 16. 26. Partum non esse partem rei fur-
tivæ, Scævola libro undecimo Quæstionum
scribit.

Ex libro duodecimo.

Scævola libro duodecimo Quæstionum 10. 2. 37:
39. 2. 45: 45. 1. 129.

Ex libro tertiodecimo.

Scævola libro tertiodecimo Quæstionum 26. 9. 7:
29. 2. 89: 33. 5. 18: 45. 1. 131: 133: 45.
3. 19: 46. 8. 4.

Ex libro quartodecimo.

Ulpian. 4. 4. 11. 1. ideo proposui majorem vigin-
ti, quoniam & Scævola scribit libro quartode-
cimo Quæstionum.

Ex libro quintodecimo.

Scævola libro quintodecimo Quæstionum 28. 5.
82: 28. 6. 29: 33. 8. 23: 35. 2. 23.

Ulpian. 13. 4. 2. 2. Scævola libro quintodecimo
Quæstionum ait, non utique &c. Ibid. Et ge-
neraliter definit Scævola, petitoem &c.

Ex libro sextodecimo.

Scævola libro sextodecimo Quæstionum 40. 9. 6.

Ex libro octavodecimo.

Scævola libro octavodecimo Quæstionum 28. 5.
83: 46. 1. 57.

Ex libro nonodecimo.

Scævola libro nonodecimo Quæstionum 24. 3. 47.

Ex libro primo Responsorum.

Scævola libro primo Responsorum 3. 3. 70: 4. 4.

47: 4. 8. 43: 6. 1. 67: 8. 2. 41: 10. 2. 39:
10. 3. 30: 13. 5. 26: 14. 5. 7: 15. 1. 54:
15. 3. 20: 16. 1. 28: 16. 3. 28: 17. 1. 60:
20. 1. 31: 20. 4. 18: 20. 5. 11: 22. 1. 13:
33. 2. 27: 41. 1. 60: 42. 8. 21: 46. 1. 60.

libro primo Responsorum Festo respondit 22.

3. 30.

Scævola libro primo Responsorum 44. 7. 30.

Ex libro secundo.

Scævola libro secundo Responsorum 2. 15. 14:
18. 3. 6: 18. 4. 22: 18. 5. 8: 19. 1. 48: 21.
2. 12: 22. 3. 6: 23. 4. 29: 24. 1. 58: 24. 3.
50: 26. 5. 26: 26. 7. 47: 22. 3. 31. libro se-
cundo Maetorio Sabino 27. 1. 37: 28. 5. 85:
28. 6. 47: 37. 10. 14: 38. 1. 45: 38. 2. 48:
38. 8. 10.

Ex libro tertio.

Scævola libro tertio Responsorum 5. 2. 13. Ti-
tia &c. Paulus notat: probat autem &c. 7. 1.
58: 31. 88. Lucius &c. Ibid. 31. 88. 12. Da-
ma &c. Claudius: quin creditur &c. Scævola:
codicillis &c. 32. 93: 33. 2. 17: 38: 33. 4.
12: 17: 33. 7. 20: 33. 8. 26: 33. 9. 7: 34.
1. 20: 34. 2. 36: 38: 34. 3. 31: 35. 1. 85:
36. 2. 27.

Ex libro quarto.

Scævola libro quarto Responsorum 31. 89: 33.
1. 13: 34. 1. 13: 34. 3. 26: 35. 2. 25: 36.
1. 62: 36. 2. 28.
37. 14. 18. Quæro &c. Scævola respondit &c.
39. 3. 26. Scævola respondit, solere &c.
40. 4. 54: 40. 5. 41: 40. 9. 26. Pignori &c. Pau-
lus: soluta ergo &c.

Ex libro quinto.

Scævola libro quinto Responsorum 2. 14. 44:
12. 6. 61: 20. 1. 32: 20. 4. 19: 26. 9. 8: 35.
2. 26: 39. 5. 32: 41. 4. 13: 41. 6. 5: 42. 1. 44:
42. 8. 22: 43. 12. 4: 44. 4. 15: 45. 1. 135:
46. 1. 62: 63: 46. 3. 102: 49. 1. 24: 50.
17. 92.

Scævola libro quinto Responsorum respondit 43.
8. 4: 46. 8. 5.

Ex libro sexto.

Scævola libro sexto Responsorum 22. 2. 5: 33.
2. 39: 35. 2. 27: 46. 1. 63.

Scævola libro sexto Responsorum respondit 40.
11. 3.

Ex libro primo Regularum.

Scævola libro primo Regularum 4. 6. 45: 8. 6.
20: 22: 24: 23. 2. 54: 27. 1. 22: 50. 4. 5:
50. 7. 5.

Ex libro secundo.

Scævola libro secundo Regularum 38. 4. 7.

Ex libro tertio.

Scævola libro tertio Regularum 50. 5. 3.

Ex

Ex libro quarto.

Scævola libro quarto Regularum 22. 5. 8 : 38.
10. 7 : 47. 10. 38 : 48. 4. 4 : 48. 5. 14 : 48.
6. 2 : 48. 7. 2 : 48. 9. 2 : 48. 11. 2 : 49. 5. 2.

Ex libro singulari Quæstionum publice tractatarum.

Scævola libro singulari Quæstionum publice tractatarum 24. 3. 65 : 28. 6. 48 : 32. 103 : 35.
2. 96 : 36. 1. 79 : 42. 8. 24 : 44. 3. 14 : 46.
3. 93 : 46. 7. 21.

Ex libro singulari ὁρῶν.

Scævola libro singulari ὁρῶν 43. 20. 8. vide Q. Mucium.

De notis Scævola ad Julianum, & Marcellum, vide supra in eisdem nominibus.

De notis Claudii Tryphonini, & Pauli ad Cervidium Scævola, vide supra in Claudio, & Paulo.

Q. CERVIDIUS SCÆVOLA.

Ulpian. 1. 6. 6. Sed mihi videtur, quod & Scævola probat, si constet, maritum &c.

Paul. 2. 14. 27. 2. hæc & Scævola nostro placuerunt.

Idem 3. 5. 19. Scævola noster ait, putare se quod Sabinus scribit &c.

Idem 4. 4. 24. 2. Scævola noster ajebat, si quis &c.

Idem 5. 1. 49. Judices &c. in eundem sensum etiam Scævola respondit.

Idem 7. 1. 50. Respondit Scævola, si prius, quam &c.

Ulp. 7. 3. 1. 2. Denique Scævola ait, agentem &c.

Paul. 10. 2. 46. & ita Scævola quoque nostro visum est.

Ulp. 12. 1. 17. responsum est a Scævola, extraordinario judicio esse illi subveniendum.

Idem 15. 2. 1. 5. is autem &c. non tenetur, ut Scævola ait &c.

Tryphonin. 20. 5. 12. 1. Scævola noster restituendam probabit.

Ulp. 23. 3. 12. 1. præstandum Marcellus scribit. Scævola autem in marito notat &c. Et puto verius, quod Scævola ait.

Idem 23. 3. 43. Scævola ait, matrimonii causa &c.

Paul. 23. 3. 56. 2. definere eum dotalem esse, Scævola noster dicebat. Ibid. cujus rei manifestior iniquitas in fundo est secundum Scævola nostri sententiam.

Ulp. 23. 5. 13. 3. Scævola & si non &c. ait &c. Idem 24. 1. 11. 3. Consequenter Scævola apud Marcellum notat, si servum &c.

Idem 24. 3. 7. quod Scævola & ad mariti, & ad mulieris impensas refert.

Modestin. 27. 1. 13. ὕτως γὰρ καὶ Κερβίδι.

Σκαυβόλας, καὶ Παῦλος, καὶ Δομίτιος Οὐλπιανὸς οἱ κορυφαῖοι τῶν νομικῶν γράφουσιν.

Paul. 27. 1. 32. idque & Scævola nostro placuit. Ulp. 28. 2. 3. 3. Inter duos &c. secundum Scævola sententiam, quam puto veram.

Paul. 28. 2. 19. Scævola respondit, non (videtur) videri & in disputando adiciebat &c. (a)

Ulp. 29. 5. 1. 5. Si pater &c. eleganter Scævola ait. Ibid. 6. Idem Scævola ait, constantius defendendum &c.

Idem 29. 5. 3. 19. Eleganter Scævola ait, ut quis &c.

Marcian. 30. 114. 5. quod & Scævola notat, & Papirius Fronto scribit.

Paul. 33. 4. 16. respondit Scævola, non videri &c.

Idem 33. 7. 18. 3. Cum de vilico quereretur &c. Scævola consultus respondit, si non &c.

Ibid. 8. Scævola respondit, specialiter expressa, quæ legato cederent.

Idem 34. 2. 32. 2. Quidam primipilaris &c. Scævola respondit, contineri. Ibid. 6. Scævola respondit, ex his, quæ proponerentur &c.

Ulp. 35. 2. 35. unde Scævola ait, in eo, quod præterea servo legatum est.

Idem 36. 1. 22. Scævola Divum Marcum in auditorio de hujusmodi specie judicasse refert.

Idem 37. 8. 1. 5. neque vocandum esse, Scævola ait. Ibid. 15. eleganter Scævola tractat, patruus emancipatus &c.

Paul. 37. 11. 10. Si Servus &c. Scævola noster probat posse.

Marcian. 40. 5. 50. Cervidius Scævola consultus putabat, novissimam scripturam valere.

Ulp. 41. 1. 33. & puto verius, quod & Scævola videtur, & ipse Marcellus tractat, siquidem &c.

Paul. 42. 5. 6. Scævola noster ait, si aliquid &c. Marcian. 46. 3. 47. 1. Plane, ut Scævola ajebat, etiam si perierit &c.

Ulpian. 47. 4. 1. 5. & ideo Scævola plenius tractat, & si eam rem &c. Ibid. 9. Scævola ait, possessionis furtum fieri.

Tryphonin. 49. 17. 19. De hereditate ab adgnato commilitone data Scævola noster dubitabat : quia potuit &c.

Præter ea, quæ Scævola sunt in Digestis, adde.

Ex lib. 1. Instit. tit. de excusat. tut. Scævola scripta confirmantur d. constit. Theod. & Valent. lib. 1. tit. 4. Cod. Theod.

TERENTIUS CLEMENS.

ΤΕΡΕΝΤΙΟΥ ΚΛΗΜΕΝΤΟΥ ad leges βιβλίον ἕκτοσι. (Index)

Ex libro secundo ad Legem Juliam & Papiam.

Terentius Clemens libro secundo ad Legem Juliam, & Papiam 22. 6. 5 : 50. 16. 146.

Ex libro tertio.

Terentius Clemens libro tertio ad Legem Juliam

(a) Ante hæc verba adde : Idem 28. 6. 38. 1. Si a patre &c. Quintus Cervidius Scævola noster dicebat.

liam, & Papiam 22. 3. 16: 23. 2. 21: 23.
3. 61: 31. 52: 50. 16. 147.

Ex libro quarto.

Terentius Clemens libro quarto ad Legem Juliam,
& Papiam 28. 5. 72: 28. 6. 6: 31. 53: 35.
1. 62: 35. 2. 67.

Ex libro quinto.

Terentius Clemens libro quinto ad Legem Ju-
liam, & Papiam 24. 1. 25: 35. 1. 64: 40.
9. 31: 50. 16. 151.

Ex libro octavo.

Terentius Clemens libro octavo ad Legem Juliam,
& Papiam 23. 2. 48: 38. 1. 14: 40. 9. 32.

Ex libro nono.

Terentius Clemens libro nono ad Legem Juliam,
& Papiam 37. 14. 10: 38. 2. 38: 40. 9. 24.

Ex libro decimo.

Terentius Clemens libro decimo ad Legem Ju-
liam, & Papiam 38. 2. 39.

Ex libro undecimo.

Terentius Clemens libro undecimo ad Legem Ju-
liam, & Papiam 50. 16. 153.

Ex libro duodecimo.

Terentius Clemens libro duodecimo ad Legem Ju-
liam, & Papiam 34. 3. 21: 38. 2. 40: 38.
4. 10.

Ex libro tertiodecimo.

Terentius Clemens libro tertiodecimo ad Legem
Juliam, & Papiam 31. 54.

Ex libro quintodecimo.

Terentius Clemens libro quintodecimo ad Legem
Juliam, & Papiam 31. 59: 33. 5. 16.

Ex libro sextodecimo.

Terentius Clemens libro sextodecimo ad Legem
Juliam, & Papiam 29. 2. 82.

Ex libro septimodecimo.

Terentius Clemens libro septimodecimo ad Le-
gem Juliam, & Papiam 28. 2. 22: 33. 5. 17.

Ex libro octavodecimo.

Terentius Clemens libro octavodecimo ad Legem
Juliam, & Papiam 7. 7. 5: 40. 6. 1.

PAPIRIUS JUSTUS. (a)

ΙΟΥΣΤΟΥ *Constitutionum* βιβλία ἑικοσι. (Index)

Ex libro primo Constitutionum.

Papirius Justus libro primo de Constitutionibus

8. 2. 14: 8. 3. 17: 42. 5. 30: 42. 7. 4: 48.
12. 3: 48. 16. 18: 49. 1. 21.
Papirius Justus libro primo Constitutionum 18.
1. 71.

Ex libro secundo.

Papirius Justus libro secundo de Constitutionibus
2. 14. 37: 39. 4. 7: 50. 1. 38: 50. 2. 13:
50. 8. 9: 50. 12. 13.

Papirius Justus libro secundo Constitutionum 42.
1. 35.

Ex libro octavo.

Papirius Justus libro octavo de Constitutionibus
2. 14. 60.

NOMINA JURISCONSULTORUM

QUARTÆ CLASSIS.

- I. L. Æmilius Papinianus.
- II. Q. Septimius Florens Tertullianus.
- III. Ælius Marcianus.
- IV. Domitius Ulpianus.
- V. Julius Paulus.
- VI. Licinius Rufinus.
- VII. Junius Mauricianus.
- VIII. Claudius Tryphoninus.
- IX. Arrius Menander.
- X. Æmilius Macer.
- XI. Callistratus.
- XII. Florentinus.
- XIII. Hermogenianus.
- XIV. Q. Claudius Venulejus Saturninus.
- XV. Herennius Modestinus.
- XVI. Tarruntenus Paternus.
- XVII. Furius Anthianus.
- XVIII. Rutilius Maximus.
- XIX. Aurelius Arcadius Carisius.

L. ÆMILIUS PAPINIANUS.

PAPINIANU *Quæstionum* βιβλία τριάκοντα ἑπτὰ.

Responson βιβλία δεκα ἑνεα.

Definiton βιβλία δύο.

De adulteriis βιβλία δύο.

De adulteriis βιβλίον ἓν.

Ἀσυνομακός βιβλίον ἓν.

(Index)

Ex libro primo Quæstionum.

Papinian. libro primo Quæstionum 1. 16. 5: 1.
21. 1. Quæcumque &c. Paulus notat, & im-
perium &c. 4. 8. 33: 50. 17. 74

Ex libro secundo.

Papinianus libro secundo Quæstionum 2. 11.
15: 2. 14. 38: 2. 15. 17: 3. 1. 8: 3. 2.
25: 11. 2. 2: 12. 6. 54: 19. 5. 7.

22. 1. 1. Cum judicio &c. Paulus notat: quid
enim &c. Papinianus: circa tutelæ &c. 26.

7.

detur autem hic temporibus Marci fuisse, ejusque consti-
tutiones collegisse.

(a) Libri Constitutionum Justi debuerunt cum aliis li-
bris constitutionum Codicis Gregoriani, & Hermogenia-
ni, & Theodosiani in Codicem Justiniani transferri. Vi-

7. 35: 40. 7. 33: 45. 1. 115: 48. 19. 33:
50. 1. 11: 13: 50. 2. 5: 50. 5. 6.

Ex libro tertio. (a)

Papinian. libro tertio Quæstionum 1. 5. 8: 3. 5.
48: 4. 4. 30: 4. 6. 19: 5. 1. 39: 5. 3. 49:
16. 2. 16: 22. 3. 1: 28. 6. 12: 36. 1. 49:
37. 6. 8: 39. 1. 18: 41. 3. 42: 44. 4. 12:
48. 5. 36: 50. 17. 75.

Ulpian. 2. 8. 7. Divus Pius, ut & Pomponius
libro Epistularum refert &c. & Papinianus li-
bro tertio Quæstionum &c.

Idem 4. 8. 21. 5. Papinianus libro tertio Quæ-
stionum ait, si cum dies &c.

Idem 5. 3. 20. 11. Papinianus autem libro tertio
Quæstionum &c. negat, eum omnino in usu-
ras conveniendum.

Idem 8. 5. 6. 3. Si ædes &c. Papinianus libro
tertio Quæstionum tractat.

Idem 17. 1. 28. Papinianus libro tertio Quæ-
stionum ait, mandatorem &c.

Ex libro quarto.

Papinianus libro quarto Quæstionum 5. 1. 40:
30. 51: 45. 1. 116. Decem &c. Paulus no-
tat: non enim &c.

Ex libro quinto.

Papinianus libro quinto Quæstionum 2. 14. 39:
5. 2. 14: 48. 5. 37. 46. 5. 8. Paulus notat:
qui sub condicionem &c.

Ulpian. 5. 2. 8. Papinianus libro quinto Quæ-
stionum recte scribit &c.

Idem 34. 9. 4. Papinianus libro quinto Quæ-
stionum ait, si quis unum &c.

Ex libro sexto.

Papinianus libro sexto Quæstionum 5. 3. 50:
5. 4. 10: 6. 1. 62: 12. 6. 55: 22. 1. 2:
36. 4. 8: 40. 4. 47.

Ulpian. 6. 2. 14. Papinianus libro sexto Quæ-
stionum scribit, si quis prohibuit &c.

Ex libro septimo.

Papinianus libro septimo Quæstionum 7. 1. 5:
8. 1. 4: 8. 2. 36: 8. 3. 34: 8. 4. 17: 10.
2. 13: 31: 10. 3. 28: 21. 2. 64: 35. 2. 7.

Papinian. libro septimo (decimo) Quæstionum
7. 1. 33.

Ex libro octavo.

Papinian. libro octavo Quæstionum 11. 1. 19:
11. 7. 43: 12. 6. 56: 66: 13. 5. 9: 25:
19. 5. 1: 20. 4. 1: 21. 2. 65: 23. 3. 81:
46. 3. 94. Si is &c. Ibid. 46. 3. 94. 1. Favius
Januarius (b) Papiniano salutem &c. 47. 2.
78: 47. 12. 10.

Ulpian. 12. 1. 13. Unde Papinianus libro octa-
vo Quæstionum ait, si alienos &c. Ibid. 12.

1. 13. 1. posse me quinquaginta condicere,
libro octavo Quæstionum Papinianus scribit.
Idem 19. 5. 17. 2. Papinianus libro octavo
Quæstionum scripsit, si rem &c.

Ex libro nono.

Papinian. libro nono Quæstionum 3. 3. 66: 15.
1. 50: 16. 1. 7: 16. 3. 8: 24: 17. 1. 53:
17. 2. 81: 30. 11: 46. 1. 47: 47. 2. 79.

Ulpian. 13. 7. 22. & ita Papinianus libro nono
Quæstionum ait. Idem Papinianus ait, & si
metus &c.

Idem 14. 5. 4. 1. nam & Papinianus libro
nono Quæstionum scribit, in heredem &c.

Idem 15. 1. 3. 7. & ita Papinianus quoque
libro nono Quæstionum scribit. Nec interes-
se ait &c. Ibid. 10. Papinianus libro nono
Quæstionum de peculio actionem compe-
tere ait.

Idem 15. 3. 10. cui simile est, quod Papinianus
libro nono Quæstionum scribit, si filius &c.
Ibid. 15. 3. 10. 1. Idem tractat Papinianus,
& si quod &c.

Idem 16. 1. 6. & ait Papinianus libro nono
Quæstionum &c.

Idem 16. 1. 8. 1. Papinianus libro nono Quæ-
stionum non putat &c.

Ex libro decimo.

Papinian. libro decimo Quæstionum 13. 1. 17:
18. 1. 58: 18. 1. 72. Pacta &c. Paulus no-
tat: si omnibus &c. Ibid. 18. 1. 72. 1. Pa-
pinianus: lege &c. 18. 7. 5: 7: 23. 3. 68:
24. 1. 52: 40. 4. 48: 46. 1. 48.

Papiniani libro decimo Quæstionum Paulus no-
tat 6. 2. 16.

Ulpian. 23. 3. 5. 7. Papinianus libro decimo
Quæstionum ait, cum pater &c.

Idem 24. 1. 32. 20. sed est verius, quod La-
beoni videtur, & a nobis, & a Papiniano
libro decimo Quæstionum probatum est.

Ex libro undecimo.

Papinianus libro undecimo Quæstionum 5. 1.
41: 12. 7. 5: 24. 3. 39: 61: 25. 2. 5: 30:
26. 3. 5: 26. 5. 13: 26. 7. 37: 27. 1. 24:
36. 1. 50: 37. 12. 5.

Ulpian. 24. 3. 7. 1. Papinianus autem libro
undecimo Quæstionum, divortio facto, fru-
ctus dividi ait &c.

Ex libro duodecimo.

Papinianus libro duodecimo Quæstionum 6. 1.
63: 26. 5. 14: 26. 7. 38: 26. 10. 10: 28.
2. 23: 28. 5. 75: 38. 2. 41: 45. 1. 117:
46. 6. 12: 47. 2. 80.

Ulpian. 26. 7. 7. 13. & placet, ut multis re-
scriptis continetur, & Papinianus libro duo-
decimo Quæstionum ait &c.

Idem

(a) Ultima quæstione cujusdam tituli aiebat hoc libro.
Papinianus, prospectum montium prohiberi non posse, ut
refert Constantin. libro 2. tit. 4. prochiri, licet Papianum
appellet, ut semper fere Græci, & Justin. Nov. 4. &

108. In Papiani autem responsis nuper editis hæc non
exstant.

(b) Fabius scribendum, licet Taurellii ediderint Favius,
ut Favianam pro Fabiana.

Idem 37. 4. 8. 7. Papinianus libro duodecimo Quæstionum ait, jura naturalia in eo prævalere.
Idem 47. 2. 12. & putat Pomponius &c. quod & Papinianus libro duodecimo Quæstionum probat.

Ex libro tertiodecimo.

Papinianus libro tertiodecimo Quæstionum 4. 6. 20. 28. 7. 28. 37. 1. 14. 37. 5. 21. 37. 10. 11. 37. 11. 11.
38. 2. 42. Filius &c. Paulus notat: ei, qui &c. Ibid. 38. 2. 42. 1. Papinianus: Castrensiū &c. Ulpian. 37. 6. 1. 12. & ait Papinianus libro tertiodecimo Quæstionum, non esse cogendum.

Ex libro quartodecimo.

Papinianus libro quartodecimo Quæstionum 5. 2. 15. 28. 1. 3. 35. 2. 8. 37. 10. 12. 38. 2. 43. 49. 17. 2.
(Paulus) Papinianus libro quartodecimo Quæstionum 29. 1. 34.
Ulpian. 29. 1. 15. 5. Bonorum &c. Papinianus libro quartodecimo Quæstionum scribit.
Idem 38. 5. 1. 17. quod & Pomponius probat libro octagesimo tertio, item Papinianus libro quartodecimo Quæstionum, competere ei Favianam.
Idem 38. 5. 3. & Papinianus libro quartodecimo Quæstionum respondit, in eadem causa manere.
Idem 38. 5. 3. 4. Papinianus libro quartodecimo Quæstionum scribit, nihil esse revocandum.

Ex libro quintodecimo.

Papinianus libro quintodecimo Quæstionum 28. 5. 76. 29. 7. 10. 31. 64. 34. 7. 3. 34. 9. 11. 36. 1. 24. 37. 3. 1. 50. 1. 14.

Ex libro sextodecimo.

Papinianus libro sextodecimo Quæstionum 28. 7. 15. 29. 2. 84. 29. 4. 26. 31. 65. 33. 3. 5. 34. 9. 12. 35. 1. 70. 35. 2. 4. 49. 17. 13.
Ulpian. 38. 17. 1. 6. quod & Papinianus libro sextodecimo Quæstionum scripsit.

Ex libro septimodecimo.

Papinianus libro septimo (decimo) Quæstionum 7. 1. 33.
Papinianus libro septimodecimo Quæstionum 7. 4. 2. 7. 5. 8. 28. 5. 77. 31. 66. 33. 2. 2. 34. 2. 12. 35. 1. 71. 36. 1. 51.
Ulpian. 7. 4. 3. 1. & Papinianus libro septimodecimo Quæstionum scribit, falvum esse &c. Ibid. 2. Idem Papinianus quærit, si Titio &c.
Idem 34. 4. 3. 7. Papinianus quoque libro septimodecimo Quæstionum scribit, generaliter &c.

Ex libro octavodecimo.

Papinianus libro octavodecimo Quæstionum 30. 87. 90. 33. 4. 7. 34. 9. 24. 35. 1. 72. 99. 36. 2. 25.
Ulpian. 7. 8. 10. Si habitatio &c. & Papinia-

nus consensit libro octavodecimo Quæstionum.

Ex libro nonodecimo. (a)

Papinianus libro nonodecimo Quæstionum 22. 6. 7. 29. 7. 11. 13. 31. 67. 69. 34. 3. 22. 35. 1. 73. 35. 2. 9. 36. 1. 52. 54. 36. 4. 9. 40. 5. 21.
(Paulus) Papinianus libro nonodecimo Quæstionum 29. 1. 35.
Ulpian. 7. 8. 4. 1. & est verum, ut & Pomponius libro quinto, & Papinianus libro nonodecimo Quæstionum probat &c.
Idem 30. 14. sed Papinianus libro nonodecimo Quæstionum ait, & si post &c.

Ex libro vicesimo.

Papinianus libro vicesimo Quæstionum 6. 1. 64. 31. 70. 36. 1. 12. 53. 55. 38. 1. 40.
Papinianus libro vicesimo Quæstionum 20. 1. 3. 22. 1. 3. 22. 3. 26. 26. 9. 3. 31. 72. 35. 2. 10. 93.
Papinianus libro vicesimo (tertio) Quæstionum 41. 2. 44.
Papinianus libro vicesimo (septimo) Quæstionum 45. 1. 118. 50. 16. 218.

Ex libro vicesimo primo.

Papinianus libro vicesimo primo Quæstionum 40. 7. 34.

Ex libro vicesimo secundo.

Papinianus libro vicesimo secundo Quæstionum 29. 7. 12. 40. 5. 22. 40. 14. 4. 41. 3. 43.

Ex libro vicesimo tertio.

Papinianus libro vicesimo tertio Quæstionum 31. 73.
Papinianus libro vicesimo tertio Quæstionum 41. 2. 46. 41. 3. 44. 41. 8. 3. 8.
Papinianus libro vicesimo (tertio) Quæstionum 41. 2. 44.

Ex libro vicesimo quarto.

Papinianus libro vicesimo quarto Quæstionum 5. 1. 42. 50. 17. 76.

Ex libro vicesimo quinto.

Papinianus libro vicesimo quinto Quæstionum 27. 3. 18. 42. 6. 1.

Ex libro vicesimo sexto.

Papinianus libro vicesimo sexto Quæstionum 20. 5. 1.
Papinianus libro vicesimo sexto Quæstionum 41. 2. 47. 42. 8. 18. 43. 16. 18.

Ex libro vicesimo septimo.

Papinianus libro vicesimo septimo Quæstionum 5. 1. 43. 18. 7. 6. 42. 6. 3. 44. 2. 28. 44. 7. 27. 45. 2. 9. 45. 3. 18. 46. 1. 49. 49. 17. 14.
Papinianus libro vicesimo septimo Quæstionum

(a) Adde ex Novella 108.

17. 1. 54: 18. 7. 8: 19. 5. 8: 22. 1. 4:
31. 74.
Papinianus libro vicesimo (septimo) Quaestio-
num 45. 1. 118: 50. 16. 218.

Ex libro vicesimo octavo.

Papinianus libro vicesimo octavo Quaestionum
12. 6. 3: 27. 3. 8: 36. 3. 2: 5: 36. 4. 4:
46. 3. 95: 46. 8. 1.
Papinianus libro vicesimo octavo Quaestionum
21. 2. 66: 22. 1. 5: 24. 3. 40: 50. 17. 77.

Ex libro vicesimo nono.

Papinianus libro vicesimo nono Quaestionum
22. 1. 6: 28. 6. 40: 35. 2. 11: 38. 6. 7:
38. 16. 15: 39. 5. 27.
Papinianus libro vicesimo nono Quaestionum
39. 6. 40: 49. 15. 10.

Ex libro trigesimo.

Papinianus libro trigesimo Quaestionum 29. 2.
85: 40. 1. 19.
Papinianus libro trigesimo Quaestionum 35. 2. 12.
Papinianus libro trigesimo (primo) Quaestionum
50. 17. 78.

Ex libro trigesimo primo.

Papinianus libro trigesimo primo Quaestionum 1.
5. 9: 1. 7. 32: 49. 15. 11.
Papinianus libro trigesimo (primo) Quaestio-
num 50. 17. 78.
8. 1. 18. Paulus libro trigesimo primo Qua-
estionum Papiniani notat &c.

Ex libro trigesimo secundo.

Papinianus libro trigesimo secundo Quaestionum
23. 2. 61: 50. 17. 79.
Papinianus libro trigesimo secundo Quaestionum
34. 9. 13. Claudius Seleucus Papiniano suo
salutem &c. 35. 1. 74.

Ex libro trigesimo tertio.

Papinianus libro trigesimo tertio Quaestionum
34. 9. 14.
Papinianus libro trigesimo tertio Quaestionum
50. 17. 80.

Ex libro trigesimo quarto.

Papinianus libro trigesimo quarto Quaestionum
35. 1. 75.

Ex libro trigesimo quinto.

Papinianus libro trigesimo quinto Quaestionum
49. 17. 15.

Ex libro trigesimo sexto.

Papinianus libro trigesimo sexto Quaestionum
1. 7. 13: 45. 1. 119: 48. 5. 38: 48. 13.
14: 50. 5. 7.
Tom. I.

(a) Adde constit. Omnem initio Digest. positam.

(b) Adde ex variis auctorib. de limitib. ut 10. 1. 11.

Ex libro trigesimo septimo. (a)

Papinianus libro trigesimo septimo Quaestionum
4. 3. 19: 9. 2. 54: 45. 1. 120: 45. 2. 10:
46. 1. 50.

Papinianus libro trigesimo septimo Quaestionum
24. 3. 41: 35. 2. 13.

Ex libro incerto.

Ulpian. 30. 19. Legata inutiliter data, Papinia-
nus putat libro Quaestionum confirmari.

Ex libro primo Responsorum.

Papinianus libro primo Responsorum 1. 18. 20:
1. 22. 6: 2. 4. 14: 2. 14. 40: 3. 1. 9: 3.
2. 20: 16. 2. 17: 17. 1. 55: 40. 10. 1: 47.
2. 81: 47. 20. 1. 50. 1. 12: 15: 17: 50.
2. 6: 50. 5. 8: 50. 7. 7: 13: 50. 8: 3. Cu-
ratores &c. Ulpianus: prior &c.

Ex libro secundo. (b)

Papinianus libro secundo Responsorum 3. 3. 67:
3. 5. 31. Liberto &c. Ulpianus notat: hoc
verum est &c. 4. 8. 42: 5. 1. 44: 5. 2. 16:
5. 3. 51: 6. 1. 48: 65: 8. 3. 4: 10. 1. 11:
10. 2. 32: 57: 20. 5. 2: 22. 1. 7: 27. 3. 20:
27. 7. 6: 29. 5. 20: 39. 6. 41: 49. 1. 22:
50. 16. 219.

Ulpian. 4. 4. 7. 7. fed quod Papinianus libro
secundo Responsorum ait &c.

Idem 4. 4. 20. Papinianus libro secundo Re-
sponsorum ait, exuli &c.

Idem 5. 2. 8. 3. Papinianus libro secundo Re-
sponsorum ait &c. Ibid. 14. Unde non male
Papinianus libro secundo Responsorum re-
fert &c.

Idem 26. 7. 25. & Papinianus Responsorum li-
bro secundo ait, nihilo minus &c.

Ex libro tertio. (c)

Papinianus libro tertio Responsorum 3. 3. 68:
3. 5. 32: 5. 1. 45: 11. 7. 17: 12. 6. 57:
13. 7. 40: 42: 14. 3. 19: 16. 1. 27: 16. 2.
18: 16. 3. 25: 17. 1. 7: 56: 17. 2. 82: 18.
1. 73: 18. 2. 20: 18. 6. 18: 19. 1. 41: 20.
1. 2: 20. 4. 2: 20. 5. 3: 22. 2. 4: 23. 5.
15: 27. 7. 7: 39. 5. 28: 46. 1. 51: 46. 2.
27: 49. 14. 36: 50. 17. 81.

Ulpian. 17. 1. 10. 3. Papinianus libro tertio
Responsorum scribit &c. Ibid. 4. Idem Papi-
nianus libro eodem refert, fidejussori &c. Ibid.
Et Papinianus libro eodem scribit, si mater &c.

Idem 17. 2. 52. 4. Papinianus quoque libro
tertio Responsorum ait, si fratres &c. Ibid. 5.
Idem ex facto consultum respondisse se ait li-
bro tertio Responsorum &c. Ibid. 6. Idem
Papinianus eodem libro ait si inter &c.

Idem 18. 3. 4. 2. Eleganter Papinianus libro
tertio Responsorum scribit, statim atque &c.

Idem 18. 7. 1. quod & Papinianus libro tertio
respondit.

Ii

Idem

(c) Adde lib. 2. Instit. tit. de rerum divis. them. locus
autem, vide 18. 1. 73.

Marcian. 20. 1. 11. 2. & scribit Papinianus libro undecimo Responsorum, tuendum creditorem.

Idem 20. 4. 12. 5. Papinianus libro undecimo respondit, si prior &c. Ibid. 9. fucellurum eum Papinianus libro undecimo Responsorum scripsit.

Ulpian. 30. 41. 4. nam & Papinianus libro undecimo Responsorum refert, Imperatorem nostrum, & Divum Severum constituisse &c.

Marcian. 49. 14. 18. 4. Papinianus tam libro sexto, quam undecimo Responsorum scribit, ita demum &c.

Ex libro duodecimo.

Papinianus libro duodecimo Responsorum 10. 2. 35. 21. 1. 55. 38. 16. 16. 39. 5. 31. 40. 12. 36. 42. 6. 4. 46. 8. 3.

Papinianus libro (duodecimo) decimo Responsorum 39. 5. 29.

Ex libro tertiodecimo.

Papinianus libro tertiodecimo Responsorum 16. 2. 20. 34. 9. 17. 35. 2. 15. 37. 15. 11. 39. 4. 8. 39. 6. 42. 40. 1. 21. 44. 3. 10. 48. 4. 8. 48. 10. 12. 49. 14. 38.

Ex libro quartodecimo.

Papinianus libro quartodecimo Responsorum 34. 9. 25. 38. 4. 11. 40. 3. 3. 40. 4. 51. 40. 15. 2. 42. 4. 13.

Ex libro quintodecimo. (a)

Papinianus libro quintodecimo Responsorum 26. 2. 29. 29. 6. 3. 34. 9. 18. 40. 1. 23. Gajus &c. Paulus respondit, cum ea &c. 40. 10. 2. 46. 1. 53. 48. 1. 13. 48. 2. 21. 48. 5. 39. 48. 10. 13. 48. 11. 9. 48. 16. 4.

Ex libro sextodecimo.

Papinianus libro sextodecimo Responsorum 38. 12. 2. 48. 1. 14. 48. 2. 22. 48. 18. 17. 48. 19. 34. 48. 23. 3. 49. 14. 39.

Ulpian. 48. 17. 1. 2. Sed & Papinianus libro sextodecimo Responsorum scripsit, requirendum &c.

Idem 48. 21. 3. Papinianus tamen libro sextodecimo Responsorum ita scripsit, ut qui &c.

Ex libro septimodecimo.

Papinianus libro septimodecimo Responsorum 2. 14. 42.

Ex libro nonodecimo. (b)

Papinianus libro nonodecimo Responsorum 14.

(a) Adde Paulum in *fragm. Pith. tit. 4. de adulterio*, & verba ejusdem Papiniani hoc libro titulo ad legem Juliam de adulteriis.

(b) Adde const. *Omnem*. positam initio Digestor.

(c) Ex incerto libro Responsorum, adde const. Decii Imp. 3. *de acquir. poss.* & const. Cari, Carini, & Numer. 17. *Cum virum prudentiss. de fideicom.* & const. Justinian. 35. *Si quando de inoff. testam.*

(d) Adde const. *Omnem*. initio Digest. & ex *fragmen. Pith. tit. 2. de atroci injuria*, referuntur Papiniani verba lib. 2.

2. 3. 38. 1. 43. 49. 1. 23. 49. 16. 15. 49. 17. 16. 50. 15. 5.

Ex libro primo definitionum. (c)

Papinianus libro primo Definitionum 1. 3. 1. 2. 15. 5. 12. 1. 37. 39. 18. 1. 74. 22. 6. 8. 23. 2. 63. 23. 4. 27. 26. 7. 42. 27. 3. 21. 28. 3. 1. 28. 5. 34. 79. 28. 6. 42. 31. 80. 35. 1. 79. 44. 7. 28. 45. 1. 123.

Ex libro secundo.

Papinianus libro secundo Definitionum 1. 1. 7. 7. 2. 11. 12. 6. 59. 26. 9. 6. 40. 1. 22. 40. 7. 36. 41. 2. 45. 49. 44. 3. 11. 45. 1. 124. 46. 2. 28. 46. 3. 97. 48. 1. 10. 48. 19. 41. 49. 17. 17. 50. 17. 83. (d)

Ex libro primo de Adulteriis.

Papinianus libro primo de Adulteriis 22. 5. 13. 23. 5. 12. 24. 2. 7. 46. 3. 41. 48. 2. 2. 48. 3. 2. 48. 5. 20.

Papinianus libro primo de Adulteriis 48. 5. 6. 22.

Ex libro secundo. (e)

Papinianus libro secundo de Adulteriis 3. 6. 9. 24. 2. 8. 48. 5. 10.

Papinianus libro secundo de Adulteriis 48. 5. 8. 48. 16. 8. 10. 48. 18. 6. 48. 20. 4.

Marcian. 23. 2. 57. 1. In libro secundo de Adulteriis Papiniani Marcianus notat: Divus Marcus, & Lucius Imperatores &c.

Idem 48. 5. 7. 1. In libro secundo de Adulteriis Papiniani Marcianus notat: incesti &c.

Ex libro singulari de Adulteriis. (f)

Papinianus libro singulari de Adulteriis 22. 5. 14.

Papinianus libro singulari de Adulteriis 48. 5. 11. 48. 16. 11.

Ex libro singulari του ασινομικου.

Εκ τῆς ασινομικῆς μονο βιβλίου τῆς Παιπινιανῆς 43. 10. 1.

De notis (g) Ulpiani, & Pauli, & Marciani ad Papinianum, vide hic, & in eorum nominibus.

L. ÆMILIUS PAPINIANUS.

Ulp. 2. 14. 7. 1. Idem responsum scio a Papiniano &c.

Idem 5. 2. 6. 2. Papinianus respondit, quod & quibusdam rescriptis significatur &c.

Idem 5. 2. 8. 5. & ita Papinianus respondit. Ibid. 8. & utique faciet, ut Papinianus respondit.

¶ i 2

Idem

Defin. tit. de judicatis. Sed scribend. Papinian.

(c) Adde d. const. *Omnem*.

(f) Adde ex *fragm. Pithoei tit. 4. de Adulterio*, qui refert Papiniani verba hoc libro, & *tit. 6. de incest. nuptiis*.

(g) Adde const. *Deo auctore.* initio Digest. & sub *tit. de vetere jure enucl.* const. 1. & const. 13. Constantini de sentent. passis & const. un. Theod. & Valent. de responsis Prudent. *lib. 1. tit. 4. Cod. Theod. & const. un. Constantini de sent. passis lib. 9. tit. 43. ejusd. Cod.*

- Idem 5. 3. 13. 4. nam putat dicendum Papinianus adversus &c. Ibid. 5. non putat Papinianus, ab herede &c.
- Idem 4. 6. 23. 2. succurrendum esse, Papinianus ait &c.
- Idem 4. 4. 9. 3. Papinianus ait, si major annis &c.
- Idem 10. 2. 18. 6. putat Papinianus, & verum est, familiæ &c.
- Idem 10. 2. 20. Si filia &c. sic arbitraturum, Papinianus scribit. Ibid. 10. 2. 20. 3. Si pater &c. Papinianus ait. Ibid. 5. Papinianus ait, si uni &c. Ibid. 6. Item Papinianus scribit, si maritus &c.
- Idem 10. 2. 22. 4. Papinianus de re, quæ apud hostes est, Marcellum reprehendit &c.
- Idem 10. 2. 24. & ego Papiniano consentio.
- Idem 10. 3. 6. 2. Caterum &c. locus erit, ut & Papinianus scribit.
- Idem 11. 7. 6. Liberti autem &c. & ita Papinianus respondit, & sapissime idem constitutum est.
- Paul. 12. 1. 40. Lecta est in auditorio Æmilii Papiniani præfecti prætorio jurisconsulti cautio hujusmodi.
- Ulp. 12. 3. 7. denique Papinianus ait, alium &c.
- Idem 13. 7. 22. Si pignore &c. imputare, Papinianus confitetur, & est verum &c.
- Idem 15. 1. 19. 1. quæ sententia probabilior est, & a Papiniano probatur.
- Idem 17. 1. 10. 2. Denique Papinianus ait, etiam si usuras &c.
- Idem 17. 1. 12. 4. Inde Papinianus quærit, si patronus &c. Ibid. 10. Si post creditam &c. rectissime Papinianus ait.
- Tryphonin. 20. 5. 12. Rescriptum est ab Imperatore, libellos agente Papiniano, creditorem &c.
- Ulpian. 23. 1. 9. quam sententiam Papinianus quoque probat.
- Idem 23. 4. 2. Papinianus Juniano Prætori respondit, morte mariti &c.
- Idem 24. 1. 7. 7. & ait Papinianus, cum Sabini sit sententia &c.
- Idem 24. 1. 23. Papinianus recte putabat, orationem Divi Severi &c.
- Idem 26. 10. 4. Papinianus ait, debuisse dici &c.
- Idem 27. 3. 1. 12. & furti teneri, Papinianus ait.
- Idem 28. 5. 35. 1. & refert Papinianus, cujus sententiam ipse quoque probavi &c.
- Marcian. 28. 7. 18. Hac ratione & Papinianus scribit, cum avia &c.
- Ulp. 29. 2. 20. 1. non est existimandus, ut Papinianus ait; quæ sententia humanior est, licet Julianus contra scripserit. Ibid. 2. Papinianus scribit, filium &c. Ibid. Ita demum autem pro herede gessisse, ait Papinianus &c.
- Paul 29. 2. 97. Papinianus putabat, repudiassse eum &c.
- Marcian. 29. 5. 15. Si sequens &c. Et ait Papinianus, non esse hoc.
- Ulpian. 30. 34. 3. Papinianus respondit, magis summæ &c.
- Idem 36. 1. 16. 4. cum placeat illud, quod Papinianus ait, ex Trebelliano transire actiones.
- Idem 36. 1. 43. Papinianus tractat, si quis heres institutus &c.
- Idem 38. 1. 15. 1. ideo Papinianus subiicit, si non una &c.
- Idem 38. 3. 1. temporaque &c. quod & Papinianus respondit.
- Idem 47. 2. 14. 5. Papinianus tractat, si duos &c.
- Idem 47. 10. 15. 23. injuriarum erit agendum, Papinianus ait. Idem ait, eum, qui &c.
- Marcian. 48. 16. 1. 1. nam, ut Papinianus respondit, facti &c. Ibid. 2. & Papinianus temeritatem facilitatis veniam continere. Ibid. 6. adquin Papinianus respondit, mulierem &c. Ibid. 8. sed ex sententia senatusconsulti puniri, Papinianus respondit.
- Idem 48. 18. 4. In incesto, ut Papinianus respondit, & est rescriptum &c.
- Ulp. 49. 1. 10. 2. & Papinianus respondit, scindi sententiam in personas.
- Idem 49. 14. 28. sciendum est &c. potioem esse debere, Papinianum respondisse.
- Paul. 49. 14. 50. Papinianus, & Messius novam sententiam induxerunt, quia sub colono &c.
- Ulpian. 50. 2. 2. 1. In avo quoque Papinianus idem respondit.

Præter ea, quæ Papiniani in Digestis referuntur, adde.

- Ex trib. constit. ante Digesta.
- Ex duab. constit. sub. tit. de veteri jure enucl.
- Ex const. 10. Si quis servum. de cond. indeb. & 22. Manifestissimi; de servo corru. & ult. de instit. & subst. & 10. Cum in adoptivis. de adopt.
- Ex lib. 1. Instit. tit. de suspect. tutor. & lib. 2. tit. de ufucap. & tit. de testam. & tit. de fideicom. hered.
- Ex Novella 4. c. 1.
- Confirmantur scripta Papiniani constitutione Theodosii & Valentin. lib. 1. tit. 4. Cod. Theodos. De Papinianistis, & de festo die in ejus honorem celebrato Justinian. const. Omnem. ante Digesta; juris asyllum, & doctrinæ legalis thesaurum appellat Spartian. in Severo. De ejus nece, idem in Severo, & in Caracalia, & in Geta; ejus discipulos enumerat Lampr. in Alexandro.

Q. SEPTIMIUS FLORENS
TERTULLIANUS. (a)

ΤΕΡΤΥΛΛΙΑΝΟΥ *questionon* βιβλία ὀκτώ.
De castrensi peculio βιβλίον ἓν. [Index]
Ex

(a) Hæc nomina sumuntur ex scriptis, quæ estant, Tertulliani Christiani non ignobilis scriptoris. Eum fuisse juris peritum confirmat Eusebius initio eccles. historiar. Male autem edictum est Tertulliani nomen Florentiæ;

cum debuerit Tertullianus conscribi. Tertullius enim Latinum nomen est, a tertio deductum, ut Tertulla a tertia, & pullus a puero: & a Tertullo Tertullianus dicitur, & senatusconsultum Tertullianum.

Ex libro primo Quaestionum.

Tertullianus libro I. Quaestionum 1. 3. 27.
Tertullianus libro primo Quaestionum 41. 2. 28.

Ex libro quarto.

Ulpian. 29. 2. 30. 3. quod & Sextum (Propo-
nium) opinatum, Tertullianus libro quarto Qua-
estionum refert.

Ex libro singulari de Castrensi peculio. (a)

Tertullianus libro singulari de Castrensi peculio
29. 1. 23: 33: 49. 17. 4.

Ex incertis libris.

Ulpian. 28. 5. 3. 1. & fane & Juliano, & Ter-
tylliano hoc videtur.

Idem 38. 17. 2. 20. quod & in magistratibus
municipalibus tractatur apud Tertullianum &c.

ÆLIUS MARCIANUS. (b)

ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ *Institutio* βιβλία δέκαξ.

Regularium βιβλία πέντε.

De appellationibus βιβλία δύο.

τὰ αὐτὰ μονόβιβλα.

De delatoribus μονόβιβλον.

Υποσηκρῆς μονόβιβλον.

Ad Senatusconsultum Turpilianum μονόβιβλον.

(Index)

Ex libro primo Institutionum.

Marcianus libro primo Institutionum 1. 1. 8:
12: 1. 3. 2: 1. 5. 5: 1. 16. 2: 18. 1. 42:
38. 2. 22: 40. 4. 23: 40. 9. 9: 40. 10. 3:
40. 11. 2: 48. 19. 17.

Ex libro secundo.

Marcianus libro secundo Institutionum 23. 2. 57.
Qui in provincia &c. Ibid. 23. 2. 57. 1. In
libro secundo de Adulteriis Papiniani Marcia-
nus notat. Divus Marcus &c. 26. 2. 14: 27.
1. 21: 29: 30. 111: 128. 37. 14. 3: 40. 1.
5: 48. 10. 7: 48. 12. 1: 48. 18. 5: 48. 22. 4.

Ex libro tertio.

Marcianus libro tertio Institutionum 1. 8. 2:
4: 6: 1. 18. 11: 2. 4. 23: 7. 1. 38: 40: 7. 4.
4: 11. 7. 39: 26. 1. 9: 39. 5. 15: 41. 1. 8: 11:
41. 3. 39: 44. 3. 7: 46. 3. 40: 47. 12. 7:
47. 19. 1: 47. 22. 1: 49. 14. 30: 49. 16.
9: 50. 12. 4.

Ex libro quarto.

Marcian. libro quarto Institutionum 5. 2. 2: 30:
28. 1. 13: 28. 5. 48: 28. 6. 36: 28. 7. 14:
16: 29. 1. 22: 29. 2. 52: 36. 1. 29: 49. 14. 31.

Ex libro quinto.

Marcian. libro quinto Institutionum 37. 14. 4:
38. 16. 9.

(a) Adde const. ult. de curatore furiosi.

(b) Sic appellatur a Justin. lib. 4. Instit. tit. de lege Aquilia.

Ex libro sexto.

Marcian. libro sexto Institutionum 22. 3. 21:
30. 88: 112: 33. 1. 23: 33. 8. 18: 34. 4.
13: 34. 5. 14: 34. 6. 2: 34. 9. 1: 35. 1.
33: 36. 2. 20.

Ex libro septimo.

Marcian. libro septimo Institutionum 7. 1. 41:
7. 5. 12: 28. 7. 18: 29. 7. 6: 30. 113: 32. 65:
67: 33. 7. 17: 33. 8. 20: 35. 2. 89: 36.
3. 12: 38. 4. 6: 40. 5. 50: 50. 16. 210.

Ex libro octavo.

Marcian. libro octavo Institutionum 5. 1. 51:
12. 6. 39: 28. 7. 19: 30. 114: 33. 1. 24:
34. 1. 2: 36. 1. 30: 33.

Ex libro nono.

Marcian. libro nono Institutionum 26. 5. 9:
36. 1. 31: 38. 2. 29: 39. 6. 1: 25: 40. 5. 51.

Ex libro decimo.

Marcian. libro decimo Institutionum 23. 2. 28:
24. 3. 35.
48. 5. 7. Qui pupillam &c. Ibid. 48. 5. 7. 1.
In libro secundo de adulteriis Papiniani Mar-
cianus notat: incesti &c.

Ex libro undecimo.

Marcian. libro undecimo Institutionum 34. 8.
3: 34. 9. 2.

Ex libro duodecimo.

Marcian. libro duodecimo Institutionum 25. 7.
3: 50. 7. 4.

Ex libro tertiodecimo.

Marcian. libro tertiodecimo Institutionum 30.
117: 35. 2. 91: 37. 14. 5: 40. 1. 8: 40.
2. 9: 40. 9. 11: 44. 1. 19: 48. 19. 4: 48. 22. 2.

Ex libro quartodecimo.

Marcian. libro quartodecimo Institutionum 4.
7. 12: 14. 6. 15: 22. 1. 29: 37. 10. 2:
47. 9. 11: 47. 10. 37: 48. 1. 6: 48. 4. 3:
48. 6. 1: 3: 5: 48. 7. 1: 48. 8. 1: 3: 48. 9. 1:
3: 5: 48. 10. 1: 48. 11. 1: 48. 13. 4: 49. 14.
32: 49. 15. 25.

Ex libro quintodecimo.

Marcian. libro quintodecimo Institutionum 42.
3. 9.

Ex libro sextodecimo.

Marcian. libro sextodecimo Institutionum 23.
2. 19.

Ex libro primo Regularum. (c)

Marcian. libro primo Regularum 30. 119: 40.
4. 26: 47. 11. 4: 48. 22. 5.

Ex

(c) Ex incerto libro, adde Justin. d. tit. de lege Aquil.

Ex libro secundo.

Marcian. libro secundo Regularum 4. 3. 36:
4. 6. 46. 4. 8. 51. 26. 8. 15. 28. 2. 32:
28. 5. 39. 29. 2. 55. 29. 7. 7. 34. 5. 15:
36. 1. 34. 39. 6. 26. 42. 6. 7. 46. 3. 44:
49. 16. 11. 49. 18. 3.

Ex libro tertio.

Marcian. libro tertio Regularum 8. 1. 1. 8. 2.
35. 12. 4. 13. 12. 6. 40. 18. 1. 44. 19.
5. 25. 23. 3. 52. 25. 2. 25. 28. 5. 51. 30.
121. 33. 4. 5. 33. 9. 2. 34. 5. 16. 18. 38.
5. 2. 40. 2. 10. 41. 2. 43. 44. 4. 10. 46.
3. 46.
(Modestinus) Marcianus libro tertio Regularum
36. 4. 7.

Ex libro quarto.

Marcian. libro quarto Regularum 1. 8. 8. 4.
8. 52. 9. 2. 16. 11. 3. 17. 12. 3. 5. 13.
7. 32. 18. 1. 45. 22. 1. 32. 23. 2. 58. 37.
5. 20. 40. 2. 14. 40. 5. 53. 55. 46. 1. 23.
46. 3. 47. 47. 2. 62.

Ex libro quinto.

Marcian. libro quinto Regularum 1. 7. 31. 33:
8. 5. 19. 11. 5. 3. 15. 1. 40. 26. 5. 10:
27. 1. 27. 34. 9. 3. 37. 4. 15. 39. 6. 27:
40. 8. 5. 42. 5. 34. 44. 3. 9. 48. 4. 5:
48. 13. 5.

Ex libro primo de Appellationibus.

Marcian. libro primo de Appellationibus 49.
1. 5. 7.

Ex libro secundo.

Marcian. libro secundo de Appellationibus 49.
6. 1. 49. 11. 2.

Ex libro primo Publicorum judiciorum. (a)

Marcianus libro primo de Judiciis publicis 1. 18.
15. 1. 22. 2. 48. 1. 9. 48. 5. 28. 48. 10.
11. 50. 1. 8. 50. 2. 4.

Marcian. libro primo de Publicis Judiciis 48. 2.
13. 48. 5. 33. 48. 9. 4.

Marcianus libro primo Judiciorum publicorum
48. 13. 10. 48. 15. 3.

Marcian. libro primo Publicorum Judiciorum 50.
16. 214.

Marcian. libro primo Publicorum 50. 9. 2.

Ex libro secundo.

Marcian. libro secundo Publicorum 18. 7. 2:
48. 17. 1. 48. 24. 2. 50. 4. 7.

Marcian. libro secundo Publicorum judiciorum
37. 15. 4. 47. 16. 1. 47. 19. 3. 48. 22. 8.

Marcian. libro secundo Judiciorum publicorum
47. 17. 2. 47. 22. 3.

Marcian. libro secundo de Judiciis publicis 48.
3. 6. 48. 18. 9.

(a) Adde verba posita sub titulo ad legem Juliam
Majest. lib. 9. Cod. Justin. ex Marciano hoc lib. tit.

Marcian. libro secundo de Publicis judiciis 48.
17. 3. 48. 19. 11.

*Præter libros supra relatos Marciani adde li-
brum Constitutionum Severi Imperatoris.*

Ex constit. 1. de commun. fervo man.
De notis Marciani ad Papinianum, vide in Pa-
piniano, & quæ addidimus.

Ex libro septimo Digestorum.

Marcian. libro septimo Digestorum 23. 5. 17.

Item in Digestis desiderantur hæc.

48. 20. 8. 10. 48. 22. 10. 12. 15. 16.
dubitatur etiam Macri, an Marciani sit 48.
20. 11. Ex lib. 60. Basilicor.

Ex libro singulari de Delatoribus.

Marcian. libro singulari de Delatoribus 18. 1.
46. 29. 5. 15. 39. 2. 48. 39. 4. 16. 39. 5.
30. 40. 15. 1. 48. 21. 3. 49. 14. 18. 22. 24:
50. 1. 10.

Ex libro singulari ad Hypothecariam formulam.

Marcian. libro singulari ad Formulam hypothe-
cariam 13. 7. 17. 19. 33. 20. 1. 5. 11. 13:
16. 20. 2. 2. 5. 20. 3. 1. 20. 4. 12. 20. 5.
5. 7. 20. 6. 5. 8. 22. 3. 23. 27. 9. 12:
40. 8. 6. 41. 2. 37. 42. 5. 35.

Marcian. libro singulari ad Hypothecariam for-
mulam 46. 3. 49.

*Ex libro singulari ad senatusconsultum
Turpillianum.*

Marcian. libro singulari ad senatusconsultum Tur-
pillianum 48. 16. 1.

Ex incertis libris.

Paul. 7. 9. 8. quidam, & Marcianus, & heredi,
& mihi cavendum esse, putant.

Ulpian. 28. 1. 5. etiam si pridie &c. ut Mar-
ciano videtur.

Adde 4. 2. 13. & 48. 7. 7. Callistrati: sed in-
certa sunt.

Item ex aliis libris adde incerta.

Ex constit. 10. Cum in adoptivis de adoptio.

Ex libro. 1. Instit. tit. de ingenuis: aliis Marcel-
lus est, Theophilo neuter. Fuit autem Papi-
niani discipulus, & Alexandri Imperatoris con-
filiarius ut ait Lampridius in Alex.

DOMITIUS ULPIANUS.

ΟΥΛΠΙΑΝΟΥ *Ad edictum* βιβλία ὄγδοηκοντα τρία.

Ad Sabinum βιβλία πενήκοντα ἕν.

Ad leges βιβλία ἑικοσι.

Disputationum βιβλία δέκα.

Pro tribulatione βιβλία δέκα.

(*De officio proconsulis* βιβλία δέκα.)

Πενδέκτα βιβλία δέκα.

Re-

ad L. Jul. Majest.

Regularion βιβλία ἑπτὰ.
 Fideicommisson βιβλία ἕξ.
 Opinionon βιβλία ἕξ.
 De adulteris βιβλία πέντε.
 De appellationibus βιβλία τέσσαρα.
 De officio consulis βιβλία τρία.
 Instituton βιβλία δύο.
 Regularion βιβλίον ἓν.
 De censibus βιβλία ἕξ.
 Responson βιβλία δύο.
 τὰ αὐτὰ μονόβιβλα.
 De sponsalibus.
 De officio praefecti urbi.
 De officio praefecti vigillum.
 De officio curatoris reipublicae.
 De officio praetoris tutelaris.
 De officio quaestoris.

(Index)

Ex libro primo ad Edictum Praetoris.

Ulpianus libro primo ad Edictum 2. 1. 4: 2.
 3. 1: 2. 5. 1: 11. 4. 1: 27. 8. 6: 39. 2. 1:
 4: 47. 23. 3: 8: 50. 16. 1: 50. 17. 102.
 Ulpian. libro primo ad Edictum Praetoris 47.
 10. 22: 50. 1. 25: 50. 8. 6.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro secundo ad Edictum 1. 12. 3: 1. 16.
 16: 2. 12. 3: 5. 1. 1: 10. 2. 55: 12. 1. 10: 12.
 6. 17: 13. 6. 9: 17. 2. 32: 19. 2. 39: 26. 1.
 10: 32. 76: 44. 2. 1: 44. 7. 36: 45. 1. 67: 46.
 6. 8: 50. 1. 1: 27: 50. 16. 3: 50. 17. 104.
 Ulpian. libro secundo ad Edictum Praetoris 47.
 12. 1.

Ex libro tertio.

Ulpian. libro tertio ad Edictum 2. 1. 7: 10: 2.
 2. 1: 3: 5. 1. 2: 9. 4. 3: 5: 7: 48. 19. 18:
 50. 16. 6.

Ex libro quarto.

Ulpian. libro IV. ad Edictum 1. 3. 30.
 Ulpian. libro quarto ad Edictum 2. 13. 1: 4:
 6: 8: 13: 2. 14. 1: 5: 7: 10: 12: 14: 16:
 22: 26: 29: 2. 15. 11: 4. 8. 2: 5. 1. 3: 23.
 4. 6: 44. 1. 1.
 Ulpian. libro quarto ad Edictum Praetoris 44. 7. 37.

Ex libro quinto.

Ulpian. libro quinto ad Edictum 2. 4. 2: 4:
 8: 10: 24: 2. 7. 1: 3: 5: 2. 8. 2: 2. 12.
 2: 5. 1. 5: 16: 5. 4. 1: 19. 2. 41: 40. 2. 8:
 42. 4. 2: 50. 16. 9.

Ex libro sexto.

Ulpian. libro sexto ad Edictum 3. 1. 1: 3: 6: 3.
 2. 2: 4: 6: 8: 11: 13: 24: 5. 1. 6: 23. 1. 18:
 42. 1. 2: 48. 19. 32: 49. 14. 4: 49. 16. 1:
 50. 16. 10: 12.
 Ulpian. libro (septimo) sexto ad Edictum 45.
 1. 69.
 Ulpian. libro sexto ad Edictum Praetoris 47. 15. 1.

(a) Adde ex fragment. Pith. tit. 7. de furib. ex hoc li-
 bro sub tit. si quadrup. paup. dederit. vide 9. 2. 3: 4: 5.

Ex libro septimo.

Ulpian. libro septimo ad Edictum 2. 9. 1: 3: 2.
 10. 1: 3. 3. 5: 7: 5. 1. 7: 9. 4. 11: 19. 2.
 44: 48. 10. 25: 50. 16. 13.
 Ulpian. libro (septimo) sexto ad Edictum 45.
 1. 69.

Ex libro octavo. (a)

Ulpian. libro octavo ad Edictum 3. 2. 15: 17:
 19: 23: 3. 3. 8: 10: 13: 15: 3. 4. 2: 5: 12.
 3. 7: 46. 2. 17.

Ex libro nono.

Ulpian. libro nono ad Edictum 3. 1. 5: 3. 3. 1:
 3: 17: 19: 23: 25: 27: 29: 31: 33: 35: 37:
 39: 40: 3. 4. 3: 5. 1. 9: 26. 5. 17: 26. 7.
 2: 4: 23: 41. 1. 41: 46. 8. 9.

Ex libro decimo.

Ulpian. libro decimo ad Edictum 3. 4. 7: 3. 5.
 1: 3: 5: 6: 8: 10: 12: 14: 20: 3. 6. 1: 3:
 5: 4. 4. 6: 21: 5. 1. 10: 11. 7. 1: 12. 1. 27:
 12. 2. 16: 15. 4. 4: 22. 1. 37: 27. 5. 5: 37.
 15. 5: 7: 42. 1. 17: 43. 16. 4: 50. 16. 15: 17.

Ex libro undecimo.

Ulpian. libro undecimo ad Edictum 4. 1. 1: 4.
 2. 1: 3: 5: 7: 9: 12: 14: 16: 20: 4. 3. 1:
 3: 5: 7: 9: 11: 13: 15: 17: 21: 24: 30:
 4. 4. 1: 3: 5: 7: 9: 11: 13: 16: 18: 20:
 22: 13. 7. 36: 17. 1. 42: 18. 1. 50: 19. 1.
 32: 29. 2. 12: 41. 3. 6: 43. 16. 5: 45. 1.
 70: 46. 1. 25: 50. 4. 8: 50. 16. 19: 50.
 17. 116.

Ex libro duodecimo.

Ulpian. libro duodecimo ad Edictum 4. 5. 2: 4.
 6. 1: 3: 5: 7: 10: 12: 15: 17: 21: 23: 26:
 28: 4. 7. 10: 5. 1. 11: 15. 1. 42: 27. 6. 1:
 3: 5: 7: 9: 28. 1. 15: 41. 7. 1: 42. 4. 1:
 50. 16. 20: 50. 17. 118.

Ex libro tertiodecimo.

Ulpian. libro tertiodecimo ad Edictum 4. 1. 6:
 4. 4. 19: 4. 7. 2: 4: 6: 4. 8. 3: 5: 7: 9:
 11: 13: 15: 17: 21: 23: 25: 27: 29: 31:
 26. 7. 25: 39. 1. 16: 44. 2. 2: 45. 1. 71:
 47. 4. 3: 50. 17. 119.

Ex libro quartodecimo.

Ulpian. libro quartodecimo ad Edictum 2. 8. 7:
 4. 9. 1: 3: 5. 2. 1: 6: 8: 5. 3. 5: 7: 8. 5.
 1: 13. 5. 27: 17. 1. 28: 34. 9. 4: 35. 2. 42:
 37. 1. 2: 40. 5. 1: 40. 7. 19: 46. 3. 52:
 46. 5. 7: 46. 7. 9: 49. 1. 14: 49. 17. 1:
 50. 16. 23: 50. 17. 123.

Ex libro quintodecimo.

Ulpian. libro quintodecimo ad Edictum 1. 17.
 1: 5. 3. 2: 9: 11: 13: 16: 18: 20: 23: 25:
 27:

scribi debet lib. 18. ad Edictum.

27: 29: 31: 33: 37: 5. 4. 4: 5. 5. 1: 20.
1. 17: 22. 1. 34: 36. 3. 4: 41. 10. 1: 44.
2. 3: 50. 17. 126.
Ulpian. libro quintodecimo ad Edictum Prætoris 47. 10. 24.

Ex libro sextodecimo.

Ulpian. libro XVI. ad Edictum 1. 3. 9.
Ulpian. libro sextodecimo ad Edictum 1. 19. 1: 5. 6. 1: 3: 6. 1. 1: 3: 5: 9: 11: 13: 15: 17: 19: 22: 72: 75: 6. 2. 1: 3: 5: 7: 9: 11: 14: 27. 10. 10: 36. 1. 37: 39: 41. 3. 10: 49. 14. 5: 50. 16. 26.

Ex libro septimodecimo.

Ulpian. libro septimodecimo ad Edictum 6. 1. 37: 39: 41: 73: 77: 7. 2. 10: 7. 6. 5: 7. 7. 2: 8. 1. 2: 8. 2. 5: 8. 3. 3: 5: 8. 4. 2: 8. 5. 2: 4: 6: 8: 16. 3. 19: 24. 1. 45: 39. 6. 29: 42. 3. 1: 44. 7. 60: 50. 16. 27.

Ex libro octavodecimo. (a)

Ulpian. libro octavodecimo ad Edictum 2. 1. 12: 4. 9. 7. 9. 1. 1: 9. 2. 1: 3: 5: 7: 9: 11: 13: 15: 17: 19: 21: 23: 25: 27: 29: 35: 9. 4. 2: 6: 14: 11. 1. 7: 21. 2. 14: 47. 10. 25: 48. 8. 10: 50. 16. 31: 50. 17. 130.
Ulpian. libro decimo octavo ad Edictum 19. 1. 34.
Ulpian. libro octavodecimo ad Edictum Prætoris 47. 12. 2.

Ex libro nonodecimo. (b)

Ulpian. libro nonodecimo ad Edictum 10. 1. 2: 10. 2. 2: 4: 6: 8: 10: 12: 14: 16: 18: 20: 22: 24: 10. 3. 4: 6: 35. 2. 43: 40. 4. 30: 41. 1. 44.

Ex libro vicesimo.

Ulpian. libro vicesimo ad Edictum 10. 3. 7: 17. 2. 41: 43. 19. 5: 45. 1. 60: 73.
Ulpian. libro vicesimo (tertio) ad Edictum 11. 3. 11.
Ulpian. libro vicesimo (primo) ad Edictum 28. 5. 30.
Ulpian. libro vicesimo (quinto) ad Edictum Prætoris 47. 12. 3.
Ulpian. libro vicesimo (nono) ad Edictum 48. 9. 7.
Ulpian. libro vicesimo (quinto) ad Edictum 50. 17. 137.

Ex libro vicesimo primo.

Ulpian. libro vicesimo primo ad Edictum 5. 1. 15: 39. 6. 30: 42. 3. 2: 50. 16. 33.
Ulpian. libro vicesimo primo ad Edictum 20. 1. 19: 35. 2. 44: 44. 7. 42: 50. 17. 134.
Ulpian. libro vicesimo (primo) ad Edictum 28. 5. 30.

(a) Adde ex eisdem fragm. tit. 12. de incendiariis, Ulp. libro * ad Edictum tit. si fatebitur injuria occisum. Vide 9. 2. 27. 4: 5: 6: 8.

(b) Adde ex fragm. Pith. tit. 2. de atroci injuria. ex

Ex libro vicesimo secundo.

Ulpian. libro vicesimo secundo ad Edictum 1. 5. 17: 5. 1. 17: 11. 1. 2: 4: 6: 9: 11: 21: 12. 2. 3: 5: 7: 9: 11: 13: 36. 1. 43: 45. 1. 75: 46. 1. 27.

Ex libro vicesimo tertio.

Ulpian. libro vicesimo tertio ad Edictum 5. 1. 18: 9. 3. 1: 3: 5: 9. 4. 21: 11. 3. 1: 3: 5: 7: 9: 13: 11. 5. 1: 17. 1. 43: 46. 1. 31: 50. 5. 13: 50. 16. 36.
Ulpian. libro vicesimo (tertio) ad Edictum 11. 3. 11.
Ulpian. libro vicesimo tertio ad Edictum 19. 1. 33: 26. 7. 8: 50. 17. 135.

Ex libro vicesimo quarto.

Ulpian. libro vicesimo quarto ad Edictum 10. 4. 1: 3: 5: 7: 9: 11: 11. 6. 1: 3: 5: 7: 29. 2. 16.
Ulpian. libro vicesimo quarto ad Edictum 25. 4. 1.

Ex libro vicesimo quinto.

Ulpian. libro vicesimo quinto ad Edictum 1. 8. 7: 11. 7. 2: 4: 6: 8: 10: 12: 14: 16: 20: 22: 24: 27: 31: 27. 3. 9: 47. 23. 6: 50. 16. 38.
Ulpian. libro vicesimo quinto ad Edictum 21. 2. 50.
Ulpian. libro vicesimo (quinto) ad Edictum Prætoris 47. 12. 3.
Ulpian. libro vicesimo (quinto) ad Edictum 50. 17. 137.

Ex libro vicesimo sexto.

Ulpian. libro vicesimo sexto ad Edictum 2. 14: 51: 5. 1. 61: 12. 1. 1: 7: 9: 11: 13: 12. 2. 18: 19: 23: 25: 34: 12. 4. 1: 3: 12. 5. 2: 4: 12. 6. 1: 26: 45. 1. 48.
Ulpian. libro vicesimo sexto ad Edictum 33. 2. 7: 50. 17. 41.

Ex libro vicesimo septimo.

Ulpian. libro vicesimo septimo ad Edictum 12. 2. 36: 13. 1. 8: 13. 3. 1: 3: 13. 4. 2: 4: 13. 5. 1: 3: 5: 7: 11: 14: 16: 18: 42. 1. 56: 42. 2. 5: 46. 2. 11: 50. 16. 182.

Ex libro vicesimo octavo.

Ulpian. libro vicesimo octavo ad Edictum 13. 6. 1: 3: 5: 7: 13. 7. 9: 11: 15: 14. 1. 1: 14. 3. 1: 3: 5: 7: 9: 11: 13: 15: 16. 2. 7: 17. 2. 43: 46. 3. 27: 50. 16. 183: 185: 50. 17. 43.
Ulpian. libro vicesimo octavo ad Edictum 19. 2. 5: 19. 5. 17.

Ex libro vicesimo nono.

Ulpian. libro vicesimo nono ad Edictum 12. 1. 14:

hoc libro sub titulo: si fatebitur injuria occisum esse, in simplicum; forte ex libro 18. ut 9. 2. 27. 11. Item ex variis auctoribus de limitibus tit. finium regundorum. Vide 10. 1. 2.

14: 14. I. 4: 14. 4. I: 3: 5: 7: 9: 14. 5. 2:
 4: 14. 6. I: 3: 7: 9: II: 15. I. I: 3: 5: 7:
 9: II: 13: 15: 17: 19: 21: 30: 15. 2. I: 15.
 3. I: 3: 5: 7: 10: 13: 15. 4. I: 16. I. 2: 4:
 6: 8: 43. 16. 16: 49. 5. I: 50. 17. 44.
 Ulpian. libro vicesimo nono ad Edictum 16. I.
 10: 33. 8. II.
 Ulpian. libro vicesimo (nono) ad Edictum 48.
 9. 7.

Ex libro trigesimo.

Ulpian. libro trigesimo ad Edictum 4. 3. 35:
 12. 3. 3: 13. I. 9: 13. 7. 22: 24: 16. 3. I:
 5: 7: 18. 3. 3: 50. 16. 186: 50. 17. 45: 47.
 Ulpian. libro trigesimo (secundo) ad Edictum
 16. 2. II.
 Ulpian. libro trigesimo ad Edictum 19. 5. 18:
 25. 2. 17.
 Ulpian. libro trigesimo (tertio) ad Edictum 48.
 20. 3.
 Ulpian. libro trigesimo (primo) ad Edictum 50.
 14. 2.

Ex libro trigesimo primo.

Ulpian. libro trigesimo primo ad Edictum 12.
 I. 15: 13. 7. 25: 16. 3. 3: 17. I. 6: 8: 10: 12:
 14: 16: 17. 2. 33: 44: 49. 52: 58: 61: 63.
 Ulpian. libro trigesimo primo ad Edictum 17. 2.
 5: 20: 24: 26: 19. 5. 19: 27. 3. 6.
 Ulpian. libro trigesimo (primo) ad Edictum
 50. 14. 2.

Ex libro trigesimo secundo.

Ulpian. libro trigesimo secundo ad Edictum 10. 3.
 23: 12. 7. 2: 17. 2. 69: 18. I. 30: 18. 2. 16: 18:
 3. 4: 18. 4. 4: 18. 7. 1: 50. 16. 187.
 Ulpian. libro trigesimo (secundo) ad Edictum
 16. 2. II.
 Ulpian. libro trigesimo secundo ad Edictum 18.
 4. II: 19. I. II: 13: 15: 17: 19. 2. 9: II:
 13: 15: 17: 19: 3. I: 19. 5. 20: 21. 2.
 4: 37.

Ex libro trigesimo tertio.

Ulpian. libro tricesimo tertio ad Edictum 12.
 2. 37.
 Ulpian. libro trigesimo tertio ad Edictum 23. 3.
 39: 24. 3. 22: 24: 62: 25. 2. II: 13: 26. 7.
 II: 30. 59.
 Ulpian. libro trigesimo tertio ad Edictum 48.
 8. 8: 48. 20. 5: 49. 17. 7.
 Ulpian. libro trigesimo (tertio) ad Edictum 48.
 20. 3.

Ex libro trigesimo quarto.

Ulpian. libro trigesimo quarto ad Edictum I.
 9. 10: 5. I. 65: 49. 14. 27: 50. 16. 190.
 Ulpian. libro trigesimo quarto ad Edictum 22.
 I. 21: 23: 23. 3. 14: 40: 23. 4. II: 24.
 I. 35: 24. 2. 5: 25. 2. 15: 19: 25. 3. I:
 3: 25. 5. I: 25. 6. I: 27. 2. I: 35. I. 41.

Ex libro trigesimo quinto.

Ulpian. libro trigesimo quinto ad Edictum I.
 Tom. I.

3. 22: 2. 7. 6: 3. 5. 17: 4. 4. 49: 27. 3:
 II: 27. 6. II: 27. 7. 3: 27. 9. I: 3: 5:
 7: 46. 6. 3: 50. 17. 49.

Ulpian. libro trigesimo quinto ad Edictum 23.
 I. 9: 26. 2. 3: 17: 19: 26. 4. 5: 26. 5. 2:
 26. 7. I: 3: 5: 7: 26. 10. I: 3: 27. I. 19:
 27. 3. 7: 13.

Ex libro trigesimo sexto.

Ulpian. libro trigesimo sexto ad Edictum 12.
 3. 4: 26. 5. 3: 26. 7. 6: 9: 27. 2. 2: 27.
 3. I: 27. 5. I.
 Ulpian. libro trigesimo sexto ad Edictum 27.
 4. I: 3: 27. 7. 4: 27. 8. I.

Ex libro trigesimo septimo.

Ulpian. libro trigesimo septimo ad Edictum
 9. 4. 8: 36: 38: 42: II. I. 16: 16. I. 26:
 47. 2. 50: 52: 47. 3. 3: 48. 8. 9: 50. 16. 192.
 Ulpian. libro trigesimo septimo ad Edictum 22.
 5. 12.

Ex libro trigesimo octavo.

Ulpian. libro trigesimo octavo ad Edictum II.
 I. 17: 13. I. 6: 10: 12: 13. 7. 13: 38. I. 2:
 13: 15: 39. 4. 12: 40. 14. 6: 44. I. 12:
 46. 2. 13: 46. 3. 29: 47. 2. 92: 47. 4. I:
 47. 5. I: 47. 6. I: 3: 47. 7. 7: 48. 23. I:
 50. 16. 193.

Idem libro trigesimo octavo 47. 2. 52. 23.

Ex libro trigesimo nono.

Ulpian. libro trigesimo nono ad Edictum I.
 16. 8: I. 18. 4: 2. I. 14: 5. I. 62: 12. 4.
 4: 28. I. 22: 37. I. I: 3: 5: 37. 3. 2:
 37. 4. I: 37. II. I: 38. 6. 6: 48. 18. 2:
 50. I. 4.
 (Ulpian. libro trigesimo nono ad Edictum)
 37: 4. 3.

Ex libro quadragesimo.

Ulpian. libro quadragesimo ad Edictum 3. 3.
 38: 7. I. 8: 37. 4. 8: 10: 37. 5. I: 3: 5:
 8: 10: 12: 14: 37. 6. I: 37. 7. I: 37. 8. I.
 Ulpian. libro quadragesimo (primo) ad Edi-
 ctum 38. 2. 3.

Ex libro quadragesimo primo.

Ulpian. libro quadragesimo primo ad Edictum
 28. 6. 21: 37. 9. I: 6: 37. 10. I: 3: 5:
 37. II. 2.
 Ulpian. libro quadragesimo (primo) ad Edictum
 38. 2. 3.

Ex libro quadragesimo secundo.

Ulpian. libro quadragesimo secundo ad Edi-
 ctum 37: II: 4: 38. 2. I.

Ex libro quadragesimo tertio.

Ulpian. libro quadragesimo tertio ad Edictum
 18. I. 36: 29. 2. 38: 38. 2. 6: 8: 38. 5. 4:
 50. 16. 194.
 Ulpian. libro quadragesimo tertio ad Edictum
 18. 4. 17.

Kk

Ex

Ex libro quadragensimo quarto.

Ulpian. libro quadragensimo quarto ad Edictum
38. 2. 10: 12: 38. 5. 1: 3: 38. 6. 1: 50.
17. 52.

Ex libro quadragensimo quinto.

Ulpian. libro quadragensimo quinto ad Edictum
26. 2. 22.
Ulpian. libro quadragensimo quinto ad Edictum
28. 1. 9: 29. 1. 1: 11: 13: 15: 42: 44:
37. 12. 1: 37. 13. 1: 38. 2. 14: 16: 38.
8. 6: 49. 17. 8.

Ex libro quadragensimo sexto.

Ulpian. libro quadragensimo sexto ad Edictum
28. 3. 11: 29. 2. 39: 29. 4. 23: 38. 7. 2:
38. 8. 1: 38. 10. 2: 38. 16. 5: 50. 16. 195:
50. 17. 54.

Ex libro quadragensimo septimo.

Ulpian. libro quadragensimo septimo ad Edictum
37. 9. 7: 38. 2. 17: 38. 11. 1.

Ex libro quadragensimo octavo.

Ulpian. libro quadragensimo octavo ad Edictum
29. 6. 1: 37. 1. 12: 48. 19. 2.

Ex libro quadragensimo nono.

Ulpian. libro quadragensimo nono ad Edictum
5. 1. 63: 38. 3. 1: 38. 9. 1: 38. 14. 1: 38.
15. 2.
Ulpian. libro quadragensimo nono ad Edictum
26. 7. 10.

Ex libro quinquagensimo.

Ulpian. libro quinquagensimo ad Edictum 2. 15.
1: 29. 3. 2: 4. 6: 8: 29. 4. 1: 4: 6: 8: 10:
12: 29. 5. 1: 3: 5: 24: 40. 4. 12: 45. 1.
50: 48. 18. 3: 50. 16. 197.
Ulpian. libro quinquagesimo ad Edictum 22.
4. 6: 28. 7. 8.
Ulpian. libro quinquagensimo (octavo) ad Edi-
ctum 50. 16. 45.

Ex libro quinquagensimo primo.

Ulpian. libro quinquagensimo primo ad Edictum
6. 1. 68: 7. 1. 64: 7. 9. 9: 45. 1. 51: 46. 3. 30.
Ulpian. libro quinquagesimo primo ad Edictum
30. 71.

Ex libro quinquagensimo secundo.

Ulpian. libro quinquagensimo secundo ad Edi-
ctum 36. 4. 1: 3: 5: 39. 1. 1: 3: 5: 7.

Ex libro quinquagensimo tertio.

Ulpian. libro quinquagensimo tertio ad Edictum
8. 2. 9: 8. 5. 10.
Ulpian. libro quinquagensimo tertio ad Edictum
39. 2. 7: 9: 11: 13: 15: 17: 39. 3. 1: 3:
6: 8: 10: 50. 17. 165.
Idem libro quinquagensimo tertio 39. 3. 4

Ex libro quinquagensimo quarto.

Ulpian. libro quinquagensimo quarto ad Edictum
40. 12. 1: 3: 5: 7: 48. 18. 12: 49. 14. 7.

Ex libro quinquagensimo quinto.

Ulpian. libro quinquagensimo quinto ad Edictum
7. 7. 6: 39. 4. 1: 3: 40. 12. 8: 10: 12: 14:
16: 18: 20: 22: 50. 17. 163.

Ex libro quinquagensimo sexto.

Ulpian. libro quinquagensimo sexto ad Edictum
47. 8. 2: 4: 47. 9. 1: 3: 47. 10. 1: 3: 5:
48. 2. 15: 50. 16. 40: 50. 17. 140.

Ex libro quinquagensimo septimo.

Ulpian. libro quinquagensimo septimo ad Edi-
ctum 2. 4. 12: 28. 2. 18: 29. 2. 56: 43. 24.
19: 47. 10. 7: 9: 11: 13: 17: 48. 19. 19: 50.
16. 42.

Ex libro quinquagensimo octavo.

Ulpian. libro quinquagensimo octavo ad Edictum
2. 6. 4: 39. 5. 17: 42. 1. 4: 42. 2. 2: 42.
3. 3: 50. 16. 43.
Ulpian. libro quinquagensimo (octavo) ad Edi-
ctum 50. 16. 45.

Ex libro quinquagensimo nono.

Ulpian. libro quinquagensimo nono ad Edictum
42. 1. 5: 42. 3. 4: 42. 4. 3: 5: 7: 48. 6. 4:
50. 16. 46: 49.

Ex libro sexagensimo.

Ulpian. libro sexagensimo ad Edictum 3. 3.
51: 53: 5. 1. 19: 29. 2. 69: 40. 5. 2: 4:
42. 4. 8.
Ulpian. libro sexagensimo (octavo) ad Edictum
11. 8. 1.
Ulpian. libro sexagensimo ad Edictum 28. 8. 1:
3: 7: 42. 5. 5.
Ulpian. libro sexagensimo (sexto) ad Edictum
37. 15. 9.
Ulpian. libro sexagensimo (nono) ad Edictum
43. 16. 1.

Ex libro sexagensimo primo.

Ulpian. libro sexagensimo primo ad Edictum 22.
1. 36: 26. 5. 18: 26. 10. 8: 28. 8. 4: 8.
Ulpian. libro sexagensimo primo ad Edictum
29. 2. 20: 66: 71: 42. 5. 8: 46. 3. 55: 50.
1. 30: 50. 16. 50: 52.

Ex libro sexagensimo secundo.

Ulpian. libro sexagensimo secundo ad Edictum
1. 9. 1: 2. 12. 5: 17. 1. 44: 42. 5. 9: 50.
16. 54: 56: 50. 17. 143.
Ulpian. libro sexagensimo secundo ad Edictum
22. 1. 46: 42. 5. 11: 15.

Ex libro sexagensimo tertio.

Ulpian. libro sexagensimo tertio ad Edictum
15. 1. 44: 16. 2. 10: 23. 3. 3: 39. 2. 23:
42. 1. 16: 49. 14. 6.

Ulpian. libro sexagesimo tertio ad Edictum 20.
1. 20: 40. 5. 7: 42. 5. 17: 19: 22: 24.

Ex libro sexagesimo quarto.

Ulpian. libro sexagesimo quarto ad Edictum
14. 6. 2: 16. 2. 12. 38. 1. 29: 42. 3. 6: 42. 6. 1.

Ulpian. libro sexagesimo quarto ad Edictum 26.
9. 4: 34. 3. 15: 42. 5. 25.

Ex libro sexagesimo quinto.

Ulpian. libro sexagesimo quinto ad Edictum 3.
3. 55: 40. 4. 32: 40. 5. 3: 41. 1. 46: 42. 7. 2.

Ex libro sexagesimo sexto.

Ulpian. libro sexagesimo sexto ad Edictum 3.
3. 56: 12. 6. 9: 16. 2. 13: 42. 1. 6: 18:
42. 8. 1: 6: 50. 17. 145.

Ulpian. libro sexagesimo (sexto) ad Edictum
37. 15. 9.

Ulpian. libro sexagesimo sexto ad Edictum 48.
8. 3.

Ex libro sexagesimo septimo.

Ulpian. libro sexagesimo septimo ad Edictum 5.
3. 12: 42: 41. 2. 4: 43. 1. 1: 43. 2. 1:
43. 3. 1: 49. 17. 2: 50. 17. 149.

Ulpian. libro sexagesimo septimo ad Edictum 30. 1.

Ex libro sexagesimo octavo.

Ulpian. libro sexagesimo octavo ad Edictum 1.
8. 9: 6. 1. 45: 11. 7. 33: 12. 6. 42: 43. 4.
3: 43. 5. 1: 3: 43. 6. 1: 43. 8. 2: 43. 9. 1:
43. 11. 1: 43. 12. 1: 43. 13. 1: 43. 14. 1: 43.
15. 1: 48. 6. 10: 48. 13. 11: 50. 16. 59: 50.
17. 150.

Ulpian. libro sexagesimo (octavo) ad Edictum
11. 8. 1.

Ex libro sexagesimo nono.

Ulpian. libro sexagesimo nono ad Edictum 19.
2. 46: 41. 2. 10: 43. 1. 3: 43. 4. 4: 43. 16.
3: 43. 17. 1: 3: 48. 7. 5: 50. 16. 60: 50.
17. 152.

Ulpian. libro sexagesimo (nono) ad Edictum
43. 16. 1.

Ex libro septuagesimo.

Ulpian. libro septuagesimo ad Edictum 5. 1. 21:
6. 1. 25: 8. 5. 3: 41. 2. 2: 6: 12: 43. 17. 4:
43. 18. 1: 43. 19. 1: 3: 43. 20. 1: 43. 21. 1:
3: 43. 22. 1: 43. 24. 5: 43. 33. 2: 45. 1.
79: 46. 5. 1: 50. 17. 154: 156.

Ulpian. libro septuagesimo ad Edictum 19. 1. 35:
28. 8. 5.

Ulpian. libro septuagesimo (primo) ad Edictum
50. 17. 157.

Ex libro septuagesimo primo.

Ulpian. libro septuagesimo primo ad Edictum
10. 3. 12: 39. 1. 20: 43. 23. 1: 43. 24. 1: 3:
7: 9: 11: 13: 15: 43. 25. 1: 43. 26. 2: 4:
6: 8: 43. 27. 1: 43. 28. 1: 43. 29. 1: 3: 43.
30. 1: 3: 50. 16. 63.

Ulpian. libro septuagesimo primo ad Edictum 19.
2. 14: 39. 5. 18.

Ulpian. libro septuagesimo (primo) ad Edictum
50. 17. 157.

Ex libro septuagesimo secundo.

Ulpian. libro septuagesimo secundo ad Edictum
24. 1. 46: 41. 2. 13.

Ulpian. libro septuagesimo secundo ad Edictum
43. 4. 1: 43. 31. 1: 44. 2. 4: 50. 16. 65.

Ex libro septuagesimo tertio.

Ulpian. libro septuagesimo tertio ad Edictum
20. 1. 6: 8: 10: 14: 21: 20. 2. 3: 6: 20. 4.
6: 20. 6. 4: 6: 41. 2. 16: 42. 8. 2.

Ulpian. libro septuagesimo tertio ad Edictum
42. 8. 10: 43. 32. 1.

Ex libro septuagesimo quarto.

Ulpian. libro septuagesimo quarto ad Edictum
2. 11. 2: 4: 2. 15. 2: 3. 3. 57: 27. 3. 16:
44. 1. 2: 44. 2. 5: 44. 3. 1: 50. 16. 66.

Ulpian. libro septuagesimo quarto ad Edictum
21. 1. 59: 45. 1. 80.

Ulpian. libro septuagesimo quarto ad Edictum
Prætoris 50. 7. 14.

Ex libro septuagesimo quinto.

Ulpian. libro septuagesimo quinto ad Edictum
2. 8. 11: 5. 3. 6: 10. 3. 13: 41. 4. 3: 44. 2. 7:
9: 11: 13.

Ex libro septuagesimo sexto.

Ulpian. libro septuagesimo sexto ad Edictum 21.
3. 1: 35. 2. 46: 41. 2. 17.

Ulpian. libro septuagesimo sexto ad Edictum
39. 5. 3: 19: 39. 6. 32: 44. 4. 2: 4: 7: 44.
5. 1: 44. 6. 1: 46. 1. 32: 50. 16. 67: 50. 17. 160.

Ex libro septuagesimo septimo.

Ulpian. libro septuagesimo septimo ad Edictum
2. 8. 12: 2. 11. 9: 2. 12. 6: 4. 8. 36: 42. 1.
26: 45. 1. 81: 45. 1. 33: 46. 3. 57: 46. 4.

20: 46. 7. 3: 5: 47. 10. 15: 50. 16. 68: 50.
17. 161.

Ulpian. libro septuagesimo septimo ad Edictum
22. 2. 8.

Ex libro septuagesimo octavo.

Ulpian. libro septuagesimo octavo ad Edictum
45. 1. 82: 46. 7. 6: 50. 16. 69.

Ex libro septuagesimo nono.

Ulpian. libro septuagesimo nono ad Edictum
7. 5. 10: 7. 9. 1: 3: 5: 7: 35. 2. 47: 35. 3.
1: 3: 36. 3. 1: 3: 14. 36. 4. 2: 37. 6. 5:
45. 1. 86: 46. 5. 3: 46. 6. 2: 4: 50. 16. 71.

Ex libro octagesimo.

Ulpian. libro octagesimo ad Edictum 21. 1. 61:
21. 2. 28: 51.

Ulpian. libro octagesimo ad Edictum 39. 1. 21:
50. 16. 73.

Ulpian. libro octagesimo ad Edictum 46. 3. 58:
46. 8. 10. 12.

Ex libro octagesimo primo.

Ulpian. libro octogesimo primo ad Edictum 21.
2. 52.

Ulpian. libro octogesimo primo ad Edictum 39.
2. 24. 26. 28. 30.

Ulpian. libro octagesimo primo ad Edictum 42.
4. 10. (a)

Ex libro primo ad Edictum Aedilium Curulium.

Ulpian. libro I. ad Edictum Aedilium (Curulium) 1. 3. 13.

Ulpian. libro primo ad Edictum Aedilium Curulium 2. 14. 31. 21. 1. 1. 4. 6. 8. 10. 12. 14. 17. 19. 21. 23. 25. 27. 29. 31. 33. 35. 37. 63. 47. 2. 65.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro secundo ad Edictum Aedilium Curulium 21. 1. 38. 40. 42. 21. 2. 55.

Ex libro primo ad Masurium Sabinum. (b)

Ulpian. libro primo ad Sabinum 1. 5. 10. 1. 7. 9. 18. 1. 2. 26. 8. 1. 27. 10. 1. 28. 1. 18. 20. 28. 2. 1. 3. 15. 28. 5. 1. 29. 1. 4. 29. 2. 5. 37. 1. 7. 40. 9. 1. 41. 1. 17. 45. 1. 6. 50. 16. 159. 50. 17. 2.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro secundo ad Sabinum 26. 2. 2. 28. 1. 21. 28. 3. 2. 28. 5. 2. 29. 1. 3. 33. 5. 1. 50. 16. 160.

Ex libro tertio.

Ulpianus libro III. ad Sabinum 1. 3. 8.

Ulpian. libro tertio ad Sabinum 24. 1. 22. 28. 2. 4. 6. 28. 3. 3. 5. 28. 5. 3. 29. 2. 4. 40. 8. 4. 40. 9. 2. 50. 17. 3.

Ex libro quarto.

Ulpian. libro quarto ad Sabinum 28. 5. 4. 6. 28. 6. 8. 10. 29. 1. 5. 29. 2. 2. 30. 3. 40. 4. 1. 40. 7. 2. 41. 1. 18. 45. 3. 2.

Ex libro quinto.

Ulpian. libro quinto ad Sabinum 28. 5. 9. 28. 28. 7. 1. 29. 1. 6. 30. 4. 35. 1. 2. 40. 3. 1. 40. 4. 2. 45. 3. 3. 46. 2. 4.

Ulpian. libro quinto (decimo) ad Sabinum 30. 17.

Ex libro sexto.

Ulpian. libro sexto ad Sabinum 23. 3. 33. 24. 1. 23. 28. 1. 5. 28. 6. 2. 28. 7. 2. 29. 2. 3. 6. 35. 1. 3. 40. 1. 1. 45. 1. 7. 49. 17. 5. 50. 17. 4.

Ex libro septimo.

Ulpian. libro septimo ad Sabinum 28. 5. 13.

15. 17. 19. 29. 2. 8. 10. 13. 15. 17. 21. 24. 29. 4. 2. 39. 6. 8. 50. 16. 161. 50. 17. 6.

Ex libro octavo.

Ulpian. libro octavo ad Sabinum 28. 7. 4. 29. 2. 25. 28. 30. 32. 34. 38. 6. 3. 43. 16.

13. 47. 20. 2.

Ulpian. libro octavo ad Masurium Sabinum 50. 7. 1.

Ex libro nono.

Ulpian. libro nono ad Sabinum 1. 6. 6. 28. 2. 12. 28. 7. 6. 29. 1. 7. 9. 29. 2. 35.

31. 1. 47. 2. 30.

Ex libro decimo.

Ulpian. libro decimo ad Sabinum 8. 4. 10. 28. 1. 11. 28. 3. 6. 7. 34. 7. 4.

Ex libro undecimo.

Ulpian. libro undecimo ad Sabinum 28. 3. 8. 29. 1. 10.

Ex libro duodecimo.

Ulpian. libro duodecimo ad Sabinum 38. 16. 1. 38. 17. 1. 49. 15. 15.

(Paulus) Ulpianus libro duodecimo ad Sabinum 44. 7. 11.

Ex libro tertiodecimo.

Ulpian. libro tertiodecimo ad Sabinum 38. 16. 2. 38. 17. 2. 49. 15. 16.

Ex libro quartodecimo.

Ulpian. libro quartodecimo ad Sabinum 1. 7. 12. 8. 3. 18. 26. 4. 1. 38. 4. 1. 5. 38. 16.

3. 40. 3. 2. 48. 19. 3.

Ulpian. libro (quintodecimo) quartodecimo ad Sabinum 38. 4. 3.

Ex libro quintodecimo.

Ulpian. libro quintodecimo ad Sabinum 11. 7. 19. 26. 2. 5. 28. 4. 1. 30. 14. 19. 21.

36. 1. 18. 36. 2. 2. 37. 9. 9. 38. 1. 5. 50. 16. 164. 50. 17. 9.

Ulpian. libro quinto (decimo) ad Sabinum 30. 17.

Ulpian. libro (quintodecimo) quartodecimo ad Sabinum 38. 4. 3.

Ex libro sextodecimo.

Ulpian. libro sextodecimo ad Sabinum 12. 6. 2. 5. 28. 6. 18. 20. 35. 2. 70.

Ex libro septimodecimo.

Ulpian. libro septimodecimo ad Sabinum 6. 3. 2. 7. 1. 7. 9. 12. 21. 23. 68. 70. 72.

7. 2. 1. 3. 6. 8. 12. 7. 3. 1. 7. 4. 1. 3. 5. 8. 10. 12. 29. 7. 8. 2. 4. 6. 8. 10.

12. 14. 40. 1. 2. 45. 1. 114.

Ex

(a) Ex incerto libro ad Edictum Praetoris adde constit. 4. de liber. prater.

(b) Sic 50. 7. 1. & constit. ult. de hered. intit. Falsum

autem est, quod Lampridius ait, Sabinum consularem, ad quem Ulpianus scripsit, Elagabali temporibus vixisse.

Ex libro octavodecimo.

Ulpian. libro octavodecimo ad Sabinum 7. 1.
13: 15: 17: 20: 22: 25: 27: 29: 7. 4.
15: 7. 5. 1: 3: 5: 11: 7. 6. 1: 7. 9. 12:
12. 5. 6: 13. 1. 1: 13. 3. 2: 33. 2. 4: 35.
1. 7: 40. 2. 2: 40. 4. 6.

Ex libro nonodecimo.

Ulpian. libro nonodecimo ad Sabinum 23. 4. 2:
30. 28: 30: 33. 4. 1: 36. 1. 20: 36. 2.
4. 40. 4. 7: 45. 1. 13: 49. 14. 25: 50.
17. 13.

Ex libro vicesimo.

Ulpian. libro vicesimo ad Sabinum 30. 32: 32.
71: 73: 75: 33. 5. 2: 33. 6. 1: 33. 7. 8:
10: 12: 35. 1. 9.
Ulpian. libro vicesimo ad Sabinum 34. 2. 19:
36. 2. 5: 7.

Ex libro vicesimo primo.

Ulpian. libro vicesimo primo ad Sabinum 30.
34: 37: 39: 43.
Ulpian. libro vicesimo primo ad Sabinum 30.
41: 34. 2. 17: 34. 3. 1: 36. 2. 9. 45. 3. 4:
50. 4. 2: 50. 17. 16.

Ex libro vicesimo secundo.

Ulpian. libro vicesimo secundo ad Sabinum 30.
44: 47: 32. 47: 49: 70: 33. 9. 3: 34. 7. 5.
Ulpian. libro vicesimo secundo ad Sabinum 32.
45: 34. 2. 22.

Ex libro vicesimo tertio.

Ulpian. libro vicesimo tertio ad Sabinum 30.
49: 32. 50: 33. 5. 3: 33. 6. 3: 9: 11: 13:
34. 3. 7: 35. 1. 10.
Ulpian. libro vicesimo tertio ad Sabinum 34.
3. 3: 5: 36. 2. 10: 12: 50. 17. 17.

Ex libro vicesimo quarto.

Ulpian. libro vicesimo quarto ad Sabinum 26.
2. 8: 26. 8. 2: 32: 52: 33. 1. 3: 33. 9. 1: 34.
3. 9: 34. 4. 3: 35: 1. 12.
Ulpian. libro vicesimo quarto ad Sabinum 30.
50: 34. 4. 7: 36. 2. 8: 14: 40. 4. 9: 46.
3. 9: 46. 4. 2: 50. 17. 19.
Ulpian. libro vicesimo quarto ad Sabinum 39.
6. 10.

Ex libro vicesimo quinto.

Ulpian. libro vicesimo quinto ad Sabinum 1.
6. 7: 1. 8. 7: 50. 1. 3: 50. 16. 167.
Ulpian. libro vicesimo quinto ad Sabinum 30.
53: 32. 55: 33. 8. 6: 8: 34. 5. 19.

Ex libro vicesimo sexto.

Ulpian. libro vicesimo sexto ad Sabinum 1.
6. 8: 1. 7. 15: 17: 19: 22: 1. 14. 1: 1. 16.
3: 1. 18. 2: 1. 20. 1: 15. 1. 24: 38. 1. 6.
Ulpian. libro vicesimo sexto ad Sabinum 23.
2. 9: 12: 24. 2. 4.

Ex libro vicesimo septimo.

Ulpian. libro vicesimo septimo ad Sabinum 1.
5. 18: 24: 40. 7. 3: 6: 41. 3. 7: 50. 16.
90: 50. 17. 21.

Ex libro vicesimo octavo.

Ulpian. libro vicesimo octavo ad Sabinum 4.
8. 45: 8. 4. 6: 12. 2. 33: 18. 1. 3: 7: 9:
22: 18. 2. 2: 4. 6: 9: 11: 13: 18. 3. 1:
38. 1. 7: 50. 15. 2: 50. 17. 22.
Ulpian. libro vicesimo octavo ad Sabinum 18.
1. 11: 14: 24: 18. 6. 1: 4: 19. 1. 1: 21. 2.
1: 40. 7. 9: 45. 1. 17.

Ex libro vicesimo nono.

Ulpian. libro vicesimo nono ad Sabinum 8. 2.
3: 15: 17: 13. 6. 10: 12: 18. 1. 47: 49:
41. 1. 20: 41. 3. 26: 47. 2. 10: 12: 14:
50. 17. 23.
Ulpian. libro vicesimo nono ad Sabinum 21.
2. 17: 19: 21: 23: 25.

Ex libro trigesimo.

Ulpian. libro trigesimo ad Sabinum 5. 1. 56:
10. 2. 43: 10. 3. 3: 21: 16. 2. 6: 17. 2.
29: 31: 45: 47: 51: 53: 55: 57: 41. 2.
29: 46. 3. 12: 14: 50. 17. 26.
Ulpian. libro trigesimo ad Sabinum 17. 1. 7: 9:
11: 14: 16: 19: 21: 23: 35: 19. 5. 4:
13: 24. 3. 5.
Ulpian. libro trigesimo (nono) ad Sabinum
50. 16. 173.

Ex libro trigesimo primo.

Ulpian. libro trigesimo primo ad Sabinum 23.
3. 5: 7: 24. 1. 7: 24. 3. 7.
Ulpian. libro trigesimo primo ad Sabinum 23.
3. 9: 23. 4. 4: 27. 10. 3: 41. 3. 27: 41.
9. 1: 49. 14. 26.

Ex libro trigesimo secundo.

Ulpian. libro trigesimo secundo ad Sabinum 24.
1. 1: 3: 5: 9: 11: 13: 15: 17: 19: 21.
Ulpian. libro trigesimo secundo ad Sabinum
39. 5. 5: 39. 6. 2: 7: 49. 17. 6.

Ex libro trigesimo tertio.

Ulpian. libro trigesimo tertio ad Sabinum 23.
3. 34: 24. 1. 32: 30. 57.
Ulpian. libro trigesimo tertio ad Sabinum 34.
4. 4: 39. 6. 11: 43. 7. 3: 50. 16. 170.

Ex libro trigesimo quarto.

Ulpian. libro trigesimo quarto ad Sabinum 12.
1. 4: 46. 2. 5: 46. 4. 5: 47. 10. 28.
Ulpian. libro trigesimo quarto ad Sabinum 18.
1. 25: 23. 2. 13: 23. 3. 10: 12: 16: 19:
38. 1. 9: 45. 1. 20.

Ex libro trigesimo quinto.

Ulpian. libro trigesimo quinto ad Sabinum 12.
6. 11: 37. 4. 17: 48. 1. 3: 49. 15. 18.

Ulpian. libro trigensimo quinto ad Sabinum 23.
1. 4: 23. 2. 6: 23. 3. 21: 23: 24. 3. 2.

Ex libro trigensimo sexto.

Ulpian. libro trigensimo sexto ad Sabinum 1. 6.
5: 2. 14. 49: 23. 1. 6: 24. 3. 14: 29. 1.
28: 50. 17. 28: 30.

Ulpian. libro trigensimo sexto ad Sabinum 23. 3.
27: 29: 24. 1. 33: 24. 3. 12: 19: 25. 1.
1: 3: 5: 7: 9: 11: 25. 2. 7: 26. 2. 10.

Ex libro trigensimo septimo.

Ulpian. libro trigensimo septimo ad Sabinum 26.
1. 3: 14: 26. 2. 11: 26. 4. 2.

Ex libro trigensimo octavo.

Ulpian. libro trigensimo octavo ad Sabinum 1.
5. 20: 1. 14. 3: 27. 10. 4: 50. 16. 172.

Ulpian. libro trigensimo octavo ad Sabinum 26.
1. 6: 15: 26. 2. 12: 15: 26. 4. 3.

Ex libro trigensimo nono.

Ulpian. libro trigensimo nono ad Sabinum 1. 20.
2: 27. 7. 2: 46. 1. 1: 47. 2. 17.

Ulpian. libro trigensimo nono ad Sabinum 26. 2.
6: 16: 26. 5. 1.

Ulpian. libro trigensimo (nono) ad Sabinum 50.
16. 173.

Ex libro quadragesimo.

Ulpian. libro quadragesimo ad Sabinum 13. 7.
1: 17. 1. 18: 41. 1. 22: 47. 2. 19.

Ulpian. libro quadragesimo ad Sabinum 47. 2.
21. Volgaris &c. Ibid. 47. 2. 21. 2. Si quis
as &c. Ex libro octavo Pomponii ad Sabinum,
aut minus esse &c. idem Ulpianus. Sed & si &c.

Ulpian. libro quadragesimo ad Sabinum 26. 8.
5: 7.

Ulpian. libro quadragesimo (primo) ad Sabinum
47. 2. 25.

Ex libro quadragesimo primo.

Ulpian. libro quadragesimo primo ad Sabinum
5. 1. 57: 9. 2. 41: 9. 4. 35: 13. 1. 4: 13.
7. 4: 16. 3. 11: 18. 1. 28: 46. 3. 18: 47.
1. 1: 47. 2. 3: 5: 7: 23: 27: 29: 31: 33:
36: 39: 41: 43: 45.

Ulpian. libro quadragesimo primo ad Sabinum
19. 5. 14.

Ulpian. libro quadragesimo (primo) ad Sabinum
47. 2. 25.

Ex libro quadragesimo secundo.

Ulpian. libro quadragesimo secundo ad Sabinum
19. 5. 15: 21. 2. 31: 45. 1. 26.

Ulpian. libro quadragesimo secundo ad Sabinum
2. 14. 50: 4. 3. 34: 9. 2. 20: 44: 13. 1.
7: 39. 2. 33: 35: 37: 39. 5. 6: 47. 2. 46:
48: 47. 3. 2: 47. 7. 3: 47. 10. 30: 32: 50.
14. 1: 50. 16. 174: 50. 17. 31.

Ex libro quadragesimo tertio.

Ulpian. libro quadragesimo tertio ad Sabinum

12. 6. 23: 12. 7. 1: 15. 1. 41: 17. 1. 19: 18. 1. 29:
39. 2. 40: 41. 1. 23: 46. 1. 3: 46. 3. 1: 3:
5: 7: 47. 1. 2: 50. 17. 32.

Ulpian. libro quadragesimo tertio ad Sabinum
24. 1. 34: 27. 3. 5: 33. 8. 24.

Ex libro quadragesimo quarto.

Ulpian. libro quadragesimo quarto ad Sabinum
4. 3. 37: 18. 1. 32: 34. 2. 23: 25: 27: 39.
5. 7: 39. 6. 12: 48. 13. 1.

Ulpian. libro quadragesimo quarto ad Sabinum
21. 1. 9.

Ex libro quadragesimo quinto.

Ulpian. libro quadragesimo quinto ad Sabinum
3. 5. 4: 17. 2. 42: 39. 1. 10: 46. 1. 4: 46. 3.
22: 50. 16. 176: 50. 17. 34.

Ulpian. libro quadragesimo quinto ad Sabinum
42. 5. 36.

Ex libro quadragesimo sexto.

Ulpian. libro quadragesimo sexto ad Sabinum
2. 15. 4: 12. 6. 24: 45. 1. 29: 46. 1. 5:
46. 2. 1: 6: 8.

Ulpian. libro quadragesimo sexto ad Sabinum
19. 1. 10: 21. 2. 32.

Ex libro quadragesimo septimo.

Ulpian. libro quadragesimo septimo ad Sabinum
2. 5. 3: 2. 9. 5: 2. 11. 11: 12. 6. 18: 25:
13. 4. 9: 17. 1. 21: 45. 1. 32: 45. 2.
3: 46. 1. 6: 8: 46. 2. 9: 46. 3. 24: 46. 4. 6: 50.
16. 177.

Ulpian. libro quadragesimo septimo ad Sabinum
23. 3. 35: 45. 1. 30.

(Paulus) Ulpianus libro quadragesimo septimo
ad Sabinum 44. 7. 10.

Ex libro quadragesimo octavo.

Ulpian. libro quadragesimo octavo ad Sabinum
5. 2. 24: 13. 6. 14: 36. 3. 8: 45. 1. 34: 36:
45. 3. 5: 7: 9: 11: 13: 46. 2. 2: 46. 4. 8: 50.
17. 35.

Ulpian. libro quadragesimo octavo ad Sabinum
23. 3. 36: 38: 26. 8. 8: 45. 1. 1.

Ex libro quadragesimo nono.

Ulpian. libro quadragesimo nono ad Sabinum
18. 4. 2: 45. 1. 3: 38: 50. 16. 178.

Ex libro quinquagesimo.

Ulpian. libro quinquagesimo ad Sabinum 9. 2.
46: 34. 4. 12: 45. 1. 41: 43: 45: 47: 46.
4. 7: 13.

Ex libro quinquagesimo primo.

Ulpian. libro quinquagesimo primo ad Sabinum
2. 1. 13: 4. 5. 6: 5. 1. 59: 12. 3. 1: 42. 1. 55:
50. 16. 179: 50. 17. 37.

Ulpian. libro quinquagesimo primo ad Sabinum
21. 2. 33.

Ex libro primo ad legem Juliam, (a)
& Papiam.

Ulpian. libro primo ad Legem Juliam, & Papiam
 1. 5. 25: 1. 9. 5: 7: 23. 2. 43: 35. 2. 62:
 40. 10. 6: 40. 16. 4: 50. 16. 128: 50. 17. 207.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro secundo ad Legem Juliam, & Papiam
 25. 7. 1: 29. 2. 79: 50. 16. 130.

Ex libro tertio.

Ulpian. libro tertio ad legem Juliam, & Papiam
 23. 1. 16: 23. 2. 27: 29: 45: 24. 2. 11: 40.
 10. 4: 50. 16. 131.

Ulpian. libro tertio (decimo) ad Legem Juliam,
 & Papiam 34. 8. 4

Ex libro quarto.

Ulpian. libro quarto ad Legem Juliam, & Papiam
 1. 6. 10: 1. 7. 46: 36. 2. 23: 49. 15. 9: 50.
 16. 133: 135: 50. 17. 209.

Ex libro quinto.

Ulpian. libro quinto ad Legem Juliam, & Papiam
 37. 14. 14: 38. 10. 6: 50. 16. 136.

Ex libro sexto.

Ulpian. libro sexto ad Legem Juliam, & Papiam
 4. 6. 36: 38: 23. 2. 31.

Ex libro septimo.

Ulpian. libro septimo ad Legem Juliam, & Papiam
 24. 3. 64: 50. 16. 139.

Ex libro octavo.

Ulpian. libro octavo ad Legem Juliam, & Papiam
 31. 51: 35. 1. 61: 39. 6. 36: 48. 8. 15:
 49. 17. 3: 50. 16. 139.

Ex libro nono.

Ulpian. libro nono ad Legem Juliam, & Papiam
 26. 5. 4: 50. 16. 143.

Ex libro decimo.

Ulpian. libro decimo ad Legem Juliam, & Papiam
 37. 14. 11: 16: 50. 16. 145.

Ex libro undecimo.

Ulpian. libro undecimo ad legem Juliam, & Papiam
 37. 14. 17: 38. 1. 36: 38. 2. 37.

Ex libro tertiodecimo.

Ulpian. libro XIII. ad Legem Juliam, & Papiam
 1. 3. 31.

Ulpian. libro tertiodecimo ad Legem Juliam, & Papiam
 8. 1. 7: 29. 2. 81: 29. 3. 10: 12: 35.
 1. 59: 35. 2. 64.

Ulpian. libro tertio (decimo) ad Legem Juliam,
 & Papiam 34. 8. 4

(a) Ex libro incerto ad Masurium Sabinum, d. *constit.*
ult. de hered. instit. & *constit. sign. de emendatione Codicis.*
 libri Sabiniani appellantur *constit. ult. de indicta vidu.*

Ex libro quartodecimo.

Ulpian. libro quartodecimo ad Legem Juliam,
 & Papiam 34. 9. 9.

Ex libro quintodecimo.

Ulpian. libro quintodecimo ad Legem Juliam,
 & Papiam 33. 2. 22: 39. 6. 37.

Ex libro sextodecimo.

Ulpian. libro sextodecimo ad Legem Juliam, &
 & Papiam 31. 60.

Ex libro octavodecimo.

Ulpian. libro octavodecimo ad Legem Juliam,
 & Papiam 22. 6. 6: 29. 2. 83: 31. 61: 35.
 2. 66: 49. 14. 16.

Ex libro nonodecimo.

Ulpian. libro nonodecimo ad Legem Juliam, &
 Papiam 4. 4. 2.

Ex libro vicesimo.

Ulpian. libro vicesimo ad Legem Juliam, & Papiam
 1. 16. 14: 27. 1. 18.

Ex libro primo ad Legem Æliam Sentiam.

Ulpian. libro primo ad Legem Æliam Sentiam
 50. 16. 216.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro secundo ad Legem Æliam Sentiam
 40. 2. 12: 16.

Ex libro quarto.

Ulpian. libro quarto ad Legem Æliam Sentiam
 40. 9. 30.

*Ex libro secundo ad Legem Juliam
 de Adulteriis.*

Ulpian. libro secundo ad Legem Juliam de Adulteriis
 48. 5. 17.

Ulpian. libro secundo ad Legem Juliam de Adulteriis
 48. 5. 19: 25.

Ex libro primo de Adulteriis.

Ulpian. libro primo de Adulteriis 48. 5. 1: 12:
 16: 23: 50. 16. 212.

Ulpian. libro primo de Adulteriis 48. 5. 21: 48.
 8. 2: 48. 13. 3.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro secundo de Adulteriis 48. 2. 4: 48.
 5. 15.

Ulpian. libro secundo de Adulteriis 48. 5. 3: 13:
 48. 16. 12.

Ex libro tertio.

Ulpian. libro tertio de Adulteriis 48. 2. 5: 48.
 5. 27.

Ulp.

Ulp. ad Sabinum utitur hac voce *fruiturum*, ait Priscian.
lib. 10.

Ulpian. libro tertio de Adulteriis 47. II. 3: 48.
18. 7.

Ex libro quarto.

Ulpian. libro (quinto) *quarto* de Adulteriis 40.
9. 12.

Ulpian. libro quarto de Adulteriis 40. 9. 14: 48.
5. 9: 29.

Ex libro quinto.

Ulpian. libro quinto de Adulteriis 23. 5. 2: 6: 13.

Ulpian. libro (quinto) *quarto* de Adulteriis 40.
9. 12.

Ex libro primo Disputationum.

Ulpian. libro primo Disputationum 1. 7. 24: 1.
16. 1: 3. 3. 28: 5. 1. 64: 12. 1. 17: 27. 3. 15:
44. 7. 13: 46. 8. 20: 50. 1. 2: 50. 2. 2: 50.
12. 2.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro secundo Disputationum 5. 1. 14:
66: 5. 2. 25: 10. 2. 49: 12. 4. 5: 12. 6. 29:
14. 5. 6: 15. 1. 32: 36: 15. 3. 15: 19. 2. 26:
19. 5. 21: 21. 2. 38: 26. 1. 7: 42. 1. 57: 50.
17. 58.

Ex libro tertio.

Ulpian. libro tertio Disputationum 12. 4. 6: 13.
7. 26: 14. 5. 3: 18. 1. 37: 20. 4. 5: 7: 23.
1. 10: 23. 2. 56: 23. 3. 43: 24. 3. 21: 29:
26. 10. 5: 27. 8. 2: 4: 39. 5. 12: 40. 9. 4:
44. 2. 23. 44. 3. 5: 47. 2. 55: 48. 5. 26: 48
18. 4: 49. 14. 28: 50. 17. 59.

Ex libro quarto.

Ulpian. libro quarto Disputationum 28. 1. 23.
28. 3. 4: 12: 28. 4. 2: 28. 5. 35: 28. 6. 24:
29. 1. 19: 29. 2. 40: 42: 29. 4. 20: 29. 7.
1: 30. 74: 32. 58: 37. 5. 16: 37. 7. 3: 37.
11. 5: 38. 2. 19: 40. 2. 3: 41. 1. 33. 48. 10.
3: 49. 17. 9: 50. 12. 3.

Ex libro quinto.

Ulpian. libro quinto Disputationum 7. 4. 16: 30.
75: 77: 33. 4. 2: 34. 4. 9: 35. 1. 19: 36.
1. 22: 36. 2. 3: 15: 40. 4. 13: 40. 5. 45.

Ex libro sexto.

Ulpian. libro sexto Disputationum 1. 5. 16: 3. 5.
44: 5. 1. 67: 22. 3. 18: 34. 5. 10: 35. 2. 35:
40. 1. 4: 40. 5. 46: 41. 8. 1: 42. 8. 14.

Ex libro septimo.

Ulpian. libro septimo Disputationum 2. 15. 7:
3. 3. 44: 12. 1. 18: 17. 1. 29: 18. 1. 38: 20.
4. 8: 22. 3. 19: 39. 5. 13: 41. 1. 35: 41. 2.
34: 42. 1. 58: 44. 7. 14: 45. 1. 52: 46. 1.
10: 46. 2. 14: 46. 3. 31: 46. 4. 16: 46. 7. 13.

Ex libro octavo.

Ulpian. libro octavo Disputationum 5. 1. 68:

70: 72: 5. 2. 26: 18. 6. 10: 20. 6. 3: 21. 1.
49: 28. 5. 36: 28. 7. 10: 30. 78: 33. 2. 9:
35. 2. 82: 37. II. 6: 39. 4. 14: 40. 4. 14:
48. 1. 5: 48. 4. 2: 11: 48. 5. 2: 4: 48. 9. 8:
48. 10. 4: 48. 16. 7: 48. 19. 1: 48. 21. 1: 49.
1. 10: 49. 14. 29: 49. 16. 8.

Ex libro nono.

Ulpian. libro nono Disputationum 9. 2. 49.

Ex libro decimo.

Ulpian. libro decimo Disputationum 12. 6. 30:
50. 8. 1: 50. 17. 60. (a)

Ex libro primo de Omnibus tribunalibus.

Ulpian. libro primo de Omnibus tribunalibus 1.
14. 4: 1. 18. 5: 26. 5. 7: 26. 10. 2: 4: 7:
27. 2. 3: 27. 10. 6.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro secundo de Omnibus tribunalibus 2.
1. 15: 23. 5. 5: 27. 9. 6: 8: 42. 5. 31: 50.
16. 198.

Ex libro tertio.

Ulpian. libro tertio de Omnibus tribunalibus 1.
21. 2: 2. 1. 16: 47. 10. 35: 49. 1. 11.

Ex libro quarto.

Ulpian. libro quarto de Omnibus tribunalibus 2.
12. 1: 5. 1. 69: 71: 73: 42. 1. 59.

Ex libro quinto.

Ulpian. libro quinto de Omnibus tribunalibus 2.
15. 8: 34. 1. 1: 41. 2. 35: 42. 2. 6.

Ex libro octavo.

Ulpian. libro octavo de Omnibus tribunalibus
26. 5. 6: 8: 50. 13. 1: 50. 14. 3: 50. 16. 199.

Ex libro nono.

Ulpian. libro nono de Omnibus tribunalibus 10.
4. 17: 11. 7. 38.

Ex libro primo de Officio Proconsulis.

Ulpian. libro I. de Officio Proconsulis 1. 3. 33.
Ulpian. libro primo de Officio Proconsulis 1. 16.
4: 6: 9: 50. 17. 70.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro secundo de Officio Proconsulis 1.
16. 7: 4. 4. 42: 27. 1. 25: 40. 13. 1: 47. 1.
3: 48. 2. 6: 48. 3. 1: 50. 17. 71.

Ex libro tertio.

Ulpian. libro tertio de Officio Proconsulis 26.
5. 12: 27. 2. 5: 27. 9. 11: 50. 2. 3: 50.
3. 1.

Ex libro quarto.

Ulpian. libro III. de Officio Proconsulis 1.
3. 34.

UL-

(a) Ex libro incerto Publicarum Disputationum, *const.* XI. Divo Marco, de *question. Dioclet. & Maxim.*

Ulpian. libro quarto de Officio Proconsulis 49. 18. 4: 50. 4. 6: 50. 6. 2: 50. 7. 6.

Modestini. 27. 1. 6. nam & Ulpianus libro quarto de Officio Proconsulis ita scribit. Sed & reprobari &c.

Ex libro quinto.

Ulpian. libro quinto de Officio Proconsulis 5. 1. 79: 26. 7. 20: 47. 11. 5: 50. 1. 7: 50. 6. 3: 50. 12. 6.

Ex libro sexto.

Ulpian. libro sexto de Officio Proconsulis 27. 10. 8: 36. 1. 35: 40. 2. 11: 47. 22. 2.

Ex libro septimo. (a)

Ulpian. libro septimo de Officio Proconsulis 1. 13. 13: 2. 12. 9: 11. 4. 3: 48. 2. 7: 48. 3. 3: 48. 4. 1: 48. 6. 6: 48. 8. 4: 48. 10. 8: 48. 13. 6: 48. 16. 14: 48. 19. 5.

Ex libro octavo. (b)

Ulpian libro octavo de Officio Proconsulis 1. 6. 2: 22. 5. 19: 47. 9. 12: 47. 11. 6: 47. 14. 1: 47. 17. 1: 47. 18. 1: 47. 20. 3: 48. 6. 7: 48. 9. 6: 48. 10. 9: 48. 18. 1.

Ex libro nono. (c)

Ulpian. libro nono de Officio Proconsulis 37. 14. 1: 47. 11. 7: 8: 9: 10: 47. 15. 2: 47. 19. 2: 48. 3. 4: 48. 12. 2: 48. 15. 2: 48. 19. 6: 8: 48. 22. 6: 48. 24. 1.

Ex libro decimo.

Ulpian. libro decimo de Officio Proconsulis 1. 16. 10: 48. 19. 9: 48. 20. 6: 48. 22. 7: 9.

Ex libro incerto.

Ulpian. libro de Officio Proconsulis 40. 2. 13.

Ex libro prima de Officio Consulibus.

Ulpian. libro primo de Officio Consulibus 2. 12. 7: 5. 1. 32: 82: 8. 2. 11: 35. 1. 50: 42. 5. 27: 50. 16. 99.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro secundo de Officio Consulibus 1. 10. 1: 22. 3. 14: 25. 3. 5: 34. 1. 3: 40. 2. 20: 40. 12. 27: 40. 16. 2: 48. 2. 16: 50. 16. 100.

Ex libro tertio.

Ulpian. libro tertio de Officio Consulibus 1. 7. 39: 27. 3. 17: 42. 1. 15: 49. 10. 1: 50. 4. 9.

Tom. I.

(a) Adde Laetan. lib. 5. c. 11. instit. & quæ in fragm. Pith. sunt tit. 1. de sicariis ex hoc libro Ulpiani, titulo de sicariis, & veneficis; & vide 48. 8. 1. 2: 48. 8. 4. 1: 48. 19. 5. 2. item tit. 15. de mathematicis, referuntur alia hujus libri tit. de Mathematicis, & vaticinatoribus.

(b) Adde ex fragm. Pith. tit. 3. de jure, & servitia dominorum, ex hoc libro tit. de dominorum servitia, vide 1. 6. 2. & tit. 7. Pith. de furib. referuntur verba Ulpiani hoc libro titulo de furib. vide 47. 17. 1. & titulo 8. de falso testimonio, referuntur Ulpiani verba tit. de pæna legis Corneliae testamentariae lib. VIII. * Vide 48- 10. 9. 1. &

(Paulus) Ulpianus libro tertio de Officio Consulibus 50. 12. 8.

Ex libro singulari de Officio Consularium.

Ulpian. libro singulari de Officio Consularium 12. 1. 25.

Ex libro secundo de Officio Quæstoris.

Ulpian. libro secundo de Officio Quæstoris 2. 1. 3.

Ex libro singulari.

Ulpian. libro singulari de Officio Quæstoris 1. 13. 1.

Ex libro singulari de Officio Præfecti Urbi.

Ulpian. libro singulari de Officio Præfecti Urbi 1. 12. 1: 1. 15. 4.

Ex libro singulari de Officio Præfecti Vigilum.

Ulpian. libro singulari de Officio Præfecti Vigilum 1. 15. 2.

Ex libro singulari de Officio Prætoris Tutelæ.

Ulpian. libro singulari de Officio Prætoris Tutelæ 27. 1. 3: 5: 9.

Modestini. 27. 1. 6. Ulpianus libro singulari de Officio Prætoris Tutelæ ita scribit; Athletæ &c.

Ex libro singulari de Officio Curatoris Reipublicæ.

Ulpian. libro singulari de Officio Curatoris Reipublicæ 22. 1. 33: 50. 9. 4: 50. 10. 5: 50. 12. 1: 15.

Ex libro primo Regularum.

Ulpian. libro primo Regularum 1. 1. 10: 2. 1. 1: 29. 2. 67: 44. 3. 8: 48. 15. 1: 50. 16. 213.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro secundo Regularum 10. 4. 20: 46. 3. 43: 46. 4. 19.

Ex libro tertio.

Ulpian. libro tertio Regularum 42. 5. 33.

Ex libro quarto.

Ulpian. libro quarto Regularum 40. 4. 25: 40. 7. 16: 41. 2. 42.

Ex libro quinto.

Ulpian. libro quinto Regularum 25. 1. 14: 25. 2. 24.

Ll

Ex

48. 10. 1. Adde tit. 11. Pith. de Abigeis, ubi referuntur alia Ulpiani verba hoc libro sub titulo de Abigeis, vide 47. 14. 1. & tit. 12. de incendiariis alia verba hujus libri referuntur, vide 47. 9. 12.

(c) Adde ex fragm. Pith. tit. 9. de familiari testimonio, ubi referuntur Ulp. verba hoc libro nono tit. ad legem Juliam de vi publica, & privata, vide 22. 5. 3. 4. item tit. 13. de termino motu referuntur Ulpiani verba eod. tit. vide 47. 21. 2. & tit. 14. de plagiaris referuntur alia hujus libri verba tit. ad legem Fabiam, vide 48. 15. 6. 1.

Ex libro sexto.

Ulpian. libro sexto Regularum 28. 2. 2: 28.
5. 25: 50: 38. 8. 4.

Ex libro septimo.

Ulpian. libro septimo Regularum 7. 1. 43.

Ex libro singulari. (a)

Ulpian. libro singulari Regularum 22. 5. 17:
44. 7. 25.

Ex libro primo Fideicommissorum.

Ulpian. libro primo Fideicommissorum 30. 2:
93: 95: 32. 1: 3: 5: 7: 34. 3. 14.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro secundo Fideicommissorum 30. 40:
42: 31. 24: 32. 11: 33. 1. 14: 34. 1. 14:
21: 36. 1. 17: 50. 17. 94.

Ex libro tertio.

Ulpian. libro tertio Fideicommissorum 36. 1. 1: 3.

Ex libro quarto.

Ulpian. Fideicommissorum libro quarto 1. 4. 2.
Ulpian. libro quarto Fideicommissorum 36. 1.
4: 6: 9: 11: 13: 16.

Ex libro quinto.

Ulpian. libro quinto Fideicommissorum 29. 4.
29: 35. 1. 92: 40. 5. 24: 26: 28: 30.

Ex libro sexto. (b)

Ulpian. libro sexto Fideicommissorum 1. 9. 8:
2. 1. 19: 5. 1. 50: 52: 32. 20: 36. 3. 6: 40.
5. 37: 42. 4. 15: 44. 6. 2: 49. 14. 43: 50.
17. 95.

Ex libro primo Opinionum.

Ulpian. libro primo Opinionum 1. 18. 6: 2. 1.
17: 2. 14. 51: 2. 15. 9: 11. 8. 5: 12. 6. 31:
26. 1. 8: 26. 9. 2: 37. 14. 2: 37. 15. 1: 46.
8. 21: 47. 9. 10: 50. 13. 2.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro secundo Opinionum 49. 1. 12: 50.
1. 6: 50. 2. 1: 50. 3. 2: 50. 4. 3: 50. 5. 1:
50. 7. 2: 50. 10. 1.

Ex libro tertio.

Ulpian. libro tertio Opinionum 1. 18. 7: 49.
18. 2: 50. 4. 4: 50. 5. 2: 50. 6. 1: 50. 8. 2:
50. 9. 1: 50. 17. 61.

Ulpian. libro tertio (Opinionum) 50. 10. 3.

(a) Tituli 29. Ulpiani nomine editi, Tilio auctore, libri singularis Regularum esse creduntur, ut est 22. 5. 17. in *fragm. tit. 20. de testam.* Adde quæ in *fragm. Pith. tit. 2. de atroci injuria* refert ex Ulp. libro regular. sub titulo *de injuriis*. Item in *fragm. Pith. tit. 6. de incestis nuptiis* Ulp. libro regular. sub titulo *de nuptiis*. exstat, in *fragm. Tili tit. 5. de his, qui in potest.* & quæ in *fragm. Pith. tit. 16. de legitima successione* ex Ulp. libro singulari

Ex libro quarto.

Ulpian. libro quarto Opinionum 2. 14. 53: 3.
3. 74: 3. 5. 45: 3. 6. 8: 4. 3. 33: 47. 11. 2.

Ex libro quinto.

Ulpian. libro quinto Opinionum 1. 5. 27: 1. 7.
25: 4. 2. 23: 4. 3. 38: 4. 4. 40: 44: 4. 6.
40: 4. 7. 11: 5. 1. 81: 5. 2. 29: 12. 1. 26:
27. 9. 9: 47. 13. 1: 48. 23. 2: 49. 15. 21:
50. 13. 3.

Ex libro sexto. (c)

Ulpian. libro sexto Opinionum 5. 2. 27: 5. 4.
6: 6. 1. 54: 8. 4. 13: 8. 5. 15: 9. 2. 50:
10. 1. 8: 10. 2. 50: 10. 4. 18: 13. 7. 27: 27.
9. 10.

Ex libro primo de Appellationibus.

Ulpian. libro primo de Appellationibus 48. 19.
13: 49. 1. 1: 3: 49. 2. 1: 49. 3. 1: 49. 4. 1.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro secundo de Appellationibus 49. 2. 6.

Ex libro tertio.

Ulpian. libro tertio de Appellationibus 50. 9. 3.

Ex libro quarto.

Ulpian. libro quarto de Appellationibus 49. 1.
8: 49. 5. 5: 49. 7. 1: 49. 9. 1: 49. 11. 1:
49. 12. 1.

Ex libro primo Institutionum.

Ulpian. libro primo Institutionum 1. 1. 1: 4:
6: 1. 4. 1: 1. 6. 4: 24. 3. 28: 43. 26. 1:
49. 15. 24.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro II. Institutionum 1. 3. 41.
Ulpian. libro secundo Institutionum 8. 3. 1: 8.
4. 1: 30. 115: 39. 6. 5. (d)

Ex libro primo de Censibus.

50. 15. 1. Ulpianus libro primo de Censibus.
Sciendum est, esse quasdam colonias juris Ita-
lici, ut est in Syria Phœnice splendidissima
Tyriorum colonia, unde mihi origo est &c.

Ex libro secundo.

Ulpian. libro secundo de Censibus 1. 9. 12: 50.
15. 3.

Ex libro tertio.

Ulpian. libro tertio de Censibus 50. 15. 4.

Ex

sub titulo *de legitimis hereditatibus*. Vide in *fragm. Tili tit. 26. de legitimis hereditatibus*.

(b) Adde *constit. 1. de communi seruo manum*.

(c) Adde ex variis auctoribus de limitibus *tit. finium regund.* vide 10. 1. 8.

(d) Ulpiani verba in Institutis refert Boetius in *Topic. Ciceronis*, quibus modis uxor haberetur.